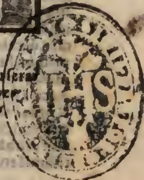

COMPENDIUM PRIUILEGIORUM FRATRUM minorum / necnon & aliorum fratrum mendicantium ordine alphabe- tico congestum.

℣. Signasti dñe seruũ tuũ Franciscũ,

℟. Signis redemptionis nostre.

¶ Ad quem uenit rex e celo amictus sera- phico/sex alarum tectus uelo aspe- ctu pacifico/affixusq; crucis te- lo portentu mirifico.

VENETIIS.

M D X X X I I.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO patri p. fratri Francisco de Angelis generali ministro totius seraphici ordinis minorũ frater Alphonsus de Casarrubios hispanus, prouintię sancti Iacobi subditorũ suorum minimus accõmodam reuerentiam.

CONSIDERANTI mihi amplissime Pater, nostrorũ priuilegiorũ Monumẽta sua magnitudine pene infinita/sua obscuritate impuia, uarietate sua sepe secũ pugnãtia/auida insedit cogitatio/ꝓ mea & alioꝝ rudiũ eruditione, qua uidelicet uia possit eoꝝ imẽsitas breuiari, illustrari tenebrositas, & discordãtia in unũ cõciliari Qua cura cũ diu distringerer, tãdẽ placuit Supplemẽtũ Cõpẽdiũ & Cõcordiã ordiri, ut qui priuilegioꝝ mole premũtur/ad Supplemẽtũ cõfugiãt qui eoꝝ tenebris errãt/sequãtur Cõpẽdiũ, qui sunt cõturbati eoꝝ pugnis Cõcordia exhilarentur. At dũ opi intẽdo, iportuna aliquoꝝ diligẽtia qui pcocos festinãt colligere fructus/exijt Supplemẽtũ inauspicatũ in publicũ. Qua ꝑꝑ ad me id sedulo aduocãs, que castigãda erãt correxi, atq; nõnulla q̃ deerãt addidi. Veꝝ qa funiculus triplex difficile rũpitur, duos illi cõmilitones sub una literaꝝ serie ueluti cõtubernales adiũxi, Cõpẽdiũ uidelicet & Cõcordiã. Que oĩa tibi reuerẽdissime/ac colẽdissime pr̃ ea mẽte mitto, qua te unicũ beatissimi p̃ris nr̃i Frãcisci successorẽ/oĩa minoritani ordinis diuina & humana gubernãtẽ suscipimus/& ueneramur oẽs quotquot Frãcisco seraphico noĩa dedimus, in eiusq; iurauim⁹ regulã. Q đ & si oẽs minorite id sũmope conẽtur, nos q̃to plausibilius Hispani, q te tãto dignitatis fastigio/ac sũme nr̃e religionis gl̃ia ex primoribus Hispaniaꝝ/ac regio sanguine & nũc dedimus & toties ueꝝ ꝑlatũ/uicariũq; s. Frãci. expti sum⁹. Accipe igit̃ religiõis nr̃e iubar qualecũq; hoc obsequiũ & q̃ tua ẽ sũma ptãs obseruãtissima religio lõga & oculata expiẽtia rescinde q̃ insupsunt, q̃ desunt adde, & si q̃ sunt probãda tuere/& defende, & huius tibi obsequẽtissimi seruuli/atq; utinã boni/aliq̃n memẽto. Vale.

SATIS superq; optimus qsq; nouit parētē oīum rerū cūctos hoīes alioꝝ grā creasse. Q đ diuinus ille Plato & cognoscēs & cōtēplās ad bñ beateq; uiuēdū hisce uerbis iā olim ꝑ os latine eloquētie ꝓtulerat, Nō solū nobis (inqt) nati sumus, ortusq; nr̄i ꝑtē patria uēdicat partē amici. In cuius sentētiā pedibus currēs, ne uitā sub silētio trāsirē, ueluti pecora q̄ natura ꝓna/ac uētri obediētia finxit, pro mea uirili sum conatus uel minoribus nōnihil ꝓdesse fr̄ibus, quoꝝ minimus ego sum. Qui cū sepenumero uiderē tū pene infinitā multitudinē priuilegioꝝ bullaꝝ breuiū & cōcessionū, ceterorūq; largitoꝝ a sacrosancta sede ap̄lica diuersis tp̄ibus ad cōseruationē ordinis nr̄i seraphici ducis beati Frācisci, necnō alioꝝ sacroꝝ mēdicātiū ordinū tū anxietatē multiplicē in extricādis intelligēdis distinguēdis cōciliādis atq; ad cōcordiā reducendis, cepi mecū attētius cogitare, quonā pacto huiuscemodi laborioso sudori subuenire opēq; ferre ualerē, ut facilius distinctius cōpēdiosius certiusq; & legerētur, ac infuturū ab oībus intelligerētur. Cui operi (si me nō mea fallit opinio) nomē cōsonū Cōpēdij bñ merito pōt adaptari. Quēadmodū ēt opusculū alteꝝ in quo multa nouiter cōcessa & alia q̄ nr̄i ordinis Monumētis deerāt nō minus suppleta fuere Supplemētū sane appellādū cēsuimus, Cōpēdiū nāq; appellare nō ueremur qđ unusquisq; ex fr̄ibus uel ingētibus suis occupationibus curis atq; negotijs p̄peditus breuissimo possit tp̄e pede sicco trāscurrere atq; finire. Ea enī q̄ uix toto uite decursu p̄ nimia multitudine cōfusione nec cognosci nec legi poterāt, deinceps ad istud nostrū opusculū occurrētes eius ꝓcedēdi ordinato ꝓgressu satis ītellecto poterūt ex induitoꝝ quadriga sacroꝝ mēdicātiū ordinū exhaurire (uel ēt iuniores fr̄es) aranea q̄ nr̄is maiorib' haud reserata fuere. Ideoq; posthac optimi fr̄es ne uos peniteat istud nostrū uoluere sepe libellū, cū iā diu ꝑsuasum sit multis ex uobis illū (nr̄a tñ regula p̄posita) scđm uite librū nomiare. ¶ Verū ne quēpiā huius nr̄i opis lectorē insuetū ꝑ iter deuiare cōtingat, placet (ne forte illū ignorātie p̄cipitiū aliqua cespitatione depel-

Ratio denoiatiōis presentis operis.

lat)eidē ipsi uiā aperire planā, & quasi offensionis lapillos a pedibus remouere suis, ramosq; dēsos a capite eius amputare libet. Ne ergo uagari īcipias mi candide lector, īdicē in primo libro apto te cōsulere oportet, ut folior uices nō sit opus uersare toties. Vt uero oīa q̄ in hmōi cōpēdio qđ ꝓ cōi utilitate mendicātiū ordinū non tm̄ in Hispaniar ptibus uerūetiā ubilibet cōsistentiū aliorūue religiosor qui eorūdē priuilegijs gaudēt ordinatū est ab oībus prefatis precipue intelligi queat operepreciū est in primis aliqua p̄mittere.

¶ Sciēdū est primū in prouincia sancti Iacobi a uiginti annis retro lapsis ꝑ quosdā minores regularis obseruationis fratres rerū dictor ordinū nō parū eruditos ex eorūdē priuilegijs duas compilationes editas fore, quarū q̄libet Monumēta ordinis minor intitulata ē. Quor exēplo ductus nuper (ut supra mētionem fecimus) aliā cōpilationē sub noīe Supplemēti in lucem dedimus. Ex qbus oībus hoc Compēdiū alphabetico ordine cōgestū ex p̄cepto reuerēdissimi patris fratris Frācisci de angelis totius p̄dicti ordinis mi. generalis ministri edidimus. In hoc aūt libello nemo sicut in ceteris priuilegior libris poterit allucinari seu oberrare. Nā q̄ in ceteris cōfusa erāt, uelutiq; in immēso pnigroq; chaos cōdebātur mixta ac laboriosa uere mora repta, in isto distincta & ordinato ꝓgressu in ictu oculi (si dicere licet) repiētur. Quapropter hūcce libellū nō ab re Cōpēdiū libuit appellare, in quo p̄cincta breuitate (nec tñ rerū oīum abscisa copia) ueluti in bñ culto ac ameno hortulo, q̄ immēsa libror papyro dispersa fuerāt recōdūtur. Vñ fiet ut qcunq; hoc cōpēdiū apud se habuerit, nullatenus indigeat reliqs priuilegior libris, nisi cū casus euenerit ut aliqd ī iudiciali foro ostēdere sit opus aut cū nimia curiositas hoc expetiuerit.

De modo ac ordine ꝓcedendi in sequēti opere.

¶ Dehinc sciēdū est hmōi opusculū subsequēti modo & ordine esse cōfectū. Ponūtur enī in qualibet dictiōe seu materia oēs sūmi Pōtifices q circa illā aliqd cōcesserūt aut statuerūt ꝓcedēdo ordinate iuxta illor antiquitatem, ita q̄ antiquitate priores in quauis materia semper preferūtur, & priores ponūtur suis sedibus or-

ādinatis usq; ad Leonē, 10. peruenuſta pceſſione & ſucceſſu q̄q̄ meo labore maximo ſed (ut reor) nō inutili. Iuxta qđ cauēdū erit ne quis priora cuiuſq; dictionis ſeu materie abſq; poſteriorum lectione uelit iudicare aut ſeq, cū aliquoties nō reſpondeant ultima primis. Ordo tñ predictus quandoq; propter ampliorē diſtinctionē & claritatem materiarū pſertim in dictionibus Abſolutio ac Indulgētia & in qbuſdā alijs uariatus ē, In huiuſmodi enim dictionibus pponūtur oīa q̄ directe fratribus cōueniūt minoribus, & ſubſequūtur q̄ ad alios mendicātes cōcernunt, ſed per cōicationem ad prefatū etiā ordinē mi. ptinent. ¶ Aduerte ēt oportet in pleriſq; dictionibus pcipuas materias priuilegiorum cōtinentibus quaſdā diſtinctiones deſeruiētes q̄ plurimū ad intelligētiā eorū que inferius annotātur ante poſitas eſſe. Pro huiuſmodi autē diſtinctionibus deſeruiūt numeri quotationū qui ī marginibus iuxta cōceſſiones ponūtur. Cōferūt etiā pfati numeri ad inueniēdū remiſſiones q̄ in hoc cōpendio de cōtentis in eodē ad uarias dictiones eiuſdē Compēdij ſepe fiunt. ¶ Scire ulterius expedit, ut q̄ ſummorū pōtificū lrē (ut uulgo ſepenumero fertur) tm̄ ualent quātū ſonant (in multis enim ex ipſis ſolet eſſe ſepe pro rōne uolūtas) ea ppter oīa q̄ in hoc opuſculo cōtinētur, ad literā fere (paucis tñ dūtaxat abſtractis mutatiſq; uerbis) propter meliorē ordinationis prouentuum traducta ſunt. Omiſimus aūt omnino principia fineſq; bullarū & breuiū niſi ubi hec pro intelligētia cōceſſionum aut ordinationū exigebātur. Solū enim medullā ſeu granū priuilegiorū oſſibus paleiſq; procul pulſis tranſcribere curauimus. ¶ Aliud qđ eueſtigio legēti pmonſtrare uolumus eſt, ꝙ ut ambigat ſane mētis nemo me fideliter undequaq; traduxiſſe, in cuius cōceſſiōis ſeu ordinationis calce appoſitū eſſe quoto qualiue priuilegiorū libro extracte ſint, characteribus qbuſdā numerarijſq; ſignis id inſinuātibus. Cū enim tu amate lector lr̄as ſeorſum exaratas ſeiūctaſq; reperies, q̄ quoto libro quoto folio quoue tractatu cōceſſiones ille preſcripte ſunt ſua breuitate cōmonſtrant. Ex quibus lr̄is

Declaratio breuiaturarū in hoc libro cōtentarū.

primũ.f. ſimplicẽ tibi aſſigno, qđ cũ inuenies in fine cõ ceſſionũ ſeorſum exaratum uideas qd innuat.fo. ideſt foliũ, & nõ foliũ de hoc libro, ſed de libro Monumẽta ordinis prime impſſiõis uulgariter nũcupato. Si uero geminatũ.ff. intueberis, uide qd ſibi uelit.ffo. ideſt foliũ in libro pfato Monumẽta ordinis ſcđe impſſionis. Tũc quoq; ſi triplicatũ fff. inſpexeris, uideas qd moneat.fffo. ideſt foliũ in libro, quẽ Supplemẽtũ appellari diximus. Cũ uero quepiã de his tribus codicibus in noſtrũ Cõpẽdiũ traducta/alia ſint ſub autẽticatis bulla/ſeu breui/aut oraculo uiue uocis, quedã aũt abſq; autẽticatione cõſiſtãt/libuit eueſtigio ſuppoſitis alijs quibuſdã lr̃is ambiguitatẽ hmõi abolere/eiſdẽq; characteribus uerã certitudinẽ breuiter indicare. Lr̃e aũt ſunt.b.B.o.O. Ecce enim cũ reperies iſtud.B.maximũ ex bulla/ſeu breui, & ſub autẽtico pculdubio cõſiſtere cẽſebis. Q ñ tñ.b.paruũ offenderis ĩdipſum p bullã aut breue obtẽtũ ſcito extitiſſe, nõ tñ ſub autẽtico cõſignatũ intelliges. Iã tũc ſi.O. magnũ obuiã incideris, illud uiue uocis oraculo flagitatũ fuiſſe pſuaſum habeto, ideq; ſub autentico conſiſtere ſcias. Sed cum.o. paruũ apparebit, itidem uiue uocis oraculo expoſtulatum, nõ tamẽ ſub autẽtico arbitrabere contentum.

¶ Id unũ tãdẽ mihi ſupeſt in huius pfationis portu lectorẽ admonere, me in fine nõnullaꝝ cõceſſionũ q̃ aliquibus forſan obſcure/atq; difficiles uideri poterant, ſeu in qbus aliqd addẽdũ/elucidãdũq; opepciũ uiſum eſt/aliquas additiones & declaratiões appoſuiſſe/ put tã ex multiplici lectiõe/q̃ ex collatiõe cũ eruditiſſimis ac pbatiſſimis ptibus ordinis necnõ & iuriſpitis recolligere potuimus. Sed ut pfate additiões a cõceſſionibus/ſeu ſtatutis qbus adiũcte ſunt euidenter diſtincte apparerẽt, e regione uniuſcuiuſq; ipſarũ poſita ẽ hec dictio Collector. ¶ Gratulabitur ergo regulariũ inſtitutionũ ſtudioſa iuuẽt'/id nouitios breui aſſequutos, cuius nec exiguã partẽ poſt diuturnos ſudores patres emeriti uix tãdẽ ſibi theſaurizare ualebãt, noſtreq; ſedulitatis/& officioſi laboris nõ ĩmemor/ut huiuſmodi labor in cõſpectu altiſſimi ſit gratus/depcabitur.

Ad lectorem Distichon.

Que fuerant uarijs longe uoluenda libellis,
Ocius hoc poteris stringere fasciculo.

¶ In laudem seraphici Francisci minorum patriarche.

Dux pater & custos salue Francisce minorum
Et que paruus ait filius aure nota.
Tu pater in toto merito es celeberrimus orbe,
Cuius honoratum nomen ad astra ferunt.
Qui crebro insomnes poteras traducere noctes,
Et tenues lachrimis urere sepe genas
Dum Christi assidue repetebas mente labores,
Et crucis horrendum sed pietatis opus.
Spernere diuitias & regia tecta solebas,
Vltima quo uere fata sequantur opes.
Non tantum tibi dona dedit pro paupere uita
Christus, habet meritis multa sed ordo tuis.
Que quia diuersis fuerant diffusa libellis,
Vt pariter coeant hoc epithoma facit.
Hic sunt dicta alibi que per dispendia multa
Per multas fuerant inuenienda moras.
Queque prius fuerant impressa sine ordine recta
Nunc alphabeti composuit series.
Si uelles igitur librum percurrere ad unguem
Quomodo sint numeri queque legenda monent,
Vt tu pro nostro pater o diuine labore
Ante deum pro me sepius ede preces.

Poeta quidam ad lectorem Tetrastichon.

Qui cupis errores obscuros pellere librum
Qui lucem cecis reddere nouit eme.
Letari poteris non intellecta fuere
Que tibi sub paruo codice aperta legis.

Aliud tetrastichon.

Plurimus hinc pridē procul improbus exulat error.
Multorum errores pellere quid melius?
Paruum opus est uideo nunq̄ hoc tibi iure negarim,
Parua sed interdum scis preciosa magis.

Abbas Fo.6
Abbatiſſa fo.6
Abſolutio ordinaria quoad fratres. fo.8
Abſolutio extra ordinaria quoad fratres fo.14
Abſolutio quoad ſeculares.1. fo.18
Abſolutio quoad ſeculares.2. fo.21
Accedere ad monaſteria monialium. fo.24
Altare fo.26
Appellare fo.26
Apoſtate fo.26
Baptizare Fo.32
Benedicere eccleſiaſtica fo.32
Bona fo.34
Canonica por. Fo.35
Capitulum generale & prouintiale fo.37
Caſus reſeruati fo.38
Celebratio diuinorũ fo.38
Clauſura monialiũ fo.39
Cõmiſſarij fratrum fo.42
Cõicatio ṗuilegiorum fo.42
Communicare fo 47
Commutare fo.48
Cõceptio btē uirgĩs fo.48
Concilium fo.50
Concordia fo.51
Confeſſiones & confeſſores fo.51
Cõfirmatio ṗlatorum fo.53
Conſecrare res eccleſiaſticas fo.54
Cõſeruatores ordĩs fo.54
Cõueniri in iudicio fo.54
Conuentiones fo.55
Cõuētuales fratres fo.55
Correctio fratrum fo.57
Corporalia fo.59
Credo fo.59
Cruciata fo.59
Cuſtodes fratrũ fo.61
Dare Fo.61
Decime fo.62
Declarare & determinare fo.63
Diſpenſatio fo.64
Eccleſie fratrũ Fo.67
Edificare fo.69
Egredi ex ordine uel monaſterio fo.71
Eijcere ſeu expellere ab ordine fo.71
Electio fo.72
Eleemoſyna fo.74
Epiſcopi fo.76
Euchariſtia fo.76
Exactiones fo.76
Excommunicatio fo.77
Exempti fratres particulares fo.81
Exemptio fo.83
Familiares fra. Fo.87
Feſtiuitates ſanctorum fo.87
Franciſcus pater ſeraphicus fo.89
Generalis miſter Fo.89
Gloria in excelſis deo fo.92
Guardiani fratrum fo.92
Gradus ſcholaſtici fo.93
Habitus fratrũ Fo.94
Hr̃des & hr̃ditas fo.95

Hereses & hereticus fo.97
IEiunium Fo.97
Impetrare literas apostolicas fo.97
Incarcerare fratres fo.98
Incorrigibiles frēs fo.98
Indulgētie quoad frēs f.98
Indulgentie quoad seculares fo.119
Infirmi fratres fo.132
Ingredi monasteria monialium fo.134
Inquisitores heretice prauitatis fo.139
Interdictum fo.141
Itinerantes fratres fo.148
LAici fratres Fo.149
Legata fo.130
Licentiare fratres uel moniales fo.150
Loca fratrum fo.150
MAgister Fo.150
Mendicare fo.151
Ministri fo.151
Missa fo.152
Monasteria fo.154
Moniales fo.155
Mulieres non moniales fo.159
NOuitius Fo.160
OBedientia Fo.162
Oblati fratrū fo.163
Obligationes fo.163
Obseruātes fratres fo.163
Octaue festiuitatū fo 164
Officia ordinis fo.164
Officium diuinum fo.165
Oracula uiue uocis fo.170
Ordines sacri fo.171
Ornamenta ecclesiastica fo.171
PActa Fo.172
Paramenta ecclesiastica fo.172
Parentes fratrum fo.172
Parrochia fo.172
Paupertas fo.173
Portio canonica fo.176
Possessiones fratrū fo.186
Predicatio uerbi dei. f.176
Prelati fo.177
Prefatio misse fo.178
Presentatio cōfessorꝝ f.178
Priuilegia fratrū fo.179
Probatio nouitiorꝝ fo.185
Processiones fo.185
Procuratores fratrꝝ fo.185
Professio fratrum fo.188
Promotio ad ordīes f.188
Protector ordinis fo.188
Prouintia fo.189
Prouintiales fo.189
QVarta portio fo.189
Questuare fo.189
REcipere Fo.190
Reformare fo.190
Reuocare fo.190
SAcerdotium Fo.191
Sacramenta fo.191
Scrupulosi fratres fo.191
Sepelire & sepulture f.191
Seruitores fratrū fo.193
Symonia fo.194
Sorores tertij ordīs f.194
Stationes urbis fo.194
Statuta ordinis fo.194
Stigmata fo.195
Studentes fratres fo.197

Succedere fo.198
Superfluitates fo.198
Suspensiones fo.198
Syndicus fo.198
Tertiarij fratres & sorores Fo.198
Transire ad alios ordines fo.208
Vendere Fo.208
Vicarii fo.209
Visitare & uisitato.fo 210
Vnctio extrema fo.220
Votum fo.220

SEQVVNTVR NOMINA SVMMORVM pontificum qui successiue prefuerunt ecclesie Romane a tempore quo fundati sunt ordines fratrum mendicantium, quorum pontificum plures imo fere omnes multa uel saltē aliqua concesserunt fratribus minoribus & alijs mendicantibus, prout in hoc compendio liquido patet.

¶Innocentius.3.
¶Honorius.3.
¶Gregorius.9.
¶Celestinus.4.
¶Innocentius.4.
¶Alexander.4.
¶Vrbanus.4.
¶Clemens.4.
¶Gregorius.10.
¶Innocentius.5.
¶Adrianus.5.
¶Ioannes.21.
¶Nicolaus.3.
¶Martinus.4.
¶Honorius.4.
¶Nicolaus 4.
¶Celestinus.5.
¶Bonifacius.8.
¶Benedictus.11.
¶Clemens.5.
¶Ioannes.22.
¶Benedictus.12.
¶Clemens.6.
¶Innocentius.6.
¶Vrbanus.5.
¶Gregorius.11.
¶Vrbanus.6.
¶Bonifacius.9.
¶Innocentius.7.
¶Alexander.5.
¶Ioannes.23.
¶Martinus.5.
¶Eugenius.4.
¶Nicolaus.5.
¶Calixtus.3.
¶Pius.2.
¶Paulus.2.
¶Sixtus.4.
¶Innocentius.8.
¶Alexander.6.
¶Pius.3.
¶Iulius.2.
¶Leo.10.
¶Adrianus.6.
¶Clemens.7.

7

COMPENDIVM

PRIVILEGIORVM A VARIIS SVM, mis pontificibus & apostolica sede fratribus minoribus necnon & alijs fratribus mendicantibus eorumq; ordinibus concessorum per circumspectum ac religiosissimum.P.fratrem Alphonsum de Casarrubios hispanum ordi. mino. prouintie sancti Iacobi alphabetico ordine congestum,feliciter incipit.

ABBAS.

INNOCENTIVS.4. precepit abbatibus & couētibus ordi.cisterciensis quatenus oēs frēs quos de ordine fratrū mi.receperāt,remitterēt sine aliqua dif ficultate ad ministros prouinciales, & q a taliū receptione de cetero abstinerēt.b.fo.21.Et ffo.23.cōce.8. 1 Recipere fratres.

ALEXANDER.4.inhibuit districte uniuersis abbatibus prioribus ꝓpositis & couētibus monasterioꝝ sancti Bñdicti cisterciēsis,sancti Augustini ꝓmostrateñ. camalduleñ.uallis umbrose ordinū, ne ꝓtextu quarūcūq; literarū a sede apostolica generaliter uel spāliter obtentarū seu obtinēdarū,q̄ de ꝓsentibus lr̄is plenā & exꝓssam nō facerēt mētionē, nō recipiāt fratres professos ordinis mino. sub pena excōicatiōis ipso facto incurrēda,a qua nequeāt absolui nisi personaliter cōpareant ante romanū pontificē uel sedē apostolicam. Et decreuit irritū fore & inane qcqd in cōtrariū factū fuerit uel attentatum.b.fo.28.Et ffo.28 conce.20. 2 Recipere fratres.

BENEDICTVS.11.decreuit ne aliqs frater cuiuscuis ordinis mēdicātiū possit transire ad ordines monachorum nigrorum uel cisterciensium uel ab eorum abbatibus recipi sine Romani pontificis licentia speciali faciente plenā & expressam de constitutione huiusmodi mentionem.B.ffo.171.conce.399. 3

MARTINVS.5 fecit circa ꝓdicta quādā amplissimā ꝓuisionē q̄ habet in dictiōe apostate.§.13.& in illa dictione reperies multa pertinētia ad hmōi materiā. 4

ABBATISSA.

Distinctio concessionum subscriptarum.

Collector ¶ Aduertēdū ꝙ ex infrascriptis cōcessionibus attinē- tibus ad abbatissas, quedā cōcernūt earū electionē & durationē. Et iste habētur in §.1.&.2.&.4.&.5.&.6.ac 8. Alie uero pertinent ad earūdē abbatissarum officiū & facultatē, circa bona monasteriorum suorum. Hec autem continentur in §.3.ꝙ.7.&.9.ac.10.

1 Electio. INNOCENTIVS.4.& postea Bonifacius.8. ordinauerūt & preceperūt, ut electio abbatisse monialium sancte Clare libere pertineat ad conuentum b.fo.32.Et ffo.33.conce.35.

2 Electio. VRBANVS 4.idē statuit quod Innocentius suprascriptus, ac multa alia cōcernētia officium abbatisse, prout late habebitur in regula quā ipse ordinauit pro monialibus sancte Clare, rubrica.22.uide ibi.fo.289. tractatu.3.Et ffo.298.tractatu.2.

3 EVGENIVS.4.ordinauit ꝙ sicut abbatisse & alie sorores & earū prouisore ad hoc deputate, tenēt claues qbus ab intra porte monasteriorum clauduntur, sic per confessores/aut alias honestas personas (ꝑ ministros generales/aut prouintiales deputādas) ex parte exteriori habeātur claues & conseruentur.b.fo.42. Et ffo.36.conce.44. Clausura.

4 Electio. Pro monialibus.s. Clare & tertij or. ¶ Idē Eugenius statuit/ꝙ in electiōe & creatiōe abbatissarū seu ministrarū uel matrū ordinis sancte Clare & tertij ordinis, ille tm̄ ex monialibus uel sororibus uocē habeāt, que per annos tres uel circa, in earūdem monasterijs/uel collegijs fuerint, in qua electione maior pars uotorum ad minus medietatem superās, debeat conuenire.b.fo.36.Et ffo.42.conce.47.

5 Electio. NICOLAVS.5.Statuit & ordinauit/ꝙ electiones abbatissarū/seu matrū monialiū, que a maiori parte earū numero dūtaxat facte fuerint, sint & censeātur canonice. Ac ꝙ ad ipsoꝝ monasterioꝝ seu domorū moniales aut sorores ordinē ipsum ꝓfessas, ēt q̄ per triēniū uel circa in p̄dictis monasterijs moram traxerint, spectent & pertineant b fo.48.Et ffo.43.conce.48.

¶ Idē Nicolaus statuit ꝙ pdictarū abbatissarū seu matrū monialiū dignitates uel officia per annū tm̄ durēt in partibus cismontanis, scilicet italie & aliis ei annexis, tēporeq; illo decurso (etiā si iustas renūciationes nō fecerint) uacēt ac uacare cēseantur. Et ꝙ in fine huiusmodi anni a die electionis earū cōputādi, teneātur sub excōicationis pena (ipso facto quo cōtrafecerint) incurrēda, renūtiare regimini & administrationi monasteriorū seu domoꝝ earūac sigillū & claues monasteriorū & officinarū restituere in manibus prouincialiū fratrū minorū illarū prouinciarū in quibus monasteria & loca ipsa cōsistunt, uel saltē in manibus uisitatorū monasterioꝝ seu domoꝝ hmōi, per eosdē ꝓuinciales in cōgregatione fratrū deputādoꝝ, & ad id ab eisdem prouincialibus potestatem habētium. Et hoc uoluit fieri in presentia sororum seu monialium ad id specialiter uocatarū. b. fo. 48. & ffo. 43. conce. 48. 6 Electio.

¶ Idē Nicolaus statuit, ꝙ predicte abbatisse, nec simul omnes moniales possint aliquā ad religionē uel ꝓfessionē recipere, nisi de ꝓuincialis aut uisitatoris expressa licētia. Nec similiter recipere [illegible] aut ualeāt aliquem in capellanum uel recep[illegible] retinere, nisi a prouinciali uel uisitatore pro idoneo reputatus fuerit. b. fo. 48. Et ffo. 43. conce. 48. 7 Receptio ad habitū uel professionem.

LEO. 10 (ut monasteria monialiū debite regātur & gubernētur, ac illorū abbatisse circa officiū sibi cōmissum summa cū diligētia omniq; sanctimonia, si nō diuino amore amotionis saltē metu semper intēte existant) statuit & mādauit, ut dū annis singulis a ꝓuincialibus seu earū uisitatoribus uisitātur, abbatisse ministerij seu officij absolutionē a dictis uisitatoribus (iuxta desup urbani. 4. editā cōstitutionē) petere teneātur. Nedū id uerbo, sed etiā facto realiter & cū effectu faciēdo. Ac etiā statuit, ꝙ si eisdē uisitatoribus uidebitur, & ipsa necessitas ac monasterij exegerit reformatio, acceptare cū effectu debeāt. Et ꝙ huiusmodi abbatisse officium in ipsius uisitatoris manibus dimittere teneātur. Ita ꝙ mera & libera eidem uisitatori remaneat facultas, eisdē sororibus seu monialibus sub ex- 8 Electio.

cõmunicationis sentẽtia & alijs sibi uisis sentẽtijs cen-suris & penis ꝑcipiẽdi, ut circa alicuius abbatisse ele-ctionẽ intẽdere debeãt, aut alias iuxta ipsius predicte cõstitutionis uerba & tenorẽ ꝓcedendi. Et monialem que abbatisse ministerium huiusmodi gessit, iuxta ex-cessus exigentiam corrigendi & castigãdi ac censuras & penas huiusmodi iteratis uicibus aggrauãdi, & alia in premissis necessaria seu quomodolibet opportuna faciendi & exequendi. B. fffo. 40. conce. 128.

9 ¶ Idẽ Leo cõcessit licentiã & facultatem abbatissis & monialibus sancte Clare ultramõtanis, sub obediẽtia fratrũ mino. regularis obser. existẽtibus, ut de cõsensu ministroꝝ ꝓuincialiũ ac maioris ptis cõuentuũ, pos-sint bona suorũ monasteriorũ (cuiuscũq; annui ualo-ris & qualitatis fuerint) pro alijs imobilibus & stabili-bus bonis & annuis redditibus & uasallis, in euidentẽ utilitatẽ eorũdem monasteriorum permutare seu illa uendere, ut ex precio illorum alia bona eisdem mo-nasterijs utiliora emantur, non obstãtibus quibuscũq; in contrarium facientibus. B. fffo. 43. conce. 138.

De bonis monaste-rij.

10 ¶ Idẽ Leo cõcessit abbatissis & monialibus sctẽ Clare ut pro emergẽtibus necessitatibus & euidẽtibus utili tatibus cõuẽtuũ & monasterioꝝ monialiũ eiusdẽ sctẽ Clare, necnõ & tertij ordinis, possint uẽdi & alienari, ac ꝑmutari qlibet bona imobilia dictoꝝ monasterio-rum, de licentia & cõsensu generalis aut ꝓuincialium ministroꝝ & duarũ partiũ cõuẽtuũ domorũ & mona-sterioꝝ quorũ dicta bona fuerint. Ac similiter de con-sensu maioris partis earũdẽ, etiã ultra trieniũ locare (ultimis testatoꝝ uolũtatibus nõ obstãtibus) dũmodo id in cõuẽtuũ locoꝝ & monasterioꝝ ipsoꝝ euidẽtẽ uti litatẽ (habita diligẽti informatione a duobus uel tri-bus uiris locoꝝ, in qbus bona talia cõsistũt) cedere di-gnoscatur. Super quo conscientias prelatorũ & prefa-torum bonorũ uirorũ onerat. B fffo. 53. cõnce. 152.

De bonis monaste-rij.

Pro mo-nialibus s. Clare & tertiarijs.

ABSOLVTIO.

¶ Distinctio generalis materie ab-solutionis inferius annotate.

QVONIAM multa ualde ac nimis diuersa ptinētia ad materiā absolutionū reperiuntur in priuilegijs fratrū, que si insimul ponerētur, nō modicā causarent prolixitatē & cōfusionē, ideo operepreciū uisum est, huiusmodi materiā sic diuidere, ꝙ primo ponātur ꝑ se ea q̄ attinent ab absolutiones fratrū inter seipsos, ac deinde alia que personas seculares concernunt. Collectar

ABSOLVTIO QVOAD FRATRES.

¶Distinctio materie infrascripte.

¶Aduertēdū est ꝙ īter cōcessiones ꝑtinētes ad absolutiones fratrū iter seipsos, q̄dā cōcernūt absolutionē ordinariā q̄ quotidie pōt exerceri cum opus fuerit. Et hmōi cōcessiones ponūtur primo per se ꝓcedēdo per ordinē ꝓut fuerūt successiue cōcesse. Alie uero cōcessiones ptinēt ad absolutionem extraordinariā, qua .s. solū certis diebus possunt fratres uti. Et iste sunt absolutiones plenarie, licet nō equales, ut īfra patebit. Iste autē ponuntur ordinate secundo loco. In oibus autē infrascriptis cōcessionibus absolutionum sic ꝓceditur ꝙ primo ponuntur cōcessiones attinentes directe ad fratres mi. Ac deinde adduntur alie cōcessiones, que alijs fratribus mendicantibus facte reperiuntur. Collector

ABSOLVTIO ORDINA. QVOAD FRA.

1 INNOCENTIVS .4. cōcessit generali & ꝓuincialibus ministris, ut eos ex fratribus suis qui pro iniectione manuū in seipsos incurrerint excōicatiōis uinculum, aut in id ante susceptū habitum inciderint uel alias sunt excōicati, ualeant absoluere, nisi adeo graues ꝙ enormes sint excessus ꝙ merito sint ad sedē apostolicā destinandi. B. ffo. 104. conce. 219. Excōmunicatio.

2 ALEXANDER .4. cōcessit fratres minores posse absolui a suis ministris & custodibus, qñ incurrūt excōmunicationē maiorē participādo cū excōicatiōis, qñ aggrauata est sentētia. b. fo. 61. Et ffo. 64. cōce. 74. Excōmunicatio.

3 CLEMENS .4. concessit ꝙ custodes & guardiani

De custodibus & guardianis. fratrum mino. qui sm statuta dicti ordinis aliter q̄ per electionē instituūtur, post institutionē seu prouisionē de ipsis factā, curā animarū fratrū sibi subditorum habeāt, ipsosq; ligare ac soluere possint, iuxta ipsius ordinis instituta. B. fo. 56. Et ffo. 139. conce. 309.

Collector ℂ Aduerte q̄ in mari magno fratrū carmelitarum extēditur p̄dicta cōcessio ad priores p̄uinciales & locales seu cōuētuales & alios officiales, q sm eiusdē ordinis instituta aliter q̄ per electionē a generali dicti ordinis instituūtur. Et sic rōne cōicationis priuilegiorum idē iudiciū erit de p̄uincialibus & alijs officialibus ord. mi.

4 ℂ Idē Clemēs. 4. cōcessit generali & p̄uincialibus ministris eorūq; uices gerētibus & custodibus, ut suo uolētes aggregari cōsortio. s. nouitios, q suspēsionis uel interdicti uel excōicatiōis sentētijs, a iure uel a iudice promulgatis generaliter sint legati, absolutionis bñficiorū obseruata forma canonica impartiri, ipsosq; in fratres recipe ualeāt. Ac eos qui post assumptū habitū uel p̄fessionē emissam recoluerint se talibus in seculo fuisse sententijs innodatos, sm formam predictam ualeant prefati prelati ac illorum uices gerentes absoluere, & cum irregularibus dispensare, si forsan talibus inodati sententijs uel in locis interdicto suppositis diuina presumpserint officia celebrare uel ordines recipere. Ita tamen q̄ si aliqui ex talibus eisdē sententijs propter debitum sint astricti, satisfaciant ut teneantur. Voluit tamen q̄ nisi prefati mox ordinem intrauerint, (etiam si super hoc eis inducie a prelatis eiusdem ordinis concedantur) eoipso in pristinas sententias a quibus eos absolui contigerit relabantur. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 320.

Pro nouitijs.

Excōmunicatio.

Pro professis.

Dispensatio.

5 ℂ Idem Clemens in mari magno inhibuit uniuersis fratribus ordinis minorum, ne aliquis eorum (nisi necessitatis urgente articulo) alijs q̄ prelatis suis peccata sua confiteri presumant uel alijs eiusdem ordinis sacerdotibus, nisi secundum regulam & ipsius ordinis instituta. B. fo. 58. Et ffo. 142. conce. 336. Et idem habetur quoad carmelitas. B. ffo. 186. conce. 475. Et quoad fratres predica. B. ffo. 238. conce. 564.

Prohibitio.

ℂ Idem

¶Idem Clemens cõcessit, ut generalis & singuli prouinciales ministri, & eorum uicarij, ac etiã custodes in prouincijs & custodijs sibi commissis, predictis fratribus ibidem constitutis, necnõ fratribus alijs eiusdem ordinis, interdũ ad eos declinãtibus undecũq;, absolutione & dispẽsatione indigentibus, siue priusq̃ intrauerint ordinem, siue post in casibus excesserint, pro quibus excõmunicatiõis uel interdicti aut suspẽsionis incurrerint sententias, a iure uel a iudice generaliter promulgatas, & huiusmodi sentẽtijs innodati, aut in locis suppositis interdicto diuina officia celebrãtes uel suscipiẽtes ordines sic ligati notã irregularitatis incurrerint, absolutionis & dispẽsationis bñficiũ ualeant impartiri, nisi adeo fuerit grauis & enormis excessus q̃ sint ad sedẽ apostolicã merito destinãdi. Ac similiter cõcessit q̃ fratres quos generalis & ꝓuinciales ministri & eorũ uicarij ac etiam custodes in proprios habuerint confessores, possint eis absolutionis & dispensationis beneficium impartiri. B. fo. 57. Et ffo. 140. conce. 318. Et. 319. Dispensatio. Pro platis

¶Aduerte q̃ casus pro quibus fratres ad apostolicã sedem sunt merito destinandi, specificãtur a Sixto. 4. prout ponuntur infra. §. 9. Collector

¶Aduertendũ est aũt circa duas cõcessiones suprapositas imediate, q̃ authoritas & facultas que supius cõtinetur, extẽditur in mari magno fratrum ordinis predicatoꝝ ad priores cõuentuales & uices eorũ gerẽtes in cõuentibus ac locis eius cõmissis, sic q̃ prior conuentualis & eius uicarius tãtam potestatẽ habet circa absolutiones censurarũ & dispẽsationes irregularitatũ quo ad suos subditos quãtã prouincialis quo ad totã prouinciam. B. ffo. 236. cõce. 548. Ex hoc uero sequitur q̃ similẽ authoritatẽ habebunt guardiani ac eoꝝ uicarij respectu suoꝝ subditoꝝ & alioꝝ fratrꝝ ad eos declinãtiũ, nisi ꝑ superiores plãtos limitet seu restringat hmõi auctoritas, ꝑut in ordine fieri cõsueuit. Collector. Nota pro guardiãis & uicarijs

¶Aduerte tñ, q̃ per bullã aureã fuit restricta prefata authoritas ad generales & eorum uicarios, & ad illos quibus ipsi ducerẽt cõmittẽdum dũtaxat. Sed postea

per quoddã breue fuit cõcessum pdictis fratribus pdi catoribus q possint absoluere ac dispẽsare iuxta cõcessionẽ quã habebãt ante dictã restrictionẽ, ut patet infra. §. 26. Oportet insup aduertere q uicarij de qbus supra fit mẽtio, quoad fratres pdicatores (iuxta cõsuetudinẽ eorũ) intelligunt illi q propter morte uel defectũ prioris habẽt regimẽ cõuẽtuũ. Et quoad frẽs minores sibi mõ intelligẽdũ ẽ de illis fribus q cõiter dicuntur presidentes, & nõ de cõmunibus uicarijs.

7 EVGENIVS. 4. cõcessit fratribus minoribus obseruãtibus puinciarũ regni castelle, quatenus singuli plati dicti ordis quocũq noie cẽseant & cõfessores p hmõi prelatos deputati singulorũ cõuẽtuũ locorũ & heremitoriorũ, possint oẽs & singulos frẽs, pfessos cõuersos, atq nouitios habẽtes aium pfitẽdi, necnõ ppetuo donatos seu oblatos pñtes & futuros, & quoscũq p tpe familiares seruitores officiales & cõtinue cõmẽsales domorũ cõuentuũ locorũ siue heremitoriorũ supradictorũ, ab oibus & singulis peccatis criminibus excessibus & delictis, preterq sedi aplice destinatis casibus, & ab oibus singulis hmõi cẽsuris supradictis quas ex ignorãtia uel inaduertẽtia incurrerint absoluere, eisq eucharistie sacramẽtũ, ac extreme unctiõis & alia ecclesiastica sacramẽta ministrare, totiẽs quotiẽs necessariũ fuerit uel oportunũ. Ipsiq prelati, oia & singula supradicta, alijs ipsius ordinis presbyteris cõmittere, ac in premissis oibus & singulis cũ facultate premissa, cõfessores sibi eligere & electos mutare, authoritate pdicta ualeãt. Cõstitutionibus aplicis, ac ipsius ordis institutis & ordinationibus ceterisq in cõtrariũ faciẽtibus non obstantibus quibuscũq. Et q gratia hec sit perpetua. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 85.

8 NICOLAVS. 5. concessit, q confessores monialium sancte Clare seu alius frater eiusdem ordinis ad hoc per prouincialẽ pro tẽpore deputatus, in omnibus & per omnia iuxta formã & tenorẽ priuilegiorũ & concessionũ eisdẽ monialibus quo ad ipsarũ personas a sede apostolica seu alis quomodolibet concessorũ, in omnibus preterq dicte sedi casib' reseruatis quoties

Particularis pro regnis castelle.
Pro pfessis
Pro nouitijs.
Pro oblatis.
Sacramẽta.
Pro platis
Pro monialib' scẽ Clare.

fuerit oportunũ eas absoluere possit. Necnon ipsarũ seruitrices (si id petierint humiliter) a quibuscũq; excõmunicationis suspẽsionis & interdicti, alijsq; sentẽtijs cẽsuris & penis ecclesiasticis qbus pro tẽpore innodate fuerint, iniungendo que iniũgenda fuerint absoluere, eisq; eucharistie & extreme unctionis sacramenta ecclesiastica ministrare libere & licite ualeãt, diocesanorum locorum & cuiuscũq; alterius licentia minime requisita. b fo.49. Et ffo.43. conce.48. Pro seruitricib' monia. Sacra.

SIXTVS .4. circa literas Clemẽtis .4. supradictas in §.6. quibus concesserat ministris uicarijs & custodib' fratrũ mino. facultatẽ absoluendi & dispensandi fres eiusdem ordinis, nisi talia perpetrassent propter que essent merito ad sedem apostolicã destinandi, declarauit dũtaxat esse ad sedem apostolicam merito destinandos, hereticos relapsos scismaticos, & qui literas apostolicas falsificassent aut ad ĩfideles prohibita detulissent. Sed in reliquis omnibus, etiam simonie prauitate irretitis, posse per illos quibus inibi cõceditur, absolutionis & dispensationis beneficium, iuxta casuum exigentiam impartiri. B. fo. 59. Et ffo. 143. conce. 345. 9 Declaratio casuũ reseruatorũ pape.

¶ Aduerte q etiam pro relapsis in heresim habetur alia concessio infra .§.14. Collector

¶ Aduerte etiam ac bene nota q ista concessio uidetur expirasse per mortẽ concedentis, & idẽ de omnibus concessionibus tangentibus predictũ processum bulle cene dñi, cũ quolibet anno ille pcessus cẽsurarũ de nouo pmulget, cũ noua reseruatione pdictorũ casuũ cũ maximis cẽsuris cõtra absoluẽtes, ponẽdo ibi expsse, nõ obstãtibus priuilegijs &c. etiam ordinibus mẽdicantibus cõcessis, & alijs sufficiẽtibus derogatorijs. Vnde tẽpore capituli generalissimi cõsultus sup hoc reuerẽdissimus dñs cardinalis Alexãdrinus q & ppositus appellat, respõdit reuerẽdo pñ bone memorie fratri Martiali Boulier, q fuit generalis uicarius istarum partium dicens, q prelati nostri nõ poterant absoluere fratres suos, non solum ab illis quatuor casibus cõtentis seu exceptis in mari magno, sed nec ab Nota.

aliquo alio in bulla cene cōtēto. Et ꝙ illa cōcessio uel declaratio Sixti in dicto mari magno potuit ualere in uita sua, qa licet faceret ꝓcessum quolibet anno, semper intēdebat excipere fratres ꝑut ipse cōcesserat nisi in dictis quatuor casibus. Propterea reuerēdissimus pater generalis ꝓuideat, uel faciēdo ipse cū alijs generalibus aliorum ordinū ꝙ ponatur semper in bulla cene domini exceptio religiosorum quoad fratres suos, uel ꝓcipiat ut quolibet anno ꝓcurator ordinis seu cōmissarius curie, trāsacta die iouis sci post ꝓmulgationē cēsurarū obtineat facultatē absoluēdi ab illis casibus oēs fratres, & alias personas super quas ꝑlati nr̄i habent authoritatē, scilicet moniales, tertiarios utriusqꝫ sexus oblatos famulos & domesticos.

10 ¶ Idē Sixtus cōcessit ꝓuincialibus, ut possint absoluere oēs fratres suos a cēsuris & sentētijs ecclesiasticis, ac ēt cū eis dispēsare ſm tenorē cōcessionis Clemētis. 4. s. superius posite. §. 5 non obstante limitatione seu restrictone per eundē Sixtū post modum facta, qua idē solū ad ministrū generalem & eius uicarios limitauerat & restrinxerat, scilicet in bulla aurea. b. fo. 54. Et ffo. 50. conce. 55.

Dispensatio.

Collector ¶ Aduertendū est circa hmōi cōcessionē ꝙ predicta authoritate carēt custodes, nisi eis specialiter cōmittatur a ministris, qa nō sunt nominati in concessione.

11 ¶ Idē Sixtus ordinauit ꝙ fratres minores obser. non possint absolui de casibus reseruatis ministris, nisi de licētia generalis aut eorūdē ministrorū seu uicariorum prouincialiū, nō obstātibus literis eiusdem Sixti sub quacūqꝫ uerborū forma eisdē fratribus cōcessis, ceterisqꝫ cōtrariis qbuscūqꝫ. b fo 54. Et ffo 50. côce. 55.

Prohibitio.

Casus reseruati.

12 INNOCENTIVS. 8. declarauit fratres mi. non posse nec debere eligere cōfessores, nec a casibus reseruatis absolui uigore bulle cruciate quā ipse dederat in hispania, nisi de consensu & beneplacito suorū prelatorum prouincialium seu generalium, & ꝙ quecunqꝫ alia absolutio quo ac fratres irrita sit & inanis. b fo. 56. Et ffo. 52. conce. 59.

Prohibitio.

Cruciata.

Collector ¶ Aduertēdū est ꝙ cōsimilē reuocationē seu declara

tionē fecere alij pōtifices q alias dederūt bullas cruciate, sed iste reuocatiões nō sunt ppetue qa nō se extendūt ad bullas cruciate futuras. Et iō qñcūq; uenerit noua cruciata, oportet habere nouā reuocationē illius ad hoc ut fratres nequeant illa uti, si talis bulla expresse extendatur ad fratres minores, & habeat sufficientes non obstantias seu derogationes.

ALEXANDER.6. declarauit & decreuit, q generales & puinciales ac guardiani possint reseruare casus de occultis inter religiosos. Et q absoluētes a talibus post huiusmodi reseruationē, nullā faciūt absolutionē, & incidūt in penā absoluētiū a casibus nō concessis. b. ffo. 56. conce. 56. Et fffo. 3. conce. 2. 13 Prelati. Reseruatio casuū.

¶ Idē Alexāder cōcessit generali & puincialibus & custodib' ordinis min. obs. ultramōtanis plenarie facultatē & authoritatē, ut quoscūq; subditos suos (fratres uidelicet & moniales s. Clare, ac utriusq; sexus tertiarios de penitētia nūcupatos) iuenerint i aliquo hrsis uel apostasie crimine lapsos, et si sint relapsi, possint eos absoluere & cū eis dispēsare, necnō pfatorū relapsorū penas a iure institutas cōmutare, pēsatis qlitate & quātitate, alijsq; debitis circūstantijs, augēdo aggrauādo uel diminuēdo toties quoties opus fuerit & put sm deū uiderint expedire, dūmō taliū relapsorū crimina publica & notoria apud seculares nō sint, ut ex hoc scandalum oriri possit. o. fo. 65. Et ffo. 70. conce. 164. Et fffo. 100. conce. 379. 14 Prelati. Casus reseruati.

¶ Aduerte tn̄ q qa isti casus sunt de cōtētis i bulla cene dñi, q bulla quolibet anno renouat, uī q pdicta cōcessio sit reuocata. Et idē de similibus cōcessionibus. Rationē huius uide supra in hac dictione post. §. 9. Collector

¶ Idē Alex. cōcessit ut gñalis & puinciales possint absoluere fratres, q existētes in seculo icurrissent cēsurā ecclesiasticā ppter delationē lignaminū seu ferramētorum ad partes infidelium. o. fffo. 99. conce. 358. 15 Casus reseruati.

¶ Aduerte tamē q cū iste casus sit de processu cene domini, predicta concessio uidetur q spirauit mortuo concedente. Vide supra in hac dictione post. §. 9. Collector

¶ Idē Alexander. 6. concessit q prelati fratrū mino. 16

Correctio obser. possint percutere per se & per alium causa cor-
Excōmu- rectionis, & q non cogantur hoc facere, cum propria
nicatio. persona etiā si necessitas non urgeat. Non obstante ca
pitulo uniuersitatis, de sentētia excomunicationis. o.
Collector ffo. 70. conce. 175. Et. ffo. 99. conce. 359. ¶ Hec con-
cessio licet uideat impertinēs huic materie ponitur
hic quia nōnulli arbitrantur q in absolutionibus pu-
blicis apostatarū requiratur q prelatus percutiat ma-
nu propria, de quo habet melior cōcessio infra. §. 22.
17 LEO 10. prohibuit & declarauit, q nullus fratrū mi-
no. regul. obse. possit accipere bullas cruciate seu al's
indulgētias generales cōcessas aut concedēdas, ut pos
sit uti gratijs sibi contentis (utpote cōtra regularia or-
dinis instituta cōfiteri quibuscūq; sacerdotibus, & ab-
solui a casibus reseruatis) nisi solū ob aliquā necessita
tē particularē, p qua pdicte obseruātie authoritas nō
Cruciata esset cōcessa. Et tūc examinata hmōi necessitate a gnā
li uel puincialibus aut custodibus, ac de eorū expressa
Casus re- licētia & in scriptis habita, Nō obstātibus bullis, etiā
seruati. si in eis expsse inhibeat platis sub cēsuris, ne subditos
suos a taliū bullarū acceptione phibeāt, & subditis li-
bera facultas eas accipiendi tribuatur, ceterisq; in cō
trarium facientibus quibuscunq;. O. fffo. 60. 178.
18 ¶ Idem Leo postea prohibuit sub excōicationis late
Cruciata sentētie pena, ne fratres predicti, aut moniales. s. Cla
re, seu tertie regule utantur ullo modo gratijs indul-
gentijs libertatibus immunitatibus bullarū cruciate,
seu aliarū cōsimiliū, quouis quesito colore contra obe
dientiam ordinis, & absq; speciali licentia suorum su
periorum. B. fffo. 48. conce. 144.
19 ¶ Idem Leo cōcessit q fratres predicatores & alij fra
Pro fratri- tres, quādo sunt extra conuentū, & nō possunt habere
bus itine- copiā sacerdotis, qa nō habēt sociū cōfessorē, possint
rantibus. cōfiteri peccata sua alteri religioso alterius ordinis
uel presbitero seculari. Et hoc dūmodo fiat sine frau-
20 de & dicant prelato suo. o fffo 94 conce. 301.
Professio. ¶ Idē Leo in concilio Lateranēs. statuit q excōmu-
Excomu- nicati profiteri uolentes aliquē ordinē fratrum men-
nicatio. dicantiū, ubi de interesse tertij agetur, absolui non

possint nisi preuia satisfactione.B.fffo.26.conce.84.

¶Idē Leo cōcessit gñalibus singulorum ordinū mendi- cantium & eorum uicarijs, ac etiā illis quibus ipsi gñales duxerint specialiter cōmittendū, ut possint absoluere subditos suos respectiue ab oībus & singulis casibus & cēsuris ſm concessiones & declarationes Sixti.4.& Iulij.2.& aliorum Romanorum pontificū, nō obstātibus re uocationibus, restrictionibus, reseruationibus, cōsti tutionibus, & ordinationibus apostolicis nuper in La teraneñ.concilio uel alias quomodolibet factis uel si in posterum fierent.B.fffo.27.conce.89. 21 Pro omni bus mēdi cantibus.

¶Idē Leo cōcessit oibus fratribus mino.obser. utri usque familie, q̄ plati ordinis cū aliquem fratrē ꝓpter apostasiam uel aliam causam excomunicant in capitu lo fratrū uel in comunitate, non teneantur proferre sententiā in scriptis prout in iure sub pena suspēsiōis precipitur proferentibus.o.fffo.93.conce.291. 22 Excōmu nicatio.

¶Idē Leo concessit q̄ quando aliquē fratrem causa correctiōis uel absolutiōis oportet uerberare, possint plati nostri & eorum cōmissarij, manu uicarij uel cuius uis alterius fratris subditi eum uerberare seu discipli nare, non obstante capitulo uniuersitatis de sententia excommunicationis.o.fffo.93.conce.292. 23 Corre ctio.

¶Aduerte q̄ in supplemēto priuilegiorū reperitur quedam concessio in fauorem fratrum confessorum, que ut potest conijci ex alia concessione precedente illam, uidetur esse Martini.5.Cuius tenor talis est. Collectio

¶Itē cū sepe boni religiosi ex charitate uel prelato rum obedientia cogantur ad confessiones audiendas, & sint multiplices & inexplicabiles sententie excōmu nicationis in corpore iuris, quarū nonnulle etiā a pe ritissimis ignorantur, ex quo dicti religiosi propter cō scientie timorem, quoniā dubitāt se incurrisse aliquā censurā absoluēdo inaduertēter aliquos aliqua excōi catione innodatos, cuius excōicationis absolutio su periori reseruat, ne dicti religiosi cogantur cōtra cha ritatē uel prelatorum obediētiā facere, uel pfatas metue re scrupulositates, conceditur q̄ dicti religiosi, si pfata uel simili causa inaduertenter incurrerint irregulari- Pro simpli cibus con fesso. Excōica tio. Dispensa tio.

tatē uel excōicationē, possint ꝑ eosdē idoneos cōfes- sores, authoritate apostolica absolui & dispēsari cum oportuerit. Et ꝙ pdicta uires habeāt oraculo uiue uo- cis, nō obstāte ꝙ nō fiat bulla, uel qbuscūq; alijs cōtra- rijs, nisi ex crassa & supina ignorātia, cēsurā uel irre- gularitatem incurrerint. o. fffo. 101. conce. 410.

¶ Sequuntur aliqua circa absolutiones prefatas, ex- tracta ex priuilegijs aliorum fratrum mendicantiū. Et primo ex priuilegijs fratrum predicatorum.

23 Prohibi- tio. INNOCENTIVS 4. ꝓhibuit ne fratres quorūcūq; ordinū habētes licētiā generalē confessiones au- diēdi, habeāt aliquā authoritatē audiēdi in cōfessione fr̄es ordinis ṗdicatorū, nec ꝑ cōsequēs fr̄es ordi. min. propter priuilegiorum cōicationē. b. fffo. 62. cōce. 186.

24 Dispēsatō Particula ris pro re gnis hispa nię. SIXTVS 4. cōcessit fr̄ibus ordinis ṗdicatorum hispanie & lōbardie obseruantibus, ut possint absoluere & di- spensare, sicut poterāt ante restrictionē bulle auree, uirtute priuilegij in mari magno cōtēti. b. fffo. 74. cō- ce. 192. ¶ Aduertēdū ꝙ qa hec concessio nō fuit uni- uersalis, ideo uirtute cōicationis priuilegiorū solum pñt uti illa fratres min. obser. hispanie & lombardie.

25 Casus re- seruati. ¶ Idē Sixtus cōcessit toti ordini fratrū ṗdicatorū, ꝙ generales & priores ꝓuinciales ac eorū uicarij ꝓ tpe. existentes, & hi quibus ipsi duxerint cōmittendū, ha- beant eandē absoluendi facultatē & dispensandi quā habebant ex mari magno seu alijs literis apostolicis, ante restrictionem bulle auree, priores uero conuen- tuum illam solūmodo authoritatem habere censeā- tur, quam prius habebant ex priuilegijs & literis pre- decessorum eiusdē Sixti. b. fffo. 74. conce. 193.

26 Pro fratri bus itine rātibus. ¶ Idē Sixtus cōcessit ṗlatis ordinis ṗdicatorum regno rum castelle & legiōis reformatis, ꝙ possint cōcedere fr̄ibus suis, ut dū itinerauerint uel fuerint extra cōuē tus suos dūtaxat, ualeāt cōfiteri qbuscūq; sacerdotib⁹ regularibus uel secularib⁹, & ꝙ sil'r possint facere ipsi prelati. B. fo. 45. Et fffo. 129. conce. 288.

¶ Ex priuilegijs fratrum carmelitarum.

27 EVGENIVS 4. concessit generali & prouincialibus ac prioribus ordinis carmelitarū ut in cōfessionibus

audiendis, & absolutionibus impēdendis & penitentijs iniungēdis, alijsq; salutē animarū dūtaxat concernentibus exequendis, oīum & singulorum dicti ordinis fratrū, eandē & talē potestatē & facultatē habeant, qualem in premissis minores penitentiarij sedis apostolice seu curie Romane ex officio habent & exercēt. B.fo.85.Et ffo.169.conce.393.

¶Aduerte ꝙ huiusmodi concessio de nihilo uidetur posse deseruire, quia ignoratur ad quid se extendat facultas quam habent prefati minores penitentiarij.

¶Circa concessiones superius annotatas, nonnulla dubia occurrunt scitu digna, quibus breuiter respondebit hic (ꝓut in famatissima uniuersitate Salmantina) a pluribus & insignibus iurisperitis respōsum est. Collector

¶Primū dubium est, in quibus prelatorum sacri ordinis mino. regularis obseruantie, sit hodie potestas & facultas absoluendi & dispensandi, de hi s uidelicet de quibus per Clementē.4.& Sixtum etiā 4. habetur supra .§.6.&.§.9.ac.10. Et omissis multis que hinc inde adduci possent, ueritas est ꝙ solūmodo est hodie predicta potestas seu facultas in generalibus & ꝓuincialibus. Ratio est, quia sic sonāt dicta priuilegia quorum tenori & litere est standum. Nā licet Sixtus.4. in bulla aurea, ut habetur B.fo.65.Et ffo.148.cōce.361. coarctauerit seu restrinxerit predictā facultatem ad solos generales eorumq; uicarios & ad illos quibus ipsi pro tempore duxerit cōmittendū duntaxat (dico semper inter fratres regularis obseruantie) sed postea idem Sixtus per quoddā breue de quo fit mentio supra .§.10. concessit prouincialibus fratrū obseruātie, ut possint absoluere omnes fratres suos (non obstante predicta restrictione ad solos generales facta) Et idem concessit prefatus Sixtus fratribus obseruantibus hispanie & lombardie ordinis predicatorum, ut patet supra .§.24. Et cum non reperiantur alie litere apostolice circa hec, ideo predictis est standum. Primum dubium.

¶Secūdum dubiū est, utrum potestas & facultas huiusmodi sit ordinaria in prouincialibus an delegata. Deseruit autē ualde hoc dubiū, ad sciendū in quibus Secūdum dubium.

casibus pñt pfati plati subdelegare, & in quibus nõ. Et omissis multis que pro & cõtra possent adduci, dicit ꝙ pro indubitato haberi debet ꝙ est ordinaria & nõ delegata. Sed pro ampliori elucidatione huius materie est notanda sequens questio. Queritur enim a doctoribus, utrum iurisditio emanãs ex cõmissione perpetua facta a papa uel a principe, uel a cõmunitate non recognoscẽtes superiorẽ, sit ordinaria uel delegata? Et dimissis contentionibus respondetur ꝙ est ordinaria. Ita tenet glo. & ibi Bartolus in.l.pluribus.ff.de procuratoribus. Idem tenet alia glo. & clarius in.c.fi.de officio ordinarij. ibi cũ concessum sit ei priuilegiũ perpetuũ. Ad qđ dicit unica per Baldũ ibi. Itẽ est doctrina Bartoli in.l.prima.§.si plures.ff. de exerci. actione in prima colũ. Sed clarius imo clarissime tenet Baldus in.l.unica.ff.de.offi.consu. cuius uerba sunt hec. Nono queritur utrũ cõmissio facit quẽ ordinariũ seu delegatum. Respondeo, si est commissio perpetua facit ordinarium, si autem temporalis, utpote quia dicit reformatio cõmunis Pisarũ ꝙ presentes domini Anciani Pisane ciuitatis possint omnia que potest totum cõmune pisarũ, tunc est authoritas delegata & non ordinaria. Et sic cũ cõmissio facta prouincialibus fratrũ mi. ut possint absoluere & dispensare in certis casibus sit perpetua, plane constat ꝙ facit eos ordinarios. Igitur authoritas de qua supra data prouincialibus a papa est ordinaria.

¶ Aduertendũ est tamẽ ꝙ posset aliquis obijcere contra supradicta dicẽs ꝙ licet bene probatũ sit prefatos prouinciales esse ordinarios, si predicta facultas & potestas esset iurisdictio, sed cũ potius uideat esse cõmissum eis arbitriũ in hmõi absolutiõe & dispẽsatione ꝙ̃ iurisdictio, sequitur ꝙ nõ ualeãt dici ordinarij. Adhoc respondet, ꝙ dato casu ꝙ sit arbitriũ & nõ iurisdictio, adhuc in hmõi arbitrio sunt ordinarij & nõ delegati. Ita tenet Bartolus singulariter in.l.ij.ff.de opti.lega. in fi.colũ. sed longius & singularius in.l.Ambitiosa.ff. de decre.ab ordi.fa. loquẽs semꝑ in arbitrio, ubi post multas distinctiones ponit sequẽtia uerba. An aũt ui-

deat cōcessum per modū cuiusdā iurisdictionis ordinarie uel delegate. Dico uerba statuti seu reformationis cōcedentis statutū esse diligēter inspiciēda. Si enī hoc cōcedit officio, ut quia dicūt illa uerba. Ad officiū priorū pertineat, arbitriū &c. uidet cōcessum officio. Et tunc priores poterūt uigore sui officij ex potestate ordinaria. Pōderāda sunt ualde prefata uerba Bartoli, quia non dixit, an uideatur concessa iurisdictio ordinaria in arbitrio, sed an uideatur cōcessum arbitriū p modū iurisdictiōis ordinarie. Ex qua ponderatiōe colliguntur duo & ambo singularia in proposito. Vnū q nō idē sunt arbitriū & iurisdictio. Secundū q pōt cōcedi arbitriū ad instar iurisdictionis ordinarie. Idē tenet Baldus in l. More. ff. de iurisdi. omniū iudi. in fi. colū. Et sic ex oībus supradictis apparet euidenter q authoritas de qua supra est ordinaria & nō delegata, cum sit cōmissa officio & nō persone nominate, & quia est cōmissio perpetua & non tēporalis facta a supremo principe papa, qui in terris non habet superiorem.

¶ Tertiū dubiū est utrū guardiani qbus prouinciales cōmittūt authoritatē absoluēdi a casibus eis reseruatis possint cōmittere hmōi authoritatē aliis fratribus. Ad hoc rñdetur q nonnisi qdo tales guardiani essent cōmissarij prouincialium cū plenitudine potestatis. Ratio huius est quia fm iura delegatus ab inferiore a principe non potest subdelegare, nisi sit delegatus ad uniuersitatē causarū, uel nisi hoc sibi specialirer cōcedatur fm Ioā. and. per. c. Is. cui. de offi. deleg. lib. vj. — *Tertium dubium.*

ABSOLV. EXTRAOR. QVOAD FRA.

¶ Sequitur secundū principale pertinens ad absolutionē fratrum extraordinariam, que scilicet potest eis impendi certis ac determinatis diebus. — *Collector*

EVGENIVS 4. concessit fratribus mino. de obser. ut possint absolui per confessorem ab eis electum de suorum licentia superiorum, semel tantum ab omnibus censuris & penis, excepto falsificationis literarum apostolicarum crimine. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 84. — *Casus reseruati pape.*

Collector ¶ Aduerte circa huiusmodi concessionẽ, ea que posita sunt supra in dictione Absolutio ordinaria quoad fratres post. §. 9.

2 ¶ Idẽ Eugenius concessit fratribus mi. de obser. prouintiarum regni Castelle, quatenus singuli prelati dicti ordinis quocunq; nomine censeantur, & confessores per ipsos prelatos deputati uel pro tempore deputãdi, singulorũ conuentuũ, locorũ, domorum, & heremitoriorum hmõi, possint semel tantũ absoluere oẽs & singulos fratres professos, conuersos atq; nouitios habẽtes ꝓpositũ profitẽdi, necnõ perpetuo donatos, oblatos, presentes & futuros ipsorũ cõuentuũ, locorum, domorũ & heremitoriorũ huiusmodi, ab oĩbus & singulis suis peccatis excessibus & delictis, etiã quantũcunq; enormibus, & a quacunq; simonia in curia uel alias ubicũq;, ante & post ingressum religionis cõmissa, necnon quibuscunq; excõmunicationũ, suspensionum & interdicti, alijsq; ecclesiasticis censuris & penis a iure uel ab homine, apostolica uel sedis apostolice legatorũ, delegatorũ uel subdelegatorum, ordinaria uel alia quauis auctoritate, etiã ꝑ sinodales aut prouinciales, aut generaliũ conciliorum cõstitutiones & quoscũq; processus apł icos & quascũq; extrauagãtes, uel iuxta ipsius ordinis regularia instituta quolibet promulgatis in genere uel in specie, si quas incurrerint ante & post ingressum religionis, etiã si talia sint propter que apostolica sedes specialiter & expresse sit merito consulẽda. Necnõ cũ singulis supradictis super quibuscũq; irregularitatibus & inhabilitatibus quouis modo cõtractis, ĩ oĩbus & singulis etiã sedi predicte specialiter & expresse reseruatis (bigamie, homicidij uoluntarij, mutilationis mẽbri casibus dũtaxat exceptis) semel similiter dispensare, ac eos habilitare, ut nõ promoti ad oẽs sacros ordines & missarũ celebrationẽ promoueri possint, & ipsi ꝑmoti in eisdẽ ministrare ualeant. Et ꝙ ad quascunq; dignitates administrationes & officia dicti ordinis (etiã si curã habeant animarum) recipi, illisq; prefici & assumi apostolica auctoritate ualeant & possint. Et uoluit ꝙ si predictas censuras uel earum

[Marginal notes: Pro professis fratribus. Pro nouitijs. Pro oblatis. Absolutio plenaria ꝑ semel in uita. Censure. Dispensatio pro semel in uita. Promotio ad ordines sacros & Officia ordinis.]

aliquã ignorãter uel inaduertẽter incurrere contigerit, a talibus prelati & confessores supradicti quotiẽs opus fuerit & oportunũ, absoluere, ac super irregularitate uel irregularitatibus ex talibus censuris, postea celebrãdo uel pdicãdo uel diuinis se immiscẽdo uel alias contracta uel contractis, quotiẽs opus fuerit, ut similiter dispensare auctoritate predicta ualeãt, misericorditer de gratia speciali concessit. o. fo. 61. Et. ffo. 64. conce. 85.

¶ Idem Eugenius concessit oĩbus & singulis supradictis presentibus & futuris, prelatis & subditis, professis conuersis, & cũ pposito pfitendi nouitijs, in syncerritate fidei & unitate sancte romane ecclesie & obediẽtia sue sanctitatis suoruuq; successorũ romanorum pontificũ canonice intrantiũ existentibus, q eis quicunq; presbiteri seculares uel regulares perpetuis temporibus, omnium peccatorum suorum de quibus in genere uel in specie corde contriti & ore confessi fuerint, & etiã de oblitis, indulgentiam & remissionem in mortis articulo auctoritate apostolica libere & licite cõcedere ualeant, ita etiã q si in illo reputato mortis articulo nõ decesserint, semper indulgentia predicta intelligatur reseruari ad uerũ mortis articulũ. Sed ne (quod absit) propter huiusmodi gratiã, reddãtur procliuiores ad illicita in posterum cõmitenda, uoluit q si ex confidentia huiusmodi aliqua forsan cõmittant, ad talia predicta indulgentia nullatenus suffragetur.

Particularis pro regnis castelle.

Indulgen plenaria mortis articulo.

¶ Voluit etiã idem dñs papa q singuli predictorum qui sufficientis literature fuerint, per unũ annũ a tẽpore quo concessione huiusmodi gaudere uoluerint, singulis septimanis (impedimento cessante legitimo) semel septẽ psalmos penitentiales cũ letania recitent, siue legant, alij uero nõ sufficienter literati, alias orationes (iuxta confessorum suorum arbitriũ, put animarum suarum saluti uisum fuerit) dicere teneantur. Et q si forsan impedimẽto detẽti, in dictis anno & septimanis orationes predictas cõmode dicere nõ potuerint, uel ex inaduertentia aut obliuione omiserint, extunc in alia septimana sequentis anni supplere teneantur. o.

Aduerte ad conditionẽ hic appositã.

fo.62.Et ffo.65.conce.85.

4 SIXTVS 4.cõcessit oĩbus fratribus mi.de obser.tã
Absolutio plenaria pro semel in uita & i mortis articulo. ꝓfessis quã nouitijs, q tamẽ habẽt ꝓpositũ profitẽdi, necnon sororibus sancte Clare, & tertiarijs utriusq; sexus, & famulis & seruitoribus predictoꝝ oium, ut quilibet eoꝝ possit semel eligere cõfessorẽ de hmõi obseruãtia, q̃ audita eius cõfessione penitẽtiã salutarẽ iniũgẽdo, absoluat eos ab oĩbus criminibus, excessibus & cẽsuris ecclesiasticis, & dispẽset cũ eis in oĩbus irregularitatibus, si quas forte contraxerint (homicidio uoluntario, & mutilatione membri semper exceptis) & ei remissionem generalem & plenariam omniũ peccatorum impartiri ualeat. Et q͞ hoc idẽ possit in mortis articulo. o.fo.64. Et ffo 68.conce.131.

Dispensatio.

Collector ¶ Aduerte circa hanc concessionẽ q͞ licet Sixtus non excipiat in ea irregularitatẽ ex bigamia prouenientẽ, tamẽ pro excepta debet semper haberi, q̃a est grauior reliquis ad dispensandũ. Et quia in alia cõcessiõe infra posita in dictione Dispẽsatio.§.11. illã excepit expresse. Et quia forte illa facta fuit post istam, licet hoc non constet, quia non habent datas. Vtrum tamen aliter sit iudicandum, prudens lector aduertat.

5 ¶ Idẽ Sixtus cõcessit oĩbus & singulis p̃dicatoꝝ & mino ordinũ ꝓfessoribus, qui tunc erãt & qui ꝑ tẽpore perpetuo erunt, ut confessor idoneus eorundẽ ordinũ, quẽ quilibet pro se de sui superioris licẽtia duxerit eligendũ, eorundẽ confessione diligenter audita, pro cõmissis per eos excessibus & peccatis, semel in uita & in mortis articulo, plenariã absolutionẽ & peccatorũ hmõi remissionẽ impẽdere ualeat, etiã si ante factã eorundẽ ordinũ professionem eos decedere contigerit. B.fo.65. Et ffo.148.conce.360.

Absolutio plenaria pro semel in uita & i mortis articulo.

6 LEO 10.cõcessit licẽtiã & facultatẽ oĩbus monialibus.s.Clare & ancillis beate uirginis, ut quater in anno possint se a suis superioribus siue cõfessoribus aut alijs fratribus de ordine fratrũ mino. per superiores deputatis facere absolui, ab oĩbus peccatis suis, qualitercũq; cõmissis. Ac similiter absolui uel potius dispẽsari ab oĩbus & singulis uotis (exceptis substãtialibus

Quatuor absolutiones plenarie.

Dispensatio.

emissis in earũ professione) que solẽt feminea leuitate pro qualibet minima necessitate emitti. Ita tñ ꝙ nulli ipsarũ hec grã suffraget, si cõfise de ipsa aliqd attẽtarẽt cõmittere qđ oclos diuine maiestatis (earũ uiolãdo ꝓfessioné) offẽderet. Et insuꝑ placuit sue scitati de benignitate aplice pietatis cõcedere facultatẽ earũ cõfessoribus, de licẽtia platorũ easdem audientibus, ꝙ ea plenitudine eas absoluant, & illi statui innocẽtie restituãt quo sanctitas sua faceret, si ipsamet in cõfessiõe auscultaret peccata. Et ꝙ posthoc eadẽ authoritate apostolica omnibus & singulis sanctã benedictionẽ impartiãtur nomine sanctitatis sue .o.fffo.93.conce.290. Bñdictio papalis.

Vide prope finem huius dictionis seu capituli qualiter prefate absolutiones debeant fieri. Collector 7

Idẽ Leo concessit monialibus .f. Clare sub cura fratrũ minorũ obser. existẽtibus, ut in oibus solẽnitatibus dñi sabaoth, & uirginis Marie ac oium sanctorũ & sancti prĩs nñi Francisci & sancte Clare, possint cõfessores earũ in absolutionibus suarũ cõfessionũ eas plenarie absoluere, & penitentiã salutarẽ ininngere. B fffo. 42.conce.132. Absolutiões ple. ꝓ multis festiuita. Circa hanc absolutionem, uide que ponuntur prope finem huius dictionis seu capituli. Collector 8

Idẽ Leo cõcessit ancillis & sororibus ordinis beate Marie uirginis, sub regimine fratrũ mi. obser. existẽtibus, ut in oibus solennitatibus dñi sabaoth beate Marie uirginis Petri & Pauli & sancti Francisci oiumq; sanctorũ, atq; ꝑ totã maiorẽ hebdomadã, cõfessores earũ quicũq; fuerint, siue ordinarie a prelatis deputati siue aliter, (dummodo eas audiãt de consensu suorũ prelatorum,) possint in absolutionibus earũ de peccatis suis eas plenarie absoluere ac penitentiam salutarem iniungere. Quo uero ad fratres, prius suorũ superiorũ & eorum curam gerentium licẽtia & assensu habitis. B.fffo.43.conce.137. Absolutiones plenarie pro multis festiuitatibus & alijs diebus. Circa hanc concessionem uide infra prope finem huius dictionis uel capituli. Collector 9

Idem Leo finaliter concessit fratribus mino. regula. obserua. ꝙ semel in quolibet anno. (ultra alias indulgentias quas a sede apostolica habent) possint plenarie absolui, & indulgentiam plenariam consequi Absolo ple. ꝑ die sancte. Catherine.

in festo sanctę Catherine uirginis & martyris. o. fff o. 94. conce. 299.

¶ Pro huiusmodi absolutione uide prope finem huius dictionis.

Collector QVIA circa hmōi absolutiones plenarias a Leone. 10. concessas, nōnulli fratres decipiuntur credendo ꝙ possint eis uti absqꝫ licentia suoꝝ superioꝝ. Aduertēdum est ꝙ in oībus ipsis (ultima dūtaxat excepta) semper positum est a summo pontifice, ꝙ solū possint fratres seu moniales, sic plenarie absolui a prelatis suis uel a confessoribus per eos deputatis seu de licentia eorundem. Sed ad omnem ambiguitatem circa hoc tollendā ꝙ scilicet absqꝫ licētia superiorū, & nō quorūcunqꝫ, sed saltē prouincialiū, non potest quis prefactis absolutionibus plenarijs gaudere quo ad casus reseruatos, notanda est ac menti commendanda quedam clausula in tabula congregationis generalis Burdegalensis posita tenoris subsequentis.

Statutum capituli generalis circa absolutiones casuum reseruatorum. VT fratribus iuxta regule puritatē maior recipiendi sacramētum penitētie tribuatur occasio, Reuerendissimus pater minister generalis, tam quo ad fratres ꝙ quo ad moniales, reuocat omnes gratias facultates confessionalia & indulgentias, & quaslibet literas sub quacunqꝫ uerboꝝ forma, etiā a sede apostolica concessas, siue uigore bulle cruciate uel fabrice sancti Petri de urbe aut quarūlibet confraternitatū, pro quanto sunt in preiuditium casuum ministris reseruatoꝝ, declarādo esse contra sanctissimi domini pape uoluntatē, tam fratres ꝙ sorores uti prefatis gratijs quo ad confessiones faciendas de casibus predictis aut contra instituta ordinis, absqꝫ licentia prefati reuerendissimi ministri generalis aut prouincialium ministrorū, quouis modo sit, etiā irritū esse & inane quicquid alias fuerit attentatum. Et hoc uigore cuiusdā breuis premissorum declaratorij, ab Alexandro papa olim concessi, & breuis specialis Leonis. 10. Reuerendissimo patri ministro Gnāli missi & i hoc capitulo publicati.

Collector ¶ Insuper circa predictas absolutiones plenarias a Leone. 10. concessas est aduertendnm, ꝙ huiusmodi

absolutiones

absolutiones non se extendunt ad censuras excomunicationum uel irregularitatum aut casuum reseruatorum pape, quia de eis non fit aliqua mentio in littera concessionum. Nec etiam se extendunt ad remissionem pene debite pro peccatis in presenti aut in purgatorio, prout aliqui arbitrati sunt, exceptis tamen quatuor indeterminatis supra positis in §.6. Ac similiter excepta illa que habetur supra §.9. pro die sancte Catherine, quia ista habet expressam indulgentiã plenariam que refertur ad penam, ultra absolutionẽ plenariam que refertur ad culpã. Alie autẽ quatuor habent uerba que equipollent indulgentie plenarie.

¶ Item est aduertendũ, q sicut patet ex dictis & ex litera ipsarum absolutionum ipse non sunt uniformes seu equales, & ideo non eodem modo debet impendi absolutio, quandocunq occurrunt dies in quibus concesse sunt. Quapropter ne in hoc aliqui minus docti decipiantur, operepreciũ uisum est in calce huius summarij diuersas absolutiones breues & compẽdiosas. iuxta diuersitatem huiusmodi concessionum superaddere.

¶ Forma absolutiõis pro quatuor uicibus in quibus potest quis absolui, diebus quibus maluerit quolibet anno, prout dictum est supra §.6.

¶ Authoritate tibi concessa & mihi cõmissa ego te absoluo sic plenarie, & illi statui innocentie restituo, quomodo sanctitas domini nostri pape faceret, si ipsemet in confessione tua peccata auscultaret. Et eadẽ authoritate apostolica tibi sanctam benedictionẽ papalem impartior. In nomine patris & fi. &c.

¶ Forma absolutionis pro omnibus alijs uicibus in quibus potest impendi absolutio plenaria, ut habetur supra in §.7. & .8.

¶ Authoritate tibi concessa & mihi cõmissa, ego te absoluo plenarie ab omnibus peccatis tuis, inquantũ predicta authoritas se extendere potest. In noie &c.

¶ Forma absolutionis pro absolutione que impendi potest in festo .S. Catherine, quia differt ab omnibus supradictis, ut patet supra in §.9.

infesto sancte Catherine uirginis & martyris. o. fffo. 94. conce. 299.

¶ Pro huiusmodi absolutione uide prope finem huius dictionis.

Collector QVIA circa hmői absolutiones plenarias a Leone. 10. concessas, nõnulli fratres decipiuntur credendo q possint eis uti absq; licentia suorũ superiorũ. Aduertẽdum est q in oibus ipsis (ultima dũtaxat excepta) semper positum est a summo pontifice, q solũ possint fratres seu moniales, sic plenarie absolui a prelatis suis uel a confessoribus per eos deputatis seu de licentia eorundem. Sed ad omnem ambiguitatem circa hoc tollendã q scilicet absq; licẽtia superiorũ, & nõ quorũcunq;, sed saltẽ prouincialiũ, non potest quis prefactis absolutionibus plenarijs gaudere quo ad casus reseruatos, notanda est ac menti commendanda quedam clausula in tabula congregationis generalis Burdegalensis posita tenoris subsequentis.

Statutum capituli generalis circa absolutiones casuum reseruatorum. VT fratribus iuxta regule puritatẽ maior recipiendi sacramẽtum penitẽtie tribuatur occasio, Reuerendissimus pater minister generalis, tam quo ad fratres q̃ quo ad moniales, reuocat omnes gratias facultates confessionalia & indulgentias, & quaslibet literas sub quacunq; uerborũ forma, etiã a sede apostolica concessas, siue uigore bulle cruciate uel fabrice sancti Petri de urbe aut quarũlibet confraternitatũ, pro quanto sunt in preiuditium casuum ministris reseruatorũ, declarãdo esse contra sanctissimi domini pape uoluntatẽ, tam fratres q̃ sorores uti prefatis gratijs quo ad confessiones faciendas de casibus predictis aut contra instituta ordinis, absq; licentia prefati reuerendissimi ministri generalis aut prouincialium ministrorũ, quouis modo sit, etiã irritũ esse & inane quicquid alias fuerit attentatum. Et hoc uigore cuiusdã breuis premissorum declaratorij, ab Alexandro papa olim concessi, & breuis specialis Leonis. 10. Reuerendissimo patri ministro Gñali missi. & i hoc capitulo publicati.

Collector ¶ Insuper circa predictas absolutiones plenarias a Leone. 10. concessas est aduertendnm, q huiusmodi

absolutiones

absolutiones non se extendunt ad censuras excōmu-nicationum uel irregularitatum aut casuum reserua-torum pape, quia de eis non fit aliqua mentio in littera concessionum. Nec etiam se extendunt ad remissionem pene debite pro peccatis in presenti aut in pur-gatorio, prout aliqui arbitrati sunt, exceptis tamen quatuor indeterminatis supra positis in §.6. Ac si-militer excepta illa que habetur supra §.9. pro die sancte Catherine, quia ista habet expressam indulgentiā plenariam que refertur ad penam, ultra absolutionē plenariam que refertur ad culpā. Alie autē quatuor habent uerba que equipollent indulgentie plenarie.

¶ Item est aduertendū, ꝙ sicut patet ex dictis & ex litera ipsarum absolutionum ipse non sunt uniformes seu equales, & ideo non eodem modo debet impendi absolutio, quandocunqꝫ occurrunt dies in quibus concesse sunt. Quapropter ne in hoc aliqui minus docti decipiantur, opereprecium uisum est in calce huius summarij diuersas absolutiones breues & compē-diosas iuxta diuersitatem huiusmodi concessionum superaddere.

¶ Forma absolutiōis pro quatuor uicibus in quibus potest quis absolui, diebus quibus maluerit quolibet anno, prout dictum est supra §.6.

¶ Authoritate tibi concessa & mihi cōmissa ego te absoluo sic plenarie, & illi statui innocentie restituo, quomodo sanctitas domini nostri pape faceret, si ipsemet in confessione tua peccata auscultaret. Et eadē authoritate apostolica tibi sanctam benedictionē pa-palem impartior. In nomine patris & fi. &c.

¶ Forma absolutionis pro omnibus alijs uicibus in quibus potest impendi absolutio plenaria, ut habetur supra in §.7.&.8.

¶ Authoritate tibi concessa & mihi cōmissa, ego te absoluo plenarie ab omnibus peccatis tuis, inquantū predicta authoritas se extendere potest. In noīe &c.

¶ Forma absolutionis pro absolutione que impendi potest in festo S. Catherine, quia differt ab omnibus supradictis, ut patet supra in §.9.

¶ Authoritate tibi concessa & mihi cõmissa, ego te absoluo plenarie ab omnibus peccatis tuis, inquantum huiusmodi authoritas se extendere potest, & cõcedo tibi indulgentiam plenariam omnium peccatorum tuorum. In nomine patris &c.

Collector VLTIMO notandum est circa omnes concessiones pro absolutionibus plenarijs suprascriptis factas, ꝙ melior & copiosior omnium ipsarum est illa quam facit Sixtus. 4. & habetur supra. §. 4. Et tamen pro ipsa q̃ pro quacunq; alia que sub simili tenore concessa fuerit, ponitur hic quedam forma absolutionis ualde copiosa.

¶ Forma absolutionis plenissima qua saltem pro semel in uita & i mortis articulo possunt uti fratres mi. & alie persone que illorũ priuilegijs gaudere possunt.

¶ Sequitur forma seruãda añ absolutionẽ quãlibet.

¶ Finita confessione imponat confessor penitentiã. Et postea dicat sequentia uerba, ita ꝙ pro penitens ualeat intelligere.

¶ Authoritate mihi tradita & ex officio meo ac eo modo quo melius possum, dispenso tecum super residuum penitentie si maior erat tibi imponenda. Et uolo ut omnia bona que feceris & mala que perpessus fueris propter deum sint meritoria, uelut penitẽtia imposita ad remissionẽ pene debite pro tuis peccatis, ꝓ quibus ẽt satisfiat ex meritis passionis christi & omnium sanctorũ. Et postea subiungat confessor.

¶ Misereatur tui &c. Indulgentiam &c. Dominus noster iesus christus, qui est uerus & summus pontifex, & pro te natus & passus est, ipse te absoluat & ego authoritate ipsius & beatorum apostolorum eius Petri & Pauli & sancte romane ecclesie, ac potestate mihi cõmissa & tibi pro hac uice concessa a domino papa, cuius uices in hac parte gero, te absoluo ab omni sentẽtia generali uel speciali a iure uel ab homine promulgata, & ab alio quocũq; uinculo excõmunicationis. Et dispenso tecum super quibuscunq; irregularitatibus, ex quibuscunq; causis eas contraxeris, (homicidij uoluntarij & mutilationis membrorum ac bigamia dũ

taxat exceptis) Et in his & in omnibus alijs quibus indigeas, restituo te ad statum pristinũ in quo eras antequam huiusmodi incurreres. In nomine patris &c.

¶ Item eadem authoritate ego te absoluo plenarie ab omnibus peccatis tuis specialiter aut generaliter confessis cum circũstãtijs eorum, quomodocunq; & qualitercunq; offendisti deum creatorem tuum animam tuam & proximum tuum & regulam tuam. Et de omnibus ipsis, authoritate supradicta & ex speciali gratia tibi concessa & mihi cõmissa a domino papa concedo tibi indulgentiam plenariam omnium penarum in presenti uita uel in purgatorio pro peccatis tuis debitarum, inquantum possum & ualeo & authoritas tibi concessa & mihi cõmissa se extendere potest. In nomine patris &c.

ABSOLVTIO QVOAD SECVLARES.

¶ Distinctio materie absolutionis infraposite.

CIRCA absolutiones personarũ seculariũ per fratres minores fiendas, sunt multa & uaria ordinata & concessa, que ut melius intelligi & memorie cõmendari ualeant, subsequenti ordine distinguũtur. Primo nãq; ponuntur ea que generaliter concernunt confessorũ authoritatem, seu facultatem, tam ratione institutionis a prelatis ordinis facte, q̃ presentationis que prelatis ecclesiasticis fieri debet, seu licentie que ab eisdẽ prelatis seu legatis sedis apostolice obtinere contigerit. Scd̃o addũtur alia que cõcessa sunt respectu absolutionũ a casibus reseruatis episcopis uel pape. De p̄dictis aũt duobus ponũtur ẽt aliqua notabilia ĩfra in dictione Cõfessiones & cõfessores. Tertio supaddunt nõnulla que aliqui summi põtifices decreuerunt cõtra quosdã aduersarios religiosorũ, qui aliquos errores dixerunt in materia huiusmodi absolutionum. Collector

ABSOLV. GENE. QVOAD SECVLA. PRIMO.

ALEXANDER .4 concessit q̄ de licentia legatorum sedis apostolice uel ordinariorum locorum, possint fratres minores libere confessiones au- Licentia audiendi confessiones.

dire, sacerdotum parrochialium assensu minime requisito. b fo. 26.

2 CLEMENS .4. concessit ut quando episcopi uel alij ecclesiarum prelati dederint fratribus minoribus facultatem audiendi confessiones subditorum suorum & uota commutandi, talibus prelatis decedentibus, possint predicti fratres uti libere predicta facultate, donec uiduatis ecclesijs prouisum fuerit de pastore. B. fo. 29. Et ffo. 113. conce. 244.

Licentia seu presentatio.

3 EVGENIVS .4. concessit omnibus confessoribus ordinis mino. quod quando non possunt commode se presentare episcopis, quia sunt in itinere uel alibi, & non possunt petere casus episcopales, eo casu possint plenarie uti authoritate episcopali. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 78.

Presentatio confessorum pro fratribus itinerantibus.

¶ Idem Eugenius concessit quod quando fratres se semel presentauerint episcopis & obtinuerint casus suos,

4 licet alibi postea ad habitandum se transferant ad tempus, & postea reuertantur ad easdem dioceses, non sit necessarium iterato se presentare eisdem episcopis, uel casus de nouo obtinere. o fo. 61. Et ffo. 64. conce. 79. Et fffo. 95 conce. 314.

Presentatio confes.

5 ¶ Idem eugenius declarauit quod quando quis tempore paschali se reperit in aliena diocesi, semper ibi intelligitur adeptum incolatum, ut ibi confiteri & communicare ualeat, quantumcumque ibi paruo tempore steterit.

Cõicare.

6 o. fo. 61. Et ffo. 64 conce. 80 Et fffo. 95. conce. 315.

Simonia Casus episcopi.

¶ Idem Eugenius concessit, quod ubicumque fuerint fratres mino. (licet episcopi sint simoniaci, etiam in officio & beneficio) possint fratres uti suis casibus ac si tales episcopi non essent suspensi, ex quo tollerantur ab ecclesia. o. fffo. 101 conce. 403.

7 NICOLAVS. 5. concessit fratribus mino. obser. authoritatem audiendi in confessionibus omnes quarumcumque diocesum. Et in illis extraneos ac forenses absoluendi, etiam a casibus quos diocesani locorum in quibus fratres ad hoc deputati fuerint, duxerint committendos. B. fo. 30. ffo. 114. conce. 249. Et fffo. 58. conce. 159.

Licẽtia pro oibus etiã forensib'.

SIXTVS .4 fecit eandem concessionem per confirmã

8

ſita uerba nil penitus immutando.B. fo. ubi ſupra. & conce. immediate ſequentibus, in eiſdem libris pre allegatis. Et poſtea Leo. 10. hoc idem confirmauit & de nouo conceſſit. O ſffo. 58. conce. 159.

¶ Idem Sixtus conceſſionem prefatā reiterauit ſubſequentibus uerbis. Conceſſit nāq; q fratres mino. obſer. preſentes & futuri, poſſint audire confeſſiones ſecularium undecunq; uenientium, ea authoritate quā habēt ab epiſcopo in cuius dioceſi exiſtunt. o fo. 63. Et ffo. 67. conce. 111. ¶ Quo ad huiuſmodi conceſſionem, uide .ij. §. 18. ubi magis ample conceſſum eſt fratribus carmelitis. 9 Licētia p oibus etiā forēſibus. Collector

¶ Idem conceſſit q confeſſores noſtri dum ſunt in itinere & requiruntur, poſſint audire confeſſiones ſicut parrochiani, & ſi non fuerint preſentati ſm formā clementine. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 113. 10 Pro fratri. iti. Preſen. confeſ.

¶ Idem Sixtus conceſſit q fratres mino. debite preſentati, uel gratioſe a prelatis recepti, poſſint extra ſuam dioceſim ſubditos illorum audire, cū hoc poſſint curati de iure. o fo. 64. Et ffo 68. conce. 128. Et fffo. 96 conce. 335. 11 Preſen. confeſ. Pro fratrib. iti.

¶ Idem Sixtus declarauit q licentia prelatorum eccleſie de qua in ſupradictis conceſſionibus fit mentio eſt illa quam ordinarij preſentatis ad confeſſiones audiēdas dare ſunt aſtricti. B. fo. 98. Et ffo. 181. cōce 439. 12 Licē. plat. Preſen. confeſ.

INNOCENTIVS. 8. conceſſit certam formam preſentationis epiſcopis faciende pro fratribus confeſſoribus modo ſubſcripto qui talis eſt, ſcilicet q guardianus loci noſtri uel ciuitatis, omni anno ſemel ſe repreſentet epiſcopo uel eius locum gerenti in ſpiritualibus, uel mittat alium fratrem pro ſe & dicat eidē epiſcopo, Reuerendiſſime domine, ecce me preſento reuerēdiſſime dominationi ueſtre, pro me & omnibus confeſſoribus deputatis & deputādis a noſtro prouinciali, pro audiendis confeſſionibus ueſtrorum ſubditorum, petendo humiliter ut dignemini eſſe contentus, ut cum ueſtra benedictione ipſos audiant in confeſſione & abſoluant. Et ſi quid authoritatis ueſtre, circa caſus uobis reſeruatos uelitis, nobilis concedere 13 Forma pſentatiōis cōfeſſorū quolibet anno ficiēda.

dignemini. Et similiter circa uotorum dispensationē. Ac etiam dignemini nos auisare, si quid habeamus facere pro salute animarum uestre dominationi commissarum. Quo facto siue concedat siue deneget, prefatus sanctissimus dominus Innocentius. 4. concessit ꝙ statim confessores predicti habeant authoritatem omnem absoluendi ab omnibus, exceptis casibus de iure reseruatis episcopo uel pape. O. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 153. Et ffo. 98. conce. 352.

14 LEO. 10. concessit ꝙ fratres mi. qui audiunt cōfessiones, absoluendo in foro conscientie excōmunicatos, non teneātur seruare formam que obseruatur in publicis absolutionibus. s. flagellationem cum psal. Miserere mei &c. Et ꝙ tempore interdicti possint absoluere a censuris in foro conscientie illos qui tunc cōfitebūtur peccata sua, nisi tales censure essent ex qbus huiusmodi interdictū emanaret. O. ffo. 55. cōce. 174.

15. als. 13. ¶ Idem Leo in concilio lateranensi statuit, ꝙ superiores fratrum mendicantiū, teneantur omnino fratres quos ad audiendas confessiones subditorum prelatorum ecclesiasticorum pro tempore elegerint, eisdem prelatis personaliter exhibere ac presentare (si eos sibi exhiberi & presentari petierint) alioquin eorū uicarijs (dūmodo ad prelatos ultra duas dietas accedere non cogantur.) Et ꝙ possint predicti fratres per eosdē episcopos & prelatos, super sufficiēti literatura & aliqua saltem huiusmodi sacramēti peritia dūtaxat examinari. Statuit etiam ꝙ talibus presentatis & admissis, uel etiam indebite recusatis confitentes, constitutionis que incipit. Omnis utriusqꝫ sexus (quo ad confessionem dūtaxat) satisfecisse cēseantur. Ipsiqꝫ fratres etiam forensium confessiones audire ualeant, laicos tamē & clericos seculares, a sententijs ab homine latis, nullatenus absoluere possint. B. ffo. 25. conce. 72.

Presentatio cōfessorum.

Examinatio confessorum.

Licētia ꝓ forēsibus.

Collector

¶ Aduertendum est circa predicta, ꝙ per eūdē Leonem. 10. fuit postea concessum ordini nostro mino. ꝙ in foro conscientie possimus uti nostris priuilegijs, sicut ante concilium lateranense poteramus, non obstantibus quibuscunqꝫ in dicto concilio ordinatis &

determinatis aliter uel in contrarium disponentibus, ut habetur in registro ordinis in actibus reuerēdissimi patris fratris Francisci licheti ministri generalis. De quo uide infra in dictione. Concilium. §. 7. Et ideo quo ad forum conscientie non tenemur ad statuta in prefato concilio, nec adhuc forte in foro exteriori, sicut infra declarabitur, in dictione. Priuilegia prope finem.

¶ Sequuntur nonnulla alia pertinentia ad confessiones secularium, ex aliorum fratrum mendicantium priuilegijs extracta. Et primo ea que tangunt directe fratres predicatores.

SIXTVS. 4. concessit, ut uicarius generalis fratrū ordinis predicatorum regnorum castelle & legionis, in qualibet domo dicti ordinis ei subiecta ubi eum pro tempore morari contigerit, ac in eius absentia singuli priores siue presidentes singularum domorum dicti ordinis, nunc & pro tempore existentes, ac quatuor dicti ordinis professores presbyteri idonei per uicarium & singulos priores siue presidentes predictos in singulis diebus deputandi, possint confessiones utriusq; sexus christi fidelium forensium ad singulas domos predictas occurrentium & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri uolentium, totiens quotiens ibidem confitebuntur libere audire & eos ab omnibus & singulis peccatis excessibus & delictis per eosdem cōmissis ac confessis, necnon excōmunicationum sententijs & penis, in singulos fideles predictos, in genere uel in specie ordinaria authoritate latis, de quibus ipsi fideles se absolui petierint (dum tamen talia non sint propter que sedes apostolica merito sit consulenda) in loci ordinarij absentia duntaxat absoluere, & eis super premissis penitentiam salutarem iniungere, ac uota peregrinationis & abstinentie per eosdē fideles emissa, que loci ordinarius si p̄sens esset cōmutare posset, & ipsi fideles cōmode adimplere nō potuerūt (in ipsius loci ordinarij absentia) in alia pietatis opera cōmutare. Necnō omnibus & singulis christi fidelibus, tam

16 Ex priui. fratrū predicatorū. Partic. pro regnis castel. Deputatio quatuor confes. Excōicatio. Cōmutatio uotorum.

dignemini. Et similiter circa uotorum dispensationē. Ac etiam dignemini nos auisare, si quid habeamus facere pro salute animarum uestre dominationi commissarum. Quo facto siue concedat siue deneget, prefatus sanctissimus dominus Innocentius. 4. concessit ꝙ statim confessores predicti habeant authoritatem omnem absoluendi ab omnibus, exceptis casibus de iure reseruatis episcopo uel pape. O. fo. 65. Et fffo. 69. conce. 153. Et fffo. 98. conce. 352.

14 LEO. 10. concessit ꝙ fratres mi. qui audiunt cōfessiones, absoluendo in foro conscientie excōmunicatos, non teneātur seruare formam que obseruatur in publicis absolutionibus. s. flagellationem cum psal. Miserere mei &c. Et ꝙ tempore interdicti possint absoluere a censuris in foro conscientie illos qui tunc cōfitebūtur peccata sua, nisi tales censure essent ex qbus huiusmodi interdictū emanaret. O. fffo. 55. côce. 174.

15. als. 13. ¶ Idem Leo in concilio lateranensi statuit, ꝙ superiores fratrum mendicantiū, teneantur omnino fratres quos ad audiendas confessiones subditorum prelatorum ecclesiasticorum pro tempore elegerint, eisdem prelatis personaliter exhibere ac presentare (si eos sibi exhiberi & presentari petierint) alioquin eorū uicarijs (dūmodo ad prelatos ultra duas dietas accedere non cogantur.) Et ꝙ possint predicti fratres per eosdē episcopos & prelatos, super sufficiēti literatura & aliqua saltem huiusmodi sacramēti peritia dūtaxat examinari. Statuit etiam ꝙ talibus presentatis & admissis, uel etiam indebite recusatis confitentes, constitutionis que incipit. Omnis utriusꝗ sexus (quo ad confessionem dūtaxat) satisfecisse cēseantur. Ipsiqꝫ fratres etiam forensium confessiones audire ualeant, laicos tamē & clericos seculares, a sententijs ab homine latis, nullatenus absoluere possint. B. fffo. 25. conce. 72.

Presentatio cōfessorum.

Examinatio confessorum.

Licētia ꝓ forēsibus.

Collector

¶ Aduertendum est circa predicta, ꝙ per eūdē Leonem. 10. fuit postea concessum ordini nostro mino. ꝙ in foro conscientie possimus uti nostris priuilegijs, sicut ante concilium lateranense poteramus, non obstantibus quibuscunꝗ in dicto concilio ordinatis &

determinatis aliter uel in contrarium disponentibus, ut habetur in registro ordinis in actibus reuerēdissimi patris fratris Ftancisci licheti ministri generalis. De quo uide infra in dictione. Concilium. §. 7. Et ideo quo ad forum conscientie non tenemur ad statuta in prefato concilio, nec adhuc forte inforo exteriori, sicut infra declarabitur, in dictione. Priuilegia prope finem.

¶ Sequuntur nonnulla alia pertinentia ad confessiones secularium, ex aliorum fratrum mendicantium priuilegijs extracta. Et primo ea que tangunt directe fratres predicatores.

SIXTVS. 4. concessit, ut uicarius generalis fratrū ordinis predicatorum regnorum castelle & legionis, in qualibet domo dicti ordinis ei subiecta ubi eum pro tempore morari contigerit, ac in eius absentia singuli priores siue presidentes singularum domorum dicti ordinis, nunc & pro tempore existentes, ac quatuor dicti ordinis professores presbyteri idonei per uicarium & singulos priores siue presidentes predictos in singulis diebus deputandi, possint confessiones utriusq; sexus christi fidelium forensium ad singulas domos predictas occurrentium & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri uolentium, totiens quotiens ibidem confitebuntur libere audire & eos ab omnibus & singulis peccatis excessibus & delictis per eosdem cōmissis ac confessis, necnon excōmunicationum sententijs & penis, in singulos fideles predictos, in genere uel in specie ordinaria authoritate latis, de quibus ipsi fideles se absolui petierint (dum tamen talia non sint propter que sedes apostolica merito sit consulenda) in loci ordinarij absentia duntaxat absoluere, & eis super premissis penitentiam salutarem iniungere, ac uota peregrinationis & abstinentie per eosdē fideles emissa, que loci ordinarius si p̄sens esset cōmutare posset, & ipsi fideles cōmode adimplere nō potuerūt (in ipsius loci ordinarij absentia) in alia pietatis opera cōmutare. Necnō omnibus & singulis christi fidelibus, tam

16 Ex priui. fratrū predicatorū. Partic. pro regnis castel.

Deputatio quatuor confes.

Excōicatio.

Cōmutatio uotorum.

fotensibus q̃ in ciuitatibus & locis in quibus ipse dō-
mus consistunt commorantibus, eucharistie sacramē-
Euchari-stia. tum quocunq; tempore (festo resurrectionis dūtaxat
excepto) eorundem fidelium, parrochialium ecclesia-
rum rectorum absentium & quorūlibet aliorum licē-
tia minime requisita, ministrare libere & licite possint
& ualeant, parce tamen ne querele inde eueniant. B.
fo. 44. Et ffo. 128. conce. 287.

Collector ¶ Aduerte ꝙ eandem authoritatem habent prouin-
ciales & guardiani siue presidentes domorum fratrū
mi. & quatuor confessores per eos assignandi, ut pre-
dictum est. Et hoc in regnis prefatis & non alibi, uirtu-
te cōmunicationis specialis que habetur infra in di-
ctione Cōmunicatio priuilegiorum. §. 9. & 10.

17 ¶ Ex priuilegijs fratrum augustinensium.

Prohibi-tio. BONIFACIVS. 8. prohibuit districte, ne quis fratres
ordinis heremitarum sancti Augustini quibus officia
predicandi uel confessiones audiendi a prelatis ordi-
nis commissa fuerint, executionem officiorum ipso-
rum audeat quomodolibet impedire. B. ffo. 244. cō-
ce. 589.

18 ¶ Ex priuilegijs fratrum carmelitarum.

VRBANVS. 4. concessit fratribus carmelitis, ut de
licentia prelatorum ecclesie, possint audire confessio-
nes omnium christi fideliū, causa deuotionis ad eos
recurrentium nisi talia cōmisissent propter que esset
sedes apostolica merito consulenda. B. fo. 85. Et ffo.
168. conce. 392.

Collector ¶ Aduerte ꝙ Sixtus declarauit ꝙ licentia de qua in
huiusmodi concessione fit mētio, intelligatur ita ꝙ. s.
prefati confessores sint presentati fm̃ formam iuris.

Collector ¶ Quo ad suprascriptam concessionem urbani, est
aduertendum ꝙ uirtute illius uisum est multis ꝙ ua-
leant fratres confessores debite presentati absoluere
a casibus reseruatis episcopis. Super quo ego consu-
lui aliquos iurisperitos & in rebus attinentibus ad
religiosos ualde doctos, & responsio ultimata fuit
talis, ꝙ scilicet si fratres carmelitani quibus directe
facta est predicta concessio, usi sunt & utuntur illa

prout littera eius sonat, ꝙ similiter poterunt uti illa alij fratres mendicantes, ratione cōmunicationis priuilegiorum. Sed ꝙ si illi non habēt in usu, tunc nec ipsi nec alij mendicantes possunt uti ea, etiā si habeantur noue concessiones priuilegiorum prout haberi solent. Et ideo oporteret scire ab aliquibus uiris doctis prefatorum fratrum carmelitanorum qualiter circa predictam concessionem se habuerint & habeant. Aliter autem uti supradicta concessione esset temerariū ualde.

¶ Ex priuilegijs fratrum minorum.

SIXTVS 4. concessit fratribus ordi. minorum authoritatem confessiones audiendi, & ab omnibus casibus excōmunicationis suspensionis interdicti ac super quacūq; irregularitate ordinario (tam a iure q̄ ab homine) reseruatis, totiens quotiens opus fuerit, absoluendi & dispensandi, ac uota quecunq; permutādi & relaxandi & penitentiam salutarem iniungendi, sicut potest diocesanus. E. fffo. 5 conce. 8. 19 Excōica tio. Dispensa tio.

¶ Aduerte ꝙ utrum predicta concessio sit intelligenda respectu fratrum duntaxat uel etiam secularium, non potest clare elici ex litera, propter qđ oporteret consulere aliquē fratrē doctum minimoꝝ, ad sciendū qualiter ipsi illam intelligunt & eā utuntur, nā aliter uti illa quo ad seculares, non esset securum. Collector

¶ Absolutio specialiter de casibus reseruatis quo ad seculares Secundo. 5

BENEDICTVS 11. in extrauaganti, que incipit. Inter cunctas statuit ꝙ fratres confessores ordinum predicatorū & mi. nullatenus se intromittant de casibus episcopis & superioribus reseruatis, quos ipse annotauit modo subsequēti dicens. Obseruent dicti fratres ne ad confessionem recipiant criminosos criminibus pro quibus esset solennis penitentia indicenda. Modo eodem excōmunicatos respuant, & clericos qui propter delictum irregularitatem aliquam incurrerint. Incendiarios etiam, eosq; qui tam enormibus sunt irretiti peccatis, ꝙ ea rationabilis consuetudo prescripta canonice in episcopatibus aliquibus Pro fratri predica. & mino. Casus reseruati episcopis de iure.

Casus reseruati episcopis de consuetudine. reseruauit episcopis, similiter non admittant. Quam consuetudinem ex causa que iuste ad id animũ nostrũ mouet, solummodo circa uoluntarie homicidas falsarios ecclesiarum immunitatis & libertatis ecclesiastice uiolatores & sortilegos approbamus. B. fo. 126. Et fffo. 203. conce 504.

Collector ¶ Aduertendũ est circa predicta ꝙ licet bulla in qua suprascripta cõtinentur fuerit reuocata per clementinam Dudũ de sepulturis, tamẽ postea Sixtus. 4, cõcessit, ut quo ad casus reseruatos episcopis qui ibi sunt expressi, maneat in suo uigore. Et circa huiusmodi casus, uide infra post. §. 12. & bene considera. Vide etiam circa huiusmodi materiam absolutionum, & quoad ualiditatem predicte extrauagantis, infra in dictione. Confessiones. §. ij. cum sua additione.

2 EVGENIVS. 4. concessit ꝙ fratres mi. non teneantur facere conscientiam de decimis in confessionibus, nisi quando fuerint requisiti ab ordiuarijs. Et tunc sufficit dicere, facio tibi conscientiam, & inducere peccatorem quantum potest ad soluendum, non tamẽ propter hoc retineant absolutionem. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce 87.

Collector ¶ Aduertendum est ꝙ suprascripta concessio, reperitur sub alio tenore in supplemento priuilegiorum. Et ideo pro ut illic habetur subscribitur hic.

Decime ¶ Idem Eugenius concessit ꝙ fratres mino. omitten tes facere conscientiam de decimis, si non fuerint requisiti a parrochialibus, non cadant in excõmunicationem. Et ꝙ ubi est consuetudo ꝙ detur pro decima, de uiginti uel triginta aut quadraginta unum id intelligatur pro solutione decimarum. Et ꝙ ubi non est cõsuetudo decimandi, inducant fratres ad decimandũ, & si noluerint, non propter hoc denegent absolutionem, nisi sacerdos proprius reclamaret. o. fffo. 101. conce. 404.

Excomunicatio

Collector ¶ Circa hoc uide determinationem concilij Lateranensis infra. §. 13.

3 Exactiones. ¶ Idem Eugenius declarauit ꝙ recipientes pedagia a clericis, ubi est consuetudo, ciuitas non incidat in interdictum. Et ꝙ ipsi confessores inducant ad restitu-

tionem & absoluant, nisi caperent clericos personaliter uel detinerent. o. fffo. 101. conce. 406. Interdictum.

¶ Idem Eugenius concessit, q̄ attento q̄ sit consuetudo s. in aliquibus partibus, solui gabellas & datia per ecclesiasticas personas & sacerdotes seculares, nō propter hoc fratres retineant eis absolutionem. s. qui predictas exactiones faciunt, nō obstante. c. q̄q̄ de uisuris. lib. vj. o. fffo. 102. conce. 46. 4 Exactiones.

¶ Idem Eugenius concessit, q̄ fratres confessores possint absoluere de simonia, nisi sit in ordine uel beneficio. o. fffo 102. conce. 420. 5 Simonia

SIXTVS. 4. propter diuersitates opinionum, confirmauit casus episcopales tam de iure q̄ de consuetudine, quos posuit Benedictus. xi. in sua extrauaganti que incipit, Inter cūctas. o. fo. 64. Et ffo. 68. cōce. 128. Et fffo. 95. conce. 334. 6 Casus reseruati.

¶ Aduerte q̄ huiusmodi casus sunt positi supra in. §. 1. Collector

¶ Idem Sixtus concessit, q̄ confessores nostri ordinis, possint absoluere excōmunicatos per processum annualem, scilicet qui sit in die cene domini, propter incursum uel inuasionem factam in terris ecclesie, directe uel indirecte, dummodo non sint principales in dando consilium uel auxilium talia facientibus o. fo. 64. & ffo. 68. conce. 140. Et fffo. 97. conce. 342. 7 Casus reseruati pape.

¶ Aduerte q̄ ista concessio per mortem concedentis uidetur expirasse, quia tangit casus contentos in bulla cene domini. Circa quod uide supra in di. absolu. ordi. quoad fratres post. §. 9. Collector

¶ Idem Sixtus concessit, q̄ omnes tam uiri q̄ mulieres intrantes monasteria monialium sancte Clare & sancti Dominici, ignoranter & sine dolo, possint absolui a confessoribus monialium. Postea idem addidit, q̄ mulieres omnes possint absolui ab omnibus confessoribus nostris, etiā si malitiose & ex malo animo intrassent. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 138. Et fffo. 96. cōce. 330. & 339. 8 Pro monasterijs moni. Casus reseruati.

¶ Idem Sixtus iterum cōcessit, q̄ confessores monialium sancte Clare possint absoluere a sententijs latis 9 Pro monasterijs monialium.

Casus reservati. Pro confess.mo. eos,qui non malitiose sed ex qnadam leuitate seu curiositate intrauerint earũ monasteria, uel quarũcũq; aliarum religiosarum in clusarum. Et hoc tam actiue ꝙ passiue. o.fo.64. Et ffo.68. conce. 138. Et fffo.96. conce. 339.

10 Casus reservati. ¶ Idem Sixtus concessit, ꝙ confessores nostri possint absoluere omnes confitentes ab omnibus sacrilegijs dummodo non fiant cum sacris, ita ꝙ scandala orirentur si fratres absoluerent. o. fffo.102. conce 411.

11 Dispensatio uotorum. INNOGENTIVS .8. concessit, ꝙ confessores debite presentati possint dispensare in omnibus uotis in quibus possint episcopi, exceptis uotis peregrinationis ultra duas dictas. o. fo.65. Et ffo.69. conce.155. Et fffo.98. conce.353.

12 Excõicatio. ¶ Idem Innocentius declarauit ꝙ quo ad primum casum de iure reseruatum ab episcopis, intelligatur secũdum opinionem Innocentij & hostiensis. s. ꝙ solum est hodie una excõmunicatio que de iure episcopis reseruatur. s. iniectio uiolenta in personam ecclesiasticam in casibus, in quibus pertinet ad episcopum. Et ideo in alijs que sunt de iure & non reseruantur pape, possunt cõfessores predicti absoluere, Et similiter ab omnibus excõmunicationibus per statuta prouincialia & sinodalia promulgatis, que ipsi conditores specialiter sibi uel alteri non reseruauerunt, quando statutum fecerunt. o. fo.65. Et ffo.69. conce.154. Et fffo.98. conce.355.

Casus reservati episcopis.

Collector ¶ Circa predicta oportet ut prudẽs lectos aduertat, ꝙ huiusmodi concessio fuit impetrata per bone memorie reuerendum patrem fratrem Angelum de clauasio, qui edidit illud insigne opus summa angelica appellatum, & ideo conformiter ad ea que ipse posuit in predicta summa in dictione. Casus reseruati episcopis, nominauit in prefata concessione primũ casum de iure reseruatum episcopis, licet aliqui aliter ordinent predictos casus, presertim Benedictus. 11. ut positum est supra in hac dictione. §. 1. Ac etiam Antoninus in suo tractatu intitulato defecerunt. ¶ Aduerte re etiam oportet, ꝙ uirtute suprascripte concessionis

Casus reservati episcopis.

Innocentij non excluduntur alij casus reseruati episcopis, numerati supra in cõcessione Benedicti. 11. §. j. presertim illi quibus nõ est adiuncta excõmunicatio, prout aliqui & male opinati sunt. ¶ Insuper ex omnibus prefatis concessionibus colligant fratres confessores per prelatos deputati ad audiendas confessiones quomodo possunt audire omnes uolentes eis confiteri. Quia si sunt in uia ubi non possunt se representare episcopis & requiruntur, possunt audire confessiones & habent authoritatem absoluendi (exceptis casibus episcopis de iure reseruatis) per concessionem Sixti suprapositam in precedenti dictione. f. Absolutio generaliter quoad seculares. §. 9. Si uero sint extra diocesim, & uadunt ad eos ad loca nostra pro confitendo, possunt absoluere eos sicut possunt alios de illa diocesi, per aliam cõcessionẽ Sixti. 4. positã ubi supra. §. 10. Si autẽ sunt in diocesi, possunt eos absoluere ab omnibus a quibus possunt episcopi, exceptis casibus de iure reseruatis, qui solum sunt suprapositi a Benedicto. 11. ut patet. s. in hac dictione. §. 1. — Epillogatio supra dictorum.

LEO. 10. in concilio lateranensi statuit q̃ fratres confessores teneantur hortari & monere, etiam sub onere conscientiarum suarum, illos quorum confessiões pro tẽpore audierint, cuiuscũq; status & conditionis fuerint, ad soluendum decimas siue aliam bonorum seu fructuum quotam, in locis in quibus decime ipse aut similia solui consueuerunt, ipsisq; etiã illas sõluere recusantibus absolutioñe denegare teneantur. B. fff. 26. conce. 82. — 13 Decime

¶ Idem Leo concessit q̃ infringentes, uel aliquã uiolentiam in ecclesijs uel locis fratrum mi. facientes, ab excõmunicatione propter hoc incursa, possint a prelatis dicti ordinis in foro cõscientie absolui, licet antea non poterant huiusmodi delinquentes absolui nisi à papa uel a conseruatoribus dicti ordinis. O. fffo. 61 conce. 186. — 14 Excõmunicatio Casus reseruati. 1 In fauorẽ fratrum p̃dicatorũ & mi.

¶ Circa absolutionis materiam, reprobatio errorũ.

ALEXANDER. 4. reprobauit errores quorundam magistrorum asserentium, q̃ fratres mi. &.

predicatores de licentia pape aut diocesanorum non poterant confessiones audire.b.fo.24.Et ffo.25.concе.15.

2 CLEMENS.4.reprobauit prefatos errores & concessit sicut Alexander.4.q fratres de licentia legatorum sedis apostolice uel ordinariorum, & multo amplius summi pontificis, possint audire confessiones & absoluere, aliorum inferiorum prelatorum & rectorum ecclesiarum assensu nullatenus requisito, exceptis casibus qui de iure uel consuetudine legatis & ordinarijs predictis specialiter reseruantur, nisi eis specialiter committantur.b.fo.29.Et ffo.29.conce.26.

In fauorē fratrum confes.

3 IOANNES.22.damnauit & reprobauit quosdam articulos Ioannis de Poliaco asserentis q confessi fratribus habentibus licentiam generalem audiendi confessiones, tenebantur iterum confiteri eadem peccata proprio sacerdoti parrochiali. Et q stante decretali Omnis utriusq sexus non poterat summus pontifex facere(immo nec deus)quin parrochiani tenerentur confiteri eadem peccata semel in anno proprio sacerdoti, ac etiam q papa nequibat dare licentiam generalem ad hoc. Prohibuitq prefatus pontifex, ne quis dictos articulos per ipsum dannatos & reprobatos tenere audeat, seu quomodolibet defensare seu docere. Et declarauit q illi qui predictis fratribus confitentur, non magis teneantur eadem peccata confiteri, q̄ si alias illa fuissent confessi eorum proprio sacerdoti. B.fo.36.Et ffo.119.conce.259.

In fauorē fratrum confes.

4 CALIXTVS.3.fecit magnam prouisionem contra errores supradictos Ioannis de poliaco, confirmādo bullas Eugenij.4.& Nicolai.5.approbantes constitutionem super cathedram, Bonifacij.8 & reprobantes errores super illam exortos circa confessiones & absolutiones.B.fo.82.Et ffo.165.conce.390.

Confirmatio supradicta℞ cōcessionū.

5 SIXTVS.4.authoritatem procedendi per Ioannē.22.& Eugenium.4.datam ordinarijs contra assertores q confessi fratribus tenebantur iterum eadem peccata confiteri proprio sacerdoti parrochiali, extendit

Inquisitor hereticorum.

ad inquisitores heretice prauitatis.B. fo. 61. Et ffo. 144.conce.353.

¶Attende q nulla alia ad materiam absolutionum pertinentia,ponuntur infra in dictione Confessiones Vide ibi. Collector

ACCEDERE AD MONASTERIA monialium.

NICOLAVS .3.concessit fratribus mino.ut ad loca ubi seculares homines conueniunt in monasterijs monialium,possint illi fratres causa predicationis uel elemosine petende accedere,quibus id a superioribus suis pro sua fuerit maturitate uel idoneitate concessum. Exceptis semper monasterijs monialium inclusarum,scilicet sancte Clare,ad que nulli datur accedendi facultas, sine sedis apostolice licentia speciali. In declaratione regule Exijt qui seminat, que habetur. B. 2. tractatu. fo. 10. Et. b. ffo. 11.,tractatu.2. 1 Predicatio. Elemosina.

EVGENIVS .4.concessit q fratres mino. obseruantes possint intrare ad loca quaruncunq monialium, ubi seculares communiter intrant, de licentia suorum prelatorum quando mittuntur. o.ffo. 261. conce.675. 2 Cõcessio pro oĩbus mona.

NICOLAVS .5.concessit fratribus mino. q possint intrare & predicare in ecclesijs & locis monialium sancte Clare & aliarum quaruncunq, ubi seculares communiter intrant, de licentia suorum prelatorum quando mittuntur.o. ffo. 65 conce. 88. Et. fffo.99.conce.366. 3 Predicatio.

¶Aduerte q hec concessio uidetur solum esse pro predicatoribus, quia dicit intrare & predicare, idest ad predicandum. Collector

PIVS 2.ad instar Nicolai.5.concessit fratres posse predicare & intrare in locis quaruncunq monialium, ubi seculares communiter intrant, de licentia suorum prelatorum quando mittuntur. o.ffo. 66.conce.94. 4 Predicatio.

5 SIXTVS .4.concessit q fratres mi possint ire de li centia suorum prelatorum ad ecclesias & loca ubi habitant fratres deputati ad regimen monialium. o.fo. 63 Et.ffo.67.conce.125.Etfffo.96.conce.340.

6 Visitatio reliquiarũ ¶Idem Sixtus concessit q fratres predicti, causa uisitandi reliquias sanctorum, ut caput Ioannis baptiste, ad sanctum Siluestrum Rome, uel sanguinem sancti Francisci a ssisij, & huiusmodi, de licentia guardiani illius loci, aut alterius prelati ordinis, possint duntaxat accedere ad ecclesias monialium.s.Clare, & etiã pro temporum stationum & generalium processionum. o.ffo.58 conce.141.Etfffo.95.conce.323.

Processiones.

7 Concess. spe. pro moñ.scẽ Cla. & sci dñici. ¶Idem Sixtus concessit q fratres mi. possint de licentia suorum prelatorum accedere ad loca monialiũ.s. Clare & sancti Dominici, ad quę seculares accedunt, pro elemosina petẽda, & causa celebrandi, & pro alijs licitis & honestis.o ffo.69.conce. 142 Et ffo.100. conce.388.

8 Concessio pro oibus mo.q̃ non sunt.s.cla. ALEXANDER.6.cõcessit q prouinciales possint licentiare fratres ad alia monasteria q̃ sancte Clare, nõ solum causa elemosine petende uel predicationis faciende, sed etiam pro spirituali uisitatione consanguinearum uel alia necessitate. Intelligendo semper de locis ad quę seculares cõmuniter accedunt.o.fffo. 99.conce.369.

LEO.10.in quodam breui super prefatam materiã posuit sequentem clausulam. Non prohibemus tamẽ q fratres predicti.s.minores infra limites monasteriorum.s.Clare, & ad loca ubi fratres eisdem seruientes habitant, & alij seculares ingrediuntur, intrare & accedere, necnon cum eisdem (quando opus fuerit) & cum limitationibus in capitulis uestris ordinatis in locis in quibus relique persone seculares cum eisdem loquuntur, loqui possint. B.fffo.17 conce.56. ¶Circa

Collector predictam clausulam est aduertendum q nonnulli fratres opinati sunt, q in ea concedebatur eis amplior facultas q̃ in reliquis suprascriptis. Attamen secundũ ueritatem nihil penitus in ea cõceditur nec de aliquo deseruit quia licet prefatus Leo non prohibeat predi-

ctum

ctum accessum, prohibuit tamen Nicolaus. 3. ut patet supra in. §. primo.

¶ Pro intelligentia predictarum concessionum que prima facie uidentur continere contradictionem, aut saltem negationem & superfluitatem, sunt aliqua ad uertenda. Primum est, ꝙ huiusmodi concessiones fuerunt a diuersis commissarijs curie romane uel alijs fratribus ordinis impetrate, quorum aliqui nescientes ea que antea fuerunt concessa, procurauerunt eadem uel consimilia de nouo impetrare, seu alia circa idem latius uel strictius q̃ antea fuerat cõcessum. Alterum est ꝙ in quinq; ultimis concessionibus est tanta diuersitas, ꝙ nisi maxima cum attentione aspiciantur uix poterunt bene intelligi, nisi aduertendo ad sequẽtia. s. ꝙ in illa que est Nicolai. 5. & Pij. 2. limitatur tacite concessio antecedens Eugenij, & solum conceditur prelatis nostris facultas licentiandi fratres suos pro predicando, cum dicat fratres posse intrare & predicare. i. ad predicandum, ad loca ubi seculares intrant. In altera autem que est Sixti datur authoritas prelatis, ut possint mittere fratres suos ad ecclesiam monialiũ & ad loca ubi habitant fratres illis seruientes. Tamen de alijs locis. s. loquutorio. &c. nihil ibi conceditur. In alia uero que etiam est Sixti datur predictis prelatis facultas licentiandi fratres pro tribus causis duntaxat. s. pro uidendis reliquijs, & pro processionibus & stationibus. Et sic etiam ista est ad ecclesiam solũ; seu propter ingressum in ecclesiã ad tria predicta. In ante penultima uero que similiter est Sixti, & uidetur generalis pro omnibus prelatis & causis licitis, restringitur ad monasteria monialium. s. Clare & sancti Dominici. In penultima autem que est Alexãdri. 6. & est generalis pro omnibus causis licitis, & ad quecunq; monasteria, prout in ipsa patet, ad prouinciales solummodo & ad monasteria que non sint sancte Clare coarctatur.

¶ Et sic resolutorie est notandum, ꝙ nulla concessio inuenitur, quã iferiores a prouincialibus possint mittere uel licentiare fratres suos, ad alia monasteria q̃

Collector

Resolutio huius materie.

sancte Clare & sancti Dominici, nisi pro elemosina petenda & predicatione facienda, prout dicit Nicolaus. 3. in declaratione regule, excepta concessione supraposita Eugenii, que tamen (ut predictum est) uidetur limitata & restricta per subsequentes concessiones strictas suorum successorum. Ita q si absq aliquo scrupulo uellet aliquis frater ire ad monasteria monialiū sancti Bñdicti uel sancti Bernardi aut sancti Spiritus seu sancti Iacobi reliquarsiue cōsimiliū q nō sunt sancte Clare aut sancti Dominici pro uisitatione spirituali consanguinearum uel pro alijs quibuscūq causis necessarijs excepta predicatione & elemosine petitiōe, oporteret habere licētiā a ministro ꝓuinciali.

¶ Aduertendum est etiam q in illis casibus in quibus dicitur q guardiani possint dare licentiam ad accedendum ad monasteria. &c. possunt a suis superioribus prohiberi, prout frequenter fit tam ab ipsis q̄ a capitulis generalibus uel prouincialibus aut custodialibus. ¶ Aduertendum est insuper q post omnes prefatas concessiones, in quibus authoritas accedēdi ad monasteria remittitur ad superiores fratrum, facte sunt alique ordinationes generales in uarijs capitulis generalibus. Prima ordinatio in capitulo generali in oppido Florenciaci celebrato sic dicit.

Statutum generale. ¶ Item fratres de licentia suorum prelatorum & cū causa legitima possunt accedere ad monasteria monialium & inclusarum cuiuscunq ordinis etian sancte Clare. Et necdum ad ecclesiam sed ad cratem etiā & loquutorium, dum tamen fiat de licentia uicarij illius domus uel eius superioris petita & obtenta. Hec habentur in mo. 2. expressionis. 2. tractatu ffo. 245.

Statutum generale. ¶ Secunda ordinatio facta est in capitulo generali Maclinensi, sub tali forma.

¶ Item q confessores monialium possunt licentiare fratres ad eos declinantes, ut possint ad cratem accedere, & ad loca ubi seculares conueniunt. Hec habentur ubi supra ffo. 247. Et fo. 228 in. 3. tractatu.

Statutum generale. ¶ Attamen postea in capitulo Burdegalensi facta est alia ordinatio prefatas restringens sub tali tenore.

¶ Omnibus fratribus cuiuscunque conditionis existãt, sub legitimorum actuum priuationis pena, firmiter inhibetur, ne cum aliqua moniali colloquium habeãt nisi pro qualibet uice licentiam specialem a ministro prouinciali in scriptis habeant.

¶ Vltimate uero in statutis generalibus totius ordinis in capl'o generali Burgẽsi facta ẽ sequẽs ordinatio. Statutum generale.

¶ Ministri prouinciales uel custodes curam habentes monialium sancte Clare, in suis prouideant capitulis, qui fratres & quando ad earum seruitium habeant deputari. Ita q alii fratres ad ipsarum uel aliarum etiam tertii ordinis in congregatione uiuentiũ, nostre cure subiectarum monialium loca, absque ipsius capituli uel ministri licentia in scriptis determinate habita, accedere aut loqui non presumant. Contrafacientes a suis superioribus grauiter puniantur.

¶ Ista autem ordinatio debet nunc solummodo obseruari, quia fuit authoritate apostolica facta.

¶ Est tamen aduertendum circa huiusmodi statutũ q licet non faciat mentionem nisi de monialibus sancte Clare & tertie regule non tamen propter hoc remouet prohibitionem Nicolai. 3. suprapositam. §. j. immo idem iudicium est habendum quoad hoc respectu aliarum monialium, quia scilicet nullus potest eis loqui nec ad ipsarum loca accedere absque prefata licentia in scriptis. Collector

ALTARE.

HONORIVS .4. concessit ut si diocesani requisiti a fratribus minoribus debita humilitate noluerint in ecclesijs eorũ primarium lapidem ponere, ac ecclesias uel oratoria & altaria sua consecrare, uel id facere ultra quatuor menses distulerint, possint predicti fratres per quoscunque uoluerint episcopos (gratiam & cõmunionem apostolice sedis habentes) premissis recipere. B. fo. 17. Et ff o. 101. conce. 112. 1 Edificare Cõsecrare

CLEMENS .4. concessit q in locis ubi fratres degũt, possint habere oratoria, in quibus cũ altari portatili 2 Celebrare diuina.

possint missarum solennia, & alia diuina officia celebrare, ac etiam ecclesiastica recipere sacramenta. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 313.

3 SIXTVS .4. concessit eisdem fratribus, ut non solum in oratorijs & locis quibus degunt, sed etiam in quouis alio loco congruenti & honesto, possint super altari portatili, missas libere & licite celebrare. B. fo. 59. Et ffo. 143. conce. 344.

4 ¶ Idem Sixtus concessit quedam alia pertinentia ad altaria. Et hec habentur infra in dictione Benedicere in. §. 5. &. 6.

5 Celebrare ALEXANDER .6. fecit quandam concessionem circa hanc materiam que habetur in dictione Celebrare. §. 10.

6 Reliqas Cōsecrare ¶ Idem Alexander concessit ut fratres mi. possint sine aliquo scrupulo alicuius censure, mittere reliquias extra urbem Romam pro consecratione altarium, & lapides cuiuscunque generis, siue consecratos siue non. o. ffo. 70. conce. 174. Et fffo. 99. conce. 357.

Collector ¶ Vltra omnia pdicta, uide nōnulla alia pertinentia ad altaria, infra in dictione Benedicere. §. 12. &. 13.

APPELLARE.

1 Correctio BONIFACIVS .8. statuit ut ad correctiones & punitiones fratrum ordinis mi. delinquentium infligendas, prelati ordinis eiusdem rimulis & apicibus iuris postpositis, libere procedere ualeant, sm consuetudines approbatas, & generalia facta & facienda ipsius ordinis instituta. Et q predictis fratribus nō liceat ab eisdem correctonibus aliquatenus appellare, preuia tamē in hoc deliberatione & maturitate debita obseruatis. B. fo. 125 Et ffo. 202. conce. 499.

Collector ¶ Circa materiam appellatiōis aduerte, q Sixtus .4. concessit q generalis fratrum carmelitarum ac etiam augustineñ possit exercere suum officium reiecta quauis suorum subditorum appellatione, prout habetur late infra in dictione Generalis. §. 10.

APOSTATE AB ORDINE.

¶ Distinctio materie apostatarum ab ordine.

SCIENDVM est φ circa fratres apostatātes ab ordine seu a religione, sunt multa & uaria statuta & ordinata per plures summos pontifices. Et istorum aliq a pertinent ad excommunicationem & alias penas quas huiusmodi fratres incurrunt, seu que contra eos possunt per prelatos inferri. Hec autem continentur infra in omnibus .§. ubi in margine ē posita hec dictio Excōmunicatio, Alia pertinent ad eorundem apostatarum reductionem & correctionem. Et hec habētur infra ubicunq in margine ponitur hec dictio Correctio. Nonnulla uero spectant ad formā & modum licentiandi aut eijciendi tales fratres uel alios consimiles ab ordine. Ista autem habentur etiam infra in omnibus .§. qui in margine habent sequentes dictiones, scilicet Eiecti ab ordine, uel licentiare fratres. — Collector

GREGORIVS .9. statuit φ post factam professionem nullus fratrum ordinis minorū audeat relinquere predictum ordinem, nec relinquentem sit licitum alicui retinere sub excōmunicationis pena. B. ffo. 201. conce. 493. — 1

INNOCENTIVS .4 prohibuit districte, ne egressi ab ordine nostro proprio suo motu, aut expulsi pro suis culpis & demeritis, presumant predicare aut docere uel confessiones audire (nisi de licentia pape aut prelatorum nostrorum) ad alium transierint ordinem. Et uoluit φ si forte contra huiusmodi prohibitionem aliquid attentauerint, possint generalis & prouinciales ordinis in illos excommunicationis sententiam promulgare. B. fo. 36. Et ffo. 120. conce. 261. De hoc uide infra .§. 10. — 2 Eiecti ab ordine. Predicatio. Confessio Excōmunicatio.

¶ Idem Innocentius precepit omnibus ecclesiarum prelatis, ut omnino euitent fratres minores discedētes ab ordine post professionem, presertim si sint excōmunicatione notati. At φ illos (cum requisiti fuerint a ministris & custodibus) denunciari faciant fore excōmunicatos, ut cum demum se cognouerint inter homines humano solatio, ad ordinem suū & ad reddendū deo uotum quod in eius susceptione deuoue — 3 Excōicatio.

rant,reuertantur.B.fo 37.Et ffo.121.conce.263.

4 ¶ Idem Innocentius decreuit, q retinentes fratres minores sine licentia recedentes,sint ipso facto excommunicati.b ffo.260.conce.651.

Excōicatio.

5 ¶ Idem Innocentius concessit,q generalis & prouinciales ministri ac custodes & ceteri fratres ordinis minorum possint apostatas & insolentes dicti ordinis excommunicare ligare capere & carceri mancipare, si uidebitur expedire.B.fo.37.Et ffo.121.conce 264.

Excōmunicatio.
Correctio.

6 ALEXANDER .4.precepit in uirtute sancte obedientie,ac districte inhibuit quibuscunq prelatis superioribus fratrum mino.ne aliquibus fratribus dicti ordinis asserentibus se non posse ipsius ordinis obseruātias sustinere concedant licentiam transeundi ad ordinem sancti Benedicti uel cartusiensium, nisi sub ea conditione,q in ordine ad quem licentiantur debeāt permanere.Quod si contra fecerint scilicet transeundo ad minorem seu minus strictum ordinē,uel(quod absit)ad seculum reuertantur, uoluit dictus pontifex q prefati prelati possint circa tales rigorem ordinis exercere. Ac insuper decreuit ut quicquid circa concessionem huiusmodi licentie secus factum fuerit,irritum sit & inane.b.fo.26.Et ffo.28.conce 22.

Prohibitio.
Licētiare fratres.

7 CLEMENS .4.inhibuit ne quis post professionem in ordine nostro factam sine generalis uel prouincialis sui licentia discedat ab ipso ordine,ac q discedentem absq cautione literarum idest licentia in scriptis alterius huiusmodi prelatorum,pretextu alicuius priuilegij appstolice sedis, nullus audeat retinere. Quodq si forte retinere presumpserit,possint generalis & prouinciales ministri duntaxat contra ipsos fratres discedentes sententiam excommunicationis promulgare B fo.57.Et ffo.141.conce.327.

Prohibitio.
Licētiare fratres.
Excōmunicatio.

¶ Aduertendum est q in mari magno fratrum predicatorum conceditur supradicta facultas non solum generali & prouincialibus, sed etiam singulis prioribus conuentuum & eorum uicarijs. Et ideo ratione cōmunicationis priuilegiorum poterūt gaudere huiusmodi facultate,respectu fratrum minorū guardia

Collector
Pro guardianis & uicarijs eorum.

ni & eorum uicarij quando .s. sunt presidentes domorum fratrum. Et similiter intelligendum est quandocunq; fit mentio de uicarijs. Additur etiam in prefato mari magno predicatorum, q; detinentes fratres discedentes, secū uel in monasterijs aut ecclesijs suis, nisi eos eiecerint postquam eis denuntiatum fuerit, sint excōmunicati B. ffo. 237 conce. 554. Excōmunicatio.

¶ Attende insuper circa prefata q; in mari magno fratrum carmelitarum additur quedam magna clausula scilicet q; possint prelati ordinis promulgare sententiam in retinentes fratres discedentes seu apostatas, siue tales retinentes sint laici uel clerici. Et hec est ualde magna authoritas concessa prelatis ordinis. Et credo q; alibi nō inueniat similis. B. ffo. 183. con. 452. Collector Nota.

¶ Idem Clemens statuit q; si aliqui de fratribus predicti ordinis, post obtentam licentiam a sede apostolica seu a prelatis eiusdem ordinis, ad religionem aliam transeundi, infra duos uel tres menses se ad aliam religionem sue saluti congruam non contulerint, & ipsius non susceperint habitum regularem, licitum sit generali & prouincialibus ministris ac uices eorum gerentibus, contra ipsos tanquam contra alios predicti ordinis apostatas procedere sm quod honestati ipsius ordinis uiderint expedire. B fo. 57. Et ffo. 142. conce. 327. 8 Excōmunicatio.

¶ Quo ad supradictam concessionem est notandum q; in mari magno fratrum predicatorum conceditur q; non solum generalis & prouinciales ac eorum uices gerentes possint procedere contra fratres supradictos, uerumetiam singuli priores & eorum uices gerentes. Ac per consequens uirtute communicationis priuilegiorum, poterunt similiter facere guardiani fratrum minorum & qui ipsorum uices habuerint. B. ffo. 238 conce. 555. Collector Pro guardia. & uic.

9 ¶ Idem Clemens concessit generali & prouincialibus ministris, ut possint apostatas dicti ordinis excommunicare capere ligare incarcerare, & alias subdere rigori discipline, tam per seipsos q̄ etiam per alios. Et hoc in quocūq; habitu eos cōtigerit reperiri, Correctio. Excōmunicatio.

inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secula-ris B.fo.58.Et ffo.141.conce.328.

Collector ¶Aduerte ꝙ in mari magno fratrum carmelitarum in.§.Apostatas quoq; uestri ordinis &c. additur, ꝙ pre-

Nota. fati fratres apostate possint capi & incarcerari &c. in quocunq; loco, etiam si in curia romana inueniri eos contigerit, in qua sicut extra possint plati ordinis sup suos subditos ratione ꝓfessionis tā tacite q̄ expresse emisse, tanq̄ ordinarij ꝓcedere. Et hec concessio cre-do ꝙ non reperiatur alibi.B.ffo 186.conce.470.

10 ¶Idem Clemens inhibuit, ne fratres quos ab ordine

Eiecti ab ordine. pro suis culpis per generalem uel prouinciales mini-stros aut custodes expelli cōtigerit, uel qui egressi fue-rint proprio suo motu, predicare cōfessiones audire seu docere presumant, nisi ad alium ordinē in quo li-cite exercētur huiusmodi officia transierint cū p̄fata

Predicatio. licētia. Et ꝙ si forte cōtra huiusmodi ihibitionē aliq̄d super p̄missis temere attētare p̄sumpserint, ministri & custodes ac eorū uicarij, in illos quos infra fines sua-

Confessio rū ꝓuinciarū & custodiarū (iuxta cōsuetudinē dicti or-dinis) districtos inuenerint talia p̄sumētes, monitiōe p̄missa authoritate apostolica, excōicatiōis snīam ua-

Excōmunicatio. leāt ꝓmulgare.B.fo.58.Et ffo.141.conce.329.

Collector ¶Attende ꝙ in mari magno fratrū carmelitarū, au-ctoritas in cōcessione imediate suprapōsita contēta, extēditur etiā ad priores locales & eorū uicarios. Et sic ꝓpter cōicationē priuilegiorū poterūt guardiani & uicarij fratrū mino. uti cōsimili authoritate B. ffo.

Pro guardianis & uicarijs. 186.cōce.471. Ac similiter in mari magno fratrū p̄di-catorū cōceditur p̄fata authoritas singulis prioribus cōuētualibus & eorū uicarijs. Ita ꝙ semper parificant quo ad ista priores cōuētuales & eorū uicarij, nisi ubi expresse distinguit priores cōuētuales a ꝓuincialibus quod tñ nunq̄ reperitur factum de guardianis & uica-rijs frarum mino.B.ffo.238 conce.557.

11 ¶Idem clemens statuit, ut eiectos a predicto ordi-

Eiecti ab ordine. ne uel egressos, qui a receptione in eodem ordine (suis culpis exigentibus) se reddiderint indignos, & alij fratres eiusdem ordinis qui ex rationabili cau-

sa ad quoscunq; ordines approbatos(preterq̃ ad beati Augustini templariorum & hospitalariorũ ac aliorum religiosorum arma portantium) ad uitandam occasionem euagandi transire uoluerint, generalis & prouinciales ministri cũ suis testimonialibus literis, authoritate apostolica liberam habeãt licentiandi facultatem. Et districte inhibet ne tales ad alium ordinẽ aliter transire uel aliqui eos recipere seu retinere presumant absq; licentia speciali sedis apostolice facien te de hoc plenam mentionem. B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 330. & 331. Licentiare fratres.

NICOLAVS .4. statuit & ordinauit, ut fratres ordinis mi. qui post professionem ab eis in ipso ordine factam, ad quoscunq; ordines, petita uel nõ petita, obtenta uel non obtenta a suis superioribus licentia, immediate seu per alium uel alios ordines mediate trã sierint uel etiam extra illos, ad nullam omnino administrationem uel officium curam animarum habentem, nec etiam ad aliquam dignitatem uel prelaturã seu personatũ quoquomodo possint assumi, absq; apostolice sedis speciali licentia, per ipsius sedis patentes literas concessa, facientes plenam certam & determinatam de statuto & ordinatione huiusmodi mentionem, decernens irritum & inane quicquid secus fuerit attentatum. B. fo. 28. Et ffo. 111. conce. 239. 12 Promotio ad dignitates.

BONIFACIVS .8 concessit prelatis ordinis mi. ut apostatas & insolentes dicti ordinis nisi huiusmodi prelatorum salubribus monitis acquiescant excõmunicare, capere, ligare & carceri tradere (si uidebitur expedire) possint & ualeant ut habetur in cõstitutio. seu statutis ordinis generalibus in. c. de correctione delinquentium. 13 Excõmunicatio. Correctio

MARTINVS .5. statuit, ut nullus religiosus ex quibuscunq; ordinibus mendicantium, cuiuscunq; status conditionis uel religionis existat, quomodocunq; uel qualitercunq; possit uel debeat uirtute cuiuscunq; licentie aut indulti apostolici in genere uel in specie, ab ordinibus huiusmodi mendicantium ad monasticos ordines transferri, nec admitti aut recipi (ordine 14 Pro omnibus fratribus mendicãtibus.

Cartusiensium duntaxat excepto)sub pena excõmunicationis,in quam tam recipientes q̃ recepti ipso facto incurrant,& a qua a nemine nisi a romano pontifice duntaxat(preterq̃ in mortis articulo).excõmunicati huiusmodi absolutionis beneficium possint quomodolibet obtinere.B.fo.88.Et ffo.171.cõce.400.

Excõmunicatio

15 EVGENIVS.4.& Pius.2 statuerunt ꝙ si quis prelatorum uel fratrum minorum tam conuentualium q̃ de obseruãtia nuncupatorũ aliquẽ fratrẽ fugitiuum seu apostatam receperit, ab officio cui preest suspensus & ad actus legitimos exercendos inhabilis fiat eo ipso. Et ꝙ huiusmodi frater fugitiuus a suo prelato ubicunq; repeti ac pro crimine & leuitate aut alia sue fuge causa,corrigi & puniri possit. Ac ꝙ si post q̃ punitus & correctus fuerit recedere uoluerit, petere debeat licentiam,prout alias ordinatum est. Nec de cetero a quouis fratrum de obseruantia repeti possit, nisi forte constiterit eum ad frugem melioris uite redire uoluisse. Et decreuit insuper ꝙ si quis prelatorum uel fratrum predictorum, super restitutione fugitiuorũ huiusmodi requisitus, illã facere noluerit, in suspensionis & inhabilitatis predicte sententiam incidat eo ipso.B.fo.6.Et ffo.90.conce.197.Circa hoc uideatur infra.§.sequenti.&.19.

Pro fratri. mi. obser. & conuentua.

Correctio

Licentiare fratres.

16 PIVS.2.statuit ꝙ pretextu cuiusuis licentia aut concessionis etiã per ipsum & sedem apostolicã generaliter uel specialiter cuicunq; sub quacunq; forma uel expressione uerborũ date,etiã si talis fuerit ꝙ de eius tenore & nomine.&c.specialis specifica & expressa mentio habẽda fuerit,nullus prelatus aut conuentus uel singularis persona,tã ecclesiastica q̃ mundana recipiat aut recipere faciat audeat uel presumat aliquẽ de fratribus mino.obseruãtie recedentẽ ab aliquo cõuentu siue loco,nisi ipse frater de licẽtia sui superioris prelati in scriptis concessa & facta recesserit. In qua de loco unde recesserit & de persona siue loco ad quem accedere uoluerit,specialis & expressa mentio fiat,decernens irritum & inane quicquid secus factum uel attentatum ẽ.erit.B fo.27 Et ffo.111.conce.238.

Licentiare fratres.

¶ Idem Pius fecit quandam copiosam prouisionem contra omnes principes & duces ac alios magnates fauentes apostatis & alijs fratribus inobedientibus ordinis Carmelitarũ, mandans procedere cõtra ipsos per censuras ecclesiasticas & inuocationem brachij secularis B.fo.91. Et ffo 172.conce.404. 16 Ex priuilegijs fratrũ carmellitarum.

¶ Idem Pius concessit generali & alijs prelatis inferioribus ordinis carmelitarum predicti, ut omnes & singulos apostatas criminosos incorrigibiles aut delinquentes fratres eiusdem ordinis, quos iuxta ordinis instituta & consuetudines commode punire nequiuerint, non solum penis in statutis ordinis cõtentis, sed etiam (si eorum demerita & excessus id exegerint) arctioribus penis possint illos, tam per se q̃ per locorũ ordinarios & eorum officiales seu alios ministros capere & carcerali custodie mancipare, ac torquere & torqueri facere & punire. Ita tamen ꝙ si eorundem fratrum excessus adeo graues & enormes fuerint, ꝙ illorum occasione questionibus subdi debeant uel tormentis (citra tamen ultimi supplicij mutilationisq; membrorum penas) questionibus huiusmodi subijci nequeant uel torqueri, nisi cum duobus ex fratribus antiquioribus dicti ordinis, ad hoc per superiores deputatorum p̃sentia & assensu B.fo.92. Et ffo.175, cõce.409. 17 Correctio Nota.

PAVLVS .2. statuit ꝙ fratres mi. conuentuales nequeant recipere aliquos fratres de obser. transfugas seu ad eos fugientes, nisi ostenderint literas licentie a prelato suo per eos obtentas, in quibus contineatur nomẽ conuentus a quo recesserint, & illius ad quem remissi sunt, etiam sub pretextu cuiuscunq; licentie super hoc ipsis fratribus conuentualibus eorumq; prelatis ab apostolica sede concesse, quam quo ad hoc penitus reuocauit, sed illos ad prelatos suos remittere teneantur. Et uice uersa prohibuit ne fratres de obser. recipiant scandalosos & criminosos frarres conuentuales & disciplinam ordinis subterfugientes, sed illos similiter ad prelatos suos remittere debeant, seruata tamen forma per Eugenium.4. & Pium.2. tradita, scilicet supra in cõcessiõe.14.&.15. 18 Pro fratribus obseruantibus & conuentualibus.

Licentiare fratres. Et uoluit ꝙ contrafacientes & eis dantes consiliū auxilium uel fauorem publice uel occulte directe uel indirecte, cuiuscūq; status gradus uel dignitatis fuerint in ordine, excōmunicationis sententiam incurrant, a qua non possint nisi a romano pontifice (preterꝗ in articulo mortis) absolutionis beneficium obtinere. B. fo.9. Et ffo.94. conce.202.

Excōmunicatio.

19 INNOCENTIVS .8. confirmauit literas Sixti.4. inferendo illas de uerbo ad uerbum, in quibus statuit ꝙ quicunq; frater minor regularis obseruantie, absq; licentia generalis uel prouincialis sui presumpserit recedere ab eorum obedientia seu apostate, ipso facto excōmunicationis sententia ligatus sit. Quam sententiam uoluit ut similiter incurrant recipientes huiusmodi fratres, non obstantibus quibuscunq; priuilegijs & literis apostolicis in genere uel in specie quibuslibet locis uel personis per sedem apostolicam concessis, & imposterum concedendis B. fo.37. Et ffo.121. conce 256.

Excōmunicatio.

20 ALEXANDER .6. edidit quandam bullā magnā in qua copiosissime & sufficientissime prouidit cōtra fratres apostatas aut exemptos uel ad alios ordines translatos absq; licentia prelatorum ordinis & obseruantie nostre. Et quia longum foret explicare omnes clausulas in ea contentas, ideo sufficiet remittere ad illam. B. fo 14. Et ffo.98. conce.209.

21 IVLIVS .2. confirmauit literas Alexandri.6. immediate suprapositas, prohibentes fratres posse commorari extra domos sui ordinis, nec sede una prouincia uel custodia ad aliam transferre, etiam pretextu literarum apostolicarum. B. ffo.210. conce.513.

22 ¶ Idem Iulius dun esset cardinalis & protector ordinis minorum, fecit authoritate apostolica quendam processum contra fratres dicti ordinis de obser. transferentes se ad conuentuales uel alias quomodocunq; recedentes ab obedientia obseruantie. Et quia huiusmodi processus multum ualet in hac materia, ideo oportet illum uidere ad longum B. fo.72. Et ffo.155. conce.374.

¶ Idem Iulius promulgauit sententia excõmunicationis contra fratres ordinis predicatorum discendentes ab ordine suo sine licentia suorum prelatorum, non obstante quocunq; priuilegio apostolico. In quã excõmunicationem similiter incurrunt detinentes huiusmodi fratres secum in suis monasterijs uel ecclesijs, nisi eos eiecerint postq̃ eis denunciatum fuerit. B. ffo. 237. conce. 554. 23 Pro fratribus predicatorum. Excõmunicatio.

¶ Idem Iulius precepit generali fratrum Augustinensium in uirtute sancte obedientie, ut fratres sui ordinis cuiuscunq; conditionis fuerint, qui ab obedientia exierint aut habitum reliquerint, quacunq; authoritate id fecerint nisi ad arctiorẽ regulam ubi actu obseruanter uiuant transierint, uigore quaruncunq; literarum apostolicarum, etiam si protector ordinis illas uiderit, & etiam si concedendas asseruerit, eos ad ordinem & ad ordinis loca reuocet, & bullas auferat, & habitum sacrilege relictum resumere cogat inuocato si opus fuerit auxilio brachij secularis. Decerint insuper motu proprio & ex certa scientia, ut fratres qui ab ordine recesserint, aut habitum reliquerint tunc uel imposterum, nisi post mandatum dicti generalis, infra dies octo mandato proximos ad obedientiam redierint, habitũq; perpetuo gestandum resumpserint excõmunicationis late sententie penam incurrant, a qua absolui nisi aut per summum pontificem aut morte interueniente non possint. Voluit etiam & decreuit, eandem penam subire omnes qui illis auxilium, consilium aut fauorem prestiterint. Ac decreuit irritum & inane quicquid super his a quocunq; quauis causa siue scienter uel ignoranter cõtigerit attentari. B. ffo. 267. conce. 595 Et ffo. 76. conce. 226. 24 Pro fratribus augustinentiũ. Excõmunicatio.

¶ Idem Iulius confirmauit decretum Martini. 5. ut nemo de ordine predicto, ad aliquem aliorum ordinum (occasione arctioris regule) transire possit. Voluitq; ut quisquis in dicta religione siue professus siue ad sacros ordines promotus fuerit (quam promotionem professionis loco & esse & haberi statuit) habitũ dicti ordinis relinquere aut mutare nulla authoritate 25 Pro augustinẽsibus. Ordines sacri. Professio.

possit, nisi missionem literasq; a generali ordinis obtinuerit. B.ffo.269.conce.694.

26 ℂIdem Iulius districte precepit uniuersis fratribus ordinis minorum sub excõmunicationis late senten tie pena, ne aliquem fratrem ordi. mino de obseruantia aliquo modo uel causa, recipere uel retinere presumant, sine expressa & speciali licẽtia sedis apostolice, a uolente transire ad illos specialiter obtenta. Non obstantibus quibuscunq; in fauorem dictorum fratrũ minimorum concessis. B fffo.12 conce 48.

Excõmunicatio.

27 LEO.10.dedit fratribus minoribus super huiusmodi materia, duas magnas prouisiones in duobus breuibus que prius diuersis tẽporibus cõcesserat, ac postea insimul de nouo concessit cũ aliquibus additionibus In quibus breuibus prouidet plenissime contra fratres apostatantes, aut ab obedientia ordinis qualitercunq; recedentes absq; licẽtia platorũ, inferendo fere oĩa que oẽs sui antecessores circa hoc disposuerunt, ita q̃ in hac materia nõ reperit tã grãdis puisio facta. B.fffo.50.conce.146 usq; ad.151.concessionem.

Excõmunicatio.

28 ℂIdem Leo concessit, ut prelati ordinis mino obseruantie, & alij fratres quibus ipsi commiserint, capere possint per se uel manu aliquorũ secularium, quoscunq; fratres extra obedientiã obseruantie uagantes, siue portent habitũ siue non, & eos detinere quousq; ostendant se esse alterius obedientie. B.fffo.62.conce.202.

Correctio

29 ℂIdem Leo concessit omnibus fratribus minoribus regularis obseruantie, ut ipsi perpetuis futuris temporibus, possint recuperare fratres qui quomodocunque de sua obedientia exierint, & illos ad regularem suam uitam reducere, non obstante q̃ dicti fratres habeant quascunque literas apostolicas, etiam si in eis sit derogatum omnibus concessionibns in fauorem predictorum fratrum regularis obseruantie & contra dictos apostatas habitis. Et uoluit q̃ etiam si in literis dictarum exemptionum sint iudices deputati executores, & etiam si dicti iudices uel eorum aliqui fulminauerint censuras, nihilominus dicti fratres mino. possint recuperare corrigere castigare & retine

re suosfratres. Hoc tamen in foro conscientie tantũ. De foro uero contentioso quando iudices ad petitiones illorum contra dictos fratres procederint, essent examinãde litere exemptionum suarum, cum literis reuocatorijs ordini concessis & tunc esset stãdum fortioribus. o. fffo. 94. conce. 297. Correctio

BAPTIZARE.

GREGORIVS .9. concessit fratribus minoribus in terris saracenorum & paganorum proficiscentibus pro zelo fidei christiane, ut possint illarum partiũ homines per ministerium exhortatiõis sue ad unitatem fidei christiane conuerti cupientes, recipere & baptizare. B fo. 20. Et ffo. 22. conce. 4. 1 Pro terris infidelium

¶ Idem Gregorius concessit iterũ hoc idem latius, cum multis alijs attinentibus ad conuersionem infidelium. b. ffo. 257. conce. 641. 2

¶ Aduertendũ est ꝙ in capitulo generali meclinensi facta est sequens declaratio. Collector

¶ Item fuit declaratum ꝙ frater sacerdos in extrema necessitate possit paruulo dare sacramentum baptismatis, dummodo non adsit alius sacerdos, etiam in presentia uirorum secularium laicorum. Et quod in regula prohibetur ne fratres fiant compatres. &c intelligendum est quo ad eleuationem de fonte baptismatis, non quo ad baptizationem predictam. Quia ut dictum est in casu necessitatis absente sacerdote seculari uel alterius professionis, bene possunt fratres nostri sacerdotes baptizare. fo. 228. tracta. 3. Et ffo. 247. tracta. 2. Capitulũ generale.

BENEDICERE ECCLESIASTICA.

¶ Distinctio materie infrascripte.

¶ Quo ad benedictionem rerum ecclesiasticarum continentur multa & uaria in priuilegijs fratrum. Et istorum aliqua pertinentur solum ad episcopos. Hec autem continentur infra. §. 2. cum remissione ibi addita, & in. §. 3. &. 5. &. 6. & 13. &. 14. Collector

Alia spectant ad prelatos fratrum. Ista uero habentur infra .§.7.&.8.&.9.&.10.&.11.ac.12. Reliqua concernunt omnes fratres sacerdotes. Et ista reperiuntur infra .§.1.&.4.&.12. prope medium.

1 Pro terris infideliū. GREGORIVS .9. concessit, q fratres mi. presbiteri in terris infidelium existentes possint uestes sacerdotales altaris pallia & corporalia (cum necesse eis fuerit) benedicere, ubi catholicorum episcoporū copia non habetur. B. ffo.2 97. conce.641.

2 HONORIVS .4. fecit quandam concessionem que aliqualiter pertinet ad hanc materiam, que concessio posita est supra in dictione Altare .§.1. Vide illam quia sequens concessio, que hic ponitur facit mentionem de ipsa.

3 Ex priuile. carmeli. Episcopi Cōsecrare IOANNES .22. concessit fratribus Carmelitis idē quod supra nobis fuerat concessum & aliquantulum latius, dicens q si locorum ordinarij a fratribus humiliter requisiti, noluerint seu recusauerint indebite, cemiteria eorum benedicere seu etiā consecrare, possint huiusmodi cemiteria per aliquem antistitem gratiam & communionem sedis apostolice habentem, quotiens opus fuerit facere benedici ac etiam consecrari. B. fo 89. Et ffo, 172. conce. 402.

4 Ornamenta altaris. SISTVS 4. concessit fratribus minorum obseruātie sacerdotibus ut possint benedicere paramenta altaris & missalia ac indumenta, exceptis corporalibus duntaxat. o fo.63. Et ffo.67. concessione. 107. Et ffo. 96. conce. 322.

5 Ex priuile. Carmeli. Episcopi Cōsecrare ¶ Idem Sixtus concessit fratribus Carmelitis, ut pro consecrationibus altarium uel ecclesiarū, & pro oleo sancto, ac quolibet ecclesiastico sacramento, nullus sub obtentu cuiuslibet consuetudinis uel alio modo, quicquam audeat extorquere, sed hec omnia eis gratis episcopi diocesani (ut tenentur) libere & gratiose impēdant alioquin liceat predictis fratribus quoscūq3 maluerint catholicos adire antistites, gratiam & communionem apostolice sedis habentes, qui apostolica freti authoritate eisdem fratribus que postulauerint impendant. Et q si sedes diocesanorum episcoporum

forte

forte uacauerit, interim omnia ecclesiastica sacramẽta a uicinis episcopis libere & absq; contradictione suscipere possint ita tamen q ex hoc in posterum proprijs episcopis nullum preiudicium gereretur. B. fo. 100. Et fffo. 183. conce. 454.

¶ Idem Sixtus concessit prefatis fratribus, ut quando propriorum episcoporum copiam nõ habuerint, & aliqui episcopi habentes gratiam & cõmunionem sedis apostolice, de quibus plenam notitiam habeãt, per eos transire contigerit, ab eis benedictionem uasorum & uestium & consecrationem altarium authoritate sedis apostolice recipere ualeant. B. fo. 100. Et fffo. 183. conce. 455. 6 Vasa ecclesiastica. Cõsecrare

INNOCENTIVS. 8. concessit q generalis & prouinciales fratrum minorum obseruantie possint benedicere corporalia. o. fo. 65. Et fffo. 69. conce. 157. 7 Corpalia.

¶ Idem Innocentius concessit fratribus Augustinensibus quarundam congregationum obser. q uicarius generalis illarũ & uisitatores possint benedicere ornamenta ecclesiastica & etiam corporalia. b. fffo. 101. conce. 399. 8 Pro Augustinẽsibus.

IVLIVS. 2. concessit ordini minimorum ut generalis illius necnon & prouinciales & eorũ uicarij possint & ualeant benedicere corporalia & alia ornamẽta ecclesiastica suorum locorum & domorum preter calices & patenas. B. fffo. 8. conce. 26. 9 Pro oĩbus orna. ecclesie.

¶ Idem Iulius concessit prefatis fratribus minimis q generalis & uisitatores (quos ipsi uigiles appellant) ac prouinciales & eorum uices gerentes, possint omnes & singulas eiusdem ordinis ecclesias cemiteria capitula & oratoria solenni benedictione benedicere. B. fffo. 8. conce. 29. 10 pro ecclesijs & cemiterijs.

¶ Idem Iulius concessit prefatis prelatis ordinis minimorum, ut possint reconciliare suas ecclesias sanguinis siue seminis effusione siue alias quomodoc ũq; pollutas, quoties opus fuerit, aqua tamen prius per aliquem catholicum antistitem (ut moris est) benedicta. B fffo. 8. conce. 30. ¶ Circa predicta uide sequentem cõcessionẽ que ualde latior est presertim in fine. 11 Recõciliatio ecclesiarum.

12 Nota. Pro ecclesijs & cemiterijs & oibus ornamentis ecclesie

LEO .10.concessit generalibus & prouincialibus ac custodibus necnon & guardianis fratrum mi. obser. pro tempore existentibus, ut omnia & singula eiusde ordinis/& orseruantie ecclesias/cemiteria/capitula/ & oratoria ubicunq existentia/tam recepta q̃ recipienda, ac paramenta & ornamenta & alia quecunq ad diuinum cultum & usum fratrum necessaria, in quibus chrisma non interuenit, pro eorundem fratrum usu tantum, solenni benedictione ualeant benedicere. Et uoluit ꝙ hoc idem possint alij fratres eiusdẽ ordinis/ qui ad hoc in capitulis generalibus deputati fuerint. Ac ꝙ similiter possint reconciliare ecclesias &c. que quomodolibet sanguinis uel seminis effusione pollute fuerint. Et hoc cum aqua per predictos prelatos benedicta, presertim in locis remotis, ubi episcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non potuerint. B.ffo.26.conce.55.

Reconciliatio ecclesiarũ.

13 Episcopi Cõsecrare

¶ Idem Leo concessit fratribus mi. ut quilibet catholicus episcopus possit consecrare ecclesias eorum & altaria & cemiteria/calices, & ornamenta & omnes alios actus episcopales exercere in locis/& personis fratrum predicatorum obseruantie/diocesani loci/ uel cuiusuis alterius licẽtia minime requisita. O.ffo. 60.conce.179.

14 Episcopi Cõsecrare Edificare.

¶ Idem Leo postea in concilio Lateranensi statuit, ꝙ fratres nequeant ab alieno episcopo consecrationem ecclesie/uel altaris/aut cemiterij benedictionem petere/seu in ecclesijs per eos pro tempore edificandis/ primum lapidem per alienum episcopum poni facere possint, nisi ubi ordinarius bis aut ter (cum debitis reuerentia & instantia) requisitus/sine legitima causa/id recusauerit. B.ffo.26.conce.79.

Collector

¶ Aduertendum est, ꝙ in foro conscientie possunt fratres (non obstante huiusmodi prohibitione & restrictione concilij lateraneñ.) uti concessionibus supradictis, quia idem Leo postea cõcessit oraculo uiue uocis, ꝙ fratres mino. obseruan. possint libere uti omnibus eis concessis ante prefatum concilium, ut ponitur infra in dictione Concilium §.fi.&.7.

¶ Vltra supradicta est sciẽdũ/ꝙ circa huiusmodi materiã bñdictionis rerũ ecclesiasticarũ reperitur quoddã statutũ generale factũ in capitulo Meclinẽsi sub forma sequẽti. ¶ Generale capitulũ determinauit & pcepit/ꝙ soli prouinciales habeant bñdicere corporalia. Et iidem prouinciales custodes/guardiani/alia ornamenta, & non alij, & solum pro fratribus/monialibus & tertiarijs, & nullo modo pro alijs extra ordinẽ. Sic enim fuit concessum per summum pontificẽ. fo. 227. tractatu. 3. Et ffo. 246. tractatu. 2. Collector Capitulũ generale.

BONA.

¶ Distinctio materie bonorum attinentium ad fratres/uel moniales.

¶ Respectu bonoꝝ tpaliũ repiũtur nõnulla in priuilegijs fratrũ mi. & alioꝝ mẽdicãtiũ, quoꝝ aliqua tãgunt bona quoꝝ possessionẽ uel usum obtinẽt ijdẽ fr̃es. Et hec habẽtur. ĩ. §. 1. &. 5. &. 6. &. 7. &. 8. Et. ĩ. in dictione Vẽdere, & in dictiõe Cõmutare. Alia uero cõcernũt bona acqrẽda p uiã eleemosine. Et de hoc cõtinentur multa. ĩ. in dictiõe Eleemosinas, ac nõnulla in dictiõe Canonica portio, & ĩ hac dictiõe Bona. §. 2. &. 4. &. 12. Reliqua aũt spectãt ad bona monialiũ. Et quo ad hec habẽtur ẽt. ĩ. §. 6. &. 7. &. 9. &. 11. Necnõ. s. in dictione Abbatissa. §. penul. & ulti. Et tã quo ad fratres q̃ quo ad moniales, uide infra in dictione Decime. Et in dictione Exemptio. Et in dictione Hereditas. Et in dictione Legata. Collector

1 ALEXANDER. 4. statuit & precepit, ut quandocũqꝫ aliqui fratres ordinis mi. fuerint promoti ad episcopalem uel alias superiores uel inferiores dignitates, teneantur huiusmodi fratres sic promoti/libros & alia que ipsos promotionis sue tempore habuisse seu habere cõstiterit/resignare generali seu prouincialibus ministris, semota qualibet dilatione. b. fo. 24. Et ffo. 24. conce. 12. Episcopi Exempti.

2 ¶ Idem Alexander concessit/ꝙ de male acquisitis & incertis relictis, possint fratres mi. recipere quecunqꝫ Eleemosinas.

eis data fuerint ac q de illis que eorũdem fratrum dispositioni relinquuntur, libere ualeant ordinare & disponere. b. ffo. 25. conce. 16.

3 Restitutio ¶ Idem Alexander concessit uniuersis exeqnutoribus testamentorum, ut de male ablatis & illicite acquisitis, que testatores nescientes quibus talium restitutio fieri debeat, necnon de his que ijdem testatores indistincte non expressis personis uel locis eorundem testorum exequutoribus arbitrio, in pios usus eroganda commiserunt, possint indigentijs fratrum mi. prouidere nõ obstante cõtradictione platorũ ecclesiasticorũ & aliquorũ aliorũ. b. fo. 25. Et ffo. 28. cõce. 21.

Eleemosinas.

4 Nouitij. Restitutio CLEMENS .4. concessit ut quando aliqui assumentium habitum fratrum mi. fuerint obligati ad restitutionem aliquorum bonorum diuersis personis, que sciri & inueniri non possunt, ministri & custodes & eorum uicarij eorumq; singuli in locis sibi cõmissis possint bona huiusmodi in pios usus conuertere, prout secũdum deum uiderint expedire. B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 334.

5 Edificare ecclesias & mõasteria ¶ Idem Clemens concessit fratribus mi. ut cum de prioribus locis suis ad alia loca se transferunt, possint tam omnem edificiorum materiam locorum que dimittunt (dedicatis ecclesijs dũtaxat exceptis) q̃ libros calices & paramenta, secum ad alia loca transferre, ac edificia ipsa cum solo & alijs ad eadem loca pertinentijs (preter ecclesias) per personas ad hoc a sede apostolica deputatas uendere, ipsorumq; precium in aliorum locorum ad que dicti fratres se transferunt edificationem, seu alias in eorum utilitatem conuertere, sm quod eis melius uidebitur expedire. B. fo. 58. ffo. 142. conce. 340.

6 Ecclesie ac mõasteria monialiũ. SIXTVS .4. statuit ut cum contigerit monasteria monialium sancte Clare monialibus destituit, adeo ut de illorum reformatione spes nulla supersit, illa q̃ sic destituta existunt & destitui contigerit in futurum cum eorum bonis omnibus perpetuis usibus fratrũ domus dicti ordinis eisdẽ destitutis monasterijs propinquioribus applicentur, ita ut fratres ipsi possint de

illis & eorundem monasteriorum structuris & edifi-
cijs pro eorum utilitate disponere, prouiso tamen ꝙ
illorum ecclesie & oratoria ad prophanos usus non
redigantur, sed in illis quandoq; diuina celebrentur
officia. B. fo. 50. Et ffo. 144. conce. 349.
¶Hoc idem habetur quasi ad literam in mari magno Collector
Carmelitarum. ffo. 182. cōce. 443. Et in mari magno
predicatorum. ffo. 241. conce. 582. Et in mari magno
Augustinensium. ffo. 250. conce. 633.
ALEXANDER. 6. fecit quandam concessionem 7
circa applicationem bonorum conuentuum claustra Pro mona
lium monasterijs sancte Clare cōmittens illā archie- sterijs scē.
piscopo toletano, sed quia illa concessio fuit specialis Clare.
pro regnis hispaniarum, & expirauit per mortem il-
lius archiepiscopi quo ad futura, non specificatur hic
amplius, habetur tamen. ffo. 258. conce. 643.
¶Idem Alexander confirmauit literas predecessorū 8
suorum qui proprietatem bonorum collatorum fra- Paupertas
tribus mi. uel eorum ordini in ius & proprietatē Ro- Collector
mane ecclesie receperunt. B. ffo. 75. cōce. 225. ¶Hec
concessio non nihil uidetur conferre pro confirma-
tione decretalis. Exijt qui seminat, & contra extraua-
gantes Ioannis. 22. aduersantis uere paupertati fratrū
minorum & apostolorum & christi.
¶Aduertendum est circa predicta, ꝙ in actis capituli Collector
generalis meclinensis reperitur sequens clausula.
¶Capitulum generale declarauit ꝙ papa Ioānes. 22. Capitulū
reuocauit ante mortem suam quicquid dixerat seu fe generale.
cerat contrarium ecclesie & determinationi romano
rum pontificum, quare constitutiones quas fecerat cō
tra nostras declarationes scilicet Nicolai. 3. & Clemē
tis. 5. nullius sunt roboris uel momēti. fo. 227. tracta.
3. Et ffo. 246. tracta. 2.
IVLIVS. 2. concessit ministro generali posse appli- 9
care bona monialium sancte Clare uolentium refor- Reforma-
mari monasterijs ordinis minorum, saltem conuen- tio.
tibus quorum cure fuerint commissa talia monaste-
ria seu eorum moniales. b. ffo. 58. conce. 70.
¶Idem Iulius precepit omnibus christi fidelibus ut

10 Pro Augustinensibus. nemo ipsorum/bona ordinis sancti Augustini occupare/uel dãnificare audeat,quod tam de attinentibus ad personas fratrum q̃ de pertinentibus ad loca seu cõuentus & possessiones eorũdem intelligi uoluit. Et ꝙ si contrarium facientes admoniti a fratribus predicti ordinis nõ restituerint omnia integre, aut uexare destiterint infra tridui spacium, excõmunicationis sententiam incurrant, a qua nonnisi per summum pontificem absolui possint B.fffo.76.conce.227.

Excõmunicatio.

11 Pro monialibus. LEO.10.fecit duas concessiones,circa modum quo alienari possunt bona monasteriorum sancte Clare aut tertij ordinis,prout habetur supra in dictione Abbatissa.§.9.&.10.

12 Pro bonis apostatarũ ¶Idem Leo concessit ut quandocunq; acciderit ꝙ fratres ordinis mi. extra obedientiam euagantes obseruantie/fuerint capti/aut sponte redierint ad ordinẽ, qui aliqua bona habuerint que tempore apostasie diuersis uijs acquisierint,possint p̃lati ordinis & alij fratres quibus ipsi cõmiserint/accipere talia bona & ea exigere a quibuscunq; personis ea detinentibus/& illis uti/si talia sint quorum usum liceat fratribus habere/uel si huiusmodi non sint/quibus in propria specie fratribus uti liceat,ut sunt pecunie/uestes seculares/& similia,ꝙ fiat de talibus rebus/sicut fieri mandatur in declarationibus sue regule de similibus/quãdo sibĩ ab aliquibus dantur/uel in testamentis legantur. Et cõcessit ꝙ si oportuerit huiusmodi bona in iudicio petere/possit hoc facere procurator uel sindicus ordini deputatus auctoritate sedis apostolice/uel alius amicus spiritualis fratrum, qui ab aliquo prelato ordinis ad hoc fuerit nominatus.B.fffo.62.conce.203.

CANONICA PORTIO.

1 INNOCENTIVS .4.concessit ꝙ de his que in ornamentis/aut pro eis uel pro fabricis seu luminaribus uel anniuersarijs.7.20.30.alijsq; ad perpetuũ diuinum cultum fratribus mi.in testamentis legãtur/ nullam canonicam portionem soluere tenẽatur, dũ

modo in fraudem episcoporum & presbyterorũ par-
rochialium non fiat.b.fo.22. Legata.

ALEXANDER.4.concessit idem quod Innocen- 2
tius.4.prefatus concesserat,addens ꝙ nec etiam de pi
ctantijs ad sustentationem fratrum,aut de indumen- Legata.
tis eisdem legatis teneantur dare aliquam portionẽ.
Et decreuit irritas esse & inanes quascũꝗ censuras cõ-
tra fratres seu contra benefactores huiusmodi,uel he-
redes/aut exequutores illorũ promulgatas.b.fo.24.

CLEMENS.4 cõcessit omnia que supradicti duo 3
pontifices antecessores sui concesserant/addens ali-
qua alia in mari magno sub uerbis sequẽtibus. Conce
dimus uobis ut de his q̃ in ornamẽtis/aut ꝑ eis/aut
libris/fabrica/luminarib⁹/anniuersario.7.20.30.aut
alijs ad perpetuũ diuinum cultum/seu pro pictantijs
aut uictu ad sustentationem uestram/uel indumẽtis,
necnon pro annuis censibus redimendis ad quorum Legata.
solutionem alique domus uestri ordinis obligate no-
scũtur,& de domibus/predijs/hortis/alijsꝗ locis uo-
bis secundum instituta uestri ordinis oportunis, aut
de his que pro huiusmodi domibus/predijs/locis &
hortis emendis uobis legantur(dummodo premissa
non conuertantur in usus alios, sed in illos dũtaxat
pro quibus relinquuntur/aut alios etiam qui in hac
concessione uel indulgentia continentur)nulli cano-
nicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et ne
qui a uobis uel ultimarum exequutoribus uolunta-
tum,seu decedẽtium heredibus/de premissis aliquid
exigere uel extorquere presumant/districtius inhibe-
mus.B.fo.58.Et ffo.142.conce.339.

NICOLAVS.5.fecit quandam copiosissimã con- 4
cessionem in hac materia fratribus carmelitanis,quã Nota.
postea Sixtus.4.confirmauit/ac de nouo concessit/
prout habetur infra.§.8.

SIXTVS.4.declarauit/ꝙ canonica portio seu iusti 5
tia ecclesiarũ parrochialium habet locum dũtaxat eo Q̃ñ hẽat
casu, quo apud loca fratrum mi.corpora defuncto- locũ iusti-
rum sepeliuntur, sed si non apud eos sed apud alios tia eccle-
mendicantiũ ordinum professores corpora ipsa cõti- siarum.

gerit sepeliri, tūc ex his que ad fratres predictos apud quos talia corpora non sepeliuntur de bonis defuncto rum quomodolibet obueniēt quouis particulari uel uniuersali titulo directe uel per obliquum nullam ca nonicam portionem dare teneantur. Nec similiter ali qua portio debeatur de his que ad certos usus & de terminatos eisdem fratribus uel eorum domibus, in genere uel in specie etiam de bonis eorum quorum cadauera apud eos contigerit sepeliri. Nec etiam in casibus in quibus per supradicti Clementis, & aliorū predecessorum specialia priuilegia fratres ipsi ab hu iusmodi solutione quarte sunt exempti. Nec aliquo ca
Quarta. su de candelis que ad manus fratribus dantur quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis uero ca
Conuentiones. sibus q̄ in premissis in quibus quarta huiusmodi sol uenda ueniret uoluit ut conuentiones (si que sunt in ter fratres predictos & locorum ordinarios ac eccle
Decime. siarum rectores inite) laudabiles & honeste imposte rum obseruentur. Et īsuper addit ꝙ si forte per ipsum Sixtū uel sedem apostolicam de pie legatis & dispo
Legata. sitis & relictis in genere uel in specie decima uel alia portio seu quota alteri pie uel non pie cause ex qua uis causa hactenus concessa foret aut imposterum cō cedi & solui aut dari & mandari contingeret fratres predictos & illorum domos ac eis legata & relicta aut alias in eorum fauorē disposita in concessione & mā datis huiusmodi decreuit & uoluit non includi, nisi de ipsis & presenti decreto ac uoluntate (non per ge nerales clausulas que etiam specialem mentionē im portare uiderentur) sed uera & specifica mentio fiat in eisdem. B fo.60. Et ffo.143. conce.346.

6 ¶ Idem Sixtus in mari magno fratrum ordinis pre dicatorum confirmauit concessionem Gregorij.11.
Ex priuile. fratrum predicā. qui exiuit eosdem fratres a canonica portione quasi totaliter, quia solum de funeralibus non exemit illos B.ffo.238. conce.566.

7 ¶ Idem Sixtus in prefato mari magno predicatorum
Legata. Nota. concessit ꝙ non solum de his que pro ornamentis le gantur & alijs (ut supra dictum est) non teneantur

soluere aliqnam portionem canonicam, sed nec etiã de illis que absolute legantur in testamentis uel alias pro fratrum necessitatibus conferuntur. B. ffo. 238. conce. 566.

¶ Aduerte ꝙ hec concessio est ualde notabilis, quia omnes alie concessiones de hac materia loquẽtes dicebant solum de his que ad certos usus (ut pro fabrica &c.) legabantur, sed in hac concessione datur exẽptio tam ab his qua ad certos usus, q̃ ab alijs que absolute sine specificatione legari contigerit. Collector

8 ¶ Idem Sixtus in mari magno Carmelitarum inseruit & confirmauit quandam bullam Nicolai .5. in qua latissime & copiosissime exemit illos a solutione cuiuscunq; canonice portionis. Et ista est melior & copiosior concessio, q̃ sit in omnibus priuilegijs fratrũ mendicantium in materia ista. Nam dicit ꝙ nõ solum non teneantur soluere quartam aut canonicam portionem de omnibus in supradictis concessionibus cõtentis, sed nec etiam de funeralibus oblatiõibus, nec similiter de his que absolute eis quomodocunq; legãtur aut largiuntur. Non obstante clementina Dudum de sepulturis, & alijs quibuscunq; in contrarium faciẽtibus, & cũ decreto irritanti. B. fo. 86. Et ffo. 169. conce. 395. Approbatio autẽ Sixti habetur. fo. 98. Et ffo. 181. conce. 436. Ex priuile. Carmeli. Nota. Quarta.

9 ALEXANDER .6. omnia priuilegia concessa ordinibus mendicantium concessit fratribus mi. regularis obser. ac si eis specialiter essent cõcessa etiam quo ad exemptionem a solutione quarte locorum ordinarijs & parrochialium ecclesiarum rectoribus debite, a qua eos pro potiori cautela exemit. B. fo. 76. Et ffo. 159 conce. 378. Quarta.

10 IVLIVS .2. cõcessit fratribus ordinis mi. ut de hortis & uirgultis & alijs quibuscunq; bonis eiusdem ordinis domibus & earum ecclesijs huiusmodi pro tempore relictis & legatis ac super luminaribus & alijs rebus diuino cultui pro tẽpore dedicatis decimas aut oblationes aliquas (etiam ex noualibus) aut quartam ex funeralibus soluere minime teneantur, nec ad id Pro fratribus minimis. Legata. Quarta.

a quoq̃ cuiuſuis dignitatis aut nobili... is exiſtat ualeant quomodolibet coarctari.B.fffo.11.conce.38.

11 Quarta. ¶Idem Iulius cõmunicauit fratribus mino. obſer. omnia priuilegia aliorum ordinum mendicãtium illaq; de nouo cõceſſit,& exemit eos expreſſe a ſolutione quarte &c.B.fffo.12.conce.49,

12 Quarta. LEO.10.motu proprio & ex certa ſciẽtia literas predictas Iulij.2.& in eis contenta quecunq; approbauit innouauit & confirmauit ac plenum firmitatis robur obtinere decreuit, & potiori pro cautela premiſſa omnia de nouo conceſſit & indulſit, ſuper quibus dedit conſeruatores/apponendo magnas non obſtantias.B.fffo.17.conce.57.

Collector Quarta. ¶Vltra omnia ſupradicta eſt ſciendum q̃ ſuper huiuſmodi materia quarte fuit uentilata cauſa in rota Romane curie inter epiſcopum & capitulum eccleſie zamoreñ ex una,& fratres mino. obſeruãtie conuentus ſancti Frãciſci zamoreñ ex alia parte,& fuit lata ſentẽtia diffinitiua & executorialia in fauorem predictorũ fratrum expedita, prout habetur ad longum.fffo.77.

CAPITV. GENERA. AC PROVINCIA.

1 Capitulũ generale. Statuta EVGENIVS.4.ſtatuit ut in capitulis generalibus fratrũ mi. obſer. fierent tales ordinationes, per quas omnes fratres predicti quoruncunq; locorũ & quaruncunq; prouinciarũ ad unum eundemq; modum uiuendi (quantum fieri poteſt) reducantur, tam circa habitus geſtationem q̃ circa fratrum receptionẽ & alia quecunq;.B.fo.28.Et fffo.112.conce.241.

2 Capitulũ generale. Declarare. Ieiunium ¶Idem Eugenius conceſſit capitulo generali facultatem ordinandi & declarandi in quibus locis & prouincijs fratres debeant ieiunia regule in cibis quadrageſimalibus obſeruare,& in quibus debeant patrum cõſuetudines imitari/uel aliter ſe habere.B.fo.28.fffo.112.conce.242.

3 Capitulũ ꝓuinciale SIXTVS.4.conceſſit & ordinauit q̃ fratres mino. non niſi duo tantum prouincialia capitula de triẽnio in triẽnium tenere & celebrare obligentur. Non obſtã

te bulla Eugenij.4.statuentis/ut singulis annis prouinciale capitulum celebraretur in qualibet prouincia.B. fo.45. Et ffo.129 conce.289.

LEO .10.concessit capitulo generali,ut(premissa debita discussione)possit concedere illis prouincijs,quibus utile & expediens uisum fuerit,ut semel tantum de triennio in triennium celebrent capitulum prouinciale.O.fffo.59.conce.168. 4 Capitulũ generale & ꝓuinciale

¶Idem Leo fecit iterũ eandem concessionẽ per breue cõmittens hoc generalibus cũ eorũ capitulis pro tempore celebrandis.B.fffo.54.conce.153. 5

¶Idem Leo in bulla unionis statuit ut minister generalis primo triennio sui officij celebrare teneatur unũ capitnlum generale in partibus quibus in suo sexenio non erit commissarius generalis.s.in partibus unde ipse fuerit assumptus,ad quod conueniant uocales illarum partium a quibus assumptus fuerit,Et ꝙ similiter aliud capitulum in partibus in quibus assumptus nõ fuerit/per se uel per suũ cõmissariũ(ad qđ oẽs uocales illarũ partiũ accedere teneant)celebrare debeat, Aut ꝙ super hoc fiat qđ generalis minister cũ capitulo generali iudicauerit faciendum.B.fffo.29.conce.96. 6 Minister generalis. Capitulũ generale.

¶Idem Leo in predicta bulla unionis statuit/ꝙ ministri prouinciales possint infra triennium sui officij a suis capitulis prouincialibus/que secundum regulam & consuetudinem celebrabuntur(si minus utiles inuenti fuerint)ab officijs prouincialatus absolui, Et ꝙ idem iudicium de custodibns per omnia habeatur.B. fffo.30.conce.97. 7 Prouinciales & custodes.

CASVS RESERVATI.

¶Distinctio materie casuum reseruatorum.

¶Quãtum ad illa/que circa materiã casuũ reseruatorum reperiuntur in priuilegijs fratrũ/est considerãdũ ꝙ huiusmodi casus sunt in duplici differentia. Quidã enim respiciunt personas fratrũ solũmodo. Et hi habẽtur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres in omnibus fere paragraphis. Et in dictione Absolutio quo ad fratres extraordinaria in omnibus.§. Collector

Reliqui uero casus cõcernunt personas seculares, qualiter .s. possint absolui ab huiusmodi casibus per fratres confessores, necnon quot & quales sint prefati casus, tam qui reseruantur episcopis q̃ pape. Isti autem continentur supra in dictione Absolutio quo ad seculares fere in omnibus .§. presertim in illis in quibus positum est in margine, Casus reseruati pape uel episcopis. De quo etiam uide infra in dictione Excõmunicatio ubi ponuntur casus bulle cene domini, ac nonnulli alij papales.

CELEBRATIO DIVINORVM.

¶ Distinctio materie celebrationis diuinorum.

Collector ¶ Circa celebrationem diuinorum sunt multa & uaria statuta & concessa in priuilegijs, que ut facilius intelligi ac reperiri ualeant, subsequenti ordine distinguere uisum est. Primo enim aliqua istorum attinent ad celebrationem horarum canonicarum, Et hec habentur infra in dictione Officium diuinum. Secundo alia pertinent ad celebrationem missarum, Ista autẽ sunt multiplicia, & habentur sub uarijs dictionibus, prout infra in dictione Missa sunt distincta & ad propria loca remissa. Et in speciali illa que concernunt locum & tempus seu horam celebrandi continentur in hac dictione Celebratio diuinorum, sicut notule in marginibus posite ostendunt euidenter. Tertio sunt multa alia que tangunt generaliter celebrationem diuinorum tam horarum canonicarũ q̃ missarum pro tempore interdicti, Hec autẽ cõtinetur ad longũ in dictione Interdictũ, prout ibidẽ reperientur distincta.

1 Locus celebrationis diuinorum. CLEMENS .4. concessit ꝙ in locis ubi fratres degunt possint habere oratoria in quibus cum altari portatili possint missarum solennia & alia diuina officia celebrare. B. fo. 56. Et ff o. 140. conce. 313.

2 Locus celebrationis. ¶ Idem Clemens prohibuit ne quis in ecclesijs fratrũ mi. missarum solẽnia, uel pro animabus eorũ qui ad loca eorum tumulandi feruntur ibidem exequias celebrare sine eorundem fratrum assensu & uoluntate presumant. B. fo. 58. Et ff o. 141. conce. 236.

EVGENIVS .4.concessit ꝙ fratres mi.possint celebrare missam usqꝫ ad nonam sine scrupulo conscientie.o.fffo.102.conce.418. 3 Tempus celebra.

PIVS .2.concessit ꝙ generalis possit dare authoritatem celebrandi per unam horam ante auroram eis quibus sibi uidebitur apostolica authoritate.o.fffo. 97.conce.346. 4 Tempus celebra.

SIXTVS .4.concessit eisdem fratribus,ut non solum in oratorijs & locis quibus degunt, sed etiam in quouis alio loco congruenti & honesto possint super altari portatili, missas libere & licite celebrare.B.fo. 59.Et ffo.143.conce.344. 5 Locus celebratio.

¶ Idem Sixtus concessit ꝙ fratres mino.obser.sacerdotes,causa necessitatis,possint ante & post horam sta tutam ab ecclesia celebrare.o.fo.63.Et ffo.67.conce. 109.Et fffo.96.conce.324. 6 Tempus celebra.

INNOCENTIVS .8.concessit fratribus ordinis predicatorum congregationis hispanice reformatis, & minoribus per cōmunicationem priuilegiorum, ꝙ possint celebrare per horam ante diem & per horam post meridiem.o fo.56.Et ffo.76.conce.194.Et fffo. 101.conce.393. 7 Tempus celebra.

¶ Idem Innocentius concessit fratribus Augustinensibus ꝙ expleto matutinali officio, etiam ante lucis auroram possint celebrare.b.fffo.141.conce.399. 8 Tempus celebra.

ALEXANDER .6.concessit ad remouēdum scrupulum conscientie, ꝙ possimus celebrare cum planel lis de corio sine calcaneo.o.ffo.70.conce.173.Et fffo. 99.concessio.370. Modus celebrandi.

¶ Idem Alexander concessit fratres posse celebrare in cameris secularium uel plateis dato ꝙ non uidean tur loca honesta,quia in cameris dormiunt coniugati,& in plateis fiunt multa prophana.o.ffo.70.conce. 173.Et fffo.99.concessio.371. 10 Locus celebratōis.

LEO .10.concessit fratribus mi.obseruantie ut de li centia suorum superiorum(quorum conscientijs remittit quomodo fratres debeant uti hac gratia)possint celebrare illico post matutinum & post meridiem presertim diebus quando est de audiēda missa prece Tempus celebrationis.

ptum, quando fratres habent ambulare, siue quãdo de uia ueniunt, & non possunt ante meridiẽ applicare ad locũ ubi cõmode possint missam audire/siue honeste celebrare. De estate uero quando noctes sunt breuiores, etiam ante matutinũ chori uel infra, dũmodo celebraturus illud per se aut cũ socio dixerit, prout consuetum est in ordine cũ prima. o. fffo. 92. conce. 275.

Collector ¶ Qualiter autem possint & debeant fratres celebrare tempore interdicti, ac etiam quãdo suspenditur interdictum in festiuitatibus sanctorum sui ordinis/uel alias, uide infra in dictione Interdictum.

CLAVSVRA MONIALIVM.

VRBANVS .4. statuit qualiter moniales s. Clare secundã regulã (quã ipse ordinauit) professe, teneantur seruare clausuram monasteriorum suorũ sub forma sequenti.

Ex secõda regula s. Clare. ¶ Omni namq; tempore uite sue, hanc uitam profitẽtes/clause manere firmiter teneantur infra murorũ ambitum ad intrinsecã clausuram monasterij deputatum, nisi forsan (quod absit) superuenerit ineuitabilis & periculosa necessitas/sicut exustionis ignis/uel incursus hostilis seu alicuius huiusmodi, que dilationẽ nullo caperet modo ad egrediendi licentiam postulãdum. In quibus casibus transferant se sorores ad locũ alium competentem, in quo (quantum commode fieri poterit) clause morentur, quousq; eis de monasterio sit prouisum. Et propter huiusmodi necessitatis euidentiam nulla eis conceditur licentia uel facultas extra predictam clausuram ulterius exeundi, nisi forte (de mandato aut authoritate cardinalis Romane ecclesie, cui a sede apostolica generaliter fuerit iste ordo cõmissus) ad aliquem locum alique mitterentur causa plantandi uel edificãdi eandem religionem, uel reformandi aliquod monasterium eiusdem ordinis seu causa regiminis/aut correctionis/aut alicuius ualde euidentis, & grauis dispendij euitandi, uel nisi de eiusdẽ cardinalis mandato/aut authoritate monasterio pri

Casus in qbus moniales possunt egredi clausuram.

mo rationabili causa relicto/totus conuentus ad mo-nasterium aliud se transferret.b.fo. 284..in tracta .3. Et ffo 294.in.2.tracta rubrica.2.

¶Aduertendum est circa predicta, q͏ propter nullam aliam causam potest exire aliqua de predictis monia-libus extra clausuram suorum monasteriornm .nisi prehabita licentia & dispensatione sedis apostolice, etiã ratione infirmitatis cõmunis, Vnde super hoc cõsulti multi doctores famosi uniuersitatis Salmantine premissa diligenti & exactissima discussione ac delibe ratione,ita debere obseruari concluserunt prout pa-tet in questione & decisione infrascripta. Collector

¶Queritur utrum minister generalis/aut prouincia lis seu uisitator/uel cõmissarius ordinis fratrum mi-norũ habens curã monialiũ.s. Clare ualeat quandam monialem unius monasterij(secundã regulam s. Cla re professam)ad aliud eiusdem ordinis monasteriũ, causa alicuius grauis infirmitatis curande/licentiare, Questio notabilis

Et licet dubia pro utraq; parte altercata lucescunt cla rius,redimendi tamen temporis gratia,non hincinde alterabitur,sed negatiua tanq̃ uera apertis fundabitur iuribus & rationibus,modo sequenti. Respõsio.

¶Exprimo in rubrica secunda eiusdem regule con-tinetur,prout suprapositum est, q͏ moniales illam ui-tam profitentes firmiter teneantur manere in clausu-ra toto tempore uite sue,preterq̃ si euenerint certi ca sus fortuiti/ibi expressi,ut incendij/belli/& huiusmo di.Postea narratis fortuitis, excipit etiam alios non fortuitos tenoris sequentis.Nisi forte de mandato car dinalis Romane ecclesie,cui generaliter iste ordo a se de apostolica fuerit commissus ,ad aliquem locum aliquando mitteretur causa plantandi uel edificandi eandem religionẽ uel reformãdi aliquod monasteriũ eiusdẽ ordinis,seu causa regiminis/aut correctionis aut alicuius ualde euidẽtis & grauis dispẽdij euitãdi &c.Cũ ergo ad huiusmodi licẽtiã obtinendã requira tur mandatũ cardinalis in p̃sentiarũ p̃tectoris ordinis, & dictus Reuerẽdus p̃r minister p̃uincialis.N.nec ali' frater officiũ uisitatoris exercens/nõ habeat manda- Prima pro batio.

tuum nisi solummodo de uisitando reformando corrigendo & castigando, non autem de licentiando. Igitur eam licentiare non potest.

Secunda probatio. ¶ Secundo ad hoc ꝙ dictus cardinalis protector possit predictam monialem licentiare, oportet ut sic adhuc in casibus superioribus sibi cõmissis, sed grauiter infirmari non est de casibus sibi cõmissis, ergo &c. Et ꝙ non sit de eis probatur, quia ibi sunt certi casus positi expressim & nominatim, & in fine dicit, uel alicuius ualde euidentis & grauis dispendij euitandi. Et ꝙ non sit de expresse nominatis patet cum iste casus inter superiores non sit positus. Quod non ueniat etiã appellatione ualde euidentis & grauis dispendij euitandi (licet quilibet sani intellectus posset comprehẽdere) tamen probatur sic. Si hec monialis esset peste uulnerata ne corrumperetur tota domus uideretur licentiari debere extra clausuram curandam, quod si nõ fieret uideretur ualde euidens & graue dispẽdium, quod ut euitaretur deberet licentiari. Idem de notabili lepra tali uidelicet ꝙ si esset ꝑsona secularis iure posset extrahi de populo & mitti ad domos in campis separatas. Vel (quod absit) de lepra seu morbo morum, & sic de alijs infirmitatibus cõtagiosis, ex quibus toti communitati ex unius infirmitate posset uenire corruptio. Sed de alijs infirmitatibus non contagiosis, ꝗꝗ dicatur ꝙ locus est illi infirmitati contrarius, uel ꝙ aque sunt grosse uel similia, potest responderi ꝙ si locus est humidus habitet ĩfirma in alto. Si ualde siccus in inferioribus, & si aque sunt grosse coquantur. Et si non est copia medicorum, sit contenta cum illis uel illo, qui cõmuniter sufficit ciuibus, & sic debet sufficere religiosis & similia. Vnde propter huiusmodi infirmitates sic uel sic curandas non potest ullo pacto dici ꝙ admittitur uel euitatur ualde euidens & graue dispendium.

Nota. Ad quod ponderanda sunt uerba .s. ualde euidentes & graues, quia sunt duo termini & copulatiue positi, & ponuntur diuisim ratione illius cõiunctionis, & iuxta ea que notantur in rubrica .ff. de iuris & facti ignorantia. Et sic requiritur ꝙ istud dispendium nõ

solum

ſolum ſit ualde euidens, ſed etiam ꝙ ſit graue. Sed cũ reuera nec ſit ualde euidens nec graue, dico hoc/non reſpectu perſone/nam reſpectu perſone bene poteſt eſſe ualde euidens & graue, ſed dico reſpectu cõmunitatis, quod debet ſic conſiderari ratione illius uerbi/euitandi/quod de ſui natura requirit duplices perſonas. ſ. perſonam que uitetur/& perſonam a qua euitetur/ut patet per textum & que ibi trahuntur, in. c. Illud, de cleri. excõmu. mini. Et in ca. Nulli de ſententia excõmunicationis, cum alijs multis iuribus/que ad prefatum propoſitum adduci poſſent niſi ob prolixitatem uitandam. Igitur. R. P. miniſter prouincialis ſeu uiſitator predictã monialem licẽtiare nõ põt.

¶Tertio conſiderandum eſt ꝙ papa in omnibus locis regule, ubi aliquid contra clauſuram exceptauit, ſiue in caſibus fortuitis/ſiue non fortuitis/nunquam habuit conſiderationem ad aliquam perſonam particularem Et eſt ueriſimile/immo iuridicum, ꝙ ſi uoluiſſet, expreſſiſſet. Vnde cum in omnibus ſuis exceptionibus, papa ſemper conſuluerit & prouiderit cõmunitati, bene colligitur ꝙ uoluit cõmoditatem cõmunitatis/aliquando preferri clauſure. Sed cũ nuſꝗ in tota regula reperiatur (nec etiam in uno tantũmodo caſu) cõmoditati perſone particularis ſicut cõmoditati cõmutatis conſulere uel prouidere/aperte patet ꝙ cõmoditatem ſeu conſolationem perſone particularis nullo pacto uoluit preferri clauſure. Igitur reuerendus pater miniſter prouincialis aut uiſitator ſeu cõmiſſarius. N. nullatenus abſq ſpeciali licentia ſedis apoſtolice predictam monialem licentiare põt. Tertia probatio.

¶Preterea & quarto in dicta ſecunda regula eſt quedam rubrica. ſ. duodecima tenoris ſequentis; De infirmis uero cura & diligentia maxima habeatur, & ſecũdum quod poſſibile fuerit & decuerit/tam in cibarijs que earum requirit infirmitas/ꝗ in alijs neceſſarijs/in feruore charitatis benigne ac ſollicite eis per omnia ſeruiatur. Que infirme proprium habeãt lectum (ſi unquam fieri poteſt) ubi a ſanis maneant ſeparate, ne illarum ordinem ualeant confundere uel turbare. Quarta probatio.

Ex qua rubrica duo clarissime colliguntur. Primum in fauorem proximi precedentis fundamēti.s. ꝙ adeo cōmunitatem in sua spirituali sanitate papa conseruare uult, ꝙ precepit ut moniales corporaliter infirme taliter curentur ꝙ sanas in diuinis beneplacitis uacantes nullo modo ualeant cōfundere uel turbare, Et ita commoditatem cōmunem semper cōsiderauit nunꝙ autem particularem. Secundum est quod in hac rubrica papa loquitur de grauibus infirmitatibus curādis quod pat et quia dicit ꝙ curentur maxima cura & maxima diligētia cum sollicitudine & per omnia & similia uerba. Vnde sequitur euidenter ꝙ summus pontifex intellexit de grauibus infirmitatibus, aliter enim esset minus proportionatum referri ad infirmitates leues sed ad graues, cum ſm iura & omnimodam ueritatem maxima maximis referantur. Et si prouidetur ad infirmitates graues curandas (quod negari non potest) clare constat ꝙ ille casus.s. ualde euidentis & grauis dispēdij euitandi non obtinet locū nisi in infirmitatibus contagiosis, ut ante dictum est, Et sic dictus R.P.M. predictam monialem licentiare non potest.

Quinta probatio. ¶Quinto & finaliter, licet omnia supradicta non militarent, que iuridice militant, non curemus querere multas disputationes cum excusari possunt, nam ubi est casus legis non est questio iuris, ut in.l.ancilla.C.de furtis, Textus est expressus in proposito in.c.unico de statu regul.lib.vj. cuius uerba talia sunt. Periculoso & detestabili quarundem monialium &c. Inferius sequitur ubi facit. Sācimus uniuersas & singulas moniales presentes atq; futuras cuiuscunq; religionis sint uel ordinis, in quibuslibet mundi partibus existentes, sub perpetua in suis monasterijs debere de cetero permanere clausura. Ita ꝙ nulli earum religionem tacite uel

Nota. expresse professe sit uel esse ualeat quacunq; ratione uel causa (nisi forte tanto & tali morbo euidenter earum aliquam laborare cōstaret, ꝙ non posset cū alijs absq; graui periculo seu scandalo cōmorari (monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas'. Ex quibus uerbis clare constat licentiā huiusmodi authoritate apo

stolica esse prohibitam. Nec obstat si aliquis dicat ꝙ hoc potest intelligi de exeundo ad domos secularium ne secularibus moniales illecebris inuoluantur & nō ad aliud monasterium causa curandi uel huiusmodi. Nam glo. non curat de similibus interpretationibus, sed intelligit textum istum de exitu simpliciter & absolute, dicens ꝙ nec ad aliud monasterium causa curādi uel huiusmodi sed ꝙ sit in perpetua clausula preterquam in duobus casibus quos excipit, quorum noster nullus est. Igitur. R.P.M. predictam monialem licentiare non potest, ut multipliciter & euidenter probatum est per predicta.

¶ Ex predictis infertur euidenter, ꝙ nullatenus pōt aliquis predictorum prelatorum absq; licentia sedis apostolice mutare aliquam monialem sue cure subiectam de monasterio in quo professa est uel de alio ad quod legittime translata est ad aliud monasterium ut ibi habeat curam infirmarum, uel ut pulset organa, uel propter alias consimiles causas, nisi solū pro causis expressis per Vrbanum ut supra positum est.

COMMISSARII.

LEO. 10. statuit ut quando generalis minister electus fuerit de cismōtanis. instituat in partibus ultramontanis unum generalem commissarium ab eisdem ultramontanis fratribus eligēdum, cui minister generalis super prefatos fratres ultramontanos uices suas committat, prout capitulo generali expedire uidebitur, Ita tamen ꝙ commissarius prefato ministro generali omnimode subijciatur, ut ceteri dicti ordinis prelati subijciuntur, ac illi per omnia secundum regulam obedire teneatur. Dum uero minister generalis fuerit ex ultramontanis fratribus electus, tunc pariformiter commissarium generalem cismontanum instituere debet parimodo quo de ultramontano commissario superius dictum & statutum est. Qui quidem commissarius generalis per triennium solū generalis cōmissionis fungetur officio quo triennio

1 De commissario generali.

elapso nouus cōmissarius per ministrum generalem in capitulo generali ut supra eligēdus (secundū quod ultramontanis uel cismontanis de cōmissario fuerit prouidendū) institui debeat. B fffo. 29. conce. 95.

¶ Idem Leo fecit quoddam decretum aduersus cōmissarios cruciate, prout habetur in dictione Cruciata §. 4. uide ibi.

COMMVNICATIO PRIVILEGIORVM

¶ Distinctio materie communicationis priuilegiorum fratrum mendicantium.

Collector ¶ Aduertendum ꝙ respectu cōmunicationis priuilegiorum facte sunt multe ac uarie concessiones omnibus ordinibus fratrum mendicantium que inferius annotantur. Sed attendere oportet ꝙ ille que specialiter concernunt fratres minores & moniales ac tertiarios eorum cure subiectos ponūtur primo. Ille aūt concessiones que tangunt fratres ordinis predicatorū ponuntur secundo loco. Ille uero cōcessiones que spectant ad fratres Augustinenses necnon ad suos tertiarios ponuntur consequenter in tertio loco. Quedam autem concessio que pertinet ad fratres Carmelitanos, ponitur quarto loco. Alia insuper concessio attinens ad fratres ordinis minimorum ponitur quinto loco. Sed pro omnibus mēdicantibus insimul habetur quedā alia cōcessio, que ponitur in fine omniū.

¶ Pro fratribus minoribus ac etiā predicatoribus.

1 SIXTVS. 4. concessit professoribus ordinis mi. ut concessis fratribus predicatoribus, & eiusdem predicatorum ordinis fratribus, ut concessis predictis fratribus minoribus priuilegijs indulgentijs gratijs fauoribus & indultis, tam spiritualibus ꝗ temporalibus, a romanis pontificibus predecessoribus suis & alijs authoritatem habentibus (que omnia ac si nominatim exprimerentur haberi uoluit pro expressis) potiri & gaudere possint & debeant perpetuis futuris temporibus in omnibus & per omnia prorsus & sine ulla differentia perinde ac si que uni ex ordinibus predictis sunt concessa utriq; simul nominatim concessa

fuissent aut concederentur in posterum. Et uoluit q ea que de magistro generali & prouincialibus priori bus dicti ordinis predicatorum ac monasterijs mo nialium sub eorundem fratrum predicatorum cura, & secundum ipsius ordinis instituta uiuentium sunt statuta in generali & prouincialibus ministris & uica rijs dicti ordinis minorum & monasterijs monialium sancte Clare & econtra censeantur esse statuta. B.fo. 61. Et ffo.144. conce.354.

¶ Idem Sixtus in bulla Aurea, omnes & singulas gra tias concessiones & peccatorum remissiones immu nitates exemptiones facultates priuilegia & indulta spiritualia & temporalia qualiacunq; sint heremita rum sancti Augustini & Carmelitarum & Seruorum sancte Marie fratrum ordinibus & eorum ecclesijs & oratorijs ac domibus prioribus fratribus & sororibus conuersis & oblatis & utriusq; sexus personis de peni tentia nūcupatis, a predecessoribus suis romanis pon tificibus & ab eodem Sixto aut alijs authoritatem ha bentibus (que omnia ac si nominatim exprimerentur haberi uoluit pro sufficienter expressis) coniunctim uel diuisim in genere uel in cōmuni concessa, eisdem uel eorum cuilibet predicatorum & minorum fratrū ordinibus domibus ecclesi s oratorijs generali magi stro ministro prioribus & ministris prouincialibus cō uentualibus prioribus & guardianis sororibus obla tis conuersis & utriusq; sexus tertij ordinis seu de pe nitentia nuncupatis & alijs eorundem ordinum per sonis, de nouo cōcessit, & in eis locum habere uoluit, ac si eisdem nominatim directe & expresse concessa fuissent. B.fo.66. Et ffo.149. conce.367. *Pro fratribus minoribus & pdicatoribus & eis subiectis.*

¶ Idem Sixtus concessit seu cōmunicauit fratribus & sororibus trium ordinum beati Frācisci omnia pri uilegia tam spiritualia q temporalia, omnesq; indul gentias ceteris mendicantium ordinibus concessas tam in cōmuni q in particulari eorūq; ecclesijs & lo cis quibuscūq; b.fffo.109.conce.464. *Pro tribus ordinibus sancti Frācisci.*

¶ Idē Sixtus cōcessit q sorores s. Clare sub obedietia fratrū mi. obser. existentes gaudeāt omnibus priuile *Pro monialibus scē Clare.*

gijs exemptionibus & gratijs concessis in genere soro
5 ribus reformatis sororis colete.o fffo.96 conce.338.
INNOCENTIVS.8.concessit ꝙ omnia indulta
gratie ac priuilegia concessa & concedenda fratribus
familie cismontane censeantur etiam concessa ultra
montanis & econuerso.o.fo.64.Et ffo.68.conce.135.
Et fffo.69.conce.145.

6 ¶Idem Innocentius extendit seu cõmunicauit gra
tias & indulta cõcessa fratribus & sororibus tertij or
dinis in cõmuni uiuentibus etiam illis qui uiuunt in
particulari.o.fo.64.Et ffo.69.conce.145.Et fffo.100.
conce.375.

Pro tertia rijs in pticulari uiuentibus.

¶Qualiter prefata concessio sit intelligenda ponitur
in dictione tertiarij post omnes concessiones,uide ibi.

7 ALEXANDER.6.concessit fratribus mi.regula
ris obseruantie,ut omnibus & singulis gratijs & priui
legijs libertatibus immunitatibus & indultis spiritua
libus & temporalibus tam fratrum predicatorum ꝙ
heremitarum sancti Augustini & beate Marie de mõ
te carmeli omnibusq; alijs mendicantibus per sedem
apostolicam uel legatos eiusdem etiã per literas apo
stolicas mare magnum nuncupatas hactenus conces
sis(quorum tenores ac si de uerbo ad uerbum insere
rentur haberi uoluit pro sufficienter expressis)uti po
tiri & gaudere libere & licite possint & debeãt in om
nibus & per oĩa,perinde acsi ꝓdictis fratribus mino.
specifice cõcessa fuissent.B.fo.76.Et ffo.159.cõce.378.

Ampla cõmunicatõ priuilegi.

8 IVLIVS.2.cõcessit fratribus mi.cõsimilem cõmu
nicationẽ priuilegiorum aliorum ordinũ mendican
tium ad literam ponendo uerba que Alexander.6.po
suerat in concessione cõmunicationis in.§.7.imme
diate precedenti annotata.B fffo.12.conce.49.

9 ¶Idem Iulius cõcessit fratribus mi.obseruãtie ultra
montanis,hoc est Hispanis,Gallis,& Alemanis,ꝙ oĩ
bus indultis & priuilegijs exẽptionibus imunitatibus
gratijs indulgentijs & libertatibus familie cismonta
ne, concessis & imposterum concedendis uti potiri
& gaudere libere & licite ,prsus & absq; ulla differẽtia
in oĩbus & ꝑ oĩa ualeãt,perinde ac si illa oĩa eidẽ famĩ

Pro fratribus citra & ultramontanis.

lie ultramontane nominatim ac specialiter & expsse concessa fuissent.B.ffo.57.cōce.69.Et fffo.3. conce.5.

10 Particularis p̄ frat. mi.regnorū castelle.

¶ Idē Iulius cōcessit fratribus minoribus eorūq; domibus omnia & singula priuilegia, immunitates exēptiones concessiones indulgētias & indulta tam uiue uocis oraculo q̄ alias, sub quibuscunq; tenoribus & formis fratribus ordinis predicatorum regularis obseruantie regnorum castelle, & legionis ac illorum domibus per ipsum Iulium & predecessores suos romanos pontifices aut sedem apostolicam concessa, ac si predictis fratribus ordinis mi.eorumq; domibus concessa forent.B fo.60.Et ffo.127.conce.284.

Declaratō & noua cōces.cōicatiōis priui legiorū fratrū p̄dica. fcā fratribus minoribus. Pro quibuslibet platis ordis.

¶ Idem Iulius postea declarauit & concessit, q̄ in predicta priuilegiorum gratiarum & indultorum prefatorum cōicatione (.s. ordinis predicatorum) tam uniuersaliter per p̄decessores suos toti ordini mi.q̄ etiā per ipsum particulariter predictorum regnorū prius facta, ut ea que quo ad absolutionem & dispensationē uel alias ad priorem generalē seu magistrum ordinis prefatorū fratrū predicatorum spectant ad ministrū uel uicarium generalē fratrum minorū pertineāt. Et ea que ad priores conuentuales.i.platos singularū domorū ordinis p̄dicatorū & eorū uicarios similiter spectant, ad guardianos & eorū uicarios ordinis mi.etiā ptineāt. Et ea q̄ ad priores seu uicarios uel sub priores puinciales.i.platos q medij sunt (quocūq; noīe cēseant & uocent) inter p̄dictū gn̄alē uel magistrū ordis & priores cōuētuales eorūq; uicarios simili mō spectant, ad ministros & uicarios puinciales ac custodes, q ēt medij sunt inter ministrū, & uicariū generalē & guardianos eorūq; uicarios sitr ptineāt, Et q̄ sicut de ptāte p̄latorū.s.de platis ad platos dictū ē ita de cōgregationibus unius ad cōgregationē alterius ordinis & de fratribus priuatis.i.sine platura ad fr̄es priuatos, & de festiuitatibus ad festiuitates, in his casib⁹ in qbus cōgregationibus uel fr̄ibus priuatis ac festiuitatibus alteri⁹ ordinis aliqd cōcessum ē, nunc & p̄ tēpore respectiue concessa intelligantur, Ita q̄, ea que in honorem sanctorum Dominici Petri martyris Thome de aquino

Pro fcīis ordinis.

& Catherine de senis fratribus uel locis predicatorũ sunt concessa, omnia illa fratribus mino. prefatis eorumq; locis ac festiuitatibus sanctorũ Francisci Antonij Ludouici Bernardini Bonauenture quinq; martyrum dicti ordinis qui apud Marrochiũ martyrij corona adepti sunt, & s. Clare ac in alijs festiuitatibus dicti ordinis minorum licet sint in maiori numero q̃ festa ipsorum fratrum predicatorum sint. & intelligantur concessa B. fffo. 74. conce. 222.

12 De priuile. monialiũ sancte Clare.

LEO. 10 cõcessit, q̃ sicut moniales s. Clare gaudent priuilegijs fratrũ min. ita & ipsi fratres gaudeãt & uti possint priuilegijs ipsarũ monialiũ q̃ sub cura ipsorũ sũt dũtaxat, & in spũalibus tãtum. O. fffo. 62. conce. 196.

13 Pro obseruãtibus & conuẽtualibus.

¶ Idem Leo concessit, ut omnia & singula priuilegia & indulta ordini fratrũ min. tam per ipsum Leonẽ q̃ per alios quoscũq; romanos põtifices concessa fratribus regularis obseruãtie ac cõuẽtualibus p̃dicti ordinis inuicem perpetuo sint cõmunicata eisq; suffragẽtur inquantum concordie per eundem Leonem facte non sunt contraria. B. fffo. 32. conce. 114.

14 Pro sctis ordinis.

¶ Idem Leo declarauit & concessit, q̃ illud quod cõceditur omnibus sanctis ordinis predicatorũ iunctim & cuilibet seu aliquibus eorum intelligatur cõcessum omnibus sanctis ordinis mi. etiam iunctim & cuilibet eorũ ẽt si sint in maiori numero. O. fffo. 58. cõce. 164.

¶ Pro fratribus predicatoribus sigillatim.

15 Pro fratri. p̃dicatori.

LEO. 10 motu proprio cõicauit de nouo concessit ordini p̃dicatorũ oẽs & singulas gr̃as cõcessiones indulgẽtias peccatorũ remissiões p̃rogatiuas fauores imunitates exẽptiones facultates priuilegia & indulta tã spiritualia q̃ tẽporalia qualiacũq; illa sint, quẽ minorũ heremitarũ sancti Augustini Carmelitarũ Seruorũ bt̃e Marie ac minimorũ fratrũ ordinibus & eorũ ecclesijs & oratorijs, ac ecclesias ipsas & oratoria uisitãtibus, cuiuscũq; status aut sexus existãt, seu pro eorũ manutentione & ornatu cõtribuẽtibus, necnõ domibus & presidentibus non solũ generalibus sed etiã p̃uincialibus & cõuẽtualibus, fratribusq; & sororibus, necnõ monialibus & conuersis & oblatis, ac utriusq; sexus

personis/de penitentia seu tertij habitus nuncupatis a predecessoribus ipsius Leonis/aut ab ipso eiusq; successoribus aut alijs auctoritatem habentibus coniunctim uel diuisim in genere uel in specie concessa sunt aut imposterum concedentur, ac si omnia & singula nominatim exprimerentur dicto ordini predicatorũ Nota. & illius ecclesijs oratorijs & ecclesias ipsas & oratoria uisitantibus, seu pro earum manutentione & ornatu contribuentibus, necnon domibus magistroq; generali, prouincialibus & conuentualibus fratribus etiam & sororibus siue monialibus, conuersis quoq; & oblatis, ac utriusq; sexus personis de penitentia nominatis & alijs eiusdem ordinis personis. Et in fine ponit latissimas & fortissimas non obstantias, ita q; in omnibus cõmunicationibus priuilegiorum non reperitur alia melior concessio nec adhuc equalis ut patebit bene intuenti. B. ffo. 69. conce. 216.

¶ Aduertendum est, q; uirtute cõmunicationis priuilegiorum inter fratres minores & predica. per Sixtũ. 4. in mari magno, etiam de concedendis imposterum facte, ut patet supra. §. 2. possumus nos fratres minores uti & gaudere supradicta cõmunicatione copiosissima priuilegiorum aliorum ordinũ mendicantium, Et deseruit nobis presertim pro priuilegijs fratrum minimorum, de quibus directe nunq̃ habuimus communicationẽ, saltem que ad manus nostras peruenerit, Ac similiter deseruit nobis ad gaudendum priuilegijs predictis ordinibus imposterum concedendis, quia pro talibus non habemus directam concessionẽ, sed solum de iam concessis. Collector

¶ Pro fratribus Augustinensibus specialiter.

ALEXANDER 4. concessit fratribus Augustinĩ. ut quãdo ad unũ corpus essent omnes reducti, omnibus priuilegijs domibus singularibus cõcessis possent oẽs sic reducti & adunati gaudere. B. ffo. 245. cõc. 595. 16

ALEXANDER 6. motu proprio concessit fratribus Augustinensibus, ut omnium & singulorum religiosorum cuiuscunq; obseruantie fuerint & domorũ locorum personarumq; in illis degentium quibus ut 17

Nota. priuilegijs dicti ordinis Augustinensiũ uti possint per eandem sedem concessum est, possint & ualeant huius modi Augustinenses ipsorum locorũ domorũ & personarum in illis habitantium priuilegijs indultis immunitatibus concessionibus exemptionbus indulgẽtijs & libertatibus eis in genere quacunq; apostolica authoritate cõcessis (quorũ tenores haberi uoluit pro expßis & specificatis) uti potiri & gaudere perpetuis futuris tẽporibus libere & licite. B. ffo. 78. cõce. 235.

Collector ¶ Aduerte q; hec est magna concessio & cui nullibi aliã similẽ reperi, Virtute autẽ huius uidet̃ q etiã fratres minores ratione cõmunicationis priuilegiorum possint uti priuilegijs illorum quibus sua priuilegia sunt cõmunicata usq; ad datam predicte concessionis Augustinensium, sed non de imposterum concessis aut concedendis, quia de illis non est facta mentio.

18 IVLIVS .2. omnia & singula priuilegia immunitates exemptiones concessiones indulgentias ac peccatorũ remissiones & indulta quecunq; quibusuis cõgregationibus seu societatibus aut alijs locis & illorũ personis ordinis fratrũ heremitarũ regularis obseruantie nuncupatis generaliter concessa ad ipsum ordinem fratrum heremitarũ & illius personas, ac si illis specialiter concessa fuissent authoritate apostolica extẽdit & illis cõmunicauit. B. ffo. 265 conce. 684.

Collector ¶ Aduertẽdũ est q uirtute huius cõcessionis credebant aliqui fratres predicti ordinis posse gaudere priuilegijs & indulgẽtijs particularibus domibus sui ordinis cõcessis, ut sancte Marie de populo urbis Rome & similibus. Et alij fratres aliorum ordinum mendicantium credebant q uirtute cõmunicationis priuilegiorum similiter esset eis concessum, Sed Leo. 10, declarauit, debere intelligi q gaudeãt predicti fratres priuilegijs generaliter concessis congregationibus & personis & locis congregationum & nõ domibus uel personis particularibus congregationum uel ordinis concessis ut habetur. B. fffo. 56. conce. 157.

19 ¶ Idem Iulius statuit ut quicquid indulgentiarum & gratie fratribus & monialibus mantellatis & corrigia

tis ordinis heremitarũ sancti Augustini cõcessum est, id omne utriq; sexui concessum intelligatur uiris.s. atq; mulieribus. dũmodo a generali uel priore aut rectore alicuius loci dicti ordinis authoritate gr̃e assequende facultatem obtinuerint. B. fffo. 76. conce. 227.

¶ Idem Iulius decreuit cõmunicationem priuilegiorum aliorum ordinum mendicantium factam fratribus Augustinensibus ad ea etiam extendi que uiue uocis oraculo ab eis impetrata aut eis in genere donata sunt, Et uoluit ut quicquid alicui eorundem hoc modo aut quouis alio concessum est hactenus aut imposterum concedetur, siue conuentualibus siue obseruantibus nuncupatis, id omne motu proprio & ex certa scientia eisdem Augustinensibus sit concessum. b. fffo. 95. conce. 309. 20 Oracula.

21 ¶ Idem Iulius in alio breui predictis Augustinensibus directo posuit sequentem clausulam. Cõmunicationem quoq; priuilegiorũ cum alijs ordinibus omnibus firmamus & roboramus uolentes priuilegia nostra omnia integre & ad uerbum ut sonant plenissime atq; inuiolabiliter ubiq; gentium obseruari. b. fffo. 95. conce. 311.

22 ¶ Idem Iulius confirmauit cõmunicationem priuilegiorũ quam Sixtus. 4. fecerat inter fratres Augustinẽses & alios mendicãtes. Et insuper decreuit ac uoluit, ut quicquid usq; tunc ordini minorum aut predicatorum aut Carmelitarum aut Seruorum beate Marie cõcessum ab apostolica sede est & quicquid in futurũ concedetur, eisdem fratribus Augustinensibus concessum sit, Ita q; fratres huiusmodi eisdem concessionibus perpetuo uti possint perinde ac si eis nominatim concessa essent. B. fffo. 67. conce. 212.

23 LEO. 10. declarauit & concessit, q; persone trium ordinum sancti Augustini uidelicet fratres moniales & mantellati omnibus & singulis priuilegijs, gratijs & indultis que in mari magno seu in alijs concessionibus tam per ipsum q̃ per alios Romanos pontifices predecessores suos ordini antedicto concessis continentur plene & largiter perfrui possint & debeant, Pro tribus ordi. Augustinẽ.

Nota. Sed uoluit ꝙ quarti gradus utriusq; sexus persone indulgentijs tantūmodo gaudeant.b.fffo.122.cōc.556.

Collector ¶Aduerte ꝙ iste persone quarti gradus uidentur ꝙ sunt que in aliquibus literis apostolicis uocantur corrigiate.i.que solum deferunt corrigiam sancti Augustini, de quibus supra in.§.19.Attamē utrū huiusmodi corrigiati possint gaudere omnibus gratijs & concessionibus spiritualibus uirtute illius dictionis indulgentijs quibus alij predicti tres gradus seu persone trium ordinum predictorum gaudent non auderem ego asserere.

24 ¶Idem Leo concessit generali priori Augustineñ.ut quicquid indulgentiarum & gratie fratribus monialibus & mantellatis ac corrigiatis cōcessum est id omne utriq; sexui concessum intelligi, sicut supra.§.19. concesserat Iulius.b.fffo.122 conce.557.

25 SIXTVS 4.concessit fratribus ordinis Carmelitarum, ut gaudere & potiri possint & debeāt priuilegijs indulgentijs gratijs & fauoribus ac indultis tam spiritualibus q̄ temporalibus concessis fratribus predicatoribus & minoribus ac heremitanis sancti Augustini uelut si predicto ordini Carmelitarū nominatim concessa fuissent, aut concederentur in futurum. Et circa huiusmodi cōmunicationem facit copiosam ex specificationē de concessis respectu prelatorum predictorum ordinum.B.fo.105.Et fffo.188.conce.483.

Pro fratri. carmelitis signanter.

26 IVLIVS 2 concessit ac indulsit cultricibus ac fundatricibus ordinis minimorum, & earum utriusq; sexus liberis procreatis & procreandis, ut omnibus & singulis eiusdem ordinis minimorum priuilegijs gratijs immunitatibus & libertatibus exemptionibus indultis concessionibus & indulgētijs uti potiri & gaudere libere ac licite ualeant.B.fffo.9.conce.31.

Pro fratri. minimis.

¶Pro omnibus mendicantibus generaliter.

27 LEO.10.motu proprio & ex certa scientia approbauit & innouauit & confirmauit ac plenum firmitatis robur obtinere, & firmiter obseruari uoluit, ac de nouo concessit cōmunicationem priuilegiorum omniū ordinum mendicantium, quam fecerat Iulius.2.fra

Pro omnibus mēdicantibus.

tribus mi. obser. dando super hoc iudices. B. fffo. 17. conce. 57.

COMMVNICARE.

¶Distinctio materie communicationis corporis Christi.

¶Sciendum ꝙ circa communionem eucharistie seu corporis Christi, inueniuntur complura in priuilegijs fratrum, Et istorum quedam tangunt precise personas fratrum & monialium eorum cure subiectarum. Hec autem habentur infra in. §. 7. & in remissionibus ibi additis, ac etiam infra in. §. 11. Alia uero concernunt personas secularium. Et ista continentur infra in omnibus. §. exceptis supra nominatis. Et quo ad hoc uide etiam supra in dictione Absolutio quo ad seculares primo. §. 14. — Collector

1 Pro omnibus christianis. — EVGENIVS. 4. declarauit optime iuri satisfactum esse & canoni seu decretali Omnis utriusq sexus si in hebdomada sancta uel infra octauã pasche resurrectionis dominice (secundum meliorem dispositionem conscientie, & aptiorem mentis deuotioné) fideles sacrosanctum sacramentũ eucharistie accipiãt. B. ffo. 114. conce. 248. Et idem concessit oraculo uiue uocis. o. fo. 61. Et. ffo. 64. cõce. 81. Et fffo. 95. cõce. 316.

2 Pro forensibus. — ¶Idem Eugenius concessit ꝙ quando quis tempore paschali se repererit in aliena diocesi semper ibi intelligitur adeptum incolatum, ut ibi confiteri & cõmunicare ualeat, quantuncunq ibi paruo tempore steterit. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 80. Et fffo. 95. conce. 315.

3 Pro omnibus christianis. — ¶Idem Eugenius declarauit, ꝙ quando sacerdos parrochialis dat licentiam suo subdito ut a quocunq possit recipere eucharistiam, eo casu possit recipere eam a religiosis o. fffo. 101. conce. 401.

¶Aduerte ꝙ dubitatum fuit hoc, quia ultra prohibitionem cõmunionem est particulariter prohibitum religiosis per Clementinam Religiosi de priuilegijs. — Collector

4 Pro omnibus etiã forensibus. — NICOLAVS. 5. concessit generalibus & prouincialibus ministris & omnibus confessoribus ordinis

mi.deputatis ad audiendas confessiones secularium, ut possint omnibus (quaruncunq; diocesum) quorum confessiones audierint sacratissimi corporis Domini ci cõmunionem dare omni tempore, preterq̃ in die resurrectionis Dominice. B. fo.30. Et fffo.114. conce. 349. Et fffo 85. conce.159.

Collector ¶ Aduerte ad ampliationem & declarationẽ huius concessionis infra positam. §.9.

5 SIXTVS .4. fecit consimilem concessionem ad literam, sicut Nicolai.5. immediate supra positam. B. fo.30. Et ffo.114. conce.250. Et fffo.58. conce.159.

6 ¶ Idem Sixtus concessit fratribus mino. ut possint

Sacramẽta. administrare sacramenta eucharistie & extreme unctionis illis quorum confessiones audierint, quando rectores seu curati eorum maliciose aut sine rationabili causa denegauerint seu distulerint, illa administrare. Et uoluit q̃ super hoc stetur assertioni eorundem confessorum uel penitentium. B. fo.60. Et ffo.144. conce.348.

Collector ¶ Sed aduertendum est q̃ huiusmodi concessio fuit modificata per Leonem.10. prout habetur infra. §.10. Vide ibi cum sua declaratione.

7 INNOCENTIVS .8. ac etiam Leo.10. concesserunt

Indulgen. plena. fratribus mino. ac monialibus eorum cure subiectis cõmunicantibus in multis festiuitatibus & diebus dominicis indulgentiam plenariam, prout habetur infra in dictione Indulgentie plenarie quo ad fratres. §.6.&.7.&.11.&.18.ac.19.

8 IVLIVS .2. concessit q̃ absq; aliquo conscientie

Interdictũ scrupulo possint fratres mino. obser. prouinciarum regnorum Castelle & legionis sacramentum eucharistie tempore interdicti coram quibusuis personis se-

Particularis pro regnis castelle. cularibus uel regularibus facultatem audiendi diuina officia habentibus recipere, Quodq; persone predicte facultatem audiendi diuina officia huiusmodi habentes dicto tempore interdicti sacramentum huiusmodi recipere possint & ualeant licentiam concessit. Ita tamen q̃ hec cõmunicatio secularium intelligatur iuxta facultates concessas illis secularibus de interes-

sendo diuinis.o.ffo.71.conce.179.Etffo.101.conce 391.

LEO .10.concessit de nouo idem quod Nicolaus. 5. & Sixtus .4. concesserant, ut patet supra.§.4.&.5. Ac declaranit quod licet audire confessiones secularium non possint nisi in supradictis breuibus nominati ministrare tamen sacramentum eucharistie tempore concesso possit quilibet sacerdos religionis. Et in eo quod dicitur ubi supra de die resurrectionis declarauit quod non possint ministrare sacramentum eucharistie in die quo celebratur festum resurrectionis domini nostri Iesu Christi duntaxat sine rectoris parrochialis aut diocesani licentia.O.fffo.58. conce.160. 9 Pro omnibus fra.sacerdotib. Echaristia.

¶Idem Leo postea in concilio Lateranensi statuit, que eucharistie extreme unctionis aliaque ecclesiastica sacramenta nequeant dare fratres illis quorum (etiam infirmorum) confessiones audierint dicentibus proprium sacerdotem illa sibi dare denegasse, nisi denegatio sine licentia causa facta uicinorum testimonio probata, aut requisitio coram notario publico facta doceretur.B.fffo.25.conce.73. 10 Conciliũ. Sacrã.

¶Attamen est aduertendum que non obstante hoc statuto immediate anteposito possunt fratres uti in foro conscientie omnibus cõcessionibus superius positis, quia idem Leo uiue uocis oraculo reualidauit & de nouo concessit omnia que per huiusmodi concilium fuerant de nostris priuilegijs reuocata seu restricta. ut ponitur infra in dictione Concilium.§.7. Collector

¶Idem Leo dispensauit cum monialibus .s. Clare & conceptionis beate Marie atque tertij ordinis, ut precepto regule de percipiendo sanctissimum sacramentũ satisfaciant, per aliquos dies anteponendo uel postponendo, dum tamen illud in fraudem non faciant.O.fffo.61.conce.191. 11 Pro monialibus. Dispensatio.

¶Ex priuilegijs fratrum minimorum. 12

IVLIVS .2.concessit fratribus ordinis minimorũ ut in ecclesijs suis quoties opus fuerit possint ministrare & ministrari facere sacramentum eucharistie Pro forensibus & ẽt alijs.

curialibus mercatoribus peregrinis & transeuntibus ac alijs quibuscunq; personis. B. fffo. 11. conce. 43.

Collector ¶ Aduerte circa huiusmodi concessionem pro foro exteriori qualiter modificata est per Leonem decimũ in concilio Lateraneñ. prout habetur supra. §. 10.

COMMVTARE.

1 Prelati. Legata. SIXTVS. 4. concessit, q; prelati ordinis mi. possint cõmutare legata facta locis nostris ad unum uium in alium, sine scandalo tamen illorum ad quos solutio talium legatorum pertinet. o. fo. 62. Et fffo. 65. conce. 95. Et fffo. 95 conce. 317.

2 Prelati. Eleemosine. LEO. 10, ampliando dictam gratiam Sixti concessit q; simili modo possint dicti prelati facere in rebus donatis per uiuentes, si tamen ut dictum est non sequatur scandalum. o. fffo. 93. conce. 293.

3 Vendere. ¶ Idem Leo concessit q; fratres mi. possint recipere triticum ac alias res superabundantes (scilicet quibus in propria specie fratres non habent necesse uti aut non in tanta quantitate) ut pro uino carnibus ac alijs rebus uictui necessarijs per sindicum Romane ecclesie eisdem fratribus datum cõmutentur & permutentur, seu ut triticum & alia huiusmodi uendantur & ex pecunia inde proueniente uinum & carnes ac alie res necessarie emantur. B. fffo. 23, conce. 66.

Collector ¶ Cauendum est omnino ab ista concessione, quia est relaxatiua & destructiua nostre stricte paupertatis quã in regula promisimus, cum talia sic recepta sint manifeste pecunia, cuius receptio q̃ prohibita sit in regula nostra notorium est. Nec sufficit dicere q; Papa dispensat in hoc, nam per similes dispensationes uel potius dissipationes dissiparetur religio nostra in altissima paupertate fundata, ut patet euidenter in nostris conuentualibus.

CONCEPTIO VIRGINIS.

1 SACROSANTA generalis Basiliensis sinodus in spiritu sancto legitime congregata uniuersalẽ

ecclesiam representas diligenter inspectus authoritatibus & rationibus/que a diuersis partibus coram eadem sancta synodo fuerunt allegate/alijsq; etiam pluribus super eadem materia uisis & matura consideratione pensatis/determinauit doctrinam illã differentem/gloriosam dei genitricem mariam (preueniẽte & cooperante diuini muneris gratia singulari) nunq̃ actualiter subiacuisse peccato originali/sed immunẽ semper fuisse ab omni originali & actuali culpa/sanctamq; & immaculatam/tanquam piam & consonam cultui ecclesiastico/fidei catholice/recte rationi & sacre scripture/ab omnibus catholicis approbandam fore/tenendam & amplectendam/diffiniuit & declarauit, ac decreuit nulli de cetero licitum esse in contrariũ pdicare seu docere.b.fo.42. Et ffo.40.cõce.45. Determinatio ueritatis concep.uirginis ma. Predicare. 2

¶ Eadem sacrosancta synodus statuit/quando & qualiter sit huiusmodi festiuitas celebranda, prout habetur infra in dictione Festiuitas.§.6.

¶ Eadem sancta sonodus concessit nonnullas indulgentias interessentibus diuinis in prefata festiuitate conceptionis, sicut ponitur infra in dictione Indulgẽtie quo ad seculares.7.in.§.1. 3 Indulgẽtie

NICOLAVS.5.fecit copiosissimam confirmationem ordinatorum in predicto concilio Basiliensi, ac per consequens confirmauit determinationem ibidẽ factam in fauorem immaculate conceptionis uirginis deipare.b.ffo.44.conce.49. 4 Cõfirma. concilij.

SIXTVS.4.statuit/q; fiat octaua solennis de festo conceptionis uirginis Marie, & q; de festiuitatibus/que uenerint infra octauam/nihil tũc agatur, sed post octauam celebrentur, Quodq; si festum conceptionis in dominica uenerit/fiat de festo, quia specialis effectus dei fuit in illa die, & ideo dominica transferatur in sequentem diem. Et uoluit q; tunc in secunda feria dicantur psal. nocturnorum de dominica cum nouẽ lectionibus & responsorijs sine precibus, & missa sine Gloria in excelsis deo, quia/Te deum laudamus non dicitur. Sed in predicto casu in octaua fiet de dominica, & festum octaue transferetur ad diem sequentem. 5 Officium diuinum.

Si uero uenerit infra octauam fiet de dominica cum cōmemoratione festi.o.fo.64.Et ffo.68.conce.133.

6 ¶Idem Sixtus motu proprio authoritate apostolica reprobauit & dānauit assertiones p̄dicatorū/& aliorum quorūlibet qui affirmare presumerent/sanctam Romanam ecclesiam de spirituali dūtaxat cōceptione/& sanctificatione uirginis gloriose festum celebrare,ac illorum qui crederent/& tenerent q̄ assererent es eandem genitricem dei ab originalis peccati macula in sua conceptione preseruatam fuisse/propterea alicuius heresis labe pollutos fore.Istas nāq; assertiones utpote falsas & erroneas/ac a ueritate alienas/editos q̄ libros id continentes similiter reprobauit & dānauit. Ac motu & authoritate predictis statuit & ordinauit,q̄ predicatores uerbi dei/& quicunq; alij cuiuscunq; gradus/ordinis/& conditionis fuerint/qui de cetero ausu temerario presumpserint in eorum predicatiōibus ad populū/seu alias quomodolibet affirmare huiusmodi sic reprobatas & dānatas assertiōes/& opiniones ueras esse/aut dictos libros pro ueris legere/tenere/uel habere/postq̄ de presentibus literis scientiam habuerint excōmunicationis sententiam & eterne maledictionis penam eo ipso incurrāt,a qua ab alio q̄ a Romano pōtifice & illius proprio ore expressa causa huiusmodi propter quā censuras predictas incurrerint(nisi in articulo mortis constituti)nequeant absolutionis beneficium obtinere non obstātibus quibuscunq; in contrarium facientibus.Itē pari dānationi & cēsure subiecit illos qui predicare docere aut alias uerbo uel scriptura affirmare presumerent hereticum fore credere eandem uirginem gloriosam a peccati originalis macula preseruatam non fuisse.B.fo.44.Et ffo.117.conce.257.

Reprobatio errorū

Prohibitio

Excōmunicatio.

7 ¶Idem Sixtus concessit,ut omnes qui officium conceptionis beate Marie uirginis compilatum & ordinatum per fratrē bernardinū de Gusto pro sua deuotione dicere & recitare uoluerint libere & licite hoc possint & ualeant.B.fo.40.Et ffo.124.conce.272.

Officium diuinum.

8 ALEXANDER.6.cōfirmauit bullam supradictā

Sixti in §.6. inferendo illam de uerbo ad uerbum,ac dando desuper iudices cum magnis clausulis & non obstantijs B.fo.74.Et ffo.158.conce.376.
IVLIVS.2.concessit plures indulgentias in fauorẽ conceptionis beate uirginis,prout habentur in dictione Indulgentie quo ad seculares.7.in §.3. 9 Indulgentie.
LEO.10 concessit, ꝙ tempore interdicti quauis auctoritate & ex quibusuis causis pro tempore appositi in quibusuis hispanie ecclesijs ac locis a primis uesperis diei festi conceptionis usq; ad illius totalem octauam inclusiue missas & alia diuina officia apertis ianuis & pulsatis campanis atq; alta uoce (excõmunicatis dũtaxat & nominatim interdictis expulsis) celebrare possint, Et ꝙ singuli Christi fideles non excõmunicati nec nominatim interdicti ad missas & alia diuina officia audienda prefato tempore admitti libere & licite possint. B.fffo.24.conce.67. 10 Particularis pro hispania. Interdictum.
¶ Idem Leo concessit multas & magnas indulgentias intuitu imaculate conceptionis beate uirginis Marie tam fratribus q̃ secularibus, quas reperies una cum multis alijs indulgentijs infra in dictione Indulgentie plenarie quo ad fratres primo.in.§.18.&.19. Et in dictione Indulgentie quo ad seculares.7.in.§.4.&.5. 11 Indulgentia.

CONCILIVM.

CONCILII constantieñ decretum circa obseruantiam fratrum mino. quo tempore & quomodo emanauit consulte salubriterq; separãs fratres obseruantes a conuentualibus, habetur sub autentico. B.fo.25.Et ffo.109.conce.236. 1 Obseruantia.
MARTINVS.5.approbauit decretum predicti concilij constantiensis quo ad separationem fratrum minorum obseruantie.B.fo.36.Et ffo.120.cõce.260. 2
SACROSANCTA generalis synodus Basiliensis confirmauit decretum concilij Constantiensis super obseruãtia fratrum minorum.B fo.39.Et ffo.123. conce.270. 3

4 Cōceptio uirginis. ¶Predicta synodus seu concilium Basilieñ. determinauit ueritatem immaculate conceptionis beate uirginis, ut habetur supra in dictione Conceptio §.j. Et ffo.40.conce.45.

5 NICOLAVS .5 fecit confirmationem copiosissimam concilij Basiliensis, ut habetur latissime.B.ffo. 44.conce.49.

6 Collector LEO.10.in concilio Lateranēsi edidit quandam bullam magnam super moderationem priuilegiorū per sedem apostolicam fratribus mendicantibus & alijs religiosis concessorum, Sed quia huiusmodi modificationes/seu restrictiones/aut reuocationes ponuntur sparsim in hoc compendio sub diuersis dictionibus, iuxta diuersitatem materiarū quas prefate modificationes tangunt, ideo non ponuntur hic insimul, Attamen qui uoluerit dictam bullam ad longum uidere/reperiet eam in supplemento.fffo.25.

7 Priuilegia Collector ¶Idem Leo postea reualidauit/& in pristinum statū restituit omnia priuilegia fratrum mi. obser. quo ad forum conscientie tantum, & hoc solum oraculo uiue uocis. Sed quia huiusmodi oraculum non potuit haberi tempore impressionis supplementi priuilegiorum/ideo hic ad literam ponetur, prout continetur in registro ordinis facto tempore reuerendissimi patris fratris Francisci Licheti ministri generalis, ex cuius persona sic ibidē habetur. ¶Anno domini. 1519. in uigilia uisitationis beate Marie uirginis, dū essem in presentia & cōspectu.S.domini nostri Domini Leonis pape decimi/ipse pontifex liberaliter confirmauit omnia priuilegia ordinis in foro conscientie tantum, ita ꝙ in foro conscientie eisdem uti possumus/sicut ante concilium Lateranense ultimate celebratū.Non obstantibus quibuscunqꝫ in dicto concilio ordinatis uel determinatis aliter/uel in contrarium disponentibus.Hec in registro ordinis habentur in actis prefatī reuerendissimi patris fratris Francisci Licheti generalis ministri/ad literam.

Collector ¶Ad ampliorem etiam certitudinem prefate reualidationis priuilegiorum nostrorum facit/ꝙ predi-

ctus reuerendissimus pater generalis minister testatus est alias suis literis autenticis se impetrasse a predicto sanctissimo domino Leone.10.uiue uocis oraculo, ꝙ fratres utantur omnibus priuilegijs(etiam uiue uocis oraculo)ordini concessis/in foro conscientie duntaxat/etiam non obstante undecima sessione concilij Lateranensis. Et in fine literarum testimonialium/ubi continebatur predicta concessio/erat positū. Datis in loco Arecili.20.Iulij.1519.Fr̄ Franciscus Lichetus de Brixia generalis minister totius ordinis sancti Francisci manu propria subscripsi/& sigillo maiori officij mei corroboraui.

¶Aduertendum est etiam/ꝙ adhuc pro foro exteriori uidentur reualidata nostra priuilegia prout determinauit quidam iuris doctor insignis super hoc consultus & plene informatus, Et hoc uirtute cuiusdam breuis per eundem Leonem decimum concessi fratribus ordinis predicatorum post prefatum concilium, ubi fecit eis amplissimam cõmunicationem omnium priuilegiorum concessorum/& concedendorum alijs fratribus mendicantibus/& motu proprio illa de nouo concessit cum magnis non obstantibus, prout sequuntur. Non obstantibus quibuscunq; apostolicis suspensionibus/reuocationibus/& restrictionibus/siue constitutionibus/ordinationibus, necnon in prouincialibus/& synodalibus concilijs editis, specialibus uel generalibus &c.B.fff.69.cõce.219. Circa quas derogationes est aduertendum/& notandum ꝙ cum ſm iura/uerba posita in literis apostolicis debeant aliqd̄ operari/sequitur ꝙ per prefata uerba est derogatum concilio Lateraneñ.quo ad ea que tangunt reuocationem priuilegiorum dictorum fratrum, Aliter enim nihil penitus operarentur dicta uerba. Vide etiam ad idem in principio summarij bulle Auree.fffo.135.Ad hoc etiam facit quod infra ponitur in dictione Interdictum in fine. Et in dictione Priuilegia in questionibus prope finem positis. Collector

1 LEO. 10. fecit concordiam nouissimam inter fratres minores obseruantes & conuentuales eiusdem ordinis in capitulo generalissimo in urbe Roma celebrato, quam stricte precepit obseruari dando super hoc conseruatores omnes ecclesiarum prelatos cum magnis clausulis & non obstantijs fortissimis. B. fffo. 32. conce. 114.

2 ¶ Idem Leo precepit cunctis ecclesiarum prelatis, ut compellant fratres minores conuentuales ad seruandum bullam dicte concordie ultime, quoties a fratribus regularis obser. fuerint requisiti, super quo ponit grauissimas censuras & penas tam prelatis ecclesiarũ q̃ fratribus conuentualibus. B. fffo. 39. conce. 127.

Collector ¶ Aduerte ꝙ contenta in huiusmodi concordia, quia sunt multa & uaria ponuntur sparsim in uarijs dictionibus iuxta materias quibus pertinent, & ideo hic nõ ponitur aliquid in particulari de ipsa concordia, ponuntur autem cõplura ex ibidem contentis in dictione Conuentuales fratres, in multis. §.

Collector ¶ De alijs concordijs & conuẽtionibus antiquis inter prefatos fratres diuersis tẽporibus a diuersis pontificibus factis nullam hic facimus mentionem, quia iam nullius sunt momenti. Reliqua circa materiam concordie uide infra in dictione Conuentiones & in dictione Pacta, quia sub his nominibus loquuntur cõcessiones que ad hunc propositum attinent.

CONFESSIONES ET CONFESSORES.

¶ Distinctio materie confessionum & confessorum.

Collector ¶ Attendat prudens lector ꝙ circa materiam confessionum & fratrum confessorum, reperiuntur cõplura & diuersa in priuilegijs fratrum minorum & aliorum mendicantium, que in duas partes principales diuidi possunt. Nam quedam pertinent precise ad personas predictorum fratrum, & alia tangũt personas secularium. ¶ Et primo illa que spectant precise ad personas fratrum subdiuiduntur, Quedã enim concernunt personas quibus prefati fratres possunt

& debent confiteri ordinarie, & hec habentur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres, in omninibus. §. & hic infra. §. j. & .4. & .6. Alia respiciunt eorūdem fratrum confessiones & absolutiones extraordinarias, que s. solum in aliquibus festiuitatibus & nonnullis alijs diebus fieri possunt, & ista continentur supra in dictiōe Absolutio quo ad frēs extraordinaria.

¶ Secundo illa que tāgunt personas secularium etiā subdistinguuntur, Quedam nāq; istorum attinent ad institutionem fratrum qui confessiones secularium audire debent, Hec autem ponuntur infra. §. 1 & .5. & supra in dictione Absolutio quo ad seculares primo, habentur aliqua que ad prefatam institutionem pertinent in. §. 6. & in sequentibus usq; ad. §. 12 & in. 16. ac. 18. Alia autem pertinent ad huiusmodi fratrum confessorum presentationem episcopis seu ordinarijs faciendam & ad authoritatem quam sic instituti & presentati habent ad absoluendum etiam a casibus reseruatis, & de his habetur late supra in dictione Absolutio quo ad seculares. 1. & .2. in multis. §. immo fere in omnibus, ac similiter habetur circa hoc aliquid hic infra. §. 2. Nonnulla insuper attinent ad huiusmodi frafres confessores existentes in terris infidelium, prout ponitur infra. §. 8. & .9.

1 CLEMENS .4. inhibuit uniuersis ecclesiarum prelatis & alijs quibuscunq;, ne confessiones fratrum mino. presumant eorum prelatis inuitis audire. B. fo. 58. Et ffo. 142. cōce. 338. Et idem habetur quo ad carmelitas. B. ffo. 186. conce. 475. Et quo ad fratres predicatores. B. ffo. 238. conce. 563. Prohibitio ꝓ fra. mendi.

2 BENEDICTUS .11. statuit seu concessit sequentia circa confessiones scilicet ꝙ fideles confessi fratribus predicato. & mino. non teneantur eadem peccata proprijs sacerdotibus confiteri, Et ꝙ sacerdotes ipsi taliter confessis & absolutis astricti sint ministrare eucharistie & extreme unctionis sacramēta, Et ꝙ sup confessione facta fratribus memoratis (cū hic de cōfiteris solius ꝑiudicio si falsum dicat agat) in iudicio aie Pro fratr. mi. & ꝑdicato. Eucharistia. Vnctio extrema.

ſeu penitentiali foro ſtetur ſimplici uerbo illius/qui ſacramenta predicta petit/& dicit dictis fratribus ſe confeſſum. Sed hoc duobus caſibus exceptis.ſ.ſi ſacerdos aſſerat illum eſſe excommunicatum/aut notorie peccatorum.B.fo.126.Et ffo.203.conce.502.

Collector ¶Aduertendum eſt/ꝙ ſecundum quoſdam predicta bulla Benedicti.11.que incipit, Inter cunctas, in nullo fuit reuocata per clementinam/Dndum/de ſepulturis, niſi quo ad preſentationem confeſſorum epiſcopis faciendam/& declarationem caſuum epiſcopis reſeruatorum, Primum iſtorum.ſ.preſentatio ſeruari debet, prout in predicta clementina continentur/aut ſaltem forma per Innocentium.8.conceſſa, Secundũ uero.ſ.caſuũ determinatio manet in ſuo uigore propter reualidationem Sixti.4.ſuprapoſitam.in dictione Abſolutio quoad ſeculares.2.§.6.

3 Ex priuil. carmelit. Inſtitu. confeſſ. SIXTVS.4.conceſſit ordini Carmelitarum/ut generalis per ſe/& prouinciales in ſuis capitulis prouincialibus cum diffinitoribus ipſorum capitulorũ poſſint authoritate apoſtolica fratribus eiuſdem ordinis ſi ſacerdotibus in ſacra pagina eruditis/examinatis/& approbatis ab eis/officium predicationis cõmittere, Necnon tam ipſis ꝗ alijs fratribus dicti ordinis ad id idoneis audiendi confeſſiones/& abſoluendi confitentes/ac iniungendi eis penitentias ſalutares ſimiliter officium cõmittere.B.fo.101. Et ffo.185.conce.463. Simili modo continetur in mari magno Auguſtinenſium.B.ffo.244.conce.589.

Collector ¶Aduerte ꝙ priuilegijs alioꝶ fratrũ mẽdicãtiũ non reperit̃ ſimilis cõceſſio quo ad inſtitutionẽ cõfeſſorũ/ ut credo, Et iõ uirtute cõicationis priuilegiorũ ſolũmodo poterũt miniſtri ꝓuinciales fratrũ mi. & priores prouinciales fratrum predicatoꝶ in ſuis capitulis ꝓuincialibus cõmittere fratribus ſuis officia ꝑdicãdi & cõfeſſiones audiẽdi, niſi aliud priuilegium habeãt.

4 ¶Idẽ Sixtus fecit quãdã cõceſſionẽ ꝓ fratribus itinerãtibus/ut poſſint cõfiteri qbuſlibet ſacerdotibꝰ et ſecularibus de licentia ſuoꝶ ꝑlatoꝶ, ꝓut habet̃ ſupra in dictiõe Abſolutio ordinaria quoad fratres in.§.25.

INNOCENTIUS. 8. statuit sub grauibus censuris & penis, ne quisq̃ fratrum mi obser. sine suorum superiorum licentia/ac deputatione & institutione officium confessoris monialium, uel sororum tertij ordinis, aut aliarum quarumlibet consimilium, seu temporalium dominorum, & aliarum personarum secularium & regularium utriusq; sexus assumere & exercere presumant, & si ad id apostolica authoritate deputarentur. B. ffo. 157. conce. 375. 5 Prohibitio p fra. subditis.

¶ Idem Innocentius statuit, q de cetero perpetuis futuris temporibus quecunq; persone fratrum heremitarum sancti Augustini congregationis regularis obseruantie prouincie hispanie, qui nunc sunt & pro tempore erunt/pretextu bulle cruciate, aut cuiusuis alterius facultatis eis & cuilibet earum per sedem apostolicam seu eius legatos sub quibusuis uerborum formis concesse, & que forsan concedi contigerit in futurum/alium q̃ priorem uel sub priorem suum, aut aliquem ab eodem priore uel sub priore/ex eis deputatis pro tempore confessoribus in suum confessorem eligere nequeant. b. ffo. 264. conce. 683. 6 De Augustinen. Particularis pro hispania. Cruciata.

ALEXANDER. 6. concessit generali & prouincialibus ac custodibus ordinis minorum de obseruantia, ut locis in quibus fratres conuentuales uel de obseruantia dicti ordinis commode haberi non possunt fratribus & sororibus tertij ordinis ubicunq; ultra mõtes commorantibus (de consilio aliquorum fratrum) confessores presbiteros seculares uel aliorum ordinũ regulares honestos deputare ualeant, quibus confiteri/& ab eis quecunq; ecclesiastica sacramenta recipere possint. B. fo. 39. Et ffo. 123. conce. 269. 7 De tertiarijs. Sacra.

¶ Aduerte q in fauorem confessorum simplicium habetur quedam notabilis concessio supra in dictione Absolutio ordinaria quoad fratres post. §. 23. Pro confesso. simplicibus.

¶ Sequuntur aliqua spectantia ad Fratres confessores in terris infidelium existentes.

GREGORIUS. 9. concessit fratribus mi. euntibus ad partes infidelium/seu ibidem existentibus, ut in terris illis sit eis licitum communicare cum excom- 8

Excõica= tio. municatis in his que ad salutem animarum pertinēt, Absolo. Quibus etiam (dummodo sint latini, & apostolice se= di obediant) fratres predicti qui fuerint presbyteri ua= leant (congrua satisfactione premissa) secundum for= mam ecclesie absolutionis beneficium impartiri. b. fo. 20. Et ffo. 22. conce. 3.

9 ¶ Idem Gregorius concessit predictis fratribus ad terras infidelium proficiscentibus, ut eos qui per apo Absolo. stasiam/aut scisma/uel heresim a fide recesserunt & in ter saracenos habitant possunt absoluere ac reconci= liare per gratiam penitentie salutaris, si ad obedien= tiam ecclesie romane uoluerint redire. b. fo. 20. Et ffo. 22. conce. 24.

CONFIRMATIO PRELATORVM.

1 Generalis minister. CLEMENS. 4. statuit q̄ generales ministri fra= trum mi. statim postq̄ electi fuerint secundum re gulam & constitutiones ordinis sint effecti, hoc est q̄ p̄ confirmatis habeantur. B. fo. 56. Et ffo. 139. cõc. 307.

Collector ¶ Circa confirmationem uicariorum tam generaliū q̄ prouincialium fuerunt nonnulla ordinata per ali= quos summos pontifices, que quia iam non deserui= unt omissa sunt.

2 Ministri prouin. CLEMENS. 5. in declaratione regule fratrum mi. statuit q̄ confirmatio electionis ministri prouincia= lis predictorum fratrum pertineat ad ministrum ge= neralē, prout habet latius infra in dictiōe. Electio. §. 7.

3 Magister gene. LEO. 10. statuit q̄ generales magistri fratrum mino. conuentualium teneantur petere confirmationem a ministro generali eiusdem totius ordinis, quemad= modum uicarij generales olim de familia uel de ob= seruantia petere tenebantur antea a ministro genera= li conuentualium. B. fffo 32. conce. 105.

4 Magistri prouin. ¶ Idē Leo statuit q̄ magistri prouinciales p̄dicti ordi nis in singulis p̄uincijs teneant petere cõfirmationem a ministris prouincialibus regularis obseruantie eo modo quo uicarij prouinciales olim de familia nun= cupati antea petere tenebantur a ministris conuen= tualibus. B. fffo. 32. conce. 106.

CONSECRARE RES ECCLESIASTICAS.

¶ Circa consecrationem altarium quid concessum sit a sede apostolica dictum est supra in dictone Altare. Et similiter ea que pertinent ad consecrationem ecclesiarum & aliarum rerum ecclesiasticarum habetur supra in dictione Benedicere, quia commixtim cum attentibus ad benedictionem concessa sunt ideo require ibi.§.3 ac.5.&.6.&.11.&.12.ac.13. Vide etiam in dictione Ecclesiefratrum.§.5. Collector

CONSERVATORES ORDINIS.

SIXTUS.4. mandauit quibuslibet in dignitate ecclesiastica cõstitutis & metropolitane uel alterius cathedralis ecclesie canonicis per uniuersum orbem qui per guardianos & fratres ordinis mi.seu sindicos romane ecclesie predicto ordini deputatos requisiti fuerint, quatenus per se uel alium seu alios ubi & quãdo opus fuerit solenniter publicent eorum priuilegia, & eisdem ac illorum domibus & professoribus efficacis defensionis presidio assistentes faciant eos pacifica posse ssione priuilegiorum & concessionum huiusmodi gaudere non permittentes per quoscunque indebite molestari &c.B.fo.61. Et ffo.145.cõce.356. ubi ad longum ponitur potestas conseruatorum & modus quem obseruare debent. Et similiter habetur quo ad fratres carmelitas.ffo.189.conce.484. Et quoad predicatores.ffo.242.conce.588. Et quoad Augustinensis.ffo.251.conce.640. 1 Priuilegia Pro omnibus fratri. medican.

IULIUS.2. statuit ut qnecunque persona seu persone alias de iure capaces pro parte fratrum mi.requisite (nisi legitimo impedimento detente fuerint) iurisdictionem & conseruationem eorundem fratrum uigore priuilegiorum suorum sub excommunicationis pena suscipere teneantur.B.fo.43. Et fo.126.cõc.280. 2 Excõmunicatio.

¶ Aduertendum est quod uirtute huius concessionis Iulij & alterius antepo site Sixti iam fratres nõ sunt astricti ad certos & determinatos conseruatores, sicut Collector

olim quando quelibet natio seu prouincia habebat per bullam particularem duos uel tres conseruatores determinatos sub nomine dignitatis, ita ꝙ ille ꝓuisiones possunt hodie lacerari & comburi tanq̃ superflue, ex quo per prefatas concessiones Sixti & Iulij possunt illos conseruatores seu quoslibet alios assumere. Et idem est de conseruatoribus particularibus quos aliqui fratres minus docti procurant sepe pro negotijs superuenientibus, quia .f. est superflua huiusmodi procuratio, cum conseruatoria maris magni sit perpetua & uniuersalis.

Nota.

3 LEO. 10. in concilio Lateraũ. statuit, ut conseruatores fratrum pro tempore a sede apostolica deputandi doctrina & probitate sint prestantes, & in ecclesiastica dignitate constituti esse debeant. Et uoluit ut coram eis per eosdem fratres quibus dati fuerint, ultra duas dietas a loco sue solite habitationis nullus trahi possit/priuilegijs super hoc alias eis concessis nullatenus suffragantibus. B. fffo. 26. conce. 83.

Conciliũ. Restrictio.

4 ¶ Idem Leo habita informatione ꝙ in aliquibus partibus multa grauamina inferebantur fratribus mendicantibus ab ecclesiasticis personis/specialiter asserendo ꝙ confessi fratribus debite presentatis tenebantur iterum eadem peccata confiteri suis curatis, & ꝙ sacramenta Eucharistie & extreme unctionis non poterant a fratribus ministrari illis/quibus sine causa dicti curati recusabant huiusmodi sacramenta ministrare, ac ꝙ christi fideles audientes missas diebus dominicis & festiuis iu ecclesijs fratrum non satisfaciebant precepto ecclesie, & alia multa con similia/dedit conseruatores omnes ecclesiarum prelatos districte eis precipiendo, ut quandocunq; requisiti fuerint a fratribus predictis/nõ ꝑmittant eos molestari aut grauari, sed cõtra tales molestatores ꝓcedant ꝑ cẽsuras ecclesiasticas & alia iuris remedia. B. fffo. 47. cõce. 142.

Cõfessio. Sacra. Missas.

CONVENIRI IN IVDICIO.

1 INNOCENTIVS. 4. concessit ut fratres mino. nequeant conueniri in iudicio/etiam per literas

apostolicas/que de huiusmodi indulto & predicto ordine mentionem non fecerunt. B fo.25. Et ffo.109. conce.235.

CLEMENS.4. concessit & statuit, q per literas apostolice sedis, aut legatorum seu delegatorum ipsius conueniri a quoq predicti fratres mi. minime ualeãt. B.fo.57. Et ffo.140.cõce.321. Vide circa hoc infra..§.4.. 2 Legatĩ.

¶ Idem Clemens concessit q fratres mi. nec ratione delicti/aut contractus/seu rei/de qua contra ipsos fratres ageretur/possint coram locorum ordinarijs conueniri, nec illi quo ad hoc suam in ipsos iurisdictionem exercere, decernẽs irritum & inane quicquid secus factum uel attentatum fuerit. B.fo.59. Et ffo. 142.conce.342. 3

SIXTVS.4. statuit ne locorum diocesani/aut alij ordinarij/seu alij quicunque in personas aut loca fratrum predicatorum contra prefati Clementis ordinationem suprapositam sibi qnamcunq iurisdictionem aut superioritatem uendicare presumant. Ac districte inhibuit, ne quispiam absq sedis apostolice speciali commissione/aut authoritate in personas domos & loca dicti ordinis (ut pote prorsus exempta) aliquas censuras uel sententias specialiter uel generaliter promulgare audeat &c. B.fo.60. Et ffo. 144. conce.347. 4 Diocesani.

¶ De hoc habetnr etiam late in mari magno Carmelitarum ffo.161. conce.384. Et ffo.187. conce.479. Et in mari magno predicatorum ffo.239. conce. 570. Et in mari magno Augustinensium ffo.248. conce.62c. Collector Pro omnibus mendicanti.

CONVENTIONES.

ALEXANDER.4. irritauit ac nullius existere firmitatis decreuit omnes conuentiones obligationes compositiones & pacta que fratres mi. (etiam si sint guardiani uel custodes) fecerint contra predicti ordinis statuta uel consuetudines absq generalis uel ministrorum prouincialium licentia & assensu. b.fo. 27. Et ffo.26.conce.17. 1 Custodes Guardiani.

HONORIVS.4. decreuit irrita & inania pacta que 2

Ministri prouin. cunq̃, que fratres minores (etiam si sint ministri prouinciales) in receptionibus locorum & domorũ eiusdem ordinis cum prelatis rectoribus & clericis ecclesiarum in quarum teritorio domus & loca predicta cõ- Minister generalis. stituut (si absq̃ licentia generalis ministri uel capituli etiam generalis) inire presumpserint in preiudicium dicti ordinis. B. fo. 48. Et. ffo 132 conce. 297.

Capitulũ generale uel ꝓuinciale. LEO. 10. in concilio Lateranensi statuit, q̃ pacta & conuentiones inter fratres & prelatos accuratos pro tempore inita ualeant, nisi per subsecutum capitulum proximum generale uel prouinciale refutata & per eos refutatio huiusmodi intimata debito tempore fuerit. B. fffo. 26. conce. 75.

CONVENTVALES FRATRES.

Collector ¶ Omissis q̃ plurimis que de fratribus minoribus cõuentualibus fuerunt statuta & ordinata per multos summos pontifices presertim postq̃ per concilium Constantiense fuerunt segregati ab eis fratres eiusdẽ ordinis regularis obseruantie usq̃ ad ultimum capitulum generalissimum Rome celebratum tempore Leonis decimi, ubi translatum fuit officium ministeriatus & omnis preeminentia ordinis ad fratres mi. obser. solum ponentur in hoc compendio ea que in predicto capitulo generalissimo per prefatum Leonẽ decimum fuerunt quo ad huiusmodi conuentuales ordinata, nam fere omnia alia antiquitus circa illos statuta iam sunt superuacua, exceptis duabus cõcessionibus q̃ habẽtur supra in dictiõe Apostate. §. 15. & 16.

Licentiare frẽs. Capitulũ prouĩcia. LEO. 10. statuit in bulla unionis q̃ de cetero nullus frater reformatus possit per quemcunq̃ prelatum ordinis (etiam ministrum generalem) mitti ad morandum ad aliquem conuentum non reformatum aut pro reformato non habitum. s. conuentualium, excepto q̃ si capitulis prouincialibus uidebitur minus malum aliquem fratrem licentiare ad nondum reformatos q̃ ipsum cum reformatis retinere, tali casu possint prelati mittere fratrem seu fratres reformatos ad

nondum reformatos. Et inhibuit sub pena excommunicationis late sententie omnibus & singulis conuentualium secundum priuilegia uiuentiũ platis ac subditis, ne aliquẽ ex pfatis reformatis (nisi modo pdicto) recipere audeant. Similiter & dictis reformatis fratribus sub eadẽ pena phibuit, ne ab obedietia suorũ ministrorũ ullatenus q̃ mõ pdicto recedãt. B. fffo. 30. cõce. 100. Excõicatio.

Aduerte circa predicta de licentiandis seu mittendis aliquibus fratribus de obseruantia ad conuentuales, q licet hic concedatur uel potius permittatur, nõ tamen est tutum sic facere (prout in capitulo generali Meclinensi) ubi fuit electus Reuerendus Pater clare memorie Oliuerius Maillardi determinatum est sub sequentibus uerbis. Collector

Declaratur q fratres familie obseruantie non possunt salua conscientia & quantũcunq discoli fuerint licentiari ut conuentualibus se subijciant (etiam si in obseruantia stare noluerint) sed a suis insolentijs coerceantur penis debitis usq ad carceres. Professi autẽ sub conuentualibus & postea nobis adiuncti cum a suis insolentijs resipiscere noluerint & licentiam postulauerint licentiari possunt, dummodo in obseruantia sub conuentualibus predictis stare uoluerint, alias non. Habetur hoc statutum fo. 228. tractatu. 3. Et ffo. 247. tractatu. 2. Statutum ca. gene. Nota.

2 Idem Leo precepit generali & prouincialibus ministris sub excõmunicationis late sententie pena, ne directe uel indirecte procurent malitiose q domus & loca fratrum conuentualium seu monasteria monialium cure magistri generalis conuentualium huiusmodi subiecta eis quoquomodo auferantur decernẽs q quicquid in contrarium attentatum fuerit sit eo ipso irritum & inane. B. fffo. 32. conce. 108. Reformatio. Excõicatio.

3 Idem Leo statuit q nulla domus seu conuentus fratrum minorum conuentualium possit transferri ad obedientiam fratrũ obseruantie in qua fuerint minus q̃ decem fratres, sed si fuerint plures. s a decem usq ad uiginti non possit etiam transferri nisi tres partes fratrum talis domus consenserint. Si autẽ fuerint

Refor. cōuentuū. a uiginti & supra usq ad quemcunq numerum, nequeant etiam reformari nisi due partes predictorum fratrum consentiant. Et uoluit q in quocunq prefatorum duorum casuum minister generalis & prouinciales possint (quacunq conditione non obstante) domos fratrum conuentualium & illarum fratres huiusmodi libere & licite recipere. B. fffo. 32. conce. 110.

4 ¶ Idem Leo concessit singulis fratribus conuentualibus ad generalem & prouinciales ministros transire uolentibus, ut ab eorum superiore prius petita, licet non obtenta licentia liberam transeundi licentiam & facultatem. B. fffo. 32. conce. 111.

Licentia.

5 ¶ Idem Leo statuit, q illi ex fratribus conuentualibus qui uitam reformatam sub generali seu prouincialium magistrorum cura ducere uoluerint sub eorum regimine permanere possint dummodo aliquo signo notabili distinctiuo distinguantur & discernantur ab obseruantibus qui uitam regularem sub generali seu prouincialibus ministris ducunt, prout generalis minister & magister inter se conuenerint. B. fffo. 32. conce. 112.

Reformatio fratrū cōuentualium.

6 ¶ Idem Leo statuit qualiter fratres mi. conuentuales se debeant habere cum fratribus obseruan. eiusdē ordinis in processionibus & alijs locis publicis, prout habere infra in dictione Processiones. §. 3. & 4.

Processiones.

7 ¶ Idem Leo motu proprio mandauit in uirtute sancte obedientie ac sub excommunicationis late sententie & priuationis officiorum penis ipso facto incurrendis generali & prouincialibus magistris predictorum fratrum conuentualium, quatenus dictos subditos suos moneant & compellant ne predicent aut disputent uel maledica uerba iactare presumant contra decreta & ordinata per ipsummet Leonem in capitulo generalissimo Rome ultimo celebrato. s. in bullis unionis & concordie. B. fffo. 35. conce. 120.

Prohibitio. Excōicatio.

8 ¶ Idem Leo precepit uniuersis & singulis patriarchis archiepiscopis & episcopis in uirtute sancte obedientie ac sub pena interdicti ingressus ecclesie ac suspensionis a diuinis, inferioribus uero prelatis sub ex

communicationis

communicationis late sententie penis ipso facto incurrendis a quibus non nisi per romanum pontificem (preterq̄ in mortis articulo) possint absolui, ut quoties a fratribus regularis obseruātie requisiti fuerint, moneant per eorum litteras patentes predictos fratres conuentuales sub pena amissionis priuilegiorū eis per dictam bullam concordie concessorū, ut predictam bullam concordie ac omnia & singula in ea contenta cum effectu obseruent, & ut in euentum in quem eis constiterit eos contrauenisse declarent eos penam priuationis huiusmodi incurrisse. Ac ex tunc fratres ipsos conuētuales omnimode subiectioni correctioni & obedientie generalis & prouincialium ministrorum in suis prouincijs respectiue perpetuo (iuxta formam litterarum capituli generalissimi) subiectos esse, inhibendo tam generali q̄ prouincialibus magistris, ne de dictis fratribus cōuentualibus uel eorum domibus & locis ullatenus (nisi quantum a ministris generali & prouincialibus illis fuerit cōcessum) se intromittant ullo modo. Qui quidem ministri generalis & prouinciales ad omnimodam dictorū conuentualium reformationem etiam per fauores regū & principum & cōmunitatum insudare teneantur, bonis tamē imobilibus dictorū conuentuū per generalē & prouinciales ministros reformādorū pro una quarta ecclesie cathedrali seu diocesi in qua dicti cōuētus siti fuerint pro duabus uero in expeditionem cruciate contra infideles pro reliqua autē quarta partibus in reparationem dictorū conuentuū (ipso facto quo ad obedientiam dictorum ministrorum reducti fuerint) per eos applicatis B fffo. 39. conce. 127.

Excōmunicatio. Concordia. Reforma tio. Bona immobili.

¶ Vide aliquid tangens conuentuales fratres infra in dictione Eleemosynas. §. 5. & .9. s. qualiter eis prohibitū sit ne petant eleemosynas sub nomine obseruātiū.

¶ Vide ēt qualiter fratres cōuētuales possint puniri a fratribus obseruātibus. ij. in dictione Correctio. §. 11. Collector

¶ Item qualiter fratres conuentuales qui prius fuerunt de obseruantia nequeant succedere suis proquinquis, uide infra in dictione Heredes. §. 5. & .6.

1 Generalis minister. INNOCENTIVS .4. statuit seu concessit, ut uniuersos fratres minores/qui morãtur in obsequijs aliquorum(illis dũtaxat exceptis/qui fuerint ad legatorum sedis apostolice seruitia deputati)possit & ualeat generalis dicti ordinis libere uisitare/corrigere/& amouere/ac alios pro eis substituere, prout secũdũ deum uiderit expedire/non obstãtibus literis seu indultis sedis apostolice quibuscũq. B.fo.29. Et ffo.113. conce.245.

2 Ministri prouin. ALEXANDER .4. concessit / q si aliqui fratres mi. assignati fuerint a sede apostolica archiepiscopis uel episcopis/possint mini[stri] & eorũ uicarij eos corrigere/& ad ordinẽ reuocare. Et q non teneantur prelati ordinis aliquos fratres assignare predictis episcopis seu archiepiscopis uirtute quarũcunq litterarum apostolicarum non facientium expressam mentionẽ de istis. b. fo. 24.

3 Generalis & prouin. ministri. CLEMENS .4. statuit q generalis & prouinciales ministri & eorum uicarij illos ex fratribus minoribus de quibus authoritate litterarum sedis apostolice uel legatorũ ipsius/archiepiscopis uel episcopis, & alijs quibuscunq prouisum fuerit/corrigere possint, ac ẽt (non obstante contradictione aliqua) eos ad ordinem suum reuocare. Et q nec per litteras eiusdẽ sedis/aut legatorum ipsius aliquos de fratribus predictis teneãtur prelati ordinis archiẽpis & ẽpis/aut alijs personis in socios deputare, nisi dicte littere de indulto huiusmodi & ordinatione expressam facerent mentionem, ac alias id honestati ordinis & saluti illorum uiderint expedire. B. fo. 57. & ffo. 151. conce. 324.

Collector ¶Idem habetur in mari magno Carmelitarum ffo. 185. conce. 467. Et in mari magno predicatorum. ffo. 237. conce. 552.

4 De apostatis. ¶Idem Clemens statuit qualiter generalis & prouinciales ministri possint/& debeãt corrigere fratres apostatas, ut habetur. s. in dictione Apostate. §. 8. & 9.

5 GREGORIVS .11. statuit qualiter omnes & singuli fratres ordinum mendicantium/qui fuerint ca-

pellani sedis apostolice/possint corrigi per superiores dictorum ordinum,prout habetur in dictione Exempti fratres.§.2.uide ibi.

BONIFACIVS .8.cōcessit/ut prelati ordinis mi. ad correctiones & punitiones fratrum eiusdem ordinis delinquentium infligendas/ad quos eedem specta re noscuntur(rimulis & apicibus iuris postpositis)libere procedere ualeant secundum consuetudines approbatas/& generalia statuta ipsius ordinis facta & facienda. Ac insuper uoluit non licere predictis fratribus ab eisdem correctionibus & punitionibus aliquatenus appellare/preuia tamen in hoc deliberatione/ac maturitate debita obseruatis.B.fo.125.Et ffo.202. conce.499. 6 Prelati. Appellare.

¶Idem Bonifacius statuit qualiter fratres minores apostatantes debeant corrigi/ut habetur supra in dictione Apostate.§.13. 7

EVGENIVS.4.& Pius.2.ordinauerunt aliqua circa correctiones fratrum minorum/tam conueutualium ꝗ obseruantium, prout positum est in dictone Apostate.§.152.Et quo ad carmelitanos.§.16.ubi.s. 8

NICOLAVS.5.concessit ministro generali pro tempore existenti/ꝙ omnes & singulos fratres siue in monasterijs monialium/siue in alijs domibus/conuentibus/heremitorijs/& locis dicti ordinis cōmorantes/etiam ab obedientia/uisitatione/& correctione dicti ministri per specialia sedis indulta se exemptos esse(preter regule & statutorum dicti ordinis formam)pretendentes/non obstantibus quibuscūq; priuilegijs/exemptionibus indultis/& litteris apostolicis eis/eorumq; monasterijs/siue domibus/conuentibus/locis prefatis & heremitorijs per sedem apostolicam in genere uel in specie concessis/de quibus in his litteris habenda esset mentio specialis/possit iuxta constitutiones & regularia instituta antiqua dicti ordis corrigere/uisitare/punire/& emēdare,ac in criminibus grauioribus,si res ipsa exegerit(cum moderamine tamen)torture subijcere possit & ualeat dictus minister generalis.b.ffo.47.conce.50. 9 Generalis minister. Exempti fratres. Torquere fratres.

Inquisitores hrsis Pra fribus pdi.& mi.

10 SIXTVS.4.statuit in bulla aurea, q magister generalis predicatorum & minister generalis fratrum mi. possint gesta per fratres suorum ordinum respectiue, qui sunt inquisitores heretice prauitatis examinare, & querelas contra illos propositas audire, ac super illis quantum eis iustum & equum uidebitur statuere & ordinare. Et si eos in aliquo deliquisse inuenerint, illos iuxta excessuum exigentiam, etiam per eorum ab officio amotionem ac alias corrigere & punire. B. fo.66. Et ffo.149. conc e.366.

Partic. pro hispa.

Cōtra cōuentuales fratres studentes.

11 INNOCENTIVS.8.cōcessit uicario generali fratrum ordinis predicatorum de obseruantia congregationis prouincie hispanie q correctio fratrū dicte congregationis undecunq ad terminos presidentiū conuentuum reformatorum uenientium iuxta constitutiones dicti ordinis fieri debeat, & ad eosdem presidentes pertineat, Non obstantibus quibuscunq priuilegijs indultis & litteris apostolicis scholastico & uniuersitati Salmantine ac quibuscunq uniuersitatibus per sedem apostolicam concessis, que aduersus presentes noluit in aliquo suffragari posse, dūmodo propter correctiones huiusmodi faciendas studiū fratrum corrigendorū nō impediatur. b. ffo.76. cōc.194.

Collecta. Nota.

¶Hec concessio deseruit etiam fratribus mi. partiū hispaniarum, ut uirtute cōmunicationis priuilegio⁊ de qua supra in dictione Cōmunicatio priuileg. §.10. possint similiter corrigere fratres eiusdem ordinis, presertim Salmantice & cōpluti, ubi causa studij sunt fratres conuentuales.

Excōmunicatio.

12 ALEXANDER.6.concessit q non obstante capitulo uniuersitatis de sententia excōmunicationis prelati nostri possint percutere per alium (causa correctionis) & non cogantur cum propria persona, etiam si necessitas non urgeat. o ffo.70. cōce.375. Et ffo.99. conce.359.

13 LEO 10.concessit idem quod Alexander prefatus, & adhuc clarius. s. ut quando aliquem fratrem causa correctionis uel absolutionis oportet uerberare possint prelati ordinis mi. de obseruantia & corū cōmissarij

manu uicarij uel cuiusuis alterius fratris subditi eum uerberare seu disciplinare, nõ obstante capitulo Vniuersitatis de senten. excõmu. o. fffo. 93. conce. 292.

CORPORALIA.

CALIXTVS. 3. cõcessit ꝙ fratres minores laici possint tangere & lauare corporalia. o. fffo. 101. conce. 398. 1

¶ Vide aliã concess. prefati Calixti in dictione Ornamenta ecclesiastica §. 3. Collector

SIXTVS. 4. concessit ꝙ omnes fratres clerici & laici possint tangere sine scrupulo conscientie calices & corporalia & alia paramenta cum reuerentia tamẽ. o. fffo. 97. conce. 363. 2 Fratres laici.

¶ Idem Sixtus concessit omnibus monialibus sante clare ac sororibus tertij ordinis cure fratrũ mi. cõmissis ꝙ possint tangere & lauare sacros pannos exceptis corporalibus. Et postmodũ idẽ Sixtus cõcessit, ut oẽs sorores suprascripte sub clausura & cõgregatione uiuẽtes etiã corporalia & purificatoria tangere possint, dũmodo fuerint lota a fratribus. o. fo. 62. Et ffo. 76. conce. 98. Et fffo. 95. conce. 318. 3 Pro monialibus.

¶ Qualiter prelati ordinis mi. quãdoꝙ aliqui alij fratres possint bñdicere corporalia uide supra in dictione Benedicere. §. 1. & 7. & 8. & 11. Collector

CREDO.

SIXTVS. 4. concessit ꝙ fratres mi. possint dicere credo in solẽnitatibus sanctorũ sui ordinis & sante Clare. o. fo. 63. Et no. 66. cõc. 118. Et fffo. 96. cõc. 329. 1 Pro sanctis ordinis.

¶ Idem Sixtus concessit, ꝙ predicti fratres possint dicere credo in octaua beati Francisci. o. fo. 63. Et ffo. 68. conce. 133. Et fffo. 200. conce. 180. 2

¶ Attamen utrum hec concessio debeat intelligi tñ de die octauo uel de omnibus diebus infra octauam dubium uidetur, saluo tamen meliori iudicio posset dici ꝙ de omnibus diebus infra octauam intelligen- Collector

da sit, nam non reperitur ꝙ aliquando secundū usum Romanum dicatur credo in die octauo alicuius festiuitatis ratione eiusdem festiuitatis, & ꝙ non dicatur in alijs diebus infra octauam.

CRVCIATA.

1 Ministri genera. & prouin. CLEMENS.4. statuit ꝙ fratres mi. qui ad predicandum crucem/seu cruciatam/seu ad alia huiusmodi negocia fuerint a sede apostolica deputati/possit generalis minister remouere/seu reuocare & penitus transferre, ipsisq; ꝙ supersedeant iniungere, aliosq; substituere cum expedire uiderit, & in eos si contra uenerint/censuram ecclesiasticam exercere. Ac ꝙ/quilibet minister prouincialis/uel eius uicarius eiusdem ordinis/ipsum possit in sua prouincia circa fratres suos/quibus ab eadem sede similia contigerit committi, non obstantibus aliquibus litteris uel Indultis apostolicis, que de hoc non fecerint mentionem. B. fo. 57. Et ffo. 141. conce. 326.

2 Absolutio INNOCENTIVS.8. declarauit fratres mino. non posse nec debere eligere confessores uirtute bulle cruciate &c. ut habetur late supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 12.

3 Absolutio LEO.10. prohibuit & declarauit/ꝙ nullus fratrum mino. regularis obseruātie possit accipere bullas cruciate &c ut supra est positum in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 17. &. 38. uide ibi & nota bene.

4 Cōtra cōmissarios cruciate. Excōmunicatio. ¶ Idem Leo motu proprio & ex certa scientia precepit uniuersis & singulis cuiuscunq; cruciate commissarijs pro tempore existētibus/& alijs quibusuis personis quacunq; etiam archiepiscopali & episcopali dignitate fulgentibus/in uirtute sancte obedientie/ac episcopis & superioribus sub prohibitione ingressus ecclesie alijs uero sub excōmunicationis late sententie ac priuationis officiorum suorum & inhabilitatis ad illa & alia imposterum obtinenda penis (ipso facto absq; ulteriori declaratione) incurrendis, ne de cete

ro perpetuis futuris temporibus aliquos fratres ordinis min. de obser. extra eorum conuentus seu domos sine suorum superiorum & prelatorum expressa licētia extrahere, seu ad predicandum cruciatā, aut quascunq3 alias indulgentias seu litteras apostolicas destinare, aut alterius facultatis pretextu molestare perturbare aut inquietare, seu a predictis fratribus aliquid exigere, uel gratias facultates aut libertates seu indulgentias & peccatorum remissiones eis necnon monialibus sancte Clare tam prime ꝗ secunde regule, ac tertij ordinis beati Francisci sororibus sub obedientia prelatorum dicti ordinis minorum degentibus sine illorum licentia concedere aut impartiri. B. fffo. 48. conce. 144. Pro monia. & tertiarijs.

¶ Idem Leo precepit fratribus & monialibus ac sororibus prefatis, ne gratijs indulgentijs libertatibus immunitatibus quę in bullis cruciate, aut alijs consimilibus continentur, quouis quesito colore contra obedientiam ordinis predicti, sine speciali licentia suorum prelatorum ullo modo uti (sub excommunicationis late sententie pena) presumant. B. fffo. 48. conce. 144. 5 Prohibitō Excōmunicatio.

¶ Aduertendum est circa predicta, ꝙ cum per bullas cruciate uel alias similes concedatur omnibus christi fidelibus confessionale perpetuum, ut de non reseruatis pape possint toties quoties uoluerint absolui ꝑ confessorem quēcunq3 ad libitum eligendum merito querendum uidetur, utrum religiosi sine licentia suorum prelatorum possint predictas bullas accipere, & concessionibus seu facultatibus in eis contentis uti. Collector Questio.

¶ Ad hoc autē prelati religiosorū & omnes zelūres religionis habētes dicunt ꝙ non & rationem assignant, Quia neq3 est nec esse debet intentio pōtificis aliquid concedere unde ordinis disciplina collabi contingat, presertim cū prohibitum sit per litteras apostolicas & per regulas ac statuta religionum, ne fratres confiteri possint peccata sua ꝑsonis extra suum ordinē sine licentia suorū prelatorum. Item quia si hoc liceret fratribus, quodāmodo eximerētur ab obediētia ꝑlatorū Prima responsio.

suorũ confitendo peccata sua cui uellent. Eximerētur etiam a uoto paupertatis procurando pecunias ad contribuēdum pro huiusmodi bullis sine licētia, immo contra obedientiam prelatorum & contra suum uotum, in quo pape non licet dispensare, prout ad literam dicit. c. Cum ad monasterium, de statu regu. Etiam ex his daretur occasio fractiōis tertij uoti. s. castitatis, prout experti dicere possunt.

Scđa rñ. ¶ Attamen alij uolunt contrariam partem rationibus apparentibus munitam defendere, precipue quia aliquando in predictis bullis cōtinetur ꝙ illas possint accipere religiosi etiam sine licentia suorũ prelatorũ.

Vltima rñsio. ¶ Ad questionem respondetur ultimate, ꝙ etiam si huiusmodi bulle in hoc nō essent subrepticie sicut sũt prout pontifices postea declarant dicentes nunquam talem intentionem habuisse, cum non solum generaliter sed nec alicui in particulari talia concederentur, uidelicet ꝙ aliquis spreta regulari disciplina & paupertatis uoto quereret pecunias ad contribuendum & accipiendum predictas bullas absq; particulari necessitate pro qua non esset ordini concessa facultas, adhuc non possent per ipsas absolui sine licentia suorũ prelatorũ, cum non possint dicere ꝙ hoc ibi expresse fratribus concedatur. Et propterea prelati ad obuiandum malitijs & proteruitatibus aliquorum, statim cũ talis cruciata uel similes bulle publicantur recurrunt ad pontificem, ut declaret religiosos uti predictis nō posse sine licentia prelatorum. Et ita factum fuit tempore Sixti. 4. Innocentij. 8. Alexandri. 6. Iulij. 2. Et Leonis. 10. prout in libris ordinis patet. Et adhuc aliqui predictorum pontificum dixerunt expresse, ꝙ nunꝙ habuerunt intentionem ꝙ fratres sine licentia prelatorum accipere possent predictas bullas, & minus ꝙ ipsis uterentur Quinimmo imposuerunt censuras religiosis maribus & feminis ne talibus uterentur, sicut fecit Leo. 10. ubi patet supra. §. 5.

Cōfirma. rñsio supra scrip. ¶ Et in tantum est hoc uerum quo ad fratres mi ꝙ licet alij religiosi (forte de licentia suorum prelatorum) possint predictas bullas accipe & eleemosinā ꝓ ipsis accipiēdis ꝓcurare

ftes tñ mi. cũ sit eis strictissime sub pcepto phibitũ, ne pecunias uel denarios recipiãt aut pcurẽt, nisi p ueris & certis necessitatibus, nisi sibi occurreret aliqua talis necessitas, cui subleuande non sufficerent priuilegia ordinis, nullo modo ualerẽt nec licentia prelatorum sufficeret, ut possent procurare pecuniam ad accipiendam bullam. Et ita declarauit Leo. 10. O. ffo. 60. conce. 178. dicens, q in casu talis necessitatis de licentia prouincialium & custodum possint fratres accipere dictas bullas, Qui quidem prouincialis & custos debet examinare predictam necessitatem an sit talis q in ipsa possit dispensari. Nam licet solum regula concedat facultatem querendi pecuniam pro fratribus induendis & infirmis curandis &c. satis infirmus est qui habet anime egritudinem non possibilem aliter curari q̃ per bullam. Non tamen propterea negatur, quin pontifex posset bene informatus concedere alicui religioso, ut confiteretur cui uellet, tamen dico q per generalem concessionem nunq̃ hoc intendit facere, cum uelit conseruare religiones & non destruere. Et si dubitas de hoc dico tibi q hoc sufficit ut accipias partem securiorem, prout dicit glo. in capitulo unico. de scrutinio & ordine faciendo &c. iuuenis de sponsalibns. Et ideo non committas te periculo in his presertim que animam tangunt.

CVSTODES.

CLEMENS. 4. statuit in mari magno, q custodes & guardiani qui secundum statuta ordinis fratrum mi. aliter q̃ per electionem instituuntur post ipsam institutionem seu prouisionem de ipsis factam curam animarum fratrum sibi subditorum ipsius ordinis habeant, ipsosq; ligare ac soluere possint iuxta ipsius ordinis instituta. B. fo. 56. Et ffo. 139. conce. 309. ¶ Circa prefatam concessionem uide supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres post. §. 3. a Collector

NICOLAVS. 4. statuit & declarauit, ut cum electio generalis ministri fuerit facienda custodes uniuf-

Pro ele-ctione generalis ministri. cuiusq; prouincie unum ex seipsis constituant, ac ei suas uices committant, ipsumq; ad locum in quo electio eadem fuerit celebranda transmittant. Et q; is qui sic ab ipsis custodibus constitutus extiterit unam uocem duntaxat pro se & eis omnibus habeat & intelligatur habere, ac pro una uoce tantummodo ab alijs admittatur. Hoc autem uoluit ita obseruari, etiam si custodes alicuius prouincie sint presentes in huiusmodi generali capitulo, ubi electio generalis debeat celebrari. b. fo. 31. Et ffo. 32. conce. 32.

Collector 3. ¶ Aduerte q; huiusmodi statutum iam uacat propter statutum Leonis. 10. inferius annotatum.

LEO. 10. In bulla unionis statuit, q; electio ministri generalis que secundum regulam a ministris prouincialibus & custodibus fieri debet libere & absq; ullo scrupulo celebretur per prouinciales & discretos fratrum de familia, seu de obseruantia, quos ueros ministros esse ac discretos ipsorum similiter ueros esse custodes declarauit. B. ffo. 29. conce. 94.

DARE.

1 NICOLAVS. 3. statuit seu concessit in declaratione regule que incipit. Exijt qui seminat &c. q; de rebus nobilibus uel parum ualentibus liceat fratribus minoribus pietatis seu deuotionis intuitu uel pro alia honesta & rationabili causa obtenta super hoc prius suorum superiorum licentia iuxta quod inter fratres in generali uel prouincialibus capitulis tam de ipsis rebus uilibus seu parum ualentibus & earum ualore q; etiam de prefata licentia. s. a quibus & qualiter sit habenda extiterit ordinatum intra & extra ordinem alijs elargiri. B. fo 5. tracta. 2. Et ffo. 10. tracta. 2.

Pauptas.

Pro rebus uilibus.

2 LEO. 10. supradictam concessionem ampliando concessit, q; non solum generalis & prouinciales ac custodes in suis capitulis, sed etiam ipsi ac eorum generales commissarij extra capitula possint arbitrari que res debeant uiles & parui ualoris reputari ad hoc ut res huiusmodi possint dari intra & extra ordinem & suis subditis ad dandum & recipiendum licentiam

Pauper. Ampli. cōcess. supra scrip.

concedere, prout eis secundum deum uidebitur expedire. O. ffo. 59. conce. 175.

¶ Aduertendum quod in capitulo generali Meclinensi facta est circa predicta sequens determinatio. Collector

¶ Item quod fratres nullo modo secundum intentionem regule aut declarationes summorum pontificum possint dare aliqua quantumcunque uilia alijs siue fratribus siue secularibus, nec recipere alia absque licentia suorum prelatorum. Habetur hoc fo. 228. tractatu. 3. Et ffo. 246. in. 2. tractatu. Statutum ca. gene.

DECIME.

CLEMENS. 4. concessit fratribus mi. ut de hortis & uirgultis suis nulli decimam teneantur exhibere, ac districte inhibuit, nequis ab eis de premissis aliquid exigere uel extorquere presumat. B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 334. ¶ Vide infra § 6. declarationem Sixti. 4. & ampliationem eiusdem. 1 Collector

BONIFACIVS. 8. concessit uniuersis & singulis abbatissis & conuentibus monialium inclusarum s. Clare, ut ad prestationem decimarum de quibuscunque possessionibus & omnibus alijs bonis que habuerint uel ad contribuendum in procurationibus quorumlibet ordinariorum ac etiam legatorum & nunciorum sedis apostolice & quibuslibet talijs & collectis & ad exhibendum pedagia telonea & alias exactiones quibusuis regibus & principibus seu alijs personis minime teneantur, nec ad id compelli aliqualiter ualeant. B. fo. 38. Et ffo. 122. conce. 267. 2 Pro monia. sancte Clare.

¶ De hoc uide amplius infra § 8. & 9. Collector

EVGENIVS. 4. dedit plenissimam exemptionem monialibus sancte Clare, dicitque ibi inter alia, quod uult illas esse liberas ab omni decimarum subsidiorum/ gabellarum & aliorum huiusmodi solutione & contributione. b. ffo. 41. conce. 46. 3 Pro monia. sancte Clare.

¶ Idem Eugenius contulit aliam plenissimam exemptionem a decimis &c. fratribus & monialibus ordinis predicatorum inserendo bullam Martini. 5. Et Bonifa- 4 Pro fratri. & mo. ordi. predi.

aut ipsarum terrarum & possessionum coloni seu cul tores ob solutionem decimarum primitiarum aut census huiusmodi per quempiam molestari possint, aut propterea contra eos procedi & pene alique pro mulgari ualeant. Ac insuper decreuit irritum & inane quicquid secus super his a quoq; quauis auctoritate scienter uel ignoranter contingat attentari,, Non ob stantibus constitutionibus &c. B. fo. 35. Et ffo. 118. con ce. 258.

LEO. 10. approbauit & innouauit quasdam litteras Alexandri. 6. qui latissime concesserat monialibus. s. Clare exemptionem a solutione decimarum &c. ut supra, ac insuper uoluit ut predicte moniales & soro res tertij ordinis in congregatione sub cura & regimi ne fratrum minorum regularis obseruantie uiuentes ac illarum monasteria domus & loca quecunq; quorũ fructus redditus & prouentus pro monialium & so rorum ac aliarum personarum in illis pro tempore degentium commoda sustentatione nõ sufficiunt ad solutionem cuiusuis decime seu taxe uel collecte aut exactionis per sedem apostolicam uel eius legatos seu nuntios aut quoscunq; alios quauis auctoritate fun gentes pro fidei tuitione seu expeditione contra tur cas uel recuperatione terre sancte aut quauis alia ur gentissima causa imposite (etiam pretextu quarum uis censurarum & penarum ecclesiasticarum in litte ris exactionis huiusmodi appositarum) cogi aut com pelli nequeant, Et hoc uoluit districte obseruari sub pena excommunicationis, quam contra facientes ip so facto incurrant, & a qua non nisi per romanum pon tificem pro tempore existentem absolui possint. Ac decreuit irritum & inane, si secus super his a quoq̃ qua uis auctoritate scienter uel ignoranter contigerit at tentari. B. ffo. 48. conce. 143.

Pro mo nia. s. Cla re & tertia rijs.

Excõica tio.

¶ Idem Leo approbauit ac de nouo concessit priui legium Eugenij. 4. & Sixti. 4. per quod moniales s. Cla re eximuntur plenissime a solutione decimarum sua rum terrarum & possessionum etiam illarum quas per colonos faciũt cultiuari, ac etiam a gabellis & pe

Pro mo nia. sancte Clare.

dagijs ut supra positum est in §.7.&.8. Super quo etiã dat conseruatores omnes prelatos ecclesiasticos B. fffo.44.conce.140.

10 Denega. absolu. ¶ Idem Leo in concilio Lateranensi statuit, q fratres confessores teneantur hortari & monere (etiam sub onere conscientiarum suarum) illos quorum confessiones pro tempore audierint cuiuscunq status & cõditionis fuerint ad soluendum decimas siue aliam bonorum suorum seu fructuum quotam in locis in quibus decime ipse aut similia solui consueuerũt ipsisq illas soluere recusantibus absolutionem denegare, & q super hoc requisiti, id populo etiam publice predicare & persuadere teneantur. B.fffo.26.conce.82.

DECLARARE ET DETERMINARE.

1 De rebus uilibus. NICOLAVS.3. qualiter cõmisserit declarationẽ rerũ uilium & parui ualoris ad hoc ut fratres minores intra & extra ordinem possint illas dare & quomodo Leo.10. ampliauit huiusmodi concessionẽ positũ est supra in dictione Dare.§.1.&.2. uide ibi.

2 Cap. generale. Ieiunium. EVGENIVS.4. concessit capitulo generali fratrũ mino. facultatem ordinandi & declarandi in quibus locis & prouincijs fratres debeant ieiunia regule in cibis quadragesimalibus obseruare, & in quibus debeant patrum consuetudines imitari uel aliter se habere B.fo.28. Et fffo.112.concessione.242.

3 Pro fratri. predica. Priuilegia INNOCENTIVS.8. concessit q uicarius generalis ordinis predicatorum de obseruantia congregationis hispanie cum aliqua persona in dignitate ecclesiastica constituta & duobus alijs iurisconsultis habeant auctoritatem & facultatem interpretandi dubia que occurrerint super gratijs & priuilegijs tam ordini/q̃ congregationi predictis concessis, & q fratres dicte congregationis secure possint stare declarationibus per eosdem faciendis. o.fffo.76.conce.195. Et fffo.101.conce.394.

Collector ¶ Vide circa predicta in dictione Priuilegia.§.11.

4 LEO.10. concessit q capitulum generale duntaxat

habeat auctoritatem declarandi dubia que occurrerint circa diuini officij celebrationem. O.fffo.59.conce.176. ℭ Vide suprascriptam concessionem latius in dictione Officium diuinum.§.19. Officium diuinum. 5

ℭ Idem Leo concessit ꝙ in rebus dubijs & scrupulis conscientias fratrum mi.subditorum tangentibus generalis uel prouinciales seu custodes cum consilio aliquorum patrum (si res magne importantie fuerint) possint auctoritate sue sanctitatis determinare in scrupulis & rebus huiusmodi ac ꝙ eorum determinationi subditi secura conscientia possint & debeant stare. O.fffo.59.conce.172. Scrupulosi fratres.

ℭ Vide insequenti concessione ampliationem precedentis concessionis. Collector

6 ℭ Idem Leo postea concessit ꝙ omnes fratres qui sunt nimis scrupulosi possint in omnibus dubijs suã conscientiam tam gentibus secura conscientia stare determinationi sui guardiani uel cuiuscunqꝫ alterius prelati. o.fffo.93.conce.287. Scrupulosi fratres.

7 ℭ Idem Leo ampliauit concessionem Nicolai.3.suprapositam.§.1.ut habetur late in dictione Dare.§.1.&.2. De rebus uili.

8 ℭ Idem Leo concessit ut generalis & quilibet prouincialis in suis capitulis possint declarare utrum ab usu alicuius concessionis uiue uocis oraculo facte debeant fratres abstinere &c.ut habetur late in dictione Oracula, uide ibi & bene nota in.§.3. Oracula uiue uocis.

ℭ De declarationibns ac determinationibus uarijs factis a diuersis summis pontificibns tam super regulam ꝙ super multis alijs non fit hic mentio, quia nimis longum & inutile foret omnia illa referre, & quia iuxta diuersitatem materiarum super quibus facte fuerunt sub diuersis etiam ponuntur locis seu dictionibus huius compendij. Collector

DISPENSATIO.

ℭ Distinctio materie dispensationum.

ℭ Circa ea que in priuilegijs fratrum mendicantium reperiuntur cõcessa quo ad materiam dispensationũ Collector

est aduertendum ꝙ aliqua illorum attinent solum ad personas fratrum & alia ad personas secularium quando predictis fratribus confitentur. Attinentia ad fratres pro suis personis sunt in duplici differentia, nam quedam pertinent ad dispensationem faciendam in confessionibus, & hec insimul cum concessionibus absolutionum pertinentibus ad eosdem fratres posita sunt supra in dictione. Absolutio quo ad fratres, ubicunq; in marginibus reperta fuerit hec dictio Dispensatio. Alia uero que tangunt dispensationem que fieri potest extra confessionem sacramentalem ponuntur hic infra.§.8.&.10.&.11.&.12.&.13.&.20.&.21. Aliqua autem quespectant ad moniales continentur infra.§.6.&.19. Illa uero que pertinent ad personas seculares habentur supra in dictione. Absolutio quo ad seculares.1.in.§.19. Et in dictione Absolutio quo ad seculares.2.in.§.11. Et similiter habentur nonnulla hic infra.§.1.&.2.&.16.

1 Infideles Irregularitates. GREGORIVS.9.concessit fratribus minoribus in terris quorumcunq; infidelium existentibus ut cum irregularibus possint dispensare in illis casibus in quibus solent legati sedis apostolice dispensare.b.ffo.257.conce.641.

2 Pro fratri. predica. Infideles Irregulares. NICOLAVS.4.concessit fratribus ordinis predicatorum in terris infidelium existentibus, ut possint dispensare cum irregularibus partium illarum in casibus in quibus solent legati sedis apostolice, ac etiam cum clericis ipsarum partium patientibus defectum natalium, dummodo non sint de adulterio uel incestu aut de regularibus procreati.b.ffo.262.cõce.680.

3 CLEMENS.4.in mari magno fecit optimam concessionem circa dispensationem simul & absolutionem, que posita est supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres.§.4.&.6.

4 pro fratri. predica. ¶ Idem Clemens concessit ꝙ fratres ordinis predicatorum proferentes sine scripto sententiam excommunicationis suspensionis uel interdicti, & infra mensem celebrantes (non obstante constitutione hoc prohibente) possint a magistro generali & prioribus pro-

uincialibus

uincialibus dicti ordinis dispensari imposita eis super hoc penitentia competenti. Et ꝙ si prefati prelati/in huiusmodi casu excesserint, possint a confessoribus per ipsos electis / eodem modo dispensari. b. ffo. 72. concessione 188.

EVGENIVS. 4 fecit quandam eximiam concessionem circa dispensationem & absolutionem, que posita est etiam supra in dictione Absolutio extraordinaria quo ad fratres. §. 2. 5

¶Idem Eugenius dispensauit cum monialibus sancte Clare/ac tertij ordinis sub obedientia fratrum minorum regularis obseruantie existentibus, ut solummodo teneantur ad illa ieiunia / ad que fratres dicti ordinis obseruantes obligati sunt. Item super silentio perpetuo prefatis monialibus sancte Clare in regula imposito cōcedit generali/& prouincialibus, ut cum consilio discretorum possint dispensare, ac similiter in quibuscunque alijs ꝑpetuis. b. fo. 46. Et ffo. 42 cōce. 47. 6 Pro monialibus. Ieiunium Silentiū.

¶Idem Euhenius dispensauit cum barbitonsoribus, ubi est consuetudo in abbatis & uigilijs de sero radere barbas. o. fffo. 1 o 1. conce. 400. 7

PIVS. 2. concessit/ꝙ prelati ordinis mi. de obseruātia circa subditos suos possint condescendere/seu dispensare cum debilibus & infirmis in his que nō sunt contraria regule, Et fuerunt expressi aliqui casus, ut de sotularibus in itinere/ac de equitando/licet non sit arcta necessitas/uel infirmitas. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce. 92. Et fffo. 100. conce. 382. 8 Pro infirmis.

¶Aduertendum est circa huiusmodi concessionem ꝙ est uelut proposito seipsam falsificans, Nam primo dicit ꝙ possit dispensari in his que non sunt cōtra regulam, & postea explicat aliqua que sunt manifeste cōtra regulam. Ponit enim exemplum in equitatione & calciamentis &c. que sunt manifeste de obligatorijs, & propterea uidetur ꝙ debuit hic dici de his que non sunt contra tria substantialia uota. Vel intelligit non esse contra regulam/ quando est necessitas talis que bono modo aliter fieri non potest. Collector

SIXTVS. 4. dedit copiosam facultatem generali & 9 Irregularitas.

prouincialibus/& eorum uicarijs ad dispensandum super quibuscunq; irregularitatibus cum fratribus sui ordinis/exceptis tm̄ tribus. Vide supra in dictiõe Absolutio ordinaria quo ad fratres.§.10. Et in dictione Absolutio extraordinaria quo ad fratres.§.4.

10 ¶Idem Sixtus concessit/q; generalis & prouinciales ordinis minorum possint dispẽsare cum fratribus sibi subditis in irregularitate homicidij, dummodo tales homicide non sint certi/q; ipsi actualiter occiderunt nec pro certo sciant/q; fuerunt tales mandatores/uel auxiliatores homicidij, sic q; sine illis nullo modo fuisset tale homicidium perpetratum. o.fo.63.Et ffo.66. conce.102 Et fffo.95.conce.319.

Generalis & ꝓuinci. Irregularitas.

11 ¶Idem Sixtus concessit/q; generalis fratrum mi. habeat authoritatem dispensandi in irregularitate illorum fratrũ mi. qui in bellis/uel in alijs causis sanguinis effusionis interfuerunt, Et q; tales (si qui sunt) dũmodo alias sufficientes fuerint/ possint promoueri usq; ad sacerdotium, Et q; in casu quo aliqui propter iuris ignorantiam de tali casu non aduertẽtes promoti fuissent/possint in susceptis ordinibus ministrare. o.fo.64.Et ffo.68.conce.129.Et fffo.96.conce.336.

Generalis minister. Irregularitas.

Collector ¶Aduerte q; hec concessio uidetur solum facta pro illis fratribus qui tunc erant in predicto ordine & nõ pro futuris, & ideo non esset tutum uti illa imposterũ.

12 ¶Idem Sixtus concessit generali/& prouinciali ministris & eorum uicarijs authoritatem dispensandi cũ fratribus dicti ordinis mino. patientibus defectum natalium ex adulterio/sacrilegio/incestu/& quouis alio nephario & illicito coitu prouenientem, Necnon cũ his qui ex quauis causa (preterquam homicidij uoluntarij/bigamie/& mutilationis membrorum) irregulares forent, postquam ordinem ipsum professi fuerint, dispensare/ut defectu & irregularitate huiusmodi non obstantibus/irregulares ipsi ad quoscunq;/etiã sacros ordines promoueri/& in illis/etiam in altaris ministerio ministrare, Et q; tam ipsi irregulares/q̃ defectum natalium patientes predicti ad quascunq; administrationes & officia dicti ordinis eligi / recipi/ &

Generalis & ꝓuincia. Promotio ad sacros ordi. & ad ꝓlaturas.

assumi, illaq3 gerere/& exercere libere & licite ualeāt. B.f.61. Et ffo.144. conce.352.

¶ Aduertendum est circa predicta de habilitatione fratrum defectum natalium patientiū, ut possint assumi ad prelaturas ordinis, ꝙ in statutis generalibus totius obseruantie in capitulo generali Burgensi ultimo apostolica authoritate editis continetur sequens statutum. Collector

¶ Fratres patientes defectus natalium non fiant prelati in ordine nostro/uel uicarij ordinarij, ita ꝙ oporteat eos tenere capitulum. Nec fiant uisitatores ordinis nostri/aut sororum sancte Clare, nisi cum eis fuerit per capitulum generale/seu cōmissarium generalem dispensatum, Nec predicta dispēsatio in predictis sortiatur effectum, donec sub sigillo autentico prouincialis ministri fuerit certitudinaliter declarata. Statutum gene.

¶ Idem Sixtus concessit magistro generali & prioribus prouincialibus & conuētualibus/ac eorum uicarijs ordi. predicatorum defectum natalium ex adulterio/sacrilegio/incestu/& quouis alio nephario & illicito coitu prouenientem patientibus, necnon cū his qui ex quauis causa (preterquā homicidij uoluntarij/bigamie/& mutilationis membrorum) irregulares forent/dispensandi cum dicti ordinis predicatorū professoribus/postq̄ ipsum ordinem professi fuerint, ut defectu & irregularitate huiusmodi non obstantibus irregulares ipsi ad quoscunq3 etiā sacros ordines promoueri, & in illis etiam in altaris ministerio ministrare. Et ꝙ tam ipsi irregulares q̄ defectum natalium patientes predicti ad quascunq3 administrationes/& officia eligi/recipi & assumi/illaq3 gerere libere & licite ualeant. B. ffo.240. conce.575. 13 Ex priui. fra. predi.

INNOCENTIUS. 8. dispensauit cū toto ordine fratrū mi. ꝙ postq̄ fratres hmōi attigerint uigesimū ter tium etatis annū (dū tamē sufficientes sint) possint ꝓmoueri ad sacerdotiū & missas celebrare/nō obstāte iure/ceterisq3 in contrariū facientibus. o. fo.65. Et ffo. 69. conce.147. Et fffo.99. conce.356. 14 Sacerdotium.

¶ Aduerte ad ꝓposita in fine sequentis concessionis. Collector

15 Sacerdotium. ¶ Idem Innocentius concessit postea q̄ generalis & prouinciales possint dispensare cum fratribus suis in uigesimosecundo anno completo quoad sacerdotiū. o.Fo.65.Et ffo.69.conce.158.

Collector ¶ Aduertendum est circa istam concessionem & alterã immediate suprapositam, q̄ post mortem Innocentii.8. qui predictas concessiones seu dispensationes fecit/fuit ordinatum in capitulo generali Florentiaci celebrato id quod sequitur.

Statutum gene. Sacerdotium. ¶ Insuper cum ad ordinem sacerdotij non debeat q̄s ascendere faciliter, nisi cui suffragetur etas & morum grauitas, deinceps cum aliquo non dispensetur ut sacerdos efficiatur, qui uigintiquinq; etatis sue annos nondum attigerit, aut si casus necessitatis emerserit/ propter sacerdotum paucitatem, saltem qui dispensauerit/consilium quatuor guardianorum simul requirat, qui supra dispensandi necessitatem debeant arbitrari quorum conscientie sint onerate, ut quod erit necessariū (pensatis undiq; pensandis) ipsi consulant. Habetur hoc.fo.226.in tractatu.3.Et ffo.245 tract.2.

¶ Post hoc in capitulo generali Burgensi in statutis generalibus pro toto ordine factis prope finem primi capituli/ordinatum est circa supradicta sub forma sequenti.

Statutum gene. ¶ Ad sacerdotum uero non promoueatur quis/anteq̄ uigesimumquintum annum etatis sue attigerit, & quintum annum compleuerit in religione, nisi minister prouincialis cum consilio discretorum aliter iudicauerit faciendum.

Collector ¶ Et quia huiusmodi ordinationes facte sunt authoritate apostolica, ideo prefatis dispensationibus apostolicis nequeunt uti fratres mīn. presertim quia predicte concessiones fuerunt oracula uiue uocis que a capitulis suspendi possunt/ut habetur infra in dictione Oracula.§.3.

16 Votum. ¶ Idē Innocētius cōcessit q̄ cōfessores ordinis mī obseruātie p̄sentati s̄m formā quā ipse tradidit uel approbauit que habetur.s̄.in dictiōe Absolutio quo ad seculares.1.in.§.13.possint dispēsare in omnibus uo-

tis in quibus possunt episcopi, exceptis uotis peregrinationibus ultra duas dictas. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 155. Et fffo. 98. conce. 353.

18 ¶ Idem Innocentius motu proprio & ex certa scientia dispensauit cum fratribus ordinis predicatorum obseruantibus congregationis hispanie super possessionibus & redditibus habendis iuxta formam bulle mare magnum nuncupate auferendo maledictionē sancti Dominici, & non obstantibus constitutionibus dicti ordinis prohibentibus ne fratres eiusdem ordinis habeant possessiones. o. ffo 76. concessione. 195. Pro fratri. predi. Pauptas.

18 ¶ Idem Innocentius dispensauit circa horam celebrandi missas, prout habetur supra in dictione Celebrare. §. 7. & 9. Celebrar.

19 ALEXANDER. 6. concessit ꝙ generalis fratrum mi. possit dispensare cum bizochis uiuentibus in cōgregatione quando fecerunt uotum religionis sancte Clare, ꝙ remaneant ibi, si commode non possunt intrare monasteria sancte Clare. o. ffſ. 99. conce. 250. Et Sixtus. 4. concessit ꝙ possit dispensari cum dictis bizochis, dummodo seruent tria uota substantialia, quādo non inueniunt qui uelit eas acceptare. Et ꝙ quādo bono modo nō possunt intrare monasteria sancte Clare, ꝙ non teneantur. o. fffo. 99. conce. 360. Votum.

20 IVLIVS. 2. concessit generalibus ordinis minorū facultatem dispensandi super quacunqꝫ irregularitate per fratres ordinis predicti regularis obseruantie quomodolibet (preterq̄ ex homicidio uoluntario aut prestatione auxilij uel fauoris huiusmodi homicidio aut ex bigamia prouenientе) ita ut illa non obstante ad omnes ordines etiam sacros ac etiam presbyteratus promoueri possint. o. fffo 92. conce. 263. Generalis minister. Irregularitas.

21 ¶ Idem Iulius dispensauit cum fratribus ordinis minimorum, ut in uigesimo secundo sue etatis anno ad presbyteratus ordinem (alias tamen rite) se promoueri facere libere possint. B. fffo. 8. conce. 23. Sacerdotium.

22 LEO. 10. dispensauit in multis circa diuinum officiū propter scrupulosos & infirmos que ponuntur infra in dictione Officiū diuinū. §. 16. & 17. & 18. usqꝫ in finē. Officium diuinum.

23 Irregularitas. ¶ Idem Leo fecit quandam eximiam concessionem super dispensatione irregularitatum, sed quia est temporalis. s. usque ad annum. 1533. ideo non ponitur hic, habetur tamen. o. fffo. 91. conce. 267.

Collector ¶ Vide aliqua ad huiusmodi materiam attinentia/ supra in dictione Declarare & determinare.

ECCLESIE FRATRVM.

¶ Distinctio materie ecclesiarum fratrum.

Collector ¶ Quo ad ecclesias fratrum mendicantium multa & uaria reperiuntur in priuilegijs eorūdem fratum concessa & statuta. Et primo ea que pertinent ad edificationem huiusmodi ecclesiarum/ponuntur in dictione Edificare. Ac etiam nonnulla ad idem pertinentia habentur in dictione Altare. Secundo illa que attinēt ad benedictionem seu consecrationem predictarum ecclesiarum/posita sunt supra in dictionibus Benedicere & Consecrare. Tertio aliqua que cōcernunt exēptionem & immunitatem earūdem ecclesiarum/reperientur in dictione Exemptio §. 10. &. 21. & hic infra § 4. &. 6. &. 10. ac. 11. Quarto sunt aliqua que fratres predicti tenentur seruare in suis ecclesijs respectu prelatorum ecclesie, prout habetur infra. §. 7. &. 8. &. 9. Vltimo inueniuntur multe indulgentie concesse uisitantibus prefatas ecclesias, Sed hec ad longum continentur in dictione Indulgentie quo ad seculares. §. 1. &. 2. ac. 3. Vide ibi.

1 Cemiteria. INNOCENTIVS. 4. decreuit/ut omnes ecclesie fratrum mi. ubi conuentus existunt / conuentuales uocentur. Et concessit licentiam, ut in ipsis ecclesijs ad opus fratrum/& conuersorum/seu oblatorum suorū libere habere cemiteria possint/& ualeāt. b. fo. 21. Et fffo. 23. conce. 9.

2 Pro fratri. Augu. ¶ Idēm Innocentius cōcessit fratribus ordinis sancti Augustini, ut pro consecrationibus altarium/seu ecclesiarum/ac pro oleo sancto/& quolibet ecclesiastico sacramento nullus ab eis sub obtentu consuetudinis/uel alio modo quicquam audeat extorquere, sed

hec omnia gratis eis episcopi diocesani impendant, alioquin liceat eis quoscũq; maluerint catholicos adire antistites gratiam & communionem apostolice sedis habentes, qui apostolica authoritate faciant predicta. Et uoluit ꝙ si sedes diocesanorum episcoporum forte uacauerint, interim omnia ecclesiastica sacramenta a uicinis episcopis accipere libere & absq; contradictione possint. Sic tamen ut ex hoc in posterum proprijs episcopis nullum preiudicium generetur. B. ffo. 247. conce. 605. Vide circa hoc infra .§. 7. Episcopi. Sacra.

CLEMENS .4. inhibuit/ut nullus ecclesias aut loca fratrum mi. ausu temerario presumat infringere/ aut in illis dãnabilem uiolentiam exercere. Et uoluit ꝙ illi qui secus facere presumpserint, ipso facto sententiam excommunicationis incurrant, a qua non possint absolui nisi per sedem apostolicam uel per conseruatores ab ea eidem ordini deputatos. B. ffo. 105. conce. 226. 3 Excõmunicatio.

¶ Circa hoc uide infra .§. ultimo.

SIXTVS .4. concessit fratribus mi. ut in ecclesijs curatis seu parrochialibus quas eos habere contigerit possint per capellanum per eos pro eorum nutu ponendum & ammonendum curam huiusmodi exercere qui quãdiu capellanatus huiusmodi fungetur officio ac si dicti ordinis mi. professor existeret dictorũ fratrum libertate & exemptione fruatur. Ecclesie uero predicte & illarum bona illa qua domus fratrum predicti ordinis prerogatiua letentur. B. fo. 60. Et ffo. 144. conce. 351. 4 Pro ecclesijs parrochialibus fra. Exẽptio.

¶ Circa prefatam concessionem uide infra .§. 6.

IVLIVS .2. concessit fratribus ordinis minimorum ꝙ omnes & singulas ecclesias & oratoria quecũq; eiusdem ordinis tam recepta q̃ recipienda nondum consecratas seu consecrata facta prius requisitione episcopis locorum eisq; recusantibus uel negligentibus per quemlibet alium catholicum episcopum possint consecrari facere. B. fffo. 8. conce. 28. 5 Pro fratribus minimis. Cõsecrare

LEO decimo in concilio Lateranensi statuit & ordinauit ꝙ episcopi & eorum superiores & alij prela- 6

ti ecclesiarum possint uisitare ecclesias parrochiales ad fratres ratione locorũ legitime spectantes, quo ad ea que ad parrochianorum curam & sacramentorum conseruationem & administrationem pertinẽt,
Visitare. sine tamen uisitatorum insolito grauamine uel impẽsa. Et similiter statuit, ꝙ predictarum ecclesiarum curam gerentes & circa illam delinquentes (si religiosi fuerint) iuxta ipsius ordinis regularia instituta intra septa regularis loci, seculares uero presbyteros & fratres huiusmodi beneficia obtinentes libere tanquam sue iurisditioni subiectos punire possint prefati prelati ecclesiarum B.fffo.25.conce.69.

7 ¶ Idem Leo in prefato concilio statuit, ꝙ fratres ab
Episcopi alieno episcopo consecrationem ecclesie uel altaris
Bñdicere. aut cimiterij benedictionem petere nequeant, nec in ecclesijs per eos pro tempore edificandis primum lapidem per alienum episcopum poni facere, nisi ubi ordinarius bis aut ter cum debitis reuerentia & instan
Edificare. tia requisitus sine legitima causa id recusauerit. B.fffo. 26.conce.79.

8 ¶ Idem Leo statuit ꝙ ut debitus honor matrici ecclesie reddatur tam fratres q̃ alij clerici seculares die sabbati maioris hebdomade antequam campana cathedralis uel matricis ecclesie pulsauerit campanas in ecclesiis suis pulsare minime possint. Contra autem facientes penam centum ducatorum incurrant. B. fffo. 26.conce.80.

9 ¶ Idem Leo statuit, ut censuras per ordinarios latas
Censure. & promulgatas ac in matrici ecclesia ciuitatum necnon in collegiatis & parrochialibus ecclesijs castrorum & oppidorum respectiue solenniter publicatas teneantur fratres (quando super hoc ab eisdem ordinarijs fuerint requisiti) in ecclesijs domorum suarum publicare ac seruare. B.fffo.26.conce.81.

10 ¶ Idem Leo concessit ꝙ prelati ordinis minorum
Sepultura. obseruantie possint in suis ecclesijs & capellis exhu
Exhumare. mare corpora defunctorum, & ad alias sepulturas in eisdem ecclesijs suis transferre, de consensu tamen illorum quorum interest. B.fffo.58.conce.262.

¶ Idem Leo concessit, q infringentes uel aliquã uiolentiam in ecclesijs uel locis fratrum mi. facientes possint absolui, prout positum est supra in dictione Absolutio quo ad seculares. 2. §. ultimo. Absolu.

EDIFICARE.

¶ Distinctio materie infrascripte.

¶ Quo ad edificationem ecclesiarum & conuentum fratrum mi. & aliorum mendicantium reperiuntur multa & uaria in priuilegijs predicatorum fratrum que inferius tali ordine ponuntur. Primum nanq; locum habent ea que spectant ad fratres mi. in particulari. Reliqua uero loca possident successiue illa que ad alios fratres mendicantes pertinent, prout infra uidebitur. Collector

¶ Pro fratribus ordinis minorum.

CLEMENS. 4 prohibuit fratribus ordinis predicatoruui & penitentie Iesu Christi & carmelitarum ac sancti Augustini & monialibus s. Clare aliorumq; ordinum in paupertate fundatorum ac omnibus mulieribus predictorum ordinum aut aliorum quorumcunq; ne aliquod monasterium ecclesiam aut oratorium edificare seu construere presumant infra spatium trecentarum cannarum ab ecclesijs fratrum minorum mensurãdarum per aerem etiam ubi alias recte mensurari loci dispositio non permittit. Nulli quoq; seculari uel religioso cuiuscunq; professionis uoluit licere ecclesiam uel monasteria seu oratorium iam edificatum in aliquem transferre de ordinibus memoratis infra spacium predictarum trecentarum cannarum, & quamlibet istarum cannarum uoluit octo palmorum longitudinem continere non obstante uaria locorum consuetudine siue priuilegijs & litteris quibuscunq; a sede apostolica sub quacunq; uerborum forma concessis seu etiam concedendis, que de presentibus specialem & expressam non fecerint mentionem. Preterea statuit ut quicquid contra huiusmodi ordinationis & inhibitionis tenorem ex nunc in Prohibitio.

antea edificatum fuerit diruatur.b.fo.31. Et ffo.30.
2 conce.28.Circa hoc uide infra.§.8.

¶ Idem Clemens concessit ꝙ liceat fratribus ordinis minorum cum de prioribus locis suis ad alia loca se transferunt, tam omnem edificiorum materiam locorum que dimittunt (dedicatis ecclesijs duntaxat exceptis) q̄ libros calices & paramenta secum ad alia loca trãsferre. Ac edificia ipsa cum solo & alijs ad eadem loca pertinentia (preter ecclesias) per personas a sede apostolica deputatas .i. per sindicos uendere, ipsorumq; precium in aliorum locorum ad que dicti fratres se transferunt edificationem seu alias in eorũ utilitatem conuertere, secundum quod eis melius uidebitur expedire. B fo.58. Et ffo.142.conce.340.

Vẽdere.

3 CLEMENS.5.in declaratione regule fratrum mi. declarauit non conuenire predictis fratribus ullo modo, ꝙ fieri faciant/uel fieri sustineant ecclesias uel alia quecunq; edificia que considerato fratrum inhabitantium numero excessiua in magnitudine & multitudine debeant reputari. Ideoq; uoluit ꝙ ubiq; in toto ordine fratres temperatis & humilibus edificijs sint contenti, ne tante paupertati promisse, quod patet oculis, contrarium foris clamet. B.fo.15.tractatu.3. Et.b. ffo.16.tractatu.2.

Paupt̃as.

4 PAVLVS.2.inhibuit fratribus mi.conuentualibus sub excommunicationis pena ipso facto incurrenda, & a qua nequeant absolui nisi per Romanum pontificem (preterq̄ in mortis articulo) ne proprio motu uel industria/aut per se uel alium seu alios/quouis quesito colore/impediant fratres predicti ordinis obseruantes recipere domos eis oblatas, neq; eisdem molestiam aliquam inferre presumant. B.ffo.94. conce.104.

Contra frẽs cõuentuales. Excõicatio.

5 SIXTVS.4.concessit, omnibus fratribus min.obseruantie ꝙ sana conscientia possint habitare domos, quas habent in ciuitatibus & castellis pro eorum commoditate. o fo.63. Et ffo.66.conce.101.

6 ¶ Idem Sixtus concessit ꝙ fratres mi.predicti non obligentur in conscientia, si non recipiant loca uel

monasteria tam fratrum conuentualium q̄ etiam de nouo erigenda uel alia quecunq; etiam si eis precipiatur per obedientiam, & sub pena excommunicationis late sententie & alijs censuris. o. fo 63. Et ffo. 67. conce. 112. Excōica tio.

¶ Idem Sixtus concessit generali fratrum mino. obseruantie licentiam & facultatem ea loca que fratribus suis minus commoda esse cognouerit dimittendi in manibus ordinariorum locorum, & illa licite deserendi, prout ei uisum fuerit expedire, super quo eiusdem generalis consciētiam onerat. Et hoc uoluit non obstante constitutione Bonifacij. 8. prohibente loca semel recepta deseri, & alijs apostolicis constitutionibus ceterisq; contrarijs quibuscunq;. B. fo. 47. Et ffo. 131. conce. 193. 7 Generalis minister.

IVLIVS. 2. declarauit q coarctatio seu reductio trecentarū cannarum ad centum quadraginta contra fratrum predicatorum priuilegium facta per Clemētem. 4. non debet nocere fratribus mino. nec priuilegiorum communicationem in damnum sed in fauorem predictorum fratrū mi. esse concessam. Ac potiori pro cautela p̄dictū priuilegiū Clementis trecentarū cannarū supra. §. 1. positū & inde sequuta quecunq; predictis fratribus minoribus confirmauit & approbauit, & quatenus opus esset p̄dictarū trecentarū cannarum priuilegium authoritate apostolica eisdem fratribus mi. de nouo concessit. B. ffo. 231. conce. 535. 8 Cōicatio priuileg. Nota.

¶ Idē Iulius cōcessit fratribus mi q si a pricipe duce marchione aut comite ut aliquā domū dicti ordinis edificēt reqsiti fuerint, domū hmōi pro usu & habitatiōe ppetuis fratrū dicti ordinis regularis obseruātie construi & edificari, ac locū p hmōi cōstructiōe recipere possint & ualeant. B. fo. 43. Et ffo. 126. conce. 378. 9

¶ Idē Iulius approbauit cōcessionē imediate suprapositā supplēdo aliquos defectus q in eius relatiōe interuenerāt. Ac uoluit & decreuit q litere predicte ualeāt, & p̄dictis fratribus suffragent̄ nō obstāte cōstitutione Bonifacij. 8. in contrarium faciente / ceterisq; contrarijs quibuscunq;. B. ffo. 211. conce. 515. 10

11 Prouicia. ¶ Idem Julius statuit, q fratres mi. qui in una prouin-cia secundum morem dicti ordinis uiuūt nequeant edificare domos in alia prouincia que sub aliena obedientia existant nisi de licentia generalis. Et decreuit irritum & inane quicquid in contrarium attentari cōtigerit. B. fo. 43. Et ffo. i 26. conce. 276.

12 Prouicia. ¶ Idem Julius statuit circa supradicta clarius idem: quod antea. s. q fratres mino. obseruantie cuiuscunq prouincie seu custodie in alia quacunq prouincia seu custodia etiam de obseruātia domos pro eorum usu & habitatione non solum nō edificent, sed nec ab alijs quibuscunq personis (sine licentia generalis) edificatas recipere ualeant. B. ffo. 227. conce. 532.

13 Pro ecclesijs fratrū & monialium. LEO. 10. concessit q adueniente casu necessitatis ecclesie tam fratrum mi. q̄m monialium sancte Clare obser. possint transferri, & mutari de uno loco ad alium. Et locus prioris ecclesie reducti ad usus humanos secundum commoditatem dictorum locorum & monasteriorum, dummodo materia edificiorum ponatur in ecclesia alia. O. fffo. 92. conce. 277.

14 Ecclesie fratrum. ¶ Idem Leo concessit postea q ministri, prouinciales ordinis mi. loca eis minus commoda ab ipsis nō omnino derelicta post constitutionem Bonifacij pape. 8. constructa possint illa pro sua deuotione tenere sine fratribus illa inhabitantibus ita tamen q aliquando ea uisitent, cum tempus opportunum fuerit, & in eorum ecclesijs aliquādo celebrent. O. fffo. 61. cōc. 189.

¶ Pro fratribus predicatoribus.

15 Restrictio CLEMENS. 4. postq̄ consimile priuilegium sicut suprapositum. §. 1. concesserat fratribus ordinis predicatorum, restrinxit illud quo ad huiusmodi fratres, reducendo ad spacium centum quadraginta cannarū. b. ffo. 30. Et fo. 31. conce. 29. Vide supra. §. 8.

¶ Pro fratribus carmelitis.

16 ¶ Idem Clemens. 4. concessit fratribus ordinis Carmelitarum, ne aliqui religiosi ordinum mendicantiū, ecclesias seu que uis loca edificare seu construere, aut per alios constructa seu edificata recipere / aut inhabitare iuxta loca predicti ordinis, infra spatium centum

quadraginta cannarum mensurandarum etiam per aera (ubi alias recte non permitteretur loci dispositio mensurari) quoquomodo presumant, decernens quicquid secus actum fuerit irritum & inane. B.fo.89. Et ffo.172 conce.403.

VRBANVS.4. concessit fratribus ordi. Carmelitarum, ut si aliqui christi fideles a[...]qua loca ad se spectantia, que feudalia seu censualia non existant eis contulerint liceat eis de consensu diocesanorum illa recipere, ac in eorum singulis ecclesiam aut oratorium cum campanili construere & inibi diuina officia celebrare B.fo.81. Et ffo.165. conce.388. 17 Episcopi

¶ Aduerte φ prefata concessio est ualde notabilis, sed multomagis ampliatio eius, que immediate sequitur & alia in.§.20. Collector

SIXTVS.4. confirmauit supradictam concessionẽ Vrbani, & insuper extendit illam ad quecunq; loca domos & ecclesias etiam parrochiales non obstante constitutione Bonifacij.8. prohibente ne cuiusuis ordinũ mendicantinm fratres noua loca ad habitandum recipiant, uel recepta mutare presumant, sine sedis apostolice licentia speciali faciente specialem & expressam de prohibitione huiusmodi mentionem. B.fo.104. Et ffo.187. conce.481. 18 Ampliatio. Nota.

¶ Vide aliam concessionem adhuc ampliorem que ponitur infra.§.20. Collector

¶ Idem Sixtus prohibuit, non solum fratres mendicantes, uerum etiam quicunq; alij religiosi uel ecclesiastice persone utriusq; sexus prope domos fratrum dicti ordinis de Monte Carmelo nouas ecclesias & loca construere uel alias de nouo recipere & habere possint infra spacium centum quadraginta cannarum per aerem mensurandarum, ubi alias commode per terram mensurari non possent. Et φ si quis (cuiusuis conditionis status aut dignitatis fuerit) contra predicta uenire aut agere presumpserit, tam ipse q̃ auxiliũ uel fauorem prestantes ipso facto incurrant sententiam excommunicationis. Et nihilominus cuncta & singula ab eis facta pro infectis habeantur. B.fo.100. 19 Excõicatio.

Et ffo.184.conce.457.

20 ¶ Pro fratribus ordinis minimorum.

IVLIVS.2.concessit fratribus ordinis mi.ut domos seu ecclesias loca & oratoria quecunq; pro eorū perpetuis usu & habitatione possint construere & edificare seu construi & edificari facere absq; alia desuper faciēda noua concessione apostolica. Et q ordinis predicti conseruatores quoties opus fuerit eidem ordini minimorum/ac illius personis in premissis efficacis defensionis presidio assistant, nec prelati ecclesiastici quicunq;(cuiuscunq; nobilitatis existant)in aliquo dannificare molestare perturbare nec inquietare ullatenus audeant sub excōmunicationis late sententie pena inhibere possint. B.fffo.8 conce.27.

Conseruatores.

Excōicatio.

Collector ¶ Aduerte q in huiusmodi concessione uidetur concedi, q predicti fratres possint edificare loca seu conuentus ubiq;, seu edificata recipere absq; aliqua licentia, etiam ordinario aut alio prelato ecclesiastico cōtradicente. Hoc autem est quid magnum, & nusquam alias concessum/saltem q reperiatur in libris priuilegiorum ordinum.

Nota.

EGREDI ORDINEM VEL CLAVSVRAM.

Collector ¶ Circa egressionem fratrum mino.obser.ab ordine/seu obedientia prelatorum continentur multa in priuilegijs predictorum fratrum, prout habentur supra in dictione Apostate, & in dictione Exempti fratres particulares, ac etiam infra in sequenti dictione Eijcere seu expellere ab ordine.

¶ Quo ad egressum uero monialium.s.Clare a clausura suorum monasteriorum in quibus casibus liceat & in quibus non habetur supra in dictione Clausura monialium. Vide ibi & nota bene.

EIICERE SEV EXPELLERE AB ORDINE.

Predicatio INNOCENTIVS.4.prohibuit districte ut fratres minores/quos generalis aut prouicials mi

nistri ab ordine pro suis culpis expellere contigerit/ uel egressi fuerint proprio suo motu non presumant predicare seu confessiones audire/uel docere,nisi de licentia sedis apostolice/aut predictorum ministrorũ ad alium transierint ordinem . Et uoluit ꝙ si contra huiusmodi inhibitionem aliquid fuerit temere attentatum/possint dicti ministri in illos sententiam excommunicationis promulgare. B fo.36. Et ffo. 120. conce.261. Cõfessio. Excõicatio.

¶ Idem Innocentius concessit ut eiecti uel egressi de predicto ordine mi. possint transire ad alios ordines approbatos, Preterq̃ ad beati Augustini templariorum/hospitalariorum/& aliorum religiosorum arma portantium, deferendo tamen literas testimoniales generalis uel prouincialis dicti ordinis. Et ĩhibuit districte ne tales fratres aliter ad alium ordinem transeant, uel aliq eos recipere seu retinere p̃sumant absq; licentia speciali sedis apostolice faciente de p̃sentibus mentionem. B. fo. 37. Et ffo. 120. conce. 262. 2 Licentia. Recipere fratres.

CLEMENS.4. in mari magno prohibuit & statuit supradicta per eadem uerba formalia. B. fo. 58. Et ffo. 141. concessione. 330. & . 331. 3

ALEXANDER.6. concessit facultatem generalibus ordinis minorum ut per semetipsos duntaxat & prouincialibus/ut per eos cum cõsensu maioris partis capituli prouincialis / fratres dicti ordinis quos incorrigibiles repererint/habitu expoliare ualeant, & ab ordine eijcere, ac contra quoscunq; eis auxilium consilium uel fauorem publice uel occulte directe uel indirecte aut quouis quesito colore super dicti habitus delatione prestantes, etiam cuiuscunq; dignitatis gradus ordinis & conditionis fuerint per censuras ecclesiasticas ac alia iuris opportuna remedia (appellatione postposita) procedendi, inuocando etiam (si opus fuerit) auxilium brachij secularis. b. ffo. 56. conce. 65. 4 Generalis Prouinciales. Habitus ordi. mi. Incorrigibiles.

LEO.10. concessit generalibus & prouincialibus ordinis mino. ut fratres eiusdem ordinis etiam professos qui grauissimis & scandalosis delictis notati & 5 Nouitij.

Processio. diffamati fuerint, que fraudulenter & dolose in eorũ receptione & professionis emissione (monitione super his per predictos prelatos premissa) tacuerunt, nõ obstante, ꝙ iam recepti sint & professionem emiserint (ne morbida & infecta pecus ouile domini corrumpat, & ut alijs cedat in exemplum) a domibus & conuentibus dicti ordinis expellere & remouere libere & licite possint & ualeant, prout conscientijs predictorũ ministrorum (quas super hoc onerat) uisum fuerit iustum & honestum. B. fffo. 19. conce. 61.

ELECTIO.

Collector ¶ Distinctio materie electionum prelatorũ ordinis.
¶ Aduertendum est ꝙ de multiplicibus electionibus fit mentio in priuilegijs fratrum minorum. Primo de electione generalis ministri. Et quo ad huiusmodi electionem habetur infra. §. 2. & 3. & 9. & 10. Secundo de electione uicarij totius ordinis. Et hoc continetur infra § 6. Tertio de electione ministrorum ꝓuincialium, de qua habetur infra § 3. & 7. Quarto de electione custodum & guardianorum, ut habetur in dictionibus. Custos & Guardianus & infra. §. 5. Vltimo de electione abbatissarum, prout continetur in dictione Abbatissa, ubicunque in margine est posita hec dictio Electio.

Episcopi ALEXANDER. 4. inhibuit, ut nulli fratres ordinis mi. si eos in episcopos eligi aut postulari contigerit, electioni/aut postulationi de se facte audeant consentire, nec aliquis archiepiscopis/seu quicunque alius prelatus uel legatus sedis apostolice (nisi fuerit cardinalis) dictos fratres (nisi de licentia & assensu generalis & prouincialium ministrorum aut sedis apostolice speciali mandato (ad episcopatus/uel alias dignitates assumere uel ordinare presumant. Et decreuit irritum & inane quicquid secus a quocunque contigerit attentari. b. fo 23 Et ffo. 25. conce. 13.

CLEMENS. 4. concessit uel statuit, ut generalis minister ordinis mi. statim postꝙ electus secundum regulam

gulam/& constitutiones fuerit, eoipso uerus eiusdē ordinis generalis minister effectus curam animarum fratrum ipsius ordinis plenam habeat/& libere gerat, ipsosq; fratres authoritate propria ligare/ac soluere/ necnon in eodem ordine agere ualeat/que ipse minister & diffinitores ad hoc electi iuxta cōstitutiones ordinis eidem ordini/& fratribus fm Deū uiderint expedire.B.fo.56.Et ffo.139.conce.307. De generali ministro.

¶Idem Clemens statuit/& concessit/q in electionibus generalis & prouincialium ministrorum predicti ordinis mi.fratribus / qui debent electionem huiusmodi celebrare/tempus super hoc a iure statutū non currat, nec ipsi in hac parte iuris huiusmodi regulis coarctentur.B.fo.56.Et ffo.139.conce.308. 3 De generalibus & prouinci.

¶Idem clemens statuit, q custodes & guardiani/qui fm statuta ordinis aliter q̄ per electionem instituuntur/post ipsam institutionem/seu prouisionem de ipsis factam curam animarum fratrum sibi subditorum habeant; ipsosq; ligare/ac soluere possint iuxta ipsius ordinis instituta.B.fo.56.Et ffo.139.conce.309. 4 De custodibus & euardia.

NICOLAVS.4.statuit & declarauit, ut cū electio generalis ministri fuerit celebranda/custodes uniuscuiusq; prouincie unū ex seipsis constituāt,ut ei uoces suas committant,ipsumq; ad locum ubi electio eadē tunc fuerit celebranda transmittāt, Isq; qui sic ab ipsis custodibus constitutus extiterit/unam uocem dūxaxat pro se & omnibus eis habeat & intelligatur habere,ac pro una uoce tantummodo admittatur ab alijs. b.fo.31.Et ffo.32.concessione.32. 5 De custodibus.

¶Hoc statutum iam uacat propterea quia aliter statutum est in bulla Vnionis per Leonem.10.ut habetur infra.§.9. Collector

¶Idē Nicolaus statuit & ordinauit ac districte inhibuit fratribus minoribus, ne mortuo ministro generali possint eligere uel cōstituere aliquē fratrē in uicariū ordinis absq; Romani pōtificis & ptectoris ordinis eiusdē licētia speciali p ipsius Romani pontificis literas patentes concedēda faciētes plenā & expssam de statuto & ordinatione & prohibitione huiusmodi 6 De uicario ordis.

mentionem.b.fo.31.Et ffo.32 conce.33.

7 De mini∫tro ꝓuinciali. CLEMENS.5.in declaratione regule fratrum mi. ∫tatuit & ordinauit ꝙ electio mini∫tri ꝓuincialis pertineat ad capitulum prouinciale, quam idem capitulum die ∫equenti qua fuerit congregatū facere teneatur. Et ∫imiliter ∫tatuit ꝙ huiu∫modi electionis confir- Confirmatio. matio pertineat ad mini∫trum generalē, & ꝙ ∫i ad electionem huiu∫modi per formam ∫crutinij procedatur & uotis in diuer∫a diui∫is electiones plures in di∫cordia celebrari contingat illa que a maiori parte capituli numero (nullo zeli uel meriti collatione ∫eu con∫ideratione habita) fuerit celebrata exceptione ∫eu cōtradictione quacunq; alterius partis non ob∫tante per dictum generalem mini∫trum de con∫ilio di∫cretorū de ordine (prius tamen ex officio, prout ∫pectat ad ip∫um diligenti examinatione premi∫∫a) confirmetur, uel etiam infirmetur, prout eis ∫ecundum Deum ui∫um fuerit expedire, Et ∫i fuerit infirmata ad capitulū Capitulū generale. prouinciale electio huiu∫modi reuertatur. Ceterum ∫i capitulum memoratum die predicta mini∫trū eligere pretermittat, extunc mini∫tri prouincialis prouiſio ad generalem mini∫trum libere deuoluatur. fo. 15. tractatu. 3. Et ffo. 16. tractatu 2.

8 De abbati∫∫is. EVGENIVS.4.& Nicolaus.5.∫tatuerūt aliqua pertinentia ad electiones abbati∫∫arum ordinis.∫.Clare, ∫ed quia hec po∫ita ∫unt ∫upra in dictione Abbati∫∫a ideo hic non ponuntur.

9 De mini. generali. LEO.10.in bulla unionis ∫tatuit, ꝙ electio generalis mini∫tri totius ordinis mino. fieri debeat a ∫olis mini∫tris prouincialibus & cu∫todibus reformatis tā ci∫montanis q̄ ultramontanis in capitulo generali dicti ordinis in fe∫to Penthecoſtes in loco quem generalis mini∫ter cum capitulo generali proxime precedenti duxerit a∫∫ignandum. Ad quod capitulum omnes mini∫tri es cu∫todes ∫iue uocales tam ci∫montani q̄ ultramontani accedere teneantur. Et ne caput ∫uis membris deforme appareat uoluit & ordinauit ꝙ nullus frater po∫∫it eligi in mini∫trum generalem, ni∫i uitam ducat reformatam & pro reformato a communitate

reformatorum habeatur. In prefata etiam electione ministri generalis uoluit ꝙ nullus penitus uocem habeat nisi reformatus & pro reformato a congregatione reformatorum habeatur. B. fffo 29. conce. 94.

¶ Idem Leo ordinauit ꝙ minister generalis eligatur alternatim de fratribus cismontanis & ultramontanis, qui tantum per sex annos durare possit ita ꝙ si minister generalis per sex annos de cismontanis fratribus electus fuerit sequentibus sex annis de ultramontanis fratribus eligi debeat, qui modus alternatis uicibus in perpetuum a fratribus predictis obseruetur. B. fffo. 29 conce. 94. 10 De gene. ministro.

¶ Idem Leo fecit quandam ordinationem super electione & institutione commissarii generalis, que posita est supra in dictione Commissarius. §. 1. 11 De cõmissario generali.

ELEEMOSINE.

ALEXANDER .4. declarauit ꝙ fratres mi. & predicatores tam ab his quibus predicant q̃ ab aliis possint eleemosynas petere ac recipere, fidelesq́ posse huiusmodi eleemosynas eisdem fratribus salubriter elargiri non obstante quacunq́ contradictione. Ac etiam declarauit ꝙ predictorum fratrum mendicitas est meritoria. b fo. 25. Et fffo. 25. conce. 15. 1 Pauptas.

¶ Idem Alexander concessit fratribus minori. ꝙ de male acquisitis quorum restitutio non debetur certe persone ac de incertis relictis possint recipere eleemosynam ab exequutoribus testamentorum. b. fo. 25. Et fffo. 26. conce. 16. 2 Restitutio

VRBANVS .4. cõcessit fratri. carmelitis, ut de usuris & rapinis & alias male acquisitis, si persone quibus horum restitutio fieri debeat omnino inueniri & sciri non possint necnon de quibuscunq́ legatis indistincte ad pios usus relictis recipere ualeant usq́ ad summam centum marcharum argenti. B. fffo. 178. concе. 419. 3 Pro carmelitis. Restitutio Legata.

CLEMENS .4. concessit fratribus mino. ut in terris excõmunicatorũ possint libere cõmorari, & ab eis 4 Excõmunicatio.

tunc & quando per huiusmodi terras ipsos transire contigerit necessaria uite deposcere ac recipere. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 317.

5 Cōtra fratres cōuētuales. Correctio
EVGENIVS. 4. cōcessit generali & prouincialibus fratrum mi. obser. plenam & liberam facultatem capiendi & incarcerandi ac in carceribus detineri faciēdi necnon alias puniendi & corrigendi fratres conuentuales prefati ordinis questuātes seu eleemosynas petentes in locis conuentuum domorum & heremitoriorum fratrum predicatorum obser. aut aliqua minus honesta contra cōstitutiones & declarationes apostolicas & statuta & consuetudines eiusdem ordinis facere presumentes b. fo. 48.

6 Pro fra. obser. & conuentua. Questuarī.
CALIXTVS. 3. prohibuit districte sub excōmunicationis pena, ne fratres mi. de obseruantia sub nomine fratrum conuentualium eiusdem ordinis nec conuentuales sub nomine fratrum de obseruātia aut sub nomine locorum eorūdem, questuare seu eleemosynas petere presumant. B. ffo. 90. cōce. 197. prope finē.

7 Pro fratri. mi. & pdi.
SIXTVS. 4. quia intellexit ꝙ locorū ordinarij eorūꝗ officiales seu uicarij & curati ne christi fideles fratribus mi. & predicatoribus eleemosynas erogare p̄sumerent suadebant, ac etiam sub censuris inhibebāt, & erogantes excōmunicatos fore predicabāt seu predicari faciebant aut pronuntiare presumabant, mandauit predictis ordinarijs ac reliquis personis supranominatis, & alijs quibuscunꝗ personis, ut ab huiusmodi persuasionibus inhibitionibus & mādatis de cetero prorsus & omnino abstineant, Ac decreuit inhibitiones ipsas & mandata nullius existere firmitatis, & illis contrauenientes esse iuris huiusmodi minime ligari. Voluit tamen ꝙ si persuadentes & inhibentes prefati mandato huiusmodi obtemperare non curauerint nisi penituerint & persuasiones & inhibitiones reuocauerint intra triduum, postquam de hoc requisiti fuerint, eo ipso ordinarij īterdictum ingressus ecclesie ac suspensionē a regimine & administratiōe suarū ecclesiarum alij uero inferiores excōmunicationis sententiā incurrant. B. fo. 65. Et ffo. 149. conce. 365.

Excōmunicatio.

¶ Idem Sixtus uoluit q ordinarij seu quicunq; alij prohibentes ne fratribus Carmelitis eleemosyne fiāt ipso facto sint excōmunicati. Et q contra tales possint protectores ordinum mendicantium. & auditor camere apostolice ac inquisitores heretice prauitatis, sicut cōtra hereticos pcedere. B. fo. 99. Et ffo. 183. conce. 448. 8 Ex priuil. Carmeli. Nota. Inquisitores.

¶ Idem Sixtus concessit hoc idem fratribus Augustinensibus in suo mari magno, ut habetur ffo. 251. conce. 638. 9 Pro augu. 10 Questuar.

ALEXANDER .6. prohibuit, ne aliqui eleemosynas querere audeant sub nomine fratrum de obseruātia ordinis minorum presertim fratres conuentuales eiusdem ordinis ac precipue infra terminos domorum fratrum predicatornm obseruantium. Et commisit uniuersis ecclesiarum prelatis, ut cum pro parte huiusmodi fratrum obseruantie fuerint requisiti inhibeant publice supradicta sub excommunicationis late sententie pena, ac contradictores quoslibet & rebelles per censuras ecclesiasticas & alia iuris remedia compescant. B. ffo. 151. conce. 370. Conuentuales. Excōmunicatio.

IVLIVS .2. declarauit, q uerba in priuilegijs fratrū mi. contenta. s. q uisitātes suas ecclesias & manus porrigentes adiutrices indulgentias eis concessas consequantur, etiam ad facientes eis eleemosynas de pane & alijs pro eorum uictu & uestitu ac domorum suarū reparatione necessarijs referātur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conce. 281. 11 Indulgētie.

LEO .10. quia fuit informatus q in aliquibus partibus alique persone ecclesiastice presertim curati seu presbyteri parrochiales non permittebant fratres minores eleemosynas petere sine eorum licentia & diocesanorum uel eorum uicariorum literis, & insuper q eleemosynarum huiusmodi mendicatarum medietatem sibi uendicare uolebant districte precipiendo mandauit omnibus ecclesiarum prelatis sub grauibus censuris, ut ab huiusmodi grauaminibus & molestijs abstinerent, & ut quoties pro parte fratrum dicti ordinis requisiti fuerint omnes & singulos parrochialium 12 Prohibitio.

ecclesiarũ rectores seu uicarios ad desistendũ a predi
Excõmunicatio. ctis molestijs & grauaminibus sub penis & cẽsuris mo
neãt & pcipiant, ac cõtra inobediẽtes usq; ad inuoca
13 tionem brachij secularis pcedãt B. ffo 47. cõce. 142.
¶ Idem Leo concessit qualiter eleemosyne facte ad unum usum possint cõmutari in alium usum, prout positum est supra in dictione Commutare. §. 2.
14 ¶ Idem Leo fecit circa huiusmodi materiam quandam concessionem ualde relaxatiuam & destructiuã obseruantie paupertatis, prout habetur supra in dictione Commutare. §. 1. Vide ibi una cum additione que sequitur ibidem.

Collector ¶ Aduertendum est quod circa huiusmodi materiam eleemosynarum facta sunt nonnulla statuta generalia in capitulo generali in conuentu montis Lucij celebrato, prout sequuntur.

Statutum generale. ¶ Declaratur quod procurare satisfactionem faciendã pro re empta fratribus necessaria non est contra puritatem regule, ita tamen quod fratres per se nec per interpositam personam intromittant se de pecunia, Non tamen licet fratribus indifferenter & indeterminate tales procurationes eleemosynarum pecuniariarum facere, nec per nuntium a se positum ducere, sed dans faciat per se uel per nuntium ab ipso deputatum. Recipere autem granum uel alia huiusmodi pro acquisitione seu cõmutatione in aliquam rem necessariam non licet fratribus, uerũtamen ubi fratres aliter non
1 possunt prouideri in suis necessitatibus talia possunt recipi per amicos spirituales de consensu dantium & de licentia seu dispensatione prouincialis aut custodis. fo. 223. tractatu. 3. Et ffo. 240. tracta. 2.

Alterũ statutũ generale. ¶ Inhibetur ne aliquis frater procuret alicuius libri usum aut alicuius rei, remanente apud parentes uel amicos proprietate, sub pena priuationis illius cum punitione condigna fo. 223, tractatu. 3. Et ffo. 241. tractatu 2.

Aliud statutũ gene. ¶ In hoc capitulo ordinatum est quod nullus frater faciat sibi scribi libros extra uel intra conuẽtum maxime per seculares personas nec procuret partiales ele-

emosynas sibi sub spe licentie habende postea a prouinciali.ffo.241.tractatu.2.

¶ De indulgentijs quas consequuntur uel consequi possunt dantes eleemosynas fratribus minoribus aut eorum ecclesijs ac domibus reperietur infra in dictione Indulgentie quo ad seculares in capitulo.4.§. Indulgentie concesse exhibentibus opera pietatis fratribus. Collector

EPISCOPI.

¶ Distinctio attinentium ad episcopos.

¶ De multis attinētibus ad episcopos in diuersis huius compendij dictionibus continetur, nam de exemptione ab ipsorum iurisdictione habetur in dictione Exemptio.§.1.&.3.&.5. Et de presentatione confessorum eis faciēda per prelatos ordinis dictum est supra in dictione Absolutio quo ad seculares.1.in multis.§. De impositione primi lapidis & consecratione seu benedictione ecclesiarum & altarium ordinis qualiter per episcopos fieri debeat habetur etiam supra in dictionibus Benedicere & Ecclesie fratrum & Edificare. Collector

GREGORIVS.9.concessit fratribus minoribus antequam essent exempti a iurisdictione ordinariorum, q̄ archiepiscopi & episcopi in eorū diocesibus possent eisdem fratribus ibidem cōstitutis absolutione uel dispensatione indigentibus absolutionis & dispensationis beneficium impēdere, nisi adeo grauis & enormis esset excessus q̄ desup merito esset sedes apostolica consulenda.B fo.116. 1 Absolo. Dispensatio.

¶ Aduerte q̄ huiusmodi cōcessio iam de nichilo seruit, quia post ipsam fuit data fratribus predictis copiosissima exemptio, ut patebit.ī.in dictione Exemptio. Collector

ALEXANDER.4 precepit in uirtute sancte obedientie fratribus promotis uel promouendis ad dignitates episcopales uel alias, ut libros & alia que ipsos promotionis sue tempore habuisse seu habere constiterit (sub mota qualibet dilatione) resignent generali uel prouincialibus ministris, 2 Bona ordinis.

nisi forsan predicti prelati ordinis usum huiusmodi rerum illis ad tempus concesserint de gratia speciali. b.fo.24.Et ffo.24.conce.12.

3 Electio. ¶ Idem Alexander inhibuit, ut nulli fratres ordinis mi. si eos in episcopos eligi aut postulari contigerit electioni seu postulationi de se facte audeant consentire. De hoc uide supra in dictione Electio.§.1.

EVCHARISTIA.

Collector ¶ Circa eucharistie perceptionem & administrationem multe concessiones facte reperiuntur tan pro fratribus q̃ pro secularibus, que posite sunt supra in dictione Communicare.

EXACTIONES.

1 Excōmunicatio. ALEXANDER.4.statuit,ut imponentes fratribus minoribus angarias uel alias impositiones seu exactiones aut alia similia sint ipso facto excōmunicati. Et ꝙ si contumaces fuerint non desistendo ab hm̃oi a solo papa ualeãt absolui.b.ffo 260.cōce.656.

Collector ¶ Aduerte ꝙ multi alij summi pontifices exemerũt fratres prefatos ac moniales.s.Clare & fratres ordinis predicatorum necnō & alios fratres mendicantes ab omnibus exactionibus,prout habetur infra in dictione Exemptio in multis.§.

2 Excōmunicatio. EVGENIVS.4.declarauit ꝙ quando ciues pro bono communitatis imponunt gabellas nouas aut ueteres augmentant non sunt excummunicati. o. fffo. 102.conce.414.

3 Excōmunicatio. Interdictum. ¶ Idem Eugenius declarauit ꝙ pene apposite in capitulo Quamquam.de censibus.lib.6.s.excōmunicatio & Interdictum circa exigentes pedagia & guidangia & similia,non habent locum, quia sibi fuit ablata Bononia, & tamen non interdixit.o. fffo.102.conce.415.

4 ¶ Idem Eugenius fecit aliã cōcessionẽ pertinentẽ ad

huiusmodi materiam exactionum, que posita est supra in dictione Absolutio quo ad seculares. 2 in. §. 4.

EXCOMMVNICATIO.

¶ Distinctio materie excõicationum.

¶ Considerare oportet quod in priuilegijs fratrum minorum & aliorum mendicantium reperiuntur multa & diuersa ad materiam pertinentia excõicationis. Collector

¶ Et primo sunt quedam ubi eisdem fratribus imponitur sententia excommunicationis, istud autem est multipliciter seu propter uarias causas. Excõicationes attinentes ad frẽs.

¶ Nam alique excõmunicationis inueniuntur eis inflicte ratione receptionis nouitiorum ad habitum/ uel professionem, & de hoc habetur in dictione Nouitius. §. 3. & . 4. & . 7. ¶ Alie uero excõicationes tangũt eosdem fratres quando recedunt sine licentia ab huiusmodi ordinibus aut quando postq̃ sunt licentiati, uel eiecti faciunt aliqua que sunt eis prohibita, ut continetur in dictione Apostate in multis. §. & in dictione Eijcere ab ordine. ¶ Alie etiam excõicationis concernunt illos qui prefatos fratres apostatas recipiũt/ aut illis fauent, prout habetur in dictione Abbas/ & in predicta dictione Apostate. ¶ Complures autem excommunicationes sunt imposite contra fratres propter uarias causas, que ponuntur infra prope finem.

¶ Item qualiter prefati fratres tam professi/ q̃ nouitij, & etiam apostate possint absolui ab excommunicationibus in quibus inciderũt habetur late in dictione Absolutio quo ad fratres in multis. §. ubi in margine posita est hec dictio Excommunicatio. ¶ Secundo principaliter in prefatis priuilegijs inuenitur qualiter personе seculares occasione predictorum fratrũ aut monialiũ que eorum cure sunt cõmisse seu ecclesiarum & monasteriorum suorum incurrere possunt multas excommunicationes, & iste subdistinguntur. De absolutiõe excõica. su. prascrit. Excõicationes pertinentes ad secula.

¶ Nam quedam generaliter sunt promulgate cõtra uiolatores priuilegiorum predictorum fratrum, prout habetur in dictione priuilegia. §. 10. & . 19.

¶ Alie tangunt illos qui aliquam uiolentiam inferũt ecclesijs aut domibus seu rebus uel personis predicto rum fratrum, & hec habentur in dictione Ecclesie fratrum. §. 3. & in dictione Eleemosyne. §. 6. & . 7. & . 10. & 12. & in dictione Exemptio. §. 9. & . 23. ¶ Alie uero excommunicationes respiciunt illos qui contra stigmata beati Francisci aliquid dicere presumpserint aut q ausi fuerint depingere sanctam Catherinam de senis cum stigmatibus, & hec habentur in dictione Stigmata. §. 6. & . 8. & 9. ac. 10. ¶ Alie autem excommunicationes spectant ad ingredietes monasteria sancte Clare contra tenorem sue regule aut indultorum apostolicorum, prout continetur in dictione Ingredi monasteria monialium. §. 2. & . 10. ¶ Nonnulle alie excõicationes continent sub uarijs dictionibus huius compendij, quas longum foret hic referre, reperient tamẽ signate in marginibus foliorũ cũ hac dictione Excommunicatio. ¶ Qualiter autem persone seculares ualeant absolui a prefatis fratribus ab excommunicationibus supradictis habetur supra in dictione Absolutio quo ad seculares in omnibus. §. ubi posita est hec dictio Excommunicatio. ¶ Insuper quo ad euitationem excõmunicatorum quomodo fratres se debeant habere reperietur infra. §. 1. & . 2. & . 4. ac. 6.

De absolutione ex cõica. predictarum.

1 Infideles.

GREGORIVS . 9. concessit fratribus minoribus euntibus ad partes infidelium seu ibidẽ existentibus, ut in terris illis sit eis licitum cõmunicare cum excõicatis in his que ad salutem pertinent animarum. b. fo. 20. & ffo. 22. conce. 3.

2 Pro terris excõmu.

CLEMENS . 4. concessit fratribus mi. ut in terris excommunicatorum libere commorari possint, & ab eis tunc & quando per eorum terras ipsos transire cõtigerit necessaria uite deposcere ac recipere. B fo. 56. Et ffo 140. conce. 317.

3 Exẽptio.

¶ Idem Clemens concessit fratribus mi. ne ab aliquo legato nisi de latere sedis apostolice misso uel delegato aut subdelegato auctoritate literarum sedis predicte, possint excommunicari suspendi uel interdici, nisi littere ipse plenã & expressam de ordine pre

fato & indulto huiusmodi facerent mentionem.b. fo.29.Et ffo 29.conce.25.

EVGENIVS.4.concessit fratribus minoribus obseruantibus ꝙ non teneantur euitare excommunicatos,nisi nominatim sint a iudice denunciati,& euitentur a clero & populo. Et sic ꝙ non teneantur fratres euitare dictos excõicatos,nisi quando in cõmuni euitant.Et ꝙ idẽ sit de incerdicto & de obseruatione cuiuslibet censure ecclesiastice.o.fo.61.Et ffo.64.concessio.75.Etfffo.95.concessione.312. 4 De euitatione excõicatorũ Nota. Interdictũ

¶ Idem Eugenius fecit alias concessiones pertinentes ad materiam excommunicationis que posite sunt supra indictione Exactiones.§.2.&.3. 5

¶ Idem Eugenius concessit,ꝙ si tempore nostro contigerit(ꝙ absit)scisma possint fratres minores participare cum scismaticis,nec teneantur fratres recedere ad locis suis.Et ꝙ toties quoties dixerint orationẽ Deus omnium fidelium &c.pro uero papa habeant centum dies indulgentie.o.fffo.101 conce.402. 6 Indulgẽtia

LEO.10.cõcessit ꝙ prelati ordinis mi regularis obseruantia cum aliquem fratrem propter apostasiã uel aliam causam excõicant in capitulo fratrum aut in communitate non teneantur proferre sententiam in scriptis,prout in iure sub pena suspensionis precipitꝰ proferentibus.o.fffo.93.conce.291. 7 Prelati fratrum.

VLTRA PREDICTA .que continentur in priuilegijs fratrum mendicantium circa exommunicationes oportet nonnulla notabilia hic apponere,ut fratres predicti sint plenius informati de huiusmodi materia in qua eximium periculum uerti solet. Collector

¶ Primum scire expedit excommunicationes contentas in processu annali seu in bulla que appellatur in cena domini ne quis de illis absoluere ex ignorantia presumat.Et quia prefate excõicationes a diuersis summis pontificibus diuersimode promulgate & enumerate reperiuntꝰ & a posterioribus latius posite sunt ideo illas hic ponere curaui,prout in predicto processu super Leonem decimum facto sub forma & ordine sequenti existunt.b.fffo.138. Primum notabile circa excõicatio.

1 ¶Primo excōicantur omnes heretici/Gazari/Patareni/Pauperes de Lugduno / Arnaldiste Speroniste/ Passagerij Viclefiste seu Vssiste Fratricelli de opinione nuncupati & quilibet alij heretici quocunq͂ nomine censeantur ac omnes fautores receptatores & defensores eorundem.

Excōica. que continentur in bulla cene domini.

2 ¶Item excōicantur omnes Pirate Cursarij Latrunculi maritimi & alij precipue qui mare nostrum a mōte Argentario usq͂ ad Terracinam discurrunt, & qui nauigantes in illo depredari mutilare interficere ac rebus & bonis suis spoliare hactenus presumpserunt & presumunt, ac omnes receptatores eorūdem & eis auxilium dantes consilium uel fauorem.

3 ¶Item excōicantur omnes qui in terris suis noua pedagia imponunt uel prohibita exigunt.

4 ¶Item excommunicatur omnes falsarij bullarum/ seu literarum apostolicarum & supplicationum gratiam uel iustitiam concernentium per summum pontificem uel uice cancellarium seu gerentes uices eorum aut officium uice cancellarij sancte Romane ecclesie de mandato eiusdem summi pontificis signatarum aut sub nomine eiusdem summi pontificis seu uice cancellarij aut gerentium uicem predictorum signantes supplicationes easdem.

5 ¶Item excommunicantur omnes illi qui equos arma ferrum lignamina & alia prohibita deferunt Sarracenis Thurcis & alijs Christi nominis inimicis, quibus christianos impugnant.

6 ¶Item excommunicantur omnes impedientes seu inuadentes uictualia seu alia ad usum Romane curie necessaria adducentes, uel ne ad curiam ipsam adducantur uel deferantur impedientes seu perturbātes. Et qui talia faciunt uel defendunt cuiuscunq͂ fuerint ordinis preeminentie conditionis uel status etiam si pontificali regali reginali aut alia quauis ecclesiastica uel mundana prefulgeant dignitate.

7 ¶Item excommunicantur omnes illi qui ad sedem apostolicam uenientes & recedentes ab eadem, nec non omnes illi qui iurisdictionem ordinariam uel

ſubdelegatam aliquam non habentes in eadem curis morantes temeritate propria rapiuntſpoliant & de‑ tinent aut ex propoſito deliberato uerberare muti‑ lare uel interficere preſumunt & qui talia fieri faciunt ſeu mandant.

¶ Item excommunicantur omnes temere mutilan‑ tes uulnerantes interficientes capientes carcerantes, & detinentes Patriarchas Archiepiſcopos Epiſcopos eorumq́ʒ mandatores. 8

¶ Item excommunicantur omnes illi qui per ſe uel alium ſeu alios,quaſcunq́ʒ perſonas eccleſiaſticas uel ſeculares ad Romanam curiam ſuper earum cauſis & negocijs recurrentes illaq́ʒ in eadem curia procu‑ rantes & proſequentes negociorumq́ʒ geſtores aduo‑ catos & procuratores ipſorum uel etiam adiutores ſeu iudices ſuper dictis cauſis & negocijs deputatos occaſiōe cauſarum & negociorum huiuſmodi uerbe‑ rant mutilant uel occidunt,ſeu bonis ſpoliant. 9

¶ Item excōicantur illi qui impediunt, ne literis & mandatis apoſtolice ſedis & legatorum ac nūtiorum & iudicium ſubdelegatorum eiuſdem gratiam & iu‑ ſtitiam concernentibus decretiſq́ʒ ſuper illis & re iu‑ dicata proceſſibus & executorialibus(non habito pri mo eorum beneplacito & aſſenſu)pareatur.Neue ta‑ belliones & notarij literarum & proceſſuum execu‑ tiones inſtrumenta uel acta cōficere aut confecta par ti cuius intereſt tradere ſub grauiſſimis penis prohi‑ bere ſtatuere ſeu mandare.Quiue in animarum eo‑ rundem periculum ſe a Romani pontificis pro tem‑ pore obedientia pertinaciter retrahere ſeu quomodo libet recedere preſumunt.Quiue iuriſdictionem ſeu fructus ad eccleſiaſticas perſonas pertinentes uſur‑ pant uel arripiunt. Vel qui per ſe uel alium ſeu alios directe uel indirecte predicta exequi uel procurare aut in eiſdem auxilium conſilium uel fauorem preſta re non uerentur,cuiuſcunq́ʒ preeminentie dignitatis ordinis conditionis aut ſtatus fuerint etiā ſi pōtificali regali reginali uel quauis alia prefulgeant dignitate. 10

¶ Item excommunicātur omnes mutilantes uulne‑ 11

rantes interficientes seu capientes & detinentes seu depredantes romipetas seu peregrinos ad urbem causa deuotionis seu peregrinationis accedentes, & in eà morantes uel discedentes ab ipsa, & in his dantes consilium auxilium uel fauorem.

12 ¶ Item excõicantur oẽs illi qui per se aliũ seu alios directe uel indirecte sub quocunq; titulo uel colore occupant detinent uel hostiliter destruunt, seu inuadunt, aut occupare detinere uel destruere aut inuadere hostiliter presumunt in totum uel in partẽ almã urbẽ regna Sicilie seu Trinacrie isulas Sardinie Cursice terre citra Farum Patrimonium beati Petri in Tuscia Ducatum Spoletanum Comitatum Venaisiueñ. Sabineñ. & Marchie Anchonitañ. Masse Trebarie Remandiole Campanie & Maritime prouincias & terras specialis commissionis Arnulphorum Bononieñ. Ferrarieñ Benauentañ Perusij Auinioneñ. ciuitatis Castelli Tudertineñ. & alias ciuitates terras & loca uel iura ad ipsam romanam ecclesiam spectantia & pertinentia & adherentia aut fautores & defensores eorum seu in his dantes eisdem auxilium consilium uel fauorem. Non obstantibus quibuscunque priuilegijs ac literis apostolicis ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque.

De reseruatiõe absolonis a pfatis excõicatic.

¶ Vltimo decreuit idem Leo q; a prefatis excommunicationibus nullus per alium q̃ per romanum pontificem (nisi duntaxat in mortis articulo constitutus) absolui possit Nec etiam tũc nisi de stando sancte matris ecclesie mandato satisfactione uel sufficienti cautione prestitis etiam pretextu confessionalium seu quarumuis facultatum uerbo literis aut quauis alia scriptura quibuslibet seu quomodolibet concessarũ uel imposterum concedendarum.

Pene contra abso. a predictis excõica.

¶ Illos autem qui contra tenorem presentium talibus uel alicui eorum seu aliquibus absolutionis beneficium impendnnt de facto excommunicationis sententia uoluit innodari, eisq; predicationis lectionis administrationis sacramentorum, & audiendi confessiones officia interdixit. Et declarauit aperte predi-

ctus pontifex transgressoribus & conteptoribus pdi-ctis se grauius cōtra eos spiritualiter & temporaliter (prout expedire cognouerit) processurum. Et nihilo-minus quicquid egerint absoluendo uel alias nullius esse roboris uel momenti declarauit.

¶ Aduertat etiam prudens lector φ quia (ut supra diximus) diuersi summi pontifices precedentes, sub diuersisformis fecerunt supradictū pcessum seu bullā cene dñi, & similiter credendū est φ faciet successores eorꝫ ideo oportet semp inquirere quolibet anno, utrū aliquid fuerit innouatū p pōtificem tunc presentem, nā alias forte ex ignorantia iuris (que neminem excusat) mitterent falcem in messem alienam, seu absoluerent a quibus non possent, & sic inciderent in excommunicationem papalem, & penas suprascriptas. Collector Nota.

¶ Alterū sciēdū quo ad pdictā materiā excōicatiōis est φ Sixtus.4. in extrauagāti que īcipit. Et si dñici gregis posuit multos alios casus a qbus etiam nequeunt frēs absoluere quoꝝ tamē aliqui sunt de contentis in bulla cene dñi, & sunt sequentes uidelicet. Offensa ecclesiastice libertatis. Violatio interdicti a sede aplica. Crimen heresis postq̄ de eo fuerint sententialiter condemnati de lati seu publice diffamati. Conspiratio in Romani pontificis personam aut eis statum uel dicte sedis. Mutilatio membrorum aut cuiuscunq; in sacris constituti occisio. Offensa personalis in episcopū seu alium prelatum. Inuasio romipetarū seu quorūcunq; ad romanam curiā uenientiū. Prohibitio deuolutionis causarum ad dictā curiam. Inuasio occupatio depredatio aut deuastatio terrarū romane ecclesie mediate uel immediate subiectarum. Delatio armorum & aliorum prohibitorꝫ ad partes infidelium. Impositio nouorum onerum realium uel personaliū ecclesijs uel ecclesiasticis personis. Demum symonie super ordinibus uel beneficijs assequendis in dicta curia uel extra eam quomodolibet contracte. Scdm notabile circa excōicationes.

¶ Aliud insuper notandum est, φ in casibus inferius annotatis incurrunt excōicationis sententiam fratres predicti, & ideo ut ab illis se abstineāt, ponuntur hic. Tertium notabile circa excōicatio.

1 Sepulture ¶ Excōicationis ſententiam incurrunt quicunq; religioſi uel etiam clerici inducentes aliquos ad uouendum iurandum uel fide interpoſita ſeu alias promittendum ut ſepulturas apud eorum eccleſias eligant, uel iam electas ulterius non immutent, a qua quidē ſententia non poſſunt abſolui niſi a romano pontifice preterq̄ in mortis articulo, hoc autem habetur in extrauaganti Cupientes. de penitētijs in clemētinis.

2 Studentes fratres. ¶ Excommunicationis ſententiam incurrunt ipſo facto quicunq; religioſi tacite uel expreſſe profeſſi audientes leges uel phyſicam, niſi infra ſpacium duorum menſium ad clauſtrum redierint. In clementina. Ne in agro. de ſtatu mo.

3 Habitus ordinis. Studentes fratres. ¶ Excōicationis ſententiam incurrunt ipſo facto quicunq; religioſi poſt tacitam uel expreſſam profeſſionem in ſcholis uel alibi temere dimittentes habitum ſue religionis ſeu etiam euntes ad queuis ſtudia literarum, niſi de licentia ſui prelati cum conſilio ſui cōuētus ſeu maioris partis. In Clemētina. Vt piculoſa.

4 De fratribus adminiſtrātibus ſacramēta ¶ Excommunicationis ſententiam incurrunt religioſi cuiuſcunq; religionis approbate in ſex caſibus infraſcriptis.

¶ Primo qui clericis uel laicis ſacramentum unctionis extreme miniſtrant.

¶ Secundo qui Euchariſtie ſacramentum miniſtrare preſumunt.

¶ Tertio qui ſolennizant matrimonia ſine licentia ſpeciali parrochialis preſbyteri.

¶ Quarto ſi abſoluunt excommunicatos a canone, preterq̄ in caſibus a iure expreſſis uel per priuilegia ſedis apoſtolice eiſdem conceſſa.

¶ Quinto ſi abſoluunt a ſententijs promulgatis per ſtatuta ſynodalia uel prouincialia.

¶ Sexto ſi aliquem abſoluunt a pena & culpa. Nec poſſunt abſolui fratres ab huiuſmodi ſententia niſi per ſummum pontificem. Habetur in clementina Religioſi. de priuileg.

5 Contra ¶ Excommunicationis ſententiam incurrunt quicunq; religioſi qui in ſermonibus ſuis uel alibi aliqua

proferre

proferre presumunt, ut retrahant audientes a solutione decimarum ecclesijs debitarum, Sed ut hec pena habeat locum/duo requiruntur, Primum/ꝙ talia proferant ea intentione/ut retrahant audientes. Secundū ꝙ ipsi audientes sint obligati ad tales decimas soluendas, aliter.n. non incurritur, Et habetur hec constitutio in dicta clementina Cupientes. fratres p̄dicantes. Decime.

❡ Excōmunicationis sententiam incurrunt omnes religiosi tam exempti q̄ non exempti nō seruantes interdictū positū authoritate apostolica/uel ordinariorū, qn̄ matrix uel cathedralis ecclesia illud seruat, Nō obstantibus quibuscūq; appellationibus antea (etiam ad ipsam sedem) interiectis / seu ad aliam/uel alios, de sen. excō. c. Ex frequentibus in clementinis. 6 Interdictū

❡ Excōmunicationis sententiam incurrunt religiosi, qui scienter postposuerint facere fieri conscientiā de decimis soluendis his qui sibi confitentur, si se ingerunt ad officium predicationis, a quo sunt ipso facto suspensi. Hoc intellige/si de hoc fuerint requisiti a prelatis ecclesiarū. Hoc habetur in clementi. Cupientes. 7 Cōtra fratres p̄dica. & confes.

❡ Excōmunicationis sententiam incurrunt monachi regulares non habentes administrationem, si absq; licentia speciali suorum prelatorum recurrunt ad curias principum, ut dānum aliquod inferant suis prelatis/aut monasterijs. Hoc habetur de statu. mona. in clementi. Ne in agro. 8 Cōtra fratres curiales.

❡ Excōmunicationis sententiam incurrunt oēs religiosi mendicantes/qui noua loca accipiunt ad habitandū/seu si iam accepta loca hucusq; mutant/uel transferunt in alia quouis titulo sine cōsensu sedis apostolice, de hac prohibitione faciente specialem mētionem habetur in dicta clementina Cupientes. 9 Cōtra fratres edificantes noua loca.

❡ Excommunicationis sententiam incurrunt fratres minores admittētes ad diuina tempore interdicti sorores/aut fratres tertij ordinis. Sed hoc constitutio modo non ligat, quia fuit reuocata per Sixtum. 4. 10 Interdictū

❡ Excōmunicationis sententiam quondā incurrebāt glosantes extrauagantem Nicolai. 3. que incipit/Exijt qui seminat, sed ipsa excōmunicatio fuit suspensa per

alium extrauagantem Ioannis 22.

12 Cõtra oẽs fratres mẽdicantes. ¶Excõmnicationis sententiam incurrunt ipso facto/a qua non possunt absolui nisi a Romano pontifice/preterq̃ in mortis articulo/quicunq; de ordinibus mendicantibus facientes se recipi (etiã pretextu quarumcunq; literarum apostolicarum sub quacunq; uerborum forma concessarum) ad aliquem ordinem monachalem/excepto ordine carthusiensium, quã etiam sententiam incurrunt ipsos recipientes, Ex concilio Constantie sub Martino. 5.

13 Cõtra fratres & sorores tertij ordinis. ¶Excõmunicationem incurrunt ipso facto fratres & sorores tertij ordinis/qui collegialiter uiuentes post factam professionem/& emissionem trium uotorum substantialium solẽniter in manibus sui ministri uel ministre matrimonium contrahunt/seu ante contractum consumant, aut religionem ipsam dimittunt ad secularem uitam eũtes. Et tale matrimonium est nullum, nec possunt absolui nisi habitu reassumpto suam professionẽ collegialiter uiuentes obseruent, & a suis superioribus absolui meruerint, Sixtus. 4 in extrauaganti que incipit/Ad christi uicarij presidentis.

14 Cõtra fratres mi. & predica. ¶Excõmunicationem incurrunt fratres mi. & predicatores recipientes/siue admittentes ad priuilegia & immunitates ordinum suorum quoscũq; laicos utriusq; sexus pretextu tertij ordinis/seu alterius modi, nisi gestauerint habitum predicti tertij ordinis solitũ/ & professionem emiserint solitam/& in aliqua domo seu congregatione dictorum fratrum uel sororũ uitã duxerint in communi, non obstantibus quibuscunq; literis apostolicis, Sixtus in bulla que incipit/ Detestanda nullorum ambitio.

EXEMPTI FRATRES PARTICVLA.

1 Officia ordinis. CLEMENS. 4. prohibuit, ne aliquis frater minor exemptus ab obedientia ordinis possit contra statuta religionis morari in domibus fratrum dicti ordinis/aut in eorum officijs se immiscere/uel intromittere. B. fo. 75. conce. 224.

GREGORIVS.11. statuit & ordinauit, q omnes & singuli religiosi quorūcūq; ordinū/ēt mendicantiū sedis apostolice capellani perinde eorū supioribus & ipsorum correctionibus in omnibus & per omnia sint subiecti/ac si pdicti capellani nō essent,nō obstātibus exceptionibus & alijs quibuscūq; priuilegijs in cōtrarium facientibus.b.fo.37.Et ffo.35.conce.39. 2 Pro oibus mendic. Correctio.

CALIXTVS.3.statuit & ordinauit, q nullus dicto rū fratrū bnficia secularia/seu etiam regularia quouis modo in titulū/uel cōmēdā pro tpe habentiū possint capitulis generalibus/uel puincialibus/aut cōgregationibus/seu negocijs/uel officijs/aut alijs administrationibus ordinis(nisi generalis ptpe consensu interueniēte)qūolibet admitti sub excōicationis pena/ quā admissi & admittentes incurrant ipso facto B.fo. 92.Et ffo.175.conce.410. 3 Prohibitio. Excōmunicatio.

NICOLAVS.5 cōcessit ministro generali fratrum mi. q possit uisitare/& corrigere quoscūq; fratres exēptos pfati ordinis, prout late positum est supra in dictione Correctio.§.9. 4 Minister generalis.

SIXTVS.4 statuit/ut si aliqui fratres mi. aut pdicato. obtinuerint habilitationē ad habēda bnficia ecclesiastica/& q iterim/uel postq ea habuerint/ualeāt residere in domibus dicti ordinis,& ibidē cameras/ac uocē actiuā & passiuā in capl'is gnalibus hre/& priuilegijs dictoꝝ fratrū & ordinū gaudere, q isti tales post q aliqd bnficiū pacifice adepti fuerint/aut p capellanis in aliqbus ecclesijs deseruire ceperint/cōcessionibus predictis nequeāt gaudere,aut alijs cōsimilib'ordinē cōcernētibus,nisi de platorū cōsensu,Et idē statuit de promotis ad cathedrales/ēt titulares/ac alias dignitates ecclesiasticas.B.fo.66 Et ffo.749.conce.365. 5 Pro fratri. pdi.&mi. Officia ordinis. Episcopi.

¶Idē Sixtus cōcessit seu statuit,ut nullus pfessor ordinis Carmelitaꝝ beneficia secularia/seu ēt regularia quorūuis Romanorū pontificū/aut sedis apostolice/ uel legatorū eius cōcessione/uel indulto quouis modo in titulū/uel cōmendam pro tēpore obtinētium/ aut que futuris tēporibus quelibet obtinebunt, etiā si illa simpliciter/uel alio quouis modo dimiserint/in 6 Ex priuilegiis carmelitarum.

capitulis generalibus/uel prouincialibus/aut cōgregationibus/seu negocijs officijs uel alijs administrationibus dicti ordinis(nisi generalis pro tempore cōsensu interueniente)quomodolibet admittantur sub excōmunicationis pena quam admissi & admittentes ipsofacto incurrant.B.ffo.188 conce 482.

Excōmunicatio.

7 De examinatiōe priuileg. exē. fratrū pticularium.

IVLIVS.2.cōmisit uniuersis prelatis & alijs personis in dignitate ecclesiastica constitutis, ut requisiti a prelatis ordinis minorum & cōmissarijs Romane curie aut alijs fratribus ad hoc per eosdē deputatis examinent quascunq3 literas apostolicas, quas fratres dicti ordinis super exemptionibus & habitus mutationibus & dimissionibus & alijs extorsionibus impetratas repererint, & ꝙ causas per eosdem fratres in illis allegatas dijudicent, & si ueras non repererint eas reuocent & annullent,ac eisdem fratribus minime suffragari debere declarent. Ac ꝙ predictis fratribus ad ordinem canonicorum regularium translatis seu ut seculares incedentibus ne in ciuitatibus oppidis uel locis ubi domus dicti ordinis fuerint permaneant inhibeant,uel si in eis manere uoluerint,ut ad ordinem seu familiam cuius habitum temere reliquerint redeant.B.fffo.13.conce.50.

Nota.

8 De licētia reqsita ꝓ impetra. exemp.

LEO.10.statuit ꝙ nullus frater ordinis mi.obseruā. obtinere possit aliquam exemptionem aut indultum apostolicum sub quauis forma & expressione uerboꝝ, nisi generalium aut cōmissariorum suorū in Romana curia existentiū ad hoc expressus accedat assensus, Et ꝙ si illa impetrauerit,illa nullatenus sibi suffragentur ut illorum obtentu a prelatorum suorum iurisditiōe & regu.disciplina exeptus cēseatur.B.fffo.15.cōc.52.

9 De licētia cōmissarij ꝓ īpetra. exempt.

¶Idem Leo iterū prohibuit ne aliquis frater minor. cuiuscūq3 cōditionis & gradus existat uigore cuiusuis rescripti apostolici sub quauis uerborū forma & cum quibusuis derogatorijs & efficacissimis clausulis quomodolibet emanati exēptus a iurisditione suorū prelatorum in aliquo cēseatur,nisi prius cōmissarij dicti ordinis in Romana curia residētis ad hoc expressus & in scriptis accedat assensus decernens irritū & inane

quicquid secus a quoq̃ quauis authoritate sciẽter uel ignorãter cõtigerit attẽtari. B. ffo. 18. conce. 59.

EXEMPTIO.

CLEMENS. 4. exemit fr̃es in multis a iurisditione & subiectiõe platorũ ecclesie. Et primo cõcessit φ p literas apostolice sedis aut legatorum seu delegatorum ipsius conueniri a quoquam minime ualeãt predicti fratres mino.

Exẽptio a prelatis ecclesia.

¶Scd̃o φ ad pecuniã colligẽdã cogi nõ possint inuiti etiã per literas sedis apostolice de cetero impetrãdas.

¶Tertio φ nullus predictorum fratrũ teneatur correctionis seu uisitationis uel inquisitionis officiũ monasterijs uel ecclesijs seu quibuscunq; personis impendere, uel ad cognitiones causarum seu citationes partium & denunciationes sententiarum interdicti & excõmunicationis procedere.

¶Quarto φ nõ teneãtur recipe curã monialiũ seu religiosarũ quarũlibet uel psonarũ p quascũq; literas apostolicas, nisi de hoc indulto & ordine p̃dicto exp̃ssam fecerint mentionẽ. B. fo. 57. Et ffo. 140. conce. 321.

De mõia. & alijs religiosis.

¶Idẽ Clemẽs cõcessit, ut ad uisitãdũ aliqua monasteria monialiũ cuiuscũq; ordinis uel ad audiẽdas cõfessiones earũ nequeãt p̃dicti fr̃es aliquatenus cõpelli, nec ad recipiẽdũ cõmissiones causarũ seu sentẽtiarũ executiones uel alia cõtingentia causas ipsas p l̃ras sedis apostolice in q̃bus nõ facta fuerit de indulto hm̃õi mẽtio sp̃alis siue p legatos uel delegatos ipsius aut etiã per alios quoscũq; B fo. 57. Et ffo. 140. cõce. 322.

2 De monialibus. Visitatioã

¶Idẽ Clemẽs cõcessit insup φ nullus archiepiscopus uel ep̃s nullusq; alius platus ecclesiasticus ualeat compellere fr̃es mi. ad portãdũ seu deferẽdũ l̃ras, uel exequẽdũ aut denũtiãdũ s̃nias cõtra principes seculares cõitates populos seu alios quoscũq; benefactores eorũdẽ fratrũ, Ac etiã φ nullus delegatus uel ordinarius iudex possit eosdẽ fratres cõpellere ad faciendum citationes uel commissiones recipiendas, siue φ sint in aliquibus causis assessores siue ad lites & controuer-

De exemptionẽ ab oĩbus actibus fori iudicialis.

sias contingentia/in causis que coram ipsis tractatur sine sedis apostolice speciali mandato uel licentia expressam faciente de huiusmodi indulto mentionem. Nec quisquam eorum teneatur parere / uel intendere super his in monitionibus/seu mandatis/aut iussionibus eorundem/aut facere uel implere quod in hac parte duxerint iniungendum. B.fo 57. Et ffo. 140. conce. 323.

Exeptio ab occupatione in quibuslibet negotijs extraordinem.

¶ Idem Clemens concessit/quod nullus legatus/nisi de latere/authoritate literarum apostolicarum speciale de indulto huiusmodi/& ordine predictorum fratrum minorum non facientium mentionem/nullusque alius prelatus/nec aliqua persona religiosa/uel secularis de huiusmodi fratribus ad sua uel alterius negotia procuranda/seu ad secum manendum/aliquem assumere ualeat, nisi quos generalis uel prouintiales ministri tanquam idoneos/& discretos eis duxerint assignandos, quos etiam subiacere uoluit ordinis discipline. B fo. 57. Et ffo. 141. conce 325.

Confessiones.

Processiones.

Obedientia.

Edificare.

Excommunicatio.

Collector

¶ Idem Clemens prohibuit uniuersis ecclesiarum prelatis/& alijs, ne confessiones fratrum mi. inuitis prelatis eiusdem ordinis audire presumant, nec eos compellant ad synodos/seu congregationes suas accedere, uel cum eis extra ciuitates/uel intra processionaliter exire, aut suis constitutionibus subiacere, uel capitula scrutinia & inquisitiones in locis seu monasterijs fratrum uel alibi de eisdem facere, aut fidelitatem iuramento firmatam & manualem obedientiam a ministris seu custodibus uel guardianis eiusdem ordinis exigere, aut de ipsorum institutione uel destitutione siue de statutis ordinis se aliquatenus intromittere seu prohibere ne ad ciuitates & uillas ubi religiose uiuere & morari possint a populis euocati audeant accedere ibique pro suis usibus construere edificia seu ecclesias & oratoria aut in sic accidentes seu in construentes fratres huiusmodi uel receptatores ipsorum excommunicationis sententias proferre presumant B.fo. 58. Et ffo. 142. conce. 338. ¶ Idem habetur quo ad fratres carmelitas B. ffo. 186. conce. 476. Et quo ad fratres pre

dicatores.B.ffo.218 conce.564.Et quo ad Augustinēses.B.ffo.249.conce.604.

¶Idem Clemens exemit prefatos fratres a solutione canonice portionis de ornamētis & pluribus alijs, prout ad longum positum est supra in dictione Canonica portio.§.3. 7 Canonica porrio.

¶Idē Clemēs cōcessit eisdē fratribus mino. ut ad pstationē pcurationū legatorū sedis apostolice uel nūtiorū ipsius seu diocesanorum locorum aut exactionū uel collectarū seu subsidiorum uel puisionū quorūcūq minime teneātur, Nec ad ea soluēda p literas dicte sedis apostolice aut legatorū uel nūtiorū eiusdē seu rectorum terrarū ecclesie Romane cuiuscūq tenoris fuerint cōpelli possint, nisi huiusmodi litere apostolice impetrāde plenā & expressam de hoc indulto & ordine pdicto fecerit mentionem.B.fo 59.Et ffo.142.conce.341. Exēptio a quibusli. exact.

¶Idē Clemēs exemit eosdē fratres ab oī iurisdictiōe platorū ecclesie ordinariorū, ita q nō obstāte cōstitutione Innocētij.4 nō teneātur fratres pdicti pro qbuscūq causis uel delictis pfatis locorum ordinarijs subiacere decernens irritum & inane quicquid secus attētari contigerit.B.fo.50.Et ffo.142.conce.342. 8 De exemptione ab oī iurisdictione platorū eccl.

¶Idē Clemēs phibuit, ne fratres minores ab aliquo legato (nisi de latere sedis apostolice misso) uel delegato aut subdelegato authoritate literarū apostolicarū excōicari suspendi aut interdicti possint nisi litere ipse plenā & expressam de predicto ordine & indulto huiusmodi facerent mentionē.B ffo.3.cōce prima. 9 Excōmunicatio.

NICOLAVS.4.concessit exemptionem totalē ordini minorū decernēs ordinē pdictum & fratres eiusdem imediate sedi apostolice subiacere, ac ecclesias & oratoria domos loca libros utensilia & alia mobilia & immobilia quorum usum habent fratres prefati ius & proprietatem sedis apostolice suscepit.B.fo.28. Et ffo.112.conce.241.conce.243. 10 De immediata subiectiōe sedi aplice. 11

¶Vide ampliationem prefate cōcessionis infra.§.14.

BONIFACIVS.8.confirmauit literas predecessorum suorum super exēptione predicta, & de nouo exemit fratres mi.pfatos & illorū ordinē ab olum & Cōfirmatio exemptionū sui prascrip.

singulorum quorũlibet prelatorum & personarũ ecclesiasticarũ omnimoda potestate ac iurisditione decernens prefatos fratres & ordinem eorum immediate sedi apostolice tantummodo & Romano pontifici subiacere.b.fo.32.Et ffo.32.conce.34.

12 Pro monia sancte Clare. ¶ Idem Bonifacius concessit monialibus sancte Clare, ut ad prestationem decimarum de quibuscũqꝫ possessionibus & omnibus alijs bonis que iuste habuerint uel ad contribuendum in procurationibus quorũlibet ordinariorum & etiam legatorum & nuntiorum sedis apostolice ac quibuslibet talijs & collectis aut ad exhibendum pedagia telonea & alias exactiones quibusuis regibus principibus seu alijs personis minime teneantur nec ad id compelli aliqualiter ualeãt. B.fo. 38.Et ffo.122.conce.267.

13 Pro Augustinensibus. ¶ Idem Bonifacius dedit copiosam exemptionẽ fratribus Augustinensibus & eorum ordini, sicut cõcesserat fratribus & ordini mi.B.ffo.247.conce.619.

14 Ampliatio exemptionum suprascriptarum. BENEDICTVS.11.exemit ordinem fratrum mi. sicut fecerat Nicolaus.4.supra.§.10. & addidit ꝙ nec etiam ratione delicti cõmissi uel initi contractus aut rei site uel posite seu existentis extra loca eorũdẽ fratrum exempta possint coram ordinarijs uel alijs prelatis ecclesiasticis molestari seu quomodolibet cõueniri non obstante constitutione Innocentij.4. in contrarium faciente.B.fo.24.Et ffo.108.conce.232.

15 Plenissima exẽptio ꝓ fra. ꝑdica. & alijs personis eis subiectis. MARTINVS.5.approbauit & cõfirmauit literas Bonifacij.9.qui dedit amplissimam exemptionẽ ordini fratrum predicatorum & ab eo dependentibus sub sequentibus uerbis, Vestigijs nõnullorum predecessorum nostrorũ inherentes ordinem ipsum ac magistrum generalem & priores & fratres predictos necnõ quascũqꝫ sorores ac domos monasteria & hospitalia quecũqꝫ que sub cura & regimine ordinis fratrum predicatorum fuerint pro tpe cõstituta & eorũ rectores & gubernatores cũ oibus suis iuribus & ꝑtinẽtijs que in ꝑsentiarum obtinẽt & infuturum (dante domino) iustis modis poterunt adipisci ab omni iurisditione dominio subiectione & potestate quorũlibet ordina-

riorum/& prelatorum ac personarum ecclesiastica-
rum necnon a solutione cuiuscunq; collecte, pedagij
aut cuiuscunq; alterius generis exactionis de aposto-
lice potestatis plenitudine & de certa scientia pror-
sus eximimus & totaliter liberamus, illaq; in ius & p-
prietatem beati Petri & sedis apostolice & sub eorum Exactiões.
speciali & immediata protectione suscipimus decer-
nentes ordinem magistrum priores fratres & sorores
qui nunc sunt & erunt pro tempore domos monaste-
ria loca & hospitalia supradicta eorumq; rectores &
gubernatores cum omnibus iuribus & pertinentijs
huiusmodi solum immediate sedi apostolice subia-
cere, ita q ordinarij, & prelati huiusmodi siue queuis
alia persona generaliter, uel specialiter aut commu-
niter uel diuisim non possint quauis auctoritate ex-
communicationis suspensionis & interdicti senten-
tias promulgare, aut alias etiam ratione delicti seu
contractus uel rei de qua agitur ubicunq; committa-
tur delictum ineatur contractus aut res ipsa consistat
potestatem seu iurisdictionem aliquam quomodoli-
bet exercere. Ibidem etiam concedit omnibus supra
nominatis exemptionem a solutione decimarum, & Decime.
pedagiorum, & collectarum ualde copiosissime ita q
in omnibus exemptionibus ordinum mendicantiũ
nulla reperitur copiosior. b. ffo. 262. conce. 681. Et ha
betur sub autentico. B. fffo. 80. conce. 240. sub nomi-
ne Eugenij. 4.

EVGENIVS. 4. approbauit & confirmauit literas 16
Bonifacij. 9. & Martini. 5. in quibus datur copiosissi- Pro fratri.
ma exemptio ordini fratrum predicatorum, ut supra predic.
positum est. §. 15. Hec autem approbatio Eugenij ha-
betur auctentica. B. fffo. 80. conce. 240.

¶ Idem Eugenius exemit ordinem. S. Clare abbatis- 17
sas conuentus moniales monasteria & loca eiusdem Pro mo-
ordinis cum omnibus iuribus & pertinentijs ac bo- nia. sancte
nis mobilibus & immobilibus quibuscunq; ab omni Clare.
iurisditione ac dominio & potestate quorumcunq; le
gatorum & prelatorum ecclesiasticorum cum maxi-
mis clausulis & non obstantijs. Ac similiter exemit a

Decime. Exactiões prestatione seu solutione decimarum collectarũ taliarum subsidiorum angariarum ac quarũlibet aliarum exactionum.b ffo.41.concẽ 46.

18 NICOLAVS.5.quia aliqui ecclesiarum prelati & alii non obseruabant exẽptionis literas concessas fratribus mi.statuit & mandauit,ut nulla persona cuiuscunq; dignitatis gradus status uel conditionis existat de cetero predictos fratres molestare aut perturbare presumant sub excõmunicationis pena ipso facto incurrenda si post monitionem ab huiusmodi fratribus factam contrarium presumpserint ¶Et ibidem concedit generali ministro potestatem corrigendi omnes fratres dicti ordinis siue in monasterijs monialiũ siue in alijs domibus & heremitorijs seu locis cõmorãtes etiam ab obedientia uisitatione & correctione dicti ministri per specialia sedis apostolice indulta se exemptos esse preter regule & statutorum dicti ordinis formam pretendentes,non obstantibus quibuscunq; priuilegijs exemptionibus & indultis apostolicis in genere uel in specie concessis b ffo.47.conce.50.

Excõmunicatio. Generalis minister. Correctio Exẽptio.

19 SIXTVS.4.exemit fratres mi.a solutione decimarum quarũcũq; etiam papalium,ut habetur supra ad longum in dictione Decime.§.5.

Decime.

20 ¶Idem Sixtus exemit moniales sancte Clare a solutione decimarum etiam illarum terrarũ & possessionum quas per colonos faciunt cultiuari, prout positũ est supra in dictione Decime.§.7.

Decime.

21 ¶Idẽ Sixtus exemit ecclesias parrochiales apud quas monasteria fratrum mi.sunt constructa & capellanos in illis pro parte fratrum eorũdem positos ad seruiẽdum a iuridictione & superioritate ordinariorum. B.fo.60 Et ffo.144 conce.351.Et habetur supra latius in dictione Ecclesie fratrum.§4 uide ibi.

Parrochi. ecclesie.

22 ¶Idem Sixtus inhibuit locorum ordinarijs sub interdicti ingressus ecclesie & suspẽsionis a regimine & administratione ecclesiarum suarũ ac rectoribus & alijs quibuscũq; sub excõmunicationis late sententie & priuationis earũdem parrochialium ecclesiarum ac omnium aliorum beneficiorum ecclesiasticorũ que obti

Excõmunicatio.

nent necnon inhabilitationis ad illa & alia imposte-rum obtinenda penis eoipso per eos qui contrafece-rint incurrendis ne ordines fratrum predicatorum & minorum & illorum domos & professores preter aut contra tenorem priuilegiorum suorum per lite-ras apostolicas concessorum eos inquietare seu mo-lestare presumant, ac eos aut testamentorum ultima-rumq; uoluntatum executores & heredes seu quos-cunq; alios directe uel indirecte ad solutionem cuius-cunq; quarte parrochialis seu canonice uel alterius portionis seu oneris, uel ad faciendum celebrari ali-quod officium in eorum ecclesijs uel alibi dum apud ipsos fratres decentium corpora tumulantur ante uel post eorum sepulturam cogant, Nec confessis dictis fratribus eucharistie seu extreme unctionis sacramen ta sine rationabili causa denegare uel illorum exhibi-tionem malitiose deferre aut eorum parrochianis ne predictis fratribus confiteantur prohibere uel persua dere nec etiam ad premissa aut aliquod premissorum auxilium consilium uel fauorem dare directe uel in-directe quoquomodo presumant. B. fo. 61. Et ffo. 145. conce. 355.

Pro fratri. pdi & mi.

Quarta.

Sacra.

¶ Idem Sixtus concessit fratribus Carmelitanis co-piosam exemptionem dicens in summa, q nullus or-dinarius seu legatus quauis authoritate utens quam-cunq; superioritatem super predictos fratres sibi uer-dicare presumat, Neq; aliquis absq; speciali commis-sione sedis apostolice faciente mentionem de uerbo ad uerbum de huiusmodi indulto ualeant promul-gare aliquas sententias excommunicationis seu alias censuras super eosdem, Et uoluit q processus facti contra fratres prefatos pro infectis habeantur etiam si eorum exemptio (utpote notoria) non fuerit alle-gata. B. fo. 99. Et ffo. 183 concessione. 449. Et etiam ffo. 185. conce. 466. extendit exemptionem predicto-rum fratrum ad hoc ut nullus possit compellere eos ad cognoscendum causas & pleraq; id genus etiam per literas apostolicas non facientes de indulto hoc spe-cialem mentionem.

Pro fratri. carmeli tis.

Excomu-nicatio.

24 pro carmelitis. ¶ Idem Sixtus exemit predictos fratres Carmelitas a quacunque iurisditione inquisitorum heretice prauitatis cum magnis non obstantijs. B. fo. 112. Et ffo. 196. conce. 489.

25 Pro fratr. pdica. ¶ Idem Sixtus dedit copiosam exemptionem fratribus ordinis predicatorum ad instar exemptionis date fratribus Carmelitis & Mi. B. o. ffo. 238. conce. 560. & 564. & usque ad concessio. 570.

26 Inquisitores heresis. INNOCENTIVS. 8. confirmauit ac de nouo concessit literas Clementis. 4. & Sixti. 4 eximentes fratres mi. a iurisditione inquisitorum heretice prauitatis prohibendo eosdem inquisitores contra fratres huiusmodi quomodolibet procedere uel inquirere b. ffo. 52. conce 60.

27 LEO. 10. confirmauit literas predictas Innocentij. 8. ac de nouo concessit easdem inferendo illas de uerbo ad uerbum decernens illas debere inuiolabiliter obseruari, a quibuscunque inquisitoribus heretice prauitatis B. fffo. 21. conce. 64.

28 Inquisitores heresis. ¶ Idem Leo iterum prohibuit districte inquisitoribus heretice prauitatis, ne se ullo modo intromittant de fratribus mi. super quo dedit conseruatores uniuersos ecclesiarum prelatos. B fffo. 20. conce 63.

29 Pro monia. sancte Clare. ¶ Idem Leo approbauit ac de nouo concessit literas suorum precessorum, qui exemerant moniales sancte Clare ab omni iurisditione sedis apostolice & a solutione quarumcunque decimarum etiam de terris & possessionibus quas per colonos faciunt cultiuari B. fffo. 44. conce. 139.

30 Pro monia. sancte. Clare & tertia. ¶ Idem Leo postea exemit moniales s. Clare & tertiarias a solutione cuiusuis decime, uel taxe etiam p sedem apostolicam imposite, si tamen ita sunt paupe res, q ipsarum redditus non sufficiunt pro commoda illarum sustentatione. B. fffo. 47. conce. 143.

31 De cōmissarijs cruciate. ¶ Idem Leo exemit fratres minores obser. a iurisditione cōmissariorum cruciate, & alijs consimilibus, precipiens huiusmodi commissarijs sub grauibus cēsuris, ne assumant fratres minores prefatos ad predicandum cruciatam. B. fffo. 48. conce. 144. Hoc positū

est supra ad longum in dictione Cruciata .§ 4.

¶ De exemptione a quarte funeralis solutione sunt multe concessiones diuersorum pontificum supra posite in dictione Canonica portio. Collector

¶ Sed circa hanc materiam est aduertendum quod supra scriptarum exemptionum & nonnullarum aliarum concessionum in fauorem fratrum mendicantium concessarum fuerunt alique derogate per concilium Lateranense ultimo celebratum, ut positum est in dictione Concilium .§.5. Attamen quia ut ibidem .§.7. dicitur fuerunt reualidata nostra priuilegia, & per consequens sunt annullate huiusmodi modificatiões seu derogationes, ideo non oportet illas hic inserere, presertim quia quo ad exemptionem proprie sumptam fere nihil est innouatum seu derogatum per conciliũ prefatum.

FAMILIARES SEV FAMVLI FRATRVM.

ALEXANDER .4. fecit quandam concessionẽ famulis, seu familiaribus & procuratoribus ac operarijs fratrum pro tempore interdicti, que ponitur ad longum in dictione Interdictum .3. in .§.1. uide ibi. 1 Interdictũ

ALEXANDER .4. cõcessit fratribus ordinis Carmelitarum facultatem ministrandi ecclesiastica sacramenta familiaribus suis, ac tradendi eos sepulture ecclesiastice cum decesserint. B. fo. 85. Et ffo. 168. conce. 391. 2 Ex priuile. carmelit.

CLEMENS .4. concessit fratribus mi. ut his qui in eorum morantur obsequijs cuncta libere ministrare possint ecclesiastica sacramenta, & ipsos cum decesserint in suis cemiterijs sepelire. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 315. 3 Sacra. Sepultura

¶ Idem Clemens fecit alteram concessionem famulis seu familiaribus & procuratoribus ac operarijs fratrum minorum, prout ad longum positum est in dictione Interdictum .3. in .§.3. Vide ibi. 4

GREGORIVS .11. fecit consimilem concessionẽ 5

24 ¶ Idem Sixtus exemit predictos fratres Carmelitas
pro carmelitis. a quacunque iurisditione inquisitorum heretice prauitatis cum magnis non obstantijs. B. fo. 112. Et ffo. 196. conce. 489.

25 ¶ Idem Sixtus dedit copiosam exemptionem fratribus ordinis predicatorum ad instar exemptionis datę fratribus Carmelitis & Mi. B. o. ffo. 238. conce. 560. & 564. & usque ad concessio. 570.
Pro fratr. pdica.

26 INNOCENTIVS. 8. confirmauit ac de nouo concessit literas Clementis. 4. & Sixti. 4 eximentes fratres mi. a iurisditione inquisitorum heretice prauitatis prohibendo eosdem inquisitores contra fratres huiusmodi quomodolibet procedere uel inquirere b. ffo. 52. conce 60.
Inquisitores heresis

27 LEO. 10. confirmauit literas predictas Innocentij. 8. ac de nouo concessit easdem inferendo illas de uerbo ad uerbum decernens illas debere inuiolabiliter obseruari a quibuscunque inquisitoribus heretice prauitatis B. fffo. 21. conce. 64.

28 ¶ Idem Leo iterum prohibuit districte inquisitoribus heretice prauitatis, ne se ullo modo intromittat de fratribus mi. super quo dedit conseruatores uniuersos ecclesiarum prelatos. B fffo. 20. conce 63.
Inquisitores heresis

29 ¶ Idem Leo approbauit ac de nouo concessit literas suorum precessorum, qui exemerant moniales sanctę Clare ab omni iurisditione sedis apostolice & a solutione quarumcunque decimarum etiam de terris & possessionibus quas per colonos faciunt cultiuari B. fffo. 44. conce. 139.
Pro monia. sancte Clare.

30 ¶ Idem Leo postea exemit moniales. s. Clare & tertiarias a solutione cuiusuis decime, uel taxe etiam per sedem apostolicam imposite, si tamen ita sunt paupe res, quod ipsarum redditus non sufficiunt pro commoda illarum sustentatione. B. fffo. 47. conce. 143.
Pro monia. sancte. Clare & tertia.

31 ¶ Idem Leo exemit fratres minores obser. a iurisditione cōmissariorum cruciate, & alijs consimilibus/ precipiens huiusmodi commissarijs sub grauibus censuris, ne assumant fratres minores prefatos ad predicandum cruciatam. B. fffo. 48. conce. 144. Hoc posito
De cōmissarijs cruciate.

est supra ad longum in dictione Cruciata .§ 4.

¶ De exemptione a quarte funeralis solutione sunt multe concessiones diuersorum pontificum supra posite in dictione Canonica portio. Collector

¶ Sed circa hanc materiam est aduertendum quod supra scriptarum exemptionum & nonnullarum aliarum concessionum in fauorem fratrum mendicantium concessarum fuerunt alique derogate per concilium Lateranense ultimo celebratum, ut positum est in dictione Concilium .§.5. Attamen quia ut ibidem .§.7. dicitur fuerunt reualidata nostra priuilegia, & per consequens sunt annullate huiusmodi modificatiões seu derogationes, ideo non oportet illas hic inserere, presertim quia quo ad exemptionem proprie sumptam fere nihil est innouatum seu derogatum per conciliũ prefatum.

FAMILIARES SEV FAMVLI FRATRVM.

ALEXANDER .4. fecit quandam concessionẽ famulis, seu familiaribus & procuratoribus ac operarijs fratrum pro tempore interdicti, que ponitur ad longum in dictione Interdictum .3. in .§.1. uide ibi. Interdictũ 1

ALEXANDER .4. cõcessit fratribus ordinis Carmelitarum facultatem ministrandi ecclesiastica sacramenta familiaribus suis, ac tradendi eos sepulture ecclesiastice cum decesserint. B. fo. 85. Et ffo. 168. conce. 391. 2 Ex priuile. carmelit.

CLEMENS .4. concessit fratribus mi. ut his qui in eorum morantur obsequijs cuncta libere ministrare possint ecclesiastica sacramenta, & ipsos cum decesserint in suis cemiterijs sepelire. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 315. 3 Sacra. Sepultura

¶ Idem Clemens fecit alteram concessionem famulis seu familiaribus & procuratoribus ac operarijs fratrum minorum, prout ad longum positum est in dictione Interdictum .3. in .§.3. Vide ibi. 4

GREGORIVS .11. fecit consimilem concessionẽ 5

Ex priuil. fratrum predica. familiaribus fratrum ordi. predi. per eadē uerba sicut Clemens. 4. fecerat familiaribus fratrum mi. ut supra positum est. §. 3. &. 4. B ffo. 236. conce. 546.

6 Indulgentia. SIXTVS. 4. concessit/ q illi qui sunt in seruitio fratrum mi. & sororum sancte Clare/ habeant indulgentiam plenariam in morte/ ac semel in uita de reseruatis. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 96.

7 Ex priuil. fra. mini. Sepultura. IVLIVS. 2. concessit fratribus ordinis minimorū/ q famuli domorū sui ordinis/ necnō ceteri eiusdem ordinis habitum portantes/ & in articulo mortis in dictis domibus sepulturam eligentes omnibus & singulis priuilegijs ordinis minimorū huiusmodi quōlibet concessis gaudere libere/ & licite ualeant. B. ffo. 8. conce. 22.

8 Prohibitio. Sacra. LEO. 10. in concilio Lateranensi statuit, q fratres famulis eorum obsequio insistentibus sacramēta ecclesiastica nullatenus ministrare ualeant, nisi illorū durante obsequio. B. fffo. 26. conce. 74.

9 Excōmunicatio. ¶ Idem Leo ubi supra statuit, q procuratores/ & negociorum gestores/ ac operarij fratrum seruitijs insistentes sententijs excōmunicationis promulgatis illaqueati sint/ & esse censeantur, si illis causam dederint aut dantibus consilium/ auxilium/ uel fauorem prestiterint. B. fffo. 26. conce. 85.

Collector ¶ Aduerte q nonnulla alia concessa sunt in fauorem familiarium fratrum pro tempore interdicti, Et quia hec posita sunt supra in dictione Interdictū. 1. in omnibus §. ideo superfluum foret hic illa repetere.

FESTIVITAS.

1 De sancto Frācisco. GREGORIVS. 9. precepit uniuersis ecclesiarum prelatis, ut excitent deuotionem fidelium ad uenerationem sancti Francisci ac q solēnitatē eius 4. nonas Octobris annis singulis solenniter celebrent, & celebrandam denuncient. b. fo. 19. Et ffo. 22. concessione. 2.

2 De sancto Antonio. ¶ Idem Gregorius similiter precepit ecclesiarum prelatis, quatenus deuotionem fidelium ad uenera-

tionem sancti Antonij de Padua excitantes festiuitatem ipsius idibus Iunij annis singulis celebrent, & faciant solenniter celebrari. B fo. 117. Et ffo. 200. concessio. 491.

MARTINVS. 5 statuit quod de omnibus festis trium lectionum festa nouem lectionum fiant, Et quod utrumque festum sancte crucis sub duplici officio celebretur, Ac quod rubrica de festis occurrentibus infra octauam non intelligantur de precedentibus seu residuis sed solum de existentibus seu occurrentibus infra octauã. b. ffo. 85. concessione. 44. ¶ Officium diuinum. Octaua.

EVGENIVS. 4 dixit quod seculares laborantes in festis sancte Crucis & sancti Michaelis septẽbris ac sanctorum Innocentum & sancti Siluestri se nolle quod peccent mortaliter, nisi uenerint in dominica. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 83. Et fffo. 101. conce. 396. 4 Pro secula. & laborato.

¶ Idem Eugenius dispensauit cum barbitonsoribus, ubi est consuetudo in sabbatis & uigilijs de sero radere barbas. o fffo. 101. conce 400.

SACROSANCTA synodus generalis Basiliensis renouauit institutionem de celebranda festiuitate sancte conceptionis uirginis Marie, que tam per Romanam quam per alias ecclesias sexto idus decembris statuit & ordinauit in omnibus ecclesijs & monasterijs & conuentibus christiane religionis sub nomine conceptionis festiuis laudibus colẽdam esse. b fo. 42. Et ffo. 40. conce. 45. ¶ De cõcep. uirginis.

SIXTVS 4. concessit quod fiat festum sancti Bonauẽture dominica secunda Iulij, nisi fuerit primo ponenda. o. fo. 64. Et ffo 68. concẽ. 114. 7 De sancto Bonauen.

¶ Idem Sixtus concessit uniuersis & singulis christi fidelibus uere penitentibus & confessis, qui gloriosi sancti Francisci festiuitatem (quam perpetuis futuris temporibus celebrẽ esse & ut festum duplex a cunctis christianis celebrari ab omnique opere seruili abstineri & sub obseruantia & precepto comprehendi uoluit) celebrantibus annuatim decem annos & totidẽ quadragenas de iniunctis eis penitentijs relaxauit. B. fo. 46. Et ffo. 130. conce. 291. 8 De sancto Franceſco. Indulgentia

Collector ¶ Aduertendum est circa predicta ꝙ in libro intitulato firmamenta trium ordinum beati Francisci in gallis impresso continetur hec eadem bulla seu breue attamen ubi hic dicitur decem annos &c. dicitur illic quinquaginta annos &c. Et similiter reperi scriptum in quedam tabula antiqua priuilegiorū ordinis, utrū aūt istorū sit uerius non potui determinare scire.

9 De quinq martyri. ¶ Idem Sixtus concessit ꝙ fratres min. possint ubiq solenniter & publice festum quinq martyrum sui ordinis qui apud marrochium passi sunt. s. Berardi Petri Adiuti Accursij & Ottonis in officio duplici maiori die. 16. Ianuarij celebrare qua die ab hoc seculo per martyriū recesserūt. B. ffo. 131. concessione. 294.

10 De sanctis oībus ordinis mi. ¶ Idem Sixtus concessit ꝙ possimus dicere Credo in festiuitatibus seu solennitatibus sanctorum nostri ordinis &. s. Clare. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 118.

11 De sancto Lodō. ¶ Idem Sixtus concessit ꝙ fratres mi. possint dicere officium proprium sancti Lodouici episcopi & confessoris sui ordinis. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 119.

12 De offic. proprijs quarundā festi. ALEXANDER. 7. concessit omnibus & singulis fratribus minoribus de obser. ut in festo presentationis uirginis Marie ac sancti Gabrielis archangeli & s. Catherine uirginis & martyris propria officia dictarū festiuitatum libere & licite recitare ac dicere possint & ualeant, & ꝙ festum predicte uirginis & martyris. Catherine sub minori duplici celebrare possint, & ꝙ pro introitu misse eiusdem dicatur officium Gaudeamus omnes &c. o. fo. 66. Et ffo. 70. conce. 165.

13 ¶ Idem Alexander concessit, ꝙ fiat festum sancti Gabrielis in uigilia scti Ioseph. o. fo. 66. Et ffo. 70. cō. 166.

14 De histo-rijs ppr. sanctorū. ¶ Idem Alexander concessit fratribus mi. de obser. ut in solēnitatibus sanctorum proprias eorum historias (& si in breuiario non sint) dicere & recitare ualeant. Et ꝙ festum omnium sanctorum dicti ordinis sub una celebritate possint dicti fratres dicere ac recitare. o. ffo. 261. conce. 679.

15 Cōicatio priuilegio IVLIVS. 2 concessit ꝙ omnia que sunt concessa in festiuitatibus sanctorum ordinis predicatorum omnia illa in festiuitatibus sanctorum ordinis minorum

(quis sint

(quiuis sint in maiori numero ꝙ festa predicatorum) concessa sint & esse intelligantur. B. fffo. 228. cōce. 533. Et fffo. 74. conce. 222.

16 LEO. 10. concessit fratribus mi. & monialibus sancte Clare, ut in ecclesijs monasteriorum suorum dūtaxat possint libere & licite celebrare publice ac solenniter officium de beatis martyribus Daniele Agnelo Samuele Romulo Leone Nicolao & Hugolino fratribus dicti ordinis mi. qui pro christi nomine mortem subiere libenter & martyrij palmam in sarracenorū partibus consequi meruerunt in officio duplici maiori in die determinanda a generali capitulo, Ac etiam in letanijs & alijs diuinis officijs prout de alijs sanctis per sedem apostolicam canonizatis memoriam facere, & ꝙ similiter propriam legendam eorum in choro cantare possint. B. fffo. 19. conce. 60. — De septē fratri. mi. martyri.

17 ¶ Eidem LEO concessit monialibus sancte Clare sub cura & regimine fratrū obser. existentibus ꝙ festa beate Agnetis & undecim milium uirginum perpetuis futuris temporibus sub ritu duplicis maioris celebrare libere & licite possint & ualeant. E. fffo. 42. cōc. 134. — Pro mon. sancte Clare.

18 ¶ Eidem Leo concessit ꝙ fratres mi. obseruantie possint celebrare festa in quorum honore ecclesie locorū suorum sunt dedicate sub ritu duplicis maioris etiā si secundum ordinarium essent de se simplicia. o. fffo. 93. conce. 284. — Pro sāctis uoca. lo. infra.

FRANCIS. PATER NOSTER SERAPHICVS.

1 GREGORIVS. 9. ascripsit beatum Franciscum cathalogo sanctorum maxima cum solennitate ac precepit omnibus ecclesiarum prelatis, ut quarto nonas Octobris celebrent & celebrandam denunciēt populis eiusdem sancti festiuitatem. b. fo. 19. Et ffo. 22. conce. 2. — Festiuitas

2 ¶ Eidem Gregorius dedit multas bullas seu breuia in fauorem stigmatum beatissimi patris nostri Francisci, que reperientur infra in dictione Stigmata. — Stigmata

3 SIXTVS. 4. concessit indulgentias celebrātibus fe

Indulgentia. ſtum beati Franciſci, ac uoluit ꝙ ſub ritu duplici cele- bretur ab omnibus, Et mandauit huiuſmodi feſtū ſub precepti uinculo obſeruari, ut ſupra in dictione Feſti uitas. §. 8 latius poſitum eſt.

4 Credo. ℂ Idem conceſſit ut poſſit dici Credo in octaua feſti- uitatis ſancti Franciſci. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 133. ℂ Vide ſupra in dictione Credo declarationem hu- ius conceſſionis.

5 Prefatio. ℂ Idem Sixtus conceſſit ꝙ in die ſancti Franciſci & ſtigmatum eiuſdem poſſint fratres mi. dicere propriā prefationem in miſſa. o. fo. 63. Et ffo 67. cōce. 110.

6 prefatio. ℂ Idem Sixtus conceſſit ꝙ in omnibus miſſis uoti- uis ſancti Franciſci dicatur propria prefatio. o. fffo. 102. conce. 412.

7 Habitus ordi. ℂ Idem Sixtus conceſſit aliqua in fauorem habitus trium ordinum ſancti Franciſci, prout inuenietur in- fra in dictione Habitus, Et in dictione Indul. ple. quo ad fratres. §.

Collector Habitus. ℂ Multi alij ſummi pontifices conceſſerunt magnas remiſſiones peccatorum morientibus/ & ſepeliri ſe mandantibus in habitu ſancti Frāciſci, que etiā repe- rietur infra in dictione Indulgētie quo ad ſeculares. 6.

Indulgentia. ℂ Complures etiam ſummi pontifices conceſſerunt multas & uarias indulgentias & peccatorum remiſ- ſiones uiſitantibus eccleſias ſancti patris Franciſci, ac etiam in illis ſepeliri ſe mandantibus aut in earū clau- ſtris/ & cemiterijs, necnon porrigentibus manus adiu trices pro illarum edificatione, aut reparatione, & ſi- militer exhibentibus opera pietatis & charitatis fra- tribus mi. filijſꝗ prefati ſanctiſſimi patris, que omnia diſtincte reperientur infra in dictione Indulgētie quo ad ſeculares. 1. & 2. & 3. & 4.

Stigmata. ℂ Inſup nōnulla ptinētia ad Stigmata pdicti ſeraphi- ci patris ponūtur infra in dictione Stigmata. Vide ibi.

GENERALIS MINISTER.

1 CLEMENS. 4. ſtatuit ꝙ generalis miniſter ſta- tim poſtꝗ electus ſm regulam/ & conſtitutiones

ordinis fuerit, eo ipso uerus eiusdem ordinis genera-lis minister effectus curam animarum fratrum ipsius ordinis plenã habeat/ & libere gerat, Ac ꝙ fratres pre-dictos authoritate apostolica ligare/ac soluere, necnõ in eodem ordine agere ualeat/que ipse minister & dif-finitores capituli generalis iuxta constitutiones pre-dictas ordini & fratribus secũdum deum uiderint ex-pedire, ipsiqꝫ fratres huiusmodi generali ministro de-uote ac humiliter obediant, Et similiter uoluit ꝙ ge-neralis minister a prouintialibus ministris & custodi-bus secundum regulam & constitutiones ipsius ordi-nis absolui & ammoueri possit. B fo. 56. Et ffo. 139. conce. 307. Electio.

¶ Idem Clemens fecit aliam concessionem circa ele-ctionem generalis ministri, que posita est supra in di-ctione Electio. §. 3. uide etiam ibidem alias duas Ni-colai. 4. §. 5. & 6. a Electio.

CONCILIVM constantiense statuit, ꝙ generalis fratrum mi. possit & debeat conuentus sibi subditos ad statutum stricte obseruantie consonum iuxta de-clarationes & statuta sedis apostolice & ordinis redu-cere tollendo quascunqꝫ superfluitates siue sint in re-bus mobilibus uel immobilibus quantum fieri pote-rit bono modo habito semper cõsilio maiorum & di-scretorum sibi obedientium, ac eligendo (si opus fue-rit) aliquas personas que ipsas superfluitates authori-tate dicti concilij uendant cõmutent aut alias in ope-ribus conuentuum conuertant. B. fo. 26. Et ffo. 110. conce. 216. 3 Reformatio. Vendere.

VRBANVS. 5. concessit generali ministro posse dare de toto ordine suffragia indulgentiarum & ora-tionum ac beneficiorum spiritualium quibuscunqꝫ personis deuotis & benefactoribus ordinis nostri. b. ffo. 261. conce. 671. 4 Indulgentie.

EVGENIVS. 4. concessit, ut generalis possit tolle-re superflua a conuentibus sibi subiectis ac in alijs cõ-uentibus reponere aut cõmutare. o. ffo. 261. cõc. 676. 5

¶ Idem Eugenius districte precipiẽdo mãdauit pro-uintialibus & alijs fratribus ordinis mino. regularis 6

Appellatio. obseruantie, quatenus generalibus dicti ordinis pro tempore existentibus appellatione & contradictione quibuslibet remotis in omnibus & singulis licitis & honestis regulam & statutum ac ordinem ipsorũ obs. necnõ officium eorũdem generalium quomodolibet concernentibus que dicti generales pro tempore du-
Statuta. xerint ordinanda seu illis iniunxerint aut mandauerint humiliter pareant & intendant, ac illa efficaciter studeant adimplere.b.fo.47.

7 Exempti fratres. NICOLAVS.5.concessit generali ministro predicto, ꝙ omnes singulosq; fratres sui ordinis quãtũcũq; exemptos uirtute literarum apostolicarum preter regule & statutorum eiusdem ordinis formam possit uisitare corrigere & punire non obstantibus quibuscũq; in contrarium facientibus, prout latius positũ est su-
Correctio pra in dictione Correctio fratrum.§.9.

8 Celebrar. PIVS.2.concessit ꝙ generalis ordinis mino. possit dare authoritatem celebrandi per unam horam ante auroram eis quibus sibi uidebitur apostolica authoritate.o fo.97.conce.346.

9 De suspensione priuilegio. particularis. SIXTVS.4 concessit facultatem generali fratrum mi. ut quandocunq; uiderit fratres suos uel aliquem ipsorum abuti gratiis & facultatibus apostolicis ab eodem concessis, possit gratias & facultates huiusmodi suspendere ac suspensas tenere donec consulat summum pontificem, & ab ipso responsum accipiat.b.fo.
Collector 56.Et ffo.52.conce.58. ¶ Vide circa hoc aliam concessionem Leonis infra.§.ultimo.

10 Appellatio. ¶ Idem Sixtus concessit ꝙ generalis fratrum Carmelitarũ administret & exerceat ea que ad suum officiũ generalatus pertinent reiecta quauis professorum sui ordinis & aliorum sibi ratione dicti officij subditorũ appellatione que ab eius preceptis monitionibus ordinationibus & mandatis ac decretis regulari disciplina quomodolibet interponi cõtigerit.B.fo.99.Et ffo. 182 conce.446.

11 Appellatio. ¶ Idem Sixtus fecit consimilem concessionem sicut immediate suprapositam generali fratrum Augustinensium in suo mari magno.B.ffo.251.conce.636.

INNOCENTIVS.8.concessit ꝙ minister generalis possit benedicere corporalia & similiter prouintiales ministri.o.fffo.98.conce.354. 12 Bñdicere.

¶Idem Innocentius concessit,ꝙ generales & prouintiales ministri possint dispensare cum fratribus suis, ut ad sacerdotium promoueãtur in uigesimo secũdo anno completo hoc est cum attingentibus uigesimũ tertium annum.o.fffo.99.conce.356. 13 Dispensatio.

¶Circa hanc concessionem uide supra in dictione Dispensatio.§.15.& ibi notata. Collector

ALEXANDER.6.concessit generali ꝙ possit dispensare cum pizochis uiuentibus in cõmunitate seu in congregatione quando fecerunt uotum religionis sanctę Clarę ꝙ remaneant ibi, si commode non possunt ingredi monasteria sanctę Clarę.o. fffo.99. conce.360. 14 Dispensatio.

¶Quo ad factam cõcessionem uide supra in dictione Dispensetio.§.19. Collector

IVLIVS.2.concessit generali fratrum Augustinensium & fratribus sui ordinis motu proprio ac ex certa scientia & de plenitudine sue potestatis, ut quecũq; instrumenta exemplaria seu transumpta suorum priuilegiorum ostendantur firmata seu signata sigillo generalis predicti eandem omnino uim habeant ac illis eadem fides adhibeatur ac si plumbi signum uel sigillum haberent.b.ffo.267.conce.698. 15 Pro Augustinen. Priuilegia

LEO.10.confirmauit ac de nouo concessit immediate precedentem concessionem Iulij secũdi.b.fffo.123. conce.559. 16

¶Idem Leo cõcessit ꝙ generalis minister possit etiã extra capitulum declarare que res debeant dici uiles aut parui ualoris ad hoc ut intra & extra ordinẽ possint a fratribus dari, prout latius positum est supra in dictione Dare.§.2.Et habetur.O fffo.59.conce.175. 17 Declarat. Pauptas.

¶Idem Leo in bulla unionis statuit ꝙ ex tunc in perpetuũ eligatur minister generalis totius ordinis mi. a ministris & custodibus reformatis seu obseruantibus eiusdem ordinis,qui similiter sit reformatus & pro reformato habitus ã cõmunitate fratrum reformatorũ, Et ꝙ huiusmodi generalis habeat plenariam authori- 18 Electio.

tatem ſuper omnes fratres mi. prout ex regula ei cõpetit, Ac ꝙ miniſter iatus officium duret tantum per ſexennium, niſi antea uniuerſitati miniſtrorum prouintialium & cuſtodum uiſum fuerit debere deponi. Et ꝙ dicto ſexennio elapſo ſit abſolutus ab officio decernens irritum & inane quicquid in contrarium factum fuerit, ſicut magis late habetur ſupra in dictione Electio. §. 9. & 10. B ffſo. 29. conce. 93. & 94.

19 Electio. ¶ Idem Leo ſtatuit, ꝙ miniſter generalis eligatur ſemel ſeu uno ſexennio ex fratribus ciſmontanis & alio ſexennio ex ultramontanis &c. prout habetur ubi ſupra in dictione Electio. §. 10. B. ffſo. 29 conce. 95.

20 De gene. ſcõ cardi. ¶ Idem Leo ordinauit, ꝙ primus miniſter generalis ex obſeruantibus electus Rome tempore eiuſdem Leõis non obſtante illius aſſumptione ad cardinalatũ haberet officium generalatus uſq; ad primum ſequẽs capitulum generale in feſto penthecoſtes anno ſequẽti celebrandum. B. ffſo. 34. conce. 117.

21 Electio. ¶ Idem Leo annullauit electionem generalis magiſtri fratrum mi. conuentualium factam ſub nomine miniſtri generalis. B. ffſo. 33. conce. 116.

22 De uiſitatione mo. Excõmunicatio. ¶ Idem Leo conceſſit ꝙ generalis miniſter poſſit uiſitare & corrigere moniales ſeu ſorores quaſcũq;, que per prouintiales uel uiſitatores ſolite ſunt uiſitari precipiens monialibus & ſororibus huiuſmodi in uirtute ſancte obedientie ac ſub excõmunicationis late ſententie pena quatenus prefato generali pro tempore exiſtenti humiliter obediant, & ipſum ad uiſitationis officium admittant, ſeq; & earum domos ac monaſteria & loca uiſitari in capite & in membris & corrigi ac puniri libere permittant. B. ffſo. 34. conce. 118.

23 Oracula. ¶ Idem Leo conceſſit generali fratrũ mino. ut in ſuo capitulo generali de conſenſu eiuſdẽ capituli uel maioris partis declarare poſſit & ualeat utrum ab uſu alicuius conceſſionis uiue uocis oraculo facte abſtineri debeat. Poſtquam quidem declarationem tam fratres ꝙ moniales ſue obedientie ac ſi conceſſio huiuſmodi per ſanctitatẽ ſuã ſuſpenſa uel reuocata fuiſſet, cõceſſione eadẽ impoſterũ nõ utantur. o. ffſo. 94. cõce. 296.

 93

GLORIA IN EXCELSIS DEO.

ALEXANDER .4.concessit fratribus uniuersis ordinis mi. ꝙ in missis uotiuis tam solennibus ꝙ priuatis/quas de spiritu sancto/aut de beate uirgine Maria dixerint/possint dicere hymnum angelicum.s.Gloria in excelsis deo,ac ꝙ similiter possint dicere prosas/seu sequentias. b.fo.23.Et ffo.25.cōc.14. 1

SIXTVS .4.concessit fratribus mino. de obseruantia,ut possint dicere in omnibus missis uotiuis/Gloria in excelsis deo.o. ffo.69. conce.143. Et fffo.100. conce.389. 2

¶Aduertendū est/ꝙ licet supra dicatur in omnibus non per hoc est intelligendum posse in illis missis que in suis proprijs diebus carent illa,ut in missis dominicarum aduentus/& septuagesime/& consimilium. Collector

LEO .10 ad instantiā cuiusdam boni patris/qui ignorabat suprascriptas concessiones generales, concessit fratres predictos posse dicere/ Gloria in excelsis deo in missis uotiuis,quando uocantur ad loca ubi requiescunt corpora sanctorum ad celebrandum/uel ubi habetur de illis celebris memoria,sicut Ianue de sancto Ioanne Baptista/& in prouincia .s. Lodouici sancte Marie Magdalene.o.fffo.92 conce.256. 5

¶ Aduertat qui hec legerit, ꝙ hec ultima concessio stricta non derogat in aliquo precedētibus magis amplis,quia pontifex concessit conformiter ad relationē petentis,qui ut supra dictum est ignorabat concessiones latiores ante factas, aliter enim non est credibile ꝙ sic petisset. Collector

GVARDIANVS.

CLEMENS .4.concessit siue statuit, ut guardiani qui ſm statuta ordinis fratrū mi. aliter ꝙ per electionē instituuntur post ipsam institutionem seu prouisionem de ipsis factā curam animarū fratrum sibi subditorū habeāt, ipsosq; ligare ac soluere possint iuxta ipsius ordinis instituta .B.fo.56. Et ffo.139. cōce.309. 1 Absolo.

2 SIXTVS .4 fecit consimilem concessionem prioribus cōnuentualibus fratrum ordi. carmeli. ut habetur in suo mari magno. B. ffo. 182. conce. 446.

3 Habitus fratrum. ¶ Idem Sixtus statuit ꝙ habitus fratrum mi. nō possit dari his qui cū eo se elegerint sepeliri nisi per guardianos dicti ordinis uel eorum superiores. B. ffo. 149. conce. 364. ¶ Ista concessio habetur latius infra in dictione Habitus fratrum. §. 8. Vide ibi.

4 Priuilegia IVLIVS .2. concessit ꝙ omnia priuilegia & indulta apostolica concessa ordini fratrum predicatorum que spectant ad priores conuentuales dicti ordinis pertineant etiam ad guardianos conuentuum ordinis minorum. B. fffo 73. conce. 222.

Collector ¶ Quo ad prefatam concessionem est notandum, ꝙ authoritas priorum conuentuum ordinis predicatorum est ualde magna, nam ut patet in mari magno p̄dicti ordinis & alijs eorum priuilegijs semper parificantur priores conuētuum prioribus prouintialibus quo ad suos subditos, quod nunquam aut raro reperitur in priuilegijs fratrum mi. in guardianis & prouintialibus, attamen uirtute suprascripte concessionis poterunt guardiani uti omnibus concessis prioribus fratrum predicatorum saltem inquantum nō fuerit eis restrictum per superiores. ¶ Et circa huiusmodi authotitatem uide supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres post. §. 6. Et in eadem dictione prope finem ubi dicitur Tertium dubium est Vide etiam supra in dictione Apostate post. §. 7. & . 8. & . 10. Et in dictione Nouitius. §. 15.

5 Declarat. Scrupula. LEO .10. concessit ꝙ omnes fratres qui sunt nimis scrupulosi possint in omnibus dubijs conscientiam suam tangentibus secura conscientia stare determinationi sui guardiani uel cuiuscunq; alterius prelati. o. fffo. 93. conce. 287.

Collector ¶ Circa suprascriptam concessionem est aduertendum ꝙ in ipsa non conceditur aliqua authoritas noua prelatis ut ualeant determinare ad libitum suum sed solum prouidetur serenitati conscientiarum subditorum.

¶ De duratione autem officij guardiani uide infra in dictione Officia ordinis.§.4.

GRADVS SCHOLASTICI.

MARTINVS.5.precepit in uirtute sancte obedientie uniuersis cancellarijs rectoribus decanis magistris & doctoribus studiorum ac uniuersitatibus eorūdem ubicunq; consistentibus, ne fratribus mi.seu alicui eorum gradum & honorem ac insignia magisterij conferre presumant, nisi cursum per constitutiones apostolicas & ordinis prefati instituta perfecerint,& alias ad dictum gradum obtinendum idonei existant. Et decreuit ac statuit ꝙ quilibet ex magistris aut doctoribus qui alias q̄ ut predictum est gradū & insignia alicui fratrum predictorum impēdere presumpserit gradu & honore magisterij careat,atq; a lecturis & alijs actibus & gratijs magistralibus ipso facto sit perpetuo priuatus,& ad eadem de cetero inhabilis existat. Voluit insuper ꝙ eisdem penis subiectus sit quicūq; preter rigorem huiusmodi gradū & insignia predicta suscipere presumpserit.b.ffo.35.conce.40. 1 Prohibitō De ascensu ad gradū magisterij.

¶ Idem Martinus ordinauit ꝙ si aliqui ex fratribus predictis bachalariatum pro huiusmodi gradu magisterij assequendo contra constitutiones apostolicas & instituta predicta fuerint adepti & illius ꝑtextu libros sententiarum publice & actualiter legant a lectura huiusmodi sub penis supradictis penitus & omnino cessent,alias ab eorum superioribus penis grauioribus per censurā ecclesiasticā arceantur.b ffo.35.cōce.40. 2 De gradu bachalariatus.

¶ Idem Martinus statuit & decreuit, ꝙ quicunq; fratres ordinis mi. promoti fuerint ad magisterij gradū in theologia extra uniuersitates ab ipso ordine,per generalia capitula ad hoc specialiter electas & absq; eo ꝙ ante perfecerint debitos cursus suos ac sententias legerint in uniuersitatibus approbatis & actus legitimos & cetera exercitia scholastica fecerint, prout legere & facere tenentur de consuetudine uel de iure in huiusmodi rite magistrandi scientia minime de ce- 3 De gradu magisterij

tero gaudere possint beneficijs officijs honoribus gratijs priuilegijs exemptionibus & indulgentijs tam in dicto ordine q̄ extra magisterio in theologia apostolica uel alia quauis authoritate concessis & quibus magistri huiusmodi uti & gaudere consueuerunt. Et insuper statuit ꝙ predicti promoti non seruatis modis debitis non habeantur nec reputentur pro magistris in theologia nec se pro talibus gerere & nominare presumant, Ac etiam mandauit generali & prouincialibus ministris custodibus & guardianis & eorum uices gerentibus ac generalibus & prouincialibus capitulis & officialibus quibuscunqꝫ predicti ordinis sub pena excōmunicationis quatenus has literas (quantum unūquēqꝫ concernunt) obseruent & faciant inuiolabiliter obseruari non obstantibus quibuscūqꝫ in contrarium facientibus. b. ffo. 39. conce. 43.

Excōmunicatio.

4 EVGENIVS. 4. predictas literas Martini. 5. quo ad promotos post ipsarum literarum datam uoluit inuiolabiliter obseruari, & eas authoritate apostolica confirmauit inferendo illas de uerbo ad uerbum in suis literis b. ffo. 39. conce. 43.

5 INNOCENTIVS. 8. statuit ꝙ nullus frater ordinis predicatorum reformatorum seu de obseruantia prouintie aut congregationis hispanie magisterij uel alium quēuis gradum in sacra theologia (nisi ad illum per capitulum dicte congregationis expositus fuerit) assumere quoquomodo presumat. Et ꝙ si qui aliter promoti fuerint pro non promotis habeantur, & ad huiusmodi gradus inhabiles sint & esse censeantur. b. ffo. 75. conce. 194.

Pro fratri. predica. Particularis pro hispania.

6 ¶ Idem Innocentius concessit fratribus ordinis p̄dicatorū, ut quia propter magnas expēsas que in suscipiendis gradibus in uniuersitate Salmantina fiunt fratres predicte congregationis gradus huiusmodi ibidē suscipere cōmode non possunt ꝙ regens & in eius absentia prior domus sancti Stephani Salmantine dicte congregationis possit conferre quoscunqꝫ gradus fratribus eiusdem congregationis per eandem cōgregationem expositis & admissis per capitulum uel ma.

Pro fratri. predica. Particularis pro hispania.

giſtrum generalem dicti ordinis dũmodo ſic graduã-
di percherit curſus ſuos.b.ffo.75.conce.294.

HABITVS FRATRVM ET MONIALIVM.

GREGORIVS.9.prohibuit ne ſub habitu fra- 1
trum mi.liceat alicui extra obedientiam euaga Apoſtate.
ri,Et ꝙ ſi quiforte preſumpſerint liceat generali & ꝓ-
uincialibus miniſtris & cuſtodibus in fratres ipſos(do
nec reſipuerint)cenſuram eccleſiaſticam exercere.B.
ffo.201.conce.494.

¶Idẽ Gregorius precepit eccleſiarũ ꝑlatis quatenus 2
mulieres deferẽtes habitũ.S.Clare, & cũ illo ꝑ ciuita- De habitu
tes diſcurrẽtes(cũ reqſiti ſup hoc fuerint)monitione ſcẽ Clare.
premiſſa compellant per cenſuras eccleſiaſticas ad di-
mittẽdũ huiuſmodi habitũ.b.fo.21.Et ffo.23.cõce.7.

¶Aduerte ꝙ idẽ iudiciũ ẽ habẽdũ de deferẽtibus ha- Collector
bitũ tertiariarũ ratione cõmunicationis priuilegiorum.

INNOCENTIVS.4.ꝓhibuit, ut nullus qui nõ ſit 3
de religione fratrũ mi.habitũ dictorum fratrũ aut ita cõ- Prohibi-
ſimilẽ ꝙ ꝓpter eũ frater minor credi poſſit deferre ꝑ- tio.
ſumat abſq; mãdato ſpeciali ſedis aplice, Et mãdauit
eccleſiarum ꝑlatis,quatenus ſinguli eorum in ſuis ciuitati-
bus & diocesibus illos q ꝑfatũ habitũ uel ei conſimilẽ
deferre ꝑſumpſerint ad deponendũ ipſum(cũ a fratri-
bus predictis fuerint requiſiti)monitione premiſſa
eos compellant.B.fo.19.Et ffo.103.conce.216.

CLEMENS.4.inhibuit,ut nullus ſiue religioſus ſi- 4
ue ſecularis habitũ fratrũ minorum aut ita conſimilẽ ꝙ Prohibi-
propter eum frater minor credi poſſit deferre ualeat tio.
abſq; mãdato ſpeciali ſedis apoſtolice,Et ut dicta inhi-
bitio maiorẽ cõſequatur effectũ ſtatuit ut ij qui habi-
tum predictum uel ſibi conſimilem deferre ꝑſumpſe-
rint ad deponendum ipſum per diocesanos locorum
(cum requiſiti fuerint)monitione premiſſa per cen-
ſuram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compel
lantur.B.fo.58.Et ffo.141.conce.333. 5

¶Idem Clemens & multi alij ſummi pontifices ſuc- Indulgen-
ceſſores eius cõceſſerũt plures ĩdulgẽtias moriẽtibus tie.

& sepultis cum habitu fratrum mi. ac etiam osculantibus habitum ordinis prout habetur infra in dictione Indulgentie quo ad seculares ratione habitus.6. Ac similiter alie indulgentie pertinētes solum ad fratres ratione huiusmodi habitus habentur in dictione Indulgentie plenarie quoad fratres infra.§.3.

6 Sepultur. SIXTUS.4.decreuit ut illi qui ordinauerint ꝙ eorum corpora cum habitu fratrum mino.sepeliantur, ne ex illorum corporum delatione ad alia loca ordini & fratribus predictis iniurie irrogentur tales apud fratres huiusmodi esse sepeliendos etiam si alibi suā elegissent sepulturam nisi fiat de licentia & assensu fratrum domus loci in quo tales decesserint.B.fo.60.Et ffo.144 conce.350.

Collector ¶Sed circa hoc uide infra.§.ultimo decretum Leonis in concilio Lateranensi,quod in foro exteriori saltem debet obseruari.

7 Pro carmelitanis ¶Idem Sixtus fecit consimilem concessionem fratribus carmelitis per eadem uerba addendo ꝙ contradictores sint excomunicati.B.ffo.182.conce.444.

8 Pro p̄dica. & mi. insimul. ¶Idē Sixtus in bulla Aurea statuit ꝙ habitus fratrū mi.uel predicatorum non possit dari his qui cum eo elegerint sepeliri nisi per guardianum domus ordinis mi.aut per priorē domus ordinis predicatorum loci in quo tales decedere contigerit uel per superiorē prelatum dictorum ordinum aut cui illi duxerint cōmittendum & non per aliū quauis authoritate uel prelatione fungentem exhiberi debere. Et uoluit ꝙ predictum habitum recipientibus declarare teneantur predicti prelati ꝙ apud eorum ordinum ecclesias debent sepeliri quorum habitum suscipiunt. Ac etiā statuit ꝙ illorum sic indutorum cadauera discooperta nullo pallio uel tegmento super imposito cum habitu huiusmodi ad sepulturam deferri possint,nō obstante ordinariorum locorum (etiam sub censuris) prohibitione & ordinatione qualibet in contrarium edita.B.fo.65 Et ffo.149.conce.364.

9 De ele- ALEXANDER.6.concessit ut generalis fratrum mi.per semetipsum & prouinciales cum cōsensu ma-

ioris partis capituli prouincialis possint fratres predi ctione in-
cti ordinis quos incorrgibiles repererint tanquã mẽ- corrigibi-
bra putrida habitu sui ordinis expoliare & a se eijce- liũ ab or-
re, ac etiam possint contra quoscunq; eis forsan auxi- dine.
lium consilium uel fauorem publice uel occulte, dire
cte uel indirecte aut quouis quesito colore super di
cti habitus delatione prestantes etiam cuiuscunq; di-
gnitatis gradus ordinis uel conditionis existant per
censuras ecclesiasticas & alia iuris remedia appella-
tione postposita procedere. b.ffo. 56 conce 65.

LEO. 10. in concilio Lateraň. statuit, q; uolentes se- 10
peliri in habitu fratrum, si non sunt persone in clau- Sepultu-
stro seu in eorum domibus degentes, sed in proprijs re.
domibus habitantes in eorum ultima uoluntate se-
pulturam sibi alibi libere eligere possint. B. fffo. 26.
conce: 77.

HEREDITAS ET HEREDES.

CLEMENS. 4. concessit q; fratres ordi. predica- 1
torum & mi. possint libere succedere in bonis Pro fra.
temporalibus in quibus succederent in seculo existẽ- mi. & pdi.
tes ac bonorum ipsorum possessionem apprehende-
re & uendere libere bona ipsa eorũq; precium in uti-
litatem suam conuertere, prout prelatis dictorũ or-
dinum melius uisum fuerit expedire. B. fo. 64. Et ffo.
147. conce. 357.

¶ Aduerte q; huiusmodi concessio seu relaxatio non Collector
habet locum in fratribus mi. obseruantibus, ut in se-
quentibus. §. apparebit presertim in. §. 2 & 4.

CLEMENS. 5. in declaratione Exiui de paradiso su- 2
per regulam fratrum mi. declarauit q; huiusmodi fra- Pauptas.
tres nullatenus sunt capaces successionum heredita-
tum ac etiam q; non licet eisdem fratribus ualorem
hereditatum talium uel tantam earum partem quasi
sub modo & forma legati dimitti sibi facere q; presu- Legata.
mi possit hoc in fraudem fieri uel sic dimissa recipere
quin potius ista sic fieri ab ipsis fratribus, simpliciter
prohibuit. B. fo. 14. in tractatu. 3. Et ffo. 15. tractatu. 2.

3 SIXTVS .4.concessit fratribus min. q hereditates
Pro conuentuali. frat. mi. que eisdem fratribus (si in seculo forent) ab intestato deferrentur deferantur ecclesie Romane, que ipsoru fratrum (quo ad hoc) locum tenet, & q ipsa ecclesia romana quo ad hereditates & bona que ordinem predictum ingredientes sub conditione mortis eorum sine filij restituere grauati sunt filiorum locum teneat, sicut tenent monasteria proprium habentia in comuni si tales fratres grauati illum ingressi forent. Ac cocessit ut predicta petere possit syndicus romane ecclesie prefato ordine deputatus. B. fo. 63. Et ffo. 146. cõ. 356.

Collector ¶ Aduerte hic q huiusmodi concessio non est intelligenda de fratribus mino. obser. ut inferius ab eodem Sixto & ab alijs summis pontificibus declaratur.

4 Pro obseruantibus frat. mi. ¶ Idem Sixtus postea declarauit se fecisse predictam concessionem generalem ad importunam nonnullorum instantiam, ac ex certa scientia decreuit & declarauit sue mentis & intentionis fuisse & esse, ut predicte sue litere & alie similes circa successionem hereditatum huiusmodi ad fratres de obseruatia nullatenus extendantur, nec eis aut illorum alicui in iudicio uel

Pauptas. extra quoquomodo suffragentur, nec aliquã uim habeant, Et insuper mandauit predictis fratribus de obseruantia in uirtute sancte obedientie, ne quis eorum cocessione huiusmodi uti uelle presumat quouis pretextu uel colore, quinimmo in puritate seu regule (sicut eos decet) permaneant, perinde ac si litere predicte nunq emanassent. B. fo. 22. Et ffo. 106. conce. 228.

5 Pro fratri. obs. transeuntibus ad conuentua. fres mino. ALEXANDER .6. decreuit q nullus professor ordinis mi. de obseruantia si illam egrediatur & ad conuentuales eiusdem ordinis transeat possit succedere parentibus propinquis uel affinibus suis quouis modo nec aliquo indulto predictis fratribus conuentualibus ad hoc concesso gaudere ualeat, nec etiam conuentus aliquis occasione fratris sic egredientis ius aliquod in hereditate uel quauis alia successione propinquorum acquirere & consequi possit. b ffo. 56. cõ. 66.

6 ¶ Idem Alexander iterum decreuit & prohibuit supradicta. s. ne fratres obser. transeuntes ad conuentua

fes succedere propinquis ualeāt ullo modo, prout habetur sub autentico ad literam sicut in cōcessione immediate suprapoſita. B. ffo. 135. concc. 302.

¶ Circa prefatam materiam hereditatum est aduertendum & notandum, ꝗ licet fratres minores nō ſint capaces hereditatum & relictorum in teſtamentis, ut patet in clementina Exiui de paradiſo. §. Cum igitur de uerbo. ſigni. & per Bar. in l. Ne quicquam. §. ſi. ff. de offi. procon. Et in. l. i. colū. 4. de lega. primo, attamen eis cōſulitur duplici remedio ſm doctores, Prout infra explicatur. Collector

¶ Primo enim eis conſulitur iudicis officio, poteſt nā ꝗ iudex ex ſuo mero officio (nemine etiam ad hoc agente) compellere heredem uel illum qui ad hoc tenetur ex teſtamento uel alias quatenus relicta monaſterio uel fratribus mi. adimpleat & exoluat, Hoc tenet ſpeculator in titulo de inſtru. edi. §. Nunc uero aliqua, Et Barto. in dicta. l. Ne quicquam. Et Ioan. and. in c. Si heredes de teſta. Et eſt uidendus ad hoc Baldus in l. Nulli. C. de epiſcopis & clericis. Primum remediū.

¶ Sed circa hoc querendum uidetur, que potuit eſſe ratio iſtius deciſionis, & unde potuit hoc uenire, Reſpondeo ꝗ duplex eſt ratio huius.

¶ Prima quia intereſt reipublice, ne ſua quis re male utatur, ut in. §. Sed hoc tempore. inſti. De his qui ſunt ſui uel alieni iuris. Et ratio etiam iſtius rationis eſt & colligitur a fortiori, nam ſi commodum rei priuate prouidetur, ut in. l. Si quis. C. de bonis preſcript. fortius circa uoluntates defunctorum prouidendum eſt, De quo per Andre. Barba. in rubrica. De teſta. colum. 25. Et per glo. in. l. Iulianus. ff. de actio. emp. Et arguit bene in hoc caſu Barba. in capitulo. Tua nobis. colū. 26. de teſtamen. Facit etiam quia anima cunctis rebus preferenda eſt. l. Sancimus. C. de ſacroſanctis eccle. Et autentica Multomagis. & cetera. Numeroſa eſt ad hoc iurium ſilua.

¶ Secūda ratio eſt, quia ſi ita cautū nō eſſet accideret nōnunꝗ ꝗ pium propoſitū defunctorū improba fraudātium caliditate celaretur, ut dicit ille tex. notabilis

In dicta.l.Nulli.C.de episcopis & clericis, Et quia magna est pietas uoluntatem illius adimpleri qui nec se iuuare nec iam loqui potest, idcirco uoluntati defunctorum ita consultum iri oportet. Et hec quo ad primum remedium quo fratribus mi.& alijs pauperibus non ualentibus agere in iudicio subuentum est officio indicis.

Alterum remediũ. ¶ Deinde autem dicunt doctores, ꝙ alterum remedium quo dictis fratribus consulitur est illud quod sequitur, Quia cuilibet de popula competit actio, & quilibet de populo potest ager ut legata & relicta ad pias causas puta monasterio hospitali fratribus pauperibus & similibus adimpleantur per illum qui grauatus est a testatore uel alias ad hoc tenet᷑. Iura sunt de hoc bona textus in auctentico De ecclesiasti.§. Si autẽ col la.9. Et tenet Lodouicus Romanus in autentica Simile.C.ad legem falci. Et fuit originale dictum Angeli de perusio in dicto.§. Sin autem Ita etiam tenet Bart.in dicta.l.Ne quicquam, qui allegat.l.Hereditas.ff.de pe. here.&.l Quintus.de annuis legatis. Et est de hoc casu formalis & in indiuiduo in dicta.l. Nulli.C.de episc. & cle.in fine. Et facit ad hoc dictum Barba.in.c. Nos quidem, colum.16.De testa.

¶ Predicta fuerunt praticata in ciuitate Barbastri regni Aragonie, ubi ab uniuersitate eiusdem ciuitatis fuit constitutus procurator seu syndicus ad agendum pro legatis relictis monasterio beati Francisci anno a natiuitate domini.1521.quo tempore erat aduocatus dicti monasterij quidam insignis utriusꝙ iuris doctor nomine Leonardus de sancto Angelo, qui suprascripta fundauit & exequi fecit.

Collector ¶ Ex supradictis infertur, ꝙ grauiter erant prefati fratres procurantes ꝙ eis uel suis ecclesijs aut conuentibus relicta in testamentis petantur in iudicio per syndicum deputatum a sede apostolica utendo concessionibus relaxatiuis & destructiuis perfectionis uoti paupertatis in sua regula promissi, presertim cum facilius possint obtinere huiusmodi relicta in testamẽtis medio alicuius deuoti iudicis qui i hoc potest prouidere

Nota.

uidere ex suo officio, ut supra probatum est, aut utē do altero remedio .s. q aduocatus fratrum/uel alius amicus spiritualis petat predicta in iudicio/ non tamen ut syndicus, sed sicut unus de populo, cum etiā hoc fieri possit/sicut supradictum est.

HERESIS ET HERETICVS.

GREGORIVS .9. concessit fratribus mi. proficiscentibus in terras infidelium/ut eos qui per apostasiam/scisma/uel heresim a christiani nominis confessione recesserunt/inter sarracenos habitantes absoluere possint/ac reconciliare per gratiam penitētie salutaris, si ad obedientiam ecclesie Romane in humilitatis spiritu uoluerint redire. b. ffo. 22. conce. 4. Pro terris infideliū. Absolo.

¶ Idem Gregorius concessit prefatis fratribus euntibus ad terras infidelium, ut eos qui quomodolibet fide/uel unitate Romane ecclesie discesserunt/si redire uoluerint & satisfacere pro cōmissis/ualeant recōciliare/& ab anathematis uinculo/quo tenentur absoluere. b. ffo. 257. conce. 641. Pro terris infide. Absolo.

ALEXANDER .6. concessit omnibus & singulis platis ordinis mi de obs .s. generalibus, puintialibus & custodibus plenarie facultatē & authoritatē, ut quoscūq subditos suos fres uidelicet & moniales .s. Clare/ ac utriusq sexus tertiarios inuenerint in aliquo heresis uel apostasie crimine lapsos ac ēt relapsos possint eos absoluere & cū eis dispēsare, prout magis late positū est hoc supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 14. o. fo. 65. Et ffo. 70. conce. 164. Absolo quo ad fres &c. relapsos.

¶ Reliqua attinentia ad huiusmodi materiam pressertim circa inquisitores huius criminis uide infra in dictione Inquisitores heretice prauitatis. Collectio

IEIVNIVM.

EVGENIVS .4. concessit ut congregatio generalis fratrum mi. de obser. haberet facultatē declarandi & ordinandi in quibus locis & prouintijs fra- Capitulū generale. Declarare

tres debeant ieiunia regule in cibis quadragesimalibus obseruare, & in quibus debeant patrum consuetudines imitari uel aliter se habere. B. ffo. 112. cō. 242.

a
Pro monia . sāčte Clare.
¶ Idem Eugenius ordinauit ꝙ moniales sancte Clare ac tertij ordinis sancti Francisci & aliorum ordinū sorores (s. sub obedientia predictorum fratrum existentes) solummodo teneantur ad illa ieiunia ad que fratres ordinis mi regulam obseruātes obligati sunt, & eosdem modos seruent in cibis quadragesimali tēpore exceptis debilibus & infirmis. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47.

3
Pro secul. labo.
¶ Idem Eugenius declarauit ꝙ artifices laboriosas artes exercentes & rustici siue diuites sint siue pauperes non tenentur ieiunare sub precepto peccati mortalis, & ꝙ absolui possunt & induci ad eleemosynas ꝙ alia bona faciēda. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 82. Et fffo. 101. conce. 395.

Collector
¶ Aduerte ꝙ hoc precipue intelligendum est de rusticis laboratoribus qui arant uel similia opera laboriosa exercent.

4
Pro infir. fratri.
SIXTVS. 4. concessit ꝙ fratres mi. non potentes ieiunare bono modo propter infirmitatem uel debilitatem non teneantur. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 99. Et fffo. 100. conce. 384.

5
Pro itinerantibus fratribus.
LEO. 10. concessit ꝙ fratres mi. obseruantes itinerantes possint transferre ieiunium diei itinerationis in alium diem. o. fffo. 93. conce. 286.

6
Pro fratri. predic.
¶ Idem Leo concessit ꝙ fratres mino. maxime predicatores actu predicantes / possint sine scrupulo / & seruato ieiunio anticipare / seu retardare iuxta suam cōsolationem horas comestionis / & serotine collationis. o. ffo. 93. conce. 282.

IMPETRARE LITERAS APOSTOLICAS.

1
PAVLVS. 2. statuit ꝙ nullus fratrum mi. impetrare nec recipere ualeat aliquem locum seu domum / etiam quarūcūꝗ literarū apostolicarū obtētu nisi de licentia generalis uel prouincialis illius ꝓuin-

tie in qua locus seu domus ipsa cõsistit, nisi his literis fuerit spãliter derogatũ. B fo. 10. Et ffo. 94. cõ. 203. Licentia.

SIXTVS .4. districte inhibuit fratribns mi. ne impetrent a protectore ordinis aliquas literas/uel aliqd aliud ultra ꝙ sua facultas in regula predictorũ fratrũ cõcessa se extendit, nec etiã taliter ab alijs impetratis utantur, Et uoluit ꝙ qui contrarium fecerint/puniantur illis penis/quibus essent pro grauibus culpis fm statuta dicti ordinis puniendi, ac ꝙ tales sint nihilominus priuati actibus legitimis/& a suis (si que habent) suspẽsi officijs ipso facto. B fo. 51. Et ffo. 137. cõc. 303. a Protector ordinis.

¶ Qualiter nequeant predicti fratres impetrare aliquod indultum apostolicum/presertim exemptionẽ sine licentia suorum superiorum/uide supra in dictione Exempti fratres. §. 8. & .9. Collector

INCARCERARE.

¶ Qualiter possint/& debeant fratres mino. delinquẽtes incarcerari/uide. s. in dictione Correctio. Collector

INCORRIGIBILES FRATRES.

INNOCENTIVS .4. prohibuit districte, ne fratres mino. quos generalis aut prouintiales ministri ab ordine pro suis culpis & demeritis expellere cõtigerit/ꝓsumant ꝑdicare/seu confessiones audire/uel docere, nisi de licẽtia sedis apostolice aut ꝑdictorũ ministrorũ ad aliũ trãsierint ordinẽ, ꝓut latius positum est supra in dictione Eijcere seu expellere ab ordine. §. 1. Et habetur. b. fo. 36. Et ffo. 120. conce. 261. De eiectis ab ordine.

ALEXANDER .6. concessit facultatem generalibus & prouincialibus ordinis mi. ut possint fratres incorrigibiles habitu ordinis expoliare & ab ordine eijcere, ꝓut habetur supra in dictiõe Habitus fratrũ. §. 9. a

INDVLGENTIE.

¶ Circa materiam indulgentiarum ordini minorũ & Collector

aliijs ordinibus mendicantium concessarum sic proceditur, Primo enim ponuntur indulgentie tam plenarie q̄ alie que solum attinent ad personas fratrum minorum/necnon ad alias personas que eorūdem priuilegijs uniuersaliter gaudere possunt. Deinde subiunguntur alie, que pertinent ad seculares deuotos ordinis tam ecclesias eorūdem fratrum uisitātes q̄ aliqua alia respectu ipsorum fratrum & suorum monasteriorum facientes ac etiam multe alie indulgentie prout infra patebit.

INDVLGENTIE QVO AD FRATRES.

Collector ¶ Circa indulgētias pertinentes solum ad fratres sic proceditur, ꝙ primo ponuntur omnes plenarie, secūdo adduntur alie indulgentie non plenarie, tertio superadduntur indulgentie stationum urbis Rome ac Hierusalem & sancti Iacobi.

INDVLGENTIE PLENARIE QVO AD FRAT.

1 Pro artic. mortis. MARTINVS. 5 Eugenius. 4. Nicolaus. 5. Calixtus. 3. Pius. 2. ac Sixtus. 4 concesserunt omnibus fratribus mi de obseruantia indulgentiam plenariam in articulo mortis. Et ꝙ si occurrerit casus ꝙ non possint confessorem eligere seu habere, tunc etiā consequantur predictam indulgentiam, si sunt in statu gratie. b. ffo. 71. conce. 185.

2 Pro receptione habitus. ¶ Idem Sixtus concessit, ꝙ in receptione habitus cuiuslibet trium ordinum sancti Francisci sit indulgentia plenaria recipienti, & similiter in die obitus. o. fo. 63. Et ffo. 67. cō. 104. Et fffo. 95. cō. 32c.

3 Pro festis domine nostre. Ex priuil. Augusti. ¶ Idem Sixtus concessit uere penitentibus & cōfessis uisitantibus ecclesiam s. Marie de populo urbis Rome in festiuitatibus precipuis domine nostre. s. Conceptionis Natiuitatis Purificationis Annunciationis Visitationis & Assumptionis a primis uesperis usꝙ ad secundas uesperas plenariam omnium peccatorum remissionem & ueniam. B fffo. 77. cōce. 233.

¶ Hac concessione gaudere possunt fratres ratione generalis concessionis indulgentiarum urbis Rome necnon & alterius specialis concessionis que habetur hic infra .§. ultimo. Collector

¶ Idem Sixtus concessit omnibus uere penitentibus & confessis qui predictam ecclesiam sancte Marie de Populo uisitauerint qualibet die sabbati singularum hebdomadarum quadragesime omnium peccatorũ suorum remissionem & ueniam B. fffo. 78. cõce. 234. 4 Pro sabbatis quadragesi.

¶ Aduertendum ꝙ huiusmodi concessione possunt etiam gaudere fratres extra urbem Romam propter generalem concessionem indulgentiarũ predicte urbis eis plenissime factam, non tamen poterunt gaudere huiusmodi indulgentijs persone seculares que uisitauerint ecclesias huiusmodi fratrum extra dictã urbem, prout aliqui fratres asserere nixi sunt, Quapropter Leo. 10. fecit super hoc quandam declarationem & concessionem que ponitur infra .§. ultimo. Collector

INNOCENTIVS .8. concessit ut fratres mino. sacerdotes celebrantes in diebus dominicis & solẽnitatibus domini & beate Marie & sanctorum nostri ordinis habeant indulgentiam plenariam, & fratres laici quando cõmunicant. o. ffo. 69. conce. 148. Et fffo. 99. conce. 361. 5 Cõicare.

¶ Idem Innocentius concessit ut moniales cõmunicantes habeant indulgentiam plenariam. o. ffo. 69. conce. 150. 6 Cõicare.

IVLIVS .2 concessit ꝙ fratres mi. obseruantes toties quoties coronam uirginis Marie que cõtinet. 72. Aue maria & octo Pater noster (premittẽdo ante quaslibet decem Aue maria unum Pater noster) dixerint lucrentur indulgentiam plenariam addendo tamen unum Aue maria pro ipso domino papa. o. fffo. 92. conce. 273. Vide infra .§. 11. 7 De corona domine nr̃e.

¶ Idem Iulius concessit ꝙ predicti fratres dicẽdo coronam saluatoris nostri Iesu Christi que continet. 33. Pater noster & totidem Aue maria in memoriam annorum uite Christi lucrentur cõsimilem indulgentiã plenariam sicut pro corona beate Virginis. o. fffo. 92. 8 De corona domini nostri.

conce.274. Vide circa hoc infra.§.11.

9 LEO.10.cōcessit ꝙ sorores scte Clare & tertij ordinis

Pro monialibus. De coronis beate virginis.

de penitentia nuncupate in congregatione cōmorantes & sub cura fratrū minorum obser. uiuentes toties quoties corone uirginis Marie dixerint lucretur plenariam indulgentiā. o.fffo.92.conce.272. ¶De hmōi coronis ponitur infra alia cōcessio melior.§.11.

10 ¶Idem Leo cōcessit supradictis monialibus, ut quoties sacram sumūt cōmunionē ea die plenariā indulgentiam consequant B.fffo.42.conce.133.

Pro monia.

11 ¶Idem Leo concessit sororibus seu ancillis ordinis beate Marie, ut dicendo coronas domini Iesu & beate Marie uirginis consequant plenariā indulgentiam suorum peccatorum. Et declarauit, ꝙ hoc idem (licet forte minus clare) concesserat ipsemet Leo monialibus sancte Clare.B.fffo.41.conce.134.

Pro monialibus. De coronis.

Collector ¶Aduertendū ꝙ ex hac concessione & ex alijs suprascriptis colligit bis cōcessum esse fratrib⁹ mino. & monialibus sancte Clare ut dicēdo coronas dñi nostri, & dñe nostre consequātur indulgentiā plenariā, licet clarius in oraculis uiue uocis supra positis.§.7.&.9.

Collector ¶Aduertendum est etiam ꝙ corona domini nostri Iesu Christi continet.33.Pater noster & totidem Aue Maria in honorem annorum uite eiusdem Christi. Corona uero beate uirginis dicitur ab aliquibus continere.63.Aue maria, & de decem in decem unum Pater noster, & sic habetur in litteris Leonis superius allegatis. Sed ut alij dicunt & melius continet.72. Aue maria in memoriam.72.annorum quos beata uirgo in hoc seculo creditur vixisse, & ita ponitur in aliis literis eiusdem Leonis.B.fffo.conce.63.204.

12 ¶Idem Leo concessit supradictis ancillis beate Marie, vt quoties sacram sumpserint communionem ea die plenariam consequi valeant indulgentiam.B.fffo.43.conce.727.

Cōicare.

13 ¶Idem Leo concessit ꝙ fratres infirmi ac senes in decrepita etate constituti dicendo vnum psal. vel hymnum virginis vel domini nostri lucrentur indulgentias concessas dicentibus coronas Iesu Christi domi

Pro infirmis.

ni nostri & matris sue, quia huiusmodi psone nõ possunt semper tot dicere. O fffo.60.conce.181.

¶Idem Leo concessit q in sabbato in ramis palmarum & in die sancti Ioannis euangeliste ac in festo eiusdem quod dicitur ante portã latinã. quilibet fratrum mino. regularis obser. dicendo psal. penitentiales vel quinquies Pater noster cum totidem Aue maria, ante sacramentum altaris possit liberare vnam animam a purgatorii penis. Voluit tñ pfatus pontifex, q fratres predicti in perpetuum die qua predicta gratia vtentur dicant pro sanctitate sua vnam coronam beate virginis Marie. O.fffo.61.conce.184. 14 Liberatio animarum a purgatorio.

¶Aduerte q solum tres prefate concessiones pro liberãdis animabus purgatorij inueniuntur autentice. Alie autem que ponũtur inferius vbi explicantur indulgentie per singulas ferias quadragesime reperiuntur in multis summarijs Rome impressis & ideo non debent centemni quis de ipsis nulla habeatur certitudo nec practicentur Rome. 15 Collector

¶Idem Leo concessit q fratres min. dicentes vel recitantes officium defunctorũ pro animabus existentibus in purgatorio vel septẽ psal. penitẽtiales easdem consequantur indulgentias quas consequũtur dicentes coronam beate virginis Marie. s. indulgentiam plenariam toties quoties dixerint. O.fffo.61.conce.187. 16 De officio defunctorum. De psal. peni.

¶Idem Leo cõcessit q omnes prouinciales fratrum mi. obser. acta visitatione ordinaria in cõuentibus sue prouincie habeãt facultatẽ concedendi indulgentiam plenariam oĩbus fratribus cuiuslibet conuentus sic visitati, Et idem de monialibus. s. Clare & tertiarijs in congregatione viuentibus. o.fffo.93.conce.285. 17 De visita. cõuentuũ que fit a prouincia.

¶Idem Leo concessit q toties quoties fratres mino. de obser. dicunt missam conceptionis virginis Marie ac intendunt orare pro sua sanctitate & vniuersali ecclesia habeant indulgentiam plenariam. o. 18 Pro dicen. missã conceptio.

¶Aduerte q pdicta concessio non est als impressa. qa post impressionem librorum priuilegiorũ fuit obtenta seu ad partes hispanie adducta, nihilominus pro indubitata haberi potest, cum habeatur in registro Collector

cōmissarioꝝ curie Roma. ac exinde sit fides extracta.

19 ¶Idem Leo ampliauit supradictam indulgentiā pro fratribus eiusdem ordinis audientibus prefatam missam conceptionis ac etiā pro monialibus sancte Clare in congregatione uiuentibus similiter audientibus predictam missam.o. ¶Hec concessio non est alias impressa propter causam supradictam in fine concessionis precedentis.

pro audiētibus missam, cōceptionis.

20 ¶Idem Leo concessit monialibus s. Clare sub cura fratrum mi. obser. existentibus ac consequens eisdem fratribus, ꝙ dicendo canticum gradum lucrentur indulgentiam quam lucrantur dicendo coronam uirginis Marie.s. indulgentiam plenariam.o.

De cantico graduū

¶Ista concessio non est impressa propter causam suprascriptam in calce.§.18.

21 ¶Idem Leo concessit prefatis religiosis, ꝙ dicendo Decem psal. passionis Christi.s. Deus deus meus respice in me. &c. usq̧ ad psal. In te domine speraui inclusiue lucrentur quod lucrantur dicendo coronam domini nostri Iesu Christi.s. indulgentiam plenariā.

De decē psal. passiōis chrī.

Collector ¶Prefata concessio nō est alibi impressa propter causam supradictam.§.18. ac per consequens nō fit de ea nec de alijs tribus precedentibus aliqua remissio seu quotatio, sicut factum est de alijs.

Collector ¶Aduertendum est circa hanc ultimam concessionem de decem psalmorum de quibus in ea fit mentio quinq̧ sunt primi.5.psal. qui habetur in principio prime dominicalis, reliqui uero quinq̧ sunt etiam primi existentes in principio ferie secunde. Appellantur autem psal. passionis Christi, quia pie creditur ꝙ redemptor noster pendens in cruce dixerit illos, Nam primū uerbum quod dixit in cruce.s. Heloi &c. est in hebreo principium primi psal. predictorum, & ultimum uerbum quod ibidem protulit scilicet, In manus tuas &c. habetur in ultimo psalmo prefatorum decem.

Collector ¶Sciendum ꝙ ultra supradictas indulgentias plenarias fratribus minoribus concessas sunt etiam eisdem fratribus concesse multe absolutiones plenarie in uarijs festiuitatibus alijsq̧ diebus & temporibus anni,

quarum nonnulle habent insimul indulgentias plenarias, Sed quia huiusmodi concessiones posite sunt in dictiõe Absolutio extraordinaria quo ad fratres ideo hic non ponuntur.

¶Pro fratribus predicatoribus.

SIXTVS .4. concessit fratribus or. predicatorum & monialibus eorundem de obseruantia ac tertiarijs eiusdem ordinis in regnis castelle & legionis consistẽtibus uere penitentibus & confessis, ut anno quolibet in festo sancti Dominici & semel in mortis articulo plenariam indulgentiam omnium peccatorum suorum consequantur, ac etiam omnes indulgentias & peccatorum remissiones quas certis anni temporibus (alme urbis ecclesiasticas stationes nuncupatas) uisitantes consequuntur ualeant consequi prout fratribus minoribus cõcessum est. b fo. 55. Et ffo. 73. cõ. 191 — 22 Pro festo sancti dominici. Particularis pro regnis castelle & legio.

¶Aduertendum est ꝙ huiusmodi concessione indulgentie plenarie nequeant uti fratres mi. nisi illi qui sunt in prouintijs dictorum regnorum, quia ipsi habẽt ad hoc specialem concessionem, Dico autẽ ꝙ possunt hac concessione uti non in die sancti Dominici (ut litera dicit) sed in die sancti Francisci, prout declaratũ est per Iulium. 2. & positum est supra in dictione Cõmunicatio priuilegiorum. §. 10 & . 11. — Collector

¶Pro fratribus Augustinensibus.

INNOCENTIVS. 8. concessit fratribus Augustinensibus obseruãtibus congregationis hispanie & monialibus, ut priores dicte congregationis & confessores ab eis deputati eisdem personis dicte congregationis uere penitentibus & confessis (quãdiu sub obseruantia regulari dicti ordinis uixerint ac in synceritate fidei & unitate sancte matris ecclesie & obedientia sedis apostolice permanserint) semel in quolibet anno in festo natiuitatis domini nostri Iesu Christi & deinde in mortis articulo omnium peccatorum suorum de quibus corde contriti & ore confessi fuerint plenariam indulgentiã impendere ualeant. b. fo. 131. Et ffo. 264. concc. 683. — 23 Pro die natiuitatis dñi nri. Particularis pro hispania.

IVLIVS. 2. concessit fratribus Augustinensibus, ut — 24

Pro semel in uita & in mortis articu. confessores idonei & regulares quos ipsi de licentia suorum superiorum duxerint eligendos possint eos absoluere ab omnibus excessibus & delictis ac semel in uita & in mortis articulo omnium peccatorũ suorum remissionem elargiri. B. fffo. 66. conce. 207

¶ Pro omnibus fratribus mendicantibus ac eorũ tertiarijs & familiaribus eorũdem.

25 De indulgẽtijs scte Marie de populo. LEO. 10. concessit ꝙ uniuersi & singuli ordinum mendicantium fratres & moniales tertijq; ordinis utriusq; sexus & familiares eorũ dũtaxat possint gaudere omnibus & singulis indulgentijs & gratijs per predecessores suos & per ipsum domui beate Marie de populo de urbe concessis & concedendis perinde ac si ipsi predictam domum de Populo personaliter uisitarent illis diebus etiam & festiuitatibus quibus indulgentie huiusmodi concesse sunt aut fuerint. B. fffo. 56 conce. 157. ¶ Que autem sint huiusmodi indulgentie dictũ est supra. §. 4. & 5.

Collector ¶ Aduertendum est ꝙ quia idem Leo fuit informatus ꝙ aliqui asserebant ꝙ prefatis indulgentijs poterant gaudere seculares uisitantes ecclesias fratrũ predictorum fecit quandam inhibitionem post concessionem suprascriptam sub sequentibus uerbis.

Excõmunicatio. ¶ Inhibemus in uirtute sancte obedientie, & sub excõmunicationis late sententie pena eo ipso per cõtra facientes incurrẽda omnibus & singulis fratribus cuiuscunq; ordinis & quibuslibet alijs personis, ne predicent aut publice uel priuate nuncient ꝙ indulgentie & gratie huiusmodi sancte Marie de Populo ad personas seculares extendãtur, non obstantibus quibuscunq; in contrarium facientibus, que (quo ad premissa) reuocamus & annullamus. B. fffo. 56. conce. 157. in

Collector fine. Vide circa hoc supra in dictione Communicatio priuilegiorum post. §. 18.

INDVLGEN. NON PLENA. QVO AD FRAT.

1

Pro itinerantibus. ALEXANDER. 4. concessit indulgentiã unius anni & 40. dierum fratribus euntibus per obe-

dientiam ad capitulum generale, Euntibus autem ad capitulum prouintiale centum dierum indulgētiā.b.

¶Hanc concessionem reperi in quadam tabula priuilegiorum antiqua facta per quendam commissarium Romanum.

ALEXANDER.6.concessit omnibus dicentibus in officio beate uirginis iu hymnis Quē terra pontus & O gloriosa dña uersum Maria mater gratie &c, decē annos indulgentiarum pro qualibet uice.o.fo 66.Et ffo.70.conce.170.Et fffo.100.conce.378. 2 Pro uersu Maria ma ter grē &c.

LEO.10.concessit ancillis beate uirginis & monialibus sancte Clare ac sororibus tertij ordinis necnō fratribus mino.de obseruantia, ut dicendo qualibet die quindecim Pater noster & totidem Aue Maria in cōmemorationem omnium uulnerum que saluator noster Iesus Christus in suo sacratissimo corpore passionis trempore pro humani generis salute pertulit cōsequantur quindecim millia annorum de uera indulgentia & remissione peccatorum suorum.B.fffo.43. cōnce.135. 3 Pro uulne rib' chri.

¶Idem Leo concessit fratribus mino.obser.ut indulgentias que generaliter conceduntur porrigentibus manus adiutrices possint predicti fratres omnes huiusmodi indulgentias etiam plenarias promereri dicendo quinquies Pater noster & Aue maria pro felici statu pape & sancte Romane ecclesie, Et hoc in eisdē locis ubi sunt concesse aut in ecclesijs suis.O.fffo.59. conce.173. 4 Pro indulgentijs et plenarijs.

¶Idem Leo concessit ꝙ omnes dicētes infrascriptos quinꝙ psalmos cum antiphona uersu & oratione eandem indulgentiam habeant quā habent dicentes orationes pietatis seu sancti Gregorij. Aña. In nomine Iesu psal.Iubilate deo omnis terra &c.Exaudiat te dominus.Saluū me fac dñe quoniā defecit sanctus. Vsꝙ quo dñe obliuisceris me &c. Sepe expugnauerūt me. Aña.In nomine Iesu omne genu flectatur celestium terrestrium & infernorum, & omnis lingua confiteantur quia dñs noster Iesus Christus in gloria est dei patris. ver. Sit nomē dñi bñdictū in secula. ℟. Ante solē 5 Pro nole Iesu.

permanet nomen eius. Oratio. Omnipotens sempiterne deus dirige actus nostros in beneplacito tuo, ut in nomine dilecti filij tui mereamur bonis operibus abundare Per eundem Christum dominum nostrum. o.fffo.92.conce.270.

6 Pro defunctis. ¶ Idem Leo concessit fratribus mino. obser. ut indulgentie coram imagine pietatis a sancto Gregorio cōcesse possint etiam pro animabus defunctorum lucrari.o.fffo 92.conce.383.

Collector ¶ Ampliatio huius concessionis ponitur imediate.

7 Pro defunctis. ¶ Idem Leo concessit, ut indulgētias a sanctitate sua concessas pro uiuis.s.de corona domini & beate Marie uirginis/ac de orationibus sancti Gregorij ad pietatē/& de psalmis nominis Iesu/& alias similes/etiā ab alijs sanctitatis sue predecessoribus datas possint fratres minores obseruantie ad animas defunctorum extendere, ac pro illarum redemptione sicut pro uiuis lucrari. Et hoc per modum suffragij.o.fffo.94.cōcessione.302.

8 Pro existē. in peccato mortali. ¶ Idem Leo concessit, q̄ omnes tam fratres q̄ seculares dicentes quindecim Pater noster/& totidem Aue maria pro existentibus in peccato mortali in qualibet uice consequantur remissionem tertie partis suorum peccatorum, cum hoc sit opus maxime charitatis.o.fffo.94.conce.300.

9 Pro officio diuino. ¶ Idem Leo concessit, q̄ religiosi ordinis mino. qui officium diuinum soluerent per librum/consequantur remissionem dimidie partis peccatorum cōmissorum in illa die/qua predictum soluerint officium. o.fffo.94.conce.298.

10 ¶ Idem Leo concessit, q̄ fratres trium ordinum sancti Francisci dicentes semel Pater noster / & ter nomē Iesus / semel in die / lucrentur tria millia annorum de indulgentia.o.

Collector ¶ Huius concessionis non ponitur hic quotatio/seu remissio ad libros priuilegiorum ordinis/ sicut in suprascriptis fit, quia post impressionem illorum fuit obtenta / seu ad partes hispanie adducta, nihil ominus pro indubitata haberi potest.

INDVLGENTIE STATIONVM QVOAD FRA.

PIVS .2. concessit fratribus mi. regularis obser. ut ipsi certas capellas/ & loca deuota in suis ecclesijs & oratorijs contenta uisitando/ illas & easdem indulgentias promereri ualeant/ quas personaliter uisitando ecclesias/ oratoria/ capellas/ & altaria in alma urbe consistentia (etiam in diebus stationum) promereri possent. Et hanc eandem concessionem extendit ad moniales s. Clare in obedientia regulari uiuentes sub obedientia generalis obseruantie fratrum minorum/ ita tamen φ septem psal. penitentiales cum Letania dicant uisitando loca predicta per prefatos deputandas seu deputata. o. fo. 52. Et ffo. 66. conce. 93. 1 Pro fratri. min. obs. Pro mon. sctē Cla.

¶ Vide super hoc actionem concessionem infra. §. 7. &. 10 ac. 12. Collector

¶ Idem Pius postea confirmauit predictam concessionem declarando φ fratres laici dicere possint loco septem psalmorum Pater noster s̄m discretionem suorum prelatorum, Et circa hoc fuit determinatum per generalem/ qui tunc temporis erat, φ quilibet frater laicus pro huiusmodi indulgentijs dicat uiginti pater noster/ & totidem Aue maria. o. ffo 66 conce. 93. 2 Pra fratri. laicis.

SIXTVS. 4 concessit fratribus mi. obser. & monialibus sancte Clare/ atq; tertiarijs utriusq; sexus Indulgentiam sancte Marie de Angelis / atq; omnes alias indulgentias generales tam plenarias/ q̄ nō plenarias alme urbis/ dicendo quinq; pater noster, cum totidē Aue maria in suis ecclesijs/ ac si uisitarent loca personaliter ubi sunt iste indulgentie diebus suis. o. fo 64. Et ffo. 68. conce. 136. Et ffo. 96. conce. 333. 3 Pro fratri. mi. & mo. s. Clare & tertiarijs.

¶ Vide ampliationem huius concessionis infra. §. 7. &. 10. ac. 12. Collector

¶ Idem Sixtus concessit iterum/ φ omnes indulgentias stationum Rome & portiuncule concessas fratribus in locis suis habeant moniales siue sorores in earum ecclesijs ab intra eo modo & forma quo fratres, uidelicet cum quinq; pater noster & totidem Aue maria cum gloria patri, Et φ earum seruitrices in eccle- 4 Pro mon. s. Clare & seruitricibus earū.

sia exteriori similiter habeant easdem indulgen. o. fffo. 67. conce. 114. Et fffo. 96. conce. 327.

5 Pro fratri. extra conuentus. ¶ Idem Sixtus concessit ꝙ confessores monialium/ & socij eorum habeant omnes indulgētias ubi adesse eos contigerit/quas habent in ecclesijs suis, Et similiter fratres/maxime predicatores/ & socij eorū. o. ffo. 67 conce. 122. Et fffo. 96. conce. 332. & 333.

6 Pro itine. & seruitri. mo. ¶ Idem Sixtus concessit/ꝙ omnes fratres exeuntes/ & seruitrices monialium pro questu euntes habeant omnes indulgentias, quas lucrati poterant modo supradicto in ecclesijs ubi adesse cōtigerit, sicut in ecclesijs suis o fo. 64. Et ffo. 68. cōc. 139. Et fffo 96. cō. 333.

7 Stationes & indul. ple. pfratri. mi. ¶ Idem Sixtus concessit ꝙ omnes indulgentie plenarie/ & non plenarie/que sunt Rome in singulis ecclesijs, quocunqꝫ tempore & die/eodem tempore & die sint in ecclesijs fratrum mi. pro ipsis tantum, Et dixit ꝙ per nullam aliam bullam factam/uel faciendam intendit sua sanctitas tali indulgentie derogare, que nō preiudicat cruciate o. fffo. 97. conce. 351.

Collector ¶ Aduertendum est hic tā pro ista concessione ꝙ pro certis alijs, ꝙ (cum par in parem non habeat imperium) non est dubitandum quia successor/si uoluerit

Nota. possit a predecessore concessa derogare/ac similiter & idem pontifex ea que ipse cōcessit/si mutauerit intentionem, ac propterea non obstantibus quibuscūqꝫ clausis/etiam si dicatur in prima bulla/seu concessione, ꝙ nisi de uerbo ad uerbum fiat de illa mentio non possit reuocari/uel alie insolite clausule ponantur reuocabitur per sequentem si ponantur iste clausule, nō obstantibus quibuscunqꝫ priuilegijs etiā si de illis deberet fieri mentio de uerbo ad uerbum uel alie similes; Nam licet super hoc fuerit aliquando altercatio inter iuristas, tamen stylus curie hoc decidit, quia sic habet in practica & consuetudine, que est optima legū interpres, Et ita determinat Felinus in capitulo Nonnulli de rescriptis, dicens ꝙ stylus curie preualet, presertim qā maior pars doctoꝝ hoc tenet, & ideo nō decipiant frēs credēdo ꝙ sua priuilegia sint irreuocabilia.

8 INNOCENTIVS .8. concessit ꝙ fratres mi. predi

catores & alij qui per obedientiam reperiuntur extra conuentus & loca possint promereri indulgentias stationum & alias eisdem fratribus concessas in suis ecclesijs dicendo quinquies Pater noster & Aue maria in quacunque ecclesia & loca ea dixerint pro intentione & proposito illius indulgentie, prout illi qui in predictis suis locis dicunt, Ac etiam infirmi in suis infirmarijs & celiis & etiam in lectulis, quando cõmode aliter dicere non possunt. o. fo. 65. Et fffo. 69. conce. 160. Et fffo. 100. conce. 390. Pro fratribus itinerantibus. Pro infirmis.

IVLIVS. 2. concessit fratribus ordinis minimorum qui singulis quadragesime & alijs cuiuslibet anni temporibus stationum aliquam sui ordinis ecclesiam uel aliam in qua eos pro tempore cum obedientie merito fore contingeret uisitauerint & inibi ante illius altare maius quinquies orationem dominicã & toties salutationem angelicam deuote recitauerint, ut omnes & singulas indulgentias consequantur. quas temporibus huiusmodi consequuntur uisitantes ecclesias stationum urbis & alias extra ipsius muros pro stationibus deputatas quasque fratres ipsi consequerentur & consequi possent si ecclesias stationũ huiusmodi eisdẽ temporibus personaliter uisitarent. B. fffo. 6. cõce. 17. 9 Ex priuil. fra. mini.

LEO. 10. cõcessit p quoddã breue monialibus. s. Clare sub cura fratrũ mi. obs. uiuẽtibus ac ẽt eisdẽ fratribus indulgẽtias scte Marie de Angelis siue portiũcule in assisio scde diei Augusti & de quinque Pater noster cũ gloria patri corã sacrario altaris recitãda & de psal. penitentialibus pro stationibus urbis consequendis, prout dictis fratribus antea erant concesse. B fffo. 42. conce. 131. ¶ Vide circa hoc infra. §. 12. latiorum concessionem eiusdem Leonis. 10 Pro monia. sancte Clare. Collector

¶ Idẽ Leo cõcessit ancillis p sororibus ordinis beate Marie sub cura & regimine fratrum mi. degẽtibus indulgentias. s. Marie de Angelis & stationũ urbis Rome, prout ante concesserat monialibus. s. Clare, ut supra positum est B. fffo. 42. conce. 134. 11 Pro monialibus dñe nre.

¶ Idem Leo concessit omnibus fratribus mi. regul. obser. ac monialibus sancte Clare & tertij ordinis q 12 Pro fra-

tri mi.&c. Stationes ac indul. plena. dicendo quinque Pater noster cum Aue Maria & in fine cuiuslibet Gloria patri & pro sanctitate sua unum Pater noster cum Aue Maria similiter cum Gloria patri lucrentur stationes indulgentias & remissiones tā urbis q̄ etiam portiuncule siue Hierusalem ac sancti Iacobi in compostella. Et φ quacunq; hora diei uel noctis & quocunq; loco dicant. s. choro ecclesia claustro oratorio ac cella lucrentur illas. O. ffo. 50. cōce. 180.

Nota.

Collector ¶ Aduerte φ hec concessio est melior & latior reliquis omnibus precedentibus in hac materia.

¶ Sequitur expecificatio indulgentiarum & stationum urbis Rome.

VT AVTEM predicti fratres mi. & alie persone que eorum indulgentijs gaudere possunt scire ualeant quot & quales sint indulgentie stationum & ecclesiarum urbis Rome que eis ut supra uisum est a multis pontificibus concesse sunt, & sic ad easdē sibi accquirendum ac pro felici statu totius sancte ecclesie deuotius & frequentius orandum magis incitētur uisum est opere precium hic illas consequenter describere, prout in diuersis collectionibus tam in urbe Roma q̄ in alijs partibus impresse, licet sparsim reperiuntur. ¶ Circa hoc autē talis seruantur ordo. ¶ Primo enim ponuntur indulgentie septem ecclesiarum principalium seu capitalium urbis Rome. ¶ Secundo adduntur indulgentie stationum per anni circulum discurrendo tam quo ad festa q̄ quo ad dominicas & ferias aduentus & quadragesime. ¶ Tertio uero superadduntur indulgentie hyerosolymitane, quia etiā illas (ut supra dictum est in. §. 12.) possunt lucrari fratres. Vltimo loco annectuntur nonnulle indulgentie sancti Iacobi in compostella, quia etiam illas possunt promereri fratres prefati.

Distō stationū cōcessaꝝ fratrib' mi.

SEQVVNTVR INDVLGENTIE SEPTEM ecclesiarum principaliū urbis Rome que sunt priuilegiate maior i priuilegio & gratia ac dignitate q̄ alie eiusdem urbis.

De indul. PRIMA ecclesia urbis est sacrosancta Lateranensis ecclesia,

ecclesia, que ab antiquo dicebatur basilica saluatoris, nunc autem cõmuniter uocatur ecclesia sancti Ioannis Lateranensis, que ab imperatore Constãtino in latare sui proprij palatij edificata, & a sancto Syluestro papa in honorem sanctissimi saluatoris nostri dñi Iesu Christi/ & sanctorum Ioannis baptiste/ & Ioãnis euangeliste dedicatã fuit, in qua fertur q. s. Siluester & Gregorius/ summi pontifices/ qui eam successiuè cõsecrauerunt/ deuote uisitantibus concesserũt tantas indulgẽtias q eas nemo nisi solus deus enumerare potest. gentijs ecclesie Latecanẽsis.

¶Nota q in hac ecclesia sancti Ioanni Lateranẽsi habetur quedã tabula antiqua, in qua continentur sequẽtia, que quidam bonus pater nostri ordinis tẽpore capituli generalissimi/ anno. 1517. ab illa extraxit. 1

¶Primo ad altare maius sunt indulgentie. 48. annorum/ & totidem quadrageñ. & remissio tertie partis omnium peccatorum. 2

¶Itẽ Constantinus Imperator postq̃ mundatus fuit a lepra per sacri baptismatis susceptionem dixit beato Siluestro, Pater ecce domum meam in ecclesiã ordinaui, infunde in eam tuam largam benedictionem, pro uenientibus ad eam. Et ait ad eum beatus Siluester, Dominus Iesus Christus/ qui te mũdauit a lepra, & purificauit te fontem perhenni/ per suam misericordiam mundet & purificet omnes huc uenientes sine peccato mortali, & auctoritate Petri & Pauli/ & nr̃a sit eis remissio oĩum peccatorũ quocunq tp̃e anni. 3

¶Item sanctus Gregorius papa / qui hanc ecclesiam consecrauit post destructionem eius factam per hereticos confirmauit indulgẽtiam positam per beatum Siluestrum papam antedictum. 4

¶Item Bonifacius dixit, Indulgentie ecclesie Lateraneñ. numerari non possunt, nisi a solo deo, & ego omnes illas confirmo. 5

¶Item in festo saluatoris, cuius imago uisibiliter apparuit oĩ populo Romano miraculose, scilicet quando sanctus Siluester consecrauit dictam ecclesiam primo ubi fuerat populus Romanus congregatus, tunc predicta imago apparuit uisibiliter omni populo de 6

urbe,que imago remansit in pariete/nec comburi po
tuit cum ecclesia bis combusta fuerit,est remissio om
nium peccatorum.

7 ¶Item papa Bonifacius dixit,Si quis ad sedem nr̃am
✠ Lateranẽ.causa deuotionis orationis peregrinatiõis
accesserit,ab oi sorde peccati sit mundatus totus.

8 ¶Item in ecclesia predicta in capella sancti Ioannis
✠ baptiste/in quam mulieres non intrant ibidem ad fõ-
tes est remissio omnium peccatorum.

9 ¶Item in capella sancti Laurentij/in quam similiter
✠ mulieres non intrãt,que dicitur sancta sanctorum est
remissio omnium peccatorum.

10 ¶Item si scirent homines indulgentias ecclesie La-
teraneñ.dicerent,tante sunt ꝙ non oportet nos ire ad
sanctum sepulchrum ultra mare.

SECVNDA ecclesia principalis est ad sanctum Pe-
De idulg. ecclesie.s. Petri. trũ,ubi nunc est sancta sedes apostolica/& palatiũ sanctissimi domini nostri Pape,in qua sunt omni die.48.
anni/& totidem quadragene/& remissio terti partis
1 peccatorum ¶Item in eadem ecclesia fuisse dicũtur
centum & nouem altaria,que nunc pro magna parte
sunt remota/& in melius sub pauciori numero reda-
cta/siue ordinata,Et pro quolibet.18.anni indulgen.
dati sũt,Et inter alia sunt septẽ altaria pricipalia, que
in gyrũ cãcellis cupreis uallata sũt olim deauratis.

2 ¶Item qñcunqꝫ est festũ sanctorũ Petri & Pauli/uel uo-
cationis dictorum altarium/seu etiam festum natiui-
tatis dominice/pasche/seu omnium sanctorũ/aliudqꝫ
festum duplex/duplicantur omnes predicte indulgen
3 tie.¶Item in festo annunciationis beate Marie sunt
ibi mille anni indulgentie.

4 ¶Item a predicto festo usqꝫ ad calendas Augusti sunt
ibi duodecim anni indulgentiarum /& totidem qua-
dragene/& remissio tertie partis omnium peccatoꝝ.

5 ¶Item quicunqꝫ ascendit gradus sancti Petri deuote/
huic conceduntur pro quolibet gradu septem anni in-
dulgentiarum per Alexandrum.6.

De idulg. ecclesie.s. TERTIA ecclesia est ad sanctum Paulũ,in qua sunt
omni die.48.anni indulgentiarum & totidem quadra

gene/& remissio tertie partis omnium peccatorum. Pauli.
¶Item in conuersione sancti Pauli sunt ibi centũ anni indulgentie/& totidem quadragene. ¶Item in festo sanctoꝝ innocentũ/quorũ multa corpora requiescunt ibi/sunt ibidem.48 anni indulgentie/& totidẽ quadragene ab antiquo/modo uero est indulgen.ple. 1 2
¶Item in dedicatione eiusdem que est in octaua sancti Martini sunt ibi mille anni indulgẽtie & totidẽ quadragene/& remissio tertie partis omniũ peccatorũ. ✠ 3
¶Item si quis intrauerit dictam ecclesiam omnibus diebus dominicis/habet tantas indulgẽtias/ac si iret ad sanctum sepulchrum hierosolymis. 4 Nota.

QVARTA ecclesia est ad sanctam Mariam maiorem in qua sunt omni die.48 anni indulgentie/& totidem quadragene/& remissio tertie partis oĩum peccatorũ. ¶Item in uigilia ascensiõis domini, in qua celebratur festum translationis corporis sancti Hieronymi ibidem quiescẽtis/ad altare ipsius est remissio tertie partis omnium peccatorũ concessa a Pio papa.2. 1 De ĩdulg. ecclesie. s. Marie maio. 2
¶Itẽ in oĩbus festiuitatibus beate Marie sunt ibi mille anni indulgentie. ¶Item a festo assumptionis uirginis usq ad eius natiuitatẽ sunt ibi duodecim millia annorum indul. ultra predictas quotidianas indulgẽ. 3
¶Nota tamen/ꝙ quarta ecclesia ab antiquo semper fuit sancti Laurentij, sed tempore Alexandri.6. ad sanctam Mariam tẽpore iubilei fuit assignata pro quarta numero, & alie tres non uisitabantur ex debito, sed ex deuotione tantũmodo ad parcẽdum laboribus peregrinorum & romanorum.

QVINTA ecclesia est ad sanctum Laurentium extra muros, in qua sunt omni die.48 anni indulgentie, & totidem quadragene ac remissio tertie partis omnium peccatorum. 1 De indulgẽ. eccl'e sci Laurẽ. marty.
¶Item in festiuitatibus sanctorum Stephani & Laurentij, quorum corpora ibidem requiescunt & ꝑ octauas eorũ & in singulis stationibus eiusdẽ ecclesie sunt centũ anni indulgentie & remissio tertie partis oĩum peccatoꝝ cõcessi ab antiquo. ¶Sed Calixtus tertius concessit oĩbus utriusqꝫ sexus christifidelibus dictam 2

ecclesiam deuote uisitantibus in singulis festiuitatibus, & stationibus eiusdem ecclesie plenariam remissio-
✠ nem omnium peccatorum. ¶ Item si quis intrauerit
Liberatio unius aie a pur. dictam ecclesiam per annum omni quarta feria liberat unam animam a purgatorio.
¶ Item intrans per ianuam australem eiusdem templi de una cruce ad aliam contritus & confessus habet remissionem omnium peccatorum.

De indulgen. eccl'ie sci Seba. SEXTA ecclesia est ad sanctum Fabianū & Sebastianum extra muros, in qua sunt omni die .48. anni idulgentie & totidem quadragene ac remissio tertie partis peccatorum.
a ¶ Item in eadem ecclesia sunt quotidie mille anni indulgentie dati a Pelagio papa.
¶ Item in eadē ecclesia ad catacumbas ibi prope maius altare sunt tante indulgentie quante sunt in ecclesijs apostolorū Petri & Pauli, quia ibi prius corpora eorum iacuerunt abscōdita longo tēpore in puteo quodam super quem est unū altare. ¶ Item Siluester Gregorius Honorius Pelagius Nicolaus & Ioannes sūmi pontifices concesserunt quilibet eorum mille annos indulgentie quocunq; tempore anni deuote uisitantibus dictam ecclesiam.
¶ Item ibidē in cimiterio Calixti est plenaria remissio omnium peccatorum fm quosdam.
✠

De idulgētiis ecclesie sancte crucis. SEPTIMA ecclesia est ad sanctā Crucem in hierusalem, in qua sunt oī die .48. anni indulgentie & totidē quadragene ac remissio tertie partis oīum peccatorū.
¶ Item omni die dominica sūt in eadem ecclesia trecenti anni indulgentie & totidem quadragene ac etiā
a remissio tertie partis omnium peccatorum.
✠ ¶ Item in dedicatione eiusdem que celebratur in uigilia sancti Benedicti abbatis in mense Martio est ibi plenaria remissio omnium peccatorum.
✠ ¶ Similiter in inuentione tituli sancte crucis, quod ibi in sublimi muro inuentum est tempore Alexādri 6. uigesimasexta Ianuarij, & etiam quotidie in capella sancte Helene, in quā mulieres non intrant nisi semel in anno est indulgentia plenaria.

¶ Sunt etiã & alie indulgentie Rome hincinde in diuersis ecclesijs & locis Alique tertie partis peccatorũ alique quadragenarũ alique annorũ & alique dierum, que similiter concesse sunt fratribus & sororibus minorũ & psonis quibusdã supra declaratis que quia sunt nimis diuerse & minoris nũc reputatiõis omittũtur.

SEQVVNTVR INDVLGENTIE TAM plenarie q̃ non plenarie, que in diebus stationum & nonnullis alijs habetur in ecclesijs urbis Rome, q̃s omnes lucrari possunt predicti fratres ut supradictũ est. Sed pro intelligentia illarũ oportet hic aliqua premittere, prout sequuntur.

¶ Circa indulgentias & stationes inferius annotatas sciendum est, q ut ex supradictis cõcessionibus statiorum stat ad lucrandum indulgentias huiusmodi concessi sunt duo modi ualde diuersi, unus est antiquior & licet prolixior tamen ualde deuotus, alter est recentior ac breuior, & ideo usitatior, Nec immerito quia ultra hoc q (ut uulgariter dicitur) gaudet breuitate moderni ampliora sunt concessa his qui eo utuntur q̃ illis qui solum primum modum sequuntur, Nam in cõcessione Sixti suprascripta conceduntur expresse indulgentie etiam plenarie, quod non habetur (saltem expresse) in concessione Pij. 2. sed in concessione Leonis vltimo posita, adhuc superadduntur indulgentie Hierusalem ac sancti Iacobi in compostella. Attamen in aliqbus partibus ubi amplius uiget deuotio uterq modus simul a fratribus obseruatur, ut sic meliori ac ualidiori modo promereri & assequi ualeant pdictas statiões & indulgentias. Et quia non semper decet, ut nouis superuenientibus uetera proijciantur, psertim cum non abest bonitas a ueteribus ea propter ad satisfaciendum deuotioni deuotorum in sequenti summario omnia (iuxta prefatum antiquum modum) annotabuntur, scilicet signando septem ecclesias principales urbis in quibus proprie sunt huiusmodi indulgentie & ad quas omnes alie in locis fratrum reduci possunt, ut supradictum est.

Collector Declaratio cõcessionũ attinentiũ ad statiões.

¶Est insuper pro intelligentia infrascriptorũ aduertendũ, ꝙ per cruces in margine positas plenarie indulgentie innuuntur, sed per numeros intra positos ante illam dictionem mille debent intelligi millenarij per sequentes uero usq; ibi anni significantur simpliciter alij anni & dies qui usq; ad mille non ascendunt.

SEQVVNTVR PRIMO INDVLGENTIE omnes ecclesiarum urbis Rome modo predicto concesse procedendo per omnes menses anni.

¶In mense Ianuarij.

✠ ¶In circuncisione domini est indulgẽtia plenaria in s. Ioanne lateranensi, & similiter in ara celi.

✠ ¶In die Epiphanie est indul. ple. in s. Petro. & remissio omnium peccatorum in sancta Maria maio.

✠ ¶In octaua epiphanie indulgentia plenaria ad sanctum Petrum.

¶Felicis in pincis mille anni indulgentie ad sanctum Sebastianum.

✠ ¶Sãctorum quinq; martyrum ordinis minorum & sancti Marcelli pape & martyris remissio oium peccatorum, & mille anni ad sãctum Sebastianum.

¶Sancti Antonij abbatis remissio tertie partis peccatorum, quotidie ad s. Mariam maiorem.

✠ Fabiani & Sebastiani indul. plena. & remissio oium peccatorum ad s. Sebastianum, & centũ quinquaginta octo mille ac. 968 anni. & 285. dies.

✠ ¶Agnetis uirginis & martyris remissio oium peccatorum ac ducẽti anni, & omni die mille anni indulgentie ad sanctam Mariam maiorem.

✠ ¶Dominica prima post festum sancti Antonij abbatis ostenditur Veronica, & est indulgen plena ad sanctum Petrum & Romani habẽt septem millia annorum. Et alij citramontani nouem millia annorũ, Sed ultramontani quatuordecim millia & totidẽ quadragenas & remissio. 3. partis peccatorum.

¶Vincẽtij & Anastasij quadraginta millia annorum indulgentiarum ad sanctum Ioannẽ in laterano.

✠ ¶Cõuersio sancti Pauli indul. ple. Et decem mil

lia annorum ad sanctum Paulum.
✠ ℂ Agneris. 2. remissio oium peccatorum ut in primo festo, ad sanctum Ioannem in laterano.
ℂ Cyri & Ioã. remissio. 3. ptis peccatoꝝ ad. s. Sebasti.

ℂ In mense Februarij.

✠ ℂ In die purificationis beatę uirginis indul. ple. ad sanctam Mariam de populo, & . 1 55. mille ac. 293. anni, & . 285. dies.
✠ ℂ Agathe uirginis & martyris indulgętie plenarie ad sanctam Crucem.
✠ ℂ In cathedra sancti Petri indulgen. plena. & mille anni ad sanctum Petrũ & . 1 58. mille ac. 968. anni &. 285. dies.
✠ ℂ Mathie apostoli indulgen. plena ad sanctam Mariam maiorem, ubi corpus eiusdem requiescit & 1 59. mille ac. 290. anni. & . 285. dies.

ℂ In mense Martij.

✠ ℂ Thome de aquino indul. ple. ad sanctã Mariam in minerua & . 1 58. mille ac. 958. anni & . 285. dies.
✠ ℂ Gregorii pape indul. ple. & quotidie. 40. anni indulgen. & tot quadrage. & remissio. 3. partis peccatorum, item mille anni ad. s. Petrum.
✠ ℂ Ioseph cõfes. indul. ple. ad. s. Mariam maiorem.
✠ ℂ In uigilia sancti Benedicti abbatis indulgẽ. plenarie ad sanctã Grucem in capella que dicitur hierusalem cuius dedicatio est illa die.
ℂ Benedicti abba. cẽtum anni indulgen. ad. s. Petrum & . 1 59. mille ac. 1 54. anni & . 40. dies.
✠ ℂ Annũciatio dñica idul. ple. & mille ãni & totidẽ quadra. & remissio. 3. ptis. pctõrũ, & iterũ mille ãni ad. s. Mariã ma. & . 1 58. mille ac. 958. ãni & . 285. dies

ℂ In mense Aprilis.

ℂ Gregorij martyris mille anni indul. & . 1 54. mille ac. 913. anni & . 260. dies.
✠ ℂ Marci euange. indulgẽ. ple. ad. s. Petrum & . 1 54. mille ac. 990. anni & . 200. dies.
✠ ℂ Petri martyris ordinis predicatorum indulgen. plena. adsanctam Mariam in minerua.

ℂ In mense Maij.

✠ ¶ Philippi & Iacobi indul. plen. ad. s. Ma. ma. &. 158. mille ac. 978. anni & 285. dies.

✠ Omnibus diebus dominicis huius mensis indulgē. plena. ad sanctum Sebastianū, &. 186. mille ac. 39. anni &. 100. dies.

✠ ¶ Inuentio sancte Crucis indul. plena. ad sanctam Crucem &. 180. mille ac. 39. anni & centum dies.

✠ ¶ Item. 3. die huius mensis indulgen. plen. quia est consecratio sancte marie rotunde.

✠ ¶ Ioannis ante portā latinam indulḡ liberationis unius aie a purgatorio ad. s. mariam maiorem.

✠ Apparitio sancti Michaelis indulgentia plena. ad sanctam Mariam.

✠ ¶ Item ab ista die usque ad kalendas augusti, sunt quotidie in sancto Ioanne Lateranen. tres indulgen gentie plenarie.

¶ Nerei Archilei atq; Pancratii centum anni indulgē tie ad sanctum Paulum.

✠ ¶ Bernardini cōfesso. ordinis mi. indulgentia ple. ad sanctam Mariam de ara celi.

✠ ¶ In ascensione domini indulgen. plena. ad sanctū Petrū &. 158. mille ac. 968. anni &. 285. dies.

✠ ¶ In festo corporis christi indulgen. plena. in. s. Petro &. 159. mille ac. 968. anni &. 45. dies.

¶ Petronille uirginis mille anni & totidem quadragene indulgen. ad sanctum Petrum.

¶ In mense Iunij.

¶ Marcellini Petri atq; erasmi mille anni indulgentiarum ad sanctum Petrum.

¶ Barnabe apostoli sexcenti anni indulgentie ad sanctum Petrum.

✠ ¶ Antonij confesso. ordinis minorum indulgen. plena. ad sanctam Mariam in ara celi.

¶ Viti & modesti atq; crescentie centum anni indulgen. & tot quadrage. ad sanctum Paulum.

¶ Paulini confesso. & pontifi. 7. millia annorū indulgen. ad. s. Ioannem in laterano.

✠ ¶ In natiuitatē. s. Ioānis baptiste indul. ple. in ecclesia lateranē. Et. 154. mille. ac. 984. anni &. 45. dies.

¶Ioannis & Pauli mille anni indulgentie, ad sanctum Ioannem lateraneñ.

¶Leonis pape mille anni & totidem quadragene ad sanctum Petrum.

✠¶Petri & Pauli indul. plena. in amborum ecclesijs, &.1 59. mille ac. 96 ?. anni. &. 45. dies.

✠¶Commemoratio sancti Pauli indulgen. plena. & mille anni in ecclesia sua.

¶In mense Iulij.

✠¶Octaua sancti Ioannis baptiste indulgen. plena. in eius ecclesia lateranensi.

✠¶Visitatio beate uirginis Marie indulgen. plena. ad sanctam Mariã de populo &.1 58. mille ac. 958. anni, &. 285. dies.

✠¶Bonauenture episcopi & confesso. ordinis minorum indulgen. ple ad sanctum Petrum &.1 58. mille ac. 967. anni &. 285. dies.

¶Diuisio apostolorum duo millia annorum indulgen. ad sanctum Petrum.

✠¶ Alexij confessoris indulgen. plena. & mille anni ad sanctum Ioannem in laterano.

¶Margarite uirginis & martyris centũ anni, ad sanctam Crucem.

¶Praxedis uirginis duo millia annorum indulgentie ad sanctum Petrum.

✠¶Magdalene indulgen. plena. & centum anni ad sanctam Mariam maiorem.

¶ Apollinarius martyris centum anni ad sanctum Ioannem in laterano.

¶Christine uirginis & martyris quadraginta anni & ad sanctam Mariam maiorem.

✠¶Iacobi apostoli indulgen. ple. in sua ecclesia & ad sanctam Mariam maiorem.

✠¶Anne matris beate uirginis Marie indulgen plena. ad sanctam Mariam maiorem.

¶Panthaleonis martyris quadraginta anni indulgen. ad sanctam mariam maiorem.

¶ Nazarij Celsi Victoris trecenti anni indulgen. ad sanctam Crucem.

¶ Simplicis & Faustini quinque millia annorum ad sanctum Sebastianum.

¶ In mense Augusti.

✠ ¶ In die sancti Petri ad uincula/ & per octo dies sequentes indulgē. plena in ecclesia eiusdem. &.158. mille/ac.968. anni &.285. dies.

✠ ¶ In festo dedicationis sancte Marie de angelis seu portiuncule/ que fuit prima ecclesia ordinis mino. indul. ple. ad sanctam Mariam maiorem.

✠ ¶ Inuentio sancti Stephani indulgētia plenaria ad sanctum Laurentium.

✠ ¶ In festo sancte Ma. de niue indul. ple. ad s. M. ma. &.159. mille ac.790. anni &.285. dies.

✠ ¶ Dominici confessoris indul. ple. ad s. Mariam in miner. &.158. mille ac.958. anni &.285. dies.

¶ Sixti/ Felicissimi/ & Agapiti plures indulgentie ad sanctam Crucem.

¶ Ciriaci/ Largi/ & Smaragdi/ mille anni ad sanctum Sebastianum.

✠ ¶ Laurentij martyris indul. ple. & per totam octauam/ &.158. mille ac.958. anni/ &.285. dies. & omni die mille anni/ & totidem quadrage. & remissio.3. partis peccatorum in eiusdem ecclesia.

✠ ¶ Clare uirginis indulgentia ple. ad sanctam Mariam maiorem/ & centum anni ad sanctam Crucē.

¶ Eusebij confesso. mille anni indul. ad s. Ma. ma.

✠ ¶ In uigilia assumptionis beate Marie/ ad uesperas indul. ple. ad sanctam Mariam de populo.

✠ ¶ In die assumptionis eiusdem beate uirginis/ & per totam octauam indul. ple. & remissio omnium peccatorū/ &.40. anni/ & totidē quadragene/ ac remissio tertie partis peccatorū ad s. Mariā/ & ad s. Petrum.185. mille ac.162. anni & centum dies.

✠ ¶ Dominica infra octauam assumptionis remissio omnium peccatorum in ara celi.

✠ ¶ Lodouici confesso. ordi. mino. indulgentia plenaria ad sanctam Mariam in ara celi.

✠ ¶ In octaua assumptionis remissio omnium peccatorum ad sanctam Mariam trans tyberim.

✠ ¶ Bartholomei apostoli plenaria remissio omniũ peccatorum/& septem millia annorum indulgentie/ad sanctum Ioannem in laterano.

✠ ¶ Augustini episcopi indulgentia plenaria in ecclesia eius & mille anni ad sanctam Mariam.

✠ ¶ Decolatio sancti Ioannis baptiste indulgẽ. plen. & remissio omnium peccatorum, item centũ anni & tot quadragene & remissio tertie partis peccatorum ad sanctum Ioannem in laterano.

¶ In mense Septembris.

✠ ¶ In uigilia natiuitatis domine nostre ad uesperas indulgen.ple.ad sanctam Mariam de populo.

✠ ¶ In die natiuitatis eiusdem uirginis indulgẽ.ple. ad sanctam Mariam rotũdam &.159. mille ac.790. anni &.185.dies.

¶ Adriani martyris ducenti anni indulgentie ad sanctam Mariam maiorem.

✠ ¶ Exaltatio sancte Crucis indulgen. plena. & mille.40.anni & remissio.3.partis peccatorũ ad.s.Crucem &.159.mille ac 64 anni &.45.dies.

¶ Euphemie Lucie & Geminiani mille anni ad sanctum Ioannem in laterano.

¶ Eustachij & sociorum eius cẽtum triginta anni ad sanctum Sebastianum.

✠ ¶ Matthei apostoli indulgentia plenaria & centũ triginta anni ad sanctum Laurentium.

¶ Cosme & Damiani septem millia annorum indulgentie ad sanctum Sebastianum.

✠ ¶ Michaelis archangeli indulgen.plena.ad sanctã Mariam maiorem &.154.mille ac.991. anni & ducenti dies.

✠ ¶ Hieronymi cõfesso.indul.ple.ad.s. Mariã maio. ubi est corpus eius, Itẽ duo millia annorũ indulgẽtie &.158.mille ac.790.anni &.285.dies.

¶ In mense Octobris.

✠ ¶ In festo beatissimi patris nostri Francisci & per eius octauam indulgen. plena.in eius ecclesia trãs tyberim & ad sanctum Paulũ &.185. mille ac.968. &.285.dies.

✠ ¶ Luce euangeliste indulgen. plena. & mille anni, ad sanctam Mariam maiorem.

✠ ¶ Simonis & Iude apostolorum indulgen. plena. ad san. Petrū, &.40 anni & totidem quadragene & remissio tertie partis peccatorum, &.158.mille ac 968.anni &.285.dies.

¶ In mense Nouembris.

✠ ¶ In festo omnium sanctorum indulgen. plena.ad sanctam Mariam rotundam &.185. mille ac.662. anni &.100.dies.

✠ ¶ In commemoratione animarum indulgētia plena.& per octo dies sequentes, ad sanctam Mariam maiorem,& in ecclesia sancti Gregorij &.154.mille ac.991.anni &.200.dies.

✠ ¶ In octaua omnium sanctorum plenaria remissio peccatorum ad sanctum Petrum.

¶ Quatuor coronatorum multe indulgentie ad sanctum Ioannem in laterano.

✠ ¶ Dedicatio basilice Saluatoris indulgen.plena.in sancto Ioanne lateraneñ.item centum anni & trecēti dies,&.154 mille ac.983.anni &.285.dies.

¶ Triphonis Respitij & Nimphe plures indulgentie ad sanctum Laurentium.

¶ Martini episcopi trecenti anni & totidem quadragene ad sanctum Sebastianum.

✠ ¶ Dedicatio basilice principis apostolorum indulgen plenaria & undecim millia annorum & totidē quadragene & remissio tertie partis peccatorum, ad sanctū Petrū,&.159 mille ac.964.an.&.285.dies.

¶ Helisabeth filie regis hungarie centum anni indulgentie ad sanctam Crucem.

✠ ¶ Presentatio beate Marie indulgentia plenaria & remissio omnium peccatorum ad sanctam Mariā maiorem.

✠ ¶ Cecilie uirginis & martyris indulgentia plenaria in ecclesia eius & ad sanctam Mariam ara celi & uiginti anni indulgentie &.159 mille ac.790. anni &.285 dies.

✠ ¶ Clementis pape & martyris indulgentia plena.

in ecclesia eius & ad sanctum Petrum &.158. mille ac.966.anni &.250.dies.

¶Felicitatis martyris.40.anni indulgen. ad sanctam crucem.

¶Grisogoni martyris mille anni indulgentie ad sanctam Mariam maiorem.

¶Catherine uirginis & martyris mille anni indulgē. ad sanctam Mariam maiorem.

¶Saturnini martyris centum anni indulgentie ad sanctum Sebastianum.

¶Andree apostoli mille anni indulgen. & remissio tertie partis peccatorum, & indulgen. plena. ad sanctum Petrum &.159. mille ac.974. anni &.45.dies.

¶In mense Decembris.

¶Bibiane uirginis & martyris.9.millia annorum indulgen. ad sanctam Mariam.

¶Barbare uirginis & martyris mille anni indulgen. ad sanctam Crucem.

¶Sabbe abbatis centum anni ad s.Petrum.

✠ ¶Nicolai episcopi.300.anni & tot quadrage.& indul.ple.in ecclesia eius & ad sanctam Crucē &.154. mille ac.991.anni & ducenti dies.

✠ ¶Ambrosii episcopi mille anni & indulgentie plenarie ad sanctum Petrum.

✠ ¶In uigilia conceptionis beate uirginis ad uesperas indul.ple.ad.s.Mariam de populo.

✠ ¶In festo conceptionis uirginis indul.ple. ad sanctam Mariam de populo, &.158. mille ac.968. anni &.285.dies.

¶In quatuor temporibus.40.anni indulgentie & totidem quadrage & remissio tertie partis peccatorū ad sanctam Mariam maiorem.

¶Thome apostoli.300. anni & remissio partis omnium peccatorum, & indulgentie plenarie ad sanctum Paulum.

✠ ¶In natiuitate domini nostri Iesu Christi indulgē. plena in qualibet trium missarum & mille anni ad sanctam Mariam maiorem.

¶Anastasie martyris mille anni indulgentie ad san-

ctam Mariam maiorem.

✠ ℭ In die.s. Stephani indulgen. plena ad.s. Laurentium, ubi est corpus eius item duo millia annorum item centum anni & totidem quadragene, & indul. ac remissio.3.partis peccatorum & plures indulgentie in eius ecclesia in monte celso.

✠ ℭ In sancto Ioannis euangeliste indulgen. plena ad sanctum Ioannem in laterano & centu anni ad sanctum Paulum.

✠ ℭ Et liberatio unius anime a purgatorio, &.158. mille ac.790.anni.

✠ ℭ Sanctorum Innocentum indulgen. plena & quadraginta anni & totidem quadrage. ad sanctu Pau.

✠ ℭ Syluestri pape indulgen. plena. & decem millia annorum ad sanctum Ioannem in laterano.

SEQVVNTVR STATIONES QVE IN urbe Roma habentur in diebus aduentus & quadragesime & nonnullis alijs diebus.

ℭ Aduertendum est quia longum foret explicare semper singulas ecclesias principales urbis ad quas (ut predictum est) reducutur in locis fratrum omnes alie ecclesie, ideo sufficiet in quacunque statione ponere signum consuetum designans quamlibet dictarum septem ecclesiarum capitalium, Hec autem signa sunt septem litere alphabeti, Ita quod per. A. intelligitur sanctus Ioannes lateranen. per. B. sanctus Petrus. per. C. sanctus Paulus per. D. sanctus Lauretius per. E. sancta Maria maior per. F. sanctus Sebastianus per. G. sancta Crux.

IN ADVENTV DOMINI.

E ℭ Dominica prima ad sanctam Mariam maiorem. 158. mille &. 790. anni &. 285. dies indulgentie.

G ℭ Dominica. 2 ad sanctam Crucem. 158. mille ac. 64. anni &. 45. dies indulgentie.

B ℭ Dominica tertia ad sanctum Petrum. 158. mille

ac.168.anni &.285.dies.

E ¶Feria quarta quatuor temporum ad sanctā Mariam maiorem. 158. mille ac. 790. anni &. 285. dies.

F ¶Feria sexta ad sanctos apostolos. 158. mille ac. 968. anni &. 285. dies.

B ¶Sabbato ad sanctum Petrum. 158. mille ac. 968. anni &. 265. dies.

F ¶Dominica quarta ad sanctos apostolos. 158. mille ac. 968. anni &. 285. dies.

E ¶In uigilia natalis domini ad. s. Mariā maio. 159. mille ac. 790. anni &. 285. dies.

E ¶In prima missa natiuita. domini ad. s. Ma. maio. 159. mille ac. 790. anni &. 285. dies.

B ¶In secunda missa ad. s. Anastasiam. 158. mille ac. 790. anni &. 285. dies.

E ¶In tertia missa ad. s. Mariam maio. 159. mille ac. 790. anni &. 185. dies.

D ¶In die sancti Stephani in celio monte. 154. mille ac. 991. anni &. 200. dies.

¶In die sancti Ioannis euangeli. ad sanctam Mariā maiorem. 159. mille ac. 790. anni &. 285. dies.

✠ ¶Et liberatio unius anime a purgatorio.

C ¶In die Innocentum ad. s. Paulum. 155. mille ac. 291. anni &. 200. dies.

E ¶In die. s. Syluestri ad. s. Mariā trans tyberim. 158. mille ac. 958. anni &. 285. dies.

E ¶In circuncisione domini ad. s. Mariam in ara celi & ad sanctum Ioannem in latera. 154. mille ac. 983. anni &. 285. dies.

B ¶In die Epiphanie ad. s. Petrum. 158. mille ac. 968. anni &. 285. dies.

D ¶Dominica in septuagesima ad. s. Laurē. 158. mille ac. 968. anni &. 285. dies.

✠ ¶Item liberatio unius anime a purgatorio.

C ¶Dominica in sexagesima ad sanctum Paulū. 155. mille ac. 290. anni &. 200. dies.

B ¶Dominica in quinquagesima ad sanctum Petrū 158. mille ac. 968. anni &. 285. dies.

IN QVADRAGESIMA.

E ¶ Feria quarta cinerum ad s. Sabinam. 155. mille ac 293. anni & .285. dies.
B ¶ Feria quinta ad sanctum Georgium. 154. mille ac 913. anni & .285. dies.
D ¶ Feria sexta ad sanctum Ioannem & Paulum. 155 mille ac. 291. anni & .220 dies.
F ¶ Sabbato ad sanctum Triphonem. 158. mille ac 983. anni & .285 dies.
A ¶ Dominica prima ad sanctum Ioã. in latera. 154. mille ac. 984. anni & .285 dies.
B ¶ Feria secunda ad sanctum Petrũ ad uincula. 158. mille ac. 968. anni. & .285. dies.
E ¶ Feria tertia ad sanctam Anastasiam. 158. mille ac 968. anni & .285. dies.
✠ ¶ Item liberatio unius anime a purgatorio.
E ¶ Feria quarta ad sanctam Mariam maiorem. 159. mille ac. 790. anni & .285. dies.
D ¶ Feria quinta ad sanctum Laurentium in palisper ne. 158. mille ac. 968. anni & .285. dies.
F ¶ Feria sexta ad san. apostolos. 158. mille ac. 968. anni & .285. dies.
B ¶ Sabbato ad sanctum Petrum. 158. mille ac. 964. anni & .45. dies.
E ¶ Dominica secunda ad sanctam Mariam in domi nica. 158. mille ac. 968. anni & .285. dies.
C ¶ Feria secunda ad sanctum Clementem. 158. mil le ac. 956. anni & .250. dies.
D ¶ Feria tertia ad sanctam Balbinam. 155. mille ac 293. anni & .285. dies.
E ¶ Feria quarta ad sanctam Ceciliam. 159. mille ac 790. anni & .285. dies.
E ¶ Feria quinta ad sanctam Mariam trans tyberim. 158. mille ac. 858. anni & .285. dies.
G ¶ Feria sexta ad sanctum Vitalem. 158. mille ac 958. anni & .285. dies.
F ¶ Sabbato ad sanctum Marcellum & Petrum. 154. mille ac. 965. anni & .200. dies.

D ¶ Dominica

D ¶Dominica tertia ad sanctum Laurentium. 159.
✠ mille anni ac.54. anni &.30. dies. ¶Item liberatio unius anime a purgatorio.
B ¶Feria secũda ad sanctum Marcum. 154. mille ca 909. anni &.200. dies.
E ¶Feria tertia ad sanctam Potentianam. 154. mille ac.991. anni. &.200. dies.
G ¶Feria quarta ad sanctnm Sixtum. 155. mille ac 790 anni & centum dies.
G ¶Feria quinta ad sanctnm Cosmã & Damiã. 154. mille ac.991. anni & ducenti dies.
D ¶Feria sexta ad sanctum Laurentiũ in lucina. 154. mille ac.991. anni &.200. dies.
B ¶Sabbato ad sanctam Susannã. 154. mille ac.91 anni &.200. dies.
G ¶Dominica quarta ad sanctam Crucem. 159. mil
✠ le ac 60. anni &.45. dies. ¶Item liberatio unius anime ex purgatorio.
E ¶Feria secunda ad quattuor coronatos. 156. mille ac.990 anni &.200. dies.
D ¶Feria tertia ad sanctum Laurentium in damaso 154. mille ac.991. anni &.200. dies.
C ¶Feria quarta ad sanctum Paulum. 155. mille ac 291. anni &.200. dies.
A ¶Feria quinta ad sanctum Syluestrum. 154. mille ac.991. anni. &.200. dies.
D ¶Feria sexta ad sanctum Eusebium. 154. mille ac 991. anni &.200. dies.
G ¶Sabbato ad sanctum Nicolaum in carcere. 154. mille ac.991. anni &.200. dies.
B ¶Dominica in passione ad sanctum Petrum. 159. mille ac.964. anni &.35. dies.
D ¶Feria secunda ad sanctum Crisogonum. 154. mil le ac.991. anni &.200. dies.
C ¶Feria tertia ad sanctum Ciriacum. 154. mille ac 911. anni &.200. dies.
A ¶Feria quarta ad sanctum Marcellum. 155. mille ac.291. anni &.200. dies.
C ¶Feria quinta ad sanctum Apollinarem. 154. mil

ſe ac.991.anni &.200.dies.

E ¶Feria ſexta ad ſanctum Stephanum in celio mõte.154.mille ac.991.anni &.200 dies.

✠ ¶Item liberatio unius anime a purgatorio.

E ¶Sabbato ad ſanctum Ioannem ante portam Latinam.158.mille ac.849.anni &.45.dies.

✠ ¶Item liberatio unius anime a penis purgatorij.

A ¶Dominica in palmis ad ſanctum Ioannem in laterano.156.mille ac.859.anni &.30.dies.

A ¶Feria ſecunda ad ſanctam Paxedem.155.mille ac 65.anni &.200.dies.

A ¶Feria tertia ad ſanctam Priſcam.161.mille ac 551.anni & centum dies.

E ¶Feria quarta ad ſanctam Mariam maiorem.185.mille ac.662.anni & centum dies.

A ¶Feria quinta in cena domini ad.ſ.Ioannem in laterano.185.mille ac.639.anni & centum dies.

G ¶Feria ſexta in paraſceue ad ſanctam Crucẽ.186.mille ac.639.anni &.100.dies.

A ¶Sabbato ad ſanctum Ioannem in laterano.186.mille ac.639.anni & centum dies.

E ¶Domiuica reſurrectionis ad.ſ.Mariam maio.185.mille ac.162.anni & centum dies.

B ¶Feria ſecunda ad ſanctum Petrum.158.mille ac 968.anni &.285.dies.

C ¶Feria tertia ad ſanctum Paulum.155.mille ac 291.anni &.200.dies.

D ¶Feria quarta ad ſanctum Laurentium extra muros.159.mille ac.594.anni &.30.dies.

✠ ¶Item liberatio unius anime a purgatorio.

F ¶Feria quinta ad ſanctos apoſtolos.158.mille ac 968.anni &.285.dies.

E ¶Feria ſexta ad ſanctam Mariam rotundam.168.mille ac.968 anni &.285.dies.

A ¶Sabbato ad ſanctum Ioannem in laterano.156.mille ac.859.anni &.30.dies.

C ¶Dominica in albis ad ſanctum Pãcratium.168.mille ac.555.anni &.30.dies.

B ¶In letanijs maioribus ad ſanctum Petrum.158

mille ac 968. anni &. 285. dies.
B ℭ Dominica in penthecoste ad sanctũ Petrum. 158. mille ac. 968. anni &. 285 dies.
B ℭ Feria secũda ad sanctum Petrum ad uincula. 158. mille ac. 968. anni ac. 285. dies.
E ℭ Feria tertia ad sanctam Anastasiam. 158. mille ac 968. anni &. 285 dies.
E ℭ Feria quarta ad sanctam Mariam maio. 159. mille ac. 790. anni &. 285. dies.
D ℭ Feria quinta ad sanctum Laurentium. 158. mille ac. 968. anni &. 285. dies.
✠ ℭ Item liberatio unius anime a purgatorio.
F ℭ Feria sexta ad sanctos apostolos. 158. mille ac 968. anni &. 285. dies.
B ℭ Sabbato ad sanctum Petrum. 159. mille ac. 964. anni &. 45. dies.
E ℭ Feria quarta quatuor temporum septembris ad sanctam Mariam maiorem. 159. mille ac. 890. anni &. 285. dies.
E ℭ Feria sexta ad sanctos apostolos. 158. mille ac 968. anni &. 285 dies.
B ℭ Sabbato ad sanctum Petrum. 158. mille ac 968. anni &. 285. dies.
✠ ℭ Item liberatio unius anime a purgatorio.
✠ ITEM NOTANDVM ꝙ a dominica Letare, que est quarta in quadragesima usq; ad feriam tertiam pasche ſm fidem romanorũ est remissio omnium peccatorum ad sanctam Mariam ma.
ℭ Item ꝙ a feria secunda maioris hebdomade usq; ad feriam secundam resurrectionis est indulgentia plenaria ad sanctum Marcum.
✠ ℭ Item ꝙ oẽs indulg in quadragesima duplicãtur.
ℭ Item quolibet sabbato quadragesime ac etiam ſm aliquos. 2. & 4. & 5. feria maio. hebdomade est indulgentia plenaria.
ℭ Item in sextis ferijs mensis Martij est magnus concursus populi Rome ad sanctum Petrum, ex quo coniecturari potest ꝙ ibi tunc magne sint indulgẽ.
ℭ Et idem dicendum & credendum est de omnibus

abbatis anni ad sanctum Ioānem in laterano, quia similiter tunc confluit eo populus romanus.

¶ Item attende/& nota ꝙ ſm aliquos quando est aliqua statio/siquis uisitat ecclesiā ubi est talis statio/ lucratur omnes indulgentias septem ecclesiarum capitalium/ac etiam aliarū, sed quando est indulgētia & non statio/lucratur tm̄ indulgentias illius ecclesie quam uisitat. Attamen fratres mi. per cōcessionem Sixti & suorum successorum dicēdo Pater noster & Aue Maria (ut supra) quotidie omnes indulgentias indistincte omnium titulorum & ecclesiarum urbis lucrantur.

✠ a NOTANDVM est etiam ꝙ ſm aliquos Rome est quotidie ad minus in tribus locis ad que mulieres nō ingrediūtur remissio plenaria omnium peccatorum & in octo locis ad minus remissio tertie partis, Et in uno loco remissio quarte & in alio septime & in diuersis ecclesijs & locis ipsius urbis indulgentie quasi innumerabiles, & ſm aliquos sunt in sūma quadringenta millia annorū & mille quadringente quadragene indulgētiarum. ¶ Item sunt alie multe & magne indulgentie in diuersis locis & ecclesijs quotidie, & in dedicationibus altarium & ecclesiarum & in diuersis temporibus & locis & festiuitatibus sanctorū augentur indulgentie & duplicantur omnes in quadragesimam.

Epilogus multarū indulgentiarum.

¶ Vltra predictas indulgentias addite sunt nonnulle alie de nouo a Sixto .4. & ab alijs maxime in ecclesijs ab eodem factis seu reedificatis in sancta Maria de pace & in sancta Maria de populo in festis beate uirginis & sabbatis quadragesime & a sabbato de passione usqꝫ ad octauā pasche, ubi est maximus concursus populi Romani. ¶ Has autē omnes indulgentias (ut premittitur) possunt quotidie lucrari fratres & sorores & alij supra expressi uisitando ecclesias in quibus morātur & dicendo quinquies Pater nōster & Aue maria ut supra uel uisitando septem loca deputata specialiter in memoriam septem principalium ecclesiarum urbis Rome & dicendo septem psalmos penitentiales cum letania. Et laici dicendo certum numerum Pater no

ster sibi a superioribus pretaxatum, qui quidem modus adhuc seruatur a multis laudabiliter, ne tanta gratia facile contemnatur.

ADVERTENDVM est insuper ac ualde memorie commendandū (ne quis de cetero decipiatur sicut hucusq̧ multi decepti sunt) ꝙ indulgentie plenarie superius annotate nec alique alie que per anni circulū in ecclesijs urbis Rome habentur non cōceduntur accipientibus bullas cruciate uel fabrice sancti Petri aut habentibus alias concessiones uel cōfessionalia, quia (prout apparet in bullis originalibus huiusmodi cruciate &c.) ibi solum conceduntur stationes & indulgētie propter stationes concesse. Et si forte aliquādo ibi absolute concederentur indulgentie ecclesiaū urbis, tamen ex quo nunq̄ expresse fit ibidem mentio de indulgentijs plenarijs (quod tamē fm stylum curie Ro. necessario requiritur ad hoc ut tales indulgētie intelligantur concesse, prout a peritissimis curialibus asseritur) ideo uirtute huiusmodi bullarum nequeunt lucrari nisi ad plus stationes & indulgentias non plenarias, & multo minus consequuntur indulgentias liberationis animarū a purgatorio nisi expecificent in bullis predictis, que tamen expecificatio nunq̄ reperitur facta, Sed questores seu cōmissarij lucri causa uel ex ignorantia ponunt tales indulgentias in summarijs/ quos ipsi pro libito suo componunt eliciendo ex summarijs ordinis nostri minorū quibus (ut supra dictū est expresse omnes indulgentie etiam plenarie cōcesse) sunt, propter quod superfluū & perinde prohibitū est nobis strictissime tales bullas accipere, nisi cū magnis modificationibus, que uix simul concurrent, ut habetur. fffo. 60. conce. 178. & supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 12. Et in dictiōe Cruciata. §. 3. Nota.

SEQVVNTVR INDVLGENTIE CONCESSE in diuersis ecclesijs & locis ciuitatis sancte hierusalē intra & extra muros eiusdē, quas etiā possunt promereri fratres mi. obser. & alie persone que eorū priuilei- Diuisio locorū ciuitatis s. hierusalem.

giis potiri ualent, uirtute concessionis Leonis. 10. supra posite §. 12.

¶ Pro intelligētia indulgentiarū infrascriptarum est notandum ꝙ in septem locis principalibus sunt mysteria & indulgentie Hierusalem, quorum locorū tria sunt intra muros & quattuor extra muros circū circa. Intra muros primus locus est mons Sion qui est quedam pars ciuitatis in altiori loco sita, ubi Dauid fecit psalterium, ac ubi sunt sepulchra regū Israel, ibi etiā fuerunt domus Anne & Cayphe ac sanctum cenaculum. Secundus locus est caluarius, qui licet tempore passionis esset extra ciuitatem, nunc tamen mons est intra muros. Tertius locus est corpus ciuitatis. Extra ciuitatem uero sunt reliqua sancta loca .s. Torrens cedron Vallis siloe Mons oliueti & Bethania In his locis seu partibus continentur omnia mysteria intra & extra muros ciuitatis Hierusalem, prout late ac particulariter sequuntur.

INDVLGEN. CONCES. IN MONTE SION.

✠ ¶ In monasterio montis Sion ubi habitabant fratres mi. obseru in loco vbi Christus fecit ultimam cenam est indulgentia plenaria.

✠ ¶ In capella que dicitur sancti Thome apostoli ubi dominus ei apparuit &c. est indulgentia plenaria.

✠ ¶ In capella ubi descendit spiritus sanctus in die pentecostes est indulgentia plenaria.

✠ ¶ In loco ubi obijt beata uirgo est indulgen plena.

¶ Vbi sanctus Mathias fuit electus in apostolū sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.

¶ Vbi sanctus Iacobus minor fuit electus in primū episcopum Hierusalem sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.

¶ In capella ubi sanctus Ioannes euangelista dicebat missam domine nostre sunt septem anni & totidē quadragene indulgentie.

¶ Vbi fuerunt diuisi sancti apostoli, ut irent ad predicandum per uniuersum orbem sunt septem anni & totidem quadragene indulgentie.

¶ In loco ubi fuit translatum corpus sancti Stephani prothomartyris sunt septem anni & totidẽ quadragene indulgentie.
¶ In capella que quondam fuit coquina ubi agnus paschalis cene domini assatus est sunt septem anni & totidem quadragene indulgentie.
¶ In introitu domus Cayphe ubi ancilla ostiaria dixit Petro. Et tu cum Iesu galileo eras sunt septẽ anni & totidem quadragene indulgentie.
¶ In medio prefate domus Cayphe ubi Petrus negauit Christũ sunt septem anni & septẽ quadra. indul.
¶ Iuxta predictam domum est locus qui dicitur galli cantus & sunt ibi septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In quodam loco ubi Christus in domo Cayphe stetit usq; mane postq̃ fuit captus in nocte passionis/ sunt septem anni & septem quadragene indulgen.
¶ Prope dictam domum est locus ubi domina nostra uenit & stetit postq̃ sciuit captionem filij sui & sunt ibidẽ septẽ anni & septẽ quadragene indulgẽ.
✠ ¶ In domo Anne ubi Christo fuit data alapa est indulgentia plenaria
¶ Iuxta predictam domum est locus ubi iudei uoluerunt capere corpus domine nostre cum deferretur ad tumulandum, & sunt ibi septem anni & septem quadragene indulgentie.
✠ ¶ In prefato monte sion est locus ubi decollatus fuit sanctus Jacobus maior & ibidem est indulgentia plenaria.

¶ Indulgentie concesse in monte caluario.

✠ ¶ Prope foramen ubi posita est crux Christi & ipse ibi crucifixus est indulgentia plenaria.
¶ Vbi Melchisedech obtulit panem & uinum sunt septem anni & septem quadragene indulgen.
¶ Ibidem prope est locus ubi Abraham uoluit immolare Isaac & sunt ibi septem anni & septem quadragene indulgentie.
✠ ¶ In loco ubi dominus de cruce depositus fuit positus in gremio domine nostre est indulgen. plena.

✠ ¶ In sancto sepulchro Christi est indulgen. plena.
✠ ¶ In quadam capella que est iuxta locum ubi cruci fixus est Christus est quedam scala ibidemq; est indulgentia plenaria.
✠ ¶ Sub rupe ubi domin⁹ crucifixus est habetur quedam capella in qua sancta Helena reperit crucē dominicam & est ibi indulgentia plenaria.
¶ In alia capella ubi est colūna super qua sedit Christus cum fuit spinis coronatus sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In altera capella ubi sortes misse sunt super uestem Christi sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In specu quadam ubi positus est Christus interim ꝙ crucifixores aptabant crucem sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In horto ubi dominus stetit quando post resurrectionem apparuit Magdalene sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ Item in loco ubi stabat Magdalena in horto sunt septem anni & totidem quadragene indulgen.
¶ In eodem loco est quedam concauitas instar fenestre ubi est pars colūne in qua flagellatus fuit Christus & sunt ibi septem anni & septem quadrageue indulgentie.
¶ In altari capelle ubi sunt duo suprascripta est quedam particula uere crucis & sunt ibi septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In prefata capella est locus ubi quando fuit inuenta sancta crux resuscitata est per impositionem illius quedam mulier defuncta, & sunt ibi septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ Indulgentie concesse in corpore ciuitatis.
¶ In quadam domo ubi fertur ꝙ nata est beata uirgo Maria sunt septem anni & septem quadragene indulgentie, alibi tamen reperitur ꝙ est indulgentia plenaria.
¶ In probatica piscina ubi descēdebat angelus & mouebat aquam &c. sunt septem anni & septem qua-

dragene indulgentie.

✠. ¶ In domo Pilati est indulgentia plena.

¶ In uia per quam christus ductus est ad crucifigendũ que appellatur uia amaritudinis ubi est domus sancti Laxari / & sororum eius/ac etiam domus pharisei ad quam uenit Magdalena/sunt ibi septem anni/ac septem quadrag. indul.

¶ In domo illius femine/que appellatur Veronica/ sunt septem anni/& septem quadragene indulgen.

✠ ¶ In templo Salomonis/ubi presentata & nutrita est beata uirgo/est indulgentia plenaria.

✠ ¶ In porta que dicitur aurea per quam ingressus est Christus dominica in ramis palmarum/est indulgentia plenaria.

¶ In domo ubi natus est sanctus Ioannes euangelista sunt septem anni/& septem quadra. indulgen.

¶ Vbi dominus post resurrectionem apparuit tribus Marijs dicens eis/auete/sunt septem anni/ac septẽ quadragene indulgentie.

¶ In loco ubi dominus fert cecidisse sub cruce/sunt septem anni/& septem quadragene indulgen..

¶ Hucusq; indulgentie que habentur intra muros Hierusalem, nunc sequuntur que sunt extra.

¶ Indulgentie concesse in ualle Siloe.

¶ In ualle siloe est locus acheldemach emptus. 30. argenteis quibus uenditus est Christus, & sunt ibi septem anni/& septem quadragene indulgentie.

¶ In natatoria siloe/ubi Christus misit cecum ut se lauaret & uideret/sunt septem anni/& septem quadragene indulgentie.

¶ In prefata ualle est locus in quo sanctus Isaias propheta fuit sectus serra lignea, & sunt ibi septem anni/& septem quadragene indulgentie.

¶ In eadem ualle est spelunca/in qua sanctus Petrus post negationem Christi se inclusit, & sunt ibi septẽ anni/& septem quadragene indulgentie.

¶ Indulgentie concesse in torrente Cedron.

¶ In horto gethsemani/ubi in nocte passionis Christus dimisit. 8. apostolos/sunt septem anni/& septẽ

quadragene indulgentie.

✠ ¶ In eodem horto ubi Christus ter orauit/indulgentia plenaria.

¶ In spelunca in qua sanctus Iacobus alpheus se inclusit post captionem Christi promittens non comedere/donec uideret illum resuscitatum/sunt septem anni/& septem quadragene indulgen.

¶ Prope huiusmodi torrētem Cedron est locus/ubi fertur ꝙ natus est sanctus Zacharias pater Ioannis baptiste,& sunt septem anni/& septem quadragene indulgentie.

¶ Indulgentie concesse in ualle Iosaphat.

✠ ¶ In ualla Iosaphat est sepulchrum domine nostre, ubi est indulgentia plenaria.

¶ Inter prefatum sepulchrum & ciuitatem hierusalem est locus/ubi lapidatus est sanctus Stephanus/ & sunt ibi septē anni/& septē quadragene indulgē.

¶ Indulgentie concesse in monte Oliueti.

¶ In descensu montis Oliueti/ubi uidens Iesus ciuitatem fleuit super illam/fertur ꝙ sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.

¶ In prefato monte ubi dominus docuit apostolos orare & composuit pater noster sunt septem anni & totidem quadragene indulgentie.

¶ Vbi dominus predicauit octo beatitudines sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.

¶ In eodem monte fertur ꝙ annūciauit angelus beate uirgini transitum suū deferēs ei palmam & sunt ibi septem āni & septem quadragene indulgentie.

✠ ¶ In loco ex quo Christus ascendit uisibiliter in celum est indulgentia plenaria.

¶ In supradicto monte est locus ubi apostoli post aduentū spiritussancti cōposuerūt Credo in deum & sunt septem anni & septem quadragene indulgētie.

✠ ¶ Prope locū ex quo dn̄s ascendit in celum est locus qui dicebatur galilea ubi Christus promisit apparere & apparuit apostolis post resurrectionem & est ibi indulgentia plenaria.

¶ Iuxta prefatum locum erat ficulnea quam maledi-

xit Christus & sunt ibi septem anni & septem quadragene indulgentie.

¶Indulgentie Bethanie.

¶In domo Marthe hospite Christi sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.

¶In domo Marie magdalene sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.

¶In medio predictarum domorum est locus ubi Martha dixit Christo, Domine si fuisses hic &c. & sunt ibi septem anni ac septem quadragene indulgentie.

✠ ¶In loco ubi sepultus fuit Lazarus & ex quo resuscitatus e sta Christo est indul. plena.

¶In domo Simonis leprosi ubi Magdalena unxit caput Christi sunt septem anni & septem quadrage. indulgen.

¶Aduerte ꝙ in summa in ciuitate Hierusalem & in prefatis locis extra muros eius habentur. 21. indulgentie plenarie & 48. uicibus septem anni & septē quadragene indulgentie, Et he absq; alijs multis indulgentijs que habentur in reliquis locis terre sancte, sicut in Bethleem Nazareth &c. Has autem indulgentias non apposui hic, quia concessio Leonis suprapposita in. §. 12. non se extendit ad illas.

¶Aduertendum est etiam ꝙ ultra suprascriptas indulgentias quas modo prenotato inueni reperi nōnullas alias in quadam alia summa attinentes ad supradicta loca sancta quas etiam hic superaddere placuit prout sequitur.

¶In introitu ciuitatis Hierusalem consequuntur peregrini ingredientes per portam ciuitatis. 40. annos & totidem quadragenas indulgentie.

✠ ¶In ecclesia sancti sepulchri est indulgentia liberationis anime a pena & culpa.

✠ ¶In domo Herodis ubi Christus fuit illusus est indulgentia plenaria.

✠ ¶In domo ubi quondam habitauit beata uirgo Maria est indulgentia plenaria.

¶In loco quodā ubi dominus assidue p̄dicabat sunt

septem anni & septem quadragene indulgeutie.
¶ In loco ubi Christus illuminauit cecum natū sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In domo sancti Symeonis prophete sunt septē anni & septem quadragene indulgentie.
¶ Iuxta lapidem quendam ubi fertur ꝙ dominus sanauit multos infirmos sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In loco ubi iudei uoluerunt arguere Christum de peccato sunt septē anni & septē quadragene indul.
¶ In turri Dauid que fertur se inclinasse Christo sunt septem anni & septē quadragene indulgentie.
¶ In torrente cedron ubi erat lignum ex quo facta est crux sunt septem anni & septem quadra. indulgen.
¶ In cenaculo ubi dn̄s lauauit pedes discipulorum suorū sunt septē anni & septē quadragene indulgē.
¶ In loco ubi angariauerunt Symonem cyreneū ut tolleret crucem Christi sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In loco ubi sunt due petre albe supra quas sedit Chtistus lassus ex pondere crucis sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In loco qui dicitur spasmus beate uirginis ubi uidens Christum oneratum cruce, cecidit uelut mortua sunt septem anni & septē quadrag. indulgen.
¶ In loco ubi dominus apparuit matri sue post resurrectionem sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.
¶ In ecclesia que fuit domus ubi habitauit beata uirgo post Christi ascensionem sunt septem anni & septem quadrage. indulgentie.
¶ Io oratorio ubi beata uirgo faciebat orationē sunt septem anni & septem quadragene indulgentie.

SEQVVNTVR INDVLGENTIE CONcesse sancto Iacobo in compostella, quibus etiā potiuntur & gaudent fratres mi. ac alij qbus eorꝫ priuilegia sunt cōmunicata, prout superius dictum est.
¶ Primo quicūq; ad ecclesiam sancti Iacobi in com-

postella quocunq; tempore uenerit conceditur ei remissio tertie partis peccatorum.

2 ¶Secundo concessum est, ꝙ si quis ueniendo aut stando uel redeundo causa uisitationis dicte ecclesie decesserit habita penitentia de cōmissis omnia peccata sint ei remissa.

3 ¶Tertio ꝙ omnes qui incedunt singulis dominicis diebus in processione que fit in dicta ecclesia habeāt pro qualibet processione & consecratione.40. dies indulgen ie & sic per totam hebdomadam, Et si est festum habent.300.dies ultra predictam indulgentiam tertie partis &c.

4 ¶Quarto in festo dedicationis predicte ecclesie ac in uigilia & festo sancti Iacobi habēt.600.dies ultra indulgentiam tertie partis &c.

5 ¶Quinto omnes audiētes missam ab archiepiscopo uel cardinali in altari sancti Iacobi habent.200. dies ultra predictam indulgentiam.

6 ¶Sexto Calixtus papa concessit ꝙ quando acciderit festum sancti Iacobi celebrari in dominica, ꝙ in toto anno illo omnes eo concurrentes in peregrinatione uere penitentes & confessi sint absoluti a pena & culpa.

NOTANDVM est insuper ꝙ ultra predictas indulgentias directe ac precise concessas personis fratrū mi.& monialium sancte Clare &c.possunt etiā ijdē fratres & moniales gaudere indulgentijs concessis generaliter uisitantibus suas ecclesias uel monasteria in certis festiuitatibus & alijs diebus anni uisitando similiter suas uel capellas cum intentione lucrandi huiusmodi indulgētias/aut remissiones peccatorum,& hoc etiam si in concessionibus talium indulgentiarum sit additum, ꝙ eas lucrentur porrigentes manus adiutrices,nam tūc dicēdo quinq; Pater noster & totidem Aue maria pro felici statu sancte ecclesie poterunt illas absq; dubio lucrari ēt si essent in alijs ecclesijs concesse uirtute cuiusdam concessionis Leonis decimi suprapositę in dictio- Collector

ne Indulgentie non plenarie quo ad fratres in §.4.

Collector ¶Pro ualiditate & firmitate supradictarum indulgẽtiarum notanda est sequens concessio.

LEO.10.concessit & declarauit, quod uirtute bullarum cruciate contra infideles aut aliarum indulgentiarũ generalium quascunque reuocationes uel suspensiones priuilegiorum ordinum etiam mendicantium continentes nunquam intelligantur reuocata nec suspensa indulta priuilegia & gratie concesse quo ad personas fratrum minorum obser. & quo ad suspendendum interdictum in festiuitatibus sanctorum sui ordinis, nisi de ipsis specifice ac nominatim mẽtionem facerent. O.ffo.59.conce.177.

Collector ¶Aduertendum tamen est circa hec, quod nõ propterea debet credi non posse reuocari prefatas indulgentias & alia priuilegia fratribus concessa, circa quod uide que supra posui in hac dictione Indulgentie stationũ quo ad fratres in fine cuiusdam concessionis Sixti.§.7. & similiter uide infra posita in dictione Priuilegia in fine concessionum.

INDVLGEN. QVO AD SECVLA. PRIMO.

Collector QVIA INDVLGENTIE que continentur in priuilegijs fratrum minorum quibus possunt gaudere persone seculares sunt diuerse ac respectu diuersorum operum que ad illas promerẽdas oportet huiusmodi seculares facere ideo ut melius agnosci ualeant sub sequenti ordine distincte sunt.

Distinctio indulgentiarũ quo ad seculares.

¶Primo nanque ponuntur indulgentie que conceduntur uisitantibus ecclesias fratrum minorum in precipuis festiuitatibus anni.

¶Secundo numerantur ille que pro tẽpore quadragesimali concesse sunt.

¶Tertio alie que pro reliquis dieb' anni cõcesse repiunt.

¶Quarto sequuntur indulgentie concesse faciẽtibus predictis fratribus aliqua opera pietatis.

¶Quinto loco adduntur nonnulle remissiones peccatorum quas concedere possunt fratres ꝑdicantes.

¶Sexto superadduntur multe alie indulgentie con-

ce ffe fecularibus ratione habitus pdictorũ fratrum.
¶Septimo declarantur nõnulle alie impetrate a fratribus minoribus in fauorẽ cõceptiõis beate uirginis.
¶Octauo subsequũtur quedã alie indulgentie absolute obtẽte ab eisdem fratribus pro fecularibus.
¶Nono & ultimo explicãtur indulgentie que cõcedi possunt ab aliqbus fratribus signatis ordinis minorũ quibuslibet personis deuotis, prout late infra patebit.

INDVLGEN. PRO VISITANTIBVS ECCLEsias fratrum mi. in precipuis festiuitatibus, Primo.

GREGORIVS .9. cõcessit oĩbus uisitãtibus ecclesias fratrũ minorũ in festiuitatibus principalibus dñi nři ac in festiuitatibus & cõmemorationibus dñe nostre ac diui Ioannis baptiste & omniũ sanctorũ ac sancti Frãcisci & beati Antonij & beate Helisabeth centũ annos & totidẽ quadragenas indulgentie. b. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 73. Et fffo. 107. conce. 426.

¶Idẽ Gregorius concessit oĩbus uisitãtibus ecclesiã montis aluerne in die stigmatũ beati Francisci remissionem medietatis omnium delictorum, Visitãtibus autem alias ecclesias ordinis eadem die dedit de indulgentia annos triginta. b. ffo. 260 conce. 547. — Stigmata.

INNOCENTIVS .4. al's. 6. cõcessit uisitãtibus ecclesias fratri. mi. in festiuitatibus dñi nři Iesu Christi & beate Marie uirginis ac beatorũ Ioãnis baptiste apostolorũ Petri & Pauli necnõ sancti Frãcisci & aliorũ sanctorũ ordinis predicti indulgẽtiã quadraginta annorũ b. ffo. 261. cõce. 669. Et ffo. 109. conce. 453.

ALEXANDER .4. cõcessit oĩbus uisitãtibus ecclesias nřas in festiuitatibus & trãslationibus beatorũ Frãcisci & Antonij & Clare de indulgẽtia annos qnquaginta. b. ffo. 250. cõcc. 652. Vel prout habetur in supplemento sunt anni quadraginta. fffo. 108. cõce. 429.

CLEMENS .4. cõcessit uisitãtibus ecclesias fratrũ mino. in festiuitatibus dñi nostri Iesu Christi & beate Marie uirginis & apostolorum ac beati Ioãnis baptiste & beati Francisci & sanctorum nostri ordinis indulgentiam. 46. annorum. b. ffo. 260. conce. 658.

6 ¶ Idem Clemens concessit uisitantibus ecclesias fratrum minorum in dedicatiōe earum & per octo dies sequentes & in festiuitatibus beate Marie ac sanctorū Francisci & Antonij & Clare ac aliorum sanctorū quibus altaria maiora dedicatā sunt indulgentiam centū dierum.b fffo.108.concessione.449.

7 GREGORIVS.10.concessit omnibus uisitantibus ecclesias fratrum minorum in festiuitatibns domini nostri Iesu Christi & beate Marie uirginis & apostolorum ac beati Ioannis baptiste & sancti Francisci ac sanctorum ordinis nostri indulgentiam annorum quadraginta.b.ffo.260.conce.659. Et fffo.109. concessione.457.

8 NICOLAVS.3.concessit omnibus uisitātibus ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus suprascriptis immediate indulgentiam annorum quadraginta.b.ffo.260.conce.660.

9 MARTINVS.5.concessit omnibus uisitantibus ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus natiuitatis domini Circuncisionis Epiphanie Purificationis Annunciationis beate Marie ac Resurrectionis Ascēsionis Penthecostes beati Ioannis baptiste apostolorū Petri & Pauli Assumptionis uirginis Marie Natiuitatis eiusdem ac omnium sanctorum & beatorum Frācisci Antonij Clare Helisabeth necnon in translationibus eorūdem indulgentiam annorum quinquaginta & duodecim quadragenarum.b.ffo.260.cōce.662. Et fffo.108.conce.433.

10 NICOLAVS.4.concessit ordini fratrum minorū omnes indulgentias datas a suis predecessoribus, & extendit easdem indulgentias ad festiuitates Angelorum & illorum sanctorum, in quorum honorem sunt edificate ecclesie predictorum fratrum uel quorum reliquie ibi habentur.b.ffo.261.conce.665. Et fffo.109.conce.456.

11 ¶ Idem Nicolaus concessit omnibus uisitantibus ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus domini nostri Iesu Christi & beate Marie uirginis beati Ioannis baptiste apostolorum Petri & Pauli beati Francisci &

sanctorum

ſanctorum ſui ordinis quadraginta annos indulgen- tie.b.fffo.108.conce.446.

12 IOANNES 22 confirmauit indulgētias datas a ſuis predeceſſoribus uiſitantibus eccleſias fratrum mino- rum infeſtiuitatibus beate uirginis Marie/ſanctorūq; Franciſci/Antonij/Lodouici/Clare/ac in conſecratio nibus eccleſiarum/& altarium/& uocationibus earū- dem/& per octauas Iſte autem indulgentie prout pre fatus papa epilogauit ſunt decem anni & quinquagin- ta dies B.fo.24.Et ffo.108.conce.231.Et.b.fffo.108. conce.436.

13 BENEDICTVS.12.confirmauit indulgentiam ſan- cte Marie de portiuncula/ſeu de angelis,declarauitq; datam eſſe a Chriſto uiue uoce.b.ffo.261.conce.668. Alias habetur/ q eſt Benedicti undecimi.b.ffo.109. conce.455.

14 VRBANVS.5.conceſſit uiſitantibus eccleſias fra- trū mi.infeſtiuitatibus domini noſtri/ac domine no- ſtre/& apoſtolorum/& beati Ioannis baptiſte/ac bea- ti Franciſci / & ſanctourm ſui ordinis / indulgentiam quadraginta annorum.b.ffo.261.conce.670.Et fffo. 109.conce.458.

15 SIXTVS.4. uniuerſis & ſingulis Chriſti fidelibus utriuſq; ſexus uere penitētibus & confeſſis/qui eccle- ſias & oratoria domorum fratrū predicatorū & minorū uiſitauerint in ſingulis feſtiuitatibus ſctōrum Dñici & Frāciſci/centū annos & totidē quadrag. de iniūctis pe nitētijs relaxauit.Et ſimiliter uiſitātib9 dictas eccleſias fratrū pdicatorum in feſto ſanctorū Petri martyris,Tho me de aquino,Vincentij.ſ.Catherine de ſenis,ac uiſi- tātibus eccleſias fratrum minorum in feſtis ſanctorū An- tonij de padua,Lodouici epi,Bernardini Clare/ac He- liſabeth/a primis ueſperis & per totum diem ipſarū feſtiuitatum/quinquaginta annos & totidem quadra- genas de iniunctis penitentijs relaxauit, dum tamen manus porrigant adiutrices.B.ffo.148.conce.359.Et b.ffo.109.conce.461.

Pro ſāctis ordinis tā tum.

16 ¶Idem Sixtus in bulla que appellatur aurea directa fratribus pdicatoribus & mi.motu proprio & ex cer-

Cōfirmatio & noua conce. omniū indulgen.

ta ſcientia quaſcunq̧ gratias ſpirituales conceſſiones & indulgentias ac peccatorum remiſſiones in genere uel in ſpecie uiſitantibus predictorum fratrū domos & capellas/& oratoria conceſſas/quarum tenores ac ſi de uerbo ad uerbū inſerti fuiſſent/ haberi uoluit ꝑ expreſſis/approbauit & robur ꝑpetue firmitatis obtinere decreuit/& potiori pro cautela de nouo conceſſit.B.fo.65.Et ffo.148.conce.358.

17 Pro ſancto Franciſco.

¶Idem Sixtus cōceſſit oībus uere penitentibus celebrantibus feſtum beati Franciſci de indulgētia .50.annos,& totidem quadragenas.b.fffo.109.conce.465.

Collector

¶Aduerte q̧ predicta conceſſio fuit extracta ex libro intitulato firmamenta trium ordinum in gallis compilato & impreſſo,aliter tamen habetur in monumētis ordinis,ubi cōtinetur/q̧ prefatus Sixtus uniuerſis fidelibus uere penitentibus & cōfeſſis/qui glorioſi cōfeſſoris Frāciſci feſtiuitatem deuote celebrauerint annuatim/decē annos & totidē quadrage.de iniūctis eis penitētijs relaxauit.B.fo.46 Et ffo.130.conce.291.

18 Pro ſcō Bonauētura.

IVLIVS.2.conceſſit uiſitantibus eccleſias fratrum mino.in feſto ſancte Bonauenture indulgentias quas ſui predeceſſores conceſſerāt pro feſtiuitatibus aliorum ſanctoꝝ dicti ordinis.B fo.43.&.ffo.127.cō.284. Et hoc idem cōceſſerat antea Sixtus.4.B.fo.51.Et ffo. 135.conce.300.

19 Elemoſynas.

¶Idem Iulius declarauit/ q̧ uerba in priuilegijs fratrum mino.contenta/ſcilicet q̧ uiſitantes ſua loca & manus porrigētes adiutrices conſequantur indulgentias tales uel tales/referantur etiam adfacientes elemoſynas de pane/& alijs pro eorum uictu/& ueſtitu/ ac domorum ſuarum reparatiōe neceſſarijs.B.fo.39. Et ffo.126.conce.280.

Collector

¶Aduertendū eſt q̧ ſupraſcripte indulgentie/ac nōnulle alie que ad manus noſtras non peruenerūt reperiuntur ſummarie recollecte in monumentis ordinis ſub forma ſequenti. ¶Hec eſt ſumma indulgētiarum ordini fratrum mi.a diuerſis ſummis pontificibus cōceſſarum,circa quas nullus dubitare uelit obſecro,qa Reuerendus pater frater Ioannes de argumanes pro.

uincialis puincie sancti Iacobi afferit se uidisse in autenticis literis ueritatem huius rei. Et sequitur. Nota.
VISITANTES ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus domini nostri & domine nostre beati Ioannis baptiste apostolorũ beati Francisci omniũq; sanctorũ dicti ordinis habent concessionẽ qualibet predictarũ festiuitatum mille trecentorũ quadraginta annorum quadringentarũq; quadraginta & sex quadragesimarũ atq; triginta & unius diei. ffo. 71. conce. 180.
A duertendum est etiam, q in alia summa extracta ex libro intitulato firmamenta trium ordinum habetur sub sequenti modo. Collector
Sũma indulgentiarũ festiuitatũ dñi nostri Iesu Christi eiusq; sanctissime matris ac etiã patris nostri Francisci & sanctorũ ordinis ascendit ad annos quingentos quadraginta & octo, & dies ducentos sexaginta. ffo. 109. post conce. 467.
SEQVVNTVR gratie & indulgentie concesse uisitantibus ecclesias aliorum fratrum mendicantiũ in precipuis festiuitatibus, Et primo ponuntur concessa uisitantibus ecclesias fratrum ordinis predicatorũ.
Sanctissimus dñs Honorius papa. 3 concessit. 20. annos & dies. 180. uisitantibus ecclesias predicatorũ in anniuersarijs dedicationis earum Clemens papa. 3. ãnos. 10. & dies. 40 Bonifaci⁹ papa. 8. ãnos. 20. & dies 40. Alexãder papa. 4. ãnos. 20. & dies. 180. Benedictus papa. 10. frater de ordine pdicatorũ. annos. 30. & dies. 120. Ioannes papa. 21. annos. 10. & dies. 80. Gregorius papa. 9 ãnos. 9. & dies. 80. Nicolaus papa. 4. frater minor annos triginta & dies. 180. Alexander papa. 5. frater minor annos decem & octo. & dies octinginta b. fo. 110 conce. 481. 20 Ex priuil. fra pdica.
Summa predictarum indulgẽtiarum est annorum 169. & dierum. 350.
In natiuitate uirginis Marie uisitantibus ecclesias fratrum predicatorum conceduntur a Clemente. 4. anni decem & dies. 40. a Gregorio. 9. anni. 20. & dies 40. a Bonifacio. 8. anni. 9. & dies. 40. a Nicolao. 4. anni 30. & dies. 180. 21

¶Summa predictarum indulgentiarum est annorũ 69.& dierum.210.b.fffo.110.conce.482.

22 ¶In purificatione beate Marie semper uirginis uisitantibus ecclesias predictorum conceduntur a Clemẽte.4.anni decem & dies.40.a Gregorio.9.anni.20.& dies.40. a Bonifacio.8.anni.9.& dies quadraginta a Nicolao.4.anni.30.& dies.180.

¶Summa predictarum indulgentiarum est annorũ 69.dierum.210.b.fffo.110.conce.483.

23 ¶In assumptione uirginis Marie uisitantibus ecclesias fratrum predicatorum conceduntur a Clemente 4.anni decẽ & dies.40.a Gregorio.9.anni.20.& dies quadraginta a Bonifacio.8.anni.9.& dies quadraginta a Nicolao.4.auni.30.& dies.180.

¶Summa predictarum indulgentiarum est annorũ 69.& dierum.209.b.fffo.110.conce.484.

24 ¶In festo beati patris dominici uisitãtibus ecclesias predicatorum conceduntur a Clemẽte.4.anni.10.& dies.40.a Gregorio.9.anni.20.& dies.40.a Bonifacio 8.anni.9.& dies quadraginta.a Nicolao.4.anni.30.& dies.180.ab Innocentio.4.anni.9.& dies.40.ab Alexãdro.4.anni.20.& dies.280.a Benedicto.11.anni.30.& dies.120.a Ioanne.21.anni.10.& dies.180.ab Alexãdro.5.anni.18.& dies.80.a Sixto.4.fratre minore anni decem & totidem quadragene.

¶Summa predictarum indulgentiarum est annorũ 256.& dierum.320.b.fffo.110.conce.485.

25 ¶In festo sancti Petri martyris uisitantibus ecclesias fratrum predicatorum cõceduntur a Clemente.4.anni decem & dies.40.a Gregorio.9.anni.20.& dies.40. a Bonifacio.8.anni.9.& dies quadraginta a Nicolao.4. anni.30.& dies.180.ab Innocentio.4.anni.9.& dies quadraginta ab Alexãdro.4.anni.20.& dies.280.a Benedicto.11.anni.30.& dies.120.a Ioanne.21.anni decem & dies.180.ab Alexandro.5.anni.18.& dies.80. a Sixto 4.anni.50.& totidem quadragene.

Summa predictarũ indulgẽtiarum est annorum.206. & dierum.320.b.ffo.110.conce.486.

26 ¶In festo sancti Thome de aquino uisitantibus eccle-

sias predicatorum conceduntur a Ioanne.22.anni.21. & dies.80.ab Alexandro.5.anni.18.& dies.80.ab Vrbano.5.anni.100.& dies.220.a Sixto.4.anni quinquaginta & totidem quadragene.

¶ Summa predictarũ indulgentiarum est annorum 189.& dierum.215.b.fffo.110.conce.487.

¶ In festo sancti Vincentij confessoris uisitantibus ecclesias fratrum predicatorum conceduntur de indulgentia a Sixto.4.anni quinquaginta & totidẽ quadragene.b.fffo.111.concessione.488. 27

¶ In festo sancte Catherine de senis conceduntur uisitantibus ecclesias predicatorum a Sixto papa.4.anni 50 & totidem quadrage.b.ffo.111.concessione.489.

¶ Venientibus ad solennitatẽ primarũ missarũ fratrũ predicatorũ conceduntur indulgentie ab Honorio.3. dies centum a Bonifacio.8.dies.100.ab Alexandro.4. dies.100.a Gregorio.9.dies cẽtum ab Innocentio.4. dies centum a benedicto.11.dies.200.a Clemente.4. dies centũ a Ioanne.21.dies centum a Nicolao.4.dies centũ ab Vrbano.5.dies cẽtũ ab Honorio.4.dies.100. 28

¶ Summa predictarum indulgentiarum est annorũ trium & dierum.2.b.fffo.111.conce.490.

SEQVVNTVR alie alique gratie concesse uisitantibus ecclesias fratrum Augustinensium in precipuis festiuitatibus. 29

INNOCENTIVS papa omnibus uere penitẽtibus & confessis/qui in Natiuitatis Circuncisionis Epiphanie Resurrectionis Ascensionis Pentecostes, necnon Assumptionis Natiuitatis Annunciationis & purificationis beate Marie / ac natiuitatis Ioannis baptiste & apostolorũ Petri & Pauli & in solennitatibus apostolorum & euãgelistarũ atq; in omnibus festiuitatibus sancti Augustini ac ecclesiarum dedicatiõibus & celebritate omniũ sanctorũ & per ipsarũ natiuitatis resurrectionis ascẽsiõis pẽtecostes necnõ natiuitatis & assumptionis beate Marie ac natiuitatis Ioannis baptiste & apostolorum Petri & Pauli predictarum festiuitatum octauas ecclesias ordinis heremitarum sancti Augustini deuote uisitauerint annuatim & ad reparationẽ 30 Ex priuil. augusti.

Q iii

& conseruationē earū manus porrexerint, adiutrices, concessit in singulis predictis festiuitatibus, ac per earum octauas mille annos & totidem quadragenas. b. ffo. 124. conce. 562.

IVLIVS. 2. uisitantibus ecclesias predictorum fratrū Augustinensiū in singulis sancti Augustini & beati Nicolai de tolentino/ac sancte Monice festiuitatum diebus a primis uesperis usq; ad secūdas uesperas festiuitatū earūdem inclusiue ac inibi manus adiutrices porrigētibus centū annos & totidē quadrage. de iniūctis eis penitētijs in dño relaxauit B. ffo. 66. conce. 208.

SEQVVNTVR alie indulgentie concesse uisitantibus ecclesias fratrum carmelitarū in precipuis festiuitatibus, prout elicite sunt ex quadā bulla Sixti. 4. que habet. B. fo. 107. Et fo. 190. conce. 485. Et ffo. 111. sunt ordinate per festiuitates modo subsequenti.

31 Ex priuil. fratrum carmeli.

PRIMO. In festiuitatibus domini nostri Iesu christi. s. in sua natiuitate parasceue & resurrectione penthecoste & duobus festis sancte crucis & octauis eorū Leo papa. 4. concessit septem annos & . 12. quadragenas uisitantibus & pias eleemosynas largientibus. ¶ Adrianus. 2. Stephanus. 5. Sergius. 3. Ioannes. 10. & Ioannes 11. Sergius. 5. & Innocentius. 4. tertiam partem peccatorum remiserunt uisitantibus ecclesias earūdem in predictis festis & eorū octauis. ¶ Honorius. 9. uisitantibus easdem ecclesias in die parasceue/& in die sancte crucis. 40. annos & totidem quadragenas de iniūctis penitentijs relaxauit. ¶ Clemens. 3. Alexāder. 2. Gregorius. 5. Gregorius. 7. in predictis festis & quolibet eorū similem gratiam largiti sunt. ¶ Honorius. 9. concessit uisitantibus dictas ecclesias seu manus adiutrices porrigentibus in die parasceues. 40. annos & totidem quadragenas de iniunctis penitentijs. ¶ Benedictus. 10. omnes predictas indulgeutias duplicauit. Nicolaus. 5. omnia supradicta duplicando confirmauit atq; annos septem & totidem quadragenas in domino relaxauit. B. fo. 107. Et ffo. 190. conce. 485. Et b ffo. iii. conce. 497.

32 SECVNDO. In festis beate Marie, scilicet natiuita-

tis annunciationis purificationis assumptionis & earum octauis omnes predictas remissiões ijdem pontifices concesserunt.

¶Clemẽs.4.ultra ꝑdictas indul.cõcessit.30.annos & totidẽ quadragenas in ꝑdictis quatuor festiuitatibus domine nostre. ¶Honorius.9.concessit in dictis festiuitatibus uisitãtibus supradictas ecclesias uel manus adiutrices porrigentibus.40.annos & totidẽ quadragenas de iniunctis penitentijs. ¶Ioanne.22.concessit similiter in eisdẽ quatuor festiuitatibus quadraginta annos & totidem quadragenas de penitẽtijs iniũctis.

¶Vrbanus.5.in festo annunciationis uirginis Marie concessit septem annos & duodecim quadragenas.

¶Sixtus.4.concessit in predictis quattuor festiuitatibus beate Marie a primis uesperis usq; ad occasum solis diei festi uisitantibus dictas ecclesias triginta annos & totidem quadragenas quolibet anno.

¶Item Sixtus extẽdit predictas indulgentias a se cõcessas ad festa conceptionis presentationis & uisitationis beate Marie uirginis.B.fo.107.Et ffo.190.conce.485.Et.B.fffo.111.conce.498.

TERTIO. In festiuitatibus omniũ sanctorũ sancti Michaelis & natiuitatis sancti Ioannis baptiste Petri & Pauli Fabiani & Sebastiani & per octauas eorum & in sanctis quorum uocationes principales habent in suis ecclesijs concessit Leo papa.4.septem annos & duodecim quadrage. 13

¶Adrianus.2.Stephanus.5.Sergius.3.Ioannes.10.& Ioannes.11.Sergius.5.Innocẽtius.4.uisitantibus dictas carmelitarum ecclesias in predictis festiuitatibus tertiam partem peccatorum relaxauerunt.

¶Clemens.4.Alexander.2.Gregorius.5.Gregorius.7.in predictis festiuitatibus similem gratiam largiti sunt.B.fffo.107.Et ffo.190.concessio.485.Et.B.fffo.112.conce.499.

QVARTO Honorius.9.in diebus uocationũ ecclesiarum predictarum.40.annos & totidẽ quadragenas relaxauit de iniunctis penitentijs. ¶Benedictus.10.eisdem uocationis diebus Honorij indulgẽtiam etiã 14

concessit, & duplicauit omnia cōcessa in predictis sanctorum festiuitatibus octauis & uocabulis ecclesiarum.
¶ Nicolaus. 5. duplicauit etiam concessa a suis antecessoribus in dictis festiuitatibus, & ultra annos septē & totidem quadragenas relaxauit.
¶ Sixtus. 4. concessit etiam in diebus denominationum uisitantibus dicti ordinis ecclesias. 30. annos & totidē quadragenas de iniunctis penitētijs. B. fo. 107. Et ffo. 190. conce. 485. Et ffo. 112. conce. 500.

INDVLGENTIE CONCESSE VISITANTIBVS ecclesias fratrū mi tēpore quadragesimali, Scdo.

1 ALEXANDER. 4. Nicolaus. 3. Innocentius. 4. & benedictus. 11. concesserunt a quarta feria cinerum usq; ad pascha resurrectionis inclusiue uenientibus ad ecclesias fratrum minorum semel in die causa deuotionis de indulgentia annos. 122. & dies. 576.

Predicatio. ¶ Venientibus autem quando ibidem predicatur feria 2. & 4. & 6. additur indulgentia annorum 6. & dierum. 26. Et sic ascendit cum prima ad annos. 138. ac dies. 202. habetur. b. ffo. 108. conce. 439.

2 VRBANVS. 4. concessit omnibus uisitantibus ecclesias fratrum minorum in quadragesima indulgētiam 40 annorum. b. ffo. 260. conce. 657.

Collector ¶ Aduertendum q in summa superius allegata repe riuntur sequentia.

3 ¶ Visitanti ecclesias fratrum mi. qualibet die quadragesime concessi sunt quattuor anni &. 236. dies indulgentie. ffo. 71. conce. 181.

Collector ¶ Aduertendum est etiam q in alia summa extracta de libro intitulato Firmamenta trium ordinum habetur modo sequenti.

Nota. ¶ Summa indulgētiarum concessarū uisitātibus ecclesias fratrū mi. in diebus quadragesime est triū milium & octingentorum ac quinquaginta septem annorū & ducentorum ac septem dierū ffo. 109. post cōce. 467.

SEQVVNTVR INDVLGENTIE que reperiūtur concesse uisitantibus ecclesias fratrum Augustinē. tēpore quadragesimali & adhuc a die septuagesime.

INNOCENTIVS.4.omnibus uere penitentibus & confessis / quia dominica septuagesime inclusiue usq ad dominicam in palmis inclusiue deuote uisitauerint ecclesias fratrum Augustinensium annuatim / & ad reparationem & conseruationem earum manus porrexerint adiutrices / concessit mille annos & totidem quadragenas indulgentie.b.fff.124.conce.562. 4 Ex priuil. fratrũ Augustineñ.

¶Idem Innocentius omnes uere penitentes & confessos qui pdictas ecclesias deuote uisitauerint in die mercurij / & in die iouis / ac in die ueneris hebdomade sancte / & ad reparationem & conseruationem earundem manus porrexerint adiutrices a pena & culpa misericorditer relaxauit.b.fffo.124.conce.562. 5 ✠

SIXTVS.4.fertur concessisse uisitãtibus ecclesias predictorum fratrum Augustineñ. & manus adiutrices porrigentibus a sexta feria post dominicam tertiã quadragesime usq per totam octauam pasche resurrectionis / pro singulis diebus indulgentiam trium milium septingentorum decem & octo annorũ / &.130. dierum. Bulla dicitur esse Rome / & Ferrarie, & a quodam precipuo patre dicti ordinis audiui / q ipse uiderat transumptum autenticum predicte bulle, Habetur tamen.b.fffo.111.conce.394. 6 Nota.

SEQVVNTVR nonnulle indulgentie alie concesse uisitantibus ecclesias fratrum carmelitarum tẽpore quadragesimali.

BENEDICTVS.10.uisitantibus ecclesias fratrũ carmelitarum / feria.2.&.4.&.6. quadragesime concessit octoginta annos & totidem quadragenas indulgentie / ac bis remissionem septime partis peccatorũ B.fo.107.Et ffo.190.conce.485.Et b.fffo.112.cõ.502. 7

INDVLGENTIE CONCESSE VISITANtibus ecclesias fratrum minorum in quibuslibet diebus anni. Tertio.

ALEXANDER.4.concessit uisitantibus ecclesias fratrũ mino.causa deuotionis qualibet hora diei indulgentiam.40.dierum.Innocentius.4.con 1

cessit similiter.40.dies.Clemēs.4.concessit.80.dies. Nic la: s.4.cōcessit indulgentiam unius anni/&.40. dierum.

¶Summa istarum indulgentiarum sunt tres anni/& 240 dies.Et numerādo per dies sunt.1365.dies B.fo. 24.Et ffo.108 conce.231.Et.b.fffo.108.conce.438.

2 Pro horis canonicis ¶Idem Alexander concessit omnibus uenientibus ad horas canonicas in ecclesias fratrum mi.infra annum diebus singulis indulgentiam centum dierū.b. ffo.260.conce.653 Alias sunt centum & quadraginta dies,ut habetur.fffo.108.conce.430.

3 Missa. Predicatio. ¶Idem Alexander concessit accidētibus ad ecclesias fratrum mi.causa audiendi missas beate Marie uirginis/uel beati Francisci/uel sermones quocūq tempore anni qualibet uice indulgentiam cētum dierum.B. fo.24.Et ffo.108.conce.231.Et fffo.108.conce.437. ubi nihil specificatur de missis beate Marie/aut beati Francisci.

4 CLEMENS.4.concessit uisitantibus ecclesias fratrum mi.in quibuslibet diebus anni centum dies indulgentie.b.ffo.260.conce.658.

5 NICOLAVS.3.concessit similiter sicut Clemens prefatus centum dies indulgētie.b.ffo.260.cōce.660.

6 NICOLAVS.4.concessit accidentibus causa deuotionis ad loca fratrum mi.indulgen.unius anni & dierum.40.B.fo.24.Et ffo.108.conce.231.Et alibi reperitur q idem pontifex concessit propter prefatam causam centum dies indulgentie.b.fffo.108.cōc.446.

Missa. & alibi etiam inuenitur q concessit audientibus missas beate uirginis/ac beati Francisci in domibus fratrum minorum indulgētiam centum dierum.b.fffo. 108.conce.442.

7 VRBANVS.5.concessit oībus fraternitatibus que sunt & erūt in ecclesijs fratrū minorū cētū dies indulgentie.b.ffo.261.cōce.672.Et ffo.109.conce.459.

8 ¶Idem Vrbanus concessit uisitantibus predictorum fratrum ecclesias quacūq die de indulgentia centum dies.b.ffo.261.Et ffo.109.conce.458.

Collector ¶Aduertendum q in summa autentica indulgentia

rum superius nominata reperitur id quod sequitur. 9
℄ Item quolibet die anni uisitans ecclasias fratrum minorum consequitur annum & ducentos quadraginta quatuor dies indulgentie.ffo 71 conce.182. Collector
℄ Notandum est etiam/ꝙ in alia summa extracta de libro intitulato firmamenta trium ordinum habetur sub forma sequenti. Nota.
℄ Summa indulgentiarum concessarum uisitãtibus ecclesias fratrum minorum in quibuslibet diebus est annorum quadraginta/& dierum trecẽtorum.b.fffo. 109.post conce.467.

SEQVUNTVR alique indulgentie concesse uisitantibus ecclesias fratrum carmelitarum infra annũ quacũq; die/sed pſertim diebus dominicis & sabbatis. Ex priuil. fra. carmelitarum. 10

BENEDICTVS.10.concessit uisitantibus ecclesias fratrum carmelitarum in diebus sabbatorum & dominicis totius anni 40.annos/& totidem quadragenas indulgentie,ac septimam partem peccatorum relaxauit,& Nicolaus predictam indulgentiam sabbatorum duplicauit.B.fo.107.Et ffo.190.conce.185.Et fffo 112.conce.501. Pro sabbatis & dominicis.

INNOCENTIVS 4 & Gregorius.8.concesserũt cuilibet dicenti unum Pater noster & Aue maria pro uiuis & defunctis in predictis ecclesijs Carmelitarũ quadraginta dies indulgentie.Benedictus.10.eosdem 40.dies duplicando concessit. Nicolaus.5.predictos dies duplicatos iterũ reduplicauit/& concessit; & sic sunt.160.dies.uel sunt ducenti/computando ꝙ quilibet duorum pontificum prenominatorum concesserit.40 dies,quia nunquam solent concedere minus. B.fo.107.Et ffo.190.conce.485.Et.b fffo.112.concessione.503. 11

℄ Circa omnes indulgentias superius annotatas est sciendum/ꝙ in quadam summa antiqua priuilegiorum fratrum per quendam patrem commissariũ curie Romane facta reperitur sequens clausula. Collector

SIXTVS.4.in bulla que incipit/Solet sedes apostolica/declarauit ꝙ indulgentie concesse uisitantibus ecclesias domorum unius ordinis mendicantium nõ

conceduntur uisitantibus ecclesias domorum aliorũ ordinum mendicantium/licet sit reciprocatio gratiarum & indultorum unius ordinis ad alium/propter confusionem,& ne uilescant indulgentie/aut minuatur deuotio & propter alias rationes, Hec ubi supra, bullam tamen preallegatam nullibi potui reperire.

Collector ¶ Aduerte tamen ꝙ non obstante predicta bulla possunt gaudere uisitantes ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus sanctorum sui ordinis omnibus cõcessis uisitantibus ecclesias fratrum ordi. predicato. in festis sanctorum eiusdem ordinis, prout habetur supra in dictione Cõmunicatio priuilegiorum. §. 10. prope finem, Et uisitantes ecclesias fratrum predicatorum possunt gaudere omnibus concessis uisitantibus ecclesias aliorum ordinum mendicantium uirtute cuiusdam concessionis eis facte per Leonem. 10. que habetur supra in prefata dictione Cõmunicatio priuilegiorum §. 15. Et similiter potest dici de uisitantibus ecclesias fratrum minorũ ratione amplissime cõmunicationis priuilegiorum que est inter ipsos & fratres predicatores, prout patet in supradicta dictione Cõmunicatio priuilegiorum. §. 10. &. 11.

INDVLGENTIE CONCESSE EXHIBENTIBUS fratribus minoribus aliqua opera pietatis. Quarto.

1 INNOCENTIVS. 4. concessit omnibus porrigentibus manus adiutrices fratri. mi. ubicũqȝ. 40. dies indulgentie. Nicolaus. 3. totidem. Clemens. 4. dies. 100. Et sunt in summa centum octoginta dies. B. fo. 24 Et fffo. 108. conce. 231. Et. b. fffo. 108. conce. 441.

2 Pro hospitantibus fra. mino. ALEXANDER. 4. concessit omnibus recipientibus fratres mino. uiatores in domibus suis & ministrãtibus eis alimenta & soluentibus naula seu passalia ac alia pietatis obsequia dictis fratribus exhibẽtibus indulgentiam. 40. annorum. b. ffo. 260. cõce. 655. Et fffo. 108. conce. 432.

3 Pro aduo- MARTINVS. 4 concessit tam procuratoribus ꝙ aduocatis qui in curijs ecclesiasticis & ciuilibus seu se-

cularibus laborauerint pro defensione ordinis fratrū minorum ecclesiarūq; eiusdem ordinis singulis annis indulgentiam centum annorum.b.ffo.260.cōce.663. Et fffo.108.conce.434. catis & pcuratoribus fratrū

¶Idem Martinus concessit cunctis fidelibus qui manus adiutrices porrexerint ad construendas ecclesias uel monasteria ordinis fratrum minorū ac omnibus qui sepulturam elegerint in cemiterijs aut claustris prefatorum fratrum indulgentiam.40.annorum.b.ffo 260.conce.664.Et fffo.108.conce.435. 4 Pro fabrica. Sepultura.

NICOLAVS.4.concessit omnibus porrigentibus manus adiutrices pro fabricis monasteriorum fratrū minorum.40.annos indulgentie.b.fffo.108.cōc.446. 5 Pro fabrica.

VRBANVS.5.concessit ut generalis & prouintiales totius ordinis minorum possint cōmunicare suffragia indulgentias orationes & bona spiritualia benefactoribus ordinis.b.ffo.251.cōce.571.Et fffo.109.conce.459. 6 Generalis & puintia.

INNOCENTIVS.8.concessit ut procuratores fratrum mi.eorūq; substituti liberi parentes fratres sorores uxores possint promereri indulgentias stationum & alias fratribus concessas dicendo in ecclesijs fratrum predictorum quinq; Pater noster & totidem Aue maria pro felici statu Romane ecclesie.o.ffo.70.conce.162.Et fffo.99.conce.367. 7 Pro sindicis seu pcuratoribus fratru.

ALEXANDER.6.cōcessit ut medici ordinarij fratrum minorum & sororum sancte Clare habeant easdem priuilegia & gratias, quibus gaudent syndici & procuratores predictorum fratrum.o.ffo.70.conce.177.Et fffo.99.conce.370. 8 Pro medi. fra.

IVLIVS.2.concessit seu declarauit q; uerba in priuilegijs fratrum minorum contēta.s.q; uisitantes suas ecclesias & manus porrigentes adiutrices consequantur indulgentias tales uel tales referantur etiam ad facientes eleemosynas de pane ac alijs pro eorum uictu & uestitu & domorum suarum reparatione necessarijs.B fo.43.Et ffo.126.conce.280. 9 Eleemosyne.

¶Aduertendum q; in superius allegata summa autentica continentur infrascripta. Collector

10 ¶Porrigentibus manus adiutrices ad fabricam ecclesiarum fratrum minorum iuxta possibilitatem suam concessa est in articulo mortis remissio omnium peccatorum ffo.71.conce.184.

11 ¶Item concessi sunt centum uiginti anni pro qualibet re/qualibetq; beneficio/que locis uel monasterijs fratrum minorum largiuntur.ffo.71.conce.184.

Collector Nota. ¶Aduerte ultra hoc/ꝙ propter cōmunicationē priuilegiorum fratrum predicatorum sunt concessi eo amplius.79.anni.Et in summa sunt ducenti anni/uno minus.uide infra.§.13.

¶Sequuntur alie multe indulgentie concesse facientibus opera pietatis fratribus ordinis predicatorū/ & eorum domibus.

12 Ex priuil. fra. pdica. Pro fabricā monasteriorum

¶Porrigētibus manus adiutrices ad fabricas domus fratrum predicatorum conceduntur ab Honorio.3. anni.25.dies.120.a Clemente.4 anni.25.dies.120.a Bonifacio.8.anni.25.& dies.120.ab Innocentio.4.anni.25.dies.120.ab Alexandro.3.anni.25 dies.120.a Gregorio.9.anni.25.dies 120.ab Vrbano.5.anni 25. dies.120. Alij pontifices in summa concesserunt annos.40.& dies.300.

¶Summantur simul anni.218.dies.42.b.fffo.111. conce.492.

13 Pro uictualibus.

¶Dantibus eleemosynas predictis fratribus ad uictū uestitum/& alias necessitates graues ordinis conceduntur a Clemente.4.anni.7.a Bonifacio.8.anni.7.ab Innocentio.4.anni.7.ab Alexandro.4.anni.7.a Ioāne.21.anni.7.a Gregorio.9.anni.7.a Benedicto.11. anni 14.a Nicolao 4.anni septē.ab Vrbano.5.anni.14

14 ¶Summantur omnes anni 79.b.fffo 111.cōce.493.

Pro facientibus celebrare missas.

¶Facientibus missas/& alia diuina celebrare a dictis fratribus in eorum ecclesijs conceduntur ab Honorio 3.dies.80. a Bonifacio dies.80.a Clemente.5.dies octoginta/ab Alexandro.4 dies.80.a Ioanne.21.dies 80.a Nicolao.4.dies.80.ab Innocentio.4.dies centū/ a Gregorio.9.dies centum/ab Vrbano.4.dies centū.

¶Summantur anni.2.& dies.248.& numerando per-

dies sunt fere mille dies.b.fffo.111.conce.493.

IOANNES.23. concessit benefactoribus ordinis predicatorum decem annos & totidem quadragenas de iniunctis eis penitentiis, & remittit eis iniurias patrum & matrum sine manuum iniectione uiolenta & omnia festa male obseruata & omnia iuramenta falsa sine dāno alterius. Et remittit sacerdotibus & clericis in sacris ordinibus constitutis qui ad exemplum aliorum manus porrexerint adiutrices quicquid in diuinis officijs aut horis canonicis dicere omiserint aut propter infirmitatem uel per negligentiam seu ꝑ defectum librorum.b.fffo 94.conce.305. 15 Pro qbuslibet bn̄factoribus fratrum. Pro.clericis secularibus.

¶ Idem Ioannes concessit etiam de gratia speciali, ꝙ huiusmodi confratres & germani ordinis possint sepeliri tempore interdicti in ecclesia uel cemiterio, nisi fuerint excōmunicati publice uel nōminatim, ibiq; diuina celebrare.b.fffo.95.conce.306. 16 Sepultura Interdictū

¶ Aduerte ꝙ supradicta concessio, quo ad sepellionem confratrum & germanorum ordinis fuit discussa & uentilata in uniuersitate Salmantina & fuit declaratum & determinatum per plures insignes doctores iuris peritissimos debere solum intelligi de illis confratribus qui licet remaneant in seculo & non mutent habitum secularem tamen sunt uel fiunt oblati ordinis, & faciunt donationem inter uiuos omnium bonorum suorum dicto ordini reseruando sibi usum fructum quandiu uixerint & non de alijs cōfratribus communiter usitatis. Fundatur autem hec determinatio & declaratio predictorum doctorum in capitulo Vt priuilegia de priuilegijs libro quinto decretalium, quod capitulum ad literam dicit, ꝙ solum tales predicti confratres gaudeant ecclesiastica sepultura tempore interdicti & non alij. Collector

¶ Idem Ioannes concessit ꝙ anime defunctorum pro quibus ordini & fratribus eiusdem collata fuerit eleemosyna admitterentur ad omnia beneficia & suffragia & ad omnes gratias totius ordinis, Et remittit eisdem benefactoribus septimam partem suorū peccatorum.b.fffo.95.conce.308. 17 Pro defunctis.

ℭSequuntur alie plures indulgentie concesse exhibentibus opera charitatis erga Carmelitanos & eorum domos.

18 Ex priuil. fratrū carmelita. Pro fabrica.

LEO.4.cōcessit Christi fidelibus domos ordinis Carmelitarum confractas reparantibus.7. annos &.12. quadrag.indul.Innocentius.4.hanc indulgentiam duplicauit.Nicolaus.5.hanc duplicationem dudlicando concessit. Et sic sunt anni.28.& quadragene.48.B.fo.107.Et ffo.190.conce.485.Et fffo.112.conce.504.

19 Pro fabrica. Pro utēsilibus & ornamentis ecclesiarū.

ADRIANVS.2.Stephanus.5. Sergius.3.Ioannes 10.& Ioannes.11.Sergius.5.& Innocentius.4.reficiētibus ecclesias dicti ordinis uel pro fabricis ipsarum munera dantibus ac cōfratriam dicti ordinis assumētibus uel etiam utensilia uasa mapas paramenta aut alia ad cultum dei necessaria tribuentibus uel ad ea habenda manus adiutrices porrigentibus in uita uel in morte legantibus tertiam partem delictorum relaxarunt. Innocentius.4. hanc peccatorum remissionē duplicauit Nicolaus. 5. iterum hanc duplicationem predictis benefactoribus duplicauit.B.fo.107.Et ffo.190.conce.485 Etfffo.112.conce.505.

20

HONORIVS.10.& Nicolaus.4.omnibus uere penitentibus & manus adiutrices dicto ordini porrigētibus omnium peccatorum ueniam polliciti sunt.

✠ ℭInnocentius.4.& Nicolaus.5.unus post alium hanc peccatotum ueniam duplicarunt.

ℭHonorius.9.omnibus manus adiutrices porrigentibus ordini predicto.40.annos & totidem quadragenas concedit de iniunctis penitentijs.

Nota.

ℭPredicti uero Innocentius.4. & Nicolaus.5.unus post alium etiam dictos.40.annos & quadragenas puplicauit eisdem.

ℭBenedictus.10.omnia a supradictis antecessoribus concessa duplicauit.B.fo.107.Et ffo.190.conce.485. Etfffo.112.conce.506.

Epilogatio suprascriptarū indulgen.

ℭEt sic in summa omnibus uere penitentibus & manus adiutrices(ut supra)porrigentibus est concessa ter remissio omnium peccatorū,& adhuc duplicata. Et.320.anni & totidē quadrage.de iniūctis penitētijs.

ℭSequuntur

ℭ Sequuntur nōnulla concessa facientibus opera pietatis fratribus & domibus ordinis minimorū.

IVLIVS.2.concessit q̄ singule persone que fuerint ordinis minorum fundatrices/seu cultrices/cum earū utriusq; sexus liberis procreatis/& procreandis/omnibus & singulis eiusdem ordinis minimorū priuilegijs gratijs/immunitatibus/libertatibus / exeptionibus/ indultis/cōcessionibus/& indulgētijs uti/ potiri/& gaudere libere ac licite ualeant.B.fffo.9.conce.31. 21 Nota.

INDVLGENTIE QVAS LVCRANTVR AVdientes uerbū dei a fratribus minoribus.§.

GREGORIVS.9.concessit audientibus p̄dicationes fratrum mi.quindecim annos indulgētie.b.ffo.260.concessione.649. 1

ALEXANDER.4.concessit ut fratres mi. in quibuscunq; ecclesijs uel locis eos predicare contigerit possint dare suis auditoribus indulgentiam.40. dierum b.ffo.260.conce.654. 2

ℭ Idem Alexander cōcessit accedentibus ad ecclesias fratrū mi.causa audiēdi sermones uel missas quocūq; tēpore pro qualibet uice indulg.centū dierū.B.fo.24. Et fo.108.conce.231.Et.b fffo.108.conce.437. 3 Missa.

ℭ Idem Alexāder & Nicolaus.3.& Innocētius.4.& Nicolaus.4.ac Benedictus.11.concessernnt uenientibus ad ecclesias fratrū minorum tempore quadragesime Feria.2.&.4.&.6.quando ibidem predicatur indulgentiam cētum triginta & octo annorum & ducentorum & duorum dierum.b.fffo.108.conce.439. 4 Pro quadragesima Nota.

CLEMENS.4.(ut testatur Ioānes.22.)concessit q̄ fratres minores predicantes extra domos suas possint concedere auditoribus suis octinginta dies indulgentie.In domibus uero suis ultra prefatas indulgentias centū dies b.fo 24.Et ffo.108.conce.231.Et ffo.108. conce.445.ℭ Vide infra post.§.6.epilogationē oīum que possunt lucrari audiendo sermones fratrum. 5 Collector

ℭ Sequuntur concessa audientibus sermones fratrum ordinis predicatorum.

VENIENTIBVS communiter ad sermones annuales 6

Ex priuil. fra.pdic. audiendos ad loca fratrum predicatorum conceduntur ab Honorio.3.dies.100.Bonifacio.8.dies.100.ab Alexandro.3.dies.100.a Gregorio.9.dies centum ab ab Innocentio.4.dies centũ a Benedicto.11.dies.200. ab Vrbano.5.dies centũ ab Alexandro 5.dies centũ. ¶ In summa autem sunt anni tres & dies duo b.fffo. 111.concessio.491.

Collector ¶ Aduertendum est ꝙ epilogando omnes suprascriptas concessiones resolutio est ista, ꝙ fratres pfati quãdocunq predicant in suis domibus quocunq die anni possunt concedere suis auditoribus.18.annos.&.322. dies.& numerando per dies sunt septem millia &.72. dies. Sed quãdo alibi predicant, possunt cõcedere decem & octo annos, & ducentos ac.22.dies/& numerãdo per dies sunt sex millia & nõgenti septuaginta duo dies, Attamen quando predicant tempore quadragesimali in domibus suis feria.2.et.4.ac.6.possunt concedere ultra predicta centum triginta & octo annos/ ac ducentos & duos dies, & insumma sunt in prefatis ferijs.156.anni.&.524 dies.

Epilogatio concessionũ suprascriptarum.

INDVLGENTIE QVAS POSSVNT LVcrari seculares rõne habitus pdictoꝝ fratrũ.6.

1 CLEMENES 4.concessit morientibus cum habitu fratrum minorum & qui cum eo elegerint sepeliri remissionem tertie partis omnium suorum delictorum.B.fffo.260.conce.658.

2 NICOLAVS.3.concessit omnibus qui moriuntur cum habitu fratrum mi.& qui cum eo elegerint sepeliri remissionem tertie partis oium peccatorum suorum.b.fffo.260.conce.661. Alias habetur, ꝙ est remissio quarte partis.b.fffo.108.conce.447.

3 VRBANVS.5 concessit similiter indulgentiã remissionis tertie partis pctõrum illis q moriuntur cũ prefato habitu fratrũ mi.b.fffo.261.conce.670. Alias habetꝙ cõcessit remis.quarte ptis.b.fffo.109.cõ.458.

Collector ¶ Aduertendum est circa prefatas concessiones habitus, ꝙ in summa autentica superius allegata reperitur absq nominatione pontificum sequens concessio.

¶Item cōcessa est sepultis in nostris cimiterijs & morientibus in habitu nostro fratrū mi.quarta pars peccatorū a quattuor sūmis pontificibus.ffo.71.cōce.183. 4

ALEXANDER.6.concessit ut mulieres suscipientes ante mortē uel post mortem habitum sancte Clare habeant talem relaxationem peccatorum, qualem habent uiri pro habitu fratrum minorum.o.fffo.70. conce.176.Et ffo.99.conce.168. 5 Pro monia.sancte Clare.

LEO.10.informatus de predictis concessionibus circa habitum fratrum mi.cōfirmauit eas ac de nouo cōcessit,& ad huiusmodi gratias suam portionem addidit concedens ꝙ morientes in dicto habitu consequātur indulgentiā plenariam.o.ffo.61.conce.185. 6 Indulgen. plena. ✠

¶Idē Leo iterū cōfirmauit cōcessiones supradictas,& addidit ꝙ tā morientes & sepeliēdi in dicto habitu ꝙ moriētes & sepeliēdi in habitu sororū tertie regule eiusdē sancti Frācisci sub obedientia ministrorū generalis/prouincialiū gentium consequantur indulgen. plenariā oīum suorum pctōrum.o fffo.62.conc.201. 7 Indulgen. plena. Pro tertia. ✠

¶Idem Leo declarauit sufficere habitum predictum petere/ac super se usꝙ ad mortem habere/ac in eo sepeliri, etiam si ante mortem non induatur.o.ffo.60. concessione.183. 8 Declaratio.

¶Ex priuilegijs fratrum predicatorum.

IOANNES.23.omnibus Christifidelibus osculantibus habitum ordinis sancti Dominici/seu fratrum ordinis predicatorum quinꝙ annos & totidem quadragenas de iniunctis peniientijs relaxauit.b.ffo.95. conce.307.Et numerando per dies sunt duo millia & 75.dies.¶Tantumdem lucrantur osculantes habitū fratrum mino.& aliorum mendicantium ratione cōmunicationis priuilegiorum. 9 Pro osculātibus habitum.

INDVLGENTIE IMPETRATE A FRAtribus minoribus pro secularibus in fauorē cōceptionis immaculate uirginis Marie domine nostre.7.

SACROSANCTVM concilium Basilliense cunctis Christifidelibus uere penitentibus/& 1

confessis in die festiuitatis conceptionis interessentibus missarum solennijs centum primis autem uel secundis uesperis totidem sermoni autem uerbi diuini de eadem festiuitate.150.dies de iniunctis sibi penitētijs relaxauit.b fo.42.Et ffo.40.conce.45.

SIXTVS.4.statuit & ordinauit,ꝙ oēs & singuli Christifideles utriusq; sexus qui missam & officiū festi conceptionis beate Marię uirginis cuius initiū est. Sicut lilium inter spinas &c.in festo eiusdem conceptionis deuote celebrauerint & dixerint aut illius horis canonicis intererint quoties id fecerint eandē prorsus indulgentiam & peccatorum remissionem consequantur,quā Vrbanus.4.& Martinus.5.& alij Romani pōtifices concesserūt illis qui missam officium & horas canonicas in festo corporis Christi a primis uesperis & per illius octauā(iuxta Romane ecclesie institutionem) celebrant & dicunt aut misse ac officio & horis huiusmodi intersunt.B.ffo.115.conce.152.

Collector ¶Aduerte ꝙ iste indulgentie(ut colligitur ex quadā bulla Eugenij 4.que habetur.b.fffo 137.conce 578.) sunt in suma pro matutinis & utrisq; uesperis diei festi & missa quadringēti dies,pro reliquis horis hoc est pro qualibet ipsarū centū sexaginta.Et in quibuslibet octauarum diebus pro singulis matutinaliū missarū & uesperorū ducenti dies,ac pro reliquis horis octoginta dies.

Processiones. Misse. Cōicare. ¶Item sequentibus processiōes ac missas deuote celebrantibus tam in festo q̄ in octauarū diebus pro pace ac tranquillitate ecclesie at sacramentū in festo huiusmodi sumentibus cōcedunt ducenti dies indulgentie.Et hoc ultra indulgentias suprapositas & concessas per conciliū Basiliense.ffo.1.

Patticularis pro regnis castelle. IVLIVS.2.cōcessit omnibus Christifidelibus uere penitentibus & confessis in regno castelle constitutis qui imaginē beate Marie uirginis & eius filij(quā moniales ordinis sancte conceptionis in scapulario & hoies in pectore deferre consueuerunt)detulerint & nonies salutatione angelicam deuote recitauerint similes & prorsus easdem indulgentias consequātur,quas cōsequerentur & consequi possent si decies salutationem

angelicam in honorem decem uirtutum eiusdē beate Marie uirginis recitarent.b.fffo.89.conce.254.

¶ Aduerte ꝙ indulgentie de decem Aue Mariis tempore huius concessionis erant decem millium dierū, & ideo de huiusmodi intellexit hic papa & non de alia concessione decem milliū annorum quam fecit postea Leo.10.prout aliqui male intelligunt. Collector

¶ Aduertendum est etiam ꝙ ad lucrandum prefatas indulgentias non oportet recipere ab aliquo insignia nec illa deferre sicut pro lucrandis indulgentijs de decem Aue maria, licet aliqui aliter opinentur.

LEO concessit ꝙ uiri deferentes imaginem cōceptionis beate uirginis & mulieres scapularium eiusdē ordinis cum predicta imagine easdem gratias obtineat & consequant quas consequuntur & consequi possunt deferentes cordam fratrum minorum & corrigiā sancti Augustini.O.ffo.61.conce.188.

¶ Idem Leo concessit intuitu immaculate conceptionis beate uirginis nonnullas alias indulgentias & magnas ualde. Sed quia iste sunt pro fratribus mi.& monialibus & alijs religiosis qui eorum priuilegijs gaudent & non pro secularibus, ideo non ponuntur hic, Habentur tamen supra in dictione Indulgentie plenarie quo ad fratres.§.18.et.19. Indulgentie plenarie.

INDVLGENTIE QVEDAM ETIAM PRO secularibus obtente a qbusdam fratribus mino.8.

CALIXTVS.3.concessit plenariam indulgentiam pro patribus & matribus oium fratrū mi. presentium & futurorum etiam defunctorum in purgatorio existentibus.o.ffo.65.concess.90 Et ffo.101. concessione.197. Pro parentibus fratrum.

¶ Aduertendū est ꝙ post concessionem suprascriptā posita sunt ibidem immediate sequentia uerba, Et sic quilibet pater & mater fratris mino.potest in articulo mortis eligere confessorē idoneum qui eum absoluat plenarie a culpa & pena de omnibus peccatis suis, hec ibi ad literam. Circa que quidē oportet aduertere ꝙ ut patet ex tenore ipsorum non fuerunt nec sunt uer- Collector

ba de corpore concessionis/sed potius bene intuenti apparebit/ꝙ sint addita uelut glosa declaratiua ab aliquo fratre modicum scienti. Si enim predicta clausula esset de corpore concessionis, non diceretur in principio eius. Et sic &c. sed ut sic &c. possit &c. Quod autē

Nota. qui prefatam clausulam addidit/fuerit indoctus / patet ex hoc/quia pro eodem sumpsit indulgentiam plenariam/& absolutionē plenariam a pena & culpa, que tamen sunt ualde diuersa, nam indulgentia plenaria ſm doctores solummodo refertur ad penam / & non ad culpam, est enim indulgentia quedam remissio pene debite pro peccato post contritionem habitam de ipso, ut colligitur extra de penitent. & remission. ca. Quod autem. Vel indulgentia est pene relaxatio quā quis iuste pro culpis proprijs facere debuisset/de thesauro ecclesie ad diuinā iustitiam ꝑsoluendā sumpta.

2 Pro recitātibus psalteriū seu rosarium beate uirginis. SIXTVS. 4. uniuersis & singulis Christifidelibus dicentibus qualibet die ad honorē dei & beatissime uirginis Marie toties angelicā salutationē quot sunt psal. in psalterio dauitico/uidelicet centies/& quinquagesies/preponēdo orationem dominicam singulis decē salutationibus angelicis concessit pro qualibet uice/ qua sicut dictum est orauerint pro qualibet quinquana predictarum quinq̄ ānos/& totidem quadragenas indulgentie. b. ffo. 135. conce. 299.

Collector Nota. ¶ Aduerte ꝙ suprascripta indulgentia psalterij beate uirginis est eademmet quam fratres ordinis predicatorum publicant, & de qua faciunt confraternitatem sub nomine rosarij eiusdem beate uirginis. Attamen ut patet ex literis Sixti non fuit concessa ad instātiam huiusmodi fratrum, sed ducis & ducisse Britannie qui impetrauerunt hanc indulgentiam pro omnibus fidelibus. Nec oportet ad lucrandum prefatam indulgentiam ut recipiatur quis in confraternitatem supra nominatam rosarij, prout aliqui opinantur.

3 ALEXANDER. 6. concessit dicentibus coronam uirginis cum genuflexionibus consuetis illas indulgētias quas habent dicentes orationes pietatis cum oratione dominica & Salue regina. o. fffo. 99. conce. 372.

LEO.10 ad instātiam cuiusdam fratris mi innouauit indulgentiam uersuum qui dici solent coram imagine pietatis, quam indulgentiam populorū fides tenet a sancto Gregorio fuisse concessam. Et casu quo non esset illam de nouo concessit, addidit etiam sequentē uersum. O domine Iesu christe adoro te ad iudicium progredientem iustos ad paradisum uocantem peccatoresq̧ dānantē, deprecor te ut tua passio liberet nos ab illis penis. Amen. o.ffo.91. conce.264. De uersibus sctī Gregorij.

¶ Aduerte ꝙ in hac concessione non fuit expressum quanta sit huiusmodi indulgentia, nec additum est aliquid a prefato Leone, prout aliqui falso publicant & asserunt, sed solum cōcessit de nouo quicquid erat cōcessum sine ulteriori explicatione, Et ego qui hoc collegi scio ita esse / quia uidi & legi concessionem predictam in registro quod habetur Rome in sacro conuentu de Ara celi. Collector

¶ Idem Leo ad instantiā cuiusdam fratris mi. cōcessit ꝙ omnes tam fratres ꝗ seculares dicētes. 15. Pater noster cum totidem Aue maria pro existentibus in peccato mortali in qualibet uice cōsequantur remissionē tertie partis suorum peccatorū, quia hoc est opus maxime charitatis. o. ffo. 94. conce. 300. Pro existētib' in peccato mortali.

¶ Aduerte insuper ꝙ quidā frater ordi. mi. impetrauit a Sixto. 4. ut qui uadunt simpliciter ad lucrandas indulgentias suspensas credentes illas esse plenarias / quāuis essent suspense non sint excommunicati sed solum rectores & predicatores earum, Hoc habetur in quadam tabula antiqua priuilegiorum dicti ordinis per quendam patrem commissarium Romanum compilatam. Collector

INDVLGENTIE QVE CONCEDI POSsunt ab aliquibus fratribus signatis ordinis mi. deuotis quibuslibet personis. 9.

¶ Aduertendum est ꝙ Leo. 10. cuidam reuerendo patri fratri Gilberto Nicolai al's de Aue Maria nuncupato uulgariter, qui officium generalatus fratrum min. citramontanorum exercuit bina uice concessit, Collector

ut ipse & alie persone religiose quibus ipse committe
ret possent concedere personis deuotis infrascriptas
indulgentias.b ffo.90.conce.263. Et uirtute huius au
ctoritatis prefatus reuerendus pater in capitulo gene
rali quod tenuit Antuerpie. anno dni.1514.cōicauit
predictam facultatem omnibus prouincialibus & cu
stodibus ac discretis qui ibidem aderant, ut habet sub
autentico.8.ffo.63.conce.204.in fine.

1 De indulgētijs decem Aue Maria.

PRIMA concessio fuit Iulij secūdi quã referens Leo
10.& amplians concessit ut persone quicunq; quibus
decem insignia recitandi aue Maria dederint prefati
fratres signati, & que insignia huiusmodi detulerint ac
singulis uicibus decies salutationem angelicam in ho
norem gaudiorum & uirtutū beate Marie recitaue
rint nō solū decem millia dierū (prout cōcesserat pre
fatus Iulius) sed etiam decem millia annorum indul
gentie ualeant promereri.b,ffo.63.conce.204.

Collector ¶ Aduertendum est ꝙ in quodam alio breui Leonis
ubi fit mentio de predicta cōcessione dicitur, ꝙ prefa
ta decem aue Maria debent dici semel in die premit
tendo unū Pater noster ꝑ papa & felici statu sancte ec
clesie, & adduntur ibidem centum dies indulgentie.b.
fffo.89.conce.256.

2 De indulgētijs corone btē uirginis.

SECVNDA concessio fuit etiam predicti Iulij.2.
quam referens & amplians Leo.10.concessit ꝙ singu
le persone quibus septuaginta duo insignia recitandi
aue Maria dederint predicti fratres signati, & que illa
insignia detulerint ac.70.duabus uicibus salutationē
angelicam in memoriā septuaginta duorum annorū
quibus ipsa uirgo Maria in hoc seculo creditur uixisse
deuote recitauerint nō solū.72.millia dierum (prout
prefatus Iulius cōcesserat) sed etiam centū annorū de
uera indulgen.cōsequantur.b.fffo.63.conce.204.

Collector ¶ Aduertendum est circa concessiones supradictas
Nota. ꝙ Leo decimus in quodam breui directo prefato re
uerendo patri fratri Gilberto seu de Aue Maria nū
cupato uoluit & ordinauit, ꝙ huiusmodi gratia nō
passim / sed moderate / ac personis promerentibus
& dignis tribueretur. Ne prefata gratia que pie in

salutem animarum est concessa propter illius affluētiam & indifferentē cōcessionem in interitū (quod absit) earūdem uergat animarū.b.fffo.90.conce.263.

TERTIA concessio est predicti Leonis qua concedit, ꝙ persone predicte dicendo semel in die quinqȝ Pater noster cum totidem aue Maria in honore qnqȝ plagarum Christi & quinqȝ precipuorum dolorū uirginis Marie consequantur similiter indulgētiam que supra de decē aue Maria est concessa b.fffo.85.cō.258 — 9 De indulgen.5.pater noster & tot.aue ma.

¶ Vltra prefatas concessiones indulgentiarum in literis apostolicis superius allegatis contentas sunt nōnulle alie indulgentie obtente a predicto reuerendo patre fratre Gilberto alias de aue Maria nuncupato quas indulgentias possunt concedere quibuslibet deuotis secularibus illi fratres qui habuerint eius uices quo ad hoc, Istas autem indulgentias ego qui hanc collectionem feci uidi subscriptas manu propria predicti reuerendi patris in quadam cedula commissionis quam fecit cuidam fratri sub sequentibus uerbis. Ego frater. G. maria non solum concedo tibi fratri. N. infrascriptas indulgentias pro te uerum etiam facultatem tibi impartior, ut & tu alijs personis deuotis utriusqȝ sexus easdem conferre ualeas, In cuius concessionis fidum testimonium presentes signo meo ac sigillo feci muniri hac. 26. Iunij. 1523. — Collector

¶ In prefata aūte cōmissione erāt prius posite cōcessiones suprascripte ac superaddite que sequuntur.

¶ Dicentibus duodecim aue Maria premittēdo unū Pater noster in honorem duodecim excellentiarum uirginis Marie date sunt indulgentie duodecim millium annorum. — 4

¶ Dicentibus unum Aue maria quando audiunt pulsum ad horas canonicas qui fit septies in die dantur septem millia dierum indulgentie. — 5

¶ Dicentibus pro qualibet hora diei naturalis unum aue Maria dantur mille dies indulgentie; Et sunt in summa pro omnibus. 24 horis diei & noctis. 24. millia dierum indulgentie. — 6

¶ Aduertēdum est tamen circa istas tres ultimas cō — Collector

cessiones Indul. ꝙ non possunt illas concedere quibuslibet personis nisi illi fratres quibus prefatus. rm̄. pater (Postquam illas obtinuit) specialiter cōmisit uel cōmiserit. Fuerunt autem obtente huiusmodi indulgentie post capitulum generale supra nominatū, ubi omnibus prouincialibus & uocalibus/qui ibi aderāt cōmisit facultatem quam tunc habebat. Et ideo prefati patres non poterunt uirtute illius cōmissionis concedere aliquibus predictas tres ultimas cōcessiones, nec etiam poterunt hoc facere illi/qui post impetrationem illarum non habuerunt commissionem plenariam quo ad hec a prefato Patre Reuerendo de aue Maria, & multo minus hoc poterunt/qui habent illius commissionem precise quo ad indulgentias de decem Aue maria.

Collector ¶ Aduertendum est insuper pro conclusione materie istarum indulgentiarū, ꝙ solū pro duabus primis concessionibus .s. de decē Aue maria/& de .72. requiritur receptio insigniarū ab habēte authoritatem/& delatio illarū/ꝑut in predictis concessionibus expsse cōtinetur/nō tamē est necessaria aliqua bn̄dictio insigniarū huiusmodi, qa in literis apostolicis supius allegatis nō sit de hoc aliqua mētio, quis sit bona cerimonia, Debet tn̄ circa pdictas duas cōcessiones stricte obseruari id quod Leo. 10. statuit/& pcepit .s. ꝙ non passim & indifferēter/sed moderate/ac personis dignis tribuantur, ut habetur supra post secūdā cōcessionē. Pro reliquis uero cōcessiōibus nō oportet ꝙ cōcedēs det aliqua insignia/nec ꝙ ab his quibus cōceduntur/deferantur, licet aliter nōnulli absqȝ fundamento arbitrati sint. Et hec de indulgentijs que in priuilegijs fratrum continentur dixisse sit satis.

Nota.

INFIRMI FRATRES.

Collector ¶ Quāuis oēs cōcessiones/que respectu fratrū infirmātiū facte repiunt/sub uarijs dictionibus huius cōpedij (uelut in suis ꝑprijs locis) ponātur tn̄ ne huiusmodi frēs grauētur in qrendis que ad ipsos attinēt uisum ē

ponere hic oīa illa insimul adunata prout sequuntur.

MARTINUS.5.Eugenius.4. Nicolaus.5.Calixtus.3.Pius.2.ac Sixtus.4.cōcesserunt oībus fratribus mi.de obs. indulgentiā plenariā in articulo mortis.Et ꝙ si occurrerit casus ꝙ non possint cōfiteri etiam tunc consequantur predictam indulgentiam si sunt in statu gratie.b.ffo.71.conce.185. — 1 Indulgentia plena. ✠

SIXTUS.4.concessit ꝙ fra.mi.nō potentes ieiunare bono modo Propter infirmitatem uel debilitatem non teneantur.o.fo.62.Et ffo.66.conce.99. — 2 Ieiunii.

INNOCENTIUS 8.concessit ut fratres infirmi in suis infirmarijs & cellis & etiam lectulis(qñ cōmode aliter dicere nō possunt)ualeant promereri indulgentias stationū & alias nobis concessas in nostris ecclesijs dicendo quinquies Pater noster & Aue maria pro intentione & proposito illius indulgetie.o.fo.65. Et ffo.69.cōce.160. Et fffo.100.conce.390. — 3 Stationes Indulgen.

¶Idem Innocentius fecit quandam concessionē pro monialibus infirmis que habetur infra in dictione Ingredi monasteria monialium.§.19. — 4 Pro monia.

LEO.10.concessit ꝙ fratres infirmi ac senes in decrepita etate constituti possint lucrari indulgentias concessas dicentibus coronas domini nostri Iesu Christi & matris sue dicendo unum psalmum uel hymnum beate uirginis aut domini nostri, quia tales non semper possunt dicere tot.O.fffo.60.conce.181. — 5 Indulgentie coronarum.

¶Idē Leo qa fuit sibi expositū ꝙ aliqui fratres scrupulosi(qñ sunt infirmi)fere nunꝗ possunt nec sciūt determinare qñ licite pñt dimittere dicere horas canonicas cōcessit ꝙ siue ꝓpter febrē aut dolorē intēsum uel aliā infirmitatē fratres fuerint grauati satisfaciāt dicendo pro horis canonicis psal.hymnos.Pater noster. Aue maria uel alia iudicio prelati seu presidētis loci aut conuentus assignanda,Et hoc quādo medicus corporalis(si cōmode potuerit haberi)dixerit esse nociuum infirmo.O.fffo.59.conce.171. — 6 Officium diuinum.

¶Idem Leo fecit aliam concessionem pertinentem ad moniales infirmas, que ponitur infra in dictione Ingredi monasteria monialium.§.ultimo. — 7 Pro monialibus infirmis.

¶ Distinctio materie infrascripte.

Collector ¶ Circa materiam inferius annotatam est aduertendum q in ea continentur tria diuersa.

¶ Primū attinet ad prohibitionem ingressus monasteriorū monialium, & de hoc habetur in oībus .§. ubi in margine posita est hec dictio Prohibitio.

Alterum pertinet ad licentiam requisitam pro huiusmodi ingressu de hoc autem repetietur ubicūq infra ponitur in marginibus hec dictio Licentia.

¶ Reliquum concernit absolutionem censurarū incursarū pp̄ter ingressum prefatū absq debita licētia, Istud uero continetur infra .§. 16. & 17. & in dictione Absolutio quo ad seculares. 2 in .§. 8. & 9.

1 Prohibitio p fra. GREGORIVS .9. in declaratione regule fratrum mi. super illud precipio firmiter fratribus uniuersis, ne ingrediantur monasteria monacharum preter &c. declarauit hoc generaliter esse prohibitum de quarūlibet cenobijs monialium, cum regula nullum excipiat, Et nomine monasterij uoluit claustrum domos & officinas interiores intelligi. b. fo. 11. tractatu 3. Et ffo. 2. tractatu. 2.

2 Prohibitio oībus christia. ¶ Idem Gregorius. 9. decreuit, ut ab uniuersis & singulis christifidelibus inuiolabiliter obseruetur ne monasteria .s. Clare intrent nisi in casibus expressis in earum regula, & q qui contrarium presumpserint excōmunicationis sententiam incurrant. B. fo. 48. Et ffo. 132. conce. 296.

3 Licētia p fratribus. ¶ Idem Gregorius. 9. concessit, ut fratres mi. deputati obsequijs monasteriorum monialium sancte Clare habeant liberam ingrediendi facultatem pro exercēdo monasteriorum ipsorum opere uel illis conseruādis ab incendio seu a latronibus defendendis aut confessor ipsarum cum fratre clerico maturo moribus & etate pro audiendis confessionibus earum & extrema unctione & alijs sacramentis ecclesiasticis exhibēdis eisdem infirmitate cogente ac pro sepeliēdis corporibus decedentium sororum fm formā que in ipsarum regula continetur. B. fo. 48. Et ffo. 131. cōce. 291.

4 Prohibitio p fra. INNOCENTIVS. 4. in declaratione prefate regu

le fratrum mi. exponēdo uerba predicta dicit, Ingressum in monasteria tantūmodo monialium inclusarū ordinis sancti Damiani seu sancte Clare prohibitum fore fratribus, ad que nemini licet ingredi nisi ei a sede apostolica facultas super hoc specialiter tribuatur, & nomine monasterij claustrum domos & officinas interiores uoluit conprehendi, Ad aliarum uero cenobia monialium dicit ꝙ possunt sicut & alij religiosi ad predicandum seu petēdum eleemosynam aut pro alijs honestis & rationabilibus causis accedere ac intrare, quibus a superioribus suis pro sua fuerit maturitate uel idoneitate concessum. B. fo. 3. Et. b. ffo. 4. tractatu 2. — Licētia ꝓ fratribus. — Collector 5

¶ Aduerte & caue ne utaris huiusmodi concessione, quia parum postea fuit reuocata, ut patet infra. §. 7.

ALEXANDER. 4 in declaratione quam fecit sup prefatam regulam fratrum mino. posuit ad literam clausulam immediate precedentem concessionis seu declarationis Innocētii. 4. & habetur ubi supra ffo. 5. tractatu. 2. — Collector 6

¶ Attamen caue ne utaris ipsa, quia reuocata est ut infra pōnitur. §. 7.

VRBANVS. 4. in regula quam fecit pro monialibus sancte Clare statuit multa circa huiusmodi ingressum rubrica. 18. dicens sic. De ingressu personarum in monasterium firmiter ac districte precipimus, ut nulla unquam abbatissa vel eius sorores aliquam personam religiosam seu secularem aut cuiuslibet dignitatis in monasterij clausuram intrinsecam intrare permittant, Nec omnino alicui liceat nisi quibus concessum a sede apostolica fuerit uel a cardinali cui fuerit sororum ordo commissus. — Prohibi. generalis.

¶ Excipiuntur autem a dicta ingrediendi lege medicus causa multum grauis infirmitatis. & minutor cū necessitas exegerit, qui non absqꝫ duobus socijs de familia monasterij introducantur, nec abinuicem intra monasterium separentur, Necnon & illi quos occasione incendij uel ruine seu alterius periculi uel dispendij seu pro tuendis a uiolentia quorūlibet monasterio — Licentia. Casus in qbus pōt ingredi ad monaste. monia.

uel personis aut pro aliquo opere exercēdo quod cō-mode extra monasterium fieri non potest necessitas exegerit introire, Qui omnes expedito suo ministe-rio uel iminenti necessitati per ipsos satisfacto exeāt sine mora, Nulli autem persone extranee intra mona-sterij clausuram liceat comedere uel dormire.

Pro cardinalibus. ¶ Sed & si quis de sancte ecclesie cardinalibus ad ali-quod monasterium huiusmodi religionis aliquando uenerit, & intra claustrum uoluerit ingredi, cum re-uerentia quidem & deuotione suscipiatur, sed roge-tur ut cum paucis socijs debeat introire.

Pro generali mi. ¶ Liceat quoqꝫ generali ministro ordinis fratrū mi. quando ibidem uoluerit celebrare uel proponere so-roribus uerbum dei cum quatuor uel quinqꝫ fratri-bus ipsius ordinis intra clausuram ingredi monaste-rij, si quando ei uidebitur expedire.

Pro plātis inferio. ¶ Alius autem prelatus (cui aliquando forte de licē-tia sedis apostolice uel dicti cardinalis intrare licue-rit) duobus uel tribus tantum religiosis & honestis socijs sit contentus.

Pro episcopis. ¶ Quod si forte pro consecratione uel benedictione sororum uel in alio modo concessum fuerit episcopo alicui missam interius celebrare aliquando, q̄ paucio-ribus & honestioribus potuerit socijs sit contentus & ministris. Et hoc quoqꝫ ipsum alicui rarius cōcedatur.

¶ Nulla tamen omnino loquatur cum aliqua perso-na de ingressis, nisi modo predicto siue infirma fue-rit siue sana.

¶ Illud sane precipuum caueatur, ut ꝑ quibus aliquā-do concessum fuerit solummodo uel data licentia in monasterium ingredi non aliter admittantur nisi ab-batisse & sororibus uisum fuerit expedire, cum ex hu-iusmodi concessionibus uel licentijs abbatissa uel so-rores eos admittere non cogantur, & ut sint tales de quorū uerbis & moribꝰ necnō uita & habitu edificari ualeāt ituētes, & mā iusti scādali exinde neq̄ at gn̄ari.

Licentia. ¶ Super concessione uero uel licentia ingressus hu-iusmodi ad omne ambiguum remouendū apostolici apices uel cardinalis patētes litere ostendantur. b. so.

288.tracta.3.Et ffo 317.rubrica.18.tracta.2.

¶ Idē Vrbanus statuit, ut qñ aliqua soror seu monialis S. Clare tāta fuerit corporis infirmitate detēta q ad locutoriū cōmode uenire non possit, & necessitatē habuerit cōfiteri uel Dñi nr̄i corpis seu alia recipe sacramēta, exhibiturus hmōi sacra. s. cōfessor aut platus alba & stola & manipulo cū duobus idoneis & religiosis socijs uel uno ad minus alba uel saltē suppellicio uestitis ingrediātur ac morētur induti, & audita cōfessione uel alio tradito sacro sicut ingressi fuerint sic egrediātur iduti. Nec morā ibifaciāt lōgiorē. Caueāt ēt ut q̄diu intra monasteriū fuerint nullatenus abinuicē separētur, quin semp mutuo possint libere se uidere, sic quoq; se habeant in anime cōmendatione. 7 Pro monialibus infirmis. Licentia ingrediendi pro cōfessore.

¶ Statuit fr̄ q ad exeqas circa sepulturā egēdas sacerdos nō ingrediatur claustrū, sed exterius in capella q̄ ad officiū ptinet exequat, nisi forte abbatisse & cōuētui uisum fuerit q ad exeqas debeat introire, & tūc modo supradicto cū socijs intret indutus, & sepulta mortua cū eis exeat sine mora. Voluit ēt q si necesse fuerit ut ingrediātur aliq ad fodiēdā uel aperiendā sepulturā seu postmodū coaptādā, & abbatisse & cōuētui uisum fuerit hoc expediēs, pter imbecillitatē sororum sit sacerdoti uel alicui alij ad hoc idoneo & honesto cum uno socio uel duobus licitum introire. b. fo.285. in tractatu.3. Et ffo.295. tractatu.2. Pro exequijs agēdis.

NICOLAVS.3. in sua declaratione solēni incipiēte Exijt q seminat exponēdo pdictū passum regule fratrū mi declarauit sicut Gregorius.9. generaliter esse prohibitū de quarūlibet cenobijs monialiū, & nomie monasterij claustrū domos & officinas interiores itelligi, ac decreuit ut in predicto articulo & in alijs quos cōstitutio seu declaratio sua continet quāquā aliqui predecessores sui aliter declarauerūt declarationem seu ordinationem suam tantum a fratribus mi. precise ac inuiolabiliter perpetuis temporibus obseruandam. B fo.10. Et ffo.11. in tractatu.2. 8 Prohibitio p fra.

BONIFACIVS.8. concessit q fratres mino. inuitati a prelatis ecclesiasticis possint una cū ipsis in suis 9 Licentia pro fratr.

diocesibus monasteria & loca monialium cuiuslibet ordinis libere ingredi ad uisitationis officium impendendum, & ad defunctorum celebrandas exequias & ad processiones generales & predicationes faciendas ac confessiones infirmarum audiēdas. b fo. 36. Et ffo. 33. conce. 36.

Collector ¶ Circa prefatam concessionem uide etiam concessionem Leonis que habetur infra in § 26.

10 Prohibitio & licētia pro oib' christia. MARTINVS .5. decreuit ꝙ nulli omnino hominum tam regularium ꝙ secularium cuiuscūq; gradus preminentie dignitatis excellentie nobilitatis & conditionis fuerit (exceptis illis de quibus in regula sctē clare per Vrbanum editam & in constitutionibus Benedicti. 11. fit mentio) pretextu cuiuslibet licētie sibi desuper quauis authoritate concesse liceat monasteria sororum & monialium .s. Clare seu aliquod ex eis ingredi, Nec etiam protectori, aut generali ministro ordinis mi. pro tempore existentibus seu prouincialibus ministris & quibuscunq; uisitatoribus licentiam super ingressu huiusmodi (inconsulto Romano pontifice) concedere liceat quoquomodo. b. fo. 38. Et ffo. 36. conce. 41.

Nota.

Collecto: ¶ Aduerte ꝙ in ultima clausula precedenti uult dicere Martinus, ꝙ licet in regula .s. Clare urbanistarū concessum esset ꝙ protector ordinis posset dare licētiam intrandi monasteria predicte .s. Clare alijs a fratribus tamen ꝙ de cetero nec protector nec generalis minister nec multominus prouinciales & uisitatores possint dare licentiam intrandi predicta monasteria alicui persone cuiuscunq; dignitatis fuerit sine licentia sedis apostolice.

De protectore ordinis.

¶ Vide circa hoc in dictiōe Ministri prouinciales § 7. & in dictione Protector ordinis § 6.

11 Prohibitio pro oib' christia. Excōmunicatio. EVGENIVS .4. precepit omnibus & singulis tam clericis ꝙ religiosis & secularibus personis cuiuscūq; conditionis gradus preminentie uel dignitatis existāt sub pena excōmunicationis quā transgredientes ipso facto incurrāt, & a qua nisi a Romano pontifice possint absolui preterquam in articulo mortis constituti

quatenus

quatenus monasteria .s. Clare/nec aliquod ipsorum ingredi presumant/preter formam regule ipsarum/ & prouisionum apostolicarum super hoc specialiter editarum .b fo .42. Et ffo. 39. conce. 44.

¶ Idem Eugenius. ut difficilius pateret ingressus ad monasteria monialiũ statuit, ꝙ sicut abbatisse/& alie sorores ad hoc deputate tenent claues/quibus ad intra porte monasteriorum predicatorum claudantur, sic per confessores/aut alias honestas personas per generales aut prouinciales deputãdas ex parte exteriori teneãtur/& cõseruentur .B. fo. 42. Et ffo. 39. cõce. 44. 12 Clausura.

¶ Idem Eugenius ordinauit. ꝙ in omnibus tertijs ordinis sororum & monialium collegijs fratres min. in accessu & ingressu sic se habeant, sicut obseruatur in monasterijs .s. Clare. b. fo. 45. Et ffo. 42. conce. 47. 13 Prohibitio ꝓ tertiarijs.

¶ Circa huiusmodi statutum/seu ordinationẽ sunt duo aduertenda & mente tenenda, quia ob inaduertentiam/aut obliuionem ipsorum/aliqui fratres minus recte quandoqꝫ se habent. Collector

¶ Primum est, ꝙ tertiarias nominat insimul sorores & moniales, & hoc pro tanto dico esse ponderandum quia aliqui arbitrati sunt huiusmodi tertiarias nõ esse intelligendas nomine monialiũ, propter quod in aliquibus partibus nominãt eas bizochas/& in alijs beatas. Contra quos tamen (ultra uerba expressa supraposita) facit stylus curie cõmunis, qui non curans de rigore nominum/sepe appellat indifferenter collegia personarum religiosarum/monasteria, licet non sint monachorum/uel monacharum proprie dictorum. ac similiter omnes feminas collegialiter uiuẽtes nominat frequenter moniales, quãuis non sint ordinum monachalium, & hoc idem patet ex regula .s. Clare, ubi moniales sepissime appellantur sorores.

¶ Alterum aduertendum est, ꝙ in supradicta cõcessione specialiter loquitur de fratribus mi. dũtaxat, & nõ sicut in precedẽti de omnibus fidelibus, ex quo sequitur friuolam & nullius momẽti fore rationẽ/quã nonnulli allegant/dicendo ꝙ ex quo non monasteria tertiariarum non inclusarum intrant persone secu-

lares/quare non poterũt similiter intrare huiusmodi fratres? Et cui predicta non suffecerint/uideat expositionem sancti Bonauenture super hoc in declaratione quã fecit, qui strictius circa hoc loquitur.

14 Pro episcopis. ¶ Idem Eugenius cõcessit/ꝙ de licentia generalis aut prouincialiũ ministrorum possint episcopi intrare in monasteria monialiũ causa consecratiõis ecclesie/uel altaris/aut pro benedicendo cemiteria/uel sorores.

Collector ¶ Suprascriptã concessionem reperi in quadam tabula priuilegiorũ per quendã patrem cõmissariũ Romanum ordinatã. Et ponit in fine, Eugenius in breui quod incipit Cupientes. Sed hoc breue non reperitur in libris impressis priuilegiorum hic allegatis.

15 Licentia ꝓ familiaribus mõialium. NICOLAVS.5. concessit omnibus & singulis, mulieribus seruientibus monialibus sancte Clare/ aut pro eis eleemosynas querentibus, ut quotiescunqꝫ pro parte abbatissarũ requisite fuerint earum monasteria(cũ consilio discretarũ)intrare ualeant, ac pro aliqñ etiã in precipuis festiuitatibus pro ipsarũ cõsolatione cũ ipsis monialibus comedere possint, licentia tñ prius ꝑ eas desuꝑ a ꝓuinciali obtẽta. b. fo.49. Et ffo.43. conce.48.

16 Absolutio SIXTVS.4. declarauit ꝙ mulieres ingredientes monasteria sancte Clare/& sancti dominici non teneãtur ire ad curiam Romanam pro absolutione ab excõicatione, sed eas possint absoluere fratres mino. cõfessores/etiã si tales mulieres ingrederent mala intentiõe. o. fo.62. Et ffo.68. cõce.100. Et ffo.96. conce.330.

17 Absolutio ¶ Idem Sixtus fecit aliam concessionem latiorẽ quã suprascripta immediate/que habetur in dictione Absolutio quo ad seculares. 2. in. §.9. Vide ibi.

18 Licentia ꝓ laborato. ¶ Idem Sixtus cõcessit ꝙ seculares laborantes in monasterijs sancte Clare/ac aliarũ monialiũ possint ibi comedere in loco honesto. o. fo.63. Et ffo.67. cõc.120.

19 Licentia ꝓ medico. ¶ Idem Sixtus cõcessit ꝙ sorores sancte Clare nõ teneantur intromittere aliquẽ de seruitoribus suis / qñ medicus intrat clausuram, sed sufficiat ꝙ a tribus uel quattuor monialibus de antiquioribus associetur. o. fo.63. Et. ffo 67. cõce.321. Et ffo.96. conce.331.

20 INNOCENTIVS.8. concessit ꝙ confessores mo

nialium possint intrare monasteria illarum tempore pestis ad celebrandum missam/& audiendum confessiones illarum que seruiunt pestilētiatis,quia stant separate ab aliis .o ffo.99 conce.165. Licentia ꝑ cōfessori monia.s. Clare.

ALEXANDER.6.cum concessisset generali & prouincialibus ministris & custodibus/ut de consilio aliquorum fratrum possent deputare monialibus /seu sororibus tertij ordinis confessores presbyteros seculares/seu aliorum ordinum regulares,quibus confiteri/& ab eis sacramenta ecclesiastica recipere possent/ statuit ut confessores huiusmodi dictarum sororum claustra seu interiores officinas absq alterius persone bone uite & fame societate nullo modo debeāt ingredi .b.ffo.123 conce.269. 21 Licentia ꝑ cōfessoribus tertia.

¶Idem Alexander.6.concessit generali/& prouincialibus ordinis mi. de obser.& cōfessoribus per eos deputatis,ut monasteriorum monialium sancte Clare/ que eorum regimini immediate subiiciuntur pro administratione sacramētorum tempore necessitatis & alijs rationabilibus causis interdum occurrentibus, prout s̄m deum expedire uiderint clausuras interiores ingredi possint.Et uoluit ꝙ tūc moniales predicte portam maiorem aperire licite ualeant.B.ffo.71 .Et ffo.155.conce.373. 22 Licentia ꝑ prelatis & confesso. monia s. Clare.

¶Aduertendum est ꝙ huiusmodi concessio non permanet iam in suo vigore,quia Leo.10.circa illam ordinauit quod immediate sequitur. Collector

LEO.10.prohibuit sub eterne maledictionis intetminatione in uirtute sancte obedientie,ne quis frater cōfessor monialium sancte.Clare aut aliquis alius frater cuiuscunq preeminentie aut officii inter fratres mi. sit ad ipsas moniales aut in ipsarum monasteria ingredi uel intrare presumat nisi in casibus in eadem regula & institutionibus ipsius ordinis mi. contentis; & quo ad ipsorum monasteriorum ingressum editis. Nec etiam alie utriusq sexus seculares persone etiam pretextu cuiusuis indulti etiam confessionalium predicta monasteria ingredi ualeant.B.ffo.17. concessione quinquaginta & sex. 23 Prohibitio & licētia ꝑ monaste.s. Clare.

Prohibitio ꝓ tertiarijs. ¶Et sequitur post predicta in eodem breui/dirigēdo uerba ad prelatos.s.generales & prouintiales. Nec ipsi fratres ordinis uestri ad tertiarias in cōgregatione uiuentes/nisi de licentia & speciali mādato uestro intrare ꝑsumant. Vos propterea monēdo/ut nō passim ingressum huiusmodi relaxetis/sed in capitulis uestris ꝓuincialibus & generalibus ꝓuide de filibus & alijs ad obseruātiā honestatis & cōtinētie spectātib⁹ ordietis.

Collector ¶Circa prefata uerba est ualde aduertendū, ne quis decipiatur/sicut decepti sunt/qui impetrauit predictum breue & pontifex qui illud cōcessit credendo ac presupponendo ꝙ ingressus ad monasteria tertiariarum non erat prohibitus. Posita sunt enim in relatione seu supplicatione huiusmodi breuis(postq̄ dictum fuerat de monialibus.s.Clare)sequētia uerba. Et pariter ad tertiarias in cōgregatione uiuentes ad quas accedere licet prohibitū nō sit &c. hoc enim ꝑsuppositū esse falsum cōstat tam ex regula q̄ ex declarationibus ipsius ꝑsertim ex determinatione Eugenij.4.supra posita.§.13.ac per cōsequens hoc breue est surreptitiū & nullius ualoris quo ad cōcessionē fundatā supra ꝑfatam relationē, Et ideo indubie tenendū est,ꝙ nulli fratres mi. etiā si sint prelati queunt magis ingredi monasteria tertiariarū collegialiter uiuētium quāuis nō sint inclusa q̄ monasteria.s. Clare. Nec similiter possunt prelati pro talibus monasterijs alijs personis ad ingrediēdū licentiā cōcedere, Ac ꝓpterea illud quod in prefatis literis Leonis dicitur scilicet ꝙ in capitulis genera.& ꝓuin.ꝓuideatur de modo intrādi ad tertiarias &c.nil penitus opaꝰ,qa fundatꝰ sup falsa relatione s.ꝙ nō sit ꝓhibitus ingressus ad monasteria tertiariarum. ¶Ad cōfirmationē ꝑdictorū.s.ꝙ monasteria tertiariarū debeāt iudicari sicut & monasteria.s.Clare facit quodā statutū capl'i generalis burgēsis supra positū in dictione Accedere ad monasteria monialiū ꝓpe finē.

24 Licētia ꝓ feminis secularibus. ¶Idē Leo declarauit moniales.s.Clare sub regimine fratrū mi.de obs. existētes nō teneri nec obligatas eē cōtra uolūtatē suā ingressum ad sua monasteria ꝑbere aliqbus mulieribus uigore facultatū apostolicarū

predictis mulieribus per ipsum Leonē in cōfessionalibus ad ingrediēdū prefata monasteria concessarū; Ac similiter cōcessit pdictis monialibus, ut absq; aliqua censurarū seu penarū incursu & absq; aliquo cōscientiarū suarū scrupulo eisdē mulieribus (dū & quoties oportunū & expediēs uisum fuerit) ingressum in eadē monasteria licite denegare ualeant, Et insup hortatur moniales huiusmodi, ut prefatis mulieribus ingrediendi predicta monasteria consensum q̄ rarius & parcius fieri poterit concedant. B fffo. 38 conce. 124.

¶ Idem Leo predictā declarationē iterato fecit per eadem uerba addens q etiam uigore aliarū facultatū q̄ in cōfessionalibus contentarū non teneantur moniales contra uoluntatem suam ingressum prebere aliquibus mulieribus in sua monasteria non obstantibus predictis facultatibus tam concessis q̄ in posterū concedendis, quas reuocauit cassauit & annullauit, ac reuocatas & nullas esse decreuit. B. fffo. 39. conce. 125. 25 Licētia p feminis secularibus.

¶ Idem Leo concessit q fratres mi. uocati rogati aut inuitati a p̄latis ecclesiarū aut a prelatis religiosis uel uisitatoribus habētibus curā aliquorū monasteriorū monialium ad hoc ut uisitēt predicta monasteria uel exerceant omnia alia que in monasteriis sibi subiectis exercent, aut ad hoc ut intrent cum ipsis prelatis siue uisitatoribus ad uidendum officinas & totum monasterium interius possint sicut possunt in monasteriis sibi subiectis siue intra uel extra clausuram uisitando & alia facienda uel cum ipsis prelatis intrando, non obstante prohibitione sue regule, uel declaratione eiusdem regule, dum tamen predicti fratres si fuerint subditi hoc faciant de licentia suorum prelatorum. O. fffo. 61. conce. 194. 26 Licētia p oībus fratribus. Visitatio.

¶ Idem Leo concessit, q prelati ordinis mino. possint dare licentiam suis subditis intrandi clausuram monasteriorum .s. Clare ad faciendum sermonem de calenda, dum tamen intrantes sint senes, & uite exemplaris. O fffo. 62. conce. 195. 27 Licētia p predicato

¶ Idem Leo concessit, q quādo moniales sancte Clare grauiter infirmantur taliter q non possunt ad cra- 28 Licētia p

prelatis & cõfes.moniа.s.Cla. Pro monia infirmis.

tem uenire ad audiendum missam possit illo tempore sacerdos confessor earum uel prelatus superior introire clausuram infirmariam & monasterium ad celebrandum, ne tales moniales remaneant sine missa, dummodo sacerdos ad nulla alia loca q̃ ad altare diuertat, nec moretur nisi tanto tempore quanto indiget ad celebrãdum, nec loquatur nisi quantũ est opus in missa.o.ffo.93.conce.290.

INQVISITORES HERETICE PRAVITATIS.

¶Distinctio materie inferius annotate.

Collector

¶Circa materiam inquisitorum heretice prauitatis habentur in priuilegijs fratrum mi.& aliorum mendicantium ea que inferius annotantur. ¶Primo ponit auctoritas generalis ministri super fratres qui fuerint inquisitores ac etiã sup alios fratres in hoc casu, istud autẽ cõtinetur in.§.1.&.2. ¶Secũdo ponitur exẽptio oimoda a qbuslibet inquisitorib' & p̃sertim, ne fratres mi. cum fuerint inquisitores p̄cedant contra p̄dicatores nec econtra, hoc cõtinet in.§..3.&.4.&.6.&.7.&.8.

1

Generalis minister.

CLEMENS.4. concessit generali fratrum mi. ut fratres eiusdem ordinis qui ad inquirendũ contra hereticã prauitatem seu ad alia huiusmodi negocia fuerint a sede apostolica deputati possit libere & licite remouere seu reuocare & penitus trãsferre, ac eis ut supersedeant iniũgere aliosq3 substituere si expedire uiderit. & in eos si cõtra uenerint censurã ecclesiasticam exercere, ac etiam q2 qlibet minister prouincialis uel eius uicarius eiusdẽ ordinis possit idipsum facere in sua prouincia circa fratres suos quibus ab eadẽ sede similiter cõtigerit cõmitti, non obstantibus aliq̃bus literis uel indulgentijs apostolicis impetratis uel in posterum ipetrandis que de hoc non fecerint mentionem.b.fo.57. Et ffo.141.concessione.326.

Prouinciales ministri.

2

Pro fratri. p̄dicato. & minor.

SIXTVS.4. concessit q3 generales ordinũ predicatorum & minorum possint examinare gesta per fratres inquisitores suorum ordinum & querelas contra illos p̄positas audire ac super illis (quantum eis iustũ & equũ uidebitur) statuere & ordinare, & si eos in ali

quo deliquisse inuenerint illos iuxta excessuum exigētiam etiam per eorū ab officio ammotionem ac alias corrigere & punire, dictosq inqsitores sm quod equū & iustum aut necessarium uidebitur (non tñ in una eademq diocesi) multiplicare libere & licite ualeant. B. fo. 56. Et ffo. 149. conce. 366.

¶Idem Sixtus statuit ut fratres inquisitores ordinis predicatorum in fratres ordinis min. & ecōrra fratres inquisitores ordinis mi. in fratres ordi. pdicatorū quoscunq officio inqsitionis huiusmodi fungi illudq exercere nullatenus possint absq sedis apostolice licentia speciali de presentibus literis expecificam & expssam faciēte mētionē. B. fo. 66. Et ffo. 149. conce. 366. 3 Pro fratri. pdicato. & mino.

¶Idem Sixtus omnes fratres ordinis Carmelitarū ab omni iurisditiōe dominio & potestate inquisitorū heretice prauitatis prorsus & omnimodo exemit, ac ppetuo liberauit q huiusmodi inquisitores (etiam si sint ordinum mendicantium) q̄uis occasione uel causa cōtra personas dicti ordinis nullatenus ingrere pcedere aut iurisditionem aliquam in exosdem exercere quoquomodo ualeant sub excōmunicationis late sentētie pena quā quilibet cōtrafaciens eo ipso incurrant. Et uoluit q solū teneantur coram Romano pontifice aut sui ordinis protectore uel camere apostolice generali auditore in causis fidei aut officium inquisitorum cōcernentibus respondere, ac detreuit irritū & inane si secus super his quicq̄ quis authoritate etiā apostolica scienter uel ignoranter contigerit attentari. b. fo. 112 Et. ffo. 196. conce. 489. 4 Pro fribus carmelit. Excōmunicatio.

¶Idem Sixtus statuit q inquisitores heretice prauitatis (quicunq fuerint) habeant facultatem procedendi contra eos qui asseruerint q confessi fratribus mendicantium ordinum teneantur confiteri eadem peccata rectoribus parrochialium ecclesiarum. b. fo. 61. Et. fo. 144. concessione. 353. 5 In fauorē fratrū confess.

INNOCENTIVS. 8. approbauit & cōfirmauit literas suprascriptas. Sixti in. §. 2. & firmiter obseruari debere ac robur ppetue firmitatis obtinere dcreuit, pq potiori cautela eas denouo statuit & ordiauit ac uni- 6

In fauorē fratrū mi. & predi.

uersis & singulis inquisitoribus heretice prauitatis p dicatorum & aliorum quorūcūq ordinum tam mendicantium q̄ non mendicantium professoribus & clericis secularibus per uniuersum orbem prohibuit, ne pretextu cuiuscunq potestatis & facilitatis eis attribute seu attribuende super inquisitione huiusmodi quantūcūq amplissime cōtra quēpiam ordinis minorum professorem procedere & inquirere aut officium suum exercere quoquomodo presumant, Et q si forte presumpserint aliquos ex dictis fratribus mino. capere seu carceribus mancipare debeant remittere fratres ipsos sic captos infra triduum (postq̄ de presentibus literis notitiam qualitercūq habuerint aut requisiti fuerint) ad ipsorū sic captorū & detentorū superiores per omnia illesos & sine mora per eos iuxta iuris formā & regularia instituta debitis penis puniendos;

Correctio

Super quibus dat conseruatores oēs ecclesiarum prelatos imponendos graues penas in contrarium qualitercūq facientibus. B. fo. 57. Et ffo. 52. conce. 60.

7 LEO. 10. literas īmediate suprapositas Innocentij. 8. inseruit de uerbo ad uerbum & approbauit & innouauit ac sui scripti patrocinio cōmuniuit decernēs illas ab omnibus debere inuiolabiliter obseruari, proq potiori cautela omnia prout per suos predecessores prohibita statuta ordinata & concessa fuerunt prohibuit statuit ordinauit & de nouo cōcessit, nō obstātibus qbuscūq in cōtrariū facietibus B fffo. 21. cōc. 64.

8 Idem Leo postea informatus, q aliqui inquisitores non obstantibus supradictis attētabant procedere cōtra quosdam fratres mi. precepit & mandauit inquisitoribus prefatis apostolica uel quauis alia authoritate etiam motu proprio & ex certa scientia & plenitudine potestatis etiā consistorialiter in quibusuis mundi partibus sub excōmunicationis sententia & priuatione omnium & singulorum beneficiorum & officiorum ecclesiasticorum que obtinēt ac inhabilitatis ad illa & alia imposterum obtinenda & alijs penis in literis aliorum predecessorum suorum contentis quas contra facientes ipso facto incurrere uoluit, ne de ce-

In fauorē fratrū mi. obseruan.

Excōmunicatio.

tero contra dictos fratres mi. super causis predictis nec super quibusuis aliis ad suum inquisitiõis officiũ pertinẽtibus se intromittere testes examinare & alios processus agitare presumant. Et uoluit ꝙ si forte ad aliqua de premissis se intromiserint aliquos fratres capiendo testes examinando aut scripturas recipiendo, fratres ipsos personaliter ac dicta testium examinatorũ & quoscũq; processus factos & scripturas predictas super causis huiusmodi quomodolibet concernentes ministris prouincialibus alijsq; predictorũ fratrum mino. prelatis seu superioribus in locis illis in quibus inquisitores prefatos residere contigerit (nullis apud se retentis copijs aut transumptis uel notis) infra sex dierum spatium postq̃ presentium notitiam quomodolibet habuerint realiter & cum effectu restituant, ut fratres huiusmodi delinquentes (si qui forte fuerint) iuxta excessuum & delictorũ exigentiam per prelatos & alios superiores dicti ordinis minorũ sm formam literarum apostolicarum suorum predecessorum castigari debeant, Super quibus etiã aduersus contrafacientes dat conseruatores omnes ecclesiarũ prelatos cũ magnis nõ obstantijs. B. fff o. 20. conce. 63. Correctio

INTERDICTVM.

¶ Distinctio materie interdicti.

¶ Aduertendum ꝙ earum concessionum que in priuilegi;s fratrum mendicantium habentur circa interdictum quedam attinent ad modum se habendi tempore quo ab omnibus seruatur uel seruari debet interdictum, & hec ponuntur per se infra primo loco. Collector

¶ Alia uero pertinent ad suspensionem interdicti in certis festiuitatibus ac circa modũ quo tũc se possunt habere fratres, ista aũt ponũtur successiue scdo loco.

¶ Nonnulla autẽ cõcernunt familiares & procuratores fratrum, Et hec ultimo loco collocata sunt.

¶ Interdictum primum.

INNOCENTIVS. 4. concessit ut cum fratres mi. ad loca interdicto supposita uenire contigerit Celebrare diuina.

possint in eis(excōmunicatis & interdictis exclusis) submissa uoce/& non pulsatis campanis/diuina offi- cia celebrare, nisi id fuerit eis specialiter prohibitum B.fo.21. Et ffo.105.conce.224.

CLEMENS.4.cōcessit, ut cum generale interdictū apponi contigerit/possint fratres mino. in ecclesijs/& oratorijs suis/ac in alijs quibuscūq3/cum ad loca per- uenerint ecclesiastico supposita interdicto/clausis ia- nuis/excōmunicatis & interdictis exclusis/non pulsa- tis campanis/& submissa uoce celebrare diuina/& ec- clesiastica recipere sacramenta, dum modo causam non dederint interdicto/nec contingat id eis speciali- ter interdici, nisi ecclesie/& oratoria eadē fuerint spe- cialiter interdicta. B.fo.56. Et ffo.140.conce.314.

Celebrare diuina.

3 ¶Idem Clemens concessit fratribus ordinis predica- torum/q3 tēpore strictissimi interdicti(in suis domi- bus dūtaxat)exclusis omnibus qui non fuerint de or- dine suo clausis ianuis & nō pulsatis campanis ualeāt quotidie unam missam in cōmuni legendo audire seu quilibet sacerdos eiusdem ordinis cum duobus aut tribus tantum ministris modo simili unam missam celebrare possit, dummodo in eisdem interdicti sen- tentijs de ordine predicto & de hac concessione non fiat mentio specialis. b.ffo.73 conce.189.

Ex priuil. fratrū pdi. pro inter- dicto stri- ctissimo.

4 NICOLAVS.4.concessit fratribus mi. q3 dū appo- situm fuerit interdictum in ciuitatibus uel locis ubi habitant predicti fratres non obstantibus priuilegijs seu indultis quibuscūq3 religiosis a sede apostolica cō- cessis & omnia in huiusmodi interdictis ecclesiastica sacramenta prohibeantur exceptis baptismate paruu- lorum & penitentijs morientium possint fratres tem- pore talis interdicti sua confiteri peccata & ab ipsis ab solui ac simul legere diuinum officium & missas cele- brare ianuis clausis non pulsatis campanis uoce sub- missa excōmunicatis & interdictis ac omnibus perso- nis que non sint de ordine predicto exclusis, necnō tē- poribus cōsuetis iuxta morem dicti ordinis sacre cō- munionis & extreme unctionis sacramenta recipere non obstāte prohibitione prefata seu aliquibus literis

Celebrar. diuina.

super hoc a sede apostolica impetratis, que de ordine predicto & de hac indulgentia specialem nonfecerint mentionem B.fo.21. Et ffo 105.conce.222.

5 PIVS .2. declarauit qualiter fratres mino. in obseruatione interdicti se habere debeant dicens, q si interdictum fuerit apostolicum, tunc postquam predictis fratribus qui loca interdicta inhabitant, insinuatio facta fuerit ad obseruantiam illius interdicti astringantur nulla exceptione aut excusatione admissa etiam si ceteri religiosi ac seculares ex quacunq causa non obseruauerint. Sed si interdictum fuerit ordinarium, tunc solum ad illius obseruantiam obligentur quãdo matricem ecclesiam illud uiderint obseruare. b.fo.50. Et ffo.49.conce.52. — Pro interdicto apostolico & ordinario

¶ De hoc uide infra.§.sequenti.

6 INNOCENTIVS .8. Reuocauit supradictam ordinationem seu declarationem Pij.2. de obseruatione interdicti apostolici.s. q & si non obseruetur ab ecclesia matrice debeat obseruari a fratribus mino. & reduxit eos ad ius commune. — Pro interdicto apostolico.

¶ Hec reuocatio fuit reperta in libro cuiusdã patris notabilis sub forma oraculi uiue uocis, & ex obliuione nõ est posita in aliquo librorũ priuilegiorũ ordinis impssorũ, nullibi tñ repi sub autẽtico, attamẽ de ipsa quin fuerit cõcessa nõ est dubitãdũ, ut michi uidetur, nõ enim est uerisimile aliquẽ sic sue salutis esse imemorẽ, ut presertim nullo interueniente interesse auderet asserere tale quid fuisse cõcessum, nisi ita esset. — Collector

7 IVLIVS .2 fecit quandã cõcessionẽ circa pceptionem sacramenti Eucharistie tẽpore interdicti, que supra posita est in dictione Cõmunicare.§.8. Vide ibi. — Cõicare.

8 ¶ Idẽ Iulius concessit fratribus mi. q si cõtingat aliq̃ ciuitatẽ seu oppidũ cũ duobus uel tribus miliaribus circũuueniens (infra qua milliaria domus fratrum predictorum existũt) ecclesiastico supponi interdicto, fratres ordinis huiusmodi (nisi cãm interdicto dederint uel eis spãliter ex cã legitima interdictũ fuerit) hmõi interdictum seruare nullatenus teneantur, si alias domus ipsorum fratrum de iure interdicto talis oppidi — Pro quocũ q interdicto.

non comprehendantur.B fo.43.Et ffo.126.con.278.

9 ¶Idem Iulius concessit fratribus minoribus, ꝙ tem-
Pro inter- pore interdicti ordinaria authoritate appositi possint
dicto ordi sepelire in ecclesijs suis libere & licite corpora fratrū
nario. eiusdem ordinis decedentium, & hoc etiam cum ceri-
Sepelire monijs solitis in ordine ac pulsatis campanis missas
fratres. & alia diuina officia in similibus celebrari consueta
in omnibus & per omnia ac si interdictum huiusmo-
di appositum non esset.B ffo.212.conce.516.Et fffo.
72.conce.219.

10 ¶Idem Iulius concessit fratribus Augustineñ ut que
Nota. ordini suo pro tempore generalis interdicti concessa
Pro inter- sunt ea omnia in speciali interdicto intelligantur esse
dicto spe- concessa in quo licere eis uoluit eadem oīa q̄ in gene
ciali. rali interdicto licere cōcessum est.b.fffo.95.cōc.310.
Collector ¶Aduertendum ꝙ hoc est magna concessio, & ualde
magna, & ideo ualde notanda & nusquam alias con-
cessa, ut credo.

11 LEO .10.concessit fratribus mi.obser. ꝙ ecclesie do-
Pro inter- morum suarum interdici non possint ad instantiam
dicto par- cuiuscūq; persone etiam cardinalatus honore uel alia
ticulari. quauis fulgente dignitate uel per auditorem sacri pa-
latij aut quoscūq; alios iudices nisi tota ciuitas seu op
pidum ubi domus huiusmodi consistit apostolice seu
ordinaria authoritate ecclesiastico supponatur inter-
dicto, Ac uoluit ꝙ in huiusmodi domibus degentes
fratres ad ipsius interdicti obseruationem minime te
neantur. Nec propterea irregularitatis maculam aut
aliquas sententias censuras & penas incurrant, Sed dū
modo causam nō dederint huiusmodi interdicto pos-
sint ianuis apertis & campanis pulsatis missas & alia
diuina officia celebrare, nisi persona ad cuius instan-
tiam interdictum fuit appositum in eisdem domibus
degentibus fratribus de alimentis & aliis uictui neces-
sarijs rebus competenter prouideri fecerit. Et decre-
uit irritum ꝙ inane si secus super his a quoq̄ quauis
authoritate scienter uel ignoranter actum fuerit.B.
ffo.55.conce.156.

12 Absolo. ¶Idem Leo concessit, ꝙ tempore interdicti possint

fratres mi. absoluere a censuris in foro conscientie illos qui confitebuntur peccata sua, nisi tales censure essent ex quibus huiusmodi interdictum emanaret. O. fffo. 59. conce. 174.

¶ Idem Leo declarauit & concessit eisdem fratribus mino. ꝙ in forma obseruationis nulla sit differentia inter cessationem a diuinis & interdictum quodcūq; O. fffo. 59. conce. 165. 13 Pro cessatione a diuinis.

¶ Aduertendum est circa huiusmodi concessionem, ꝙ duo insignes doctores uniuersitatis Salmantine in suis repetitionibus concluserunt ꝙ cessatio generalis a diuinis & interdictum loci sunt omnino idem ita ꝙ habet locum in eis capitulum Alma mater, quod est notandum. Collector

¶ Idem Leo concessit prefatis fratribus mi. ꝙ tempore interdicti aut cessationis a diuinis possint duo uel plures fratres extra ecclesiam in domibus suis officiū diuinum dicere non obstante capitulo Quod in te. De peniten. & remissio. & aliis quibuscūq;, Et ꝙ quando extra chorum dicunt predicti fratres horas canonicas si a casu transeuntes persone interdicte aliquid audierint non propterea incurratur aliqua censura. O. fffo. 59. conce. 166. 14 Pro cessatione a diuinis ac ēt īterdicto.

¶ Idem Leo concessit ꝙ tempore interdicti ordinaria authoritate appositi possint fratres mi. obs. dare publice professionem fratribus suis, & in illa cantare hymnum Veni creator spiritus. & alias cerimonias facere, prout in cōsuetudine habēt. O. fffo. 62. cō. 197. 15 Pro interdicto ordina.

¶ Idem Leo concessit etiam ꝙ prefati fratres mi. possint tempore interdicti ordinarij benedicere mēsam & post prandiū & cenam deo agere gratias sicut si nullum esset interdictum. O. fffo. 62. conce. 198. 16 Pro interdicto ordina.

¶ Idem Leo concessit, ꝙ similiter tempore interdicti ordinarij possint predicti fratres mi. facere processiones per claustra sua dicendo letanias uel hymnos aut alia deuota carmina, dum tamen aliquod diuinū officium non dicant. O. fffo. 62 conce. 199. 17 Pro interdicto ordina.

ALEXANDER. 4. concessit ut cum generale fuerit interdictum possint fratres mi. in uigiliis 1 Pro tribus festis ordis

& festiuitatibus sanctorum Fracisci & Antonij ac beate Clare & octo diebus imediate sequentibus una cū religiosis & clericis secularibus qui tūc in ecclesijs fratrum conueniunt apertis ianuis (excōmunicatis dūtaxat exclusis) diuina officia ibi celebrare dūmodo huiusmodi fratres mi. aut predicti religiosi & clerici causam non dederint interdicto nec prefatis fratribus cōtingat specialiier interdici. b. ffo 257. con. 642.

Collector ¶ Aduerte ꝙ hec concessio licet fuerit reuocata per capitulum Alma mater tamen postea reualidata est per Iulium. 2. ut patet infra. §. 3.

2 Pro oībus sanctis ordinis. ALEXANDER. 6. extendit priuilegia summorū pontificum suorum predecessorum quo ad interdictū scilicet ꝙ sicut tempore interdicti poterāt fratres mi. celebrare solēniter diuina officia ī suis ecclesijs & monasterijs in solēnitatibus sanctornm Francisci Antonij & beate Clare & per suas octauas ita possint in festiuitatibus aliorum sanctorū dicti ordinis uidelicet, Ludouici Bernardini Bonauenture necnon quinqꝫ martyrum de marrochio sed hoc per diem tantum. o. fo. 66. Et ffo. 70. conce. 171.

3 Pro festiuitate stigmatum. IVLIVS. 2. confirmauit & de nouo concessit Priuilegia suorum predecessorum circa celebrationem festorum sancti Francisci & aliorum sanctorum ordinis mi. tempore interdicti extendens etiam eadem priuilegia ad festum stigmatum beati patris Francisci, etiā tempore cessationis a diuinis, non obstātibus quibuscunqꝫ in contrarium facientibus presertim capitulo Alma mater de sentētia excōmunicationis li. 6. o. ffo. 70. conce. 178. Et. O. fffo. 54. conce. 154.

Collector ¶ Aduertendum est tamen ꝙ predicta concessio uidetur solum pertinere ad fratres mino. prouinciarum Hispanie, quia ipsis solum directa est. ¶ Circa autem istam nouam cōcessionem & reuocationem capituli Alma mater necnon quo ad omnia pertinentia ad celebrationem sanctorum ordinis tempore interdicti uide illa que in fine huius dictionis sunt addita, & attende bene ad singula.

4 ¶ Idem Iulius concessit fratribus mino. ꝙ in die san

cti Bonauenture (si eadem die interdictum authoritate apostolica appositum fuerit) possint dicti fratres in suis domibus a primis uesperis usq; ad secundas uesperas eiusdem diei inclusiue missas & alia diuina officia celebrare seu celebrari facere sicut in die sancti Francisci fratres huiusmodi facere possunt. B. fo. 44. Et ffo. 127. conce. 285. Pro sacto Bonauen.

5 LEO. 10. concessit fratribus mi. de obser. ac monialibus. s. Clare & tertie regule sub obedientia eorundẽ fratrum degentibus ut in die sancte Helisabeth filie regis Vngarie & per eius octauam possint tẽpore interdicti missas & alia diuina officia celebrare seu celebrari facere, quemadmodum possunt in diebus sanctorum Francisci Antonij & Clare & per octauas eorum. B. fffo. 55. conce. 155. Pro sacta Helisaber.

6 ¶ Idem Leo declarauit & concessit fratribus minoribus ꝙ priuilegium concessum de suspendendo interdictum in festis sanctorum sui ordinis intelligatur de diebus quibus talia festa cadunt etiam si propter alia maiora festa occurrentia eorum officia in alium diem transferantur. Concessit etiam ꝙ in diebus huiusmodi suspensionum interdicti tam uirtute priuilegiorũ dicti ordinis q̃ alias de iure generaliter concessa possint fratres in domibus suis intra & extra ecclesiam dicere & facere oĩa illa q̃ nullo existẽte interdicto fieri possunt, & hoc per scrupulũ aliquorũ q dicunt ꝙ qñ suspẽditur aliqđ ĩterdictũ ꝓpter aliqđ festũ nõ posse dici nisi officium & missam illius festiuitatis sine alijs orationibus & collectis. O. fffo. 58. conce. 164. Pro oibus scis ordis.

¶ Aduerte ꝙ uirtute huius concessionis non possũt fratres sepelire seculares mortuos tp̃e talis suspẽsiõis aut alia similia facere, hoc patet ex uerbis que concessionem subsequũtur. s. Et hoc propter scrupulum &c. Collector

7 ¶ Idem Leo concessit ꝙ in partibus Hispaniarum suspendatur quodcunq; interdictum in festiuitate purissime conceptionis beate uirginis & per eius octauam prout habetur late supra in dictione Conceptio uirginis in. §. 10. Vide ibi. Pro festo concep. b. uirgi.

8 ¶ Idem Leo concessit fratribus ordinis predicato

Ex priuil. fratrũ pdi cato.

rum, ut quoties festiuitates sanctorum Dominici Petri martyris Thome de aquino & Vincentij ac.s. Catherine de senis & earum octaue quomodocũq; etiã p translationem celebrande occurrerint tempore quo ciuitatis oppida & loca ecclesiastico interdicto etiam authoritate apostolica sunt suppofita in ecclesijs domorum suarum & monasteriorum quorũ cura dicto ordini est cõmissa (nisi ecclesie supradicte uel huiusmodi fratres nominatim essent interdicti aut causam dederint interdicto aut eam foueant) possint pulsatis campanis & apertis ianuis (interdictis & excõmunicatis exclusis) alta uoce missas & alia diuina officia diurna & nocturna in diebus festiuitatum predictarum & octauis eorum respectiue durantibus etiam si per octauas ipsarum & in die octauarum non nisi memoria de sanctis fieret libere & licite celebrare, ac uoluit ut quoties dictarum festiuitatum & octauarum earũdem celebrationes qualibet ex causa etiam extra tempus interdicti transferantur etiam indulgentie dictas ecclesias in festiuitatibus huiusmodi & per earũ octauas uisitantibus pro tẽpore cõcesse ad tempus celebrationis huiusmodi sint & cẽseãtur translate. B. fffo. 82. conce. non signata. Et. B. fffo. 121. conce. 554.

INTERDICTVM, TERTIO.

Pro familiaribus & procuratoribus ac operarijs fratrum.

ALEXANDER. 4. concessit q; si quãdo in personas uel terras ubi resident fratres mi. excõmunicationis seu interdicti sententia contigerit promulgari pueri fratrum seruitijs deputati negociorũq; suorum gestores seu procuratores & operarij qui in locis fratrum huiusmodi operibus eorum personaliter cõstituti institerint predictis sententijs excõmunicationis uel interdicti obnoxij nullatenus habeantur, ibiq; possint audire diuina iuxta formam que a sede apostolica est cõcessa eo casu. s. tẽpore interdicti, nisi pdicte persone causam dederint uel excõmunicari seu interdici contingat. B. fo. 31. Et ffo. 114. conce. 251.

8 CLEMENS. 4. concessit fratribus mi. q; his qui in

eorum

eorum morantur obsequijs tempore interdicti libere possint ministrare cuncta ecclesiastica sacramenta / & ipsos cum decesserint in suis cemiterijs sepelire. B fo. 56. Et ffo. 140. concessione. 315. Pro familiaribus sepelire.

3 ¶ Idem Clemens fecit consimilē concessionē in mari magno / sicut suprascriptam in. §. 1. ad lrām. b. fo. 56. Et ffo. 140. cōce. 316. ¶ Idem habetur in mari magno Carmelitarum. fo. 97. Et ffo. 180. conce. 429. Et in mari magno predicatorum. ffo. 236. conce. 546.

4 IOANNES. 23. concessit fratribus ordi. predicatorum, ꝙ confratres & germani dicti ordinis possint sepeliri tempore interdicti in ecclesia / uel cemiterio eorumdem fratrum, nisi fuerint excommunicati publice / uel nominatim / ibique diuina celebrare seu audire. b. ffo. 95. conce. 406. Ex priuil. fra. pdic.

¶ Aduertendum est / ꝙ quia uirtute huius concessionis predicti fratres pdicatores admittebant ad diuina in aliqbus ptib⁹ suos confratres / aut germanos uiuos / ac sepeliebant eosdem cum mori contingebat tali tempore, exinde non paruum scrupulum exortum est, & ideo predicta concessio fuit uentillata & discussa in famatissima uniuersitate Salmantina per plures doctores iuris peritissimos, & declaratum extitit per eosdē solum debere intelligi de illis cōfratribus / qui licet remaneant in seculo / & non mutēt habitum secularem / tamen sunt / uel fiunt oblati ordinis predicti, ac faciūt donationem inter uiuos omnium bonorum suorum dicto ordini reseruando sibi solum usufructum q̄diu uixerint & non de alijs confratribus cōiter usitatis in ptibus Hispaniarum. Fundatur autē hmōi determinatio / seu declaratio in capitulo / Vt priuilegia. de priuil gijs, qđ capitulū ad lrām dicit, ꝙ solum tales cōfratres primo noiati gaudent ecclīastica sepultura & nō alij. Collector. Nota.

5 INNOCENTIVS. 6. concessit fratribus Augustinēn, ꝙ tempore interdicti possint procuratores iurati negociorum conuētuū / & locorū dicti ordinis / etiā si seculares & laici existāt / interesse diuinis officijs una cū pdictis fratribus, dūmodo ipsi nō dederint causā iter dicto / nec sint specialiter interdicti. B. fo. 77. cōce. 231. Ex priuil. Augusti. Pro procurato. fra.

6 SIXTVS.4.concessit fratribus mi. ꝙ tēpore interdi-
Pro tertia cti possint admittere ad diuina fratres & sorores tertij
rijs ac fa- ordinis sancti Francisci de penitentia nuncupatos/ac
miliari. suos & illorum procuratores ac similiter monialiū.s.
Clare procuratores & negocia gerētes utriusqꝫ sexus
b.fo.59.Et fo.143.conce.344.

7 ¶Idem Sixtus fecit consimilem concessionem sicut
Ex priuil. immediate suprapositam fratribus Carmelitanis ad-
Carmeli. dēs ꝙ similiter tempore interdicti possint admitti ad
diuina aduocati fratrum & monialiū ac tertiariorum
b.fo.97.Et ffo.180.conce.428.

8 LEO.10.concessit fratribus minoribus obseruantie
Pro labo- ꝙ tempore interdicti non teneantur euitare laboran-
rātibus in tes in suis domibus diebus qbus laborauerint etiā si
locis frm. non sint familiares & seruitores continui cōmessales
fratrum & eis soluatur salarium o.ffo.59.conce.167.

QVIA in concessionibus suprascriptis materie in-
Collector terdicti implicantur nonnulla que indigent declara-
tiōe ideo pro intelligētia illarū sunt notanda sequētia.

PRIMO ergo sciendum est, ꝙ (omissis multis distin-
Primum ctionibus & subdistinctionibus que a doctoribus fiunt
notabile. p̄sertim de interdicto loci uel populi de quibus late ui
deri potest per Calderinum in tractatu de interdicto
& summistas) duplex est interdictū scilicet generale ac
particulare, Generale est quādo interdicitur regnum
diocesis ciuitas oppidū seu rus &c. Particulare est quā
do non interdicitur aliquod supradictorū sed solū ec-
clesia uel ecclesie aut aliquid aliud in ciuitate seu loco
etiam si interdicātur omnes ecclesie ciuitatis diocesis
prouincie aut regni ac etiā totius mundi, quia ex quo
extra illas in quolibet alio potest celebrari cēsetur in-
terdictum particulare.

¶Notandum est igitur & mente tenendum ꝙ omnes
cōstitutiones seu cōcessiones iuris cōmunis ac etiam
priuilegiorū particulariū facte & que cōiter fiunt pro
interdicto generali sunt. Et sic capitulum Alma mater
de sententia excommunicationis per quod concedi-
tur ut tempore interdicti possit celebrari ianuis clau-
sis &c. intelligitur de huiusmodi generali iterdicto &

communiter istud ponitur.

¶Notandum est etiã, q̃ quando non interdicit locus sed homines uidelicet cõitas alicuius ciuitatis uel oppidi seu populus & hoies talis loci aut etiã totius regni tunc cum loca non sint interdicta, euitatis talibus hominibus iterdictis celebrari poterit ianuis apertis ac si non esset interdictum, licet aliqui doctores dixerint oppositum. Nam capitulũ Alma mater de sententia excõmunicationis de interdicto locorum loqtur.

SECVNDO est aduertendũ q̃ antiquitus .s. ante capitulũ Alma mater quod editũ fuit a Bonifacio .8. ãno dñi .1300. solum a iure tẽpore pdicti interdicti generalis cõcessa erãt sequentia .s. q̃ posset celebrari semel in hebdomada ad renouandũ sacramẽtum, q̃ possent administrari sacramẽta baptismatis & penitẽtie ac eucharistie pro infirmis, & q̃ sepultura clericis moriẽtibus q obseruassent tale iterdictũ dari posset cũ silẽtio, itẽ q̃ duo uel tres insimul possent i ecc̃lijs ianuis clausis &c. officium diuinum dicere, ac taliter q̃ extra nequiret audiri. Itaq̃ quicunq̃ amplius uolebat habere oportebat ut per priuilegiũ particulare obtineret sibi concedi, ac ppterea tẽpore illo fuit nobis cõcessum p Clementẽ .4. ac Nicolaũ etiam .4. q̃ possemus in ecclesijs ac oratorijs nostris ac quibuscunq̃ alijs ad que nos declinare cõtingeret celebrare diuinũ officium, & recipere sacramenta ecclesiastica ianuis tamen clausis &c. Item q̃ etiam si apponeretur interdictum cum sequẽti clausula non obstãtibus priuilegijs quibuscũq̃ religiosis concessis phibemus q̃ nulla sacramenta ecclesiastica ualeant ministrari exceptis baptismate paruulorum & penitentia morientiũ & q̃ nullum officiũ diuinum possit dici nihilominus omnia supradicta possent fratres facere exclusis oĩbus personis que nõ sunt de ordine nostro, nisi de huiusmodi indulgentia fieret expressa mentio. Item fuit cõcessum q̃ possemns tali tempore admittere ad diuina pueros nostris seruitijs deputatos ac negociorum nostrorũ procuratores & operarios. Item per Alexandrum .4. concessum fuit q̃ possemus, in uigilijs & festiuitatibus, ac per octa

Alterum notabile.

uas sanctorum Francisci/Antonij/& Clare/una cū religiosis & clericis qui ad nostras ecclesias cōuenissent/ publice ac solenniter diuina officia celebrare, nisi id specialiter nobis fuerit prohibitum aut nos seu prefati religiosi/& clerici dedissemus causam īterdicto. Et idem pontifex cōcessionē similem fecit fratribus predicatoribus ꝑ sanctis Dñico & Petro martyre. Post hec oīa predictus Bonifacius. 8. fecit & ꝓmulgauit dictum capitulū Alma mater, in quo cōcessit ut in oībus ecclesijs & monasterijs possent generaliter celebrari diuina officia ianuis clausis &c. & administrari sacramenta baptismatis & penitentie, ac celebrari solenniter in quattuor festiuitatibus ibi contentis, & reuocauit oīa priuilegia super hac materia concessa qbuscunq ꝑsonis/ ac etiā religionibus dicens ꝙ sufficere deberet oībus sua prouisio quā in supradicto capitulo fecit. Sed quia idem Bonifacius dedit nobis iterum mare magnū in quo cōtinebantur oīa supradicta nobis concessa ideo iterato habuimus nostra supradicta priuilegia etiam circa interdictum excepta concessione de celebratione solenni in festiuitatibus sanctorum Francisci &c. qa non continebātur in predicto mari Magno sed in alia bulla per se, & sic a tp̄e dicti capituli Alma mr̄ nō habuimus pro hoc priuilegium aliud nec fratres usi sunt supradicta concessione usq ad tempora moderna ꝓxime precedētia in quibus in aliquibus partibus inceperunt uti iterum supradicto priuilegio, & sumpta occasione ex huiusmodi priuilegio & eius usu quidam pater commissarius Romane curie impetrauit uiue uocis oraculo extensionē illius ad festiuitates sanctorum Ludouici Bernardini Bonauenture ac quinq martyrū de marrochio, quod etiam quantū ad sanctum Bonauenturam per breue Iulij. 2. extitit postea concessum. ¶ Cum autē aliqui fratres scrupulosi seu curiosi dubitarent de his scilicet de predicta concessione Alexādri. 4. an scilicet esset uiuificata uel non, & per consequens utrum extensiones illius ad alia festa ualerent non inuenientes fundamentum ualidum ac sufficiēs asserebant huiusmodi concessiones circa celebratio-

nem solennem dictarum festiuitatum esse nullas, Nã prima concessio pro festiuitatibus sanctorum Francisci &c. erat reuocata per capitulũ Alma mater supra allegatum, & nulla reualidatio inueniebatur data, & ꝑ consequẽs cetera que supra dictum priuilegiũ fundabantur erant nullius momenti, & ex his inferebant ꝙ fratres non ualebant celebrare solenniter diuina in talibus festiuitatibus sine incursione censurarũ, ac propterea ad tollendũ huiusmodi scrupulum & elucidandam ueritatẽ alij fratres amplius eruditi & studiosiores in rebus religionis scrutati sunt perq̃ diligẽtissime priuilegia nostra & tandem deuentum est ad cõfirmationem ac nouam concessionem priuilegiorũ per Sixtum quartum factam cũ clausulis fortissimis, presertim ꝙ non obstantibus reuocatiõibus appłolicis possemus uti omnibus priuilegijs predecessorũ suorum, prout habetur in bulla aurea uersus finem. Ex quibus uerbis uisum est ꝙ fratres a tempore Sixti quarti licite potuerunt celebrare solenniter predicta festa sicut ante reuocationem poterant, nam aliter nihil operarentur illa uerba non obstãtibus reuocationibus cum tñ fm iura omnia que ponũtur in idultis apostolicis debeant aliquid operari. Ex quibus conclusum est per pluras iuris peritissimos uniuersitatis Salmantine, ꝙ erat uiuificatum seu reualidatum priuilegiũ ꝑdictum & per consequẽs alie concessiones super illud fundate erant similiter ualide ac ab omni subreptione aliene.

¶ Postea autem ad abundantiorẽ cautelam iulius secundus ad instantiam protectoris ordinis nostri procurantibus quibusdam ex fratribus hispanie predictas concessiones quo ad predictas festiuitates approbauit addens ꝙ hoc idem facere possent in die stigmatum beati Francisci, etiam tempore cessationis a diuinis, & hoc non solum in predicta confirmãdo, uerumetiam illam de nouo cõcedendo non obstante capitulo Alma mater &c. Sed adhuc cum omnibus supradictis aliqui non fuerunt ad plenum satisfacti dubitãtes utrum huiusmodi concessio Iulij esset ualida ex eo ꝙ non fuisset expositum dicto pontifici qualiter Bonifa

cius.8.reuocauerat priuilegium Alexandri.4. uerum tamen ab aliis in iure peritis respõsum est, ꝙ cum fm iura princeps censeatur habere omnia iura in pectore suo satis est ꝙ pape dictum fuit scilicet ꝙ concessio illa facta fuerat ab Alexandro 4.

¶ Alij insuper dubitauerunt, utrum presupposito ꝙ hmõi concessio sit ualida, an fuerit generalis pro toto ordine uel solum pro partibus Hispaniarũ, ꝓpterea quia ibi dicitur (cõcessit eisdẽ) Attñ saluo meliori iudicio) uidetur ꝙ fuit generalis, quia ꝑdicta dictio eisdẽ potest referri ad oẽs fratres ordinis, & ita siue per nouam concessionẽ Sixti supradictã siue per cõcessionẽ Iulij uel ꝑ utramq̃ uidetur non esse aliquatenus dubitandum de huiusmodi facultate celebrãdi solenniter predicta festa. ¶ Aduertendũ est etiam ꝙ cõcessio cõsimilis facta pro cõceptione uirginis gloriose & ei⁹ octaua habet etiam aliquod fundamentũ in predicta concessione Alexandri.4. Nam dicitur ibi ꝙ fratribus minoribus concessum sit ut in solennitatibus sanctorum Francisci &c.

¶ Postea etiam supra idem fundamentũ cõcessum est a Leone.10. ꝙ in festo sancte Helisabeth regine ungarie ac in eius octaua possit celebrari sicut in festiuitatibus sanctorũ Francisci &c. circa quam concessionem ortum est aliquod scrupulũ.s. utrum sit subreptitia ex hoc quia ipsa sancta non fuit regina, sed filia regis Vngarie/ sicut in supplicatione positum est.

¶ Aduertendum est insuper ꝙ aliq fratres nostri aduertentes/ ꝙ etiã omnibus supradictis existẽtibus ualidis non poterant solenniter celebrare tẽpore interdicti infra octauas omnium sanctoꝝ ordinis exceptis tribus supradictis ac desiderantes idem habere ꝓ octauis omnium sanctorum suorum sed nihilominus dubitantes se posse hoc obtinere si nude & clare a pontifice postularent/ cõsiderantesq̃ cõcessum esse olim fratribus ordinis predicatorũ ab Alexandro.4. (ut predictum est) posse celebrare solenniter in festiuitatibus & octauis sanctorum Dominici & Petri martyris ac reualidatum id etiam fuisse per bullam auream a Sixto

4. editam propter rationem supradictam circa concessionem nostram/cum huiusmodi bulla nobis eisque sit cōmunis obtinuerunt a Iulio.2. ut ea que in honorem sanctorum Dominici/Petri martyris & Thome de Aquino/& Catherine de senis fratrib⁹ uel locis ordinis predicatorum sunt concessa/intelligantur similiter cōcessa nobis & locis nostris in festiuitatibus sanctorum Frācisci/Antonij/Lodouici/Bernardini & Bonauēture/ac quinque martyrum/& i alijs festiuitatibus nostri ordinis licet sint in maiori numero q̄ festa fratrū predicatorum, Ita q̄ illud quod conceditur oibus sanctis ordinis predicatorum iunctim & cuilibet seu aliqbus eorum intelligatur concessum omnibus sanctis nostri ordinis etiam iunctim & cuilibet eorum etiam si nostri sint in maiori numero, Ex qua concessione illatum est q̄ possumus celebrare solenniter omnes octauas sanctorum nostri ordinis sicut (ut predictum est) cōcessum fuit fratribus p̄dicatoribus pro duabus festiuitatib⁹ suis. Attñ in hoc esset non imerito haberi scrupulum, ex eo quia idem Alexander.4. qui dictum priuilegium concessit fratribus predicatoribus pro sanctis Dominico & Petro concessit & nobis consimilibus uerbis pro sanctis Francisco Antonio & Clara: Vnde si forte Iulio secundo expecificatum fuisset hoc non concessisset ut supra, sed dixisset. Sitis contenti cum concessione propria uestra & illi cum sua. Sed hoc non obstante in ciuitate Salmantina ex consilio iurisperitorum uniuersitatis illius insignis. Anno domini.1522. in octaua sancti Bernardini tēpore interdicti celebrauerunt fratres solenniter diuina.

¶Post omnia supradicta obtinuerunt fratres ordinis predicatorum a Leo decimo aliam concessionem cum hac relatione, q̄ quia fratribus mino. concessum erat ut in festiuitatibus sanctorum Francisci Antonij Lodouici Bonauenture ac eorum octauis possent celebrare tempore interdicti (etiam apostolica auctoritate appositi) q̄ similiter possent ipsi in suis festiuitatibus ac etiam in monasterijs suarum monialium & cetera.

¶ Circa q̄ est aduertēdū q̄ hec supplicatio seu illam faciēs peccauit in duobus. Primo quia relatio fuit in parte falsa, nam saltem expresse non est cōcessum nobis predictū indultum p̄ octauis sanctoꝝ Ludouici & Bonauenture put ipsi retulerunt. Secundo quia in nr̄a cōcessione simpliciter dicitur tēpore interdicti absq̄ additione apostolici sicut ipsi addiderunt licet tamen sm̄ ueritatem ita sit ītelligendū. Et ideo uidendum est utrum hec concessio fuerit subrepticia propter huiusmodi defectus, p̄sertim quia est gratiosa, ubi minimus defectus sufficit ad causandā subreptionē. Videtur tamen q̄ nō, imo q̄ sit ualida & sufficiens, nam licet nos directe non haberemus pro predictis octauis, tamen indirecte per reductionem suprapositam habebamus.

Nota. Et idem dici potest quo ad aliud de exp̄ssione interdicti apostolici, & q̄ amplius est quia papa in cōcessione hmōi nō uidetur se fundare super relationē predictā, nam dicit sic. Nos autem ad tantorum sanctorū merita & uenerationem debitum respectū habentes hmōi supplicationibus inclinati deuotioni uestre &c. Et sic uidetur q̄ absq̄ aliqua hesitatione possumus diuina solēniter celebrare in oibus festiuitatibus nostris/& per eoꝝ octauas, q̄ tñ in hoc adhuc dubitauerit cōsulat peritiores, & hoc quo ad festiuitates scōꝝ dixisse sit satis.

Resolu. supradictorum.

ITINERANTES FRATRES.

1 Indulgen. ALEXNDER. 4. concessit oībus recipientibus fratres mi. uiatores in domibus suis & ministrātibus alimenta, soluentibus naula/passalia/& alia pietatis obsequia dictis fratribus ministrantibus indulgētiam quadraginta annorum. b. ffo. 260. conce. 655.

2 Hospitiū. CONCILIVM constantie statuit q̄ quādo fratres min obseruantie quacūq̄ ex causa per mundum proficiscentur seu iter facient/possint ad loca & conuētus fratrum conuentualium eiusdem ordinis declinare si uoluerint, ad alia uero loca fratrum in obseruantia sibi similium semper declinare teneantur iuxta quod in statutis ordinis continetur. b. fo. 26. Et. ffo. 110. concessione. 236.

CALIXTVS.3.statuit & ordinauit ꝙ omnes & sin gulifratres mi.tam conuentuales ꝗ obseruantes ad ci uitates/terras siue castra in quibus conuentus dicti or dinis fuerint pro tepore accedẽtes teneãtur & debeãt eorũdem locorum prelatis suis respectiue se presen tare,in qua quidẽ ciuitate uel terra si unus dũtaxat cõ uentus fuerit/ad ipsius unius prelatum debeant se cõ ferre illius mandatis humiliter pariturí. Et pcepit sub excõmunicatiõis pena/ne in predictis ciuitatibus seu terris sine prelatorũ suorum licẽtia permanere presu mant.b.fo.6.Et ffo.90.conce.197.prope finem. 3 Excõmunicatio.

INNOCENTIVS.8.concessit ꝙ fratres mi.q per obedientiã reperiuntur extra conuẽtus & loca possint promereri indulgentias stationum & alias concessus in ecclesijs fratrum mi.dicẽdo quinquies Pater noster & Aue maria in quacũq ecclesia & loco ea dixerint ꝑ intentione & proposito illius indulgentie,prout illi qui predicta suis locis dicunt ea.o.folio.65.Et ffo.69. concessione 160. 4 Indulgen.

LEO.10 concessit ꝙ fratres min.itinerantes possint transferre ieiunium diei itineris ad alium diem.o.ffo. 93.conce.286. 5 Ieiunium

¶Quo ad hospitia perpetua relicta pro fratribus iti nerantibus habetur quedam declaratio capituli gene ralis infra in dictione Paupertas prope finem. Collector

CALIXTVS.3.concessit ꝙ fratres mi.laici pos sint tangere calices & lauare corporalia & alia ecclesiastica cum expedierit.o.ffo.65.conce.91.Et fo. 101.conce.398. 1 Indulgen tia plen.

INNOCENTIVS.8.cõcessit predictis fratribus lai cis indulgentiam plenariam quando communicãt in diebus dominicis & festiuitatibus domini/& beate Marie/ac sanctorum nostri ordinis.o.ffo.sexaginta & nouem concessione.148. 2

LEO.10 concessit ꝙ fratres predicti laici socij gene ralium uel prouincialium eo tãtum tempore quo so cij sunt/& extra loca & conuentus cum inseruiũt mis sis predictis prelatis possint proprijs manibus tracta re uasa sacri ministerij.s.calices & corporalia explicã 3

Missa. do & plicando post missam sicut clericus in sacris cõstitutus. In conuentibus uero ubi sunt alij fratres ad ministrãdũ cõcedere recusauit. o. fffo. 92. cõc. 269.

Collector ¶ Aduerte ꝙ non obstante hac cõcessione stricta possunt fraters uti prima suprapposita, quia qui hanc impetrauit ignorabat primam, & quia in hac non ponitur aliqua reuocatio alterius.

¶ Idem Leo statuit/ꝙ quãdo aliquis frater laicus ad clericatum ascenderit extra obediẽtiam prelatorum ordinis etiam si usqꝫ ad sacerdotium ꝓmotus sit postquam reuersus fuerit omni honore clericali priuet. nec permittatur canonicum persoluere officium sed laicorum officium persoluens ad merum statũ suũ laicalem reducatur.

Collector ¶ Aduertẽ ꝙ uirtute prefate concessionis in capitulo generali lugduni celebrato fuit renouatum statutũ ne fratres laici ad clericatum ascendant sine consensu generalis ministri aut capituli generalis, & hoc uigore predicti indulti a sanctissimo domino papa Leone nouissime ordini concesso.

¶ Aduertendum est etiam ꝙ ratione huius statuti authoritate apostolica facti non possunt extunc ullo modo aliqui fratres laici ad ordines sacros neqꝫ ad clericatum promoueri uel assumi a quibuscunqꝫ prelatis ordinis generali ministro īferioribus etiam ī suis capitulis prouintialibus, nisi de nouo obtineatur autoritas apostolica specialis uel generalis.

¶ Aduerte etiam quod istud non habetur in priuilegijs ordinis impressis. sed fuit publicatum in capitulo generali Lugdun̄. Anno domini. 1518. presidẽte authoritate apostolica reuerendi. domino cardinale de Ara celi, & fuit positum in tabula diffinitionis predicti capituli generalis.

Collector ¶ Sciendum est insuper ꝙ circa fratres mi. laicos ordinata sunt nõnulla in alijs diuersis capitulis generalibus, prout inferius annotantur.

Statutũ generale. ¶ In capitulo generali ubi fuit electus quintus minister generalis presente summo pontifice Gregorio. 9. inhabilitati sunt fratres laici ad officia ordinis qui

usq tunc dicta officia ut clerici exercebant.fo.209. tractatu.3.Et ffo.227 tracta.2.

¶ In capitulo generali Barchinone celebrato,ubi fuit electus.2.uicarius generalis ordinatum est,q nullus frater laicus ad clericatum ascendat,sed unusquisq in sua uocatione qua a deo uocatus est permaneat. & q nullus eorum tonsuram clericalem ferat,nisi eam ab episcopo receperit,& sit tunc in parua quantitate.fo. 218.tractatu.3.Et ffo.236.tractatu.2. Statutũ generale.

¶ In capitulo generali in conuentu montis lucii celebrato ubi fuit electus.6.uicarius generalis ordinatũ est quod quicunq frater laicus apostatauerit & extra familiam ordines susceperit si cõtingat ipsum demũ in familiam nostram recipi maneat suspensus ab executione ordinum & ab omni promotione ad officia oimode quoad usq per generale capitulum fuerit aliud determinatum.fo.222 tractatu.3.Et ffo. 240. tractatu.2. Statutũ generale.

¶ In capitulo generali celebrato in dicto conuentu mõtis lucij ubi fuit electus.13.uicarius generalis ordinatum est,quod fratres laici qui ad clericatum seu ad sacros ordines contra generale statutum promoti fuerint uel in posterum promotionem procurare directe uel indirecte presumpserint ad ulteriores gradus uel ordines nulla ratione promoueantur. Et si in officiis prelationis presidentie uel confessionis extiterint sint ipso facto priuati.ffo.244.tractatu.2. Statutũ generale.

LEGATA

SIXTVS.4.concessit quod prelati frattum mi. obs.possint commutare legata facta locis eiusdẽ ordinis ad unum usum in alium sine scandalo tamen illorum ad quos solutio talium legatorum pertinet. o fo.52.Et ffo.66.conce.95.

¶ Vide circa hmõi materiam aliqua in dictiõe Eleemosynas.§.2.& in dictiõe Heredes seu hereditas.§.2. Et attende ad illa que ponuntur ibidem post omnes concessiones. Collector

LICENTIARE FRATRES VEL MONIALES.

Collector ¶ Qualiter fratres mi. obser. possint & debeant licentiari a prelatis ordinis uel a sede apostolica, ut licite ualeant transire ad alium ordinem/uel ad conuentuales eiusdem ordinis/habetur supra in dictione Apostate in oibus .§. ubi in margine est hec dictio Licētia/seu licentiare, & in dictione conuentuales fratres .§.1. & in dictione Exēpti fratres, presertim in tribus .§. ultimis. Sed quomodo moniales sancte Clare possint licentiari, ut ad alia monasteria eiusdem ordinis ualeant transire seu alias habetur supra in dictione Clausura monialium, uide ibi.

LOCA FRATRVM.

Collector ¶ Qualiter fratres mi. possint recipere loca eis oblata pro sua habitatione, uide supra in dictione Edificare .§.4. & .9. usq; ad .12. ac .17. & .18. & .20. Et qualiter huiusmodi loca possint deserere, uide etiā ubi supra eadem dictione .§.7. & .13. & .14.

MAGISTER.

1 Gradus scholastici MARTINVS .5. ꝓhibuit / ut nullus frater mi. possit recipere gradum magisterij, nisi perfecerit cursum sibi prefixum per cōstitutiōes apostolicas/ & ordinis, ac nisi alias idoneus fuerit. b fo. 35 conce. 40. ¶ De hoc multa alia posita sunt supra in dictione Gradus scholastici per totam.

2 Electio. LEO .10. in bulla concordie statuit ꝙ fratres mi conuentuales eligant unum fratrem super seipsos, qui magister generalis fratrum conuentualium in perpetuū appellari debeat. b. ffo. 32. conce. 105.

3 Electio. ¶ Idem Leo statuit ꝙ in singulis prouincijs deputati ad regimen fratrum mino. conuentualium uocentur magistri prouinciales fratrum conuentualium, & ꝙ hmōi magistri a ministris prouincialibus regularis obseruantie cōfirmationē electionū de eis pro tpe fa-

ctarum petere teneantur eo modo quo uicarijs ꝓuinciales olim de familia seu de obseruantia nūcupati antea ministris ꝓuincialibus fratrū conuentualium petere tenebantur. B fffo. 32. conce. 106.

¶ Idem Leo reuocauit cassauit & annullauit ac uiribus penitus & omnino carere decreuit electionē primi magistri generalis fratrum mi. conuentualiū, quā sub nomine ministri generalis fecerant fratres conuētuales, ac nullā fuisse declarauit sed eam pro electione canonica magistri generalis confirmauit & approbauit ac si facta fuisset sub nomine magistri generalis cōuentualium. B fffo. 33. conce. 116. 4 Electio.

MENDICARE.

ALEXANDER. 4. declarauit, ꝙ mēdicitas fratrum mino & predicatorum est meritoria, & ꝙ predicti fratres tam ab his quibus predicant q̄ ab alijs possunt petere & recipere eleemosynas, ac ꝙ illi possunt huiusmodi eleemosynas eisdem fratribus salubriter elargiri. b. ffo. 26. conce 15. 1 Pro fra. pdica. & mi.

¶ De hac materia uide supra in dictione Eleemosynas. §. 4. &. 5. ac. 7. & infra in dictione Paupertas. Collector

MINISTRI.

¶ Distinctio priuilegiorum attinentiū ad ministros.

¶ Cōtēta i priuilegijs respectu mīstroꝝ sic distīguūt, Collector

¶ Primo enim sunt ibi aliqua que particulariter pertinent ad ministrum generalem, & hec habentur simul in dictione Generalis minister.

¶ Scđo reperiūtur aliqua que attinent ad ministros ꝓuinciales uel in pticulari aut in qbus est eis cōis auctoritas cū generali, & hec subdistinguūtur, nā quedā cōcernūt electionē aut institutionē hmōi ministroꝝ. Ista aūt habētur supra in dictione Electio. §. 3, &. 6. & in dictione Cōfirmatio platoꝝ. §. 2. Alia spectāt ad authoritatē eorūdē circa collationes officiorū pdicationis & cōfessionis & circa absolutiones & declaratiōes. Et

hec continẽtur infra.§.1.&.2.&.4.&.5.& in reliquis sequentibus usq; ad.11. Alia respiciunt eorũdem ministrorum facultatem ad cõferẽdas nonnullas indulgẽtias,& ista habentur in.§.3.&.12. ¶Vltimo reperitur ubi supra aliquod pertinens ad huiusmodi ministrorũ durationem,hoc autem ponitur in.§.13.

1 Predicatio. CLEMENS.4.concessit ut singuli prouinciales ministri in suis prouincijs cum diffinitoribus in prouincialibus capitulis cõgregati habeant plenã auctoritatem & facultatẽ examinandi & approbandi fratres mi.in sacra pagina eruditos & eis officiũ predicationis(deum habendo pre oculis) committendi sicut ex forma regule poterat solus minister generalis.b.fo.56.Et ffo.139.conce.311.

2 Absolo. ¶Idem Clemẽs circa absolutiones fratrum cõcessit multa ministris ꝓut late habeṫ supra in dictiõe Absolutio ordĩaria quo ad fratres.§.2.&.4.&.6.&.9.ac.10.

3 Indulgen. VRBANVS.5.cõcessit ꝙ ministri ꝓuinciales de suis ꝓuincijs possint dare suffragia indulgentiarum & orationum ac beneficiorũ spiritualium ꝓcuratoribus & alijs qbuscunq; ꝑsonis deuotis & benefactoribus ꝑdicti ordinis.b.ffo.261.cõcẽ.671.Et ffo.109.conce.454.

4 Dispensatio. SIXTVS.4.concessit generali & prouincialibus ministris frãtrũ mi.auctoritatẽ copiosam dispensandi cũ suis subditis defectum natalium patientibus & cũ irregularibus,prout positum est ad longum supra in dictione Dispensatio in.§.10.&.12.

5 Confessores. ¶Idem Sixtus concessit prouincialibus carmelitaꝶ, ut in suis capitulis possint instituere fratres suos confessores,prout habetur supra in dictione Confessiões & confessores.§.3.

6 Dispensatio. Sacerdotium. INNOCENTIVS.8.cõcessit ꝙ generalis & prouinciales ministri possint dispensare cum fratribus suis, ut ad sacerdotiũ promoueãtur in anno.22.anno completo hoc est cũ attingentibus.23.annum.o.fo.63.Et ffo.69.conce.158.Et ffo.99.conce.356.

7 Casus reseruati. ALEXANDER.6 quo ad reseruationem casuum & absolutionem a quibuscũq; delictis & cẽsuris dedit magnam auctoritatem ministris generalibus & pro-

umcialibus,prout supra positum est in dictione Abso
lutio ordinaria quo ad fratres.§.13.&.14.&.15.
IVLIVS.2.concessit ut prouinciales fratrum mi.ha 8
beant eandem potestatem seu facultatē circa monia Moniales
les sancte Clare eorū cure cōmissas,quā Vrbanus.4.
in regula predictarum monialiū commisit protecto
ribus dicti ordinis.b.ffo.72.conce.220.
¶ Aduertendū est circa hanc cōcessionem,quia mul Collector
ti abusi sunt illa credentes q facultas & potestas supra
dicta collata protectori nunq fuerit restricta,propter
quod nōnulli prouinciales & alij prelati superiores da
bant licentiam aliquibus personis ad ingrediendū mo
nasteria predictarum monialium,cum tamē hoc fue
rit expresse prohibitū predicto protectori per Martī Nota.
num.5.ac etiam quibuscūq; alijs prelatis,prout dictū
est supra in dictiōe Ingredi mōasteria monialiū.§.10.
Vide etiam ibi aliam declarationem circa predicta.
Vide etiam in dictione Protector ordinis.§.6.
LEO.10.fecit multas cōcessiones pertinentes ad mi 9
nistros,quarum alique continentur supra in dictione
Absolutio ordinaria quo ad fratres.§.21.&.22.
¶ Idē Leo concessit ministris & eorū generalibus cō 10
missarijs auctoritatē determinandi que dicantur res Declara
uiles aut parui ualoris,ut possint dari a fratribus mi. re.
intra & extra ordinem,prout habetur supra in dictio
ne Declarare seu determinare.§.1.
¶ Idem Leo cōcessit prefatis ministris auctoritatem 11
determinandi in scrupulis subditorū suorum,ut habe Declarar.
tur late in predicta dictione Declarare.§.5.
¶ Idem Leo cōcessit q omnes prouinciales obseruā 12
tie acta uisitatione ordinaria in conuentibus sue pro Indulgen.
uincie habeant facultatem cōcedendi indulgentiā ple plena.
nariam omnibus fratribus cuiuslibet cōuentus sic ui
sitati.Et idē de monialibus.s.Clare ac tertiarijs in cō
gregatione uiuentibus.o.ffo.93.conce.285.
¶ Idē Leo statuit q ministri prouinciales ultra trien 13
niū in suis non possint continuari officijs,& uoluit q
triēnio elapso p absolutis ab officio a cūctis fratribus
habeant,ac etiā q infra dictū trienniū(si minus utiles

inuenti fuerint) possint in capitulis prouincialibus ab officijs absolui. B. fffo. 30. conce. 97. in fine.

MISSA.

¶ Distinctio concessionum apostolicarum que missas concernunt.

Collector ¶ Attende q omnium que in priuilegijs habētur circa missas, quedā pertinent ad locum celebrationis & hec continentur in dictione Celebratio diuinorū. §. 1. & 2. & 5. ac. 10. ¶ Alia spectant ad tempus seu horam celebrandi & ista existunt etiam in dictione Celebratio diuinorum. §. 3. & 4. & 6. & 7. & 8. & 11.

¶ Nonnulla uero attinent ad modum celebrandi & ista sunt multiplicia, nā quedā sunt quo ad hymnum angelicum, & hec habentur in dictione Gloria in excelsis deo. Quedā quo ad symbolum, & hec habētur in dictione Credo; Quedā quo ad prefationē & hec habentur in dictione Prefatio. Quedam quo ad totam missam; & hec habentur infra in hac dictione Missa.

1 Pro domicellis. EVGENIVS. 4. concessit q puelle nobiles non audientes missam in diebus dominicis excusantur si sunt in potestate alterius. o. fffo. 102. conce. 417.

2 De sanctis ordinis. ¶ Idem Eugenius concessit q fratres qui noluerint dicere missam de dominica infra octauas sanctorum nostri ordinis non teneantur. o. fffo. 101. conce. 407.

¶ Attende q supradictum uidetur solum habere posse locum quando in huiusmodi dominica poneretur historia dominice.

3 Pro clericis secularibus. LEO 10. statuit in concilio lateranē. q tam prelati ecclesiastici q̄ presbyteri seculares qui uinculo excōmunicationis ligati nōfuerint missas in ecclesijs quorumlibet fratrum deuotionis causa celebrare uolentes celebrare possint, ipsiq; fratres tales celebrare uolentes libenter recipere debeant. B. fffo. 25. conce. 70.

4 Pro cōuētib' nouiter reformatis. ¶ Idem Leo informatus q in conuentibus quos fratres mino. obser. a fratribus conuentualibus eiusdem ordinis de mandato & licentia sedis apostolice reformandos receperunt tot & tanta onera ac fundationes

missarum

missarum & aliorum suffragiorum comperiũtur ut si oibus satisfacere deberent in multis locis fratres non sufficerent, quinimo opus esset quasi ubiq; ordinariũ pretermittere officiũ & alia extraordinaria celebrare & persoluere/ac in plerisq; locis prouẽtus & redditus ex quibus celebrationes missarum & suffragiorum huiusmodi fundate subsisterant/sunt probate nõ subsistere/sed penitus alienati, necnon & paramenta ecclesiastica pro quibus etiam similis obligatio excreuerat esse omnino consumpta/ decreuit & declarauit q predicti fratres qui prouẽtus & redditus propter quos talia onera imposita sunt non percipiunt nec ex uoto professionis percipere possunt nõ fuisse obligatos/nec esse, nec in posterum si contigerit similes reformationes in conuentibus fieri/teneri ad similia suffragia persoluẽda, dummodo tam in communibus officijs que quotidie in dictis ecclesijs celebrantur q̃ in priuatis orationibus/& in extraordinarijs missis/& suffragijs que in dicto ordine pro singularibus benefactoribus fieri statutum est/illorum qui predictos redditus / seu ornamenta reliquerũt/memoriam similiter faciant. ¶ Et simili modo cõcessit q moniales sancte Clare sub cura dictorum fratrum uiuentes/ubi similes obligationes in reformatis monasterijs forte inuenerunt/non teneantur ad huiusmodi onera, dummodo etiam in communibus officijs/& orationibus priuatis & alijs extraordinarijs missis & suffragijs pro benefactoribus per eas ordinatis & ordinandis eorum memoriam faciant specialem. B. fo. 18 conce. 58. Pro cõuẽtibus monialiũ .S. Clare.

¶ Idem Leo postea informatus q ante reformationem aliquarum domorum ordinis min. fratres conuentuales in illis existẽtes certa bona/ac annuos redditus cum onere celebrandi missas & alia diuina officia & suffragia illis relicta possidebant, & q post reformationẽ huiusmodi guardiãi & fratres regularis obseruantie in illis existentes bona/ac annuos redditus huiusmodi, partim dimiserũt/ & partim uendiderũt, & precium illorum in reparationem dictarum domorum & alias necessitates fratrum domorum earũdem Pro cõuẽtibus nouiter reformatis.

conuertunt/ac etiã q in aliquibus locis regularis ob-
ser. dicti ordinis inueniuntur aliquę obligationes per-
petuę ad missas continue celebrandas per predecesso-
res prelatos predictorum locorum antea contractas,
De obligatiõibus perpetuis missarum. quas si seruare deberent fratres presentes/& pro tēpo-
re dicta loca inhabitantes/cum ex quotidiana mendi-
catione/ac laboritio uiuere habeant/ quotidiane ne-
cessitatis presidio fraudarentur/declarauit & ordina-
uit, q cum predicti fratres iuxta regule sue puram &
debitam obseruãtiam ex quotidiano laboritio/& hu-
mili mendicatione uiuere habeant / non fuerunt nec
sunt capaces onerum perpetuorum huiusmodi p quę
tpis pgressu libertas spiritus in missis & alijs diuinis
officijs ac in acquirendis uite necessarijs commoditas
a fratribus predictis tolleretur. Quare omnes & singu-
las huiusmodi obligatiões perpetuas/tam per fratres
conuentuales q̃ per fratres obseruantes cum quibus-
cunq; personis cõtractas/cassauit & annullauit. Et ne
christifideles/qui pro prefatis ppetuis seruitijs sua bo-
na sunt elargiti/suo fraudentur desiderio omnia cha-
ritatis opa/& diuina seruitia que in toto dicto ordine
celebrantur/& fiunt p̃dictis christifidelibus / & defun-
ctis per uiam suffragij/quantum diuine placuerit bo-
nitati communicauit. B. ffo. 23. conce. 65.

6 Prohibitio. ¶Idem Leo inhibuit districte ministris prouinciali-
bus fratrum mi. regularis obser. ac subditis eorũdem/
ne huiusmodi missarum / aut aliorum seruitiorum
onera perpetua ullatenus de cetero acceptent/aut re-
cipiant. B. fo. 23. conce. 65.

7 De missis superstitiosis. ¶Idem Leo concessit/ut quando fratribus mino. cõ-
mendantur misse/que uulgariter appellantur de Re-
uelatione de sancto Amatore/de sancto Gregorio de
Consolatione/cum certis candelis / uel alie similes/
uel q non discontinuentur satisfaciãt fratres predicti
dicendo illas missas ad quas magis dispositi fuerint/
maxime de officio de quo illo die recitant, & ad predi-
ctas tali modo recommendatas nullatenus teneãtur
precipue cum uideatur hoc quãdam superstitionem
sonare. o. ffo. 93. conce. 289.

¶ Aduertendum est ꝙ occasione huius concessionis aliqui illā minus bene intelligentes arbitrati sunt predictam facultatem extendi ad quascunqꝫ missas eis recommendatas, ut de Epiphania de Natiuitate uel plagis seu de passione &c. quod tamen est omnino falsum propter multa. Primo quia expresse littera cōcessionis loquitur de missis que habēt aliquam superstitionem annexam, prout ibi exemplificatur. Nec obstat illud quo addditur uel alie consimiles quia refertur ad superstitiosas immediate exēplificatas. Secundo etiā quia a promissione & obligatione licita cuiusmodi est de alijs missis non superstitiosis non potest quis (postq̄ obligatus est) liberari seu dispensari absqꝫ consensu illius cui se obligauit aut sine alia legitima cā, & ideo indubie tenendum est, ꝙ quādocunqꝫ aliqua missa recōmendatur sine admixtione alicuius superstitionis debet dici prout fuit recōmendata & acceptata .s. tam respectu officij q̄ etiam loci & temporis &c. — Collector; Nota.

¶ Idem Leo informatus ꝙ in quibusdam regionibus pro celebratione unius misse certa pecunie quantitas dari consueuit in eleemosynam fratribus mi. tam ual de parua & tenuis ꝙ dicti fratres ob eleemosynā que singulariter a pluribus elargitur tot missas quot sunt largientes pro singulis celebrare non ualent declarauit & concessit predictis fratribus obser. ꝙ celebrādo unā missam dūtaxat si eleemosyna equiualens unius iulij idest decime partis ducati non elargitur etiam si duas tres uel quattuor aut plures missas celebraturi essent occasione diuersarum & plurium eleemosynarum huiusmodi & in dicta celebranda missa pro omnibus qui pro dictis missis in eleemosynā usqꝫ ad summam huiusmodi contribuūt cōmemorationem in genere faciendo in hoc cōscientiarū puritati predictorū fratrum satisfactum sit. b. fffo. 19. conce. 62. — 8 De missis ꝑ qb' dat' modica eleemosyna.

¶ Cauendum est omnino ne quis utatur huiusmodi cōcessiōe, quia re uera nullius est ualoris, prout multi uiri famosi theologi & iuriste super hoc cōsulti rn̄derunt, nam ultra multa que cōtra huiusmodi cōcessionem dici possent constat bene intuenti relationem ꝙ — Collector

Nota. subrepticie obtenta est. Quapropter reuerendus pater frater Ioannes glapion/ dum institutus esset procurator curie Romane promisit procurare reuocationem seu potius declarationem nullitatis huius concessionis,& credendum est ꝙ obtinuit,licet ad manus nostras non peruenerit.

Collector ¶Aduertendum ꝙ audientibus missas in certis festiuitatibus / & aliis diebus sunt concesse nonnulle indulgentie que habentur supra in dictione Indulgentie plena.quo ad fratres.§.19.& in dictione Indulgentie quo ad seculares.1.in multis.§.

MONASTERIA.

¶Distinctio indultorum apostolice sedis pertinentium ad monasteria.

Collector ¶Circa materiam monasteriorũ presertim monialium sunt multa superius in uarijs dictionibus posita que hic repetere superfluum ac nugatorium foret, & ideo sufficit remittere ad huiusmodi dictiones.

¶Et primo quo ad edificationem monasteriorũ habetur supra in dictione Edificare. ¶Secundo quo ad exemptionem ipsorum monasteriorũ dictum est supra in dictione Exemptio. ¶Tertio quo ad bona monasteriorum huiusmodi positum est supra in dictione Bona & etiam in dictione Abbatissa. ¶Quarto quo ad accessum ad loca exteriora monasteriorũ monialium ubi cõmuniter accedunt seculares dictũ est in dictione Accedere ad monasteria. ¶Quinto quo ad ingressum in clausuram predictorum monasteriorũ habetur etiam supra in dictione Ingredi ad monasteria. ¶Sexto quo ad indulgentias concessas uisitantibus huiusmodi monasteria aut pro illis manus porrigentibus adiutrices dictum est superius in dictione indulgentie quo ad seculares.1.&.2.&.3.& 4. ¶Vltra predicta sunt addenda nonnulla alia monasterijs pertinentia,prout sequuntur.

INNOCENTIVS.4.cõcessit fratribus mi. ut in monasterijs monialium.s.Clare in quibus tẽpore

Gregorij.9.predicti fratres deputati non fuerunt pro illarum regimine aut seruitio non teneantur ibidem morari,nec ad id per literas apostolicas arctari possint,nisi litere ipse plenam fecerint de huiusmodi indulto mentionem.b.ffo.201.conce.495.

¶ Idem Innocentius statuit q in monasterijs monialium in qbus predicti fratres mi.deputati fuerint pro seruitio monialiũ in spiritualibus dũtaxat deseruiant & iurisditioni & correctiõi ministrorũ suorum sicut & alijs fratres pareant & obediant B.fo.201.conce.495. 2 Correct.

CLEMENS.4.inhibuit,ut nullus ecclesias aut monasteria seu loca fratrum mi.ausu temerario p̃sumat infringere aut in illis uiolentiam damnabilem exercere,aut uoluit q illi qui secus facere presumpserint sententiam excõmunicationis incurrant ipso facto,a qua non possint absolui nisi per sedem apostolicam aut p cõseruatores eidem ordini deputatos.B.fo.21.Et ffo.105.concess.226. 3 Excõicatio

¶ Aduerte q circa hoc postea Leo.10.cõcessit ut p̃fate p̃sone possint absolui a p̃latis ordinis,prout habet supra in dictione Absolo quo ad seculares.2.in.§.14. Collector

CONCILIVM Constantiense statuit q generalis fratrum mi.possit monasteria sibi subdita reformare/ atq ab eis superflua tollere,prout supra latius positũ est in dictione generalis minister.§.3. 4 Reformatio.

MONIALES.

¶ Dictõ concessionum attinentiũ ad moniales. 6

¶ Circa moniales cõplura continentur in priuilegijs fratrum min.& aliorum mendicantium. ¶ Et primo ea que attinent in speciali ad electionem abbatissarũ & auctoritatem officij ipsarum,dicta sunt enim supra in dictione Abbatissa in.§ ubi est hec dictio Electio. Collector

¶ Secundo illa que concernunt ad exemptionem earumdem monialium ab ordinarijs prelatis ecclesiarũ & a decimis alijsq impositiõibus ut gabellarum &c. Posita sunt etiam superius in dictione Decime.§.2.& 3.&.7.&.8.&.9.& in dictione Exemptio.§.12.&.17.& 8

20.&.29.&.30. ¶ Tertio de indulgentijs & absolutionibus plenarijs eisdem cōcessis habetur in dictiōibus Absolutio quo ad fratres & Indulgētie quo ad fratres. ¶ Quarto qualiter sunt prefate monialibus cōmunicata priuilegia fratrum mino. ac uice uersa fratribus priuilegia ipsarum spiritualia dumtaxat positum est in dictiōe Cōmunicatio priuilegiorū. §.11. ¶ Quinto quomodo teneantur prefate moniales obseruare clausuram suorum monasteriorum & in quibus casibus possint licite illam egredi habetur supra in dictione Clausura monialium.

¶ Distinctio infrascriptarum concessionū.

Collector ¶ Vltra pdicta sunt nonnulla alia que huiusmodi moniales concernunt, & istorum quedam pertinent directe ad prelatos ordinis, ista autē continentur in. §.1. & 2. & 3. & 6. & 9. & 17. & 19. & 20. & 22. & 26. ac. 27. ¶ Alia spectant directe ad moniales & horum quedā pertinent ad cōmunicationem priuilegiorum eis factam, ista autem continētur in. §.3. & 12. Quedam uero tangunt dispensationem, & hec habentur in. §.4. & 5. & 6. & 7. & 8. & 13. & 18. & 21. & 25. Quedā alia ptinent ad absolutiones, prout habetur in. §.10. & 11.

ALEXANDER.4. concessit fratribus mi. ꝙ non teneantur suscipere curam quarūcunꝙ monialium pretextu quarūcunꝙ litterarum apostolicarum que de presentibus plenam & expressam mentionem non fecerint, nisi Romane ecclesie immediate essent subiecte. b. fo. 23.

a Visitatio CLEMENS.4. concessit fratribus mi. ut ad uisitandum aliqua monasteria monialium cuiuscūꝙ ordinis uel ad audiendum confessiones earum compelli aliquatenus non possint etiam per litteras apostolice sedis, in quibus non fuerit facta mentio specialis de huiusmodi indulto, nec magis per legatos uel delegatos eiusdem sedis aut per quoscūꝙ alios. B fo. 57. Et. 140. concessione. 322.

3 BONIFACIVS.8. innouauit litteras Innocētij.4. quibus statuit & declarauit, ꝙ quecunꝙ moniales cōmisse fuerint gubernationi fratrum mi. uirtute alicu

ius indulti apostolici non propterea intelligatur esse ordinis predictorum fratrum sed q̄ huiusmodi commissio ad hoc extendatur ut moniales sic cōmisse gaudeant priuilegijs concessis & cōcedendis predictis fratribus, quodq̄ prelati ordinis exhibeant eisdem monialibus de constitutionibus predicti ordinis min. ea que illis competere possunt, ac etiā q̄ ministri per se uel fratres suos quos ad hoc idoneos uiderint uisitationis officium eis impendant corrigendo & reformādo tam in capite q̄ in membris que correctiōe & reformatione nouerint indigere instituendo & destituēdo mutando & ordināndo, prout s̄m deum uiderint expedire, ita tamen q̄ electio abbatisse libere pertineat ad conuentum. Et q̄ confessiones earūdem monialium audiant & eis ecclesiastica sacramenta administrent, ac insuper q̄ possint assignare & deputare aliquem capellanum secularē discretū tñ & prouidū, qui in necessitatis articulo predictarū monialium cōfessiones audiat & alia sacramenta ministret, necnon & diuina officia celebret. b. fo. 32. Et ffo. 31. conce. 35. Cōcatio priuilegi. Visitatio. Nota.

EVGENIVS. 4. concessit q̄ moniales sancte Clare ac tertiarie necnon & aliorum ordinum. s. sub gubernatione fratrum minorum existentes solummodo teneantur ad illa ieiunia ad que fratres mi. obseruantie obligati sunt, & q̄ eodem modo seruent in cibis quadragesimal. tēpore, exceptis debilibus & infirmis, sed in alijs ieiunijs ut sunt quattuor tēpora & uigilie apostolorum & similia seruent consuetudinem regionis s̄m quam liceat eis, etiam oua & lacticinia comedere, b. fo. 46. Et fo 42. conce. 47. 4 Ieiuniū. Dispensatio.

¶ Idem Eugenius cōcessit prefatis monialibus. s. prime regule. s. Clare, ut non teneantur incedere nudis pedibus discaltiate, sed possint deferre illa que nomine calciamentorum non censentur, utputa cuquos ligneos seu calepodia & sandalia atq; etiam cū opportunū fuerit calciamēta. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47. 5 Dispensatio.

¶ Idem Eugenius concessit q̄ generales & prouincialis fratrum minorum obseruantie habeant (cum discretorum cōsilio) facultatem dispensandi cum p̄fatis 6 Dispensatio.

monialibus tam in cibis q̄ in silentio & quibuscunq́ alijs perpetuis que in earum regula continentur.b.fo. 47 Etfo 42 conce.47.

7 Pro mõia. prime re gule.s.Cla re. Dispensa tio. ¶Idem Eugenius declarauit ac uoluit ꝙ in nullius preceptorũ prime regule sancte Clare transgressione (preterq̄ eorum quattuor que concernũt principalia uota.s.obedientie paupertatis castitatis & clausure ac super electione abbatisse & eius depositione)peccatum mortale prefate moniales incurrant.b.fo.47. Et ffo.42.conce 47.

8 Pro mõia. secũde re gule.s.Cla re. Dispensa tio. ¶Idem Eugenius concessit postea,ꝙ dispensatio per ipsum facta super primam regulam.s.Clare.uidelicet ꝙ non teneãtur nisi ad quattuor uota & super electione ac depositione Abbatisse(prout supra positum est) extenderetur ad moniales secunde regule sancte Clare.s.ꝙ non teneantur nisi ad supradicta sub pena peccati mortalis.o.ffo.261.concessione.674.

9 De rece ptione no uitiarũ & capellani. NICOLAVS.5.statuit ꝙ mõiales sancte Clare nisi de generalis uel uisitatoris earũ expressa licẽtia aliquã ad religionẽ uel professionẽ recipere ualeant,& ꝙ nullum(nisi qui a p̃fato generali seu uisitatore ꝓ idoneo reputatus fuerit)in earum capellanũ recipere seu receptũ retinere ꝓsumant.b.fo.48.& fo.43.conce.48.

10 Absolo. ¶Idem Nicolaus concessit eisdem monialibns ac earum seruitricibus copiosam facultatẽ quã uti possint confessores ipsarum prout late posita est supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres.§.8.

11 Pro mo nia. colle ctaneis. SIXTVS.4.cõcessit ꝙ dicte moniales collectanee (scilicet prime regule sancte Clare)possint absolui a ministris seu uisitatoribus & earum confessoribus ab omnibus criminibus penis & censuris etiam sedi apostolice reseruatis quoties opus fuerit,& ꝙ ipse & earũ nouitie possint promereri oẽs indulgentias alme urbis uisitando suas ecclesias.o.ffo.261 conce.678.

12 Cõicatio priuilegi. ¶Idem Sixtus concessit ut sorores sancte Clare sub cura fratrum mino.obser.gaudeant omnibus priuilegijs gratijs & exemptionibus in genere sororibus collectaneis factis.o.ffo.261.conce.677.

13 ¶Idem Sixtus cõcessit omnibus monialibus sancte

Clare ac sororibus tertij ordinis cure fratrum mino. commissis, ꝙ possint tangere & lauare sacros pannos exceptis corporalibus. Pro mōia. f. Clare ac tertiarijs.

¶ Et postmodum concessit idem, ut omnes sorores suprascripte sub clausura & congregatione uiuentes etiam corporalia & purificatoria tangere possint, dūmodo steterint lota a fratribus. o. ffo. 62. Et ffo. 66. cōce. 97. Et ffo 95. conce 318. Corporalia.

¶ Idem Sixtus communicauit sororibus sancte Clare uiuentibus sub obedientia fratrum cismontanorū declaratiões prime regule sancte Clare, quarum principium est. Quam admiranda uirginis &c. quas quondam magister Guilelmus de Cassali minister ordinis mino auctoritate apostolica composuit, citra tamen obligationis uinculum, sed sicut fuerit uisum generali cum consilio aliquorum proborum patrum. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 124. 14

INNOCENTIUS. 8. declarauit ꝙ moniales (quia nesciunt discernere inter intentionem primariā que causat symoniam & secundam) nunq̄ incurrant symoniam nisi in duobus casibus scilicet quando paciscuntur de aliquo dando uel soluendo pro ingressu, & quādo recipiunt inhabiles ob spem habendi aliquid, quia tunc est illa principalis intentio. o. ffo. 69. conce. 151. & ffo. 99. conce. 363. 15 Symonia.

¶ Idem. Innocentius concessit predictis monialibus, ꝙ sine scrupulo conscientie possint petere que sibi ꝑmissa fuerunt ante ingressum. o. ffo. 69. conce. 152. & ffo 99. concessione. 364. 16

ALEXANDER. 6. declarauit, ꝙ licet aliquarū monialium gubernatio & uisitatio sit commissa prouincialibus uel custodibus seu uisitatoribus aut guardianis non propterea sint exempte a iurisditione generalis, sed ꝙ huiusmodi generalis eandem auctoritatē habeat in premissis quam prouinciales custodes uisitatores seu guardiani uel alij fratres ei subditi habēt. b. fo. 59 & ffo. 55. conce. 63. 17 Generalis minister. Visitatio.

¶ Idem Alexāder declarauit, ꝙ moniales sancte Clare non sunt obligate ad habēdū ostium in sublimi ꝑte 18 Clausura.

monasteriorum suorum cum scala leuatoria, & tenendum odium inferius muro a parte exteriori clausum, prout in earum regula cõtinetur, sed ꝙ liceat eis loco huiusmodi ostij superioris habere ostium in aliquo loco inferiori cõmodo & cõueniẽti, & preter illud etiã aliud ostium maius muratum a parte exteriori non

Dispensatio. clausum. Et uoluit ꝙ ne illud ostium totũ pro cuiuslibet rei & persone intromissione aperire oporteat in eo ostiolum paruum habere possint, que quidẽ ambo ostia sint clauibus seris & repagulis iuxta ipsius ordinis instituta munita. B. fo. 52. & ffo. 135. conce. 301.

19 Regimen monialiũ. IVLIVS. 2. statuit/ꝙ fratres mi. obser. compelli nequeant ad recipiendũ curã monialiũ etiam per literas apostolicas/& adhuc de huiusmodi facientes mentionem, nisi impetrate fuerint per protectorem & generalem predicti ordinis, Et uoluit ꝙ aliter recipientes

Excõmunicatio. huiusmodi curam ipso facto excõmunicationis late sententie penam incurrant. B. ffo. 207. conce. 509.

20 Ministri prouintia. ¶ Idẽ Iulius concessit ꝓuintialibus ordinis mi. illam authoritatẽ super moniales sancte Clare eis cõmissas, quã regula ipsarũ per Vrbanũ ordinata cõcedit protectoribus eiusdem ordinis. B. ffo. 112. conce. 517.

Collector ¶ Aduerte ꝙ ꝓdicta authoritas ꝓtectoribus ꝑ Vrbanũ concessa fuit postea restricta ꝑ Martinũ. 5. ut patet supra in dictione Ingredi monasteria. § 10. & ideo ꝓuinciales non debẽt uti prefata authoritate eo modo quo prius fuit data/sed sicut postea iuenitur restricta.

21 Eucharistia. Dispensatio. LEO. 10. concessit monialibus sancte Clare ac cõceptionis beate Marie/& tertij ordinis sancti Francisci ut precepto regule de percipiendo sanctissimum sacramentum satisfaciant per aliquos dies anteponendo/uel postponendo, dum tamen illud in fraudem nõ faciant. O. fffo. 61. conce. 191.

22 De uisitatoribus. ¶ Idẽ Leo cõfirmauit & approbauit statutũ editũ in capitulo generali Lugdunensi disponens ꝙ moniales sancte Clare nullos habeãt uisitatores/nisi per ministros ꝓuinciales in capitulis ꝓuincialibus institutos,

Excõmunicatio. ac potiori pro cautela hoc idẽ de nouo statuit/& ordinauit mandans in uirtute sancte obediẽtie sub excõi-

cationis late sententie pena/a qua non nisi a Romano pontifice(preterquã in mortis articulo) absolui possint,ut predictum statutum firmiter/& inuiolabiliter obseruetur decernens irritum & inane quicquid secus a quoq̃ quauis authoritate fieri seu attentari contigerit.B.fffo.38.conce.123.

¶Item Leo motu proprio & ex certa scientia & potestatis plenitudine ac sub excõmunicationis sententia precepit monialibus sancte Clare ac uniuersis & singulis alijs sub cura fratrum minorum pro tẽpore degentibus,quatenus ipse iuxta regulares in hactenus celebratis & imposterum celebrandis capitulis generalibus seu prouincialibus editas & factas constitutiones ac desuper ab earũ prouinciali seu alijs superioribus traditam formam obedire teneantur, & in earum assumpta professione altissimo famulatum impendere debeant.B fffo 40.conce.128. 23 Excõmunicatio. Statuta.

¶Idem Leo declarauit moniales sancte Clare sub cura fratrum mi.uiuentes non teneri ad officium defunctorum,nisi prout tenentur predicti fratres minores, quorum ritui in diuinorum persolutione regula ipsarum precepit eas conformari.B fffo.41 .conce.129. 24 Officium diuinum.

¶Idem Leo quo ad obligationem persoluendi officium diuinum in choro decreuit etiam sanas moniales prefatas non teneri semper officium huiusmodi in choro persoluere, ac exonerando conscientiam ipsarum monialium discretioni abbatissarum pro tempore existentium cõmisit,ut quando & quomodo siue cum quibus sit hec remissio siue exemptio toleranda solerter inuigilent & diligenter aduertant & prudenter concedant, ne sub colore pietatis ex nimia indulgentia permittant in aliqua sororum seu monialium habitum generari diuine offensionis.B. fffo.41 .conce.130. 25 Officium diuinum. Dispensatio.

¶Idem Leo mãdauit monialibus .s. Clare & sororibus tertie regule in uirtute sancte obediẽtie & sub excõicationis late sñie pena quatenus ministrũ generalẽ fratrũ mi.pro tp̃e existẽtẽ ad officiũ uisitationis admittãt,seq; & earũ domos ac monasteria & loca uisita 26 Excõmunicatio. Generalis minister. Visitatio.

De fribus habētibus curā mo. ri in capite/& in mēbris/ac corrigi/& puniri permittant, ac etiam ut salubria monita/& correctiones per huiusmodi ministrum generalem facienda omni cū humilitate suscipiant, Et sub similibus penis/& censuris precepit fratribus uniuersis eiusdem ordinis/& presertim confessoribus / & uisitatoribus earūdem monialium/& sororū, ne aliquē actū confessionis/seu uisitationis exercere audeat/uel presumāt, nisi moniales/& sorores ipse mandatis huiusmodi generalis ministri realiter/& cū effectu paruerint. B. ffo. 34 co. 118.

27 De uisitatoribus. ¶ Idem Leo ex certa scientia/& de plenitudine siue potestatis statuit/ & ordinauit, quod illi fratres minores qui antea uocabantur uisitatores monialium de cetero nuncupentur cōmissarij prouincialiū, ac quod cōmissarij huiusmodi & confessores predictarū monialium ultra triennium officia sua exercere nullatenus possint, illoque finito uel antea si expediens uidebitur talis cōmissarius ab officio absoluatur. Et uoluit ut ad cognoscendum defectus prefatorum cōmissariorū possit quilibet prouincialis in prouincia sibi deputata respectiue monasteria domos & loca monialium predictarum & religiosarū ingredi, & quod de uisitationis modo ac cōmissarij & cōfessorū meritis ac uite integritate in eisdem monasterijs siue domibus libere inquirere ualeat, Ac insuper uniuersis & singulis monasteriorum & domorū predictarū abbatissis & monialibus sub excōmunicationis sentētie ac officiorū suorū priuationis, & ad illa inhabilitationis & alia imposterū obtinēda si cōtrafecerint sine alia declaratione incurrendis penis ac sub obtestatione diuini iudicij & intermīatione maledictionis eterne districte precipiendo mandauit, quatenus infra unius diei spacium postquā ad huiusmodi inquisitionē processum fuerit de uisitationis modo ac meritis & idoneitate cōmissariorū & cōfessorū predictorū omni exceptione & contradictiōe cessante ac appellationis & alijs defensionis remedijs tanquā cōtra uerā correctionē & debitā obedientiā interpositis sublatis & quibusuis in cōtrariū sub quibuscūque uerborū formis eisdē abbatissis monialibus & religio

Excōmunicatio.

Appellatio.

sis earũq monasterijs cõcessis priuilegijs indultis ac literis apostolicis sua uota deponere, & in publicũ aut alias (put per huiusmodi puinciales desuper ordinatum fuerit) redigere teneātur & astricte existant, Et circa hoc dat iudices & cõseruatores cũ magnis non obstantijs. B. sixto. 49. conce. 145.

MVLIERES.

¶ Distinctio concessionum concernentium mulieres que non sunt moniales.

¶ Circa mulieres q̃ nõ sunt moniales sunt pleraq; ordinata & cõcessa in priuilegijs fratrũ mēdicātiũ a uarijs summis põtificibus. ¶ Et primo q & qualiter possint ingredi monasteria monialiũ positũ est supra in dictione Ingredi monasteria. §. 13. ¶ Scđo qualiter possint absolui mulieres etiã mala intētione p̄dicta monasteria intrātes habetur supra in dictione Absolutio quo ad seculares. 2. in. §. 8. ¶ Tertio in particulari de mulieribus seruitricibus monialiũ habetur in dictiõe Ingredi monasteria. §. 13. & qualiter huiusmodi mulieres seruitrices possint absolui a fratribus mi. eisq; ecclesiastica sacramēta cõferri, habetur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 8. prope finem, Et infra in dictione Seruitrices monialiũ, ubi ponuntur aliqua que concernunt huiusmodi seruitrices. Collector

¶ Vltra predicta sequuntur nonnulla pertinentia ad mulieres que sub religionibus mendicantibus militant, licet non sint moniales.

EVGENIVS. 4. Et Martinus. 5. cõfirmauerunt literas Bonifacij. 9. inserēdo illas de uerbo ad uerbu, in qbus cõceditur q generali & cuilibet puinciali priori ordinis heremitarũ sancti Augustini in quibuscũq; puincijs cõstitutis sit licitum quascũq; mulieres idoneas aliquod canonicũ obstaculũ nõ habentes que habitũ regularē dicti ordinis ad instar mātellatarũ seu pinzocherarũ ordinũ fratrũ minorũ & predicatorum habere ac gestare uoluerint tam uirgines q̃ matronas ac uiduas ĩ mātellatas seu pinzocheras p̄dicti ordinis Ex priuile. fratrum Augusti.

heremitarum recipere & admittere, ac earum singulis habitum regularem & regulam eiusdem ordinis heremitarum exhibere ad instar huiusmodi mantellatarũ seu pinzocherarum ordinum fratrum mino & predicatorum prefatorum, prout s̃m deum saluti animarũ earũdem salubrius uisum fuerit expedire, Et uoluit ꝙ huiusmodi mulieres gaudeãt & gaudere possint & debeant tam exemptionis priuilegio q̃ omnibus immunitatibus libertatibus indulgentijs ac alijs priuilegijs quibuscunqꝫ prefato ordini heremitarum eiusqꝫ fratribus & personis per sedem apostolicam cõcessis ac imposterum concedendis. B. ffo. 246 conce. 596. & . 597.

Cõicatio priuilegio

Collect. ¶ Aduertendum est ꝙ in libris monumentorum ordinis nõ habetur quicunqꝫ cõcessum fratribus mino. aut predicatoribus in huiusmodi materia, & ideo uix poterit procede aliquid hec concessio, cum referatur ad priuilegia que non apparent.

Cõitatio priuilegio

SIXTVS 4 confirmauit supra scriptam cõcessionẽ Eugenij &c. & concessit prefatis mulieribus, ꝙ oĩbus & singulis preuilegijs immunitatibus fauoribus gratijs & indultis spiritualibus & temporalibus ordini & fratibus predictis concessis & concedendis & quibus illi in genere quolibet potiuntur & gaudent tam in uita q̃ in mortis articulo etiam circa peccatorũ remissionem & iniunctarum penitentiarum relaxationem uti potiri & gaudere ac participes esse possint ac debeãt, & ꝙ liceat fratribus prefatis eisdem pinzocheris & mantellatis personis in earum etiam domibus quoties opus fuerit eucharistie & extreme unctionis sacramenta ministrare, ac illarum cadauera tumulãda deferre etiam parrochialum ecclesiarum personarum earundem rectorum licentia desuper minime requisita & contradictione qualibet non obstante. B. ffo. 249. conce. 622.

Administratio sacrorum.

Collect. ¶ Aduerte ꝙ circa ultimam clausulam suprascriptã ordinatum est aliter in concilio Lateranẽ. prout ponitur inrfa. §. 6.

Expriui. Carmelit. ¶ Idem Sixtus fecit cõsimilem concessionem ordini fratrum Carmelitarũ quasi ad literã ut supra additur.

tñ in fine q̄ pfati fratres Carmelite possint suis pinzocheris & mātellatis psonis etiā in earū domibus quoties opus fuerit confessionibus diligenter auditis de absolutionis bñficio puidere &c. ut supra Et q̄ dum hmōi psonas decedere contigerit possint earū cadauera ad eorundē fratrū ecclesias tumulanda deferre, Nō obstante contradictione rectorum parrochialiū &c. B fo. 96. Et ff fo. 180. cō. 426. Absolō. Sepultura.

¶ Circa predicta uide .s. 5..6

¶ Idem Sixtus concessit generali & puintialibus prioribus ordinis Carmelitarum eādem auctoritatē recipiendi prefatas pinzocheras & mantellatas sicut cō cesserat ordini heremitarū .s. Augu. sub simili tenore sicut .s. positum est. B fo. 101. & ff fo. 184. con ce. 462. 4

LEO 10. declarauit pfatas mantellatas ordinis sancti Augustini oībus & singulis priuilegijs gratijs & indultisq̄ in mari magno seu alijs cōcessionibus tā per ipm q̄ p alios Romanos pōtifices predecessores ordini antedicto concessis continentur plene ac largiter pfrui posse & debere. b ff fo. 122. conce. 556. 5 Ex priuile augustin.

¶ Idem Leo in concilio Lateranensi statuit q̄ prefate mātellate & pinzochere quorūlibet ordinū in pprijs domibus habitantes eligere ualeant sepulturam ubi uuoluerint, Et q̄ die paschatis tantum eucharistiam necnon extremā unctionē ceteraq̄ ecclesiastita sacra (penitentie sacrō dūtaxat excepto) a pprio sacerdote recipere, & ad onera q̄ laicis incūbunt pferenda teneantur ac decreuit q̄ in foro seculari corā iudicibus secularibus cōueniri possint. B ff fo. 26. conce. 86. 6 Sepultura. Sacra.

¶ Aduerte q̄ hoc decretum declaratur & limitatur concessione sequenti.

¶ Idē Leo postea referendo prefatū statutum per eū in cōcilio factum qa occasione illius alique dubitationes exorte fuerunt ad tollēdum oē dubium motu pprio & ex certa sciētia de aplice ptātis plenitudine decreuit & declarauit q̄ prefatum statutum minime intelligi debeat de facientibus uotum solenne religionis ita ut mulieres uirginalem uitam aut celibem solenniter uouētes etiam in consanguineorum uel affi- Collect. De mulierib' uouētib' solam castitatē.

niũ suorũ uel ꝓprijs domibus aut seorsum habitãtes priuilegijs & imunitatibus p̃dictis in omnibus & per omnia frui & gaudere debeant, B. ffo. 28 conce. 91.

NOVITIVS.

¶Distinctio cõcessionũ pertinẽtiũ ad nouitios fratrum mi. & aliorum mendicantium.

Collector ¶Aduertẽdũ q̃ cõcessionũ attinentium ad nouitios quedã pertinent ad receptionẽ ipsoꝝ ad habitũ, & hec cõtinent. §. 2. & 3. & 7. & 11. usq; ad. 14. ¶Alia spectãt ad eorũdẽ nouitiorũ absolutionẽ & dispẽsationẽ, ista aũt cõtinẽtur in. §. 6. & 9. & 19. ¶Nõnulla ꝑtinent ad ipsorũ nouitiorũ ꝓfessionis emissionẽ, & huiusmodi existunt in. §. 1. & 4. & 5. & 16. usq; ad 20. ¶Reliqua uero cõcernunt dispositionẽ bonorũ ipsorũ nouitiorum, & ista habentur in. §. 10. & 15. &, 19.

1 Prohibitio. HONORIVS 3. inhibuit p̃latis ordinis minoꝝ, ne aliquẽ ad sui ordinis professionẽ admittant, nisi per annũ in probatione fuerit. B. ffo. 101. cõ. 213.

2 Prohibitio. INNOCENTIVS. 4. statuit ut fratres predicatores pretextu alicuius concessionis eis facte uel faciende expressam mentionem de hoc priuilegio nonfacientis non possint recipere ordini fratrũ mi. obligatos uoto uel iuramento. b. ffo. 5.

3 Prohibitio. ¶Idẽ Innocẽtius statuit, & in uirtute sancte obediẽtie & sub excõmunicationis pena ipsofacto incurrenda & a qua nequã absolui possint nisi per sedẽ apostolicã p̃cepit ministris & fratribus ordinis mi. ne p̃sumãt recipere ullo modo p̃dicatores & eorum ordini uoto uel iuramẽto etiã obligatos pretextu alicuius indulti apostolici obtẽti uel obtinendi de huiusmodi literis expressam mentionem nõ facientis, nisi prius prioris sui petita licentia & obtenta, postea tamen declarauit hoc de illis intelligi, quos post annũ probationis elapsum eorum constiterit ordini obligatos. B. fo. 19. & ffo. 103. conce. 218.

4 Excõmunicatio. ¶Idem Innocentius prohibuit sub excõmunicatiõis pena aliquem ante annum probationis elapsum ad

professionem

professionem recipi,aut quominus ad aliam transeat Professio.
religionem impediri,& professioné aliter factam irri
tam mãdauit esse & nullam.B.fo.119.Et b.ffo.5.
¶Idem Innocentius districte inhibuit fratribus pre- 5
dicatoribus & minoribus,ne ante annũ ꝓbationis ela Prohibi-
psum quẽq̃ ad professionem suorum ordinum presu tio.
mant recipere,ne constitutum in ꝓbatione nouicium Professio.
aliqualiter impedire/quo minus infra eundẽ ꝓbatio-
nis annũ ad aliam religionẽ quã maluerit transeat,si-
cut de sua ꝓcesserit uolũtate.B.ffo.103.conce.118.
¶Idem Innocentius cõcessit generali & ꝓuincialibus 6
ministris fratrũ mi.ut possint absoluere nouitios ex- Absolo.
cõicatos ꝑ iniectiõe manuũ in seipsos,prout habetur
supra in dictiõe Absolo ordinaria quo ad fratres.§.1.
ALEXANDER.4.precepit in uirtute sancte obe- 7
dientie magistro & fratribus ordinis ꝑdicatorũ & sub Excõica-
excõicatiõis pena ipso facto incurrẽda/a qua nequaq̃ tio.
absolui ualeãt nisi per sedem apostolicam quatenus Prohibi-
non recipiant ad suum ordinem fratres ordinis min. tio.
aut eos q uoto uel iuramento eidẽ ordini mi.fuerint
obligati,nisi prius petita fuerit & obtenta ministri sui
licẽtia/etiam ꝑtextu alicuius indulti/seu aliquarum
litterarum obtentaꝝ a sede apostolica uel in posterũ
obtinendaꝝ que de ꝑsentibus expressam non fecerint
mentionem,& decreuit irritum & inane quicq̃d secus
in hac parte cõtigerit attẽtari.b.ffo.201.conce.496.
CLEMENS.4.uoluit ꝙ si aliqui nouitij ostenderint 8
talia signa per que euidenter appareat eos uoluisse ꝑ-
petuo seculũ deserere/ac sub de cetero domino deser
uire/& postea reuersi fuerint ad seculum cõpellantur
per ecclesiarũ prelatos(quando ex parte fratrum fue-
rint requisiti)ut ad aliquem ordinem,se debeãt trans-
ferre.b.fffo.55.
¶Idem Clemens fecit quandam latissimam cõcessio 9
nem circa absolutionem que nouitijs potest impendi Absolo.
que cõcessio posita est supra in dictione Absolutio or
dinaria quo ad fratres in.§.4.&.6.
¶Aduertere tamen oportet ꝙ in hac concessione ab Collector
solutionis nullum casum excipit dicendo(prout dici

solitum est) nisi casus adeo grauis & ex quo uidetur ꝙ ampliorē gratiā uoluit facere uenientibus ad ordinem ne impediret eorū conuersio ad deum, ꝙ iam pfessis, in quorū concessione absolutionis ponitur pdicta exceptio, attamen in casibus cōtentis in bulla cene dñi non auderē asserere/ ꝙ possint uenientes absolui/ & minus alij absq́ noua concessione post predicte bulle pronunciationem quolibet anno impetratam, quia casus illi quolibet anno de nouo reseruantur cū derogationibus priuilegiorum ordinum / & eximijs non obstantijs, de quo uide supra iu dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres post. §. 9.

10 Restitutio incertorum. ¶ Idem Clemens concessit, ꝙ si aliqui habitū fratrum mi. assumentes diuersis personis que sciri & inueniri non possunt aliqua bona restituere teneantur/ possint ministri & custodes/ & uicarij eorū singuli in locis sibi cōmissis/ bona ipsa in pios usus conuertere, prout sm deū uiderint expedire. b. fo. 58. Et ffo 141. cōce. 334.

Collectoꝛ ¶ Circa pdicta uide ampliorem concessionē. §. 15.

11 Quibus liceat recipere nouitios. NICOLAVS. 3. in declaratione regule fratrū minorum concessit & statuit licere nō solum generali sed etiam prouincialibus ministris personas fugientes a seculo in fratres recipere, que tamen prouincialium ministrorum licentia per ministrum generalē possit arctari, sicut expedire uiderit. Et declarauit ꝙ uicarij ministrorum prouincialium ex officio uicariatus/ licentiam hanc sibi nouerint interdictam, nisi per ministros eosdem hoc ipsis uicarijs specialiter cōmittatur, qbus ministris hoc posse cōmittere uicarijs & alijs licentiā cōcessit. b. fo. 10. Et. b. ffo 12. scdi tracta. arti. 7.

12 ¶ Idem Nicolaus circa hoc addidit dicens. Caueāt tñ ipsi prouinciales ꝙ hoc non indiscrete nec passim/ sed sic cōsiderate cōmittant/ ac sic illos quibus hoc committi cōtigerit fidelibus consilijs fulciant, ꝙ oia discrete procedant, ubi supra immediate.

13 Professio. ¶ Idem Nicolaus superaddidit circa hanc materiam, ꝗ non indiffereter omnes admittantur ad ordinem/ sed illi tantum qui suffragātibus eis litteratura & idoneitate uel alijs circūstantijs/ possint utiles esse ordinī

sibi𝔮 perulte meritum & alijs proficere per exemplũ ubi supra allegatum est in fine.§.11.

NICOLAVS.5 statuit ꝙ mõiales sancte Clare nisi de prouincialis seu uisitatoris sui expressa licentia recipere ualeant aliquãm ad religionem uel professionem.b.fo.48,& ffo.43.conce.44. 14 Prohibitio cõtra mõiales.

SIXTVS.4.cõcessit magistro generali & prioribus prouincialibus ac prioribus localibus ordinis fratrũ carme.ut singuli eorum in locis sibi cõmissis possint & ualeant in pios usus conuertere/bona que nouitij ad ordinem predictum ueniẽtes tenetur restituere diuersis personis / que sciri & inueniri non possunt.B.fffo.103.&fffo.180 cõcessione.474. 15 Ex priuil. carmelit.

¶Aduertendum est ꝙ uirtute huius concessionis & communicationis priuilegiorum poterũt guardiani ordinis fratrum minorũ hoc idem facere,licet p Clementem.4.fuerit istud tantum concessum ministris & custodibus,ut patet supra.§.10. Collector Pro guardianis.

IVLIVS.2.statuit ꝙ cum aliqui fratres in ordine mino.annum probatiõis inceperint/ac deinde habitum dimiserint,sed postea ad ipsum ordinem redierint temprs prioris receptionis habitus cum tempore posterioris sibi computari uel non computari possit/iuxta discretionem & determinationem suorum superiorũ B.ffo.127.conce.283. 16 Professio.

¶Idem Iulius cõcessit ordini heremitarum.s.Augu. ut quicũ𝔮 nouitius in hmõi religione promotus fuerit ad sacros ordines habeat pro professo,& ꝙ habitũ pdicti ordinis relinquere / aut mutare nulla auctoritate possit,nisi licentiam in scriptis a generali prefati ordinis obtinuerit.b.fo.266.cõc.694.&.b.fffo 67.cõ.213. 17 Ex priuil. Augusti.

LEO.10 fecit quandam concessionem seu statutum circa electionem nouitiorum & professorum ab ordine,prout positum est supra in dictione Eijcere ab ordine.§.5.uide ibi. 18 Eijcere ab ordine.

¶Idem Leo in concilio Lateranensi statuit,ꝙ excommunicati uolentes profiteri aliquem ordinem mendicantium,ubi de interesse tertij agitur/absolui nõ possint nisi preuia satisfactione B.ffo.26.conce 84. 19 Professio

20 ¶Idem Leo concessit,ut quãdo contigerit q auctori
Profratribus & monia. tate apostolica cõcessum fuerit aliqbus fratribus uel monialibus diuersarum religionum posse transire ad ordinem fratrum minorũ aut sancte clare, q attẽto q tales iam sunt nutriti in alijs ordinibus/unde presumitur de ieiunijs & alijs asperitatibus religionis esse instructos/possint facere professionẽ tanto tempore
Professio ante annum probationis de iure cõmuni taxatũ/quanto prelato predicti ordinis mi:de consilio discretorũ fratrum uel discretarum monialium respectiue illius domus/in qua fecerint pbationẽ/uisum fuerit, dum tñ fratres & moniales huiusmodi fuerint inter obseruantes suorum ordinum professi/& nutriti/& ad obseruantes predicti ordinis minorũ transire uoluerint & non alias.o.ffo.94.conce.295.

Collector ¶Aduerte q forma receptiõis nouitiorum ad probationem ordinis minorum/& ad professionẽ eiusdẽ ordinis habet.ffo.275.Et quo ad moniales.ffo.299.

1 Habitus ordinis. HONORIVS.3.statuit q nullus fratrum minorum post factam professionem ordinẽ predictũ relinquere audeat/nec relinquentem alicui sit licitũ retinere.Inhibuit etiã ne sub habitu predicti ordinis liceat alicui extra obedientiam euagari,& q siqui forte hoc presumpserint/liceat prelatis dicti ordinis in fratres ipsos donec resipuerint censuram ecclesiasticã exercere.B.fffo.101.concessione.213.

2 Apostate. CLEMENS 4.inhibuit ne quis post professionem in ordine fratrum minorum factam sine generalis uel prouincialis sui licentia discedat ab ipso ordine, put late positum est supra in dictione Apostate.§.7.cũ additionibus ibidem positis.

3 Apostate. ¶Idem Glemens fecit quoddam statutum circa prefatam materiam, quod positum est supra in dictione Apostate.§.8.

4 De tertiarijs. SIXTVS.4.statuit aliqua circa obediẽtiam & subiectionem quam fratres & sorores tertie regule sancti Francisci tenentur exhibere,que ponuntur infra in dictione Tertiarij.§.8.Et habetur.B.fo.8.& ffo.93.cõcessione.201.

ALEXANDER.6. inhibuit fratribus minoribus obseruantie, ne pretextu literarum apostolicarū se ab obedientia suorum prelatorū subtrahere audeant uel alio prelato eiusdem ordinis se subdant, vel extra cōuentus & loca fratrum maneāt, nisi de consensu generalium prouincialium seu commissariorum generalis, super quo dat iudices & conseruatores cū magnis clausulis & non obstantijs latissimis. B. fffo. 14. Et ffo. 99. concessione. 209. 5 Exempti.

IVLIVS. 2. prohibuit similiter sicut Alexander pfatus, & addidit cōtra cōmorantes causa studij uel alias extra domos ordinis, sed hec cū multis alijs hanc materiā obedientie tangentibus posita sunt supra in dictione Apostate in multis paragraphis. uide ibi. 6

OBLATI FRATRVM VEL MONIALIVM

EVGENIVS. 4. fecit magnam concessionē circa absolutionē oblatorum & perpetuo donatorū pro semel in uita, sicut positum est supra ad lōgum in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 7. & in dictione Absolō extraordinaria quo ad fratres. §. 2. 1

SIXTVS. 4. concessit ꝙ oblati & oblate ordinis fratrum carmelitarū gaudeant priuilegijs & gratijs dicti ordinis sicut gaudere possunt mulieres mantellate & pizochere sub dicto ordine uiuentes que sunt (ut credo) uelut tertiarii ordinis min. quibus concessum est posse gaudere omnibus priuilegijs fratrum. B. fo. 97. & ffo. 180. conce. 427. 2 Ex priuil. carmelit.

¶ Idē Sixtus concessit oblatis fratrū ordinis heremitarum. s. Augustini oīa & singula priuilegia & indulta cōcessa fratribus & sororibus de peni. ac mātellatis & pinzocheris sub dicto ordine degētibus, & decreuit in eis locū habere debere pinde ac si p eisdē oblatis personis & circa illas emanassent. b. ffo. 249. conce. 621. 3 Ex priuil. Augusti.

¶ Aduerte ꝙ rōne cōicationis priuilegiorū, sīr oblati ordinis fratrū mi gaudebunt priuilegijs dictorum fratrum. ¶ Aduertendū est ēt ꝙ multa alia ptinentia ad hmōi oblatos posita sunt. s. in dictiōe familiares frm. Collector

OBLIGATIONES.

Collector ¶Quia in priuilegijs fratum mi. & aliorum mendicātium reperiūtur multa & uaria ad que huiusmodi fratres obligantur & ista posita sunt sub diuersis dictionibus huius cōpendij, ideo ne omnia in oibus dicamus sufficiet per remissiões circa hec procedere. ¶Primo circa obligationes missaꝝ & aliorum suffragiorum rōne redditiū uel alias habet supra in dictione Missa. ¶Secūdo circa obligatiões pertinentes ad officium horarū canonicarū ponitur infra in dictione officium diuinū. ¶Tertio quantū ad obseruationis interdicti obligationē continentur multa in dictione Interdictū. ¶Quarto quo ad obligationem uotorū ponuntur nonnulla in dictione Votū. ¶Quinto quo ad obligationem statutorum ordinis ponūtur aliqua in dictione statuta. ¶Sexto quo ad obligationem cōcordiarum & conuētionum ac pactorum habetur in dictionibus Concordia & conuentiones.

OBSERVANTES FRATRES.

1 CONCILIVM constantiense fecit decretū super separationem fratrum minorum obseruan. a conuentualibus, & habetur. B. ffo. 25. & ffo. 109. concessione. 236.

2 MARTINVS. 5. approbauit postea decretum predicti concilij quo ad separationem fratrum mi. obseruantium B. fo. 16. & ffo. 120. conce. 260.

3 EVGENIVS. 4. statuit multa circa fratres mi. obs & conuentuales, que quia modernis temporibus non deseruiunt/ideo illa hic inserere superfluū iudicaui, habetur tamen in certa bulla Pij secundi super eadem materia B. fo. 2 & ffo. 85. conce. 196.

4 PAVLVS. 2. statuit etiam multa circa fratres obseruantes & cōuentuales pſertim qualiter possint se trasferre ab una obedientia ad alteram, sed ista posita sunt supra in dictione Apostate & in dictiõe Cōuentuales fratres & habet. B. fo. 9. & ffo. 93. conce. 202.

ALEXANDER.6.statuit q nullus fratrum mino. obser. possit succedere suis parentibus etiam si transierit ad conuentuales, ut habetur late supra in dictione Heredes.§.4.&.5.&.6. 5 Succedere.

LEO.10.statuit multa circa fratres mi. obser. & conuentuales in bulla unionis.o.ffo.18.& bulla concordie.B.ffo.31. Videantur ibi & in uarijs dictionibus huius compendij. 6

¶Idē Leo in bulla unionis precepit firmiter & mādauit sub pena excōicationis late sententie ipso facto incurrenda, & a qua nullus pterq̄ in mortis articulo nisi a sede apostolica absolui ualeat, ne aliqs frater sci Frāciscii appellet alium fratrē eisdem ordinis malitiose / irrisorie / aut improperiose priuilegiatū collectaneū bullistam amadeitam clatenum de euangelio seu de caputio seu bigotum aut alio quouis nomine irrisorio iniurioso aut improperioso uel qd pro īproperio so a patientibus habeatur & similiter pcepit tam clericis q̄ laicis ne fratres hmōi aut eorum fautores pfatis noibus irrisorie seu malitiose appellēt, sed omnes fratres ipsius ordinis fratres minores seu sancti Francisci a seipsis & ab omnibus alijs apellentur & nominentur.B.ffo.30.conce.99. 7 Excōmunicatio.

OCTAVE FESTIVITATVM.

¶Circa octauas festiuitatum sunt nōnulla ordinata seu cōcessa a sūmis pōtificibus que infra ponuntur. Collectas

SIXTVS.4.statuit q fiat octaua solennis de festo conceptionis uirginis Marie sicut ad longū positū e it supra in dictione Conceptio uirginis.§.5. 1 Cōceptio uirginis.

¶Idem Sixtus concessit q celebretur octaua sancti Bonauenture sicut de alijs sanctis ordinis mi.o.fo.64. & ffo.68.conce.134. 2 De sancto Bonauen.

¶Idem Sixtus statuit & ordinauit q festiuitas omnium sanctorum cum octaua sub duplici officio solenniter celebretur per uniuersum orbem perpetuis futuris temporibus.b.folio quingenta.& unum.concessione.56. 3 De festo oium sanctorum.

4 De oibus sanctis. ¶ Idem Sixtus ordinauit seu declarauit, ꝙ ꝑ octauā omniū sanctorum semper fiat idem officium quod in die, & ꝙ dicatur officium beate uirginis, ac ꝙ non fiat de aliquo festo sicut fit in octaua sancti Francisci.o.fo. 63.& ffo.67.conce.115.

5 ¶ Idem Sixtus concessit posse dici credo in octaua festiuitatis beati Francisci.o.fo.63.& ffo.68.conce.133. ¶ Circa hoc uide supra in dictione Credo.

6 Pro scō Iacobo. ALEXANDER.6.concessit ꝙ in prouincia sancti Iacobi celebretur octaua festi eiusdem sancti Iacobi & cum officio proprio, & ꝙ dicatur Credo per totam octauam.o.ffo.70.conce.168.

7 De octauis beate uirginis. ¶ Idem Alexander concessit fratribus min.de obser. ut in omnibus festis gloriose uirginis Marie octauas habētibus octauum diem sub duplici minori possint celebrare.o.ffo.261.conce.679.

OFFICIA ORDINIS.

¶ Distinctio materie officioꝝ ordinis.

Collector ¶ Circa officia ordinis multa & uaria statuta & cōcessa sunt a sūmis pōtificibus iuxta uarietatem officioꝝ. ¶ Et primo quo ad officiū generalis ministri habent pleraqꝫ supra in dictiōe Generalis minister. ¶ Secūdo quo ad officium ministroꝝ prouincialiū dictum est superius in dictione Ministri. ¶ Tertio quo ad officiū custodum posita sunt aliqua in dictiōe Custodes. ¶ Quarto quo ad officium guardianoꝝ nonnulla dicta sunt in dictiōe Guardiāi. ¶ Quinto quo ad officiū uisitatorū monialiū ponuntur supra in aliqua dictiōe Moniales.§.22.&.27.Et infra in dictione Visitatores. ¶ Sexto quo ad officium uicarioꝝ monialiū & conuentuū fratrū habent aliqua infra in dictione Vicarij. ¶ Septimo quo ad officium abbatissarū iam dictum est in dictiōe Abbatissa. ¶ Octauo in generali quo ad oia predicta officia habentur ea que concernunt electiones in dictione Electio. ¶ Vltra oia prefata addūtur hic quedam attinentia in genere ad officia ordinis presertim ad durationem ipsorum.

NICOLAVS.4.statuit/ac ordinauit fratres ordinis mino.qui post professionem ab eis in ordine factam ad quoscumq; ordines professionis cuiuslibet petita uel non petita obtenta uel non obtenta a suis superioribus licentia immediate uel per aliũ seu alios ordines mediate transierint in ordine siue ordinibus ad quem uel ad quos transitum habere contigerit uel etiam extra illos ad nullam omnino administrationē uel officium curam animarum habentia neq; etiã ad aliquam dignitatem uel prelaturam quoquomodo possint assumi absq; sedis apostolice speciali & expressa licentia per ipsius sedis patentes literas concedenda facientes plenam certam & determinatam de statuto & ordinatione huiusmodi mentionem, & decreuit irritum & inane si secus in hac parte fuerit attentatum.B.fo.28.& ffo.112.conce.239. 1 Prohibitio contra discedentes ab ordine.

IVLIVS.2.statuit & in uirtute sancte obedientie ac sub excõmunicationis pena precepit φ omnia & singula officia trium ordinum beati Francisci sint triennalia,ita ut expleto triennio in eadem domo prorogari quispiam non possit in officio prelationis licet bene in alia domo uel in alio officio.B ffo.226.c6c.531. 2 Pro tribus ordinibus sancti Francisci.

¶Aduertendum est φ circa durationem officiorum ordinis fuerunt nonnulla statuta in capitulo generali celebrato in conuentu Laualis prouintie turonie anno domini.1503.prout sequuntur. Collector

¶Ordinat & statuit generale capitulum φ omnia & singula officia regiminis trium ordinum beatissimi Francisci patris nostri de cetero sint triennalia, Si autem aliquis guardianus seu abbatissa postq̃ suum triẽnium in aliquo conuentu finierit in altero eligatur uel postuletur ibidem poterit prefici & confirmari,sed nõ poterit ultra triennium in eodem conuẽtu in officio continuari, Non intelligitur autem ita precise huiusmodi triennium quin possit per mensem & per menses prolongari uel breuiari secundum φ capitula prouincialia accelerantur uel protrahuntur.fo.229.trac.3.& ffo.248.tracta.2. Statutum generale. Statutum generale.

¶Determinat totũ capitulũ generale φ confessores

monialiū. S. Clare sint triennales sicut ceteri plati seu guardiani/uel alij in regimine cōstituti; Et q nullus in hoc possit dispensare. fo. 229. trac. 3. & ffo. 249. trac. 2.

3 Minister generalis. LEO. 10. in bulla unionis statuit, q officium ministri generalis possit durare p sex annos. qbus sex annis expletis ipsofacto sit absolutus a generalatus officio/ & pro tali ab oibus habeatur. B. ffo. 29. conce. 93.

4 Ministri prouintia. ¶ Idē Leo uoluit & ordinauit/ q ministri puintiales ultra trieniū nō possint continuari in suis officijs, & q elapso trienio p absolutis ab officio a cūctis fratribus habeatur, & q idē iudicium de custodibus per omnia habeatur. B. ffo. 30. conce. 97. prope finem.

OFFICIVM DIVINVM.

¶ Distinctio concessionum pertinentium ad officium diuinum.

Collector ¶ Aduertendū/ q ea que in priuilegijs reperiuntur circa officium diuinū subsequēti ordine distinguūtur. ¶ Primo nāq sunt ibi aliqua que ptinent ad ordinem officij/seu ad formā dicēdi illud, & hec subdistinguūt. Quedā enim spectāt ad festiuitates sanctorū, & hec habētur ifra §. 2. & 3. & 6. & 9. & 11. & 12. & 21. De octauis autē dictum est supra in dictione Octaue festiuitatis. Alia sunt que in particulari concernunt ferias, & ista continentur infra §. 4. & 15. & 24. & 25.

¶ Secundo principaliter continentur in priuilegijs nōnulle dispensationes circa officium diuinum ratione itineris/aut infirmitatis/uel alias. Et hec habentur in §. 1. & 8. & 15. & 16. & 17. & 18. & 24.

¶ Tertio principaliter sunt aliqua concessa pro supplētiōe defectū in huiusmodi officio cōmissoꝝ, & ista habētur in § 5. & 7. & 8. & 14. & 26. & 27.

¶ Quarto inueniuntur circa hoc alique indulgentie/ prout patet infra §. 10. & 28. & nōnulle alie indulgentie que specialiter sunt date pro officio conceptionis habentur in dictione Conceptio.

¶ Vltimo uero cōtinētur quedā cōcessiones circa facultatē declarandi dubia/ & ordinādi que expedierint

circa huiusmodi offin diuinū, sicut patet in.§.19.&.21

INNOCENTIVS.4.cōcessit fratribus minoribus, ut quādo ratione itineris/uel alterius rei causa extra cōuentus/seu loca sua quēlibet/uel quolibet eorū cōtigerit degerere possint diuinū officiū fratres cū fratribus/aut simul cū alijs regularibus psonis/uel qlibet separatim facere/alio q̄ romano ordine placuerit, & q̄ id sufficiat ad persoluēdum debitum ad quod ratione regule tenentur, nec iterū proprium officium dicere teneantur.B.fo.55.& ffo.138.conce.305. 1 Pro itinerantibus fratribus. Dispensatio.

SIXTVS.4.cōcessit, ut officium cōceptionis beate uirginis per fratrem Bernardinum de Busto compilatum/& ordinatum possit libere/& licite dici & recitari a quibuscūq uolentibus pro deuotione sua illud dicere B.ffo.124.conce.272. 2 De officio conceptiōnis.

¶Idem Sixtus concessit, q̄ fratres mi. possint dicere cōmemorationes omniū sanctorū sui ordinis sub una antiphona.o fo.63.& ffo.67.conce.116. 3 De sanctis ordinis.

¶Idē Sixtus cōcessit/q̄ quādo quis solus dicit matutinū in quadragesima/nō teneatur dicere letanias duplices, prout in choro dicūtur quādo fit de feria.o.fo.64.& ffo.68.concessio.132.& fffo.96.conce.328. 4 De ferijs.

¶Idē Sixtus cōcessit oībus fratribus mi. nō ualētibus persoluere diuinū officiū bene ac diligenter in choro prout tenētur, q̄ si per defectū uisus uel auditus aliqd pretermiserint nō teneatur illud omissum iterū persoluere, sed dicāt unū psal.i fine horarū & sufficiat eis o fo.62.& ffo.66.cōce.98.Et fffo.100 conce.382. 5 De suppletione defectuum.

¶Idē Sixtus cōcessit nōnulla alia circa celebrationē festiuitatū & octauarū q̄ posita sunt supra in dictiōe Festiuitas.§.9.&.10.&.11.& in dictiōe Octaue festiuitatū 6

INNOCENTIVS.8.cōcessit q̄ quādo fratres mi. dimittūt aliqd de diuino officio nō ex dolo possint supplere dicēdo aliquē psal.uel orationem dominicā uel Aue maria.o ffo.69 conce.149.& fffo.99.conce.362. 7 De suppletione defectuum.

¶Idē Innocētius cōcessit q̄ fratres professi nesciētes per se plene persoluere officium diuinum non teneātur ad id sub pena peccati mortalis donec sciuerint illud, dūmodo faciāt quod in se est & dicant sicut sciunt, 8 De suppletione defectuum.

& ultra dicant horas fratrum laicorum.o.fo.65.& fffo.69.conce.156.& fffo.1co.conce.373.

9 De celebratione quorūdā festorum. ALEXANDER.6.concessit omnibus & singulis fratribus mi.de obs.ut in festo p̄sentationis uirginis gl'iose & scti Gabrielis archāgeli & scē Catherine uirginis ꝓpria officia dictarū festiuitatum libere & licite recitare possint & ualeāt, ꝙ festū predicte uirginis & martyris Catherine sub minori duplici celebrare possint,et ꝙ ꝓ introitu misse eiusdem dicatur officiū Gaudeamus oēs.&c.o.ffo.66.& ffo.70.conce.165.

10 Indulgentie. ¶Idem Alexāder concessit omnibus dicentibus in officio btē uirginis in hymnis Quem terra pōtus &c. & O gloriosa dña uersum Maria mater gratie.decem annos indulgentiarum pro qualibet uice.o.fo.66.& ffo.70.conce.170.

11 De ꝓprijs historijs. ¶Idem Alexander cōcessit fratribus min.ut in solennitatibus sanctorū possint dicere ꝓprias eorū historias etiā si in breuiario nō sint.o.ffo.261.cōce.679.

12 De sanctis ordinis. ¶Idem Alexander concessit fratribus mino.ut festū omnium sanctorum dicti ordinis sub una celebritate dicere & recitare libere & licite possint & ualeant.o.ffo.251.conce.679.

13 ¶Idem Alexander concessit non nulla alia circa celebrationem festiuitatum sanctorum,que posita sunt supra in dictione Festiuitas.

14 De supplectione defectum. ¶Idem Alexander concessit ꝙ quando aliquid dimittitur de diuino officio non ex dolo possit suppleri cū aliquo psal.uel dicendo orationem dominicam uel Aue maria.o.fffo.99.conce.362.

15 De ferijs. IVLIVS.2.statuit ut quoties in aduentu & quadragesima occurrunt respōsoria aliqua uel laudes ꝓprie fiat de feria,nisi tunc festū duplex uel solēne occurrat. ¶Hoc non habetur in libris monumentorum ordinis nec in supplemento,sed fuit impressum in Kalendario ordinato in capitulo generali celebrato apud Rothomagum tempore prefati Iulii.

18 Pro scrupulosis fratribus. LEO.10.concessit ꝙ fratres mi.dicendo horas canonicas & alia officia diuina in choro uel extra satisfaciant precepto capituli Dolentes de celebratione missa

rum de dicendo ftudiofe pariter & deuote ac etiam re gule fue etiam fi propter aliquam fatigationem uel aliam caufam dicant fedendo aut deambulãdo uel nõ itegre uerba proferendo prout fcripta funt propter ne gligentiã aut imperitiam uel malam prolationem na turalem propter defectum lingue feu alias qualiter cunq; ore imperfecte dicant aut cũ mẽtis distractione & fenfuũ uagatiõe, dum tñ nõ ex malitia hec faciant.

¶Et fi'r conceffit ꝙ qui cum talibus male proferẽti bus uel alios fupradictos defectus facientibus dicunt officium non teneantur reiterare ab alijs imperfecte dicta aut ab eis nõ integre audita ꝑpter diftãtiã loca lem uel ftrepitum feu aliam cãm fed fatiffaciant ꝑce pto ecclefie & regule fue, qualitercũq; audiendo q̃ alij debẽt dicere prefertim in choro. O. fffo. 59. cõc. 169.

¶Idem Leo cõceffit ut ne fratres, predicti mutuo fe impediant in officio diuino aut alijs fint faftidiofi, ꝙ illa que in ordinario iubentur dici fecrete, fub filentio tam in horis canonicis q̃ etiam in miffa non teneãtur proferre uocaliter, fed fatiffaciant dicendo mẽtaliter aut legẽdo inter fe per librum, qa aliqui deuotius fic dicunt & abfq; impedimento & faftidio aliorum, Et ꝙ eodem modo poffit facere qui folus dicit officiũ per fe, cum prolatio uerbalis fit precipue ut ab alijs intel ligatur. O. fffo. 59. conce. 170. 17 Pro fcrupulofis fratribus.

¶Idem Leo quia fuit informatus ꝙ aliqui frẽs fcru pulofi qñ funt in infirmitate fere nunq̃ poffunt nec fci unt difcernere & fe determinare qñ licite poffunt di mittere dicere horas canonicas cõceffit ꝙ fiue ꝑpter febrem aut dolorem intenfum uel aliam infirmitatẽ fratres fuerint grauati & afflicti fatifaciãt dicendo pro horis cãonicis pfal. hymnos Pater nofter. Aue maria uel alia iudicio prelati aut prefidentis loci feu cõuen tus affignanda, & hoc qñ medicus corporalis (fi com mode potuerit haberi) dixerit effe nociuum infirmo. O. fffo. 59. conce. 171. 18 Pro fcrupulofis fratribus.

¶Idem Leo conceffit ꝙ capl'um generale dñtaxat ha beat facultatem declarãdi dubia que occurrerit circa officiũ diuinum & ordinãdi addẽdi & mutãdi quicq̃d 19 Ordinare.

uidebitur pro fratribus expedire tam in regulis quam in Kalēdario. O. fffo. 59. cōc. 176. Vide circa hoc ifra §. 21.

20 De anticipatione & post positione horarum. ¶ Idē Leo cōcessit q quando fratres predicti habent aliquas occupationes possint sine conscientie scrupulo anteponere siue postponere officiū diuinū, utputa dicendo matutinum ante mediā noctem quacūq hora uoluerint & alias horas de mane usq ad uesperas exclusiue etiam si occupatio non sit multum necessaria, sed satis est q cogitent tunc deuotius ac quietius dicere. O. fffo. 60. conce. 182.

21 Ordinare. ¶ Idē Leo cōcessit q ministri fratrū minorum in suis capitulis prouincialibus respectiue possint de cōsilio diffinitorū nominare duos uel tres fratres, qui sic nominati possint ordinare unum Kalendarium sanctorū feriarum & dominicarum pro toto anno cum regulis necessarijs ita q semper in quacūq prouintia tam fratres q moniales illarum prouintiarum respectiue idē officium & de eodem sancto uel festiuitate aut feria faciant, ne uarietati & discordie locus detur, dum tamen non multum discrepent a Kalendario Romano. O. fffo. 61. conce. 190.

Collector ¶ Aduerte q licet ista concessio facta sit ultimo post cōcessionē suprapositā. §. 19. tamē illa debet obseruari & nō ista, Ratio huius est, qa ut habet. s. in dictione Generalis minister. §. 23. & latius. j. in dictione Oraculа. §. 3. cōcessit idē Leo ut generalis in suo capitulo generali pōssit declarare utrū ab usu alicuius cōcessiōis uiue uocis oraculo facte debeat abstineri, post quā declarationē neque āt fratres uti huiusmodi cōcessione, ac si per papā fuisset suspēsa uel reuocata, Et cum uirtute prime concessionis & istius authoritatis in capitulo generali Burgeñ. fuerit ordinatum Kalendarium & nonulle regule circa diuinū officiū & preceptū per obedientiam ut nulli prouincie seu conuentui liceat pro quacūq cōcessione aliter officium diuinum imutare siue quouis alio modo alterare nec alia festa cōmuni Kalēdario superaddere ideo nulla prouincia poterit uti de cetero ista concessione.

22 ¶ Idem Leo cōcessit, ut fratres mi. in ultramontanis

partibus s. Galliarum & Hispaniarũ &c. ac moniales & sorores eorum cure cõmisse possint celebrare festa angeli custodis & angeli Raphaelis in diebus in quibus per sua capitula prouincialia respectiue ordinatũ fuerit. O. fffo. 61. conce 192

¶ Aduerte circa hãc cõcessionẽ quę supra posita sunt in fine precedentis, quia idẽ iudicium est de utraq;. Collector

¶ Idẽ Leo cõcessit multa circa officiũ diuinũ pro tpe interdicti, que posita sunt supra in dictione Interdum. 23 Interdictũ

¶ Idẽ Leo cõcessit q fratres pdicatores & cõfessores ordinis mi. de obseruãtia quãdo actu pdicãt & confessiones audiũt utputa in aduẽtu & quadragesima possint officiũ feriale anticipare & festa illis diebus r[e]seruare quibus amplius laborare necesse est, ita tamẽ q nõ fiat in fraudem diuini officij, sed ut liberius ualeãt studio uacare & spirituali consolationi fidelium populorum incumbere. o fffo. 91. conce 265. 24 De anticipatione feriarum.

¶ Idẽ Leo declarauit q fratres pdicti dicẽdo officiũ extra chorũ pter occupationes occurrẽtes nõ teneãtur duplicare letanias que ex ordinario in quadragesima solẽt post matutinũ dici, Nec etiã teneãtur ad obseruantiam horarũ statutarũ qbus solet officiũ in choro dici a fratribus, presertim quãdo sunt ipsi fratres in itinere constituti uel alias infirmitate siue occupatione cõmuni prepediti o fffo. 91. conce 266. 25 De ferijs. Dispensatio.

¶ Idẽ Leo cõcessit q qcũq; dixerit post quãlibet horã diei infrascriptã orationẽ, & in fine illius unũ Pater noster & Aue maria p felici statu sue sanctitatis & ecclesie sancte dei cõsequatur plenariã remissionẽ omniũ defectuũ in illa hora (humana fragilitate) cõmissorum. 26

¶ Seqtur orõ Sacrosancte ac indiuidue trinitati crucifixi Iesu xpi dñi nr̃i humanitati & beatissime ac gloriosissime uirgis Marie fecũditati siue ĩtegritati & oium sanctorum uniuersitati sit sempiterna laus honor uirtus & gloria ab oĩ creatura, nobisq; remissio peccatorum p infinita secula seculorum. Amẽ. Et btã uiscera Marie uirginis q portauerũt eterni pr̃is filiũ & btã ubera q lactauerũt Christũ dñm Et post unũ Pater noster & Aue maria pro intentione supradicta. o. fffo. 901. conce. 268. Pro suppletione defectuũ.

27 Pro supplectione defectum. ¶ Idem Leo declarando & ampliando predictã gratiam concessit q non solum sufficiat dicere supraſcriptam orationem secũdũ Sacrosancte &c. pro supplemento unius hore qñ debere per se sola, sed et omium horarum que dicuntur semel seu uno contextu, licet aliquid puũ interuallũ iter unam & aliam fiat. o. ffo. 94. conce. 294.

28 Indulgen. ¶ Idem Leo concessit q religiosi ordinis minorum qui offiñ diuinum soluerint per librum consequantur remissionem dimidie ptis pcõrũ cõmissorum illa die qua predictum soluũt offiñ. o. ffo. 94. cõce. 298.

29 Pro monia s. cla. ¶ Idem Leo fecit duas concessiones seu dispensationes circa officium diuinum ptinentes ad moniales s. Clare, prout hñtur supra in dictione Moniales. §. 24. &. 25. Vide ibi.

Collector ADVERTENDVM est ultimo circa hmõi materiam officii diuini q uirtute cuiusdam concessiõis Leonis decimi suprapofite. §. 19. fuit in capl'o generali Burgensi totius ordinis fratrum mi. regularis obseruantie ordinatum quiddam Kalendarium, & nõnulle regule circa predictum officium facte, que omnia qa prefata auctoritate ap'lica facta sunt uisum est hic illa inserere ad ppetuam memoriam. Sic enim & de alijs siilibus in alijs capitulis generalibus ordinatis factum esse apparet in libris monumentorum ordinis pdicti. ffo. 257. trac. 2. Et insuper sic debere fieri uisum est, qa postq̃ in prefato capitulo predicta ordinatio Kalẽdarii & regularum facta & impressioni data est fuerunt in eodẽ capitulo nõnulla facta & immutata & addita que ad paucorum manus deuenerũt, Quapropter iuxta ultimatam ordinationem in dicto capitulo factã (prout ego qui hec collegi uidi sub literis autenticis) hic apponere curaui alio tamen ordine breuiori ac distinctiori sicut infra patebis.

¶ Sequitur prefatio ordinationis Kalendarij & regularium diũni officii.

Capitulũ generale. NEC est ordinatio & emendatio in Kalendario diuini officij fata pro uniformitate seruanda ordinata in capitulo generalissimo in prouitia & cõuentu Burgensi

Burgēsi in Hispanijs celebrato anni salutis. 1523. in festo pētecostes, in quo reuerēdissimus pater frater Frāciscus Angelorum uice; reuerēdissimi patris ministri generalis presidēs rite & canonice in generalē totius nostri sacri ordinis minorum ministrum est electus & assumptus. Quequidem Calendarij ordinatio ab uniuerso capitulo acceptata fuit, & sic de mandato & auctoritate ipsius reuerēdissimi patris prenominati cassantur/& irritātur omnes/& quecunq; alie diuini officij ordinatiōes ab hoc predicto capitulo in antea facte ita ut de cetero nulli prouincie/siue conuentui liceat pquacūq; cōcessione sibi particulariter facta/aliter diuinum officium imutare/siue quouis alio modo alterare/nec festa alia cōmuni Calendario supaddere, nisi fuerint a generalissimo capitulo tradita/& de ipsi' generalissimi capituli mādato recepta sub pena trāsgressionis/& inobediētie. Sub qua mandatur oībus & singulis prouinciarum ministris / ut sub hoc exemplari corrigere faciant omnia Calēdaria in suis prouincijs & prouinciarum conuentibus.

¶In primis ordinatur q; de cetero fiat (more Romane curie) de festis etiam simplicibus die quo cadūt re- 1 De festis simplicibus.
sumendo semper relicta festa diebus uacuis, in quibus uidelicet nullum festum cadit.

¶Itē statuit ad uniformitatē in choro seruandā in singulis puincijs, q; quādo pter aliqd festū dedicationis 2 De festis cōmemo.
pprie ecclesie/siue aliquod aliud festū locale opus est diuertere a celebratiōe festi/tunc in Calēdario occurrētis fiat de illo sancto cōmemoratio tm̄ illa die/& ultra pro illo anno nō resumendo. Et hoc modo seruato cōtinue fiet in cunctis prouincie locis de uno & eodem sancto/& uniformitas ubiq; seruabitur.

¶Itē statutū est, ut pter ferias in breuiario regulares/ 3 De ferijs extraordi.
utputa in die cinerū & in mēse septēbri/fiat de feria in quattuor tpibus aduentus/& quotiescūq; fuerint laudes pprie assignate, & in quadragesima ad ponēdū capitula propria. Feria sexta post primā dñicam quadragesime/que habet responsoriū ppriū/siue feria tertia post quartā dñicā, seu (si magis placuerit) sabbato post

secundā dñicā quadrage. in qbus oībus est respōsoriū ꝓpriū/ac etiā in tota maiori hebdomada, & hoc intel ligitur nisi festū īpediēs ut duplex uel aliud occurrat.

4 De festis trāslatio. ¶ Item ordinatꝙ de cetero nulla trāslatio celebretur in toto ordine/preter beatissimi patris nostri Frācisci & sancti Antonij nostri. Relinquuntur tñ ꝓuincie siue cōuentus in qbus sunt facte he trāslationes (ubi forte fieret turbatio/siue admiratio si eedē trāslationes nō celebrarent) in eorū libertate Et sic de alijs festis/ꝓut de scō Lazaro in prouincia sancti Ludouici, ubi ab antiquo consuetū est sub ritu duplicis festi celebrari.

5 De octa. ¶ Item statuitur ꝙ in dominicis que cadūt infra octaua sanctorū ordinis / fiat officium dominice in missa tantum cum cōmemoratione ipsius octaue.

¶ Sequuntur regule particulares pro singulis mensibus anni.

6 Pro mēse Ianua. ¶ Item ordinatum est ut in octaua Epiphanie dicantur Antiphone/Baptizat miles &c. cum psal. Laudate dominum omnes gentes/in fine.

7 ¶ Item ꝙ qñ festum Agnetis secūdo uenerit in dominica/cui ipsumfestum cedit/ fiat proxima die uacua.

8 Pro mēse Martij. ¶ Itē ordinatur/ ꝙ fiat de angelis custodibus prima die Martij sub ritu duplicis maioris.

9 Pro mēse Maij. ¶ Itē decreuit capitulū generale uniuersum, ꝙ octaua ascensionis sub ritu duplicis minoris fiat, & ꝙ infra octauam eiusdem non fiat de festis occurrentibus/sed officium uirginis Marie in choro dicatur.

10 ¶ Item ꝙ de festo sancti Yuonis cōfessoris fiat. 19. die mēsis Maij, quia re uera tali die ab hac luce migrauit.

11 Pro mēse Iulij. ¶ Item statutū est ꝙ festum sancti Bonauenture celebretꝰ dñica secūda Iulij/iuxta ordinationē dñi Sixti pape quarti, & ꝙ in die octaue eius fiat officium dominice occurrentis cum cōmemoratione tantum octaue.

12 ¶ Item statuitur/seu declaratur ꝙ in octaua apostolorꝝ Petri & Pauli dicatꝰ Antiphona Petrus aplꝰs ad magnificat in utrisqꝫ uesperis absqꝫ ulla contradictione.

13 ¶ Item ordinatum est ꝙ de festo uisitatiōis beate uirginis procurent oēs ministri & guardiani habere officiū quod ordinauit dominus Sixtus. 4. & illud de ce-

tero capituli ab uniuerso ordine acceptet. interea tamen fiat ubiq; uti consueuerunt.

¶Itē ordinat̄ q̄ in crastino octaue uisitatiōis btē Marie fiāt & celebrent̄ dedicatiōes oīum ecclīa℞ ordinis. 14

¶Item, q̄ festū. s. Iacobi fiat duplex ma. in hispanijs. 15

¶Item ordinatum est, ut festū inuentionis sancti Stephani fiat solenne generale. 16

Pro mēse Augu.

¶Itē statuitur/q̄ in festo sacrorum stigmatum beati patris nostri Francisci fiat officiū proprium quod cōmuniter in breuiarijs habetur. 17

Pro mēse septem.

¶Item ordinatum est ex decreto capituli uniuersi ut infra octauam beati patris nostri Francisci dicatur officium beate uirginis Marie in choro. 18

Pro mēse Octob.

¶Item decretū est ab omni capitulo generali ut festū sancto℞ septē martyrū sacri ordinis nostri fiat. 13. die mensis Octobris sub ritū duplicis maioris, & q̄ dicat̄ propria legenda que habetur in libro conformitatū. 19

¶Item decretum est ut in festo undecim milliū uirginum fiat officium uirginum, & sic declaratur per capitulum ad remouēdam ambiguitatem illorū qui uolunt facere officium plurimorum martyrum uiro℞. 20

¶Itē capl̄m generale declarauit, q̄ īfra octauā oīum scō℞ debet dici officiū btē Marie uirgi. more ātiquo. 21

Pro mēse Nouē.

¶Item ordinatum est in ultima correctiōe per generalem & diffinitores capituli generalis/ut festū sancte Barbare fiat simplex licet antea esset duplex. 22

Pro mēse Decēb.

¶Item ordinauit & decreuit capitulū uniuersum q̄ in toto ordine ad uniformitatem seruandam dicātur he Antiphone ad cōmemorationes sanctissimi patris nostri Francisci uidelicet in matutinis Antiphona Sācte Francisce &c. in uesperis. Salue sancte pater &c. & in completorio Celorum Candor &c. 23

De cōmemoratio. s. Frācisci.

¶Item ad cōmemorationes sancto℞ nr̄i ordinis dicatur in uesperis Aña. Frācisci floret hortulus &c. Et in matutinis. Vos scī dei īclyti &c. cū uersu. Orate sancti oēs & orone. Deus q sacrā religionē seraphici Francisci decorare dignatus es triūpho duodecim martyrū pro xp̄o occisorū purissimisq; pōtificibus Ludouico & Bonauētura ac feruentissimis Iesu preconibus An- 24

De cōme. moratio. scī ordīs.

tonio atq Bernardino cū uirgine Clara/presta quesu-mus eorū intercessionibus presentia uitare picula,& ad gaudia puenire sempiterna Per xp̄m dn̄m nr̄m. Amē.

Collector ¶Item est notandū/q in tota ordinatione Calēdarij nup in pdicto capitulo facta fuerūt nōnulla alia imu-tata,f.ut festa sequētia/idest Agathe/Margarithe/Vn-decim milliū uirginū Cecilie Lucie ac festū apparitio nis.f.Michaelis mēsis Maij,que oia ex idultis aposto-licis facta fuerūt duplicia/de cetero sint semiduplicia.

25 ¶Item q festū sci Isidori epi & cōfessoris fiat simplex 4.die Aprilis,& q festum sancti Egidij abbatis fiat pri-ma die Septembris non transfertur.

26 ¶Item ulterius non fiat de sanctis sequētibus scilicet Dorothea Iuliana Longino Patritio & Nicolao de To lentino,quia non sunt de Calendario Romano.

¶Reliqua oia in Calēd.cōtēta manēt/ut prius erāt.

ORACVLA VIVE VOCIS.

1 LEO.10 concessit q fratres mi.regul.obser.secura conscietia possint uti oibus concessis a sede ap̄li-ca & Romāis pōtificibus siue p bullas aut breuia aut

Nota. uiue uocis oracula,prout in libris ordinis reperiūtur ac si omnia specifice fuissent tunc expressa.Et pro ma iori conscientiarum securitate omnia de nouo con-cessit.o.ffo.58.concessione.161.

2 ¶Idem Leo concessit q non sint minoris efficacie &

De ualo-re oracu-lorum. ualoris uiue uocis oracula q̄ si per bullam aut breue ad perpetuam rei memoriā essent concessa,& hoc in foro conscientie tantum.o.ffo.58.conce.161.

3 ¶Idem Leo informatus q sunt nonnulla uiue uocis

De suspen sione ora-culorū ui-ue uocis. oracula concessa ordini fratrū min.quorū aliqua aliq-bus tpibus fuerūt utilia sed forte presentibus nō sunt/ nec futuris erūt ac pp̄terea quia aliqua sunt in aliqui-bus locis necessaria & aliqua nō concessit ut non solū generalis in suo generali capitulo sed etiā quilibet p-uincialis in suo puinciali capitulo de cōsensu eiusdē capituli uel maioris partis declarare possit & ualeat utrum ab usu alicuius concessionis uiue uocis oracu-

lo facte abstineri debeat. Postquã quidem declaratio-nem tam fratres q̃ moniales ac si cõcessio hmõi p suã sanctitatẽ suspensa uel reuocata fuisset concessiõe eas-dem in posterum non utãtur. o. ffo. 94. conce. 296.

ORDINES SACRI.

¶ Distinctio materie infrascripte.

¶ Circa ordines sacros duo principalia continentur in priuilegijs fratrum minorum. ¶ Et primo sunt ali-qua que respiciunt personas fratrum qui debent ad hu-iusmodi ordines promoueri ac etiam ad promouen-tes, & hec habentur infra. §. 1. & .2. & .5. Collector

¶ Secũdo sunt aliqua que tãgunt etiã personas ordi-nãdorum. s. qualiter possint circa etatẽ dispẽsari ac de suf-ficiẽtia examinari, & ista spãliter cõtinentur. §. 3. & .4.

CLEMENS. 4. concessit licentiam & liberam fa-cultatem ad hoc ut fratres minores promoueri possint ad ordines sacros p quoscunq; catholicos epi-scopos cõmunionem & gratiã sedis apostolice haben-tes, & hoc absq; aliqua examinatione p huiusmodi epi-scopos facienda & absq; omni promissione uel obliga-tione ipsorum ordinãdorum fratrum. B. fo. 56. & ffo. 140. conce. 312. & ffo 96. conce. 32. 1 Episcopi

¶ Aduerte q circa predicta fuit postea aliter ordina-tum prout patet infra. §. 5. Collector

SIXTVS. 4. concessit q quilibet catholicus eps pos-sit celebrare ordines sacros temporibus ad hoc ab ec-clesia deputatis in locis fratrum minorum de obser-uantia pro fratribus predictis dumtaxat, o. fo. 63. & ffo. 67. concessione. 106. 2 Episcopi

¶ Vide circa predicta infra. §. 5.

INNOCENTIVS. 8. fecit duas dispensationes cir-ca tempus etatis promouendorum ad sacerdotiũ que ha-bentur supra in dictione Dispenstio. §. 14. & .15. 3 Dispensa-tio.

IVLIVS. 2. fecit quandam dispensationẽ fratribus ordinis minorum similiter circa tempus promotio-nis ad ordinem sacerdotij, que posita est in dictione Dispensatio. §. 21. 4 Dispensa-tio.

5 LEO.10.in concilio Lateranensi statuit, ꝙ fratres ad ordines promouēdi possint per ordinarios de grammatica & sufficientia examinari, & ꝙ dummudo competenter respondeāt per eosdem ordinarios debeant libere admitti. ¶ Ac etiā statuit ꝙ nullatenus in eorum ecclesijs aut domibus uel alijs predictorū fratrū locis ab alio q̄ a diocesano epō ꝓmoueri ad dictos ordines debeāt, nisi prius ipso diocesano epō uel eius uicario sup hoc cū debita reuerētia requisito & absq; rōnabili cā cōtradicēte uel eo a diocesi absente .b.fo.26.cō.78.

Examinatio ordinandorū.

Episcopi

Collector ¶ Aduerte ꝙ in foro conscietie non tenentur fratres mino. obser. ad huiusmodi statutum sicut nec ad alia in predicto concilio contra eorū priuilegia ordinata. ut habetur supra in dictione Concilium in .§.7.

6 ¶ Idem Leo statuit ꝙ quādocūq; aliquis frater laicus ad clericatū ascenderit extra obedientiam prelatorū ordinis etiam si usq; ad sacerdotiū promotus sit postq̄ reuersus sit omni honore clericali priuetur, prout latius positum est supra in dictione Laici fratres .§.4. Et ibidem inferius ponuntur multa circa predicta.

De laicis fratribus ꝓmotis.

ORNAMENTA ECCLESIASTICA.

¶ Distinctio materie infrascripte.

Collector ¶ Aduertendum ꝙ priuilegia fratrum minorum seu statuta que loquuntur de ornamētis ecclesiasticis sunt bipartita. ¶ Aliqua enim ex ipsis tangunt paupertatem quam fratres minores circa hmōi ornamēta debent habere, & hec habentur infra .§.1, & .2. & .4. & .7. ¶ Alia autē concernunt usum & tactū eorūdem ornamentorum, & ista continentur in .§.3. & .5. & .6. & .8. ¶ Reliqua uero que pertinēt ad benedictionē hmōi ornamentorum, uide .s. in dictiōe Benedicere in multis .§.

1 CLEMENS 5. in declaratione regule fratrū minorum que incipit Exiui de paradiso &c. uoluit & mandauit fratribus predictis, ne habeant nisi paramenta & uasa ecclesiastica decentia in numero & in magnitudine sufficientia competenter, quia superfluitas aut nimia preciositas uel quecunq; curiositas in

Paupertas

his seu alijs quibuscunq; non potest ipsarum professio ni uel statui couenire.B.fo.15.in tractatu.3.& ffo.16. secundo tractatu.

CALIXTVS.3.remisit omnem excessum in para mentis factum usq; in illum diem & suspirans dixit q prouideretur ne in futurum tales excessus fierent.o. fo.62.& ffo.65.conce.89. 2 Paupertas

¶Idem Calixtus concessit q fratres laici possint tangere calices & lauare corporalia & alia ornamenta ecclesiastica cum expedierit.o.fo.62.&.ffo.65.coce.91. 3 Fratres laici.

¶Aduertendum est circa prefatam concessionem, q quidam comissarius curie ignorans hmoi concessionem uel oblitus illius impetrauit aliam concessionē ualde strictam solum pro illis laicis fratribus qui sunt socij generalis aut prouincialiū ministrorū,prout supra positum est in dictione Laici fratres in.§.3.sed illa concessiōe nō obstāte possunt fratres hmōi uti, supra scripta concessione,quia non reperitur reuocata. Collector

SIXTVS.4.concessit q fratres mi.possint tuta conscientia tenere & recipere paramenta argentea & aurea & alia ad diuinum cultum pertinētia & habere cāpanas magnas & diuersas,sed hoc quando capitulo puinciali uisum fuerit posse sine scandalo fieri.o.fo.63. & ffo 67.conce.103. 4 Paupertas

¶Cauendum est ab huiusmodi concessione saltem pro talibus rebus recipiendis in futurum, quia propter consimilia relaxatur & destruitur paupertas promissa in regula. Collector

¶Idem Sixtus cōcessit,ut possint predicti fratres secura conscientia uestes & pannos prophanos in paramēta & alios usus ecclesiasticos conuertere.o.ffo.69. conce.144.& ffo.97.concessione.344. 5

¶Idem Sixtus fecit quandam concessionem monialibus sancte Clare,ac tertiarijs ut possint tangere & lauare ornamenta ecclesiastica exceptis corporalibus que posita est ad longum in dictione Corporalia.§.3. 6 Moniales

LEO.10.declarauit & decreuit q fratres minores sūt tantum custodes & non possessores paramētorum & ornamentorum ac uasorum que ad ministeriū sacra- 7 Paupertas

mēti altaris habent, & propterea illis absq; sue professionis macula aut uiolatione uti & potiri libere & licite posse, cum deceat iuxta solennitatum celebritatem decentioribus paramentis diuinā honorare maiestatem. b. fo. 15. conce. 54.

Collector ¶ Aduerte q; huiusmodi cōcessio est relaxatiua & dissipatiua paupertatis, sicut supra posita in. §. 4. quapropter non expedit uti illa presertim qa aduersatur determinationi Clemētis suprascripte. §. 1.

8 ¶ Idem Leo fecit in hmōi materia quandam eximiā cōcessionē oibus prelatis fratrum mi. obser. que posita est supra in dictione Benedicere ecclesiastica. §. 12.

PACTA.

Collector ¶ Circa pacta inita per fratres minores & alios quoscunq; sunt nōnulla statuta & cōcessa p sūmos pōtifices que posita sunt supra in dictiōe Cōuentiōes. Vide ibi.

PARAMENTA ECCLESIASTICA.

¶ De attinentibus ad paramenta ecclesiastica dictum est superius in dictione ornamenta & latius in dictione Benedicere ecclesiastica in multis. §. Vide ibi.

PARENTES FRATRVM.

1 Indulgen. plena. CALIXTVS. 3. concessit indulgentiam plenariam pro patribus matribusq; fratrum mi. psentium & futurorū & etiam defunctorū in purgatorio existentium. o. fo. 65. conce. 90. Et fffo. 101. cōce. 357.

✠ Collector ¶ Circa prefatam cōcessionem uide declarationem superius positam in dictione Indulgentie quo ad seculares. 3. in. §. 1.

1 Reuocatio. ALEXANDER. 4. reuocauit decretum Innocentij. 4. quo prohibebatur ne fratres minores aut alij quicunq; religiosi reciperent ad diuina parrochianos alienos in diebus dominicis & festiuis in suis ecclesijs & oratorijs. B. ffo. 202. conce. 214.

¶ Idē Alexāder, qa nōnulli plati ecclesiastici nō curabāt de supradicta reuocatione per eū facta/dedit sup illā literas executoriales. B. ffo. 102. conce. 115. 2 Reuocatio.

SIXTVS. 4. declarauit/ q parrochialiū ecclesiarū piudiciū qd debent fratres carmelite/ac fratres mi. & alij mendicātes per cōicationē euitare celebrando & predicādo in domibus suis uel extra/ēt in plateis cōibus/intelligēdū esse solū de decimis & primitijs, q̄ a laicis solēt clericis exhiberi. B. fo. 102. & ffo. 185. co. 465. 3 Quid sit piudicium ecclesiarū parrochi.

¶ Vide circa istā cōcessiō. j. in dictiōe Predicato. §. 10.

LEO. 10. in cōcilio Lateranēsi statuit/ q nulli religiosorū parrochias cū cruce ad leuanda corpora eorū qui apud ecclesias domorū & locorū, eorūdem religiosorum suam elegerunt sepulturam intrare possint, nisi prius premonito & requisito ac recusante parrochiano presbytero, & tunc sine eius ac ordinarij preiudicio nisi eisdē fratribus super hoc antiqua consuetudo que sit in uiridi obseruātia & cum pacifica possessione suffragetur. B. fffo. 26. conce. 76. 4 Prohibitio. Sepultura

PAVPERTAS.

¶ Distinctio materie paupertatis.

¶ Quo ad materiā paupertatis sunt multa & uaria cō cessa & disposita in priuilegijs fratrū mi. que subsequeti ordine distingui possunt. ¶ Primo nāq inueniūtur aliqua in cōmendationē ac laude huiusmodi paupertatis necnon etiā in defensionē illius, & ista ponuntur hic infra. §. 1. & . 2. & . 4. & in dictione Bona. §. 8. ¶ Scdo reperiuntur complura spectātia ad ea que pfati fratres acquirere seu recipere ac possidere possunt, hec autē ponūtur sub uarijs dictionibus huius compendij. s. in dictione Bona. §. 2. & . 3. & . 4. & . 6. ac. 12. & in dictiōe Cō mutare, & in dictione Eleemosyne in. §. 1. usq ad. 4. & in. 14. cū statutis generalibus ibidē additis, & infra in dictione Possessiones. §. 1. Sed in speciali quo ad illa q̄ relinquūtur fratribus pdictis in testamētis habetur. s. in dictione Hereditas. §. 2. & . 4. & 5. ac. 6. cum ibi nota tis, & in dictione Legata, Et magis in particulari que Collector

dam pertinentia ad res cultui diuino dedicatas con-tinentur in dictione Edificare.§.3.& in dictione Orna-menta ecclesiastica.§.1.&.2.&.4.ac.7.

¶Tertio in pdictis priuilegijs reperiũtur aliqua que respiciũt dispositionẽ rerũ quas huiusmodi fres possi-dẽt, psertim quo ad res uiles & pui ualoris, & de hoc dictũ ẽ supra in dictiõe Dare/ac in dictiõe Declarare.

¶Quarto sunt aliqua q̃ spãliter cõcernũt denarios uel pecuniã, & quo ad istud ponit in fine huius dictio-nis Pauptas quoddã dubiũ notabile cũ sua decisione, put ex declaratiõib9 aplicis & sctorꝝ expositorꝝ elicit.

1 Pro fra.p. di.& min. ALEXANDER.4.declarauit, ꝙ mẽdicitas fra-trũ mi. & pdicatorꝝ ẽ meritoria, & ꝙ pñt eleemo-synas petere ac recipere fidelibus nõ obstante quacũq; cõtradictione.b.fo.15.& ffo.25.conce.15.

2 NICOLAVS.3.in declaratione regule fratrũ min. determinauit ꝙ paupertas pdictorꝝ fratrum q̃ abdicat ppietatẽ oium rerꝝ tã in particulari q̃ ẽt in cõi ppter deũ est meritoria & sancta quã & chrs uiã perfectionis ostendens uerbo docuit, & exemplo firmauit, Et circa hoc dicit ibidẽ multa alia notabilia.B.fo.5.in.2.trac. & ffo.7.arti.1.in.2.tractatu.

3 MARTINVS.5.cõmisit cuidã cardinali plenissi-me suã authoritatẽ ut psideret capitulo generali fra-trum mi.in ciuitate Assisij celebrãdo ubi prefatus car-Nota. dinalis reualidauit declarationem Nicolai.3. quo ad articulum paupertatis sub forma sequenti.

¶Itẽ quo ad uotũ pauptatis.i.uiuẽdo sine pprio & ꝙ fres nihil sibi approprient statuimus & ordinamus il-lud incũcusse tenẽdũ qđ felicis recordationis Nicola9 3.declarauit in sua decretali extra de uerbo significa. Exijt qui seminat lib.6.a.§.Porro successiue & seriatim per ordinẽ usq; ad.§.Verꝝ qa expresse cõtinetur in re-gula.&c.Et ꝙ qlibet cõuẽtus habeat suũ pcuratorem ſm declarationẽ & priuilegiũ dñi Nicolai.3.& Marti-ni.4.&.S.dñi patris & dñi dñi Martini quinti. Hucusq; uerba pfati cardialis i cõstitutõib9 Martinianis posita.

¶Postea predictus Martinus confirmauit omnia per dictum Cardina.in prefato capitulo facta.

¶ Cōmissio supradicta habetur. fffo. 84. conce. 245.
¶ Reualidatio aūt, in cōtinet̄ cōstitutiōibus ordi. mi. que appellātur Martiniane in cap. 1. fo. 231. tra. 3.
¶ Cōfirmatio uero existit. b. fo. 38. & ffo. 36. cōce. 41.
¶ Idē Martinus fecit quādā cōcessionē cōtra cōstitutionē q̄ incipit Ad cōditorē p̄ Ioānē. 22. editā, prout hr̄. j. i dictiōe, pcuratores fratrū seu Syndici. §. 7. Vidē ibi.
¶ Aduertendum est q̄ in capitulo generali Meclinēsi ubi tertio electus est in generalē Reuerendus pr̄ clare memorie frater Oliueri⁹ maillardi factę sunt circa paupertatem nōnulle declarationes prout sequuntur. — Collector
¶ Capitulū generāle declarauit q̄ papa Ioānes. 22. reuocauit ante mortē suā qcquid dixerat seu fecerat cōtrarium ecclesie & determinationi romanorum pontificum, quare cōstitutiones quas fecerat contra nr̄as declarationes scilicet Nicolai. 3. & Clemēs. 5. nullius sunt roboris uel momēti, Habetur hoc. fo. 227. in tractatu. 3. & ffo. 246. tractatu. 2. — Declaratio capituli generalis.
¶ Capitulū generale declarauit q̄ duplex est ius utēdi scilicet ius utendi idest licite uti, & sic utimur obseruantini fratres, Et similiter ius utendi. i. dominium rei habere, uel authoritatem exigendi immediate habere, & isto modo non habemus alicuius rei ius utendi nec habere possumus. Habetur. fo. 228. in tractatu. 3. & ffo. 247. in tractatu 2. — Altera declaratio.
¶ Itē fuit declaratū in predicto capitulo, q̄ licitum est fratribus hospitari in domo relicta ab aliquo defuncto alicui uiuenti hac conditione ut ibidem hospitentur fratres & sibi prouideatur de utensibus. Habetur. fo. 227. in tractatu. 3. & ffo. 246. tractatu. 2. — Altera declaratio.
¶ Insuper est aduertendum q̄ in capitulo generali celebrato in conuentu Brugensi, ubi fuit electus. 14. uicarius generalis declaratum est q̄ pena proprietarij que aliquādo ponitur in cōstitutionibus est pena priuationis actuum legitimorum & canonice sepulture, & pro laicis priuatio uocis actiue & passiue ac uisitationum in iudicio, habetur. fo. 225. & ffo. 224. — Altera declaratio.
¶ Vlterius circa huiusmodi materiā paupertatis inquātū tāgit receptionem aut declarationē denariorū — Collector

estnotanda decisio cuiusdā dubij prout sequitur.

Dubiū notabile circa bursarios.

DVBITATVR an uniuersaliter sit illicitū fratribus mi. regula obser. bursarium per uiam ducere. ¶Et uidetur ꝙ nō qa Nicolaus. 3. & Clemēs. 5. in declaratiōibus regule dicunt ꝙ pro similibus causis, put sunt cōtenta in regula .s. pro infirmis curandis & alijs fratribus induendis possunt fratres recurrere ad amicos spirituales, siue sint dantes pecunias uel deputati per ipsos siue nūtij aut depositarij seu quouis alio nomine appellētur, sed necessitas itineris uidet eē talis sicut prefate necessitates expresse in regula ergo &c.

¶In oppositum tamen uidentur facere multa.

¶Primo quia de hoc in concilio Cōstantiensi a fratribus procurantibus reformationem religionis aduersus transgressores specialis reclamatio facta est, ut habetur. ffo. 165. in. 2. tracta.

¶Scđo qa author tractatus qui dicit Serena cōscientia qui fuit natione Italus allegās Aluarū hispanū lib. 2. de planctu ecclesie dicit ꝙ non possunt huiusmodi bursarii duci, nisi fratres irent per regiones uel partes inhumanas ac ex uera obedientia & pro licitis negotijs religionis, & ubi esset ualde uerisimile & expertū ꝙ nō posset inueniri eleemosyna escibilis mēdicādo, Addēsꝙ solū in necessitate ineuitabili & ualde pbabili pfit duci, qa alias patres nr̄i ordinis semp euitarunt.

¶Tertio quia per Vbertinū in libro Vite christi absolute hoc reprobatur & dānatur.

¶Quarto principaliter quia sanctus Bernardinus in tractatu quem composuit de casibus in quibus frater minor potest dici seu efficitur proprietarius assignauit hunc casum absq; aliqua limitatione.

¶Quinto quia sanctus Bonauentura in expositione regule nostre ait, ꝙ pfectio euangelica etiā in itinere est obseruanda, ita ut nullū depositū pecunie habeatur ab his q pfectionis regulā imitātur, liceret tñ quādo p inhospitales regiones fratres iter ageret plura uiatici causa portare. Et hoc est quod supra licere diximus in necessitate ineuitabili que cum sit extrema omni lege caret ut est notum igitur. &c.

¶Pro responsione ad quesitũ e ſtnotandũ, ꝙ ut appa- ret per dictas declarationes duo copulatiue requirun tur ad hoc ut recursus ad amicos spirituales &c. licite fieri ualeat, Primũ est causa iusta & necessaria, Scđm ē obseruatio modificationũ ibidē positarũ, Quorũ altero deficiente dictus recursus sub peccati mortalis pena prohibitus est. Et qa in itineratione per terras christianorum cõmuniter nec uix unquã inuenietur causa seu necessitas sufficiēs (ut cõtinua experiētia eũtibus a partibus remotissimis ad curiã romanã & ad capitula generalia diu distãtia ostēdit) ideo talis delatio bursariorum est illicita. Respõsio ad dubiũ.

¶Nec obstat dicere, ꝙ ducendo equos ac iter faciēdo cursim & multi insimul expertũ est ꝙ indigent dictis bursarii, qa q sic iter faciunt ipsemet pro suo libito se ponunt in tali necessitate, que tamē uere seu proprie necessitas appellari nequit, nã luce clarius est ꝙ possunt & adhuc cũ maiori religiositate incedere pauci iũctim ut puta duo uel quatuor & ducere iumēta humilia exēplo saluatoris nostri & sanctoꝝ, ꝑsertim seraphici prĩs nr̃i Frãcisci, q christi uestigia sectati sunt, ac etiã sic ordinare iter suũ ut non sit opus cursorũ instar ambulare. Et insuꝑ qa iuxta textũ regule nostre debēt ire ostiatim pro eleemosyna cõsidēter, nisi forte (quod absit) uellent ut magni abbates comedere laute, qđ q̃ alienũ imo cõtrarium sit nostre ꝓfessioni ꝑsertim qñ per pecuniã ꝓcuratur nullus q huiusmodi status aliqualē notitiã habeat ignorat, ac ꝓpterea p̄fati reprobatores bursarioꝝ nõ imerito ꝑtē oppositã tenuerũt.

¶Preterea hoc idē patet, qa nõ solũ cã siue necessitas uera debet interuenire ꝓ huiusmodi recursu licite faciendo q̃ necessitas (ut p̄dictũ est) uix cõtinget fratrib⁹ mi. iter faciētibus sicut boni fratres iter facere debent ac ut sue regule obseruatores incēdētes sed etiã multe modificationes requirũtur ꝓut ꝑ lucide in tractatu qui dicitur Speculũ fratrũ minoꝝ in articulo pecunie cõtinētur, q̃ in hoc casu nullatenus bene obseruari possunt, quas modificationes cũ legeris liq̃do uidebis reprobationē bursariorũ esse ueram atq; iustissimam.

¶Preterea quero, quonã modo poterunt tales ostẽdere cunctis in dictis pecunijs nihil habere (sicut dicit Clemens ꝙ ostendere debent) taliter ut sinister oculus non possit presumi contra ipsos?

¶Item quomodo euitabunt nõ solũ malum sed etiã speciem mali, prout euitare astricti sunt a lege diuina.

¶Itẽ qualiter habebũt testimoniũ a d his q foris sunt. Imo qũo euitabũt scãdalum ꝓximorum quod ex hoc cõpluribus datur, cum dicat apostolus Si frater meus scandalizatur carnes non manducabo in eternum?

¶Et insuper quonam pacto satisfacient puritati uoti paupertatis obseruando ꝙ non precipiant quomodo aut qualiter pecunia expendatur, nec de expensa computum exigant, & abstinebunt a qualibet contrectatione usu & administratione & dispensatione pecunie, prout hec etiam dicti pontifices cauenda omnino esse dicunt & precipiunt?

¶Itaq pro firmissimo & indubitabili tenendum est, ꝙ extra casum extreme necessitatis (q̃ nulla lege astringitur) nullatenus bursarii duci licite possunt, sicut prefati doctores tenent.

¶Nec obstat primo adductũ ex declaratione Clemẽtis, qa ex uerbis & ex sensu uerboꝝ hmõi declarationis apparet istã fuisse intentionem eius, per ea que immediate allegata sunt, Et presertim cum non solum precipiat, ut sit necessitas que aliter prouideri nequeat, sed etiam ꝙ seruentur predicte modificationes.

¶Nõ obstat etiã dicere ꝙ forsan nõ ita integre in aliqbus cõuentibus obseruãtur modificationes, q̃ cũ bursarijs dicte sunt debere obseruari qa unũ peccatũ non excusat aliud, nec culpa illius maior alleuiat meã minorẽ, nec minus ardebunt, imo amplius q cũ multis q̃ si soli in igne infernali essent, a quo nos liberare dignetur q cũ diues esset ꝓ nobis egenus fieri dignatus est, nosq ut sibi assimilaret in camino paupertatis elegit.

Collector ¶Reliqua pertinẽtia ad pauptatis materiã respectu fratrũ minoꝝ habẽtur latissime in declaratiõibus apostolicis regule ꝑdictoꝝ fratrũ, quas fecerunt Nicolaus 3. & Clemẽs. 5. sed clarius cõtinẽtur in quodã tractatu

intitulato Speculũ fratrum minorum per reuerendũ patrẽ fratrẽ Ioãnẽ de argomanes quondã ꝓuintialem prouincie sancti Iacobi luculenter editũ, & pſertim in his q̃ attinẽt ad pecuniã hr̃ ibidẽ peroptime ꝓpe finẽ eiusdem tractatus. Videat ergo ibi q uoluerit esse bonus pauper euangelicus & paupertatis in regula fratrum minorum contente obseruator.

PORTIO CANONICA.

¶Qualiter fratres mino. necnon & alij mendicantes non tenentur soluere prelatis ecclesiarum aliquã portionem canonicam positum est supra in dictione Canonica portio. uide ibi. Collector

¶Circa bona q̃ possident fratres mendicãtes & moniales eoꝝ cure cõmisse dictũ est in dictione Bona, sed ultra illud additur hic aliquid quo ad fratres minores. Collector

NICOLAVS.3. in declaratione regule fratrum mi. statuit & declarauit, ꝙ oium reꝝ qbus utũtur predicti fratres ius & dñium ptineat ad summum põtificem & ecclesiam romanã, utpote utensilium & librorum ac eorũ mobilium quorum usum facti licet huiusmodi fratribus habere, dum tamẽ qui predictas res dedit non reseruauerit sibi dominiũ. B. fo. 6. in tractatu. 2. & ffo. 8 in tractatu. 2. 1.

INNOCENTIVS. 8. fecit quãdã dispensationem fr̃ibus pdicatoribus obser. cõgregationis hispanie circa possessiões, ut habet. s. in dictiõe Dispensatio. §. 17. 2

IVLIVS. 2. fecit quãdã cõcessionem magnã fratribus Augustinensibus circa eoꝝ bona & possessiones, que posita est supra in dictione Bona. §. 10. 3.

LEO. 10. precepit oĩbus chr̃ifidelibus, ut nemo bona ordinis fratrũ Augustinensiũ audeat occupare uel uexare, qđ tã de pſonis pdictis q̃ de locis cõuentibus possessionibus & alijs quibuscũq; rebus ad loca pſona sue pertinentia intelligi uoluit, siue pecunia siue mobilia illa sint. Et uoluit ꝙ si uexantes uel occupantes (postquam a predictis fratribus fuerint moniti) non integre infra tridui spacium omnia restituerint / aut 4

Excōmunicatio. uexare omnino destiterint excōicationis sentētiā incurrant, a qua absolui nisi a sede apostolica & in mortis articulo nō possint. b. fffo. 122. conce. 558.

PREDICATORES VERBI DIVINI.

¶ Distinctio materie infrascripte.

Collector ¶ Notādū est q̄ oia que in priuilegiis fratrū cōtinētur respectu p̄dicationū & p̄dicatorū sunt in triplici dr̄ia.
¶ Quedā enim respiciūt facultatē quā fratres p̄dicatu rī hr̄e debēt, & hec cōtinētur. ī. §. j. & .4. & .5. & .8. & .10.
¶ Alia cōcernūt ꝓhibitionē p̄latorū ecclesiasticorū & nōnullorū etiam fratrum, & ista habentur in. §. 3. & .9.
¶ Reliqua uero sunt in cōmēdationē & fauorē dictorū fratrū actu p̄dicātiū, ista autē sunt duplicia, Nā aliqua respiciūt ꝓprie suas ꝑsonas, & hec habētur infra. §. 2. & .11. & .12. Alia aūt respiciūt auditores sermonū, & quo ad ista ponitur quedā remissio in fine huius capl'i.

1 Licentia predicādi. INNOCENTIVS. 3. dedit beato Frācisco & sociis eius licētiā p̄dicādi ad uerbi dei semen in omnem terram spargendum. b. fo. 1. Et ffo. 3.

2 Nota. GREGORIVS. 9. p̄cepit omnibus ecclesiarū platis, ut fratres ordi. mino. ad officiū p̄dicandi (ad quod dicit q̄ sunt ex ꝓfessione sui ordinis deputati) benigne recipiant, & admoneant populos eis cōmissos quatenus ex ore predictorum fratrum uerbi dei semen deuote suscipiant ac etiam q̄ in necessitatibus huiusmodi fratrū liberales existāt. B. fo. 25. Et ffo. 109. cōc. 233

3 Prohibitio. ¶ Idē Gregorius. 9. p̄cepit ecclesiarū p̄latis, quatenus si q asserentes se esse de ordine fratrū mi. p̄dicauerint in iurisditiōibus hmōi p̄latorū faciēdo questū pecuniariū, ex quo infamia seq̄ret religiōi ipsorū fratrū q pauꝑtatē ꝓfessi sunt capiāt tales p̄dicātes & tanq̄ falsarios condēnent. B. fo. 25. & ffo. 109. conce. 234.

4 Licentia predicādi. ALEXANDER. 4. cōcessit q̄ fr̄es ordi. ꝓdi. & mi. possint p̄dicare populis de licētia romani pōtificis aut legatorū eius uel diocesani seu ordinarij absq; aliorū īferiorū p̄latorū & rectorū ecclesiarū ac sacerdotum parrochialiū assensu. b. fo. 25. & ffo. 26. conce. 15.

CLEMENS

CLEMENS.4.referendo ac confirmādo predictas 5
literas Alexādri.4.declarauit ꝙ si predictis fratribus/ Licentia
concedatur licentia predicādi a legatis sedis apostoli- predicādi
ce/aut ab ordinarijs locorum/possint libere hmōi fra
tres predicare populis subiectis legatis & ordinarijs
sine aliorum prelatorū inferiorum & rectoꝝ ecclesia-
rum assensu ullo modo requisito;illis tñ casibus exce-
ptis/qui de iure uel cōsuetudine/aut speciali reserua-
tiōe facta sedi ap'lice/ac legatis & ordinarijs predictis
specialiter relinquunt.b.fo.29.Et ffo.30.cōce.26.

¶Aduerte ꝙ casus de quibus hic fit mentio/expecifi Collector
cantur infra a Benedicto.11.in §.8.

¶Idem Clemēs concessit ut singuli prouinciales fra 6
trum mi.in suis prouincijs cum diffinitoribus in suis Institutio
capitulis prouincialibus congregatis habeant plena- p̄dicatoꝝ.
riam auctoritatē & facultatē examinādi/& approbādi
fratres predicti ordinis in sacra pagina eruditos,& ꝙ
eis officiū predicationis(deum habēdo pre oculis)cō
mittere ualeāt,sicut ex forma regule poterat minister
generalis.B.fo.56.& ffo.139.conce.311.Et hoc idē cō
cessum est carmelitis B.ffo.185.cōce 463.Et similiter
cōcessum est Augustinensibus.B.fo.244.conce.589.

¶Idem Clemens prohibuit ne fratres quos ab ordi- 7
ne pro suis culpis expelli cōtigerit/uel qui egressi fue- Prohibi-
rint proprio motu/presumāt p̄dicare &c.nisi ad aliū tio predi-
ordinem/in quo licite exercetur huiusmodi officium candi.
de licentia sedis apostolice uel ministrorū ordinis p̄fa
ti transierint.B.ffo.58.& ffo.141.conce.331.Et quo ad
carmelitas fo.103.& ffo.186 cōce.472.Et quo ad pre-
dicatores ffo.238 conce.557.

BENEDICTVS.11.statuit ꝙ fratres ordinis pre- 8
dicatorū & mi qui ad p̄dicandū deputati sunt/possint Casus in
in ecclesijs & locis suis/ac in plateis cōmunibus seu qb' p̄nt p̄-
publicis libere/absq; diocesanorū & aliorum prelato- dicare fra-
rum petita licentia clero & populo predicare,eisq; p̄- tres ēt si
ponere uerbū dei Voluit tñ ꝙ predicti fratres caueāt diocesani
oino ne illa hora in qua diocesani predicauerint/uel p̄dicant.
corā se fecerint predicare/predicēt ipsi frēs,nisi forsan
hoc facerēt de uolūtate diocesanoꝝ ipsorū/aut in stu-

dijs generalibus, diebus illis dũtaxat quibus sermones ad clerum fieri solent solenniter siue in funeribus mortuorum siue in eorũdem fratrum festis specialibus seu peculiaribus, quia in predictis quatuor casibus concurrere poterunt in predicationibus cũ diocesanis. B. fo. 126. Et ffo. 203. conce. 500.

9 Prohibitio predicandi. ¶ Idẽ Bñdictus statuit ꝙ pdicti fratres in ecclesijs parrochialibus nõ audeãt pdicare inuitis earum rectoribus seu sacerdotibus nisi de licentia superiorum eorũdem rectorum B. fo. 126. & ffo. 203. conce. 501.

10 Licẽtia pdicandi. ¶ Idẽ Sixtus cõcessit fratribus carmelitanis, ut possint libere pdicare populis in locis publicis absq; tamẽ patrochialiũ ecclesiarũ iuris piudicio, Et declarauit ꝙ huiusmodi iuris preiudiciũ intelligatur de decimis & primitijs dũtaxat, que a laicis solent clericis exhiberi. B. fo. 102. & ffo. 185. concessione. 465.

Collector ¶ Aduerte ꝙ in pdicta cõcessiõe uult dicere Sixtus, ꝙ dũmõ ecclesijs prochialibus non sequat̃ piudiciũ quo ad exactionẽ decimarũ & primitiarũ possint pdicti fratres predicare libere in quibuslibet locis publicis.

11 Officium diuinum. LEO. 10. cõcessit ꝙ pdicatores uerbi dei ordi. minorũ de obs. qñ actu pdicãt, ut puta in Aduẽtu & quadragesima possint officiũ feriale anticipare & festa illis diebus reseruare qbus illos amplius laborare necesse ẽ, non tamẽ in fraudẽ diuini officij, sed ut liberius ualeãt studio uacare & consolationi spirituali fidelium populorum incumbere. o. fffo. 91. conce. 265.

12 Ieiunium. ¶ Idẽ Leo cõcessit ꝙ fratres mi. pdicatores actu pdicãtes, possint sine stimulo & seruato ieiunio anticipare & retardare horas comestionis & serotine collationis iuxta suam consolationem. o. fffo. 93. conce. 282.

Collector ¶ Aduertẽdũ est etiam circa materiã istã pdicatorũ, ꝙ multi sũmi pon. cõcesserũt multas indulgentias, quas lucrantur audientes sermones fratrum minorum iste autem indulgentie posite sunt supra in dictione Indulgentie quo ad seculares. 5. per totum.

PRELATI.

¶ Distinctio materie infrascripte.

Circa prelatos sunt multa & uaria in priuilegijs fratrum,que subsequenti ordine partiuntur. Collector

Primo enim sunt aliqua statuta & cōcessa respectu p̄latorū religiosorū,& hec subdiuidūtur/Nā quedā ptinent ad eorū electionē,q̄ posita sunt superius in dictione Electio/Alia cōcernūt eorūdē p̄latorū cōfirmationē,que etiā posita sunt.s.in dictione Cōfirmatio p̄latorū, Nōnulla uero attinēt ad huiusmodi p̄latorū authoritatē in executione suorū officiorū & de hoc habet in uarijs dictionibus sm uarietatem denominationum officiorū ut de authoritate generalis ministri in dictione Generalis minister,& sic de alijs officijs, put distincta sunt.s.in dictione Officia ordinis. De attinētibus ad p̄latos ordinis.

Scđo principaliter in priuilegijs fratrū sunt nō pauca ptinētia ad p̄latos ecclesiarū,& horū aliqua respiciūt modū quē debēt obseruare erga fratres ad eos declinātes.s.qualiter debēt eos benigne recipe, & hoc habetur in dictiōe Recipe.§.1.&.2. Alia spectāt ad reuerētiā quā fratres debēt exhibere hmōi p̄latis in p̄sentatione cōfessorū & alijs cōsimilibus, & hoc iā dictū ē in dictiōe Absolutio quo ad seculares ī multis.§.de quo etiam uide in dictione Presentatio cōfessorū. Alia ptinent ad formam quā erga priuilegia dictorū fratrum debent tenere predicti prelati ecclesiarum,de hoc aūt habentur multa in dictione Priuilegia. De attinētibus ad p̄latos ecclesiarum.

Et tādem nōnulla pertinēt ad inhibitiones persummos pontifices huiusmodi prelatis factas,ne circa fratres & eorum officia se intromittant, & de hoc habetur in dictione Exemptio in multis.§.

PREFATIO.

1 EVGENIVS.4.cōcessit fratribus mi.q̄ in festiuitatibus sancti Frācisci possint dicere ppriā p̄fationem/& Credo.o.fffo.101.conce.408.

2 SIXTVS.4.concessit q̄ fratres mino.in die sancti Francisci & stigmatum eiusdem possint dicere prefationem propriam in missa.o.fo.63.& ffo.67.conce.110.&fffo.100.conce.386.

¶ Idem Sixtus concessit/ꝙ in missis sancti Frācisci dicatur propria prefatio.o.ffo.102 concess.412. ¶ Hoc est intelligendum de missis uotiuis que dicūtur extra festiuitates predictas,nam pro diebus festiuitatum iā concessum erat,ut patet supra.§.1.

PRESENTATIO CONFESSORVM.

Collector QVIA concessiones & ordinationes attinentes ad presentationē confessorum ordinarijs faciēdam sunt cōmixte cū auctoritate quā hmōi confessores habent ad absoluendum / ideo posite sunt supra in dictione Absolutio quo ad seculares 1. & ideo ibi poteris eas ad longum uidere.

Collector ¶ Circa hmōi tñ materiā presentationis cōfessorum oportet ulterius aduertere,ꝙ quia fratres cōfessores ordinum mendicātiū debite ꝑsentati epis aut eorum uices gerētibus magnā habent auctoritatē tam ꝑ clementinā Dudū de sepulturis ꝙ per priuilegia specialia quibus nequeūt gaudere,nec cōfessiones seculariū generaliter audire nō sic ꝑsentati,ideo formam debitam ꝑsentandi libuit hic inserere. ¶ Sciendū est ergo ꝙ duplex modus seu forma ꝑsentationis confessorū reperitur in iure & in priuilegijs fratrum ꝑdictorū. ¶ Primus modus & forma iuridica continetur in prefata clementina Dudū de sepul.ubi ponuntur multa que uix poterunt ad lr̄am obseruari.Primo enim dicitur ibi ꝙ hmōi presentatio fieri debet ꝑ ministros aut custodes quo ad fratres mi.aut per magistrū seu priorē prouincialē uel eius uicariū quo ad fratres ꝑdicatores q debent accedere ad presentiam prelatorū ecclesie & petere ꝙ fratres qui fuerint electi ab eis possint libere cōfessiones subditorū illius diocesis audire. ¶ Secundo dicitur ibidē ꝙ post hmōi petitionē eligātur fratres qui audituri sunt cōfessiones & hoc ꝑ generalē uel prouinciales,sicut habetur supra in dictione Confessiones & cōfessores.§.3. ¶ Tertio additur ꝙ confessores sic electi presententur episcopis aut eorum uices gerētibus a ꝑfatis prelatis fratrū ꝑ se uel ꝑ alios frēs quos ad hoc depu-

tauerint, petendo humiliter ut de ipsorũ beneplacito possint audire confessiones suorum subditorum.

❡ Sed quia prima duo supradicta sunt difficilia adseruandum cum prelati hmõi fratrum nequeant semper adesse ubicunq; & qñcunq; est facienda presentatio, ac sit quia ijdẽ prelati non ualent eligere aliquos fratres ad audiendas cõfessiões extra capitula ꝓuincialia, nisi forte habeãt spãlem cõmissionẽ sui generalis ideo expedit ut fiat presentatio sub forma inferius annotata, que si acceptetur a prelatis ecclesiarũ sufficiet quãuis alia predicta omittantur que sunt in fauorem ipsorũ, cum liceat unicuiq; renunciari iuri suo.

❡ Sequitur forma ꝑsentationis confessorum que fieri potest per quẽcunq; prelatũ ordinis aut eius uicesgerentem accedẽdo ad presentiã ordinarioꝝ & dicendo. Reuerendissime dñe supplex orator dñationis uestre frater. N. minister aut prior seu frater. N. custos huius custodie uel prouincie uel guardianus seu prior talis conuẽtus auctoritate & cõmissione dictorũ ministri aut prioris ꝓuincialis seu custodis ordinis fratrũ N. humilẽ ac debitam exhibet reuerentiã, cum ꝓm priuilegia dicto ordini nostro a sũmis põtificibus indulta fratres eiusdẽ ordinis per ministrũ uel custodẽ aut fratres alios quos ad hoc idoneos deputauerint presentati humiliter locorum prelatis ad suorum subditorum cõfessiões audiẽdas & salutares penitentias cũ absolutionis beneficio iniungendas de licentia & grã ac beneplacito eorũdem merito recipi debeant & admitti, hinc est ꝙ Reuerẽde dominationi uestre de cuius benignitate amplissimã fiduciã gerimus ꝓm canonici iuris formã super hoc statutã infrascriptos fratres ꝑ me (si est minister aut prior prouincialis uel in capitulo nr̃o ꝓuinciali) a dicto. N legitime electos & deputatos cum ea qua decet & possum reuerẽtia humillime ꝑsento, obnixius eidẽ dñationi uestre supplicans quatenus ipsos & me cum illis (si uult) recipere & admittere dignetur, ac si totalis forma iuris in Clementina Dudum de sepulturis & in concilio Lateranensi tradita obseruata esset, & eisdẽ ac mihi de sua gratia

Prima forma presentatiõis fratrum confessorum.

Nota.

ſpeciali a caſibus etiam eidem reſeruatis pro animarũ ſalute abſoluendi authoritatẽ preſtare,& ipſi una mecum pro eadẽ dominatione ueſtra uniuerſoq; ſibi grege cõmiſſo aſſidue reddemur apud deũ ſupplices precatores, quam idem dominus longeuos in annos ad cunctorum ſalutem conſeruare dignetur.

Collector ¶Facta iſta preſentiatione(niſi ordinarius cauſam legitimam haberet non admittẽdi aliquem)ſiue admittat ſiue non poſſunt dicti fratres abſoluere ſubditos p̃dicti ordinarij ab omnibus caſibus a quibus poſſunt preſbyteri parrochiales ultra id quod per priuilegia particularia conceſſum eſt.Et nõ oportet dictã p̃ſentationẽ iterare in uita illius ẽpi licet aliquorſum ſe trãſferant fratres ad morandum cum ad dictam dioceſim iterum ad morandũ reuerſi fuerint, ut habetur ſupra in dictione Abſolutio quo ad ſeculares.1.in.§.4.

Scda forma p̃ſentãdi cõfeſſo. EST ET alius modus preſentandi fratres confeſſores per conceſſionem Innocentij.8.qui poteſt fieri per quẽcunq; guardianum etiam ſi non habeat cõmiſſionem ab aliquo ſuperiore,prout habetur in monumẽtis ordinis & in ſupplemento & in hoc compendio in dictione Abſolutio quo ad ſeculares primo.§.13. Attamen iſte ſecundus modus eſt oneroſus, debet enim fieri quolibet anno, & eſt dubiũ an ſic preſentatus habeat conceſſiones particulares factas cõfeſſoribus noſtris,ut ſupra preſentatis,ideo ego nõ curarem de iſto niſi in caſu neceſſitatis.

PRIVILEGIA FRATRVM.

¶Diſtinctio materie priuilegiorum fratrum.

Collector ¶Aduertendum ꝙ circa priuilegia fratrũ multa poſſunt ac debent conſiderari.¶Primo illorum firmitas, & hec continetur infra.§.3.&.4.&.5.&.7.&.10.&.12.& alijs ſequentibus uſq; ad finem. ¶Scdo debet attendi huiuſmodi priuilegiorum interpretatio ſeu declaratio ad quem pertineãt,& hoc habetur infra.§.2.&.11.&.15. ¶Tertio eorũdem priuilegiorũ ſuſpenſio ſeu reuocatio,iſtud aũt ponitur infra.§.5.&.6.&.9.&.12.&

18.&.21. ¶Quarto sunt considerande nõnulle ꝓhibitiones respectu predictorũ priuilegiorũ, iste uero habentur infra §.1.&.9.&.11.&.12. ¶Quinto est attendenda eorũdem priuilegiorũ cõicatio, & de hoc dictũ est latissime supra in dictione Cõicatio priuilegiorũ. ¶Vltimo quia circa suspensionẽ & reuocationẽ huiusmodi priuilegiorũ occurrũt multe dubitatiões ponuntur .§. post oĩa supradicta q̃dã notabiles questiones.

ALEXANDER .4. precepit ecclesiarũ prelatis, ut permittant fratres mi. & predica. uti suis priuilegijs & indulgentijs ac regularibus obseruantijs & statutis per sedem apostolicam approbatis.b.fo.22.& ffo.24 conce.11. 1 Prohibitio.

CLEMENS .4. inhibuit districte oĩbus ecclesiarum prelatis, ne interpretari presumant priuilegia & indulta cõcessa fratribus mi. & predica. siue clara que interpretatione nõ indigent siue dubia contineant. Et uoluit ꝙ interpretatio super huiusmodi dubijs & obscuris reseruetur sedi apostolice, cum eius sit interpretari cuius & condere.b.fo.30.& ffo 31.conce.31. 2 Interpretatio.

EVGENIVS .4. concessit fratribus ordinis p̃dicatorũ, ꝙ uirtute quarũcũq; literarũ ap̃licaꝝ cõcessaꝝ & cõcedẽdarũ nõ possit ullo modo preiudicari seu derogari priuilegijs p̃dictorũ fratrũ, nisi de ipso ordine, & de huiusmodi literis fiat de uerbo ad uerbum expressa mentio.B fffo.79.conce.239. 3

SIXTVS .4. cõfirmauit oĩa priuilegia ab eodẽ, uel a p̃decessoribus suis cõcessa ordini fratrũ mi. & p̃sertim cõtenta in bulla eiusdẽ que incipit Regimini uñis ecclesie, Non obstãtibus quibuscũq; literis postmodũ ordinatis a sua sanctitate p̃sertim illis q̃ incipiũt Sup curam gregis dominici.o.ffo.68.conce 127. 4 Confirmatio.

¶Idẽ Sixtus cõfirmauit oĩa priuilegia a sua sanctitate uel a suis p̃decessoribus cõcessa ordini mi. exceptis indulgẽtijs generalib⁹ quo ad uisitãtes loca fratrũ uel sororũ, Et hoc de cõcessis ĩ genere addẽdo ꝙ nõ intẽdit sua sanctitas ꝙ idulgẽtie p̃dicto ordini cõcesse ꝓ p̃sonis fratrũ (siue sint generales siue nõ) reuocentur per quascunq; literas apostolicas etiam cruciate. Et idem 5 Confirmatio. Reuocatio.

de alijs priuilegijs nisi ĩ talibus literis apostolicis fiat expressa mentio de indulto huiusmodi & ordine predicto o.ffo.64.& ffo.68.conce.137.

Collector ¶ Aduerte circa predictam cõcessionem ꝙ cõiter ponuntur in bullis cruciate & alijs similibus talia uerba que equipollẽt expressioni necessarie ad reuocationẽ uel suspensionẽ priuilegiorum fratrum etiã mendicantium. Semp tñ sunt inspiciende derogationes talium bullarũ & cõferende cũ non obstantijs priuilegiorum fratrum, ut sic appareat quod preualere debeat.

6 Suspensio ¶ Idẽ Sixtus cõcessit generali fratrũ mi.ꝙ quando uiderit aliquẽ fratrem sui ordinis abuti gratijs & facultatibus apostolicis possit & ualeat hmõi gratias suspendere & suspensas tenere donec (ꝗprimũ cõmode poterit) cõsulat desuper Romanũ pontificẽ & ab eo respõsum habeat. Et super hoc onerat conscientiã predicti generalis.b.fo.56.& ffo.52.conce.58.

7 Cõfirma. ¶ Idem Sixtus in mari magno motu ꝓprio & ex certa scia auctoritate apostolica approbauit, & robur ꝑpetue firmitatis obtinere debere decreuit oia & singula priuilegia ꝑ quoscũq3 Roma.pontifices ꝓdecessores suos ordini fratrũ mi & illius domibus & ꝓfessoribus in genere sub quacũq3 uerborum forma cõcessa ac ꝓ potiori cautela oĩa & singula ꝓdicta de nouo concessit & indulsit.B.fo.59.& ffo.142.conce.343.

8 Indulgen. ¶ Idem Sixtus fecit quãdã magnã concessionẽ respectu priuilegiorum concernẽtiũ stationes & indulgentias urbis Ro.fratribus mi.cõcessas, ꝓut habet supra in dictione Indulgentie stationũ quo ad fratres in.§.7.uide ibi Et aduerte ad notabile in fine illius positum.

9 Suspensio ¶ Idẽ Sixtus declarauit & decreuit, ꝙ suspensio priuilegiorũ seu facultatũ & indultorum quã ipse fecerat solũ debere referri ad facultates & indulta quecũq3 & indulgentiarum & absolutionũ & remissionũ peccatorum cõcernentiũ ꝑsonas quaslibet que nõ sunt ordinũ mendicãtiũ ac monialiũ & sororũ tertij ordinis collegialr sub eorum cura uiuẽtiũ ac seruientiũ eisdẽ cõtinue, & non ad alias facultates seu ĩdulta ab ipso Sixto uel a suis ꝓdecessorib' ꝓdictis ordinibus cõcessa.b.ffo.106.cõ.227.

Pro oĩbus fratribus mẽdicãti.

¶Idē Sixtus in mari magno districte inhibuit p̄latis ordinarijs locorū sub interdicti ingressus ecclesie sus pēsionis a regimine & administratione suaꝝ ecclesiaꝝ rū/ac rectoribus ecclesiaꝝ/& alijs qbuscūq; sub excōi cationis late sn̄ie/& priuationis eorūdē parrochialiū ecclesiaꝝ/ac oīum alioꝝ ecclesiasticoꝝ bn̄ficioꝝ q̄ ob tinuerint,necnō inhabilitatis ad illa/& alia imposterū obtinēda penis eoipso p̄ eos qui cōtra fecerint incurrē dis,ne ordines fratrū predicatorū/& minorū/ & illoꝝ domos/& professores,preter/aut cōtra priuilegia/& indulta Romanorū pontificum quorūcūq; predecessorum eiusdem Sixti,uel cōtra suarum literarum tenorem inquietare/seu molestare presumant.B.fo.61. & ffo.145.conce.355. 10 Pro fra.p̄ di.& min. Excōmunicatio.

INNOCENTIVS.8.fecit fratribus ordinis predicatorū congregationis hispanie circa eorum priuilegia sequentē cōcessionem.Quia nōnulla dubia occurrunt/& occurrere possunt fratribus ordinis predicatorum cōgregatiōis hispanie super gratijs & priuilegijs/ tam ordini/q̄ congregationi predictis concessis/idem dominus Innocentius pro securitate conscientiarum predictorum fratrum concessit facultatem uicario generali dicte congregationis pro tp̄e existēti cū aliqua persona in dignitate ecclesiastica constituta/& duobus alijs iurisconsultis interpretādi huiusmodi dubia,Et ꝙ fratres dicte congregationis secure possint star e declarationibus per eosdem faciendis.o.ffo.76.cō.195. prope finem.& fffo.101.conce.394. 11 Pro fratri. predicato. Interpretatio. Particularis pro hispania.

¶Aduertendum est circa predictam cōcessionē, ꝙ illud quod cōceditur hic uicario generali fratrum predicte congregationis debet intelligi etiam esse concessum cuilibet prouinciali fratrum minorum prouinciarum castelle & legionis & aragonum ac sicilie & non aliaꝝ p̄uinciarum extra huiusmodi regna,& hoc rōne cōicationis specialis facte hmōi fratribus,prout habetur supra in dictione Cōicatio priuilegi §.10. Collector

ALEXANDER.6.decreuit & ordinauit,ꝙ fratres mi.nequeāt uti gratijs uel facultatibus in forma breuis dūtaxat cōcessis,q̄ per Bartholomeū floridū olim 12 Prohibitio.

secretariũ suũ subscripte fuerũt, nisi ad id suoꝝ supioꝝ generaliũ uel ꝓuincialiũ ꝑ tpe existētiũ accedat assensus/ꝑinde ac si in lr̄is p̄dictarũ facultatũ/& gratiarum adiecta foret predicta conditio. b. ffo. 55. conce. 64.

13 Cõfirmatio & reuocatio. IVLIVS. 2. declarauit ꝙ ꝑ cõfirmationē priuilegiorũ fratrũ mi. ꝑ Sixtũ. 4. factã, ac eorũdē priuilegioꝝ nouã cõcessionē ꝑ hec uerba (de nouo cõcedimus) solũmodo esse cõfirmata priuilegia dicto ordini cõcessa/ & nõ alias reuocata. B. fo. 43. & ffo. 126. conce. 277.

Collector ¶ Aduertēdũ est/ꝙ p̄dicta declaratio creditur sic fcã fuisset absolute & generaliter ꝓpter defectũ relonis, qa multi famosi doctores uniuersitatis Salmãtine declarauerũt & determinauerũt/ꝙ q̃ñcũq; aliqua priuilegia concedũtur de nouo cũ sequēti clausula, Nõ obstãtibus reuocationibus apostolicis ꝓut in bulla aurea cõtinetur intelligũtur uiuificata & de nouo cõcessa ēt illa que fuerãt reuocata, nã aliter nihil operarētur p̄dicta uerba, cũ tamen uerba in literis apostolicis posita semper debeant aliquid operari.

14 Ex priuile. augustiñ. Cõfirma. ¶ Idē Iulius fecit copiosissimã cõfirmationē priuilegiorũ qualitercũq; cõcessoꝝ ordini fratrũ Augu. & ꝑpetue firmitatis robur obtinere decreuit, & insuper singula priuilegia & imunitates exēptiones cõcessiones indulgētias peccatoꝝ remissiones & indulta quecũq; quibusuis cõgregationibus seu societatibus / aut alijs locis & illorum personis dicti ordinis fratrũ Augustineñ. regularis obseruantie generaliter concessa ad totum ipsum ordinē predictorũ fratrũ & illius personas ac si illis etiam specialiter concessa fuissent extendit, & cõmunicauit. B. fffo. 66. conce. 206.

15 ¶ Idem Iulius concessit fratribus Augustinensibus ꝙ priuilegia eorum omnia integre & ad uerbum ut sonant plenissime atq; inuiolabiliter ubiq; gentium obseruentur. b. fffo. 95. conce. 311.

16 De ualiditate priuilegiorum. ¶ Idem Iulius ꝓprio motu ac de plenitudine sue potestatis uoluit & statuit ac decreuit ut quecũq; cõcessio apostolica facta ordini fratrum Augustiñ. uel eiusdem ordinis generali siue directe aut per cõmunicationem priuilegiorum aliorum ordinũ eandē omni-

no uim atq; efficaciam perpetuo habeat tã in iudicio q̃ extra iudicium ac si plumbeo sigillo obsignata esset, & hoc intelligi uoluit tam de his que in forma breuis q̃ de his que per supplicationes expedita sunt, in quibus placuit ut sola signatura sufficeret. B. ffo. 267. conce. 698. & fffo. 76. conce. 229.

¶ Idem Iulius proprio motu & ex certa scientia ac de plenitudine sue potestatis decreuit & mãdauit ut quecunq; priuilegia dicto ordini Augustineñ. uel eiusdem ordinis generali utcunq; concessa siue ipsa exemplaria siue eorum transumpta ostendantur prelati alicuius aut publici notarij manu signata aut etiam generalis dicti ordinis sigillo firmata eãdem omnino uim habeant & illis fides adhibeatur ac si plumbi signum haberent. B. ffo. 268. conce. 698. & fffo. 76. conce. 230. 17 De ualiditate priuilegiorum.

LEO. 10. fecit consimilem concessionem prefatis fratribus Augustinensibus prout Iulius. 2. in concessione immediate suprapositafecerat nullo immutato nec addito uerbo. b. fffo. 123. conce. 560. 18 De ualiditate priuilegiorum.

¶ Idem Leo statuit, q̃ si seculares contraire mari magno uel cuiquam concessionum fratrum heremitarũ sancti Augustini temere ausi fuerint pro excõmunicatis publicentur. Si autem clerici fuerint preter censuram supradictam dignitatibus & beneficijs ecclesiasticis priuati sint, eaq; libere impetrari posse decreuit. b. fffo. 122. conce. 558. 19 Prohibitio. Excõmunicatio.

¶ Idem Leo concessit q̃ fratres minores regularis obseruantie secura conscientia possint uti omnibus eis concessis a sede apostolica & Romanis pontificibus/ siue per bullas uel breuia aut uiue uocis oracula (prout in libris ordinis reperiuntur) ac si omnia specifice fuissent prefato summo pontifici expressa, & pro maiori consciẽtiarũ securitate omnia prefata priuilegia de nouo cõcessit. ¶ Voluit ẽt q̃ nõ sint minoris efficacie & ualoris uiue uocis oracula q̃ si p bullã aut breue ad perpetuã rei memoriam essent cõcessa, sed hoc in foro cõscientie tm̃. O. fffo. 58. conce. 161. 20 Amplissima & noua concessio. Nota. Oracula.

¶ Idem Leo concessit q̃ uirtute bullarũ cruciate contra infideles uel aliarũ indulgẽtiarũ generalium quas 21

cūcꝫ reuocationes aut suspensiones priuilegiorum ordinum etiam mendicantium continentes nunq̄ intelligantur reuocata nec suspēsa indulta priuilegia & gratie concesse quo ad personas fratrum mi. obser. & quo ad suspendendum interdictum in festiuitatibus sanctorum sui ordinis, nisi de his specifice & nominatim mētionem facerent. O. fffo. 60. conce. 177.

22 ¶ Idem Leo concessit q̄ generalis fratrum mi. in suo capitulo generali & quilibet prouincialis in suo capitulo prouinciali de consensu eiusdem capituli uel maioris partis declarare possit & ualeat utrum ab usu alicuius concessionis uiue uocis oraculo facte abstineri debeat, Post quā quidem declarationem tam fratres q̄ moniales sue obedientie ac si concessio huiusmodi p̄ sanctitatē suā suspēsa uel reuocata fuisset concessione eadem imposterum non utantur. o. fffo. 94. cōce. 296.

Declarare

¶ Idem Leo postq̄ in concilio Lateranensi moderauit
23 seu reuocauit in aliquibus priuilegia fratrum mēdicantium declarauit q̄ omnia & singula priuilegia predictorum fratrum mendicantium qualitercūqꝫ eis cōcessa permāserūt & p̄maneant in suo robore exceptis illis in q̄bus fuerūt moderata seu reuocata, Et ad abūdātiorē cautelā priuilegia p̄dicta cū dictis modificationibus motu ꝓprio innouauit, ac districte p̄cepit & mandauit ecclesiarum prelatis ut religiosos prefatos super alijs priuilegijs non modificatis molestare non presumant, sed sua eis iura & priuilegia inuiolabiliter obseruent. B. fffo. 27. conce. 88.

Reuocatio.

Noua cōcessio.

¶ Idem Leo postea reualidauit ac in pristinum statū
24 restituit omnia priuilegia fratrū mi. obs. quo ad forū consciētie tm̄, & hoc solum oraculo uiue uocis, Vide supra ad longum in dictione Concilium. §. 7.

Reualidatio.

25 CLEMENS. 7. cōfirmauit approbauit & innouauit fri. mi. regu. obs. oīa & singula priuilegia īmunitates exēptiones indulgētias pctōꝶ remissiones & gratias dicto ordini mi. & sancte Clare ac tertio de penitentia nūcupato ordi. illorūqꝫ fratribus monialibus sororib⁹ & utriusqꝫ sexus p̄sonis ac monasterijs domibus ecclesijs & locis q̄buscūqꝫ etiam per modū extensionis seu

cōicationis & alias quolibet per quoscūq; Roma. pō- tifices & sedē apostolicā concessa decreuitq; & uoluit ipsos fratres moniales sorores personas monasteria domos ecclesias & alia huiusmodi loca utifrui & gaudere posse oībus priuilegijs & gratijs cōcessis & cōcedēdis tā mēdicātibus q̄ nō mēdicantibus ordinibus, dūmodo eoꝝ regularis obseruātie ꝓfessioni non repugnent de hoc uide ad plenum in fine huius libelli.

SEQVVNTVR QVEDAM QVESTIOnes pro intellectu priuilegiorum ordinibus mendicantium concessornm.

PRIMA questio est, Quia in plerisq; concessionibus supradictis & in toto nostro mari magno & alijs priuilegijs cōtinetur ꝙ nō intelligātur reuocata nisi de eis fiat mētio de uerbo ad uerbū utputa cōceditur nobis ut nō teneamur ad ꝓcurationē legatoꝝ ēt si in literis eorūdē dicatur ut tā nō exēpti q̄ exempti teneātur ad hoc onus, nisi de hoc indulto nobis cōcesso fiat mētio de uerbo ad uerbū, postea papa cōcedit legato ut possit exigere ꝓcurationē a quibuscūq; personis ēt exemptis quāuis talia habeāt priuilegia ꝙ de eis sit faciēda mentio de uerbo ad uerbū que uoluit in literis legati haberi pro exp̄ssis, q̄ritur nūc utrū p has literas legatorū sit derogatū priuilegio nostro? Et sic de similibus. (Collector. Qō circa derogatione priuilegioꝝ fra.)

¶Et licet super hoc multi multa dixerint tamē semp maior & solēnior pars doctoꝝ tenuit priuilegio nr̄o derogatum esse, Tādem Felinus in.c. Nonnulli de rescriptis compendiosissime tractans hanc materiam & ibi adducens omnes super eā scribentes concludit ꝙ si hoc habet curie stylus indubie derogatur priori priuilegio. Et ꝙ hoc habeat stylus curie est plusq̄ manifestum, cum in nullis reuocationibus inserantur litere priores, nisi aliquando ad abundantiorē cautelam, ac propterea non debent opinari fratres ꝙ sua priuilegia sint imutabilia, sicut si sic essent ligate manus pontificum ut non possent derogare concessis a se uel suis predecessoribus nisi illa insererent cum esset impossibile omnia scire cum sint innumerabilia & ꝑticularia. (Rn̄sio ad questionē.)

¶Est tamen aduertēdum an relatio breuis uel bulle super qua fit concessio sit uera, nam si est falsa, nihil ualet ꝙ conceditur etiam si contineat maximas clausulas & non obstantias.

¶Itē est aduertēdū an in totū uel in partē aut ad tps derogent prioribus, nā licet habeāt litere secunde magnas nō obstātias & amplas generalitates nō derogāt nisi illis cōtra que sunt, uerbi gratia, ego habeo priuilegium ut in partes hierosolymitanas possim transire postea prohibetur ꝙ in illas partes nullus transeat nō obstantibus quibuscūqꝫ priuilegijs cōcessis ordinibus uel personis &c. ēt si de eis eorūqꝫ totis tenoribus &c. Nunquid non potero proficisci ad Compostellam, cū habeā aliud priuilegiū hoc mihi cōcedens? Si diceres non quia omnibus priuilegijs est derogatum, intellige omnibus priuilegijs derogatum quo ad transeundum in hierusalem.

Q. ō de suspēsiōe priuilegioꝝ.

¶Sed qa derogatio pōt fieri quo ad totalē reuocationē uel quo ad tpalē suspēsionē ideo q̄ritur scđo qđ de suspensionibus priuilegioꝝ q̄ quotidie fiūt qn̄ cōcedūtur bulle cruciate uel fabrice ecclesie apostolorū Petri & Pauli siue tempore Iubilei aut alie similes?

Rn̄sio q̄ōnis.

¶Dicendum ꝙ inspicienda sunt uerba & secundum ipsa iudicandum prout in alia questione iam dictum est, ideo de hoc non querimus, Sed queritur quot uel que priuilegia comprehendant tales suspensiones.

¶Et uidetur ꝙ solum comprehendant & suspendant illa que possent impedire uel retardare effectum illorum que per tale iubileū exhortantur ut fiant, ut proficisci Romam ad consequendum iubileū ire ad bellum contra infideles ad consequendam indulgentiam accipere bullam & contribuere certam quantitatem pecunie pro eadē causa, Nam si ego haberem per priuilegium illud quod conceditur per iubileum uel cruciatam &c. uidelicet per confessionalia & similes facultates nō curarem de dicto iubileo seu cruciata &c. ideo suspenduntur talia priuilegia & facultates & alie questuarie applicande cruciate &c. non autem priuilegia super alias materias uel in bullis cruciate non

contenta aut per iubileum non concessa, quia absurdum esset ꝙ suspenderet illud quod mihi non potest prebere quia non habet.

¶ Sed dimissa questione de suspēsione per iubileum & alias bullas quas non uidimus dicamus de cruciata concessa in Hispania primo contra mauros regni granate deinde contra infideles partium Affrice, Et dicimus ꝙ clausula suspensionis in forma & ad literā cōtinebat hec uerba, Et ne propter alias indulgentias in hoc sancto opere tardiores christifideles existant omnes similes aut dissimiles indulgentias & facultates a nobis & eadem sede uel eius authoritate quibuscūq; ecclesijs monasterijs hospitalibus & pijs locis uniuersitatibus confraternitatibus & singularibus personis plenarias temporales & perpetuas in uita uel mortis articulo in dictis regnis concessas pro huiusmodi expeditione dūtaxat ad tempus triennij duratura suspēdimus, ita ꝙ ille etiam si clausulas aliquas contra futuram earum suspensionem in se continerent (quarū tenores & formam ac si de uerbo ad uerbum insererentur presentibus haberi uolumus pro expressis) nemini interim ullatenus suffragentur, Ex sub excōmūnicationis late sententie pena huiusmodi indulgentie durante triennio publicari & predicari & earum pretextu queuis pia suffragia postulari nequeant.

¶ Nunc queritur quomodo uel in quibus predicta suspensio intelligatur. Q ō de suspēsiōibus cōtentis in bullis cruciate.

¶ Et uidetur ꝙ solum in indulgentijs concessis uisitantibus ecclesias monasteria hospitalia &c Patet hoc nam ibi dicitur, Omnes similes aut dissimiles indulgentias plenarias temporales & perpetuas, Additur etiam ꝙ non predicentur aut publicentur nec queuis suffragia postulari queant suspensione durante, Item in principio clausule dicitur, Ne propter alias indulgentias &c. Attamē quia ibi dicitur ne tardiores christifideles existant &c. posset forte dici ꝙ omnes alie gratie siue facultates quarum similes continentur in bulla cruciate suspēdūtur uidelicet cōfessiōalia & alie quecunq; ibi contente, Nam uidetur uelle papa ꝙ (ut

christifideles necessitentur ad accipiendum istam cruciatam & contribuendum) nō possint facultatibus cōtentis in bulla cruciate per bullas uel confessionalia antea habitas uti, Dicere enim (prout aliqui ausi fuerunt) ꝙ per istam suspensionē suspendebantur omnia priuilegia facultates & indulta quibuscūqꝫ personis facta est ita absurdum ꝙ non indiget reprobatione, nam esset dicere ꝙ etiam esset derogatum priuilegijs eorū qui habent facultatem testandi & priuilegijs religionū uniuersitatum & aliarum personarum super diuersis materijs ita ꝙ durante tempore suspensionis nō possent tunc uti eis illa habentes, & sic ꝙ pro illo tempore essent religiones ordinarijs subiecte & ꝙ non possent prelati religionum absoluere suos subditos a casibus eis per sedem apostolicam concessis neqꝫ a casibus episcopis reseruatis, nisi sibi episcopi darent commissionem, & sic de alijs infinitis inconuenientibus.

Resolutio questiōis. ¶ Propter qđ teneamus (prout supra dictum est) ꝙ ꝑ suspensionem supradictam suspendūtur omnes indulgentie questuarie & omnes facultates contente in bulla cruciate huiusmodi q̄ antea uirtute aliorū indultorum habebātur Et quo ad religiosos ē etiā aliud q̄ .s. in tali suspensione non suspenduntur cōcessiones religionū, q̄a licet dicatur de monasterijs, intelligēdū ē de indulgentijs cōcessis uisitantibus monasteria &c.

¶ Sed an etiam propter hoc indulgentie suspendātur quo ad fratres? Videtur ꝙ non, nam prout dixi nō suspendit concessiones religionum neqꝫ sunt quo ad religiosos questuarie, cum illas non consequantur porrigēdo manus adiutrices, sed cor purum & orationes deuotas quibus plus proderunt intentioni cruciate q̄ pecunijs, & sic uidetur ꝙ non sunt in preiudicium cruciate. Et forte hoc intendit Sixtus. 4. talia uerba dicēs, ut patet supra in dictione Indulgentie stationum. §. 7. Et sic declarant semper cōmissarij dicte cruciate, cum ad eos recurritur, & in speciali quo ad fratres mino. obser. ita concessit Leo. 10. ut positum est supra. §. 21. Tamen securius esset procurare ꝙ emendaretur ille stylus, & ꝙ expresse exciperentur indulgentie fratrum

quo ad

quo ad personas suas, & etiam quo ad alios in his que non possunt diuidi, uidelicet Habemus priuilegium suspendendi interdictum in nostris festiuitatibus non possemus bene ipso uti nisi seculares possent audire diuina licet per bullas cruciate ipsis cõcedatur ꝙ possint audire diuina tali tempore ianuis clausis &c.

¶Hec posita sunt propter multos scrupulos fratrũ & ut prelati prouideant/ aut prouideri procurent, q̃ aliter nunq̃ quietabuntur aliqui fratres neq; ex omnibus his satisfiet ipsis.

PROBATIO NOVITIORVM.

¶Circa tempus probationis nouitiorum in ordine fratrum mi. sunt nonnulla statuta & cõcessa ꝑ uarios summos pontifices que posita sunt supra in dictione Nouitius. §.1.&.4.&.5.&.16.&.17.&.20 uide ibi. Collector

PROCESSIONES.

ALEXANDER.6. statuit ꝙ fratres ordinis mi. de obser in processionibus non separentur a fratribus conuentualibus eiusdem ordinis, & declarauit ꝙ in huiusmodi processiõibus ille modus & ordo circa precedentiam obseruari debet in fratribus obseruãtibus dicti ordinis circa fratrum aliorum ordinũ, qui in fratribus cõuẽtualibus predicti ordinis obseruat/ ita ut nulla separatio / uel diuisio fiat inter hmõi fra obseruantes / & conuentuales. B fffo.56.conce.67. 1 Pro fratri. mi. obser. & conuẽt.

LEO 10. in concilio Lateranensi statuit, ꝙ fratres res quisiti a prelatis ecclesiarũ ad processiones solennes pro tempore faciendas accedere debeant ad illas, dũmodo domus seu loca eorundem fratrum non sint remota ultra unũ milliare a ciuitatibus uel oppidis ubi facienda est processio. B fo.25. conce.71. 2

¶Idem Leo. statuit, ꝙ ne inter fratres minores obseruantie & conuentuales super precedentia / dissensio / & contentio oriatur / talis inter eos ordo seruetur, uidelicet ꝙ in processionibus/ & funeralibus/ ac exe- 3 In fauorẽ fra. mino. obser.

quijs/necnon & in alijs actibus publicis in quibus fratres obseruantes & conuentuales conuenerint / fratres conuentuales fratribus regularis obseruantie locum digniorem relinquere teneantur. B. folio. 32. cōcessione. 113.

4 De pcedētia crucis fra. mino. obseruā. ¶ Idem Leo postea declarauit tam fratres mi. obser. q̄ conuentuales in quibuscunq̄ processionibus & alijs actibus publicis/in quibus eos simul adesse contigerit suas cruces posse/& debere deferre, ita tamen q̄ sicut ipsi fratres obseruantie regularis locum digniorem inter omnes alios fratres dicti ordinis tenere debēt, sic etiam eorum cruces in parte seu loco digniori processionis deferri possint & debeant B. ffo. 36. cōcessione. 121.

5 Cōtra fra. Augustiń. ¶ Idem Leo ad ammouendum aliquas contentiones inter fratres mino. obseruantie & Augustinenses / & alios mendicantes super precedentia in processionibus exortas declarauit / q̄ predicti fratres mi. post capitulum generalissimum Rome tempore eiusdē Leonis celebratum habent & habere debent in processionibus/& in ceteris actibus publicis illam preeminentiam & locum quem ante prefatum capitulum habebant fratres minores conuentuales. Sed in locis ubi fratres minores conuentuales nunq̄ fuerunt / sed soli obseruantes/& alios fratres ordinum mendicantium sequens ordo obseruetur, q̄. s. fratres min. obser. antiquum semper locum teneant/quem ordo sancti Frācisci in similibus actibus tenere alibi consueuit, nisi consuetudo antiquitus approbata/ & legitime obseruata secus habeat. Super his autem ut bene seruentur dat cōseruatores omnes ecclesiarum prelatos b. ffo. 57. concessione. 158.

PROCVRATO. SEV FRATRVM SYNDICI.

1 De institutiōe procuratorū. INNOCENTIVS. 4. concessit ministris fratrū mi. auctoritatem quatenus in prouincijs eis commissis per se uel fratres suos/quibus id duxerint committendum/possint cōstituere uel nominare aliquos

uiros idoneos deum timentes/qui fm indigentiã conuentuũ seu domorum predictorũ fratrum possint res concessas fratribus hmõi auctoritate apostolica petere ac uendere/cõmutare alienare tractare expendere pmutare & in fratrum usum cõuertere. Cõcessit etiã q̄ liceat predictis ministris prefatos uiros sic cõstitutos remouere aliosq̄ ad predicta exequenda sine difficultate aliqua subrogare quoties uidebit opportunũ B fo.29.& ffo.113.conce.247.

CLEMENS.4 concessit q̄ procuratores negociorum fratrum min. possint tempore interdicti in locis predictorum fratrum audire diuina, nisi ipsi procuratores causam dederint interdicto uel excommunicari specialiter seu interdici contigerit eosdem. B folio. 56. Et ffo.140 conce.316. 2 Interdictũ

MARTINVS 4. concessit generali & prouincialibus ac custodibus uniuersis ordinis fratrũ minorũ q̄ possint nominare aliquas psonas que non sint de predicto ordine, que psone sic nominate habeãt circa res cõcernentes pdictos fratres administrationẽ legitimã & generalẽ ac liberam. Et decreuit q̄ tales psone sint ueri & legitimi administratores economi/syndici/& actores, qui res predictas & rerum predictarum precium nomine Romane ecclesie recipiant, & per eosdem in fratrum predictorum utilitates (prout eis licet ex regula uel declaratione regule) conuertant, quãdo a pdictis ministris uel aliis fratribus de assensu eorundem ministrorum fuerint requisiti. Et generaliter concessit q̄ predicte persone habeant facultatẽ procurandi in oĩbus causis pro rebus & locis ad ecclesiã Romanam spectantibus & ipsorũ fratrum usui concessis. Necnon pro imunitatibus libertatibus iuribus ac priuilegiis eorundem fratrũ & suorum conuentuũ seu domorum. B.fo.46.& ffo 129.conce.290. 3 De pcuratorum noiatione seu institutiõe

¶ Aduertendum est circa predictam cõcessionem q̄ guardiani etiam cum toto suo conuentu non possunt predictos procuratores uel syndicos nominare, quia hoc solũ concedit ministris & custodibus. Et similiter est aduertendũ q̄ ministri seu custodes non instituũt pfa- Collector

tos procuratores/uel syndicos sed simpliciter nomi- nātur & sic nominati per illos instituuntur a summo pontifice pro procuratoribus/& sindicis sue sanctitatis & ecclesie Romane ad quam pertinent res cōcesse fratribus quando dantes non reseruauerūt sibi dominium/& quando huiusmodi res sunt tales quorum usum licet fratribus predictis habere. Vnde sequitur q respectu rerū in quibus dātes reseruauerūt sibi dñium, aut
4 quarum usum non licet uel aliquādo licuit fratribus
Indulgen. habere nihil possunt agere procuratores uel syndici. ¶ Idem Martinus concessit procuratoribus fratrum mi in curiis ecclesiasticis/& ciuilibus laborantes pro defensione ordinis predictorum fratrum ecclesiarūque
5 suarum singulis annis indulgentiam centum annorū. b ffo.260.concessione.663.
NICOLAVS 4 fecit cōsimilē concessionem circa procuratores uel syndicos, prout fecerat Martinus.4.
6 in cōce supra posita.§.3.B.ffo.23 & ffo.107.cōc.230.
Generalis minister. Paupertas CONCILIVM Constantiense statuit q generalis fratrum mi.possit & debeat in conuentibus sibi subditis tollere quecunque superflua siue sint in rebus mobilibus uel immobilibus quantū fieri poterit bono modo habito semper consilio antiquorum & discretorū fratrum suorum. Et uoluit q prefatus generalis eligat (si opus fuerit) aliquas personas fideles qui predictas superfluitates auctoritate dicti concilij uendant & cōmutent/aut alias in operibus conuertant B.ffo.26.& ffo 110 concessione.236.
7 MARTINVS 5. literas Martini 4. suprapositas. §.4. approbauit & fulminauit illas inferendo de uerbo ad uerbum, & concessit ministris & custodibus/ac aliis fratribus minori . q literis predictis ac omnibus in eis contentis libere & licite uti ualeant/tamdiu/&
Cōtra Ioā nē papam 22. quousque per sedem apostolicā aliud in premissis eidē ordini utilius fuerit ordinatum. Non obstante constitutione Ioannis.22 Que incipit Ad conditorem, per quam predicti fratribus ne literis & concessione prefatis sine speciali sedis apostolice licentia uterentur/ prohibitum fuerat b.fo 39.& ffo.38. concessione.42.

prope finem.

¶Idem Martinus confirmauit constitutiões que uulgariter appellantur martiniane/quas quidam legatus a latere prefati pontificis ordinauerat, in quibus quo ad procuratores fratrum habetur sequens statutum.

¶Statuimus & ordinamus iuxta declarationem Nicolai.3.& Clemens.5.ac Martini.4.&.5.ꝙ quilibet cõuentus seu locus habeat suum procuratorem economum/syndicum/ & actorem,cui omnis eleemosyna pecuniaria/ & alia que ad pecuniam reduci possunt integraliter assignentur,qui easdem dispensare debeat legaliter & fideliter pro reparatione conuentuum & locorum,ac alias quoq; necessitates fratrum pro tempore occurrentes,& infra.In omnibus autem que ultra hoc magis uidentur arctari fratres/siue ex declaratione summorũ pontificum uel aliorum quorũcunq; apostolica nobis auctoritate cõmissa misericorditer dispensamus Non astringentes eos propterea qui uoluerint predictas declarationes seruare, quin suo uoto satisfacientes seruare ualeant & tenere. Habetur hoc folio.233 in tractatu.3.Confirmatio autem huiusmodi statuti & constitutionum existit.b ffo.38.& ffo.36.concessione.41. Statutum generale.

¶Aduertendum & notandum est ꝙ huiusmodi ordinatione ac dispensatione utuntur fratres mino.obser. partium Italie qui prefatas constitutiones acceptauerunt, necnon & bullam Martini.4.suprapositam.§.3. Et ideo ipsi omnẽ eleemosynam pecuniariã & alia ad pecuniam reducibilia assignant hmõi procuratoribus seu syndicis tanq̃ nuncijs nominatis ꝑ papã,q noie pape tenent dictã pecuniã pro fratrũ necessitatibus suo tempore expendendam Sed fratres hispani & galli ac alemani qui obseruãter uiuunt,quia predictam dispẽsationem non acceptauerunt utuntur syndico solum & precise ad hoc ut si aliquid superfluum uel inutile in conuentu fuerit inuentum utputa si mulus aut asinus senuerint, siue aliquid aliud quod uno tempore fuit necessarium & postea non est,immo oportet uendi aliquid predictorum tunc prefatus procurator no- Collector. Nota.

mine pape cuius est syndicus uendat & preciũ in alias necessitates fratrũ cõuertat. Et de isto syndico locutus est Nicolaus 3. in declaratiõe regule dicens debere dari a papa uel a protectore ordinis. Et taliter uti syndico est regulam pure obseruare & talem non habere est periculose cõmittere, uix enim reperietur aliquis cõuentus seu locus fratrum mi. qui aliquando non indigeat ut aliquid uendatur & renouetur. Et si dicas ꝙ poterit uendi & pecunia recipi & expendi per aliquẽ amicum spiritualem qui nõ sit syndicus pape/dico ꝙ hoc nequit fieri sine transgressione uoti paupertatis, quia tunc ille amicus spũalis faceret predicta auctoritate fratrum, & sic esset interposita persona, ex quo papa ꝓ huiusmodi rebus quarũ dñium pertinet ad ipsum & sedem apostolicã ordinauit suum syndicum & non reliquit hoc uolũtati fratrum. Dico etiã ꝙ talis amicus spiritualis in supradicto casu cõmitteret furtum contrectando rẽ alienam inuito dño.s. papa. ¶ Aliqui tamen fratres utuntur hmõi procuratore uel syndico in omnibus cõtentis in bulla supradicta Martini .4.&.5. excepto in petitione ac receptione eleemosynarũ & denariorum seu pecuniarum aliter obuenientium ꝗ per testamenta, ut faciendo petere ea que pro habitibus ꝓ defunctis acceptis uel pro celebrãdis missis fuerunt promissa &c. Sed tales utuntur dispensatiõe contra declarationem Nicolai 3. quam sicut & regulã obseruare tenentur, cum fm iura declaratum & declaratio sint idem, & presertim (quia ut supradixi) non fuit acceptata predicta dispensatio nisi in partibus Italie. Vnde contra talia presumentes factum est quoddam statutum in capl'o generali in conuentu Laualis ꝓuincie Turonie celebrato Anno dñi. 1503. sub forma seq.

Statutum generale. ¶ Deponãtur oẽs guardiani, & pena proprietarij puniantur qui ratione debiti cuiuscunqȝ seu aliorum bonorum temporaliũ fecerint excommunicari seu detineri uel uexari quoscunqȝ seculares. Subditi uero qui talia procurauerint pena proprietarij puniantur, & de conuentu confusibiliter expellantur fo. 230. tractatu 3. ffo. 249. in tractatu. 2.

¶ Aduertēdum est insuper q̄ extra casum quo aliqd conceffum usui fratrum cuius dñium attinet ad papā debet uendi non indigent fratres hm̄oi procuratore uel syndico. Et in casu q̄ heredes uellent defraudare eos legatis in testamentis habent duplex remedium, prout positum est supra in dictione Hereditas in fine concessionū, qui autem latius uidere uoluerit materiam hanc procuratorū & syndicorum reperiet eam optime discussam & elucidatā in tractatu intitulato. Speculū fratrum mi. prope finē additionū articuli. 5. declarationis Nicolai. 3 & in additiōibus articuli. 11. Vide ibi ac nota bene, & sic in hac materia nō errabis. Collector

EVGENIVS. 4. literas predictorū Martini. 4. & . 5. de uerbo ad uerbum in suis literis inseruit decernens q̄ hm̄oi literis eadem fides adhibeatur ubicunq̄ sicut originalibus literis predictorum pontificū adhiberentur si ostense forēt. Noluit tñ ut per hoc aliquod ius de nouo acquireret predictis fratribus, sed q̄ antiquum ius (si quod habebant) tm̄modo eis conseruaretur. b. fo. 40. & ffo. 38. conce. 42. in fine. 9

SIXTVS 4. approbauit & robur perpetue firmitatis obtinere decreuit literas suorum predecessorum circa procuratorū & syndicorum nominationē & institutionē ac illorum auctoritatē. Et insuper ampliauit predictorū procuratorū auctoritatē quo ad aliqua que non attinent ad rēs mi. obser. quapropter nō oportet hic illa referre. B. fo. 62. & ffo. 146. conce. 356. 10 Pro frat. mi. cōuē.

INNOCENTIVS. 8. concessit ut procuratores fratrum mi. eorūq̄ substituti liberi parentes fratres sorores & uxores eorum possint promereri indulgentias stationum & alias fratribus predictis concessas dicendo in ecclesijs huiusmodi fratrum quinq̄ Pater noster. & totidem Aue maria pro felici statu Romane ecclesie. o. ffo. 65. & ffo. 70 conce. 162. 11 Indulgen.

IVLIVS. 2. concessit cuidam generali fratrum minorum conuentualium, q̄ predicti procuratores uel syndici possint & debeant administrare bona relicta fratribus predictis uel monialibus sancte Clare ac fructus & redditus ex illis prouenientes conuertere in 12 Pro fratr. cōuent.

usus & necessitates fratrū seu monialium hmōi respe ctiue. Multa etiā concedit ibidē, sed quia nō deseruiūt fratribus obser. omittuntur. b ffo. 59. conce. 71.

PROFESSIO FRATRVM MENDICANTIVM.

Collector ¶ Circa professionis emissionem in ordinibus fratrū mendicantium factam uel faciēdam sunt multa & uaria concessa per multos summos pontifices, que posita sunt supra in dictiōe Nouitius. §. 1. & 4. & 5. & 13. & 16. usque ad 20.

PROMOTIO AD ORDINES.

Collector ¶ Quo ad promotionem ad ordines sacros / presertim ad sacerdotium fecerunt aliqui summi pontifices aliquas concessiones & dispensationes in fauorem fratrum minorum ac nonnulla alia pertinentia ad promotiones concesserunt, sed quia hec posita sunt in dictione Ordines sacri in multis. § ideo superfluum foret illa hic repetere. Vide etiam in dictione Dispensatio. §. 11. & 12. & 13. ac. 20.

PROTECTOR ORDINIS.

f
Officia diuina.
Correct.

GREGORIVS. 9. districte inhibuit ne cardinalis protector ordinis fratrum mino. se intromittat in rebus pertinentibus ad officia & gubernationē seu correctionem fratrum dicti ordinis, nisi quando predicti fratres aut aliqui ipsorum aliquid committerent contra tres articulos in regula predictorum fratrum contentos uidelicet quando deuiarent ab unitate fidei uel ab obedientia Romane ecclesie aut ab obseruantia sue regule ita dictus ordo & fratres eiusdem ordinis in nullo sint subiecti protectori huiusmodi nisi dumtaxat in casu quo ipsorum fratrum communitas uel generale capitulum (quod absit) a predictis articulis uel eorum aliquo deuiarent. Decreuit etiam irritum & inane quicquid secus factum fuerit.

¶ Statuit insuper q fratres predicti ordinis recurrẽtes ad protectorem tanq̃ ad prelatum pro licẽtijs uel alijs consimilibus puniantur grauiter & actibus legitimis & officijs ordinis sint suspensi ipso facto. B. ffo. 137. conce. 304. Nota.

SIXTVS. 4. approbauit literas supradictas Gregorij. 9. inserendo illas de uerbo ad uerbũ/ & robur perpetue firmitatis obtinere decreuit, ac etiam declarauit, q nec adhuc in prefatis tribus casibus habeat auctoritatem prefatus protector/ quando non uniuersi sed solum aliqui predicti ordinis professores in quouis numero a fidei unitate/ ac sacrosancte Romane ecclesie obedientia deuiarent, uel regulam prefatam non obseruarent. B. ffo. 138. conce. 304. 2 Declaratõ pcedentis cõcessiõis

VRBANVS. 4. statuit, q moniales sancte Clare sint subdite cardinali/ qui pro tẽpore fuerit protector ordinis fratrum mi. & illi teneantur firmiter obedire, & q huiusmodi protector habeat curam & regimen dicti ordinis s. Clare/ necnon & personarum insistentiũ seruitijs monasteriorum huiusmodi ordinis. s. capellanorum/ oblatorum/ & familiarium. b. fo. 291. in tractatu. 3. & ffo. 319. tractatu. 2. 3 Pro mon. scẽ Clare.

MARTINVS. 5. statuit q prefatus protector non possit ullo modo dare licentiam aliquibus personis ad ingrediendum monasteria sancte Clare/ inconsulto Romano pontifice/ seu absq sedis apostolice licẽtia speciali. b ffo. 36. conce. 41. 4 De ĩgressu mo. s. Cla.

IVLIVS. 2. concessit ut prouinciales fratrũ mi. habeant eandem potestatem & facultatem circa moniales. s. Clare illorum cure cõmissas quam Vrbanus. 4. in regu. predictarum monialium cõmisit protectori dicti ordinis. B. fffo 72. conce. 220. 5 Pro mo s. Clare.

¶ Aduertendum est q huiusmodi potestas protectoris debet intelligi/ sicut postea fuit restricta per Martinum. 5 ut dictum est supra immediate/ quãuis aliq minus docti aliter opinati fuerint, & adhuc posset nõ immerito dici q prefata concessio Iulij fuit subreptitia/ & per consequens nullius ualoris, quia in relatione non fuit expressum qualiter predicta potestas pro- Collector Nota

tectoris ab Vrbano cōcessa fuerat postea restricta per Martinū.5.Forsitā enim si hoc fuisset expressum,non cōcessisset ille generaliter & absolute, prout cōcessit.

PROVINTIALIS.

Collector ¶ De multis attinentibus ad prouinciales fratrum, dictum est supra in dictione Ministri.

PROVINTIA.

1 prohibitio multiplicationis prouinciarum. NICOLAVS.4.statuit/& ordinauit ac districte inhibuit,ne in ordine fratrum mi.fiat diuisio alicuius prouincie, uel nouarum prouinciarum multiplicatio absq; Romani pontificis licentia speciali per eius patentes literas concedenda faciente plenam & expressam de huiusmodi statuto & ordinatione ac inhibitione mentionem decreuitq; irritum & inane si secus in hac parte contigerit attentari.B.fo.53.Et ffo.136.conce.303.

2 IVLIVS.2.fecit duo statuta circa edificationem domorum ordinis fratrum mi. in alienis prouin. que habentur in dictione Edificare.§.11.&.12.uide ibi.

Collector ¶ Circa quartā portionē qualiter nō teneātur fratres mi.ad illius solutionem facte sunt multe cōcessiones predictis fratribus/ac etiam alijs mendicātibus inter quas potior uidetur illa que facta est fratribus carmeli. ut habetur supra in dictione Canonica portio.§.8. & in eadem dictione habentur omnia que circa quartam reperiuntur concessa a uarijs summis pontificibus, Vide ibi in omnibus.§.ubi in margine est apposita hec dictio Quarta.

QVESTVARE.

1 Predicatores. GREGORIVS.9 precepit uniuersis ecclesiarum prelatis quatenus si in suis iurisditionibus inuenerint aliqui predicantes/& questum pecuniarum querētes de ordine fratrū mi.se esse dicētes capiāt il-

los & tanq̃falsarios cõdẽnent eosdem, ne religio p̃di-ctorũ fratrũ (qui paupertatẽ professi sunt) per hoc infamari cõtingat. B fo. 25. & ffo. 109. conce. 234.

CALIXTVS. 3. prohibuit stricte sub excõicationis pena, ne fratres mi. conuentuales sub nomine fratrum mi. obser. nec econtra, aut sub nomine locorum aliorum questuare aliquo modo presumant. B. fo. 6. & ffo. 96. conce. 197. prope finem. a De fribus mño bser. & cõuent.

RECIPERE.

¶ Distinctio materie infrascripte.

¶ Aduertendũ, q̃ licet ad hanc dictionem Recipere possint reduci multa priuilegia, tamen q̃a iã superius in uarijs dictionibus posita sunt sufficiet hic illa distinguere/ & ad p̃pria loca remittere, De multiplici nãq; receptionem fit mentio in predictis priuilegijs. Collector

¶ Et primo de receptione fratrũ ad habitũ & p̃fessione, De hoc aũt habet in dictione Nouitius, ĩ multis §.

¶ Secundo quo ad bona nouitiorum & apostatarum redeuntium ad obedientiam, quid possint de huiusmodi bonis recipere fratres predicti continetur in dictione Nouitius § 10. & 15 & in dictione Bona § 12. & in dictione Hereditas § 2. & 4.

¶ Tertio qualiter frẽ in ordine mi. p̃fessi nequeãt recipi a fratribus aliorũ ordinũ dictum est in dictione Abbas/ & in dictione Apostate in multis §.

¶ Quarto circa receptionẽ sacramẽtorũ qui quando & quomodo possint ea recipere a fratribus prefatis dictum est in dictione Cõmunicare § 3. & 4. ac fere in reliquis § ibi contentis, & in dictione Sacramenta.

¶ Quinto qualiter prelati ecclesiarum teneantur recipere predictos fratres ponuntur sequentia

HONORIVS. 3. precepit in principio ordinis prelatis ecclesiarum quatenus fratres mi. cũ ad eos declinare contigerit, recipiant eos sicut catholicos & fideles, ac eis ob reuerentiam diuinam & ipsius pontificis se exhibeant fauorabiles & benignos. b. fo. 18. & ffo. 22. conce 1. 1

a GREGORIVS.9. precepit similiter ecclesiarum prelatis, quatenus fratres mi ad eos accedentes reciperent benigne ac charitatiue (ut pote catholicos & fideles ac circa lucrum animarum & euangelizationē uerbi dei insistentes) tractarent, eisq; in suis necessitatibus fauorabiles & propitij existerent, credēdo firmiter ac de ipsis, certam habendo fiduciam q cū spiritu uiuant spiritu & ambulent. b.fo.20.& ffo.22.conce.5.

REFORMARE.

¶ Distinctio materie infrascripte.

Collector ¶ Circa reformationem fratrum conuentualium & suorum conuētuū ac etiā monialium & monasterioꝝ siue cure cōmissoꝝ fuerūt multa & uaria diuersis tpibus p multos summos pōtifices ordinata, sed qa modernis tpibus aliqua sunt statuta que solum quantum ad huiusmodi reformationem obseruari debent, ideo hec tantum ponentur infra reliquis omissis.

1 SIXTVS.4. statuit q prelati fratrum conuentualium ordinum mendicantiū teneantur debite reformare monasteria sibi subdita tā fratrum q monialiū .j. annū postquā requisiti fuerint. B ffo.149.cō 487.

De fribus conuen.& monia.

2 LEO 10. in bulla unionis statuit, & in uirtute sancte obediētie pcepit q de cetero nulle noue reformationes in ordine fratrū mi. introducātur aut fiāt absq; ministri generalis aut puincialiū ministroꝝ reformatorum in suis prouincijs respectiue expresso assensu ita tamē q dicte reformationes ministro generali & prouincialibus reformatis per omnia iuxta regulam subijciantur. B ffo.30. concessione.101.

3 ¶ Idem Leo in bulla concordie statuit multa circa reformationem domorum & fratrum mi conuentualium que posita sunt supra in dictione Conuentualiū fratres.§.1.&.2.&.3 &.5.&.8. vide ibi.

REVOCARE.

Collector ¶ Quo ad reuocationem priuilegioꝝ dicta sunt alij

qua & non parui momenti supra in dictione Priuilegia § 4.&.5.&.12.&.21 ac.23. Vide ibi & attende ad questiones positas in fine.

SACERDOTIVM.

¶ De attinentibus ad sacerdotium habetur supra in dictione Ordines sacri in §.3 &.4.&.6.uide ibi. Collector

¶ Distinctio materie infrascripte.

¶ Aduertendum q circa administrationem & receptionē sacramētorū ecclesie sunt plura in priuilegijs fratrū mi. cōtēta, que subsequēti ordine distinguūtur. Collector

¶ Primo enim sunt aliqua ptinētia solum ad fratres inter se presertim pro tēpore interdicti, & hec posita sunt supra in dictione Interdictum i & in dictione Cōmunicare.§.8 ac quo ad moniales ibidem.§ 11.

¶ Secundo sunt aliqua pertinentia ad suos tertiarios & famulos seu oblatos & familiares, & hec habentur etiam supra in dictione Interdictum.3.& in hac dictione Sacramenta.§ 2.

¶ Tertio sunt plura concernentia personas seculares ista autem continentur in dictione Cōmunicare.§.1.&.2.&.3.&.4.&.6.&.8. in fine ac.10. & in hac dictione Sacramenta.§ 1.

BENEDICTVS.11. statuit q sacerdotes seu rectores ecclesiarum parrochialium sint astricti ministrare Eucharistie & extreme unctionis sacramenta illis personis que a fratribus fuerint absolute, Et super confessione & absolutiōe huiusmodi uoluit q in foro penitentiali stetur simplici uerbo illius qui petit sacramenta predicta, & asserit se confessum fratribus cum hic de confitētis solius preiudicio, si falsum dicat agatur, Duos tamen casus excepit scilicet si sacerdos asserat eum excōmunicatum aut notorie peccatorum.B. fo.125. Et ffo.203 conce.502. Euchari stia. Vnctio extrema. Absolutō

2

LEO.10. statuit in concilio Lateranensi, q fratres & sorores tertij ordinis necnon mantellati & corrigiati ac cordellati in proprijs dōmibus habitātes teneātur in die paschatis tantum eucharistiam necnō extremā De tertiarijs &c. in pprijs domibus uiuentibus

unctionem ceteraq; ecclesiastica sacramēta (penitētie sacramento dūtaxat excepto) a proprio sacerdote recipere. B. fff0 26. conce. 86.

Ex priuil. Augustiū. 3 INNOCENTIVS. 4. fecit quandam copiosam cōcessionem fratribus Augustinensibus circa huiusmodi materiam sacramentorum, prout habetur supra in dictione Ecclesiefratrum. §. 2. uide ibi.

SCRVPVLOSI FRATRES.

Collector ¶ Circa fratres scrupulosos sunt nōnulla concessa, & ex his quedā sunt generalia quo ad oēs. s. qualiter prelati possint in scrupulis tangentibus conscientias huiusmodi fratrum declarare & determinare, ac subditi declarationi & determinationi huiusmodi secura cōscientia stare, Hec autem posita sunt supra in dictione Declarare dubia. §. 5. & 6.

¶ Alia sunt specialia circa officium diuinum, & ista habentur etiam supra in dictione Officium diuinum in multis. § presertim in. §. 16. & 17. & 18 & 20.

SEPELIRE ET SEPVLTVRE.

¶ Distinctio materie infrascripte.

Collector ¶ Circa statuta & concessa quo ad sepulturas & sepelitionem est aduertendum, q̄ quedā concernunt omnes seculares personas, Alia uero pertinent ad familiares fratrum/uel germanos ordinis, Reliqua respiciunt precise eosdem fratres.

¶ Ea que concernunt seculares subdiuiduntur, quia aliqua tangunt libertatem sepulture in ecclesijs fratrū & delationem defunctorum ad easdem, Hec autē ponuntur in. §. 1. & 3. & 4. & 5. & 6. & 7. & 13. Alia respiciunt sepelitionem cum habitu fratrum & ista continentur in. §. 8 & 9 & 10 & 11 & 14.

¶ Illa uero que spectant ad familiares fratrum habentur in. §. 2. & 16.

¶ Quod autē tangit personas fratrū habetur in. §. 12.

1 INNOCENTIVS. 4. cōcessit, ut in ecclesijs fratrū

mi. sit libera sepultura ita ꝙ nullus ualeat īpedimētū prestare quominus possint omnes uolentes ibidem libere sepeliri, salua tamen iustitia ecclesiarum parrochialium. b fo. 22. & ffo. 21. Pro oibus secülari.

℄ Aduerte ꝙ qualiter intelligantur ꝑdicta libertas & iustitia ecclesiarum/ declaratur infra a Sixto. 4 in. §. 7. Collector

CLEMENS. 4. cōcessit fr̄ibus mi. ut eos q in suis i morātur obsequijs possint (cū decesserint) in cemiterijs suarū ecclesiarū sepelire. B fo. 55. & ffo. 140 cō. 315. 2 Profa. fra.

℄ Idem Clemens concessit ꝙ in ecclesijs fratrū mi. sit omnibus libera sepultura, ut eorum deuotioni & extreme uoluntati illorum qui se illic sepelire deliberauerint nullus obsistere ualeat, nisi excōmunicati/ aut interdicti/ uel publici usurarij fuerint, salua tamen iustitia ecclesiarum illarum/ a quibus corpora defunctorum assumuntur. B fo. 58 & ffo. 141. conce. 336. 3 Pro oibus seculari.

℄ Aduerte .ꝗ quomodo Sixtus declarauit predictā iustitiam ecclesiarum in. §. 7. Collector

℄ Idem Clemens districte inhibuit/ ut nulli religiosi uel seculares presumant sine assensu/ & uoluntate fratrum mino. aliquorum defunctorum corpora in suis cemiterijs sepelire, Nec etiam in ecclesijs predictorū fratrum (ipsis inuitis) audeant missarum solennia/ uel exequias pro animabus eorum qui ad huiusmodi loca tumulādi deferuntur celebrare. B. fo. 58. & ffo. 141. concessione. 336. 4 Prohibitio. Missas.

MARTINVS. 4. concessit omnibus sepeliēdis in ecclesijs seu claustris/ & cemiterijs fratrum mi. indulgentiam 40. annorum. B. ffo. 260, conce. 664. 5 Indulgen.

SIXTVS 4 declarauit suprascriptā cōcessionē Clemētis. 4. s. ꝙ fratres mi. habeant in ecclesijs suis liberā sepulturā/ sic debere intelligi, ꝙ fratres predicti nullius super hoc petita licentia possint cū cruce ꝓcessionaliter ingredi parrochias in quibus fuerint corpora defunctorū, ac corpora ipsa ad eorū ecclesias sepeliēda deferre, ubi hoc fieri cōsuetū foret, uel quādo presbyteri parrochiales requisiti id facere recusauerint. Et uoluit ꝙ nec predicti fratres nec consanguinei defunctorum possint cogi (etiā pretextu cuiusuis cōsue 6 De igressu parrochiarum

tudinis)ad deferendum prius huiusmodi corpora ad ecclesias parrochiales aut ad alia loca, & inibi ante uel post sepulturam aliqua diuina officia pro eisdem defunctis celebrare, aut celebrari facere B fo.60. & ffo. 143 conce.346.

Collector ¶ Aduerte q circa hoc facta est quedam moderationi concilio Lateranensi, prout infra ponitur.§ 13.

7 De iustitia ecclesiarū parrochialium. ¶ Ide Sixtus declarauit q iustitia parrochialiū ecclesiarū de qua in literis Clemētis facta ē mētio supra.§. 3 idest canonica portio tūc habet locū dūtaxat respectu dictorum fratrū mi.qñ in eorum ecclesijs seu cemiterijs corpora defunctorū sepeliūtur. Sed si non apud hmōi loca fratrū sed apud aliorum ordinū mēdicantiū pfessores sepeliātur decreuit q ex his que ad fratres mi.pdictos apud quos tūc corpora defunctorum nō sepeliūtur de bonis defunctorū quomodolibet obueniēt quouis particulari uel uniuersali titulo directe uel per obliquum nullam canonicam portionem dare teneantur B.fo.60.& ffo.143.conce.345.

Canonica portio.

8 Habitus fratrum. ¶ Idem Sixtus decreuit q illi qui cum habitu fratrū mi.aut sororum tertij ordinis elegerint sepeliri tales in ecclesijs uel cemiterijs predictorum fratrum uel sororum sepeliantur etiam si alibi suam elegissent sepulturam, nisi de licentia expressa & assensu fratrum domus seu conuentus illius loci ubi tales decesserint.B. fo.60.& ffo.144 conce.350.

Collector ¶ Vide infra qualiter Leo.10.in concilio Lateranensi aliter statuit.§.13.

9 Excōmunicatio. ¶ Idem Sixtus fecit consimilem concessionem sicut immediate suprapositam fratribus Carmelitanis & excōmunicauit contradictores eiusdem concessionis B fo.99.& ffo.182 conce 444.

Collector ¶ Aduerte q huiusmōdi excōicatio iam nō ligat pp decretum cōcilij Lateranensis positum infra.§.13.

10 Habitus fratrum. ¶ Idem Sixtus statuit q nullus ualeat dare predictū habitum fratrum ad sepeliendum aliquam personā, nisi guardianus domus loci in quo talis decedere cōtigerit aut alij prelati superiores uel illi cui ipsi duxerint cōmittēdū dūtaxat & nō alius quauis authoritate

uel prelatione

uel prelatione fungatur. Et similiter statuit, ꝙ prefati quibus committit auctoritatem dandi predictum habitum/teneantur declarare recipientibus ꝙ apud eorũdem fratrum ecclesias debent cum obierint sepeliri. B. fo. 65. & ffo. 149. conce. 364.

¶ Aduerte ꝙ ut colligitur ex literis predicti Sixti ubi supra possunt prefati/quibus committit auctoritatẽ dandi predictum habitum/dare illum non solum his qui moriuntur in locis ubi morantur fratres, sed etiã alijs qui intra illorum guardianias decesserint. Collectio

¶ Idem Sixtus statuit/ꝙ corpora uolentium cũ predicto habitu sepeliri / deferantur ad sepulturam sine alio pallio/uel tegmento super imposito, non obstãte quacunꝗ ordinatione/uel prohibitione ordinariorum locorum/etiam sub censuris facta. B. fo. 65. & ffo. 149. conce. 364. in fine. 11 Habitus fratrum.

IVLIVS. 2. concessit fratribus min. ꝙ tempore interdicti ordinaria auctoritate appositi possint corpora fratrum decedentium eiusdem ordinis publice sepelire, prout late positum est supra in dictione Interdictum. i. in. §. 9. uide ibi. 12 Pro fratribus tantum.

¶ Idem Iulius. 2. fecit aliam concessionem pro familiaribus fratrum minimorum/qui eligunt sepeliri in ecclesijs predictorum fratrũ, prout habetur in dictione Familiares. §. 7. 13 Pro fa. fra.

LEO. 10. in concilio Lateranẽsi statuit/ꝙ fratres quorũlibet ordinum non possint intrare parrochias cum cruce ad leuanda corpora defunctorum qui apud ecclesias domorum eorũdem fratrum suam elegerint sepulturam, nisi prius premonito & requisito / ac recusante parrochiali presbytero, & tunc sine illius ac ordinarij preiudicio, nisi eisdem fratribus super hoc antiqua consuetudo, que sit in uiridi obseruantia & cum pacifica possessione suffragetur. B. fffo. 26. conce. 76. 14 Prohibitõ ingressus fratrum in parrochi.

¶ Idem Leo ubi supra statuit ꝙ uolentes sepeliri cũ habitu fratrum (si non sint persone in claustro eorundem fratrum degentes sed in proprijs domibus habitantes) possint in eorum ultima uoluntate seu testamentis sepulturã sibi libere eligere. B. fffo. 26. cõ. 77. 15 Habitus fratrum.

16 ¶ Idem Leo concessit/ꝙ prelati ordinis mi. possint in suis ecclesijs/& capellis exhumare corpora defunctorum/& ad alias sepulturas in eisdem ecclesijs suis transferre / de consensu tamen illorum quorum interest. O. ffo. 58. conce 162.

Exhumare.

¶ Ex priuilegijs fratrum predicatorum.

17 IOANNES. 23. concessit fratribus ordinis predicatorum de gratia speciali,ꝙ confratres/& germani prefati ordinis possint sepeliri tempore interdicti in ecclesia/uel cemiterio predictorum fratrum,nisi fuerint excommunicati publice/uel nominatim. B. ffo. 95. conce. 306.

Pro germanis ordinis.

Collector ¶ Aduerte/ꝙ qualiter predicta concessio sit intelligenda dictum est in dictione indulgentie quo ad seculares 4. in fine,& in dictiõe Interdictum. §. 9. uide ibi/ & nota bene.

¶ Distinctio materie infrascripte.

Collector ¶ Aduertendum/ꝙ respectu seruitorum fratrũ sunt nonnulla concessa,& statuta,que posita sunt supra in dictione Familiares fratrum.

¶ Quo ad seruitrices uero monialium / qualiter. s. possint ingredi monasteria monialium quibus seruiunt/habetur supra in dictione ingredi monasteria monialium. §. 13.

¶ Sed quo ad illa que concernunt eorum absolutiones/habetur in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 8.

¶ Nonnulla alia ad huiusmodi personas spectantia ponuntur hic infra.

1 SIXTVS. 4. statuit ꝙ seruitrices monialium sancte Clare portent uestimenta honesta/iuxta dispositionem/& ordinationem generalis fratrum min. o. ffo. 67. conce. 105.

De seruitricibus monia.

2 ¶ Idem Sixtus cõcessit/ꝙ illi qui sunt in seruitio fratrum minorum & sororum sancte Clare habeant indulgentiam plenariam in morte/ac semel in uita de reseruatis. o. ffo. 66. conce. 95.

Indulg.

3 ¶ Idem Sixtus concessit / ꝙ seruitrices monialium sancte Clare possint promereri omnes indulgentias

Pro serui-

ftationum Rome/& portiuncule conceffas fratribus mi. dicendo quinq; Pater nofter/& totidem Aue maria cum gloria patri in ecclefijs predictarum monialium. o. ffo. 67. conce. 114. tricibus monia.

SYMONIA.

¶Diftinctio materie fymonie.

Collector

¶Circa fymoniam continentur aliqua in priuilegijs fratrum mi prout fequuntur. Et primo qualiter poffint fratres mi. abfoluere a fymonia/habetur fupra in dictione abfolutio quoad feculares. 2. in. § 5.

¶Item quomodo predicti fratres poffint uti cafibus eifdem conceffis ab epifcopis fymoniacis, habetur in dictione Abfolutio quo ad feculares. 1. in. § 6.

¶Secundo qualiter moniales que nefciunt difcernere inter intentionem primariam, que caufat fymoniam, & fecundam non incurrant eam, continetur fupra in dictione moniales. §. 15. & . 16.

SORORES TERTII ORDINIS.

¶Diftinctio materie infrafcripte.

¶Quo ad forores tertii ordinis fanctiffimi patris Francifci funt multa conceffa, & ftatuta in priuilegijs fratrum mino. Iftorum autem aliqua que pertinent ad ingreffum fuorum monafteriorum, habentur fupra in dictiõe ingredi monafteria monialium. §. 12. & . 21. Collector

¶Alia multa que funt eis communia cum monialibus fancte Clare, pofita funt in dictione Moniales.

¶Reliqua uero que pertinent ad eas particulariter, reperientur infra in dictione Tertiarij.

STATIONES.

¶Quia ftationes pertinent proprie, uel reducunt ad materiã indulgentiarum, ideo omnia, que fup ftationes Collector

promerendas a fratribus mino. & alijs personis quibus sunt communia eorum priuilegia concessa sunt uisum fuit ea ponere in dictione Indulgentie stationum quo ad fratres, ubi latissime dictum est de illis. Vide ibi.

STATVTA ORDINIS.

1 Excomunicatio. EVGENIVS .4. absoluit & absolutos reddidit/ atq liberos omnes fratres mino. de obser. a quibuscunq excõmunicationibus & censuris & uinculis mortalium peccatorum in quibuscunq antiquis seu nouis constitutionibus & statutis ordinis prelibati, & q in futuro talibus sententijs non ligentur. o. fo. 61. & sto. 54. conce. 76.

Collector ¶ Circa suprascripta uide infra post §. 3. & post §. 5.

2 Excomunicatio. ¶ Idem Eugenius declarauit sue intentionis esse q fratres mino. obser. ad nullas teneantur culpas atq censuras que in eiusdem ordinis statutis siue ordinationibus tam apostolicis q generalibus continentur, sed solũmodo teneri & obligari penis per superiores suos impositis .s. corporalibus penitentijs. B. fo. 28. & ffo. 112. concessione 242.

Collector ¶ Quo ad huiusmodi declarationem attende ad infra posita post §. 3. & §. 5.

3 Excomunicatio. SIXTVS .4. statuit & decreuit q ministri & custodes ac guardiani & fratres ordinis mi. qui pro tẽpore fuerint nulla ecclesiastica censura nulloq mortalis peccati uinculo ligari ualeant ex statutis & consuetudinibus uel declarationibus dicti ordinis (preter regulam) quomodolibet & a quibuscunq editis etiam confirmatione apostolica uel quauis firmitate alia roboratis illis contrafaciendo nisi tales essent casus uel excessus qui diuina lege aut precepto Romane ecclesie merito inducerent ad mortale. Ac etiam censuras & penas aliter latas reuocauit & annullauit, illasq ad uim cõminationis penarum cõminatoriarum & inferendarum seu ad corporales & temporales penas per prelatos supradictos ferendas & infligendas reduxit. Voluitq similiter q ministri custodes guardiani & alij

predicti ordinis plati possint ferre & promulgare cor-porales & temporales seu alias penas pro non obser-uatione dictorum statutorum fm qualitatem perso-narum locorum & temporum ac alias secundum q uidebitur saluti animarum fratrum eorūdem in do-mino expedire, ac etiam delinquentes ab illis absol-uere. B. fo. 22. & fo. 106. conce. 229.

¶ Aduertendum est q non obstantibus predictis te-nentur fratres mino. ad statuta que postea auctorita-te apostolica facta sunt & fient de cetero, quia pontifi-ces precedentes non ligant manus successorum suo℞. Collector

4 LEO. 10. statuit q moniales. s. Clare & alie quecunq sub obedientia & regimine fratrum mi obser. existen-tes teneantur seruare statuta seu constitutiones respe-ctu illarum factas in capitulis generalibus aut prouin-cialibus factis & faciēdis, prout late positum est supra in dictione Moniales. §. 23. Pro mo-nia. sancte Clare.

5 LEO. 10. statuit q capitulum generalissimum cele-bratum Rome (quando. s. facta est unio fratrum min. obser. & omnium aliorum reformatorum eiusdem ordinis) teneretur deputare nonnullos fratres ex di-uersis regionibus seu nationibus assumptos ex proba tioribus & doctioribus ac magis expertis fratribus, qui omnia & singula que pro manutenentia reforma-tionis & uera regule obseruantia accommoda iudica-rent in unum recolligerent, ac postea per totum capi-tulum generale aut maiorem partem eiusdem appro barentur, & tandem apostolice confirmationis patro cinio munirentur. B. fff o. 30. conce. 107.

¶ Aduerte q uirtute prefate concessionis in capitu-lo generali celebrato in conuentu & prouincia Bur-gensi anno domini. 1523. facta sunt statuta generalia pro omnibus fratribus mino obser in quibus tamen (sicut in reliquis statutis seu constitutionibus genera-libus fieri consueuit) non sunt reuocata precedentia statuta & constitutiones in aliis capitulis generalibus ordinata, Et ideo non solum tenentur prefati fratres ad huiusmodi statuta ultimo ordinata uerūetiam ad antiqua saltem que post statutum Sixti. 4. suprapositi- Collector

tum.§.3.edita sunt, Ac non solum ad statuta generalia, sed etiam ad prouintialia, que eandem uim obtinent respectu subditorum illius prouincie in qua facta sunt, uel fient. Circa qđ est notanda quedam ordinatio facta in capitulo generali celebrato in conuentu Montis Lucij sub tenore sequenti.

Statutum generale. ¶Item statutum est, ꝙ quia singule prouintie singulis indigent particularibus prouisionibus, propter uarias dispositiones, & conditiones cuiuscunq; prouincie, idcirco ut omnibus debite prouideatur datur singulis prouintijs facultas faciēdi ordinationes sibi cōuenientes, quas uult capitulum generale eadem auctoritate uigere quemadmodum constitutiones ibidem facte. ffo. 241. tractatu. 2

Aliud statutum. ¶Item in capitulo Burgensi in statutis generalibus ordinis ibidem factis statutum est, ꝙ nulle constitutiones uel ordinationes fiant in capitulis prouintialibus absq; maioris partis capituli consilio & assensu.

STIGMATA.

1 GREGORIVS.9. edidit quandam bullam ad perpetuam rei memoriam in commendationē, & laudem sacrorum stigmatum seraphici patris Frāncisci, ubi acriter increpat quendā episcopū dubitantē de huiusmodi stigmatibus. B fo. 11. & ffo. 95. cōc. 209.

2 ¶Idem Gregorius districte precepit prioribus prouincialibus ordinis fratrum predicatorum, quatenus inquirerent an quidam frater predicti ordinis predicasset contra stigmata beati Francisci, ac contra fratres min. prout sibi fuerat denunciatum & ꝙ si ita fecisse inuenirent, suspenderent illū ab officio pdicationis, & mitterēt ad presentiā eiusdē summi pōtificis, ut iuxta sua demerita reciperet. B. fo. 21. & ffo. 23 cōc. 6.

3 ALEXANDER. 4 edidit quandam solēnissimam bullam ad perpetuam rei memoriam in exaltationē, & laudem stigmatum beati patris Francisci proferens multa testimonia fidelium personarum, qui uiderūt, & palpauerunt huiusmodi sacra stigmata, & insuper

addens ꝓpriũ teſtimoniũ. B fo. 12. & ffo. 96. cõce. 207.

¶Idem Alexander cõmendauit, & eximijs laudibus exaltauit montem aluerne, ubi prefata ſtigmata fuerunt diuinitus impreſſa beato Franciſco, ac in uirtute ſanctę obediẽtie mãdauit p̃latis fratrũ mi. ne cõuentũ illic edificatum derelinquerent, uel deſtrui permitterent, ſed ꝙ ibi aliquos fratres ſtatuant, qui debitũ domino reddant famulatũ. B fo. 22. & ffo. 24. cõce. 10. 4 De monte aluerne

¶Idẽ Alexãder ſcripſit uniuerſis chriſtifidelibus literas parẽtes in cõmẽdationẽ ſtigmatũ p̃dictoꝝ, ubi poſuit ſequentia uerba. Grande ac ſingulare miraculum quo b. Frãciſcũ ipſe ſanctoꝝ ſplẽdor, & gloria dñs Ieſus chriſtus mirabiliter decorauit uobis ſe re. Gregorius pa. 9 p̃deceſſor noſter clara ſua inſinuatione literarũ expreſſit, uidelicet ꝙ idẽ ſanctus cũ adhuc ſpaciũ preſentis uite ꝑcurreret, & poſtq̃ illud feliciter conſumauit, in manibus, latere, ac pedibus ſpecie ſtigmatũ diuinitus extitit inſignitus. Cũ igiť tã inſigne diuini amoris ſignũ, qđ utiq; añ obitũ eius patuit, & nobis ẽt tũc notũ fuit, cũ eodẽ p̃deceſſore in minori adhuc officio conſtituto, ab oĩbus chriſticolis credi firmiter cupiamus, deuotionem ueſtrã rogamus, & hortamur in dño Ieſu xp̃o, in remiſſionẽ uobis peccaminũ iniũgendo, quatenus ab aſſertione cõtrarii (que nõ niſi ex cordis malignitate ꝓcederet) aurẽ & mentẽ penitus auertatis, reddentes uobis eũdẽ ſanctũ digna ueneratione propitium apud deum, ut adiuti precibus eius & meritis felicitatis eterne poſſitis participium obtinere. B fo. 26. & ffo. 29. conce. 23. 5 Teſtimonium ſtigmatũ ſancti patris Franciſci.

¶Idem Alexander promulgauit ſententiã excõis, a qua nullus poſſet abſolui niſi pſonaliter adiret ſedem apoſtolicã, cõtra eos q in regnis caſtelle, & legionis de imagine beati Frãciſci ſtigmata ſacra aboleuerint, ſeu abolere fecerint, & q p̃dicauerint p̃dictũ ſanctũ p̃fata ſtigmata nullatenus habuiſſe, cuiuſcunq; ordinis uel conditionis exiſtant. Et decreuit inſuper ꝙ ſi forte tales fuerint doctores, ſeu lectores in theologia, ſeu in quacũq; alia facultate, aut poteſtatẽ audiẽdi cõfeſſiones habentes, incurrant priuationẽ p̃dictoꝝ officioꝝ. 6 Excõmunicatio.

Pene contra aduersantes stigmatib' sancti patris Francisci.

Et insuper precepit ecclesiarum prelatis predictorum regnorum quatenus huiusmodi literas notificent christifidelibus & predicta omnia faciant firmiter obseruari contradictores per censuram ecclesiasticam (appellatione postposita) compescendo. b. fo. 26. & ffo. 27. conce. 18.

7 NICOLAVS .3. approbauit & confirmauit quandam bullam Gregorij. 9. in fauorem stigmatum beati Francisci editam, illamq; suis literis inseruit, que est quasi de uerbo ad uerbum sicut suprapostita Alexandri. 4. §. 5. Habetur autem. B fo. 11. & ffo. 95. conce. 205.

8 SIXTVS .4. informatus q nonnulli religiosi quasdam sanctas & maxime. s. Catherinam de senis in diuersis partibus sine cōsensu & approbatione sedis apostolice ac (ut creditur) sine rei ueritate cum stigmatibus christi ad instar beati Francisci depingebant, ac q in publicis predicationibus asserebant predictam. s. Catherinam recepisse a christo stigmata uerius q̃. s. Franciscus. Attendens hoc esse preiudicium ueritatis & honoris predicte sedis apostolice fecit prouisionem infrascriptam dicens sic. Nos igitur de premissis plenariam habentes notitiam, & q si dicta sancta Catherina stigmata huiusmodi habuisset felicis recordationis Pius papa. 2 predecessor noster qui eandem sanctam cathalogo sanctorum ascripsit & suarum uirtutum prerogatiuas in sua canonizatione luculentissime declarauit specialem de hoc singulari priuilegio fecisset memoriam, huiusmodi supplicationibus inclinati uniuersis & singulis quorūcūq; ordinum professoribus & alijs personis utriusq; sexus cuiuscunq; dignitatis status gradus & conditionis fuerint auctoritate apostolica tenore presentium in uirtute obedientie & sub excōmunicationis pena (quam contra facientes ipso facto incurrant & a qua per alium q̃ Romanum pontificem nisi in mortis articulo dūtaxat ab solui non possint) districtius inhibemus predicatoribus, ut a predicationibus & assertionibus huiusmodi deinceps desistant ac premissis & alijs quibuscunq; ut picturas cum huiusmodi stigmatibus auferant & au-

De. s. Catherina de Senis.

Nota.

Excōmunicatio.

Prohibitiō.

ferri quilibet faciant atq; procurent infra spaciū unius anni a publicatione presentium, nec liceat alicui eandem sanctam Catherinam depingi facere cum ipsis stigmatibus, donec eadem sedes apostolica hoc approbauerit & per speciale priuilegium sanctam ipsam cū ipsis stigmatibus depingi concesserit. b. fo. 53. & ffo. 50. conce. 54.

¶ Idem Sixtus quia post literas immediate suprapositas fuit informatus ꝙ nonnulli proprijs inherentes affectibus mandatis predictis non obediebant prehabitis consilio & assensu & matura deliberatione cum sancte Romane ecclesie cardinalibus statuit & ordinauit, ꝙ nullius sancti aut sancte beati aut beate figura aliqua cū dictis stigmatibus depingi possit quouis mō quo extimari possit uel credi illū uel illam huiusmodi stigmata habuisse excepta imagine beati Francisci quem multipliciter constat stigmata a Christo recepisse, ac etiam prohibuit ne aliquis in predicationibus ad populum, uel alīs scriptura, aut uerbo asserere, aut affirmare presumat aliquem sanctum, uel sanctā, beatum, aut beatam stigmata huiusmodi habuisse, & super his imponit grauissimas cēsuras, & penas quas incurrant diuersimode facientes contra premissa, super quibus etiam dat conseruatores omnes ecclesiarum prelatos, & alios in ecclesiastica dignitate constitutos. B. ffo. 217. conce. 520. 9 Prohibitio in fauorē sancti Frā cisci. Excommunicatio.

¶ Idem Sixtus quia post omnia supradicta, per quasdam suas litteras suspenderat ad tempus censuras, & penas per eum impositas contra depingentes sanctā Catherinam de senis cum stigmatibus, declarauit dictam suspensionem de cetero non ualere, & decreuit ꝙ litere predicte super stigmatibus edite ob suspensionem prefatam nullatenus reuocate cēseri debere, sed in suo robore, ac uigore ꝑmanere, ac si huiusmodi suspensio non emanasset. Ac insuper mandauit de nouo sub censuris in predicta bulla contentis, ne prefatam imaginem beate Catherine de senis amplius cū stigmatibus depingatur, & ꝙ imagines sic depicte aboleantur, non obstantibus quibuscunq;. B. fo. 40. 10 De .s. Catherina de Senis Excommunicatio.

ix ffo.124.conce.271.

Collectoi ¶ Vltra supradicta sunt nonnulla alia concessa ob honorem/& reuerentiam stigmatum beati Francisci.

¶ Et primo sunt côcesse alique indulgêtie/quas possunt promereri omnes in die impressionis huiusmodi sacrorum stigmatum,& hec posite sunt supra in dictione Indulgentie quo ad seculares.1.in.§.2.

¶ Secundo fuit concessum/ut in prefata die impressionis stigmatum possit suspendi interdictum,hoc autem habetur in dictione Interdictum.2.in.§.3.

STVDENTES FRATRES.

1

Generalis minister. De reductione fratrum studentium. EVGENIVS.4.côcessit auctoritatem ministro generali fratrum mi.reducendi fratres studentes cuiuscûqꝫ gradus/& côditionis existât ad suâ & aliorꝫ ꝑlatorꝫ dicti ordinis regularê obedîctiâ & cômunê uiuendi modum/iuxta formam regule/& professionis statutorumqꝫ eiusdem ordinis,non obstantibus quibuscunqꝫ in contrarium faciêtibus. Et insuper uoluit ꝙ prefatus generalis minister/& alii per eum deputandi habeant facultatem/& potestatem plenariam omnes/& singulos supradictos fratres obedire recusantes/& contradictores quoscunqꝫ per censuras ecclesiasticas, & alia iuris remedia (appellatione postposita) compescendi,inuocato etiam ad hoc(si opus fuerit) auxilio brachii secularis.b.ffo.84.conce.246.

Appellatio.

2

Pro oîbus generalibus mêdicantium. PIVS.2.precepit generalibus quatuor ordinum mêdicantium,quatenus omnes & singulos suorum ordinû professores/qui spiritu rebellionis assumpto/prelatis suis obtemperare/eorumqꝫ salutares correctiones/& disciplinam effugere aut despicere presumpserint,& ut impune hoc efficiant rectorum seu gubernatorum & conseruatorum studiorum presidia & patrocinia implorauerint pretendentes se exemptos ab ipsorum ordinum iurisdictione & potestate ac correctione cuiuscunqꝫ gradus uel conditionis existant,nisi

(canonica monitione premissa) ab huiusmodi resi- puerint & debitam a predictis generalibus pro com- missis penitentiam humiliter susceperint ac mãdatis eorũdem generalium efficaciter obtemperare studue rint auctoritate apostolica denuncient, & ab alijs ubi & quando & quoties expedierit denunciari faciãt pre- dictos fratres excõmunicatos esse & ab omnibus ma- gisterij bachalariatus lectoratus biblij status officijs ali jsq; dignitatibus & honoribus dictorum ordinũ exu- tos fore. Et insuper si eorum contumacia proteruitas uel rebellio id exegerit carceribus ad penitentiã pera gendam intrudi faciant, donec ad cor reuersi salutari- bus monitis & mandatis se subiecerint, & a predicta excõmunicationis sententia absolutionis beneficium meruerint obtinere. B. fffo. 86. conce. 249.

Excõmunicatio. Gradus scholastici. Correctio

3 INNOCENTIVS. 8. fecit quandam concessionẽ notabilem circa modum quo prelati obseruãtes pos- sunt corrigere fratres conuentuales studentes in qui- buslibet uniuersitatibus Hispanie, Vide illam supra in dictione correctio fratrum §. 11.

De correctione studentium.

4 IVLIVS. 2. statuit & ordinauit q; fratres ordinis pre dicatorum aut minorum non possint commorari ex- tra domos suorum ordinum causa uel respectu stu- dij siue in Salmantina siue in alijs ciuitatibus & lo- cis quibus literaria studia uigeant preter & absq; licen tia prouincialium priorum seu ministrorum uel eo- rum uicariorum respectiue ac illa durante dũtaxat/ etiam de licentia sedis apostolice aut pretextu quarũ- cunq; facultatum ac indultorum & literarum aposto- licarum Salmantineñ. & alijs uniuersitatibus predi- ctis pro tempore concessorum. Et super hoc ponit pe- nas & censuras, ac dat conseruatores quosdam. B. ffo. 209. conce. 512. & fffo. 70. conce. 217.

De habitatiõe extra cõuentus.

¶ Qualiter fratres mi. & predicatores studentes pos- sint assumere gradus scholasticos dictum est supra in dictione Gradus scholastici.

Collector

¶ Aduerte tamen q; ista non pertinent ad fratres ob- seruantes sed ad conuentuales exceptis illis qui in cõ- uentu Parrisiensi student.

Collector ¶ Circa successionem hereditatum sunt multa, & varia concessa, & statuta per multos summos pontifices, que omnia posita sunt supra in dictione Heredes, & Hereditas. Vide ibi.

SVPERFLVITATES.

Collector ¶ Qualiter superflua que in conuentibus fratrũ mino obser. reperta fuerint, possint, & debeant tolli per generalem dicti ordinis, habetur supra in dictione generalis minister. §. 3. & . 5. & i dictiõe ornamẽta. §. 1.

SVSPENSIONES.

¶ Distinctio materie suspensionis.

Collector ¶ Aduertendum, ꝙ in priuilegijs fratrum mino. & aliorum mendicantium reperiuntur nonnulla pertinentia ad hanc dictionem suspensio. ¶ Et primo ea que concernunt absolutionem, seu dispensationem a suspensionibus incursis per fratres, habetur in dictione absolutio ordinaria quo ad fratres. § 4. & . 7. & . 8. ¶ Scdo de illis que tangũt suspensionẽ priuilegiorum, & indulgentiarum dictũ est in dictione priuilegia in multis. § ubi in margine posita est hec dictio suspẽsio.

SYNDICVS.

Collector ¶ Sciendum ꝙ omnia que in priuilegijs fratrum mi. continentur respectu syndicorum a sede apostolica deputatorũ pro huiusmodi fratribus, sunt superius posita in dictione procuratores fratrum, quia tali nomine frequentius reperiuntur nominati. Vide ergo illa in predicta dictione procuratores fratrum.

TERTIARII FRATRES ET SORORES

¶ Distinctio materie infrascripte.

Collector ¶ Aduertendum est, ꝙ ea que in priuilegijs fratrum mino. cõtinentur respectu tertiariorum sunt in mul

tiplici differētia. ¶ Quedam enim attinent ad ipsos regulam, & professionem absolute, & hec habentur in §.2 &.6 &.7 &.12.&.13.&.18.&.25.

¶ Alia pertinent in speciali ad subiectionem, & obedientiam quã iidem tertiarij habere debent, & ista ponuntur in §.3.& 4 &.5.&.8.&.16.&.17.

¶ Nonnulla cõcernunt eorundem tertiariorum exemptionem, & alia priuilegia, & hec cõtinentur in §.1.& 4.&.9.&.11.&.12.&.14.&.19.&.20.&.21.&.22.ac.23.

¶ Reliqua uero respiciunt absolutiones, & administrationem sacramentorum, hec autem consistunt in §.8.&.15 ultra ea que posita sunt supra in dictionibus absolutio ordinaria, & absolutio extraordinaria quo ad fratres, nam ratione communicationis priuilegiorum possunt gaudere illis omnibus concessis fratribus quorum sunt tertiarij.

GREGORIVS .9. concessit ꝙ tertiarij beati Francisci nequeant compelli ad aliquod iuramẽtum, nisi pacis, ac fidei, & calumnie, aut testimonij. Et statuit ꝙ non grauētur amplius impositione onerum, ꝙ sui conciues. B. fo. 19. 1

¶ Aduerte, ꝙ tertiarij de quibus in hac concessione fit mentio sunt illi qui in propriis domibus uiuunt & non fecerunt tria uota essentialia religionis. Collector

NICOLAVS .5. approbauit & confirmauit regulã fratrum, & sororum tertij ordinis beati Francisci inserẽdo totam regulam huiusmodi in suis literis: B. fo. 49. & ffo 132. conce. 298. 2

¶ Aduerte, ꝙ predicta regula principaliter attinet, ad personas que in seculo remanentes uolunt uiuere strictius ꝙ alij christiani, & parũ pertinet ad personas religiosas que fecerunt tria uota, & uiuunt in communitate, & ideo pro illis tertiarijs, tam feminis, ꝙ uiris qui sunt ueri religiosi, fecit Leo. 10. aliam regulam, que in fine ponitur ad literam, prout fuit ordinata. quia nullibi reperi eam impressam. Collector

¶ Idem Nicolaus statuit, uel potius consuluit, ꝙ predicti tertiarij procurent assumere uisitatores, & reformatores de ordine fratrum minorum. B. fo. 33. & res. 3 Visitatores

ffo.116.conce.254.

4 Cōicatio priuileg. ¶ Idem Nicolaus prefatis tertiarijs qui iuxta suū cō-silium elegerint uisitatores de ordine fratrum mi. de-dit suam benedictionem & concessit ꝙ gaudeant pri-uilegijs eiusdem ordinis penitentium seu tertiariorū a sede apostolica cōcessis & imposterum concedendis. Et insuper uoluit ꝙ huiusmodi tertiarij qui sequuti fuerint suum consilium accipiēdo uisitatorem de or-dine mi. habeant & debeant habere ministros de seip-sis iuxta formam in predicta regula comprehensam. B.fo.33 & ffo.116.conce.255.

Collector ¶ Aduerte ꝙ ut ex predictis clare colligitur, ꝙ tertia-rij qui non stant sub obedientia fratrum mi. nec gau-dent suis priuilegijs nec possunt habere ministros pro suo regimine, quod est notandum quia a paucis circa hoc aduertitur.

5 MARTINUS.5 circa subiectionem prefatorū ter-tiariorū sub obedietia generalis & prouintialiū mini-strorū ord. fra. mi. edidit quādā bullā cōmittēs hoc ne-gociū cuidā cardinali, sed q̄ nō cōstat qd super hoc idē cardinalis fecerit predicta bulla de nullo uidetur de-seruire. habetur tñ. B.fo.32.& ffo.115.conce.256.

6 Ieiunium. EUGENIUS.4.cōcessit ꝙ sorores tertij ordinis so-lūmodo teneātur ad illa ieiunia ad que fratres ordinis mi. regulā obseruātes obligati sunt, & ꝙ eosdē modos seruent in cibis quadragesimali t̄pe exceptis debilibus & infirmis.b.fo.46.& ffo.42.conce.47.

7 Uotum. SIXTUS.4 statuit ac decreuit, ꝙ uotum obediētie pauptatis & castitatis emissum a tertiarijs beati Fran-cisci habeat uim & qualitudinē uoti solēnis ac omnem inducat effectū quē inducit uotū solēne factū cuicūq; de religionionibus a sede apostolica approbatis, Ac di-stricte precipiēdo mādauit omnibus & singulis cuius-cūq; gradus dignitatis ordinis aut conditionis fuerint sub quorum cura uel iurisditione predicti tertiar ij fra-tres uel sorores tunc degebant aut in futurum dege-re contingeret; ne fratres uel sorores prenominatos prefatum uotum modo predicto emittentes matri-monium contrahere uel ante contractum consum-

mare aut religionem ipsam dimittere & ad secularem uitam redire permittat. Decreuitq; irritum quicquid in contrarium factum fuerit, ac ipsos fratres uel sorores id facientes excōmunicationis sententia innodatos fore. B. fo. 33. & ffo. 117. conce. 256. Excōmunicatio.

8

¶ Idem Sixtus statuit, q; generales & prouinciales ministri ordinis mi & eorum uicarij tam conuentuales q̄ obseruantes habeant sub sua iurisditione omnes fratres & sorores tertij ordinis beati Frācisci ubilibet infra prouintias eis cōmissas consistentes ac eos charitatiue uisitent, & eosdem iuxta regularia instituta dicti ordinis instruant & reforment necnon & corrigant etiam per ablationem habitus dicti tertij ordinis, si id qualitas excessus exegerit. De subiectione p̄latis ordinis mino. Correctio

¶ Et similiter statuit q; predicti prelati ordinis mino. possint recipere uolentes aggregari huiusmodi tertio ordini, ac etiam q; possint eisdem tertiarijs deputare uisitatorem seu confessorem predicti ordinis mino. de obseruan. uel conuentualium, prout eis plus placuerit qui eisdem tertiarijs omnia ecclesiastica sacramenta ministrare debeat. B. fo. 8. & ffo. 92. conce. 201. De receptione ad ordinem tertiario.

¶ Aduertendum est circa supradictum de receptione ad ordinem tertiariorum, q; professio debet fieri conformis regule eorundem tertiariorum de qua supra. §. 2. debet etiam fieri in communitate, ut colligitur ex alijs literis Sixti, Debent etiam alia concurrere que in predictis literis continentur, que si non concurrerint non gaudebunt priuilegijs temporalibus fratrum minorum, prout latius dicitur in fine huius dictionis. Collector

9

¶ Idem Sixtus in bulla aurea cōcessit ut tertiarij utriusq; sexus ordinum predicarorum & minorum gaudeant eiusdem priuilegijs & immunitatibus gratijs fauoribus & concessionibus ac indultis spiritualibus & temporalibus concessis & imposterum concedendis ordinibus predictorum fratrū predicatorū & minorū & illorū professoribus ac domibus & locis procuratoribus & oblatis seu alijs quomodolibet quatenus statui / & conditioni predictorum tertiariorū conue- Cōicatio priuileg.

nire possunt. B. fo. 66. & ffo. 148. conce. 362.

Collector ¶ Aduerte, ꝙ hoc est intelligẽdum de illis tertiarijs, qui faciunt tria uota, & uiuunt in cõmunitate, de quibus idem Sixtus fecit mentionem supra. §. 7.

10 ¶ Idem Sixtus statuit, ꝙ fratres predicatores & min. recipientes, seu admittentes ad priuilegia & immunitates suorum ordinum quoscũq; laicos utriusq; sexus pretextu tertij ordinis, seu alterius modi uiuẽdi, nisi gestauerint habitum dicti tertij ordinis/& professionem emiserint solitam, & in congregatione uiuant & in communi, sint excommunicati, non obstantibus quibuscunq;, Habetur in bulla prefati Sixti que incipit, Detestanda nonnullorum ambitio prout allegatur in quadam tabula priuilegiorum per quendã cõmissarium Romanum compilatam, non tamen habetur in libris priuilegiorum impressis.

Excommunicatio.

11 INNOCENTIVS. 8. extendit gratias, & indulta concessa fratribus, & sororibus tertij ordinis in communi uiuentibus, etiam illis qui uiuunt in particulari. o. fo. 64. & ffo. 69. conce. 146. & ffo. 100. conce. 375.

Collector ¶ Aduerte, ꝙ huiusmodi cõcessio debet intelligi solum de gratijs spiritualibus, quia cum sit facta oraculo uiue uocis, nihil deseruit pro rebus temporalibus. Est etiam intelligenda hec cõcessio de illis tertiarijs, qui licet uiuant in particulari, uouerunt tamen tria uota in communitate.

12 ¶ Idem Innocentius declarauit, ꝙ sorores tertij ordinis, etiam in communi uiuentes, q̃uis se astringant ad plura q̃ in earum regula continentur, non includũtur sub constitutione Ioannis. 22. reprobantis uitam & ritum fratricellorum, prout a nõnullis credebatur. B. fo. 38 & ffo. 122. conce. 266.

De sororibus tertiarijs.

13 ¶ Idem Innocentius concessit, ꝙ predicte sorores tertij ordinis beati Francisci possint libere & licite sumere uelum nigrum, & sub perpetua clausura manere quandocunq; predictis sororibus, ac ministris ordinis mino. uel alijs earum superioribus (sub quorum cura existẽt) placuerit, ac earundẽ statui uisum fuerit expedire. B. fo. 38. & ffo. 122. conce. 266. in fine.

De sororibus tertiarijs.

ALEXANDER

ALEXANDER.6. concessit / ꝙ sorores tertie re- gule in congregatione sub cura fratrum mino obser. degentes, que pro maiori parte ex eleemosynis christifidelium & labore manuum suarum uictum & uestitum recipiunt / non possint cogi ad solutionem alicuius decime, seu taxe, aut collecte, que pro tpe imponi contigerit, etiam si aliquid habeāt ꝑprii, quod tñ non sufficit eis ad quotidianas expensas. b. ffo. 56. cōce. 65. 14 De sororibus tertia rijs. Exemptio a decimis

¶ Idem Alexander concessit, ꝙ generalis & prouinciales ordinis mi. obser. possint cum consilio aliquorꝫ fratrū deputare cōfessores presbyteros seculares, uel aliorum ordinū regulares & honestos, pro fratribus & sororibus tertij ordinis, ubicunqꝫ in partibus ultramontanis cōmorantibus (s. in partibus galliarum, & hispaniarum, & ceteris eis annexis) quibus sua peccata confiteri, & ab eis quecūqꝫ ecclesiastica sacraméta recipere possint, ita tamen, ꝙ confessores huiusmodi nullo modo debeant ingredi claustra, seu interiores officinas dictarum sororum absqꝫ alterius persone bone uite & fame societate, Attamen predictam deputationem fieri posse concessit solum in locis, in quibus fratres mino. obser aut cōuentuales cōmode haberi nō possunt. B. fo. 39. & ffo. 123. conce. 269. 15 De cōfessoribus secularibus deputandis. Ingredi monasteria.

IVLIVS. 2. confirmauit literas Sixti. 4. suprapositas. §. 8. ac illis perpetue firmitatis robur adiecit, suppleuitqꝫ omnes & singulos iuris & facti defectus siqui forsan interuenerint in eisdē. Et insuper de nouo subiecit omnes fratres & sorores tertij ordinis ubiqꝫ locorum per uniuersum orbē consistentes sub obedientia & correctione generalis & prouincialiū fratrū mi. de obser. & conuentualium, ita ꝙ eos uisitare & corrigere possint iuxta formā predictarū literarū Sixti. 4. Super his autem imponit graues censuras & penas ꝑdictis tertiarijs, nisi cum effectu paruerint huiusmodi literis īfra certum terminum, ac etiam sup hoc dat certos conseruatores. B ffo. 223. conce. 529. 16 De subiectione prelatis ordinis mino. Visitatio.

¶ Idem Iulius dedit postea alias literas ad confirmationem suprascriptarum immediate cū magnis clausulis, & non obstantijs, ac deputatione conseruatorū. 17 Cōfirma-

B.ffo.225.conce. 530.

18 Habitus fratrum. ℂIdem Iulius statuit, ꝙ tertiarij portent ubiqꝫ habitum talem, ꝙ distinguantur a fratribus primi ordinis sancti Francisci, & ꝙ constituatur omnibus illis de tertia regula, quocunqꝫ nomine nuncupentur, & ubicūqꝫ sint per uniuersum orbem, habitus uniformis, qui sit communis omnibus ipsis ubiqꝫ, tam in forma q̃ in colore, ita ꝙ nulla differentia sit in habitibus eorum. In forma autem ꝙ ad minus habeant caponem latum, ut desuper scapulas descendat ab utraqꝫ parte per quatuor digitos. In longitudine uero tam a parte anteriori q̃ posteriori attingat infra cingulum, ut super illud possit cingi. Color quoqꝫ sit magis ad nigredinem tendens q̃ ad albedinem, prout habetur. B. ffo. 215. conce. 519.

19 De tertiarijs in pticulari uiuentibus. LEO. 10. in concilio Lateranensi statuit, ꝙ fratres & sorores tertij ordinis in proprijs domibus habitantes ualeant sepulturam eligere, ubi uoluerint, & ꝙ die paschatis tantum Eucharistiam / necnon extremam unctionem / ceteraqꝫ ecclesiastica sacramenta (penitentie sacramento duntaxat excepto) a proprio sacerdote parrochiali recipere debeant, Et uoluit ꝙ ad onera que laicis incumbūt perferenda teneantur, ac ꝙ in foro seculari coram iudicibus secularibus cōueniri possint. Et insuper decreuit ꝙ predicti tertiarij in proprijs domibus habitantes nullatenus admittantur tempore interdicti, ad audienda diuina in ecclesijs ordinum / quorum sunt tertiarij, si causam dederint interdicto / uel causam ipsam nutriant, seu foueant, aut dantibus auxilium, consilium, uel fauorem quoquomodo prestiterint. B. fffo. 26. conce. 86.

Sacra. Interdictū

Collector ℂAduerte / ꝙ predicta intelligenda uidentur generaliter de quibuslibet tertiariis in particulari uiuentibus, quia cum lex non distinguat, nec nos distinguere debemus, & presertim quia pro uiuentibus in cōi facta est postea sequens concessio.

20 Cōicatio priuileg. ℂIdem Leo ubi supra statuit, ꝙ tertiarii collegialiter uiuentes, seu cum claustralibus habitantes, aut mulieres uirginalem, seu celibem, aut castam uidua

lem uitam ducentes expresso uoto, & sub dicto habitu, gaudere debeat priuilegijs quibus fratres ordinis, cuius tertie regule habitum gestant, potiuntur, & gaudent. B. fffo 26 conce 87.

21 ¶ Idem Leo confirmauit, & approbauit, ac innouauit supradictis literas Sixti. § 8. cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis, ac perpetue firmitatis robur obtinere debere decreuit. Et insuper inhibuit omnibus & singulis prelatis ecclesiasticis sub excommunicationis late sententie pena, ne sorores tertie regule beati Francisci, que tria essentialia uota emittendo collegialiter uiuunt, quasque conformiter ad prefati Sixti literas ueras religiosas esse declarauit, quomodolibet impedire presumant, quominus huiusmodi sorores iuxta priuilegia fratrum mi. possint libere & licite habere oratoria, seu ecclesias cum campanili humili & campana, ac in illis sacramentum Eucharistie in loco decenti & honesto/necnon oleum sanctum pro earum usu tantum, & cemiterium benedictum, in quo sororum decedentium corpora sepeliri possint/ac in eisdem ecclesijs aquam benedictam solenniter benedici/missasque secundum earum deuotionem cantari, & celebrari facere. B. fffo. 35. conce. 119.

Pro sororibus tertiarijs.

Excõmunicatio.

22 ¶ Idem Leo statuit/quod predicte sorores tertie regule collegialiter uiuẽtes nullatenus possint compelli per supradictos prelatos ecclesiarum & rectores aut quosuis alios ad audiendum missas & alia diuina officia in alio loco quam in dictis suis ecclesiis aut ad suscipiendum ecclesiastica sacramenta ab alio quam a confessore regulari, uel seculari eis per earum superiorem assignando/nec desuper quomodolibet molestari ualeant, ac quod huiusmodi confessor (si secularis fuerit) quãdiu officium predictum confessionis a dictis superioribus sibi impositum continuauerit, nequaquam per locorum ordinarios in premissis impediri possit. Et tandem circa premissa dedit cõseruatores omnes in dignitate ecclesiastica cõstitutos. B. fffo. 35 cõ. 119.

De sororibus tertiariis in cõi uiuẽtibus Sacra.

23 ¶ Idem Leo dedit prefatis sororibus copiosam exe-

Exeptio. ptionem a soluti 5e cuiusuis decime, aut taxe, uel col lecte etiam per sedem apostolicam imposite, si tñ ita sunt pauperes, ꝙ earum redditus nõ sufficiunt pro cõ moda earum sustentatione. B. fffo. 48. conce. 143. hoc ponitur latius supra in dictione Decime. §. 8. & in di∫ ctione Exemptio. §. 10.

24 De alienatione bonorum. ¶ Idem Leo fecit quasdam cõcessiones circa modũ, quo alienari possunt bona monasteriorum monialiũ seu sororum tertij ordinis, que posita sunt supra in dictione Abbatissa. §. 9. &. 10.

25 Noua regula ꝓ tertiarijs in cõmuni uiuentibus. ¶ Idem Leo ad instantiam diuersarũ personarum or dinauit denuo regulam pro fratribus & sororibus ter tie regule beati Frãcisci, que tria uota essentialia emit tunt, & in congregatione uiuunt, & quia huiusmodi noua regula nunꝗ fuit impressa in aliquo librorũ or∫ dinis ideo operepreciũ uisum est illã hic inserere.

¶ Sed aduertendum ꝙ predicta ordinatio regule fa∫ cta est bis, uel ter ab eodem Leone. 10. & non unifor∫ miter, quarum ultima est melior, & que in partibus Hispaniarum per Re. patrem ministrũ generalẽ triũ ordinum beati Francisci recepta & diuulgata, necnõ & omnibus predictis tertiarijs tradita est, ideoq; pre∫ fatam ultimam regulam reliquis omissis imprimere curaui de uerbo ad uerbum, prout sequitur.

DILECTIS. filijs fratribus & sororibus tertij ordi nis beati Francisci sub tribus uotis essentialibus in cõ gregatione uiuentibus.

LEO. papa. 10. Dilecti filij ac filie salutem & aposto∫ licã bene. Inter cetera nostro regimini credita ea nos potissime solicitos reddunt per que frenatis mundi, carnisq; concupiscentijs innocentie primeq; pacis ce∫ litus collate trãquillus status ad suam primeuam re∫ duci cognoscitur originem, Dudum siquidem huius gratia, fe. re. Nicolaus papa 4. predecessor noster ter∫ tiam regulam beati Frãc. quã de penitẽtia appellauit, per quã almus confessor homines utriusq; sexus fide∫ les spiritu dei plenus saluare cõtendebat confirmauit & approbauit. Verum quia temporis decursu spiran∫ te illo spiritu sancto nõ solum uiri cõiugati, mundiq;

huius incole, pro quibus a beato Franc. prefata tertia regula edita fuerat, uerum etiam innumerar uirginum chori tribus essentialibus, & a qbusdã etiã clausure nostra auctoritate assumptis uotis, constructisq monasterijs qplurimis, nõ sine militantis ecclesie fructu multiplici, & edificatione prefati tertij ordinis iugo sua colla subdiderunt, Et quoniam in dicta tertia regula quedam maritatis accommoda, celibi uero/ uirgineoq statui sub huiusmodi tertia reg dño famulantibus nullatenus decentia inectuntur, ob qd castrorum animorũ nitidi affectus ab ingressu dicti ordinis nonnunq auertuntur, nos iuxta dñi uoluntatẽ, pciosum a uili separantes, eandẽ tertiã regulã in modum, qui sequitur, distinctam de nouo confirmamus & approbamus, ac uobis & successoribus uestris seruandã transmittimus, cuius tenor sequitur & est talis.

¶ De nouitiorum/seu nouitiarum ingressu. 1. Capl'm.

FRATRES/seu sorores ad hunc tertium ordinem recipiendi debent esse fideles catholici, de heresi non suspecti, in obedientia romane ecclesie firmi, matrimonio non ligati, debitis expediti, corpore sani, animo prompti, nulla uulgari infamia maculati, cum proximis recõciliati, & de his omnibus anteq recipiantur, ab eo qui recipiẽdi habet facultatem, sunt diligenter examinandi.

¶ De his/que habent promittere fratres & sorores in professione huius tertie regule. 2. Capitulum.

FRATRES & sorores postq per unum integrũ annum habitum probationis detulerint (qui de uili panno arbitrio uisitatoris esse debet) si conuersatio laudabilis fuerit apud cõuentum/in quo quis/ uel que habitum probationis portauerit, de cõsilio discretorum dicti conuentus ad professionem dicti ordinis recipiatur, in qua professione promittat seruare mandata dei, ac satisfacturum de trãsgressionibus quas facere posset in futurum contra hanc tertiam regulam, ubi a prelatis requisitus fuerit, uiuendo in obedientia sine proprio, & in castitate.

¶ De ieiunio. 3. Capitulum.

FRATRES & sorores perpetuis temporibus feria .2.4 6.& sabbato (excepto dominice natiuitatis festo) carnes non comedant, Et a festo omniũ sanctorum usq3 ad resurrectionem domini omni feria .4. & .6. ieiunare teneantur, ac similiter qualibet sexta feria totius anni. Item a festo beati Martini usq3 ad natiuitatem domini ieiunent quotidie, iuncta quadragesima uniuersalis ecclesie usq3 ad resurrectionẽ domini / quã tamen a quinquagesima incipere debent. Diebus uero quibus non ieiunatur / bis in die dũtaxat comedant, excepto ꝙ a festo pasche usq3 ad mensem octobris laborãtes penoso, seu graui labore ter in die refici poterunt / ieiuniorum semper diebus exceptis. Poterunt autem itinerantes / infirmi, debiles, tempore necessitatis ieiunium soluere.

¶ De diuino officio, & oratione 4. Capl'm.

FRATRES & sorores in ecclesia seruent silentium, presertim quando missa celebratur, uel sermo dei proponitur, de aliis uero locis seruent qđ per suos superiores circa silentium illis fuerit ordinatũ. Debent etiam quolibet die in sero intra se & deum cogitare quid fecerint, dixerint, uel cogitauerint, quolibet autem die si potuerint commode debent audire missam, & procurare ꝙ habeãt uirum religiosum qui illis uerbum dei certis diebus proponat & eos ad penitentiam, & uirtutes inducat illi aũt uel ille, qui uel que horas canonicas sciunt per se dicere, debẽt horas canonicas ſm usum sancte Roman ecclesie persoluere, qui uero horas canonicas nesciunt dicere, dicãt duodecim Pater noster pro matutino, & pro qualibet aliarum horarum septem, addito Gloria patri in fine cuiuslibet Pater noster, addito etiam Credo, & Miserere mei deus, in principio prime, & completorij, & qui premissa nescierit, ter Pater noster pro penitentia dicere debeat. Quoties autem prandium, uel cibum sumunt, gratias deo reddere debent. De confessione uero sacramentali, & sacra communione sumẽda seruabunt ordinationem Nicolai pape .4. ꝙ ter in anno confiteantur atq3 cõmunicent, uel etiam statuta a suis

superioribus super hoc ordinata.

De prelatoꝝ & officiorum ordinatione. 5. Capl'm.

QVELIBET domus, si monasterium uirorum fuerit, habebit superiorem istius fraternitatis qui minister localis appellabitur, si uero mulierum, mater dicetur. Et eligentur per suos conuentus/ uel instituentur per suos prouinciales superiores, seu uisitatorem generalem, ita tamen ꝙ nullus sit perpetuus, sed certi temporis, Qui ministri, & matres obedient per omnia, que ad presentem regulam spectant, prouincialibus ministris ordinis mi beati Francisci & uisitatoribus deputatis ab ipsis ministris q̄diu in dictis officijs fuerint/ quo uero ad alia officia intra domum, seruabunt statuta sua.

De mō interius exteriusq̨ cōuersandi. 6. Capl'm.

CVM fratres & sorores huius fraternitatis dicantur de penitentia, oportet eos ab omni curiositate / tam in uestibus q̄ alijs quibuscunq̨ abstinere, & iuxta apostolorum principis beati Petri salubre consilium depositis ceteris uanis huius seculi ornamentis nullum ornamentum corporale portare debent, nisi solum humile/ & necessarium tegmentum corporis sui. Debēt etiam ab accessu curiarum principum/ dominorum, seu dominarum ubi mollia huius mundi (domino testante) habent̄, omnino cauere, nec ullo unq̄ tempore choreis ludis, iocis, & alijs histrionum uanitatibus interesse Debent quoq̨ esse parci in uerbis & locutionibus, que raro sine peccato multiplicantur, & super omnia ab omni mendacio, & iuramento quocunq̨, iuxta mandatum domini, nisi pro pace, fide calumnia, & testimonio perhibendo, cauere debēt, & omni die in sero inter cetera debent examinare se/ si uel mendacium, uel iuramētum aliq̄d fecerint, & pro quolibet ter Pater noster dicere debent.

De uisitatione & cura infirmoꝝ. 7. Cap.

SI quis frater uel soror huius fraternitatis in infirmitatē ceciderit, minister domus, uel mater semel quotidie ꝑ se uel per aliam ꝑsonā uisitare teneat̄, & de bōis cōibus oīa necessaria diligēter faciat illi ministra

ri, teneat'q; infirmũ, uel infirmã monere ad penitẽtiã acceptandam, ueramq; conuersionem ad deum faciẽdam/mortis propinquitatem/& iudicij diuini districtionem, simulq; diuinam misericordiã proponẽdo.

¶ De uisitatione quã prelati debent facere circa fratres, & sorores. 8. Capitulum.

MINISTER prouincialis fratrum minorũ, uel uisitator eiusdem ordinis cui ipse commiserit, uisitabit quolibet anno semel tantum quãlibet domũ cum presentiã seniorum, Et facta uisitatione, non debet intrare officinas, nec alia interiora sororum. Ipse autem uisitator nunq̃ solus maneat & separatus cum aliqua sorore. Debent autem ministri, & matres dicere uisitatori defectus qui correctione indigent, similiter & alij fratres & sorores, Et si aliqui fuerint incorrigibiles iudicio discretorũ, uel discretarum domus, tanq̃ morbida pecora eijciantur de congregatione.

¶ De officijs mortuorum. 9. Capitulum.

POSTQVAM aliquis frater, uel soror ab hac luce migrauerit, curabit minister, seu mater, q̃ eius exequie solẽniter celebrẽtur, quibus exequijs omnes fratres, uel sorores alicuius domus, ubi ipsum mori contigerit, personaliter interesse debent, nec recedere donec corpus traditum sit sepulture, & pro anima cuiuslibet defuncti, uel defuncte, infra octo dies quilibet sacerdos unam missam, scientes autem Psalterium. 50. ps. nescientes uero ps. quinquaginta Pater noster, & in fine cuiuslibet Requiem eternam dicere teneantur In fine autem cuiuslibet anni, seu infra quemlibet annum, quilibet sacerdos tres missas pro defunctis, scientes psalterium, unum psalterium/nescientes uero psalterium, centum Pater noster cum Requiem eternam in fine cuiuslibet dicere debeant, & circa ista officia pro defunctis, & alia officia diuina in presenti serie annexa, cura imponitur ministris & matribus, ut fideliter persoluantur.

¶ De obligatione cõtentorum in regula. 10. Capl'm.

OMNIA & singula in presenti regula cõtenta/sunt cõsilia ad facilius saluandas aĩas uiatorũ, &

nulla sunt obligatoria ad peccatū mortale uel uenia-le/nisi humano uel diuino iure aliquis alias esset ob-ligatus. Obligantur tamen fratres & sorores facere pe nitentias sibi a superioribus impositas quando super hoc requiruntur, Obligantur etiam ad tria uota essen tialia/paupertatem nihil habendo in speciali, castita-tem/quia post uotum non possunt matrimoniū con-trahere/nec sine transgressione uitijs carnis se immi-scere; & obedientiam quantum ad illa sine quibus nō potest commode ista fraternitas manuteneri, Tenen-tur etiam ad clausuram seruandam ille que ipsam ex-presse seruare uouerint, quod omnibus & singulis cō-uentibus concedimus/dummodo hospitalitas & cha ritas quam exercere solent apud infirmos nullum cū honestate patiatur detrimētum. Datum Rome apud sanctum Petrum/sub annulo piscatoris/Die uigesima Ianuarij. 1521. Pontificatus nostri Anno octauo.

Euangelista.

EX PREDICTIS OMNIBVS COLLIGEN-dum est, ꝙ fratres & sorores tertij ordinis sancti Fran-cisci sunt in triplici Differentia.

¶ Quidam enim illorum & primi tempore sunt illi/ qui non faciunt tria uota essentialia religionis nec in congregatione uiuunt sed in proprijs domibus cum suis uxoribus & filijs aut familijs, prout alie persone seculares excepto ꝙ obseruāt ea que in regula per Ni-colaum. 4. compilata continentur, & isti sunt proprij tertiarij per beatum Franciscum instituti.

¶ Alij tertiarij sunt qui faciunt predicta tria uota in manibus sui ministri uel ministre coram sua cōmuni-tate, sed hi subdistinguuntur quia aliqui istorum post emissionem uotorum seu professionem predicto mo do factam remanēt & uiuunt in cōmuni, Reliqui uero licet faciant professionem in cōmunitate ut supradi-ctum est tamen postea non uiuunt in cōmunitatibus sui ordinis sed in aliquibus heremitorijs uel ecclesijs separatis a conuentibus dicti ordinis.

De prima dīa tertia riorū sācti Francisci.

¶ Primi istorum tertiariorum sunt illi qui ordinati

fuerunt per beatum Franciscum, & hi non conuertuntur in personas ecclesiasticas, sed remanent ut personę mere seculares, prout Sixtus. 4. declarauit in bulla preallegata supra. §. 7. & ideo post istam declarationem non est intelligendum ꝙ respectu huiusmodi tertiariorum extendatur iurisditio & gubernatio que fratribus mi. super tertiarios commissa est, quia talem iurisditionem seu gubernationem nō possunt fratres mi. habere super personas seculares, prout sunt prefati primi tertiarij, ac pro tanto bulla Eugenij. 4. que dat fratribus mi. iurisditionem super tertiarios extra cōmunitatem uiuentes debet intelligi post supradictam declarationem Sixti de illis qui fecerunt professionē in cōmunitate & postea uiuunt extra illam, Et si forte reperiretur aliqua bulla que conferret expresse iurisditionem fratribus mi. super huiusmodi tertiarios qui manent in seculo cum uxoribus & filijs seu alio modo consimili tunc esset aduertendum utrum talis bulla fuerit ante predictam declarationem, & in hoc casu iam nihil operatur, si autem fuit post supradictā declarationem tūc etiam nihil ualet, nisi expresse declarationem tunc etiam nihil ualet, nisi expresse derogaret huiusmodi declarationi Sixti immo esset reputanda tanq̄ subreptitia. Et insuper esset contra puritatem professionis predictorum fratrum mi. quia (ut dictum est) cum huiusmodi tertiarij sint declarati nō esse persone religiose non potest conuenire fratribus predictis iurisditio super illos, Verū est tamen ꝙ predicti fratres mino. possent licite super prefatos tertiarios primi gradus habere quandam diligentiam seu curam spiritualem pro directione animarum illorū; utpote audiendo confessiones eorum & conferendo illis sacramentum Eucharistie frequentius q̄ alijs fidelibus necnon cōmunicando eis aliquas indulgentias & peccatorum remissiones & alia similia spiritualia quemadmodum fit confratribus & oblatis ordinis, & adhuc non haberent tantam auctoritatem super huiusmodi tertiarios sicut super oblatos perpetuos nisi similiter se offerrent & donarent in forma iuridica, &

tunc etiam non esset nisi quedam obligatio mutua sine preiudicio decimarum & tributorum ac iurisditionem ecclesiasticarum & secularium quibus manerent semp obligati ut alij mere seculares, & facit ad hoc determinatio Cōcilij Lateranensis suprapo sita in .§.19.

¶ Aduertendum est etiam ꝙ habitus predictorum tertiariorum primi gradus non reperitur determinatus in aliquibus literis apostolicis, nam habitus determinatus per Nicolaum.4. in regula quam ipse compilauit intelligitur secundum declarationem Sixti pro illis qui faciunt tria uota & uiuant in communitate, Consuetudo tamen uel potius corruptela interpretata est in diuersis prouintijs & regnis diuersas formas habituum ita ꝙ in aliquibus partibus deferunt huiusmodi tertiarij habitus consimiles habitibus fratrum mi. licet hoc fit expresse contra priuilegia predictorū fratrum mi. & nōnunq̄ eueniat inde materia scādali. De habitu tertiarioꝝ seculariū.

¶ Videtur tamen ꝙ habitus quem in partibus italie deferunt predicti tertiarij sit eorum statui & rationi magis condecens, quia quo ad formam deferunt uestes prout alij seculares, & quo ad colorē sicut fratres mino. & est uerisimile ꝙ talem habitum uoluit beatus Franciscus ꝙ predicti tertiarij deferrent, cum ab antiquo in partibus ubi prefatus sanctus primo instituit predictum tertium ordinem & ubi pro maiori parte conuersatus est obseruatus sit, & de presenti obseruetur talis modus habitus. Nota.

¶ Non possunt tñ p̄fati tertiarij deferre cordam sicut fr̄es mi. qa adhuc alij tertiarij q uiuunt collegialr nequeūt portare hmōi cordā regula ipsorū prohibente. Nota pro corda fratrū mino.

¶ Itē est aduertendum ꝙ ab huiusmodi tertiarijs nō p̄nt a fratribus mi. recipi aliquod uotū religionis sed ad plus potest fieri quedam acceptatio seu admissio ad predictam tertiam regulam exhortando illos ꝙ eā obseruent & adiuuando eos in confessionibus & alijs spiritualibus sicut confratribus ordinis, prout supradictum est. Nec etiam propter hoc efficiuntur fratres superiores illorum sed remanent ut prius sub iurisditione ordinaria tam ecclesiastica q̄ seculari.

De suplo- ribus ter- tiariorū. ¶ Possunt tamen huiusmodi tertiarii (ad instar modi qui obseruatur cōmuniter in confraternitatibus) habere uelut superiores aliquos ex seipsis qui nominentur ministri uel alio nomine ut eorum curam habeāt ad conuocandum uel puniendum eos. &c. Sed huiusmodi ministri non sunt censendi tanquam illi ministri de quibus Nicolaus .4. facit mentionem in predicta regula tertiariorum, quia ueri ministri qui debent gubernare tanquam prelati sunt solummodo illorum tertiariorum pro uouent tria uota, & uiuunt in cōmunitate, aliter enim sequeretur ꝙ tertiarij primi gradus essent proprie religiosi, cuius tamen contrarium declaratum est per Sixtum. 4. ubi supra.

¶ Est insuper sciendum ꝙ huiusmodi tertiarij nō gaudent priuilegijs (saltem temporalibus) fratrum min. nam postquam Sixtus .4. declarauit ꝙ tales tertiarij non erant religiose persone non extenduntur ad eos communicationes priuilegiorum quas fecerunt tertiarijs Nicolaus .4. & Sixtus. 4. sed solum de alijs qui sunt religiosi, Nec obstat predictis quedam concessio Innocentij .8. suprapósita §. 10. qua extendit omnia priuilegia concessa tertiarijs in communi uiuentibus ad eos qui uiuunt in particulari; quia illa concessio cū sit uiue uocis oraculo facta non facit fidem nisi pro foro conscientie & pro rebus spiritualibus, Et dato casu ꝙ faceret fidem in iudicio & extenderetur ad temporalia non debet intelligi nisi de illis qui fecerunt professionem in communitate, & postea uirtute alicuius dispensationis uiuunt in particulari (prout sepe accidit etiam in fratribus aliorum ordinum magis principalíū) licet tamen adhuc istud nō cōstet nimis clare.

Aduerte. ¶ Vnde sequitur ꝙ grauis error fuerit quorūdam religiosorum qui intuitu pietatis uel deuotionis incōsiderate procurauerunt ꝙ predicti tertiarij in aliquibus partibus non soluerent decimas nec primitias asserendo esse exemptos ab huiusmodi & a solutione tributorum & uectigalium dominis temporalibus, presertim quia istud sepe redundat in non modicum dānum uicinorum huiusmodi tertiariorum. & exa-

ctorum reddituum, quia sunt aliqua predictorum onerum talis qualitatis, ꝙ quantum aufertur oneris uni uel pluribus exemptis seu priuilegiatis de populo tñ superimponitur alijs eiusdem populi non exemptis neqꝫ priuilegiatis, Et insuper qui prefatam exemptionem de facto procurauerunt incurrerunt in excõmunicationem ut patet supra in .§.10. circa quod propterea ualde aduertendum est & cauendum in futurum.

QVO ad secundum gradum tertiariorũ qui iuxta declarationem Sixti supradictam .§.7. faciũt tria uota & uiuũt in cõi sunt aliqua aduertẽda. De secunda drĩa tertiariorum sci Frãci.

¶Primum est ꝙ isti sunt uere persone ecclesiastice & religiose & sunt exempti ab omni iurisditione ecclesiastica & seculari excepta subiectione quam debent habere ordini minorũ de qua supradictũ est .§.8. &.16. Nota.

¶ Alterum est ꝙ habitus istorum tertiariorum ſm regulam cõfirmatam per Nicolaum .4. debet esse coloris nec prorsus nigri nec prorsus albi sed quia predictus Nicolaus nihil dixit de forma huiusmodi habitus ac etiam de colore locutus est obscure fuit postea per Iuliũ .2. prouisum circa utrũqꝫ ut habetur supra .§.18.

¶De cingulo autem huiusmodi tertiariorum dicitur in prefata regula confirmata per Nicolaum .4. ꝙ sit corrigia & non corda sicut est cingulũ fratrũ mino.

¶ Aliud est etiam notandum circa supradictos tertiarios, ꝙ super eos habent iurisditionem & superioritatem fratres mino tam obseruantes q̃ conuentuales, ut patet supra .§.8. & 16. & qa utrisqꝫ fratribus mi. commissa est ideo est locus preuentioni.

¶Vnde sequitur ꝙ licet huiusmodi tertiarii sint sub obedientia fratrum mino. conuentualiũ possunt prelati fratrum obser. in de ectũ uel absentia prelatorum conuentualium corrigere predictos tertiarios, ac similiter econtra. Ratio huius est quia non datur aliquibus gubernatio & iurisditio, ut occasione illius committantur impune illicita. Quapropter potest quelibet dictarum diuersitatum fratrum minorum exequi super p̄fatos tertiarios iurisditionẽ in defectũ alterius. Nota.

¶R eliquum insuper aduertendum est ꝙ huiusmodi

tertiarij in communi uiuentes gaudent omnibus priuilegijs concessis fratribus mi. sub quorum gubernatione consistunt, ut patet supra in. § 4. &. 9. & 20

¶ De alijs uero tertiarijs qui licet in communitate professionem fecerint sed postea in particulari extra suas communitates uiuunt uidetur q nequeant gaudere priuilegijs tpalibus nec spiritualib' quibus fratres mi. & alij tertiarij collegialiter uiuentes gaudent, hoc patet per statutũ concilij Lateranensis suprapositũ. § 19.

De tertia dña tertiariorum.

QVO ad tertium uero gradum tertiariorum. s. eorum qui nec sunt mere seculares ut primi supradicti nec fecerunt professionem in cõmunitate ut secũdi etiam supradicti, sed qui propria auctoritate assumpserunt habitum tertiariorum aut illum receperunt ab aliquibus fratribus mi. non obseruata forma supradicta & qui post assumptionem uel receptionem huiusmodi habitus ac etiam emissione professionis extra communitatem uiuunt in aliquibus heremitorijs seu in domibus secularibus, non dubiũ est quin temeritatem eximiam committant, & q tales nullatenus sunt tertiarij sancti Francisci nec alicuius regule ab apostolica sede approbate ac per cõsequens q nequeunt gaudere priuilegijs fratrum mi. nec tertiariorum nec existunt sub iurisditione illorum, possunt tamen & debent procurare fratres min q prelati ecclesiastici ordinarij procedant contra tales, quia deferunt habitum religionis cuius ipsi non sunt, sicut habetur supra in dictione Habitus fratrum. § 3. & 4. & hec de tertiarijs sancti Francisci dixisse sit satis.

Collector ¶ Sciendum est ulterius q solus sanctissimus pater Franciscus instituit fratres & sorores tertij ordinis seu de penitentia nũcupatos ut supra dictum est, propter quod in eius laudem canit ecclesia. Tres ordines hic ordinat primumq; fratrum nominat minorum, pauperumq; fit dominarum medius, sed penitentum tertius sexum capit utrunq;. At tamen postea nonnulli alij ordines presertim fratrum mendicantium prefatam institutionem aliqualiter imitari nisi sunt, nam fratres Predicatores & Augustinenses, necnon & Car

melite obtinuerunt a sede apostolica, ut aliquae personae utriusq; sexus in propriis domibus habitantes, aut saltē nō in cōgregatione regulari uiuentes, sed certo modo sub hmōi ordinibus respectiue degentes, quae pinzochere, aut mantellatae, uel de penitētia dicūtur, gauderet priuilegijs dictoꝝ ordinū, hoc patet quo ad predicatores. B. ffo. 240. cōce. 573. & quo ad Augustiñ. B. ffo. 249. cōce. 622. & quo ad Carmelitas. B. ffo. 180. conce. 427. De omnibus autem huiusmodi personis, que ut plurimum sunt femine, dictum est supra satis late in dictione Mulieres. & nonnulla alia adduntur hic, prout sequuntur.

SIXTVS. 4. concessit fratribus Carmelitis, ut possint administrare sacramenta eucharistie, & extreme unctionis suis pinzocheris, & mantellatis, que sunt uelut tertiarie ordinis mi. in particulari uiuentes (prout arbitror) etiam in eorūdem domibus, Et similiter concessit, qd cū tales decedere contigerit, possint eorum cadauera ad eorundem fratrum ecclesias tumulanda deferre absq; licentia alicuius prelati ecclesiastici, & contradictione quacunq; non obstāte. B. fo. 97. & ffo. 180. conce. 426. Sacra.

¶ Aduerte, & uide circa hoc ea que statuta sunt in cōcilio Lateranensi, ut habetur supra. § 18. Collector

¶ Idem Sixtus fecit aliam cōcessionem, sicut immediate suprascriptam fratribus Augustinensibus, ut habetur. B. ffo 247 conce. 621.

¶ Aduerte, q de huiusmodi personis, que sunt uelut tertiarij fratrum minorum, dicta sunt multa supra in dictione Mulieres. uide ibi. Collector

TRANSIRE AD ALIOS ORDINES.

QVALITER possint, aut non possint fratres min. transire de sua religione ad aliam, uel de una obedientia ad aliā, dictū est supra in multis dictionibus. s. in dictione Abbas, & in dictione Apostate, & in dictione Nouitius, & in dictione Obedientia, & in dictione Obseruantes fratres. Vide ibi. Collector

¶ Distinctio materie uenditionis.

Collector ¶ Aduerte ꝙ nõnulla reperiuntur in priuilegijs fratrum mino. que pertinent ad materiam uenditionis. & horũ aliqua spectant ad fratres alia uero ad moniales cure ipsorum commissas. prout infra patebit.

NICOLAVS.3. concessit, ꝙ cum expedierit utili-
1 tati fratrum mino. uendere aut commutare aliquas res usui eorum prius concessas commutatio talium rerum pro rebus quibus usum fratribus liceat habere procedat seu fiat auctoritate uel licentia generalis & prouincialium ministrorum in suis administrationibus coniunctim aut diuisim. Voluit tamen & ordinauit ꝙ si res huiusmodi estimato precio uendi conti-
Procurator uel Syndicus. gerit fiat per procuratorem uel syndicum a sede apostolica uel a protectore ordinis deputatũ & ꝙ per eũ pecunia pro precio rei uendite habita recipiatur / & expendatur in rem licitam, cuius usum fratribus licet habere. habetur in declaratione Exijt qui seminat. ffo. 10. in. 2. tractatu. & B. fo. 8.

2 CLEMENS. 5. declarauit non licere fratribus mi.
Superflui tates. habere hortos ut colantur ac olera & alia hortalicia precio distrahantur, & idem de quibuslibet alijs rebus habetur in declaratione regule que incipit Exiui de paradiso ffo. 15. in 2. tractatu. & fo. 14. tractatu. 3.

SIXTVS. 4. fecit duas concessiones pro fratribus
3 mino. pertinentes ad hanc materiam, que posite sunt supra in dictione Bona in § 5. & 6 uide ibi.

4. LEO. 10. fecit quandam concessionem super uendi-
Apostate. tionem bonorum que aliqui fratres mi. acquisierunt cum extra obedientiam ordinis euagarentur, sed hec etiam posita est supra in dictione Bona § ultimo.

5 ¶ Idem Leo fecit aliam concessionem circa cõmu-
Eleemosynas. tationem seu uenditionem eleemosynarum superabundantium, prout habetur supra in dictione Eleemosynas § ultimo.

6 ¶ Idem Leo respectu uẽditionis seu alienationis bo-
De bonis monialiũ. norum monasteriorum monialium s. Clare & tertij ordinis fecit duas concessiones, que posite sunt in dictione Abbatissa § penultimo & ultimo.

CLEMENS

CLEMENS.7.extendit ad ordinem nostrum regularis obser.supradictam Leonis concessionem positã in dictione Abbatissa.§.ulti.dũmodo recipiende pecunie in domorum nostrarum reparationem/& earũdem necessitatis conuertantur prout patet per breue eiusdem datum die.7.Martij.1524.

VICARIVS.

¶Distinctio materie uicariorum.

¶Aduertendum ꝙ de multiplicibus uicarijs reperitur facta mentio in priuilegijs fratrum mino. Collector

¶Et primo de uicario totius ordinis/qui cedēte uel decedente generali ministro eligi debet.

¶Secũdo de uicarijs generalibus/& prouincialibus cismontanis/& ultramontanis/qui per conciliũ Constantiense fuerunt ordinati pro regimine fratrum mi. regularis obseruan.

¶Tertio de uicarijs conuentuum/uel domorũ predictorum fratrum/seu monialium eis cõmissarum, & de singulis istorum dicentur infra aliqua que ad eos spectant.

¶De uicario totius ordinis.

NICOLAVS.4.statuit & ordinauit ac districte inhibuit fratribus mino. ne deficiente ministro generali possint eligere aut constituere aliquem fratrem in uicarium ordinis prefati, absq; Romani pontificis & protectoris eiusdem ordinis licentia speciali per ipsius Romani pontificis patentes literas concedenda facientes plenam & expressam de huiusmodi literis mentionem.b.fo.31.& ffo.32.conce.33. 1 De uicario ordinis.

¶Aduertendum ꝙ post hec in statutis generalibus auctoritate apostolica in capitulo generali Burgensi factis sub sequēti modo statutum & ordinatum est in capitulo undecimo de institutionibus officiariorum. Collector

¶Ceterum ordinatur ꝙ superueniente morte ministri generalis si moriatur in partibus de quibus assumptus est minister in cuius prouincia moritur teneatur cõuocare partes diffinitores illarum partium in quibus Statutum generale.

bus moritur minister generalis quáprimum fieri poterit ad locum commodiorem pro electione uicarij ordinis, in qua electione dictus minister presideat/& habeat uocem actiuam/& passiuam sicut ipsi diffinitores,& ille in quem maior pars illorum consenserit/sit uicarius totius ordinis. Si uero moriatur in partibus quibus preest commissarius generalis electus secundum formam bulle unionis/defuncto generali ministro minister in cuius prouincia moritur/quáprimum fieri poterit/teneatur portare/uel legitime impeditus mittere sigillum ordinis patri commissario generali illarum partium / registro ordinis bene clauso/& sigillato sigillis ministri prouincialis/& conuentus in quo moritur apud scribam ordinis curam eiusdem registri habere solitum remanente, Qui quidem commissarius generalis teneatur/quáprimum fieri poterit/dictam conuocationem diffinitorum ad locum cõmodum facere,in qua congregatione tam commissarius generalis prefatus/q̃ minister in cuius prouintia est defunctus/uocem actiuam sicut & diffinitores habeant. Eligendus uero semper sit de eisdem partibus ex quibus generalis minister erat assumptus Si autẽ prouintia/in qua moritur generalis minister/esset ministro prouinciali orbata commissarius illius prouincie in predictis suppleat uicem ministri prouincialis eiusdem,Et si aliquis diffinitorum predictorum fuerit morte preuentus/minister prouincialis sue prouincie uel ipso ministro defuncto cõmissarius illius prouincie ad predicta supplebit. Quod si generalis minister moriatur in terminis duabus prouincijs communibus minister prouincie prioris in ordine prouinciarum teneatur(ut predictum est)prouidere.Et si in terminis aliquibus prouintijs indifferentibus uel in mari moriatur huiusmodi prouisio ad propinquiorem prouintiam pertinebit.

¶De uicarijs generalibus & prouincialibus.

2 De uicarijs gene- CONCILIVM Constantiense statuit q̄ prelati superiores fratrum mino. regularis obseruan appellarentur uicarij generales & prouinciales respectiue, &

hoc idem confirmauerunt multi alij summi pontifi- ces, ac ordinauerunt multa & uaria circa huiusmodi uicarios, sed quia post capitulum generalissimum to- tius prefati ordinis Rome celebratum translatum est officium ministeriatus ad fratres minores obseruan- tes ac per consequens cessauit denominatio predicto- rum uicariorum omnia etiam illa que respectu talis denominationis fuerant statuta seu concessa similiter cessauerunt ideo superfluum foret hic illa ponere, qui autem uoluerit predicta que ad prefatos uicarios per tinebant uidere reperiet ea in libris monumentorũ ordinis predicti tam prime ꝗ secunde impressionis/ necnon & aliqua in supplemento postea edito. ralibus & prouincialibus.

¶ De uicarijs & confessoribus monialium.

INNOCENTIVS .4. statuit ꝙ fratres mino. qui in monasterijs monialium fuerint deputati pro seruitio illarum in spiritualibus dũtaxat deseruiant ut habetur latius supra in dictione Monasteria. § .2. § De uicarijs monialium.

IVLIVS .2. statuit & ordinauit ꝙ confessores seu ui carij monialium sancte Clare & aliarum religiosarũ sub cura fratrum mino. in regnis Hispaniarum degen tium nullatenus possint ultra triennium officia hu- iusmodi exercere, & ꝙ predicto triennio finito uel an- tea (si ministro prouinciali expediẽs uidebitur) a pre- dicto officio absoluantur. B. fffo. 49. conce. 145. ¶ Particularis pro hispania. De duratione uicariatus.

¶ Aduerte ꝙ idem Iulius ordinauerat prius hoc idẽ generaliter loquendo de omnibus & singulis officijs trium ordinum beati Francisci, ut habetur supra in di ctione Officia ordinis. § .4. Collector.

¶ Circa auctoritatem uero huiusmodi uicariorum uide aliquid infra post. § sequentem.

¶ De uicarijs conuentuum fratrum minorum.

¶ Idem Iulius in cõmunicatione amplissima quam fecit fratribus ordinis mi. de priuilegijs fratrum ordi- nis predicatorum concessit ꝙ ea que spectant ad uica- rios conuentuum aut singularum domorum prefati ordinis predicatorum similiter spectent & pertineant ad uicarios conuentuum & domorum ordinis mi. B. ffo. 228. cõce. 559. & fffo. 74. cõ. 222. hoc habet latius. § De uicarijs cõuẽtuũ frum.

FRATRES & sorores perpetuis temporibus feria.2.4 6.& sabbato(excepto dominice natiuitatis festo)carnes non comedant,Et a festo omniū sanctorum usq; ad resurrectionem domini omni feria.4.& 6.ieiunare teneantur,ac similiter qualibet sexta feria totius anni.Item a festo beati Martini usq; ad natiuitatem domini ieiunent quotidie, iuncta quadragesima uniuersalis ecclesie usq; ad resurrectionē domini/ quā tamen a quinquagesima incipere debent. Diebus uero quibus non ieiunatur/bis in die dūtaxat comedant, excepto q a festo pasche usq; ad mensem octobris laborātes penoso,seu graui labore ter in die refici poterunt/ieiuniorum semper diebus exceptis. Poterunt autem itinerantes/infirmi, debiles,tempore necessitatis ieiunium soluere.

¶De diuino officio,& oratione 4.Cap^m.

FRATRES & sorores in ecclesia seruent silentium,presertim quando missa celebratur,uel sermo dei proponitur,de aliis uero locis seruent qđ per suos superiores circa silentium illis fuerit ordinatū. Debent etiam quolibet die in sero intra se & deum cogitare quid fecerint,dixerint,uel cogitauerint,quolibet autem die si potuerint commode debent audire missam,& procurare q habeāt uirum religiosum qui illis uerbum dei certis diebus proponat & eos ad penitentiam,& uirtutes inducat illi aūt uel ille, qui uel que horas canonicas sciunt per se dicere,debēt horas canonicas ſm usum sancte Roman ecclesie persoluere,qui uero horas canonicas nesciunt dicere,dicāt duodecim Pater noster pro matutino,& pro qualibet aliarum horarum septem,addito Gloria patri in fine cuiuslibet Pater noster, addito etiam Credo,& Miserere mei deus,in principio prime, & completorij, & qui premissa nescierit,ter Pater noster pro penitentia dicere debeat.Quoties autem prandium, uel cibum sumunt,gratias deo reddere debent. De confessione uero sacramentali,& sacra communione sumēda seruabunt ordinationem Nicolai pape.4. q ter in anno confiteantur atq; cōmunicent,uel etiam statuta a suis

superioribus super hoc ordinata.

¶ De prelatorum & officiorum ordinatione. 5. Capl'm.

QVELIBET domus, si monasterium uirorum fuerit, habebit superiorem istius fraternitatis qui minister localis appellabitur, si uero mulierum, mater dicetur. Et eligentur per suos conuentus/ uel instituentur per suos prouinciales superiores, seu uisitatorem generalem, ita tamen quod nullus sit perpetuus, sed certi temporis, Qui ministri, & matres obedient per omnia, que ad presentem regulam spectant, prouincialibus ministris ordinis mi beati Francisci & uisitatoribus deputatis ab ipsis ministris quamdiu in dictis officiis fuerint/quo uero ad alia officia intra domum, seruabunt statuta sua.

¶ De modo interius exteriusque conuersandi. 6. Capl'm.

CVM fratres & sorores huius fraternitatis dicantur de penitentia, oportet eos ab omni curiositate / tam in uestibus quam aliis quibuscunque abstinere, & iuxta apostolorum principis beati Petri salubre consilium depositis ceteris uanis huius seculi ornamentis nullum ornamentum corporale portare debent, nisi solum humile/ & necessarium tegmentum corporis sui. Debent etiam ab accessu curiarum principum/ dominorum, seu dominarum ubi mollia huius mundi (domino testante) habentur, omnino cauere, nec ullo unquam tempore choreis ludis, iocis, & aliis histrionum uanitatibus interesse Debent quoque esse parci in uerbis & locutionibus, que raro sine peccato multiplicantur, & super omnia ab omni mendacio, & iuramento quocunque, iuxta mandatum domini, nisi pro pace, fide calumnia, & testimonio perhibendo, cauere debent, & omni die in sero inter cetera debent examinare se/ si uel mendacium, uel iuramentum aliquod fecerint, & pro quolibet ter Pater noster dicere debent.

¶ De uisitatione & cura infirmorum. 7. Cap.

SI quis frater uel soror huius fraternitatis in infirmitatem ceciderit, minister domus, uel mater semel quotidie per se uel per aliam personam uisitare teneatur, & de bonis communibus omnia necessaria diligenter faciat illi ministra

ri, teneatq; infirmũ, uel infirmã monere ad penitẽtiã acceptandam, ueramq; conuersionem ad deum faciẽdam/mortis propinquitatem/& iudicij diuini districtionem, simulq; diuinam misericordiã proponẽdo.

¶ De uisitatione quã prelati debent facere circa fratres, & sorores. 8. Capitulum.

MINISTER prouincialis fratrum minorũ, uel uisitator eiusdem ordinis cui ipse commiserit, uisitabit quolibet anno semel tantum quãlibet domũ cum presentiã seniorum, Et facta uisitatione, non debet intrare officinas, nec alia interiora sororum. Ipse autem uisitator nunq̃ solus maneat & separatus cum aliqua sorore. Debent autem ministri, & matres dicere uisitatori defectus qui correctione indigent, similiter & alij fratres & sorores, Et si aliqui fuerint incorrigibiles iudicio discretorũ, uel discretarum domus, tanq̃ morbida pecora eijciantur de congregatione.

¶ De officijs mortuorum. 9. Capitulum.

POSTQVAM aliquis frater, uel soror ab hac luce migrauerit, curabit minister, seu mater, q̃ eius exequie solẽniter celebrẽtur, quibus exequijs omnes fratres, uel sorores alicuius domus, ubi ipsum mori contigerit, personaliter interesse debent, nec recedere donec corpus traditum sit sepulture, & pro anima cuiuslibet defuncti, uel defuncte, infra octo dies quilibet sacerdos unam missam, scientes autem Psalterium. 50. ps. nescientes uero. ps. quinquaginta Pater noster, & in fine cuiuslibet Requiem eternam dicere teneantur In fine autem cuiuslibet anni, seu infra quemlibet annum, quilibet sacerdos tres missas pro defunctis, scientes psalterium, unum psalterium/nescientes uero psalterium, centum Pater noster cum Requiem eternam in fine cuiuslibet dicere debeant, & circa ista officia pro defunctis, & alia officia diuina in presenti serie annexa, cura imponitur ministris & matribus, ut fideliter persoluantur.

¶ De obligatione cõtentorum in regula. 10. Capl'm.

OMNIA & singula in presenti regula cõtenta/sunt cõsilia ad facilius saluandas aĩas uiatorũ, &

nulla sunt obligatoria ad peccatū mortale uel ueniale/nisi humano uel diuino iure aliquis alias esset obligatus. Obligantur tamen fratres & sorores facere penitentias sibi a superioribus impositas quando super hoc requiruntur, Obligantur etiam ad tria uota essentialia/paupertatem nihil habendo in speciali, castitatem/quia post uotum non possunt matrimoniū contrahere/nec sine transgressione uitijs carnis se immiscere, & obedientiam quantum ad illa sine quibus nō potest commode ista fraternitas manuteneri, Tenentur etiam ad clausuram seruandam ille que ipsam expresse seruare uouerint, quod omnibus & singulis cōuentibus concedimus/dummodo hospitalitas & charitas quam exercere solent apud infirmos nullum cū honestate patiatur detrimētum. Datum Rome apud sanctum Petrum/sub annulo piscatoris/Die uigesima Ianuarij. 1521. Pontificatus nostri Anno octauo.

Euangelista.

EX PREDICTIS OMNIBVS COLLIGENdum est, ꝙ fratres & sorores tertij ordinis sancti Francisci sunt in triplici Differentia.

¶ Quidam enim illorum & primi tempore sunt illi/ qui non faciunt tria uota essentialia religionis nec in congregatione uiuunt sed in proprijs domibus cum suis uxoribus & filiis aut familiis, prout alie persone seculares excepto ꝙ obseruāt ea que in regula per Nicolaum. 4. compilata continentur, & isti sunt proprij tertiarij per beatum Franciscum instituti.

¶ Alij tertiarij sunt qui faciunt predicta tria uota in manibus sui ministri uel ministre coram sua cōmunitate, sed hi subdistinguuntur quia aliqui istorum post emissionem uotorum seu professionem predicto modo factam remanēt & uiuunt in cōmuni, Reliqui uero licet faciant professionem in cōmunitate ut supradictum est tamen postea non uiuunt in cōmunitatibus sui ordinis sed in aliquibus heremitorijs uel ecclesijs separatis a conuentibus dicti ordinis.

De prima dña tertiariorū sācti Francisci.

¶ Primi istorum tertiariorum sunt illi qui ordinati

fuerunt per beatum Franciscum, & hi non conuertuntur in personas ecclesiasticas, sed remanent ut personae mere seculares, prout Sixtus .4. declarauit in bulla preallegata supra .§.7. & ideo post istam declarationem non est intelligendum ꝙ respectu huiusmodi tertiariorum extendatur iurisditio & gubernatio que fratribus mi. super tertiarios commissa est, quia talem iurisdi ionem seu gubernationem nō possunt fratres mi. habere super personas seculares, prout sunt prefati primi tertiarij, ac pro tanto bulla Eugenij .4. que dat fratribus mi iurisditionem super tertiarios extra cōmunitatem uiuentes debet intelligi post supradictam declarationem Sixti de illis qui fecerunt professionē in cōmunitate & postea uiuunt extra illam, Et si forte reperiretur aliqua bulla que conferret expresse iurisditionem fratribus mi . super huiusmodi tertiarios qui manent in seculo cum uxoribus & filijs seu alio modo consimili tunc esset aduertendum utrum talis bulla fuerit ante predictam declarationem, & in hoc casu iam nihil operatur, si autem fuit post supradictā declarationem tūc etiam nihil ualet, nisi expresse declarationem tunc etiam nihil ualet, nisi expresse derogaret huiusmodi declarationi Sixti immo esset repudanda tanq̄ subreptitia. Et insuper esset contra puritatem professionis predictorum fratrum mi. quia (ut dictum est) cum huiusmodi tertiarij sint declarati nō esse personae religiose non potest conuenire fratribus predictis iurisditio super illos, Verū est tamen ꝙ predicti fratres mino possent licite super prefatos tertiarios primi gradus habere quandam diligentiam seu curam spiritualem pro directione animarum illorū, utpote audiendo confessiones eorum & conferendo illis sacramentum Eucharistie frequentius q̄ alijs fidelibus necnon cōmunicando eis aliquas indulgentias & peccatorum remissiones & alia similia spiritualia quemadmodum fit confratribus & oblatis ordinis, & adhuc non haberent tantam auctoritatem super huiusmodi tertiarios sicut super oblatos perpetuos nisi similiter se offerrent & donarent in forma iuridica, &

tunc etiam non esset nisi quedam obligatio mutua sine preiudicio decimarum & tributorum ac iurisditionem ecclesiasticarum & secularium quibus manerent semp obligati ut alij mere seculares, & facit ad hoc determinatio Cōcilij Lateranensis suprapo sita in. §. 19.

¶ Aduertendum est etiam ꝙ habitus predictorum tertiariorum primi gradus non reperitur determinatus in aliquibus literis apostolicis, nam habitus determinatus per Nicolaum. 4. in regula quam ipse compilauit intelligitur secundum declarationem Sixti pro illis qui faciunt tria uota & uiuant in communitate, Consuetudo tamen uel potius corruptela interpretata est in diuersis prouintijs & regnis diuersas formas habituum ita ꝙ in aliquibus partibus deferunt huiusmodi tertiarij habitus consimiles habitibus fratrum mi. licet hoc fit expresse contra priuilegia predictorū fratrum mi. & nōnunq̄ eueniat inde materia scādali. De habitu tertiarioꝝ seculariū.

¶ Videtur tamen ꝙ habitus quem in partibus italie deferunt predicti tertiarij sit eorum statui & rationi magis condecens, quia quo ad formam deferunt uestes prout alij seculares, & quo ad colorē sicut fratres mino. & est uerisimile ꝙ talem habitum uoluit beatus Franciscus ꝙ predicti tertiarij deferrent, cum ab antiquo in partibus ubi prefatus sanctus primo instituit predictum tertium ordinem & ubi pro maiori parte conuersatus est obseruatus sit, & de presenti obseruetur talis modus habitus. Nota.

¶ Non possunt tñ p̄fati tertiarij deferre cordam sicut frēs mi. q̄a adhuc alij tertiarij q uiuunt collegialr nequeūt portare hmōi cordā regula ipsorū prohibente. Nota pro corda fratrū mino.

¶ Itē est aduertendum ꝙ ab huiusmodi tertiarijs nō pōt a fratribus mi. recipi aliquod uotū religionis sed ad plus potest fieri quedam acceptatio seu admissio ad predictam tertiam regulam exhortando illos ꝙ eā obseruent & adiuuando eos in confessionibus & alijs spiritualibus sicut confratribus ordinis, prout supra dictum est. Nec etiam propter hoc efficiuntur fratres superiores illorum sed remanent ut prius sub iurisditione ordinaria tam ecclesiastica q̄ seculari.

De superioribus tertiariorum.

¶Possunt tamen huiusmodi tertiarii (ad instar modi qui obseruatur cōmuniter in confraternitatibus) habere uelut superiores aliquos ex seipsis qui nominentur ministri uel alio nomine ut eorum curam habeāt ad conuocandum uel puniendum eos. &c. Sed huiusmodi ministri non sunt censendi tanquam illi ministri de quibus Nicolaus .4. facit mentionem in predicta regula tertiariorum, quia ueri ministri qui debent gubernare tanquam prelati sunt solummodo illorum tertiariorum pro uouent tria uota, & uiuunt in cōmunitate, aliter enim sequeretur ꝙ tertiarij primi gradus essent proprie religiosi, cuius tamen contrarium declaratum est per Sixtum .4. ubi supra.

¶Est insuper sciendum ꝙ huiusmodi tertiarij nō gaudent priuilegijs (saltem temporalibus) fratrum min. nam postquam Sixtus .4. declarauit ꝙ tales tertiarij non erant religiose persone non extenduntur ad eos communicationes priuilegiorum quas fecerunt tertiarijs Nicolaus .4. & Sixtus .4. sed solum de alijs qui sunt religiosi, Nec obstat predictis quedam concessio Innocentij .8. supraposita .§. 10. qua extendit omnia priuilegia concessa tertiarijs in communi uiuentibus ad eos qui uiuunt in particulari, quia illa concessio cū sit uiue uocis oraculo facta non facit fidem nisi pro foro conscientie & pro rebus spiritualibus, Et dato casu ꝙ faceret fidem in iudicio & extenderetur ad temporalia non debet intelligi nisi de illis qui fecerunt professionem in communitate, & postea uirtute alicuius dispensationis uiuunt in particulari (prout sepe accidit etiam in fratribus aliorum ordinum magis principaliū) licet tamen adhuc istud nō cōstet nimis clare.

Aduerte.

¶Vnde sequitur ꝙ grauis error fuerit quorūdam religiosorum qui intuitu pietatis uel deuotionis incōsiderate procurauerunt ꝙ predicti tertiarij in aliquibus partibus non soluerent decimas nec primitias asserendo esse exemptos ab huiusmodi & a solutione tributorum & uectigalium dominis temporalibus, presertim quia istud sepe redundat in non modicum dānum uicinorum huiusmodi tertiariorum & exa-

ctorum redditiuum, quia sunt aliqua predictorum onerum talis qualitatis, ꝙ quantum aufertur oneris uni uel pluribus exemptis seu priuilegiatis de populo tm̄ superimponitur alijs eiusdem populi non exemptis neqꝫ priuilegiatis, Et insuper qui prefatam exemptionem de facto procurauerunt incurrerunt in excōmunicationem ut patet supra in .§.10. circa quod propter ea ualde aduertendum est & cauendum in futurum.

QVO ad secundum gradum tertiariorū qui iuxta declarationem Sixti supradictam .§.7. faciūt tria uota & uiuūt in cōi sunt aliqua aduerteda. De secunda dr̄ia tertiariorum sci Frāci.

¶ Primum est .ꝙ isti sunt uere persone ecclesiastice & religiose & sunt exempti ab omni iurisditione ecclesiastica & seculari excepta subiectione quam debent habere ordini minorū de qua supradictū est .§.8. &.16. Nota.

¶ Alterum est ꝙ habitus istorum tertiariorum ſm regulam cōfirmatam per Nicolaum .4. debet esse coloris nec prorsus nigri nec prorsus albi sed quia predictus Nicolaus nihil dixit de forma huiusmodi habitus ac etiam de colore locutus est obscure fuit postea per Iuliū.2. prōuisum circa utrūqꝫ ut habetur supra .§.18.

¶ De cingulo autem huiusmodi tertiariorum dicitur in prefata regula confirmata per Nicolaum.4. ꝙ sit corrigia & non corda sicut est cingulū fratrū mino.

¶ Aliud est etiam notandum circa supradictos tertiarios, ꝙ super eos habent iurisditionem & superioritatem fratres mino tam obseruantes ꝗ conuentuales, ut patet supra .§.8.& 16.& qa utrisqꝫ fratribus mi. commissa est ideo est locus preuentioni.

¶ Vnde sequitur ꝙ licet huiusmodi tertiarii sint sub obedientia fratrum mino. conuentualiū possunt prelati fratrum obser. in de ectu uel absentia prelatorum conuentualium corrigere predictos tertiarios, ac similiter econtra. Ratio huius est quia non datur aliquibus gubernatio & iurisditio, ut occasione illius committantur impune illicita. Quapropter potest quelibet dictarum diuersitatum fratrum minorum exequi super p̄fatos tertiarios iurisditionē in defectū alterius. Nota.

¶ Reliquum insuper aduertendum est ꝙ huiusmodi

tertiarij in communi uiuentes gaudent omnibus pri-uilegijs concessis fratribus mi. sub quorum guberna-tione consistunt, ut patet supra in § 4. & 9. & 20
¶ De alijs uero tertiarijs qui licet in cōmunitate pro-fessionem fecerint sed postea in particulari extra suas communitates uiuunt uidetur ꝙ nequeant gaudere priuilegijs tēpalibus nec spiritualib' quibus fratres mi. & alij tertiarij collegialiter uiuentes gaudent, hoc pa-tet per statutū concilij Lateranensis suprapositū § 19.

De tertia dña tertia riorum.

QVO ad tertium uero gradum tertiariorum .f. eorum qui nec sunt mere seculares ut primi su-pradicti nec fecerunt professionem in cōmuni-tate ut secūdi etiam supradicti, sed qui propria aucto-ritate assumpserunt habitum tertiariorum aut illum receperunt ab aliquibus fratribus mi. non obseruata forma supradicta & qui post assumptionem uel rece-ptionem huiusmodi habitus ac etiam emissionē pro-fessionis extra communitatem uiuunt in aliquibus heremitorijs seu in domibus secularibus, non dubiū est quin temeritatem eximiam committant, & ꝙ tales nullatenus sunt tertiarij sancti Francisci nec alicuius regule ab apostolica sede approbate ac per cōsequens ꝙ nequeunt gaudere priuilegijs fratrum mi. nec ter-tiariorum nec existunt sub iurisditione illorum, pos-sunt tamen & debent procurare fratres min ꝙ prelati ecclesiastici ordinarij procedant contra tales, quia de-ferunt habitum religionis cuius ipsi non sunt, sicut habetur supra in dictione Habitus fratrum § 3. & 4. & hec de tertiarijs sancti Francisci dixisse sit satis.

Collector

¶ Sciendum est ulterius ꝙ solus sanctissimus pater Franciscus instituit fratres & sorores tertij ordinis seu de penitentia nūcupatos ut supra dictum est, propter quod in eius laudem canit ecclesia, Tres ordines hic ordinat primumq; fratrum nominat minorum, pau-perumq; fit dominarum medius, sed penitentum ter-tius sexum capit utrunq;, Attamen postea nonnulli alij ordines presertim fratrum mendicantium prefa-tam institutionem aliqualiter imitari nisi sunt, nam fratres Predicatores & Augustinenses, necnon & Car-

melite obtinuerunt a sede apostolica, ut aliquę persone utriusq; sexus in propriis domibus habitantes, aut saltē nō in cōgregatione regulari uiuentes, sed certo modo sub hmōi ordinibus respectiue degentes, quę pinzochere, aut mantellate, uel de penitētia dicūtur, gauderet priuilegijs dictorum ordinū, hoc patet quo ad predicatores. B. ffo. 240. cōcc. 573. & quo ad Augustiñ. B. ffo. 249. cōce. 622. & quo ad Carmelitas. B. ffo. 180. conce. 427. De omnibus autem huiusmodi personis, quę ut plurimum sunt femine, dictum est supra satis late in dictione Mulieres. & nonnulla alia adduntur hic, prout sequuntur.

SIXTVS. 4. concessit fratribus Carmelitis, ut possint administrare sacramenta eucharistię, & extreme unctionis suis pinzocheris, & mantellatis, quę sunt uelut tertiarię ordinis mi. in particulari uiuentes (prout arbitror) etiam in eorūdem domibus, Et similiter concessit, q; dū tales decedere contigerit, possint eorum cadauera ad eorundem fratrum ecclesias tumulanda deferre absq; licentia alicuius prelati ecclesiastici, & contradictione quacunq; non obstāte. B. fo. 97. & ffo. 180. conce. 426. Sacra.

¶ Aduerte, & uide circa hoc ea que statuta sunt in cōcilio Lateranensi, ut habetur supra. §. 18. Collector

¶ Idem Sixtus fecit aliam cōcessionem, sicut immediate suprascriptam fratribus Augustinensibus, ut habetur. B. ffo 247 conce. 621.

¶ Aduerte, q; de huiusmodi personis, que sunt uelut tertiarij fratrum minorum, dicta sunt multa supra in dictione Mulieres. uide ibi. Collector

TRANSIRE AD ALIOS ORDINES.

QVALITER possint, aut non possint fratres min. transire de sua religione ad aliam, uel de una obedientia ad aliā, dictū est supra in multis dictionibus. s. in dictione Abbas, & in dictione Apostate, & in dictione Nouitius, & in dictione Obedientia, & in dictione Obseruantes fratres. Vide ibi. Collector

Distinctio materie uenditionis.

Collector Aduerte quod nonulla reperiuntur in priuilegijs fratrum mino. que pertinent ad materiam uenditionis. & horum aliqua spectant ad fratres alia uero ad moniales cure ipsorum commissas prout infra patebit.

1 NICOLAVS .3. concessit, quod cum expedierit utilitati fratrum mino. uendere aut commutare aliquas res usui eorum prius concessas commutatio talium rerum pro rebus quibus usum fratribus liceat habere procedat seu fiat auctoritate uel licentia generalis & prouincialium ministrorum in suis administrationibus coniunctim aut diuisim. Voluit tamen & ordinauit quod si res huiusmodi estimato precio uendi contigerit fiat per procuratorem uel syndicum a sede apostolica uel a protectore ordinis deputatum & quod per eum pecunia pro precio rei uendite habita recipiatur & expendatur in rem licitam, cuius usum fratribus licet habere. habetur in declaratione Exijt qui seminat. fo. 10. in. 2. tractatu. & B. fo. 8.

Procurator uel Syndicus.

2 CLEMENS .5. declarauit non licere fratribus mi. habere hortos ut colantur ac olera & alia hortalicia precio distrahantur, & idem de quibuslibet alijs rebus habetur in declaratione regule que incipit Exiui de paradiso fo. 15. in 2. tractatu. & fo. 14. tractatu. 3.

Superfluitates.

3 SIXTVS .4. fecit duas concessiones pro fratribus mino. pertinentes ad hanc materiam, que posite sunt supra in dictione Bona in §. 5. & 6 uide ibi.

4 LEO .10. fecit quandam concessionem super uenditionem bonorum que aliqui fratres mi. acquisierunt cum extra obedientiam ordinis euagarentur, sed hec etiam posita est supra in dictione Bona. § ultimo.

Apostate.

5 Idem Leo fecit aliam concessionem circa comutationem seu uenditionem eleemosynarum superabundantium, prout habetur supra in dictione Eleemosynas. § ultimo.

Eleemosynas.

6 Idem Leo respectu uenditionis seu alienationis bonorum monasteriorum monialium .S. Clare & tertij ordinis fecit duas concessiones, que posite sunt in dictione Abbatissa. § penultimo & ultimo.

De bonis monialium.

CLEMENS

CLEMENS.7.extendit ad ordinem nostrum regularis obser.supradictam Leonis concessionem positã in dictione Abbatissa.§.ulti.dũmodo recipiende pecunie in domorum nostrarum reparationem/& earũdem necessitatis conuertantur prout patet per breue eiusdem datum die.7.Martij.1524.

VICARIVS.

¶Distinctio materie uicariorum.

¶Aduertendum q̃ de multiplicibus uicarijs reperitur facta mentio in priuilegijs fratrum mino. Collector

¶Et primo de uicario totius ordinis/qui cedẽte uel decedente generali ministro eligi debet.

¶Secũdo de uicarijs generalibus/& prouincialibus cismontanis/& ultramontanis/qui per conciliũ Constantiense fuerunt ordinati pro regimine fratrum mi. regularis obseruan.

¶Tertio de uicarijs conuentuum/uel domorũ predictorum fratrum / seu monialium eis cõmissarum, & de singulis istorum dicentur infra aliqua que ad eos spectant.

¶De uicario totius ordinis.

NICOLAVS.4.statuit & ordinauit ac districte inhibuit fratribus mino. ne deficiente ministro generali possint eligere aut constituere aliquem fratrem in uicarium ordinis prefati, absq; Romani pontificis & protectoris eiusdem ordinis licentia speciali per ipsius Romani pontificis patentes literas concedenda facientes plenam & expressam de huiusmodi literis mentionem.b.fo.31.& ffo.32.conce.33. De uicario ordinis.

¶Aduertendum q̃ post hec in statutis generalibus auctoritate apostolica in capitulo generali Burgensi factis sub sequẽti modo statutum & ordinatum est in capitulo undecimo de institutionibus officiariorum. Collector

¶Ceterum ordinatur q̃ superueniente morte ministri generalis si moriatur in partibus de quibus assumptus est minister in cuius prouincia moritur teneatur cõuocare partes diffinitores illarum partium in qui- Statutum generale.

hoc idem confirmauerunt multi alij summi pontifices, ac ordinauerunt multa & uaria circa huiusmodi uicarios, sed quia post capitulum generalissimum totius prefati ordinis Rome celebratum translatum est officium ministeriatus ad fratres minores obseruantes ac per consequens cessauit denominatio predictorum uicariorum omnia etiam illa que respectu talis denominationis fuerant statuta seu concessa similiter cessauerunt ideo superfluum foret hic illa ponere, qui autem uoluerit predicta que ad prefatos uicarios pertinebant uidere reperiet ea in libris monumentorũ ordinis predicti tam prime quam secunde impressionis/ necnon & aliqua in supplemento postea edito. ralibus & prouincialibus.

¶ De uicarijs & confessoribus monialium.

INNOCENTIVS.4. statuit q fratres mino. qui in monasterijs monialium fuerint deputati pro seruitio illarum in spiritualibus dũtaxat deseruiant ut habetur latius supra in dictione Monasteria.§.2. De uicarijs monialium.

IVLIVS.2. statuit & ordinauit q confessores seu uicarij monialium sancte Clare & aliarum religiosarũ sub cura fratrum mino. in regnis Hispaniarum degentium nullatenus possint ultra triennium officia huiusmodi exercere, & q predicto triennio finito uel antea (si ministro prouinciali expediẽs uidebitur) a predicto officio absoluantur. B. fffo.49. conce.145. Particularis pro hispania. De duratione uicariatus.

¶ Aduerte q idem Iulius ordinauerat prius hoc idẽ generaliter loquendo de omnibus & singulis officijs trium ordinum beati Francisci, ut habetur supra in dictione Officia ordinis.§.4. Collector.

¶ Circa auctoritatem uero huiusmodi uicariorum uide aliquid infra post.§.sequentem.

¶ De uicarijs conuentuum fratrum minorum.

¶ Idem Iulius in cõmunicatione amplissima quam fecit fratribus ordinis mi. de priuilegijs fratrum ordinis predicatorum concessit q ea que spectant ad uicarios conuentuum aut singularum domorum prefati ordinis predicatorum similiter spectent & pertineant ad uicarios conuentuum & domorum ordinis mi. B. ffo.218. cõce.511. & fffo.74. cõ.222. hoc habes latius. De uicarijs cõuẽtuũ frum.

supra in dictione Communicatio priuilegiorũ.§.12.

Collector ¶ Aduertendum est circa predictam concessionem, ꝙ licet in nostris priuilegijs nõ habeantur omnia que uicarijs conuentuum ordinis predicatorum sunt concessa immo pauca tamẽ deseruit huiusmodi concessio ad hoc ut quandocunq; peruenerint ad notitiam fratrum mino. illa que ad predictos uicarios predicatorum pertinent possint eisdem uti uicarij conuentuum seu domorum fratrum mino.

¶ Notandum est tamen ꝙ ut superius in nonnullis locis tetigi appellatione uicariorum apud fratres predicatorum non ueniunt uicarij cõmuniter usitati inter ipsos sed solum illi qui propter absentiam aut carentiam prioris eliguntur seu instituuntur ad presidendum uelut priores, & consimiliter intelligendum est quo ad fratres minores de illis uicarijs dũtaxat qui apud eos uocantur presidentes, quia abest uel deest guardianus, ad quod faciunt que subsequuntur.

Collector ¶ Aduertendum est etiam ꝙ quo ad auctoritate predictorum uicariorum monialium & conuẽtuum fuit statutũ in capitulo generali Albiẽsi id quod sequitur.

Statutum generale. Pro uicarijs mo. & gu. ac uicа. eorum ¶ Vniuersi confessores monialium nostri familie habeant presenti decreto semper actiue auctoritatem prelatorum super moniales in foro conscientie quo ad casus & sententias, habeantq; similiter guardiani ac uicarij guardianorum in absentia eorum, habetur hoc fo.228. tractatu.3. & ffo.248. in tractatu.2.

¶ Deinde in sequenti capitulo generali Laualis celebrato facta est sequens declaratio predicti statuti.

Statutum generale. Pro guardianis & suis uicarijs. ¶ Declaratur ꝙ illa clausula in Capitulo generali Albiensi inserta uidelicet ꝙ guardiani & eorum uicarij habeant auctoritatem prelatorum in foro conscientie &c. sic debet intelligi, ꝙ uidelicet auctoritas per patrem prouincialem cõcessa guardianis remaneat semper penes eorum uicarios seu uicariorũ uicarios ipsis guardianis suum conuentum pro suis negocijs exeuntibus, habetur fo.229. tractatu.3. & ffo.248. tracta.2.

VISITARE ET VISITATORES:

¶ Distinctio materie uisitationis & uisitatorum.

¶ Circa materiam uisitationis & uisitatorum sunt complura in priuilegijs fratrum mi. contenta. Collector

¶ Istorum autem quedam pertinent ad uisitationem fratrum actiuam & passiuam inter semetipsos, & hec posita sunt supra in dictione Correctio. §.9. & quasi in omnibus. §. ac in dictione Exempti fratres. §.2.&.4.

¶ Alia uero attinent ad uisitationem monialium sancte Clare sed hec similiter habentur superius in dictione Abbatissa. §.1. & in dictione Moniales. §.2.&.3.&.17 &.22.&.26.ac.27.

¶ Nonnulla insuper spectant ad uisitationem fratrum & sororum tertie regule beati Francisci, hec autem continentur supra in dictione Tertiarij. §.3.&.4.&.8. Attamen quo ad uisitationem quarumlibet monialium per fratres mi. faciendam fecit Leo.10. quandam concessionem, que habetur supra in dictione Ingredi monasteria monialium. §.23. ¶ Sed quo ad licentiam que ad uisitationis monialium officium exercendum requiritur notanda est sequens ordinatio Innocentij.8.

INNOCENTIVS.8. inhibuit sub grauibus censuris & penis, ne quisquam fratrum mino. regularis obseruan. sine suorum superiorum licentia & deputatione ac institutione presumat accipere & exercere officium confessoris seu uisitatoris monasteriorum monialium benginarum uel sororum quarumlibet aut temporalium dominorum & aliarum personarum secularium seu regularium utriusque sexus etiam si ad id apostolica auctoritate deputarentur. Et decreuit quod deputationes quas sic fieri contigerit sequentem conditionem habere debeant, ut.s. deputati ad officia predicta illa exercere possint, si ad id eorum sic deputatorum superiorum consensus & licentia accedant & non alio modo. B.ffo.157.conce 375. De uisitationibus & confessoribus monialium.

¶ Vltra predicta qui uoluerit uidere indulgentias quas promereri possunt uisitantes ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus & alijs diebus annis reperiet eas supra in dictione Indulgentie quo ad seculares.1.&.2.&.3. Collector

VNCTIO EXTREMA.

Collector ¶ Quo ad administrationem sacramenti extreme unctionis sunt aliqua concessa fratribus mino tam respectu suorum tertiariorum & familiarium seu oblatorum q̄ aliarum personarum secularium.

¶ Ea que concernunt tertiarios ac familiares fratrũ habentur supra in dictione Tertiarij.§.19.& in dictione Familiares.§.3.&.8. & in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres.§.7.&.8.

¶ Illa uero que pertinent ad omnes seculares continentur in dictione Sacramenta.§.1. & in dictione Cõmunicare.§.6.&.10.

VOTVM.

¶ Distinctio materie uotorum.

Collector ¶ Secundum est ultimo, ꝙ in priuilegiis fratrum reperiuntur aliqua pertinentia ad materiam uotorum.

¶ Horum autem aliqua spectant ad personas fratrũ solummodo, & ista habentur in dictione Dispensatio.§.8.

¶ Alia concernũt personas monialium que cure predictorum fratrum sunt commisse, hec autem continentur in dictione Absolutio extraordinaria quo ad fratres.§.6.& in dictione Dispensatio.§.19.

¶ Reliqua uero respiciunt personas seculariũ, & hec continentur in dictione Absolutio quo ad seculares primo, in.§.16.& in dictione Absolutio quo ad seculares.2.in.§.11.ac.19.& in dictione Dispensatio.§.16.

SEQVITVR APPROBATIO OPERIS Compendij Priuilegiorum fratrum Mendicantium.

CVM LEO papa.10.in concilio Lateranēsi preceperit nullo modo aliqua opera edita a quocunq; impressioni dari nisi per episcopum uel alium habentem peritiam scientie libri seu scripture huiusmodi imprimende ab eodem episcopo ad id deputādum ac inquisitorem heretice prauitatis ciuitatis siue diocesis ubi librorum impressio huiusmodi fieret diligenter examinentur & approbentur, Et cum simili modo in statutis generalibus ordinis fratrum minorum cautum sit q̄ si qui fratres dicti ordinis aliqua opera noua ediderint non possint ea publicare aut imprimere, nisi prius examinata fuerint & approbata per generale Capitulum seu per eos quibus generalis minister duxerit committendum, ea propter cum Reuerendissimus pater minister generalis totius ordinis prefati mino. & ordinarius abbatie uallis oleti diocesis. Palentine necnon & Reuerendissimus dominus dominus Archiepiscopus Hispaniēsis inquisitor generalis Hispanie ac Sicilie non fratrem Martinum de Beiar ac fratrem Ioannem de Cumarraga & fratrem Ioannem de Curiel supradicti ordinis professores assignauerint examinatores cuiusdam operis cuius titulus est Compendium priuilegiorum fratrum mendicantium, & adhibita omni diligentia opus huiusmodi in nulla sui parte inuenerimus lutulentum, sed clarum & ueritati consonum opusq; limatum politum & tersum omniq; laude dignum, utpote quod usq; ad nostra tempora tale opus breue compendiosum utile ac conscientie proficuum sapientibus & minus sapientibus conferens nunquam ad notitiam nostram uenerit approbamus ipsum opus, & testificamur in nulla sui parte esse contrarium fidei aut ueritati sed omnium priuilegiorum ac bullarū & gratiarum predicti ordinis & aliorum mendicantium que ab alijs

diffuse & confuse colligebantur / in paruo uolumine hoc a collectore sapiente fuisse redacta / ideo in huiusmodi approbatiõnis testimonium / ac predictorum confirmationem subscripsimus hic nomina nostra.

Frater Martinus de Beiar.

Frater Ioannes de Cumarraga.

Frater Ioannes de Curiel.

INFRASCRIPTA PRIVILEGIORVM nostrorum confirmatio, & innouatio amplissima/hic apte uisa est apponi/cum alias nullibi fuerit impressa cui quidem summa etiam fides adhibenda est/nam de eadem extat breue iuxta morem sedis apostolice munitissimum / ac in locis plerisq; transumpta a iudicibus eiusdem sedis autentic. & approb.

CLEMENS papa. 7. ad perpetuam rei memoriam, dum fructus uberes/quos ordo sacer dilectorum filiorum fratrum minorum regularis obseruantie in agro militantis ecclesie cum propagatione religionis/ac defensione/& augmento fidei catholice ac salute christifidelium produxit hactenus/& in dies producit/diligenter attẽdimus dignum/ quin potius debitum putamus ut eius statum prosperum & tranquillum omni diligentia procuremus illius religiosas personas specialibus fauoribus & gratijs prosequamur, hinc est q nos motu proprio & ex certa nostra scientia tenore presentium omnia & singula priuilegia immunitates exemptiones presertim non soluendi clericis secularibus quartam funeralium quo ad fratres in possessione non soluendi quartam huiusmodi existentes ac omnia & singula indulta indulgentias/ peccatorum remissiones & gratias dicto minorum ac sancte Clare ac tertio de penitentia nuncupato ordinibus illorũq; fratribus monialibus sororibus & utriusq; sexus personis ac monasterijs domibus ecclesijs/ & locis quibuscũq; etiam per modum extensionis seu communicationis & alias quomodolibet per quoscunq; Romanos pontifices predecessores nostros ac nos & sedem predictam concessa auctoritate apostolica tenore presentium approbamus & innouamus & perpetue firmitatis robur obtinere & inuiolabiliter obseruari debere ipsosq; fratres moniales sorores personas monasteria domos ecclesias & alia loca huiusmodi omnibus & singulis priuilegijs immunitatibus exemptionibus concessionibus indultis indulgentijs peccatorum remissionibus & gratijs quibusuis con-

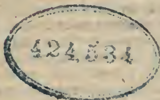
gregationibus dictorum ordinum aliorumq; ordinum mendicantium quomodolibet concessis & concedendis necnon etiam in quibusuis facultatibus & gratijs sue professioni regularis obseruantie non contrarijs alijs ordinibus quibuscunq; non mendicantibus quomodolibet concessis & concedendis uti frui & gaudere posse atq; debere in omnibus & per omnia perinde ac si eis concessa specialiter fuissent & constitutiones in ultimo capitulo generali dicti ordinis minorum regularis obseruantie in prouintia Burgeñ. regni castellefactas plenam roboris firmitatem obtinere & ab omnibus quandiu per capitulum aliud generale dicti ordinis mutate non fuerint inuiolabiliter obseruari debere necnon regulam ipsam per sanctum Franciscum pro fratribus ordinis minorum institutam obseruabilem meritoriam fundatam super sacrum euangelium existere & quoscunq; cuiuscunq; status dignitatis aut conditionis scribentes aut asserentes regulam ipsam non meritoriam uel inobseruabilem seu sacro euangelio repugnantem esse in hoc eorum assertionem huiusmodi non esse tenendam nec admittendam auctoritate & tenore premissis decernimus ac uolumus & mandamus, ipsosq; fratres ab inquisitoribus heretice prauitatis eximimus & sub nostra & apostolice sedis protectione suscipimus, ipsisq; inquisitoribus sub excommunicationis sententia & officiorum suorum priuatione inhibemus ne de dictis fratribus etiam ratione criminis heresis quoquomodo se intromittere presumant, sicq; per quosdam tam ordinaria q̃ delegata & mixta auctoritate fungentes iudices & personas ubiq; iudicari cognosci atq; decidi debere/ sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi cognoscendi & decidendi facultete necnon irritum & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter uel ignoranter contigerit attentari esse decernimus, & nihilominus uenerabili fratri Archiepiscopo Florentiñ. & dilecto filio uicario nostro in orbe nunc & pro tempore existentibus committimus & mandamus quatenus ipsi uel aliter eorum per se uel

alium seu alios auctoritate nostra faciant presentes literas & in eis contenta quecunque plenum effectum sortiri illisque monasteria domos fratres moniales & sorores ac personas minorum & sancte Clare ac tertij ord. predictorum & alios quoscunque quos quomodolibet concernunt pacifice frui & gaudere, Nec permittant quemquam contra tenorem presentium modo aliquo impediri molestari aut inquietari contradictores quoslibet & rebelles etiam per priuationem quorumcunque beneficiorum suorum ecclesiasticorũ & inhabilitatis ad illa ac alia imposterum obtinenda ac quascunque de quibus uidebitur censuras & penas ac alia iuris opportuna remedia appellatione postposita compescendo inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis, Non obstantibus felicis recordationis Bonifacij pape octaui predecessoris nostri etiam de una & in concilio generali de duabus dietis edita ac alijs constitutionibus & ordinationibus apostolicis necnon statutis & consuetudinibus etiam iuramento confirmatione apostolica & quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegijs indultis & literis apostolicis per quoscũque Romanos pontifices predecessores nostros ac nos & sedem predictam etiam motu proprio & ex certa scientia ac de apostolice potestatis plenitudine & cum quibusuis irritatiuis annullatiuis cassatiuis reuocatiuis modificatiuis preseruatiuis exceptiuis restitutiuis declaratiuis mentis attestationis ac derogatoriarum derogatorijs alijsque efficacioribus efficacissimis & insolitis clausulis quomodolibet etiam pluries concessis reformatis & innouatis quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis & indiuidua ac de uerbo ad uerbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu queuis alia expressio habenda aut exquisita forma seruanda foret & eis caueatur expresse quod illis nullatenus derogari possit illorumque omnium necnon quarũcunque etiam in forma breuis literarum occasione premissorum quomodolibet confectarum.

& quorũcunq; in eis contẽtorum tenores presentibus pro sufficienter expressis ac de uerbo ad uerbum insertis necnon modos & formas ad id seruãdas pro indiuiduo seruatis habentes hac uice dũtaxat illis alias in suo robore permansuris harum serie specialiter & expresse derogamus, necnon omnibus que in dictis concessum est non obstantibus contrarijs quibuscũq;, aut si aliquibus communiter uel diuisim ab eadem sit sede indultum quod interdici suspendi uel excommunicari non possit per literas apostolicas non facientes plenam & expressam ac de uerbo ad uerbum de indulto huiusmodi mentionem, Volumus autem q; presentium transumptis manu alicuius publici notarij subscriptis & sigillo alicuius persone indignitate ecclesiastica constitute munitis eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur que presentibus originalibus adhiberetur si forent exhibite uel ostense. Datum Rome apud sanctum Petrũ sub annulo piscatoris die trigesima Maij Millesimo quingentesimo uigesimo quinto pontificatus nostri Anno secundo.

LAVS DEO.

Collector.

Nego equidem me excusoris prestare culpam.
Quod si non illum sed me peccasse putaris,
Tunc ego te credam cordis habere nihil.

Poeta quidam ad librum & eius lectores.

I liber & uarias terras urbesq; uideto,
Et sine delectu plurima tecta subi.
Te uideat gnarus, sed te inuidus insipiensq;
Mordeat insulsus teq; peritus amet.
Omnibus esto patens sed non sis omnibus unus,
Sisq; pijs sapidus sed nocuos lateas.
Quod si forte aliquis pluteo te subdere certet,
Censuram patere si uir erit sapiens.
Sed te si quis erit/qui ignaro carpserit ungue/
Despice prudentum fisus in arbitrio.
Et uos lectores libro prestate fauorem,
Quem tanti pietas contulit alma patris.

Registrum operis.

A B C D E F G H I K L M
N O P Q R S T V X Y Z
Aa Bb Cc Dd

Omnes quaterniones.

Impressum Venetijs per magistrum Sebastianum Vincentinum. Anno domini M.D.XXXII. die. XII. mensis Septembris.

